Index tractatuū huius libri.

1. Tractatus pīs admodum de venerabili Sacramento non tamen videtur Bernardi abbatis Clarevall. nec inveniatur inter genuina opera ejus.
2. Tractatus Bernardi abb. de precepto et dispensatione.
3. Eiusdem de libero arbitrio et gratia.
4. Eiusdem tractatus de Diligendo Deum.
5. Eiusdem duae epistolae ad Adam monachum quendam Normandensem in quibus dissuadet duabus sorbere cum suo Abbate.
6. Eiusdem in Cantica Canticorū Sermones à quinquagesimo secundo usq; ad octuagesimum octavum, idest finem Sermonū, quare autem priores sermones non sint in hoc libro conscripti, ne scitur, forte quia hi conscripti magis quadrant pro virginibus.

B 28

Incipit tertius bñ Bernardi de sacramento

Tractatus est
dignus
lectu;
non tamen
videt Bernardi
Clarevallensis

Ascensurus ad thronū veri salomonis nri pacifici dñi ihesu xpi: ad thronū ihesse. quē salua scōr patrū exposicione altare dñi in quo latet dubiū ē eucharistia ex est bona gra. no in ō incrementer ascendimus tamp̄ p̄ scr gradus spūales nos nouerimus ascensuros sicut ad thronū salomonis p̄ scr gradus materiales fiebat assensus. Tunc autē sūme necessariū ē. ut nō solū exuamur veterē hominē cū actibz suis. cū nouū hominē debemus induere. ver etiā ad cor altū toto nisu debemus ascendē. ut videamus dñm ex altatū. Pusillus enī statura zacheus dñm nō poterat vidē p̄ turbā. donec ascendit in arborē: cuius altitudo supabat turbas omnes. Et nos sim̄ statura brevis pusilli sum̄. si turba vanor. malar delectationū. p̄ visarū cogitationū. in nūdor. desideror. im̄ quar voluptatum et p̄ape fantasmatū. de his que vidim̄ et audiuim̄. p̄ sensim̄ et ipi aliqñ sentim̄ et dixim̄. sim̄ ip̄ tali ac tanta turba inenarrabili et in ymaginabili a desiderabili ꝛemplatione dñi nri ihū xpi. quādō nō ascendendi ē nobis in altū: ascensiones in corde nro. cuius dñs disponendi sūt. ut dante benedictionē legis latore deo nro ihū xpo. ascendam⁹ ad cor altū et videam⁹ dñm deor in syon: in eminenti speculo gredis nri. Cum igit̄ potuerim⁹ ascendere. m⁹ reseret nos oculus misē sue. misert deor et misertor saluator: et occurret desiderijs nris bona. et occurret ad nos diligēt. p̄ nos: et in domū cordis nri introibit. ibiq̄ manere. donec p̄ fidē voce latenē ihū nr̄m sentire possim⁹ q̄ salus huic domui fact̄a est. Venit enī ad nos filius hoīs in domū cordis nri. querē et saluū facere q̄ perierat

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

ī nobis · ostendens ī nobis q̄ ipse ⁊ vē sal' nūiđ · felix ille qui
fastidiens turbā se nō ꝺtēplatus · e dñi sepantē : eam dē turbā
arborīs stupauit · astensu · unde et vidē dñm posset et ī vitē videri
meret ab ipso · Ego autē dissimilitudinē meā tū illo felice ꝺtēplato
re ꝺsiderans nō corā pedibz tuc benignitatis dñe ihū de ploro : vi
deo non ī quā turbā cordis mei ⁊ sepat' me dñe ihū fruc tēp
landi m̄ non solū fastidiosā ī verum etiā pulchrā esse mecū in
turbi cogitacionū et fantasmatū meo⁹ plurimū delectar · et de
hys que alīs audiui vidi vel ꝓpetraui statuo pdolū ab homīnā
dum ꝓp pulcherrīo et dulassīo et vo deo meo · ī corde meo : et totū cor
meū vertens nō illuc · cogitacionē et delectaciones meas · ill' oculi
tus pdolatra ꝑ molo tam ꝑ deo · fatus hoc sepe tam īgꝝ nō alta
ris sacrificiū necessariū : et me nuncis ſpiritus tetꝝ toto conamine
non cuello · Si vo alīs quasi ex longinquo regione reuersus ·
ī meipm redire et illuc auerti : et nō ꝺtemplacionē dei mei
reuerti uoluero · quasi cōiuncta manu et armata cernitur in ob
sistit · et quotīꝝ miserū cor meū eo vertero illuc assit : et qua
si quibus dā nocibz vorbz clamat · Certe nam pulchre eramꝰ
ī dudū placebamꝰ nbi : nam diu delectāris ī nobis · qd'tū de
lectabiles nō versamur · et de habitaculo mō corde tuo nos mit
tam dem̄ queris euere · Non deremiquem te venem' tecū · cui
nolenti mās afferimꝰ delectaciones · Dicit et finauit hec pessīe
cogitaciones · turbi mortifere cordis mei : et omnē ne videam
dñm meū in nō dtū in ttludit · Ego autē vix videns prauita
tē meā et debilitatē meā · nō resistendū turbis cogitacionū
meaꝝ ꝰtū possū labore : et conor cura dē et sepe nō possū ·
aliqū vero possū aliquantulū ī eo qui me ꝺfortat · et qui
docet manꝰ meas nō plui : et digitos meos nō bellū · puchia
tor dñs qui ꝰ omnē nom illiꝰ cauꝰ gra fit ī me aliqñ aliqū so

Arcessitus ꝑ et astensurus **primus gradꝰ** Ingrum
nō ꝝronū ꝑe throni altaris · nō cōmunicandū uiui

Incipit primus gradus diui bernardi de vñrabili sacra
mento

sicus sacramētis corpus et sanguīs dñi ihū x̄i. p̄mus vt in videt
gradus ostendendo est fides. Hinc fide.n. : in possibile z̄ placē deo.
Et licet tota fides catholica ī tegra et ī violata n cōmunicaturo debe
at ob seruari: fides tamē de sacramento p̄cipi ī oib; et p̄ oīb; specia
liē z̄ habendo. Vñ ambrosius. ait. me queso dñe p̄ gregē tuū illud
detanto misterio sp̄z credē. zc. et q̄d opus z̄ ratiombz ꝓbare.
q̄d tota catholica eccl̄ia tenet et credit videlicet ad vbā sacerdotis
cuilibet cum ī tentione dicendi, p̄lata panē tñ substantiari ī cor
pus dñi ihū x̄i. et vinū ī sanguinē ip̄ius: ita vt non sit panis et
vinū. sz̄ vez corpus q̄d natū z̄ de virgine: et verꝰ sanguis qui fusus
z̄ in cruce. Hanc regulā fidei traditā teneamꝰ a dño ihū: q̄ nō
deceptꝰ ex nichilo. et oīa quecūq; voluit fecit. Sic ergo de potētia du
bites ī tellige quia omnipotēs ē: ne v̄ de volūtate posse ambigē. ītellige
q̄a ī estimabilis bonitatis z̄. Quod cū signū potuit maiꝰ suę potuit
bonitatis ostendē q̄m ut ip̄m corpus suū q̄d p̄ nobis tradidit ī mortem
crucis: et ip̄m sanguinē quē dedit p̄ oīū redemptiōis nr̄e nobis daret ad
manducandū et bibendū. Voluit sz̄ se nobis relinq̄ ī virtutē q̄ se p̄o
nobis dedit ī p̄cū vt sua nobis ꝛmendaret ī ꝓpitiabilē caritatē et
vt nos sacrissīo corpi eius et sanguini ꝛmunicando. tanto z̄ bonoz
largitorē semp ī memoria haberemꝰ. Hoc.n. salutare testē dñs.
accipite et māducate. hoc z̄ corpus meū. accipite et bibite. hic z̄ calix sanguis
mei q̄ p̄ vobis fundet. hoc quotiens cūq; feceritis ī mei memoriā facietis.
Quod sz̄ ita possumꝰ hesitare vel dubitare aliquo vñ in fide cū videamꝰ
omnipotentem posse panē transubstantiare ī corpus suū: et vinū
ī sanguinē suū et in ꝓpitiabilis caritas eius nobis volūtatē ip̄i
ostendit. Docuit sz̄ et voluit: sz̄ tm̄ z̄ stupendū quidē sz̄ tm̄ mira
culū tante potencie et tante cōgruit caritati. ꝛmo quanto mirabilius
tanto gloriosior potentia et amabilior caritas tanto mirabilius
super hoīem operatus. Cū sz̄ tanta miracula inueniꝰ de veritate
tu michi hesites. laudo et glorifico potentiā creatoris. veritatē
amo et amplector redemptoris. Deleatur cū fide hesite

tione pemtus ꝓmotꝰ ī esu ngm paschalis ī vet̄i lege ꝺmcḗdata ē:
aī diat̄ ꝺmcḗdetis festinanter. Non. ii. ī mastricando dentibz et deglu
tiendo fr̄ibz tr̄is festinare iubeī ī esu sacm̄enti dn̄ici corpis et
sanguīs q̄ntū nd credendū sine oī dubitacoīe ꝙ sanctio ꝓpe fata
legis sententiā ꝺmonem. Nō. ii. cōmedit festinanter. si in fide dubitat:
vel quom̄ potuit fieri dubiꝰ meditat̄. Et ut breuit̄ et simpliciter dubios
et aliqno ī hesitantes ad fidē hui⁹ sacm̄enti quantū valeo ī trodiam:
dico q ꝓhanc fidem. et ī hac fide oīes qui ꝓ tempꝰ ī tellectū saluati sūt.
In hac fide saluati sūt apli quoz vnus ī quo loquebat̄ xp̄s paulus
videlicz doctor ī fide et vitute cui ī prīus dn̄i ihū vba ponens et tem
pus tunc cōmemorans: ꝺmcḗdat luculentissim̄e fidē meam. Et cui⁹
iuste qui traditionē dn̄i ihū de sacm̄ento corpis et sanguīs ipi⁹ cui
luctis mandauerūt: ī hac fide sanati sūt. si martires quoz saluti cō
senti sūt ī hac fide. sic bēs laurentius ihūlit̄ gloziabat̄. q ei bn̄us
sixtus ꝺmisit dn̄ica corpis et sanguīs distributionē. Vz et btūs ꝙ
omissus aī sacra mysteria celebraret ī carc̄e astitit ei dn̄s ihūs aī
militu dme angelor. ꝺmisit illi sc̄a: hoc ē corpus et sanguis meū. sub
spē panis et vini. dixit accipe hoc aure meus q̄ mox ꝺplebo t̄ vna
cū patre meo. Hoc ē q̄ ipe diat. Qui diligit me ego diligā eū: et
manifestabo ei me ipm. Ne despicias fidem: si vis ꝓ venire nd
spem̄. Diat hec dulcissima vba que dixit suo cari martiri oīmbz
digne ꝺmunicantibz dn̄s ihūs q̄ id q̄ ī credūt ꝓ fide: eis mani
feste sit ꝺpleturus ꝓ spem̄ ī regno celor. qui eū vidēbūt sicuti ē.
Qui fidem non tenuerit nd spem̄ non gaudebit. Hanc fidē sū doc
tores multiplicit̄ et ꝓbare et ꝺmcḗdare ꝓ suis scḗptis curauerunt. ut hec
ī ui non possint sermone facile ꝺpendi: ꝛ et ꝓpmde tractatū ē
tū fides ꝓpria ī structionē et cōmendationē. Valuit aute tantū in
nullis fides ista. vt dn̄s ihūs se cui oculis eoz corpalibz ꝓclarare
misericordit̄ dignaret. De quibz oīmbz vnū et cumulū nd ꝺmen
dationē fidei ponē digni duxi. Legit ingressis angelor q̄ quidā
sacerdos fuit religiosus valde: et frequent̄ missā solempnia cele

Quid sit q̄medi festinanter

panis

cnarge

mus

exēplificat ꝓ confirmā fidē

uerbum

dñi

bzans. Qui cū scām xp̄o ꝓpicio ducēt vitā: dñs pys p̄bz pulsa
uit vt pāndēt ei naturā corpis et sanguis x̄. Quāz nb quī dū
nō ex dubitacione fidei. ꝙ ex pietate mentis ista petiit ꝙ demons
trari ꝙ cēt spēs panis sub forma panis et vini: venerat dies
vt idem celebzans missaz solempnia more soluto ꝓ cibum ꝑcipz.
Te deū cor in ꝑ omne pande in exitū ihū mistō. natūm corpis tu
ū vt in licēat eū ꝓspicē p̄cē corporeo visu. et forma pueri q̄e olym
sim mat̄s tulit vagiēte. nūc imāibz con trectare. Qui dū talia p̄
tract: angelus de celo veniens eū assist. Surge in ꝑ ꝙpere: sixp̄m pla
cet vide. ille est p̄s corporeo vestitus amictu: q̄e sacra vbo puerpera
gessit. Tūc venerabilis p̄sbr̄ pauidus nb ymo voluī erigens: vidit sup
aram p̄is filiū puer. si q̄e symeon i templē suis vlnis gestare ꝓmeru
it. Chu angelus m quit. Quez x̄m vidē placuit x̄p̄ p̄s nb sacrifi
citi sub regime panis mistica vba tenens sup hoc altare solebas:
nūc oculis i spice circūa manibz. Tūc sacerdos celesti mimie stupens:
nō mirū ꝙ dicti vlns tremētibz puer. accēpit. et pectis ꝓpriū. x̄
corpi iūxit. Deinde p̄fusus i amplexus dat oscula dō: et finis labijs
p̄sūit pia labia x̄. Quibz ita ꝓtactis. p̄tinus mētes filij dei resti
tuit vite altaris: et i plenit celesti pabulo mensā x̄. Tunc rursus
hymnū p̄stringens. deū tantis ꝙ dñi vt dignaret ipē. ītū verti in ꝑ
tinā spem. Qui ex pleta oōe surgens. ītra. i venit corpus x̄pi
i formā remeasse ꝓcē: et sic cōmunicauit corpus x̄ et sanguine
sub spē panis et vini. Et hēc causa querē i sacrificio nobis tra
didit x̄ suū corpus et sanguinē. ꝙ deo sint ꝙ humana natura
nb horret vesci carnibz crudis et sanguine bibē. ꝙ et fidei mē mā
nus p̄mia reseruāt: p̄inde credim ꝙ non videm. et tante
rei oplementū nobis credentibz i celesti gl̄a oseruat. Quod si ali
quis i sua simplicitate ꝓ dirat. i tardat eū festinatione regni
cōmedē paschalē: i corde suo ponat se ipm̄ soli in vna pte et
totā ecclīam catholicā i alia. et dicat in sine audeat ꝑferre ton

ecclesie ꝙ credit corde et ore confitet se verū ꝙ corpus et sanguinē pape
de altari. Aug' in quadā ep̄a. Sapientiores es q̄ totū ecclia que tot in se
sapientes habet: qui de corpe dñi omis idem sapiūt. et in ea fide se
tenuūt et docent eē salutem dos. Aug' in melior es omibz. et suis omibz
sanctis qui in ista fide salubriter intuit ecclā ad cōfirmacōnē fidei nre pcos
dns aliq̄n miracula operatur. Noli nō stulti esse cordis ut te omibz sapientio
rē et boīs omibz xp̄ianis meliorē. imo pocius es et q̄s sapientes esse fatē
ris et sacis: in oīb; que ad salutē et sapiām ptinent. ut non de tectis
imitari. que mariē assistūt et fundatā suūt in fidem dñi nri ihū ꝙ. 20ª dis
Secundus gradus desideriū cōmunicandi. Puto. n. ꝙsqui fidē dns
habet de corpe dñi nri ihū ꝙ facile possit mōtica ad desideran
dū eū quē p̄ fidem cognouit. fide. n. mūdante corda: et tam desideri
bilis possit agnosci. ꝙ tantus ꝙ sōm modū cognitionis ecclā desidera
bit. ut qui pax credit pariū amet: qui pax agnoscit pax desidet. si
tamē mala vxor et mala familia cordis desideriū non impediant
agnoscentis. Mala vxor mala delectā z: male delectationes sūt mala
familia. Q̄m mlti rē fidei mali dnā p̄pedit dnm ihm thospitari cor
dis sui. et thalamū nūt sue vocare et reape non p̄simūt. ne in memoriā
reuocent coram deo cogitantes cor et cogitatione duplici exterminē. Hic
dauid videns ozam p̄cussum ꝙ tetigerat archam dei noluit eā
ad se diuertē. donec vidit obededom et domū eius benedicta a dño ꝙ re
cepat illam. Hic et petrus adhuc figm gestans in firmor exi a me dñe
q̄ ho pcor sum. Mala familia p̄ue delectationes sūt sinit dicat psal
mg. narrauerūt mi iniqui fabulationes. z non ut ꝙphibent legem in
dño delectari et dnm desiderare. Iste delectationes sūt mala seruila. q̄
q̄n me seduxerūt aiam dulcedine sui falsi. vt dulcē dnm ihm fugiā
non esuriri. Item z item cena q̄ q̄dā carnalis et non spūalis vnicuiq;
p̄simit ad manducandū. Talis nāq; dicē videt replē. Non venient
bz vobis in vnū. ita non z dñicam cenā manducare: vnusquisq; cenā
suam cenam p̄simit ad manducandū. Ille cenā suā p̄simit
ad manducandū: qui aliq̄n delectatione sēc de lectatione cene p̄

ponit. Dico ih̄u ingemens et requirens in tribulu cordis mei vt tu mihi in veniat
no solu seculares. z eciā religiosi. qui facilliā occasione accepta. i dēmina
tis et ad cōmunicandū statutis temp̄ibz cōmunionē relinquūt altar̄s
et libē et sine gemitu et dolore op̄ibz communicant alicuius delectacones
quasūcz delectacionē tue desiderabilis dñe ihū miserabiliter. p̄ponentes
Vnus istor ego miser homo sū. qui ea ob aliqm causam. alb strahor
a ministerio altaris. non solū non remissor n̄ de plano. sd omisser
vex ecia velud i sanus. vt a cōmunione dñi alienus ex isto tanq̄ lucte
ndr̄uc. z ex terrore plurior. Non videt̄ peccm sd dco. vt illo die vel
illis diebz abolicionē pecc̄or que vē sit i cōmunione dñica corpis et san
guis non recipiūt Deū in summa z ih̄s. p̄uaricatores nam nisi redeam
ad cor. stem⁹ sup vias mr̄is. et i terrogem⁹ amaritudinz q̄ necessariū
sit vtaci dñica corpis et sanguis tā plena gaudio vie nr̄e. Desiderio de
sidēm⁹ ih̄s pascha mādūcare. agnū vmbrā. agnū sacrificiū dñi. qui desiderio
desiderauit ihc̄ pascha manducare cū discipulis suis. nūq̄ patere
t̄ p nobis. Sit nobis cottidianū. imo cōtinuū cōmunicandi desideri
um. manducandi panē nr̄m cottidianū. nam p̄ter eū cottidianus
appellatus z vt cottidie sumendus z. Ambrosius. Non te scandalizet q̄
corpus dñi ihū panis appellat. Nam aliter verba r̄ū q̄ offert panis e
verba r̄ de promptu fecerunt. nō panis sed corpus appellat et est.
Vbi nūc ea q̄ corpus r̄. ibi et r̄ic. Dicit autē r̄ic panis vt pascat
nos. sicut ipe dicit. Ego sū panis vite. et panis quē ego dabo caro mea
t̄ mūdi vita. Semel datus z immolatē in cruce p mūdi vita. cottidie offer
tur. et sumit in altari p mūdi vita. ve vivens et vivificans se sumentes.
Panis q̄ dicat vt pascat nos. cottidianus vt cottidie sumendus z. Ut q̄
cottidianus e panis. aut illū post multos dies sumus. Atque cottidie
q̄ tibi cottidie p̄sit. Sic vive vt cottidie merearis accipe. Qui nō mer
cottidie accipit. non meret post annū accipe. Sic ancillam malā castigz
et familia eius. malas delectaciones videlicet. et i domū cordis tui
mūdam penitencie scopis et ornatū purpuris desideriis. sume
panē hui panē celi panē angelor panē dei. imo panē dñi. panem
sup substancialē. panē cottidianū. panē vē desiderabilē. qui non

minuit ñ augeť. Sicut ẽm lux ista solis mlto⁹ pascit oculos et nõ minora
ť. et si nullus eam videat non augeť. et sic ñor suauis et dulcis mlto⁹
pascit aures. et in singulis tota ẽ. et in diuisa. et si a nullo audiat ñ
tamẽ ẽ minor. et sicut ignis calore suo mltos reficit. ñ tamẽ mõe fit
minor. et si nulli calorẽ suũ cõmunicet. non ide fit maior. sic dñs
ihũs quos ẽ corpis et sanguĩs sui cõmunione illuminet. instruit. nutriendat et pascat. nõ minoratť. et si a pauas animas non aug
mentať. Hec ẽ ẽm esca. de qua scriptũ ẽ. Angelor⁹ esca nutristi ppl'm tuũ
deus. Panem pamẽ de celo. pstitisti eis sine labore hominũ habentẽ omẽ
delectamẽtũ. et omne saporẽ suauitatis. Vere ẽ si non frustraueris eũ de
sideriο. nõ videbis intelligendo. Frustrauerat et ẽ qui me nouerat pamẽ
huic delectabilẽ et desiderabilem. qui in oõne dicebat. panis candidissimẽ
habens omne delectamẽtũ et omne saporẽ suauitatis. qui nos semp̃ re
ficis. et nũq̃ mite desinis. Ideo cantabant te angelus pleno ore. et p̃ fruitione p̃
fecta. Miri et miseri tarditas mea. Sed dũ in patria simꝰ ẽ in vita
tua non desideramꝰ eũ. et illi qui in patria sũt istius panis refectione
satiať nõ possiũt. Si videramꝰ desideriũ sponse amantis ardentis et desi
derantis p̃ sponsũ speciosum forma p̃ filios hominũ. et eius desiderio
et amore languentis. et p̃ eius desiderio amoris sic languentis. Idcirco
vos filie ihrlm si m veneritis dilectũ meũ vt annũcietis ei. quia
amore langueo. Ille autẽ ad olescentule renouate quidẽ p̃ fidem
et agnitione dei. ẽ ñdũ ad p̃fectionẽ cognitois sponse p̃ mysteria
admirantes tantũ vehementia desiderij et amoris illius. et causã
languoris plenius agnoscẽ cupientes. qualis ẽ m quit dilectus
tuus o pulcherrima mulier. qualis ẽ dilectus tuus q̃ sic ad iurasti nos.
Nõ parui aut levis res ẽ q̃ amas. ñ amoris desiderio ita langues.
Nos ẽm quare nõ languerem̃ pullo. msi q̃ eũ nõ sitio tu videm̃.
Ut illa et capiens filias ad capiendũ amoris et languoris i dulcore.
dilectus meus m quit candidus et rubicundus. electus ex milibz
candidus ẽ q̃ candor ẽ lucis ẽtne et speculi sine macula. in quẽ
nichil m quinatũ in currit. Candidus ẽ q̃ splendor ẽ patẽne glo
rie. et figura substancie eius. purgationẽ faciens pcoz. Candi

dus ℣. qz deus ℣. ℣Magnus candor et omnē ex cēllens pulchritudinē candor decretus a quo candidū ē. omē qz candidū ℣. ℟Cui pulchritudinē pulchr z omē qđ pulchr ē. ℣Amabilis et desiderabilis, p̄ sō candidus et pulcher iste: dignus amore meo. ℟Si non solū languiecam, ℣ cētā moriar: vt videā te siue videor ate. ℟Rubricatus ℣. qz ipe sanguīe ī passione p̄ fusus ℣. ℟Rubricātus ē. qz ipse carnatus in flāmatus est. ℟Candidus ē: qz m se bonus ē. ℟Rubricātus ē: qz cētā nobis bonus ē. ℟Electus ex milibz. ī. ex vniuersis: qz mille narius numerus signū ē vniuersitatis. ℟Et totus desiderabilis qz qcqđ videris in dilecto: suīe diuinitatē. suīe humanitatē. suīe vba. suīe factu. minus amabile. minus desiderabile ē. ℟Si videā et cor. ℟Ostende mihi cor tuū sānissimū. mitissimū. misericordissimū. et dulcissimū vt videā te. amē te. desidēm te. languiē. pte. morar ī te. ℣Tuq̄ nō. ꝑpterea vna sensus oculus meus plancta milius ad cor tuū. bone ihū. vt videamq̄ et. ꝓpehendamq̄ illud et rectam illo desiderū mēm. ℟Resicatam in ꝓ. ℣ non replecamq̄ qz tuē replebim ī bonis domq̄ tue. et tuē replebit ī bonis desiderū mēm. cū renouata fuerit sicut aquile iuuentus mea. ī resurrectione dñi: in retributione iusti. ℣Tuē in terra si pulli simq̄ illiq̄ magne ī pulle ī ex pendit alas brachioz suoz ī cruce. et portauit nos ī humeris labioz suoz. toto desiderio ꝓgregem illue. vbi dñs caro pnis ℣ ut cōmedam illud et sanguinē ipius lambam. cōmedamq̄ desiderāmē illud dulcissimū gramū frumentū. benedictū fructū vteri vgnalis: bibamq̄ desiderabiliē illū sanguinē vite mee carissimū de botro ciprī, p nobis ī torcular cruces ex pressum et in tantis deliciis obliuiscamur egestatis mee. ℟Heu qz mortuus ℣. qui non desiderat te dñe ihū. ℟Tertius gradus ℣ reuerencia. ℟In reuerencia timor et honor erit. cum eī qē reuerem. timem et honorabo filius honorat patrē suū: et seruus timet dñm suū. ℟Si ergo ego pat̄ vest̄ sū. vbi honor meus. ℟Si dñs vbi timor meus. esse ī altari coā vobis pat̄ nr̄. esse deus nr̄. esse pat̄ nr̄. misericors miliusq̄ ignoscendi: si de p̄teritis pemteamq̄. si de futuris

caucamꝰ. Habūdat eiꝫ ut ꝛnuer tat mꝰ ſuā ꝛ nobis. et nō attendat
omīe mꝰ ſua. qui dedit ſemetipm̄ p nobis p pciacionē ī ſanguīe ſuo.
eſſe m altari pñe ē dñe mīe rex mē. pontifex mē. qui de ſe ipō dixit vos
vocatis me mgr et dñe: et bñ dicitis. Sic etiꝫ. ꝓdecessus nr̄e ſacerdo
tij aſpiciamꝰ dignitatē. Ecce quidē ī terra. ſz officiū eius in celestibz nego
cijs cōtinet. Non homo. nō angelꝰ. nō archangelus. nō aliꝰ aliqua
creatūa. nō virtus. ſz ipe ſpūs ſcūs instituit: utꝫ ad hoc maneres
ī carne mīsterio fungi pſumat angelor. Propt̄ qđ oportet pontificē
quasi qui in xpō assistat. celo. illisq; virtutibz in seruitē esse bone vi
te splendore nitidatū. Cum eī dñm mīm ī molatū et eī in altarī
astantem videris sacerdotē. utꝫ in ſtauitē. omīs ꝛ puter ꝓpos illo
sanguīe imbui. Quid hoc tibī homo dubitas et non ōtinuo animū
tuū tristatū ī celū: omnēq; de mente sanguīnea carnis excludens.
puram nīā. sensusq; mūdissīo ac que sit ī celestibz in veneris. Adhuc
luis. O mirabilia. o dei in nos benivolentia. Cui sup̄ sedet ad dex
tram patis. sinistraq; tpe hoīm manibz ꝺtinet̄. tridiuq; lambē carnē
tibz eī: et ai bñdictiōne cumplect̄. sitq; Ihesus sub oculis hūanis
videnē ne tibi ꝛcet. diuina contemptui. aut nā impossibile sit aliqđ sup
hoc reuerentiā ī placōne mētis attolli. Vt autē altius dmīe et ex tollentiā
sūficacois hui⁹ alio quoq; mirabilis ex emplo. pmagnare sub ōspectū
mīm. Iudeis Ihesꝰ et in vniuersibile circūstantiā mīstrauit. et hostiā
ī altarī posit̄. omīsq; qui assistit ī magni silentij expectatione sdīi vero
cantē gallum et repente flāmā de celis ī hostiā descendentē. Immittit
dns Ihesꝰ totus plena simpozis. ex tuis ex illis ad aliq; mīt aliquē. et nō
sdīi mirandi: ſz omnē stupore tū stendentia videbis. Ihesus. Stat
quippe sacerdos nō ignē ad ducens ſz spūm sanū: in cumbens deꝰ pa.
non ut illa desup attensa lampas cum sumat appositū. ſz ut ad volans
grā sūi spūs sacrificia p ipm̄ celestor montes accendat. et splendidiores
argento purgē plures faciat. Hoc itaq; mīsterijs ita reuerendis. que de
spirit audebit in sania. In nostras quo humana natura nūq; ī ignē
talis hostie sufficeret. ſz simplicius in terret. in [illegible] gre dei cet auxiliū.
Nam cū sacerdos spūm sanū ad vocauit. et reuerendum illā ī molauit

margine

hostiā. ꝺmuniẽt ꝺñm subinde contingerit. Nullū dicim⁹ in mea estima
cione ponendū. Quīto ab illo splendore ꝓsumim⁹ et ꝑfectā religionem ꝙ
habiectis cōstantibz et ꝑ sacerdotē ꝑ corpꝰ et sanguīē ꝺmunicantibz.
Tuē enī angeli circumstant sacerdotē et tribunal aūt altaris locus celes
tibz virtutibz adimplet. i honorē illi⁹ cui immolat. Vide ob sacro quanta
reuerentia sacro sēis sit misteriis assistendū multo magis ꝺmunicā
dū. quis q̄ oīs assistentes i sacerdote ꝺmunicent spūalit⁹ et sēm fidē et
desideriū suū ipis ꝑ xp̄m deū gr̄ē spāles mutuant. Quart⁹ grad⁹
Quarto gradus ꝙ mundicia nō solū mētis. sed et corpis ꝓ domū dñi
q̄ nos sum⁹ decz studuit: et si habitabit i corpe subdito peccis.
mundamur si ferim⁹ vasa dñi aut cultra. Quod si intelligat⁹ de ministris
dicti altaris. que portant vasa misterij. multo magis ī de illis
vasis intelligē. ꝙibz dñs habitare dignet. de quibz dicitur i libro regū.
et sint vasa puerorū sēi. Vasa corpa nra sūt in quibz non solū spūs nost⁹
sed: vīm etiā spūs sc̄i habitat mōione. Testatus in quit apls ꝙ corpa vra
templū sūt spūs sc̄i. et si templū sūt spūs sc̄i. q̄ et ꝙ in q̄ virtutē spūs sc̄i
ibi et ē. Hinc vasa. i. corpa nra sicut et aīam mundā inde mūdam:
tam mundū hospitē recipiam⁹. Nā si i veteri lege panes ꝓpositionis ꝙ
eo q̄ ob lati dño erant cōmedere vetabant. q̄ se ab vxoribz nō abstinuerūt.
quanto magis nō nam ꝑmed oblatū dño. q̄ ipse dicit corpa vra ꝺmestica
q̄ ꝑ nobis i ara crucis oblatū. mundos ee decz et sēos. Debem⁹
autē mundi esse nō solū ab illa i mundicia q̄ corpis sit. et aīaz cōtami
nant de q̄ dicit. apls q̄ fornicat i corpꝰ suū peccat. vīm etiā ab oī
i mundicia omniū sensuū: omniūq; membroz. mundicia. n. sine ꝺmente
seu existentis vl' ꝓfitentis nocet tenebat cōtra ꝓpositū sensuū violat.
Sensus cū mte fenestre sūt aīaz mīaz p̄sis motus ascendit q̄ solū
ad videndū vīm. Quid necandū aīaz violamus. Corrūpit visus q̄ncūq;
rem cū delectatione videndo. si nō intuet mā ad cognoscendū pl'chitudinē
creatoris. q̄ finē delectatois sue i pulchitudine et delectatione creatē cō
sumat: et nō ponat delectet i pulchitudine creatois. Singularit⁹ oculoz v
ꝙ virtus violat. sensū sequ⁹ virtus sequtes i mte cordis i pudicitia. quis

la statuā ꝓtestāt cū ītactus cr̄ā ab īmūdā violacone corpibz fugit castitas ipā de membris. Custodia ista fenestra mē ob seruanda ne cū simplex colūba ꝙz aīa īmaculata ꝑ ipām egredīt: nūq̄ mīa sordida reuertatur et ia non ramū olyue ferēdi reduceris parte. memoriā ꝑuaz delectationū secū reportet. Hōtā aīa et celesti īmmissione digna aug oculi sūt sīc colūbe. que lacte sūt lote. q̄ cū aquis et clauduntē melius foris vidēt melius īterīa īmittunt. ꝙ sēc castitatē et īnocentiā sit ad ō sum. Habet et aures melodiā mūdiciā et vgmtatē suā. Audit vgmtatē auris. qua cōcertuāt ō mgrōs q sonos sedīm ꝓua desideria sua. vacant fabulis ociosis: detractoryb q īmūdis murmurib; Audit et olfactus mūdiciā suā cū quacūq; re bñ olente nos reficiāmq; et ꝑfr̄ hoīb placeamq;: sine cr̄ā cū ad solā delectationē vtā odoratus. Sic et gustus corrūpīt corrūpīt cā m cibis et potib; nisi ꝑrimq; ū solā delectationē. De mūdicia tactq; puto sup fluū dice vgmtē ꝑ. qui estimo tanto desiderio obfuisse ne bonū vgmtatis amittat. vt magis
ñ lege bonū putz mori q̄ gla vgmtatis curē. Hz ꝑ ꝓ sollicite debem aduer
te. ꝙ mūdiciā tactq; ñ tm̄ īma corpis ꝑte. sz q̄ īta corpis toto po
test admitti: ꝑ tactus īto corpe diffūdit. Nā si balneū lauacris mi
mis frequētz ꝑtē solā delectationē et nitorē corpis ais vtiq; si cum
sis mimis sub tuū filoz semp se vestiat. si lectisterniis mimis mol
libz semp ītūbit. ut ꝑte illoz mollicē fiat ad surgendū tardioz
et ozandū. puto vgmtatē tactq; ñ satis districte seruatā. Vñ dns ꝑ
videt illū diuitē epulonē non solū de superbia ꝑpure. sz de mol
licie bissi ꝓpulcndit: qua vtebat ad cutē. Hz q nolis baptis ta
rī solū de vilitate vestis. sz de asperitate laudari videt: cū vesti
mētū de pilis camelor habuisse referat. Audit et quelibz membra singula
rit vgmtatē suā os in oculis. colla et brachia in amplexibz: sz manꝰ
mē nō solū ab alienis vīm cr̄ā ꝑuaz corpis sūt contractibz discretissīc
tempandi. Vñ nūq̄ sine cingulis dormire solem; ne cr̄ā cū sopo
rati tacem; manibz mīs aliq̄ mūdiciē contrariū operari possim;

legit Tandē vemo admīcbz illud in quetissimū plenū veneno mortifez flāmatū
angelicum lingua dico: si nī mē alia mēbra minuta sit omīa mēbra maculat
et cōfundit: et omē opus bonū dissipat et euertit. ꝙ nullus hominū
domare pē. Ergo ꝙ domet eā. Vt enā tacea ihēu laudes. cōnes et
laudes dei. que p pīus lingue officiū effundunt. ꝙ vnaz puraz lingua
cōe deo. q p simplicione ipm dnm ihm xpm. in ore polluto malis vbis nu
dens suscipere lingua corrupta et de floreta contingē. Vbi lingua floze mūdi
ne floze vbmtas. mēdacijs. cōuicijs. maledictionibz. et pquie detractionibz
dignaē dns ihc audi lingua eā in sacīmentis altaris. Dicit ꝙ studē silencio spō
sa ꝙ. q modis omībz lingue tue vbmtate refrit. Vide ꝙ nī xpo dilatis dis
cipuli ihanes vbo. in apocalipsi sua vbmes mēdacijs plus q sequerent
agnū mocūaz iert. et qz nouū cantū decantare. nō icent. Et in ore eoz nō e
inuentū mēdacū. Mendacū nostrum exp̄ssit. punisse lingue: ꝙ illud
plerisq vbis malicie cito mortū. Memīnitur enī q bonū suenē vitu
pēnt mala collaudant. mēnīt nō placeaz bona et meliora quā sit.
mendacū detractoes et murmurātes multū cōtra viuntē in mutuis
in votis et cōuiuijs. placeaq pcēm mēdacij dnō. Vide ꝙ sponse ꝙ ne
sit in ore tuo mēdacū. polluens os tuū ꝙ nō sacīmentū vitifica es
carnēm. Recordare ꝙ alle que sumis. vitus et. melius ꝙ si mē
dacio hāc omunc. Nō sit sicut e fraudulentus in alīquo sacīmī
tuoz. in aliquo membroz tuoz. sine in lingua tua corrupta in veneris
cōfessione et bnēmis miracula tuas. ablue: ut eaī nō ignē thro
nū dei qz videre dei valeas apparē. Hūt et in eade corde vitus su
biz spūalia: que sine corpe misteris ꝙ agit pīt. Quid enī cora magno
humilitatis et mīsuetudis inuidia superbia. arrogātia impietas. Quis fro
te cōmisebit humili xpo superbus. qui sup alios se exaltans. et omīa
sua magnificans sēe sanctum sacī vincentū cōmunione cōtempnit.
Qua via admanuensis cuidā auctoē accedet. q nocte vbo sacīs ꝙ primū
scribere assueuit. Multo minꝰ accedet. n de festum ire. sciat tenebē
in vidie. et si corpe mortis portat. quam hominē. Nō ꝙ in ore eoz
dens. sed vnoz. Beatus ante ꝙ. q in carnalitate nō ꝙ. Dicit tali rey

lingua

Nō

potest

strof Dextra

Fodis mea

Supbus

Impotens

Inuidia

qui fecit nuptias filio suo. Simile est regnum celorum homini regi qui fecit nuptias filio suo. Nuptie spirales propter incrementum corporis et sanguinis dni magnifice celebrate. In vitaris nō nuptiis venire nolite erubescere. Veni hō sine veste nuptiali. Caritas christi. Multi nuptias dimitte si habes aduersus aliquē. et dimittet tibi pater qui est in celis. Decem milia talentorum. pecuniā denariorum. Si manducas scandalizat frater tuus. nō venenum. sed panis reficit te. nō sic venenum occidet te. Ihesu et aliis ornatu virtutibz. et cordis cōtritione et oris cōfessione. et aliquātor laborū satisfactione administrate multorum angelis te ducentibz. si ut illū frm nequā nequissimū in tribus abnegare deū nō dñm qui loquitur mentitū tuū. Quot autē et quales malos cordis et corporis de quibz tractare vile quodē certū hō qui nō pt de eis certū dare nullam nisi causa cui ipsoz cognoscēdi. quia nunc finale iudicium potest cognosci et mirabiliter pt mentes legentiū: sine rore nō resalbit adripiam pō sensu scripto ingredare seruabo. Malos cordis sunt cogitationes blasphemiā siue inuidiā cōtinentes. Cōtumeliones autē blasphemie de ipso dō. et dñō ihū. et sanctis eius et electis siue ymaginibz que breuiter pstringit mente. horrore magis ipi delectatione deuitat. et alibz multiplicatione cōsentiens pt. hō non obstitit primo et multū vel parum in mente manentē cogitationē. Dubitat primo de cogitationibz que sunt de spiritualibz fidei. si contra veritatē fidei aliqui cogitet. dū in cogitationem talem nullus nō libenter consensus. nō delectabiliter aliquē in delectationē mittit. talium cogitationum frequentia. pprium. quia diabolus temptationibz in spiritū tendens eum vincere et cōsumere nouerit. quotiens cū temptatum ab illo videt in fide pfectum. Dñs beatus petrus. frēs sobrii estote et vigilate. quia aduersarius vr diabolus tanquā leo rugiens circuit quem devoret: cui resistite fortes in fide. fidelibz dicit dns. est si mortifere quis biberit nō eos nocebit. Possunt quidē cogitationes blasphemie vel in fidelitatis mortifere sunt cōsentientibz eis et in fidelibz: si non consentientibz et in fide pfectis et

sicas cogitando qui bibent melyl nocent. Cogitaciones q̃ que
in mundicia luxurie carnal' cordibz ingerit tuit ñ polluit eo
ipsum tñ tu licite et honeste pcedit. videlz cu nõ pentendo
et cõfitendo deo et hoi ea q̃ fecim vel vidim vel audiuim.
nõ ob delectacionẽ nec in delectacione. sz in cordis amaritudie cogi
tam. sz et ea ob audiencia vilitatẽ delys cogitam. loquim et
fcim; nulla nobis ex hmanila genat. Quimoꝛe tu caute dñe ne ñ lege
nimis hoc vicia pseqaꝝ. de cogitacionibz ostensionẽ cogitando. ne
auersa hostis pꝛue delectacois. dñe nimis hostẽ pseqtꝝ. vulnꝛa fo. et
sita ordinã. Cogitaciones in mundis vix sine pcto possim. hec ut
pute cu mentis aut aris delectacio cõmitt. sz miltu int est vtz
has volentes vel nolentes pacia; vtz mã culpa vel imitu tñ
suggestione in nobis fuerit sensualit. In mundis cogitaciones vl delec
tacones volutarie patientes sine dubio delm quit et maxie si cu
deliberacione illas sibi sensualit vel sensitare consensit. est autẽ
hec pena tanto grauis quanto ipse qui peccat ea castior ee deberet. Vñ de
augustin. Qui facit i sacerdote cogitacio illicita q̃ i laico nõ vltem
noto. q̃ potissimu intelligit de illa cogitacione qui deliberacio pcedit:
nõ de illis que subito ingrunt. et ninis seculi delibet. captiua diuin
mente i lege pcepti. Ille v cogitaciones in mundo que nolentibz ingrunt
distingite de sint. vtz videlz alicui pcm. aliqui omnino pquam
malis cogitacionibz primaria. et dño iusto iudice vel certe nem
alicui in nobis vanu dnet. q̃ nã cu primum in nobis. Cum cu vi lege
cia spualia. si superbia. vana gla. ira in patientia. cordis dum
cia. et i passione. augustin. acidia. dum tes i nobis ignosce
nolum volumꝰ nã remoue auxiliu; flagellat nos pat miseri cordiaꝝ
cogitacionibz in mundis q̃s nõ possim ignozare. ut qui pulsi ad se
creta cordis mi i trem et p carnalia spualia cognoscam. Nam
despicit nimis decipit. si tu flagellat causas flagellor suor nõ diligent
inuestigat. tu ipe dns et saluator nr. ndm ignoãtia ostendendo
qui vtz sumus ora sic deꝰ; sz miz stultitia instruendo. i sin tribula

tione clamauit dicens. Deus meus ut quid dereliquisti me. Querendi ē ergo
vigilantissime nobis causa flagellor nr̄or. ut tū causā malitie cogitacois
nr̄e ī venerim⁹ ī nobis: nos ipōs ꝯtēnam⁹. et de ceto correctiōe
nr̄ā. Ad si millā in nobis malax cogitacionū deprehendim⁹ causā
nullā tamē sim⁹ securi: ꝛ aliq̄ in nobis causā ēe timeam⁹ que nob
nusto de iudicio occultē. Hz ꝛ hoc sperare debem⁹ q̄ ad vitandū malū
illud q̄ cogitam⁹. deus nobis tales cogitacones īmitti permittit:
aut forte ppt̄ humiliacionē mr̄am vt humiliati ī nobis. corā ipo maiorē
gr̄am merecamur īuenire. Tam mire e bonitatis ē deus nr̄. vt eciam
pcis nr̄is ad bonū nr̄m vti sciat ī nobis. Nam sic augustin⁹ ait ī unū
so suo deo nō z malū: vñ deus nō diligat bonū. Videm⁹ hoc manifeste q̄
ī corrigibili muliere diabolo. ad bonū vite elector. Quēn. nequa⁹ ipo
in quib⁹ opati fuit diabolus et horīes puersi q̄ morte saluatoris
dñi. et tñ hec nobis omnib⁹ opata ē salutē: n̄ dubiū quin diligenti
bz dñi oīa co operent in bonū. Vñ et nullos nr̄ qui tñ finem pse
trauerūt. tñ bonū fructū ē. ut quem dñi sanguinē quē effudēat per
se pcedo: posten bibent ī salutē credendo. Ita mūdine corporales
vel vigilando vel dormiēdo ꝯtingit. et de hijs quidē nō facim⁹ vt
patiū. volentes melyl dubiū quam ī pcis grauibz cōputrescim⁹. et vo
luntarie. siue vigilando. sine dormiēdo. cōmunicatis: credo nullate
nus ex pedere. ipo ad sacrā cōmunionē accedant. n̄ prius digna cōtri
tione et purissimā confessione. et admīa satisfactione ī recepcione et
penitencialiū lacrimax fonte tales sint maculē ablute. sitī dñs
talibz dedit gr̄az lacrimax. Non enī omnīū hec gr̄a. Quod autē
dixi de voluntaria violacione dormiciū. nō intelligo de illa vo
luntate q̄ dormientes videm⁹ hre: sz quē habemus vigilantes.
Nā et bēs augustin⁹ hanc ī firmitatē ī se recognoscens: dicat
se dormiētē vsq̄ ad fūm generacionis sanctissimū pervenisse.
Est quo ad id loci puenim⁹. petim⁹ ab omnib⁹ me lacrimis vena:
omīa que possīt humilitate de hac ī firmitate mea aliq̄ loquar.
Instructione cor⁹ nr̄ā talia melyl timet: sz cor nr̄ minus timent.

ñ legē

ī primo ergo

primo ergo videndū ē. q illusiones noctīe q̄nq; p̄uenīūt a sup̄fluitate
cibor et ponū ex quibz sup̄flu q̄dāt̄ hūdzes: q̄os natūm z natūm ex
pelle cū contigerit venas in pleris et tles ī mūdicie nō cōtinēt sine
pcō. Hz et ip̄m pcm̄ secūm cibor et ponū sup̄fluitatē nuncp̄. Q̄nq; fi-
gūr ex pulsio ex motu ip̄or p̄cedente qu ex cogitacionibz p̄cedentib;
q̄dāt. Nam cū ex hijs ī vigilijs vel ieiunijs vel passi simus
illicita cogitamus frequenter mouem̄ et ip̄e motus ī finale p̄cussionē
quiescit. Q̄d et finaliter fit ī somp̄nijs q̄n illicitis motib; rōnis nō resistit
fit cū fluxus iste illicitus q̄nq; ex debilitate nāt̄. ut pote ex de
fectu vnitis ī tentiue. et isti fluxū tā in vigilātes q̄ ī dormiēte pu
to fieri sine pcō. vt̄ dūtaxat si alia nlia causa cōcurrat. q̄ue tam
sūt posite et p̄dicte. Q̄nq; ex illusione diaboli cōmouem̄: et illi
fluxū testē inferne nīe sistimus. Q̄d si nisi fit si alia nlia causa
vel culpa nra in terueniat: nō puto fieri tā pcō. Vñ dicit gregor.
Repe malignus ip̄e sibi cordi ī somp̄nijs offīcē mitē: ut nō in ten
tionē cogitacionis sordide. nō tpe salte mouētūr q̄ruēt. q̄n vigi
p̄tus animus ab illusionibz ymaginacione discutiūt. Hz hostis in fidi
es quo eos vigilantes nūme sup̄at. eo eos dormientes q̄rit ī p̄ue
nit. q̄d cū ip̄e malignus nesc̄t sup̄na dispensacio benigne p̄mittit. ne in
electos cordibz ip̄e salte a passionibz p̄mo somp̄nijs vacent. Ve
ip̄m q̄ solluate delz q̄uisq; p̄ spīēt et q̄nā ex causa illusiones pa
tiēnt. multa discretione pensare. ut sciāt hoc temptato mi
dicere sacerdoti suo ī confessione se sibi cauere me
diandū. Vbi cū fiat fluxus illicitus ex cogitatis vel ex cogita
tis motū q̄ūmbz et p̄cipue si in hijs duabz causis homīs
aliquis fuerit̄ p̄ sentacione p̄dempta nō cōcupiscētiam
fuerim̄, p̄uocati tuens puto a sacra cōmunione mi ter̄m
ab sūmo. Et si forte aliquis ensus ex̄istat ī q̄ sine sūmo scan
dalo a cōmunione non possimus aliquatenus ab sūmo. ī cōtēm
tū mag; multo timore et tremore et reuerētia et hūilitate q̄
magnā cōfessionis rubore cordis cōtritione. et si fieri p̄t satis

fructuosis laboze: et largis lacrimaz effusione recompensare dño stu
deamꝰ. promittentes firmiꝫ nos a causis malox nrox ꝓpositꝰ ab
stinere. Si vꝰ ex infirmitate natꝝ alicuꝭ humor in purgꝰ effluerit. vl
si mitꝫ ꝑgnuerit. et ille lenitꝫ et sine molestijs finita sibi cōtigerit.
vel si nos hostis antiquus illuserit et dies sacrus fuit cōmunica
oni constitutus. puto ꝙ fīa cōfessione ī spū humilitatis et nō
contēto cōmunicare possimꝰ: qz dñs sciens qđ pulvis sumꝰ non
refugit in illis aīabz se recipi ī quibz ꝑ caritate requiescat.
Cher omnīu dubioz vem interpres. et optīa ī. qz caritas vā
in dñm districte actusat. Scīm vel exactissat. Ipā in flāmans
desideriū: cogit nos fiducialiꝫ ad cōmunicandū accedē: ipā exi
stīa quidē timoꝛē fugat nos humiliꝫ abstinere. Hec putare debeꝰ
tū forte alicuꝰ negligentie nobis cōsciꝰ. humiliter abstinemꝰ
nos sacramentoꝝ ī cē ꝓpinquos. qui pocꝰ si sola humilitas causa
fuerit abstinēdi. ipm dñm ulm spāli nos gra visitabit sperare
debeꝰ. nos tū de veri deuotione et laboꝛibz nrīs cōmunicatu
ri facē debeꝰ: p aliqđ melꝰ omittamꝰ. si utrūm desideriū
minuamꝰ et de pctis nrīs et negligentijs acrīter doleamꝰ et sup
plicemꝰ miseri cordissimo deo nro. ut ni famulꝰ suꝰ nullo. sī
ipius corpi sanguinisqz cōmunicat nos numerare et cōputare
digneꝰ. et sic ipius qui humilibz dat gram specialē paulū dubio
gram sententiam. In talibz. n. cogitacionibz sacrīs missis solēt
miss cottidie īter esse debeꝰ. cottidie n dominicā tamē cō
municaturi dñō accedē debeꝰ. Ita nos decet vitā nrām in
stituē. vt dñm ꝑ fidē et caritatē semp habeamꝰ habitātē in nob:
ipmqz ī omunicatione corpis et sanguīs ipius: cū augmēto
spūalis gre cottidie fidelit assumē mereamꝰ. Quotiensqz. n
missas solēpnes. nos cōtigerit īter esse si fidē et desideriū nō sa
cramēti dīna corpis habeamꝰ. ipi corpi et sanguīni spūaliē
omunicamꝰ. et ꝙ eo ꝑfectius et firmiꝰ credimꝰ. et ꝙto ardentiꝰ
desideramꝰ. tanto fructuosius nos sacrā omunicare. si nō fi

des mā·et de sideriū mīm ulla īmūdicia violet. Corporalis īpuritas
aut ꝫ voluntaria aut non. Si ꝫ voluntaria puto ip̄m esse dissimu
one a cōmunione repellit: et hoc dico de illa īpuritate q̄ vigilanti cōsi
derit. Si ꝫ voluntaria videndū sub tali si ex aliqua culpa mā pce
dente contingat. Sūt enī multi qui cogitacoibz turpibz et ad rem
nō pertinentibz et forte vōbis īmūdicie cōuenientibz se nō metuūt
ob lectare: et cū sepiꝰ fragilitas naturalis dicāt sibi nolentibz acci
disse ꝫ fallūt se ipos. Qui cū dat operam rei illicite si quid ex illa
cās p̄ter intencionē suā euenerit. culpā contrahet: cui⁹ cautam
noluit euitare. Licet non desit opi rei illicite. et ex hac malū aliq̄d e
uenerit p̄ter intencionē operantis: ipi nō debz imputari secm̄ assertio
nē augustini. Dū cōfessores cū audiūt ea cōfitentibz pcā luxurie
et circūstancias turpes. si mō aliq̄d fragilitatis īse forte sentiunt
si tū de suo mēdi ndicant. vū delectatio sustentet. si pereāt dampna
bilit̄ q̄rit aut vtr̄ū tremendū deū benignissimū oīm dispensatorē: ideo p
mittūt cōfessores aliq̄d fragilitatis ī tempe confessionis sentire. ut
sciant īsementēm exp̄tū quoꝝ alios īfirmitatibz delectant mīse
ri. Est enī valde necessarium illis stabilis virtus mentis. ne vmq̄
ad delectationē delectabiliū. ꝫ nudūt animi intencione relax
enti. Sile puto ē iudicāū de ipis qui cōfitent pcā carnalia. si
aliq̄d fragilitatis īcon fessione p̄senserūt. dū in cōfitendo in delec
tationē collocationis. ꝫ p̄sumptionē pcōr̄ īquirunt. Consilio tū
vt si aliq̄d titillationū p̄senserint. n pctis carnalibz. ad alia
pcā diuertant. et illicite ignē sopito. ad confessionē pcōr̄ car
nalū iterū reuertant. Si autē leuissīe et facilīe moueant
vtr̄ū ne tm̄ sit cās. vel pcā carnalia cū suis circūstanciis pēn
tis rendē. ut aliq̄ tm̄ īmūdicia sustinē. credo saluo meliori iudi
cio. q̄d pcā carnalia cū suis circūstanciis discrete debeant confi
teri: et de fragilitate ꝫ p̄ter ītencionē acciderit. p confessionē
humilit̄ veniā postulare. Illo autē tam̄ bestias īsensatas ab
hoīandos censeo. qui in loco doloris. īt̄pe cōtēcionis. in

ope penitencie et rubouis ·i· ī confessione emundis ſic delectacioni ꝑ
quirūt· et ſe ꝑōs ſimul et audiente nō in ꝓmptū cordis et corpis
ꝓnotare non timent. Hec cogitabo in quit· t· omīs ānos meos: ī amā
ritudīe mīme mee· ī hmōi tudīe cūm cōtricois pcām reqūnt delec
tacois· Qūm in febr qm antidotū emacois ī venenū ꝙ con vīt occ
sois· Hi nutē corpalis in puritas ōmo cont· volūtē· et ꝓt culpā
patientis accidēt vel z in firmitas vel flagellū· vel medicinā· Hi
t passio in firmitatis et nō ꝓcessēt patientis culpi· millū pcto
cē pcām ñ oportz patiente· i con mūnione ab ſmt· nſi ꝓpter emde
lam· magīe ſi ī illuis humoris ſeparacione nulla penitus delectacio
ſentat· Debent se tales ab oīm delectacione· mūs· auditus· et tactus·
et magīe a fumbarītate ſeris· alterīq; rigidiſſīe obſeruare· ne
paſſio ꝙe ſine culpi etiā fiunt· antecedente delectacione illicita cōcer
tat· in culpā· ꝑdito tū ꝙ ſi alīqs talū ex leui aliqua delīacione pollucre
t· et ꝙa alīq talē non ſuſtinens paſſionē· melīl talū patet· non peccet
mortaliē et confessione fīa humlit· poſſit leuit· emendarī· et ſi ſcandalū
timent· vel deſideriū cōmūicandi ītalibz vīdeāt· ſpero ꝙ etiā tales nō cō
mūnionē ſacrā ī ſpū humilitatis poſſint· recte· ei aīo cōtto· in q· de eſt
mūdicie corpis ſuppleant humilitate cordis· Sup ꝙ eīm reprnesz ſpūs
meus mt· dīns ñ ſup humlē et quietū et tremētē ſermones meos·
Si· talis paſſio ſit flagellū dīn· quo ipē vel ꝑ ſemetipm· vel ꝑ
mīsteriū malignī ſpūs nos flagellet· debet ſt oīm ſollicitudīe mens
mā a tali ſpūe· q· pcām ſit hmōi causa flagelli· et illud tota ī tranone p̄
gere· Ex oībz eīm pene pcīs tam q· ex causa ḡnāt· in mūdicia corpalis·
tam ī dormiente q· in vigilante· Ex ſuperbia et vana ont· vt cūm homo lege
nō vult cē ſubiectus· deo vel ꝛ. hoī· ꝓp illi dens ī perat· niſte nō hn
bent ſibi ſubiectū corp· et mdat ī de terrori ptē ſm· i tam ꝑ ſuperbiā
cendit ī melioz· Melior ꝑs hoīs aīa ē· de terrioz z corpe· liz timē
vīz ſit bona· Hoc ī pthoplaſtis oſtendit· q· cū ſuperbiſſent cont· deū
volētes ſic dī cē· ordinatos motus ī corpe ſua ſenſerūt· cōpti ſūt
umētis ī ſapientiz· et ſilēs illis fīs· pudēda ſua folijs ficus texerūt·

Ex vicio ire nascit corpale pcm. vt qui nō vult nō suo dñari: ñ corpi dñet
Ex auaricia ghiat: ut qui sunt peccē sit cā corpis sui seruꝰ. Ex in vidia oriē
vt qui iam putruit t corde: quia putredo ossiū ī uidia: merito cā putrescat
t corpe. Ex acidia pullulat: qz dñi p omiā dissoluit aīm: cū vemēt pīmūdi
cā de fluit cā corpus. Ex ponbz et nbis sup fluis oriū lē: qz p vicio se repleri
t corpus vicioso efficiat. Ex vicio luxurie pcedit: ut qui se mssiāz dñam
iā m corpe recepit eius trāmdē cā m corpe patiat. Ex vicio loquacitatis
ficiū lē: ut qui p vba illiam defluit hiōzibz cā defluat vicioso. Vnde
et p sem fluos q m lege iubent extra castra separari loquacitates vicio
labozantes significant: v ī mult cē mam pcm vicii loquacitatis. qz
fluxꝰ corpoꝛei hiōzis. Tuli gꝝ sub tacentes passiom nb omīa debent vicio
dispicere se arcē. et in omni vtute se deuotius exercē: ut flagellū undas
vel ī monicat nbis vel m ipis salubriꝰ dimittat. Qui aūt ista passio sit in
firmitas corpalis. vel flagellū dñi: ego me fateor ignozare. qui et ipa m fir
mitas possit m fligi a dño flagellante. Ex ñ ista possit agnosce. nisi dñs p se et per
mah angli misteriū nos flagellz. Sumopere v m tuēdū t qz dñs nos q̄nqz vt lege
filios. q̄nqz ve malos seruos flagellat. Ve seruis neqm flagellauit eos
de quibz dixit. Percussi eos cos et nō doluerūt. attriui eos et nō remiserūt ne
aspe disciplinā dñi neqz fatigeris dū ab eo increpaueris: quē enī diligit dñs cor
ripit. et sicut pat ī filio sibi placz. Signū flagelli patiēti corripiēs t erudi
entis t emēdacio mā: signū flagelli undas corripiēs ī nos t obdurato
nēm. Vide gꝝ sis flagellis dñi emēdens vl obdurans. et mazie fac cā dñi
t pcē ihūliens. t agnosce qz dñs ñ ad sup pnonē. sed ad emēdacionē nīā c
mittit manū suā: et cū t flagellū dñi medicā. Sine in flagellis suis
pget pcā tua pūtiū sine pūocat fortiꝰ sē sum: sine vtute ipē nobis
miserocordiā credit flagellādo austeriozat ītelligē ipius cē medicinale
flagellū. Bonū medicā q̄ mozbū ab stidit. ñ p fict sanitatē: ñ pūocet
ad ruinā fiēm. In flagellis gꝝ dñi studeas emendari. t humiliare sub po
tēti manu dei: corpis ī firmitatē ad puritatē re cōpēsa. ad opꝰ bonū
pacior esto sanus p fecto qz sit t flagellū dñi medicina. Cum gꝝ

Quintus gradus throni vt salomonis nr̄i. quē altare dn̄i appel
lauit: sit cōmunicatio corpis et sanguis dn̄i nr̄i ihū x̄pi memo
ria passionis eius. Hūc gradū dominus ipse dn̄s nos imitantes
extendere dicens. Sumpsite et cōmedite. Hoc ē corpus meū. Bibite
ex eo omnes. Hic ē sanguis meus. Et subiecit. Hoc quotiēscūq; fece
ritis: in mei memoriā facietis. Secūm quod et aplus dicit. quotiēscūq;
manducabitis panē hūc et calicē bibetis: mortē dn̄i annūciabitis don̄
venat in passione sua. Necessaria ē q; oīmodis secūm traditionē ipius
dn̄i. et apli sui memoria passionis ipius. Cuius nutē sit habenda memo
ria dn̄ice passionis. nō puto nutē explicare ē necessariū: cui quibz habeat
de lr̄a forma sua. et nulla de hac forma vel materia sint tractanda. Sunt em
tam rich dn̄ice q; p̄ssime quedam cōsuetudines ordinibz facte
memoriā passionis dn̄ice: in quibz oīnibz nichil melius i venit illis rich
mis que in pūr. te ve in memoriā reuocē saluatoz. quē q̄n plurimū ad
deuotionē et cōpūctionē accendūt. Alij secūm ordinē hystorie q; ab euāgelis
tis tractant passionis dn̄i recordantes. alij secūm distinctionē tp̄m p̄ cedunt.
ita vt q̄ in singulis horis diei et noctis. illaz penaz recordentur quas
dn̄s sustinuit horis illis: alij secūm diuersitatē locoz in quibz dn̄s sustinuit
passionē. passionis memoriā faciūt. in quibz loco passionis. qui
et tradicionis locus dicit pt̄: quasi corporaliter dn̄m sequētes tm̄ faciunt
ad locū in terrogationis secūm qd̄ septē. q̄ cōmunes et tormētis in ter
rogemus esse. q; cora anna et caypha iudeox p̄cipibz fuisse: vbi cū dn̄o
tota nocte morant. Deinde secunt eū ad locū examinationis vel
accusationis que cora pylato fuit est. tm̄ sentētie cū illo ad locū illusionis
q̄m fecit herodes. redeūtes cū illo ad locū flagellationis. et in de dn̄i
tuit ad locū cōdempnationis. sentētie eū cū alijs fidelibz mulieribz
flentibz et lamētantibz crucē p̄p̄am baiulauit: flentes eā ipi
et lamētantes donec veniant in locū crucifixionis. In illo p̄pue lo
co q̄ p̄uidit in tuendo ē memoria crucifixi: ibi in vulneribz pacie
tis ē mia tota immergenda. Ibi amarissima dissectio vulnex in solū

cogitanda · ſi p̄ ſtimme con paſſionis noſtre cruce ſtenda ē in illis petre fora
minibz diuine fidei colūbe i morandū : ymo cui in habitandū · ibi gemēdū
ibi plorandū · ibi lamētandū ꝛ · Ibi flores roſar et lylia con valliū p̄ pacē et cō
ſideracionē i nocencie et puritatis dñi crucifixi : ibi viole humilita
tis in con fuſione ſuſpenſi · p̄ nobis tū ſūmo ſtudio colligende ſūt · Hijs
floribz fidelis et paciens ꝑ paciens nīā ſe reſperſerūt : hijs floribz lec
tulū con ſcīe ſue p̄ornet · In māz ſic floriferā libenter veni ille : qui
de ſe dicit · ego flos campi et lylium con valliū · In talibz floribz bone
ꝑſone flos ille pulcherrimꝰ deſiderabiliter requieſcit · Si certo ſine corō
na taliū flor nō ē de crucis arbore · ymo de floride corp̄e crucifixi · colle
ctis · ad p̄cipiendū corp̄is et ſanguinē ipīus ornatꝰ p̄ceſſerūt · o
tū ḡto ſtudio ſ̄ regē ſuū ac cū ſtanie illa fiereā ſeōz multoz occīdit
o cū ḡto ſtudio i ſuū con ſoziū te ſimenti · o cū ḡta veneracione te
ſponſā dñi ſue · ad regales mēſas introducunt et canent ei dilectiſſimū
epithalamiū con cimentes · Que ꝛ iſta que aſcendit de albam de vl
cerib̄z florentib̄z ſue de floribz vulnez ſponſi · Quā formoſa ē in ſto
la ſua · q̄m lauit et de albauit ī ſanguine ag̃ni · vulneribz ſe ī mer
ſit cuius dolore ꝺoluit · cuius paſſionē ꝑ am reputauit · Hz et iſte ſpā
ſus · ſ̄ acceptā ces vulnā blandiſſiō te dilectā ſuā reſpiciet · ignoſcet
ſuā · et benignīſſīe ſuſcipiet te · ipā ſuſcipientē : et ſanabit te ſuſcipie
tē ſe · ſimo amore ſuo et deſiderio ſuo adte mutuet ī compabiliter te
amātem · et deſiderantē ſe · Tu tū ī memoria paſſionis firmit̄ p̄ſe
uera · et cū ſalutiferis vulneribz dilā tui in de et p̄ in de miſerabile
diſtēſionē cordis corp̄uſculi ſanctiſſimi · vt in dextra ī ſiniſtra · a
capite vſq; ad pedes nō diſtenſus fiat · vt omī membroz ꝑfectio
nem · et vene miſerabiliter torqueāt · et tota corp̄us ſanctiſſimi diſ
poſicio nō cēat · ad intuendū miſerabilis · vt nichil poſſit ſilē tante cogi
tāti miſerie · Ut vide pulcherrimā et dilectiſſimi cordis tui · p̄te de formitate
ſubiectus ſit ꝑpter te · vide ſocē tuū · ḡtemāē tuū · puellē tuū · p̄te īfir
mitati ſit ſubiectꝰ ꝑpter te · vide regē diuiſſimū p̄te pauperi ſubiacere
ꝑpter te · ecce nudus et ſiccus nō iacet · ſi ſedet vt cū in firmi : ſi miſe

rabilit̄ pendz ꝓpter te. ꝓpꝓt̄ te iqñ ꝛp̄ ñ sua necessitate ꝙ tua cru
tate cogente patet̄ ihc oīa. Deinde vide eaī totā sanctū corpus tuū ar
dentē. ꝙ tū in sudore sanguineo. cū in flagellacone. cū i corone spi
nee confixione. cū i clauoz fossione. cū in lateris lanceacone. cū i lacri
mis a corde p fluentibz. arguit tm̄ꝑ testa vtus eius totus corpus. et
ossa eius scait tremuī aruerūt. pallius ē vt femī. q̄ cū sit vmanis
flos p̄dysi. melle suo dulcoꝛans angelos ꝓ nobis sanī ꝙ caro. ꝙ oīs
caro fenū et ipē vbū dei sanī ē caro. Uer caro. ihc fenū ꝓ nobis pallissime
i cruce. morte mꝰ ꝓ pallium ē et aruit cor eius. Struit mꝰ vt nobis vi
rorē fidei et caritatis. et oīm vtutū vigorē vite redderet sempiterne.
Vide melplomine et q̄ auribz audi cordis gressiaz i sitacone dilc̄
tui. q̄ ab inimicis suis patet. tū gentilibz ꝛpm̄ videris clamātibz. vael ñ
destruis templū dei: et alios saluos fecit. seipm̄ non pt̄ saluū facere.
et cū ñ in euāgelio apparuit̄ referūt̄. sup pulz dole et cū dole dilc̄ ꝓ
te ihc oīm pauenti. tremꝰ tu ipa tū in dignā et tū grauia patiens. ꝑ
mo et plus si gra dñi hoc ꝓstitit. q̄ ñ tm̄ hō. ꝙ et deus ꝓ hoīe patitur
licet. Postremo oīs passiones et oīs dolores cordis et corpis dñi cru
cifixi. i vnū fidelit̄ cōcerna q̄ te sitī vē dilctis caruus dñi crucifixi.
michius q̄ mea doctīna docebit. et tū immensa cumulo tormētoz dilc̄ cordis
tui totū te obrue et sic lacrimis passionis. cū sanguinea passionis memo
ria cōmixtus ablutus: veni fidenaliter ad mēsam sponsi tui. ipm̄ dicat. Venite
ad me oīs qui laboratis et onerati estis: et ego reficiā vos. Reficiā vos
ñ solū cū solacio mlz vbox in tm̄ ostensione affectus mei circa vos. nec
tm̄ i tm̄ i spiracone ꝙ cibo veri corpis et sanguinis mei reficiā aias
et corpa vra. ipo solus aias et corpa vra fecit creando. ego reficiam
vos verbo et hoī imitēdo.

Sextus gradus

Sextus et sūm̄ gradus z totꝰ cordis tractatus i dñm. felices vere
qui ad hūc gradū ascendit. q̄ vtinā ꝙ ex parte sapere et vbis cō
petentibz ex parte valere. ꝙ q̄ ñ sentio. nec sāctos sup hūc gradū aliq̄ me
ascendisse. ne hoc opus caduc̄ ip̄m remaneret. tm̄ palpitans i tenebris
magis opinādo q̄ asserendo dico q̄ ni videt. De tractatu cordis in

dñm ꝛtelligi ꝑt illud ꝑsalmiste ꝛiacta sup dñm curã tuã et ipe te enutriet
suo salutifero corꝑis et sanguis mumento. Et illo augustinus. ꝓice te ꝛ dñm
ñ em tam crudelis e vt se subtrahat. et cade te ꝓmittat. Et illud. ꝓdorth
uit dñs deus tus sicut nutrix pozzare solet ꝛ fmcꝫ. ꝓcut aquila
ꝓvocat ad volandu pullos suos et sup eos expandit alas suas et assup
sit eis atq; portauit ꝛ humeris suis. Et quide de benignissio dño nro nul
lu e dubiu quin debeat nos portare et misericordit sustinere si nos
totis cordibus ꝛfugimus ꝛ ipm. Quod vt possimus facere et debimus in ꝓ
mis recognoscas fragilitatis nobis e necessaria vt dñm videmus q
ꝛ nobis sub sistere non valemus ex toto corde nos ꝓcamur in dño.
Omnis em de spirit qui ꝑiam ꝛ firmitate consistentes. et ñ quirit ab
alio confortari. Non ille sic q dicebat. Quo nõ cognoui litteraturã
introibo in potentias dñi ꝛ dñe memorabor iustic tue solius. Stultu se
ꝛputabat q dixit se ñ nosse litteraturã ꝛ firmu et ꝛ defessu se nouerat
q in potentias dñi ꝛtrare volebat. pcdz et ꝛ superbu se nouerat q solus
& iustus se ꝛcordatu affirmabat. Et nos qui dm sapientes sumus ꝛ oculis
meis. & ꝛ nob metipis confidentes sumus et nre iustic fiducia habemus
nec ꝑ ꝛ dñm desiderium ꝛ ture. ñ cogitatu mum ꝛ ipm iactare. Sanct
us dunte ꝛ sinu mediatu. de spectus honoratu. oppressus potentem ad
siu fomentu requirit. Et ꝑ oia z nob deus dns nr si nr nos defm nrx
nobis esse nos ꝓcamur ꝛ ipm. Vt nre fiducie ꝛtes possimus ꝛ ipo
ncm z nr de caritate ñ ficta dñm diligimus; et nos ab ipo diligi ñ
falso speremus. Ipm em caritas nos ꝛ nitat. ymo expellit & fiduciã
habeamus ꝛ ipo qui nram. Non dubia em sure possimus. q si
dñm diligimus; nos in nre diligim ab ipo. Cum aute ꝑ ste bone
testimonio cognoscimus. pectu est cor nrm ex conceptu de mutua
caritate fiducia ꝓce se in dm et dicere. Esto mi ꝛ dm ꝓtector. et m
domu refugij ut saluu me facias; ꝛ firmamentu meu et re
fugiu meu es tu. et ꝓpter nom tuu deduces me & enutries me. Enutries
ꝑ me no illo pane q tua gignit. quic q comedit mozit. ꝑ illo
pane q panis celi. panis angelor z appellat quic q ꝛ deserto mãdu

cauerūt iudei michi loquntur mortuus fuit. Ego sum panis uiuus. panis u. panis
scō. qui de celo descendi. et dns uitā mundo: si cui digne manducauerit
ro te uiuā. pter te. et uiuā mte: et ti uiues i me. Digne autē māducauerit
bo si dilexero te. si de me ipō diffisus totū cor meū tradidero mte. Hoc
puto illū se iactasse totū i dnm qui dilassiā caritate. et hmā simplici
tate. i credibilē fiduciā fruente i simi et suis pectis ihū requieste
recūbendo consecuit. Accedamus et nos quātū possimus. et si nō summa
caritate. saltē summa necessitate. cū aliqua tñ caritate nos cogente
bus i illo simul mīe saluatoris nos toto corde iactemus: mīe i firmitatis
et īsipientie nobis conscij. suis pectis dñi fortissimū i quo sunt oēs
thesauri sapie et scie i quibus recūbamus: ut pane vite et intellectus
et aquā sapie salutaris digne potari et pasci ei dño mereamur.
Si autē nō huic aliquis simplicior forte quierit quō in ipā hora
illi iam accipiendū ē et accipiet. et nā accepti ē sacramentū dñici cor
pis et sanguis cognoscendū sit. ego puto de hoc certū regulā omnib⁹
dari nō posse. ipe enī qui summe amat qz ei cum venerit īspirabit.
Quibusdam enī cōtritionē de peccatis suis. quibusdā gratiaz actionē tanto
būfactori reddendā infundet. quibusdā mirā humilitatē qua se tam
dignatissimo dño sub sternent dilassie ministrabit. quibusdā ad con
sideratiōnē fidei. ad cognitiōnē spei. et latitudinē caritatis ad testimo
nium sue psentie exurgere faciet. et adhuc et alios animos sibi con
municandi dilatet et vehemēter īflammet ne illo tempore nichil possint
aliud cogitare nisi qō tantis eis animator īspirat. Si autē ex deliberā
tione alicui cogitandū ē. sicut in videt sine prudēcia melioris sentē
tie nichil sano quia quia quia cōmunicaturo possit melius cogitari qz
illa oratio quā in eodē tpe dicat ipe sacerdos: tui unici filii dñi nri ihu xpi
filii dei vivi. In ipa autē hora cōmunicationis pt cogitare. Dne nō sū
dignus ut intres sub tectū meū. Sana me dne et saluabor. saluum me
fac et saluus ero. Est sub specie cōmunionis accepta. Qualis sit
tui sanguinis tactus te ipa penetrante ipa venie optinente. quid nō habet ecclia
si non accepisti: si nō medicū. ad esū. et postea cogitet orationis finem

bñ ambrosij qui ĩ tpit sūme sacerdos nb eo loco quo sc̃ptū ẽ tu dixisti oze tuo sēc et bñdicto vsq; ĩ finē ozōis cuisde. Hec cū sit vba spūs scī vē docente cū posito plena fide et desiderio: quibz ꝫ frugpe conēta coīa possit attendi. de certa erigz debilia cozpozalia hec autē sēcundo. non legē ponq cōmunicandis. ꝫ bona ꝑponq ilbz simplicioꝛes vti ꝑtit. quibz melioꝛa non fuerint revelata. Hz iam ad considerandos sacre cōmunionis effectus. cum vtrumq;

Primus vīus siue effectus sacre cōmunionis digne cōmunicantibz. et p ꝑdecōs gradus ad sacri altaris cōmunionē accedentibz vt in vide ꝫ remissio pcōꝝ. Dñs ieronim. Christ in calice īformat vinū et aquam ĩ sanguinē suū. aquā ad abluendū sanguinē ad redemptionē. ut beda ĩ omelijs. Quom xp̃s pcā mūdi tollat. inquit. quo ordine ministret ipse: apls petrus ostendit. qui ait. Non corruptibilibz auro et argento re dempti estis. de vana vīa cōversatione patrie tradicionis ꝫ pcioso sanguine agni quasi īmaculati et ĩcontaminati ihū xp̃i. Et in apocalip ꝫ bñ iohis. ait. cuidā ecclesie. qui dilexit nos et lauit nos a pcīs nr̄is ĩ sanguine suo. Non solū autē lauit nos a pcīs nr̄is qui sanguinē suū dedit ĩmisce vel vnusquisq; nr̄m misterio sacro sēc passionis illius baptismo aque ablutus ẽ. vex cotidiana tollit pcā mūdi. lauatq; nos a pcīs nr̄is cotidie ĩ sanguine suo. cui cuidē bēc passionis ad altare memoria replicatur. cui pcīs q vilis creatura ĩ sacrificiū carnis et sanguis eius ineffabili spūs sc̃i fectione tēperat. sicq; corpus et sanguis ihū ĩ fidelium manibz ad p̃mium ipōꝝ fundit et dedit. ꝫ fidelium ore sua sumit ĩ salutē. Videm vīa qz p̃ misit sacerdotis sacrā cōmunionē peragentis cū dicat corpus dñi nr̄i ihū xp̃i. p̃sit tibi in remissionē pcōꝝ. et ĩ vitā etnā. Dimittit autē p̃ sacrā cōmunionē pcā venialia. quoꝝ nūs superaret numer⁹ arene maris: ĩ tā salutari remedio diuine nūe cotidie deleronē. Et si sint alia multa remedia. ꝫ tñ vniuersa ꝑcellit tñ qz ipm sacrificiū tñ dignius est et efficacius ẽ ad delenda cotidiana pcā. tñ qz in eo condigne

Primus effectus de venerabili sacramento

Sine lauat sanguis xp̃i a peccatis

Peccata venialia dimittit

cōmūicato plumq; alia occurrūt remedia · videlicꝫ cōtritio et dolor de p̄
teritis · largior lacrimax effusio · timor de pena · spes de venia: desideriū
amoris ad suscipienda sacramenta ꝓpositiū satisfactionis et abstinēdi a
p̄cīs: confessio puriox solito · et ceteri talia que singula p̄nt venā opari:
si vniuersaliē indigne cōmunicantes contingit videri.

Secundus effectus est sanitas aīe et corpis. De aīe infirmitate
satis patet qz p̄cm sit in firmitas · sicut dicit psalmꝰ · miserere mei dne qm infirmꝰ sū: et alibi · nō est sanitas in carne
mea a facie ire tue · Si in qz p̄cm infirmitas sit dimissis et sanitas p̄cīs · sequit̄ sanitas cōsequēs. Vñ p cōtrariū de indigne
cōmunicantibz dicit apls · Qui mādicat panē hunc et bibit calicē
dni indigne iudiciū sibi mandūcat et bibit nō diiudicans · i · nō discernēs ab aliis cibis corpus dni. Cum vis enim qlibz cibariosus sit aut
auarus aut invidus aut aliquē peccare p̄cm cōtinualia vl̄ spūalia p̄ponens · nō timet tm ad mensam dnicā siue accedē et cōmedere
panē suū. Quod si aliqs tali cōsuā nō mutata · p penitentiā et ꝓpositū emendandi ad tabū sacre cōmunionis accedat: nōne iustissiē puniet et cōtagione duplicā contrahet? Vñ sub nigro apls · Ideo inter
vos multi infirmi et languentes et imbecilles in nobis: et dormiūt multi. Secundus · Quia se lxt res non deq cōmunicare. Quid ergo vis? Vis vt tm
in fideli qz fideli mūdo pariē et in mūdo diligenti pie et odiū retinēti:
tam in penitenti qz penitenti equaliē p̄sit ad sacrā cōmunionē
accedere? et qz tanta sit iniquitas apud dm? Absit. Quum peccas audi. Fuit iustus es aut peccator? Si iustus es · nichil qd timeas: securus
accede. Si peccator agnosce p̄cm tuū · confitere p̄cm tuū · satisfactionē p̄mitte et clama ad dnm saluatorē. Quo miquitatē meā ego cognosco · auerte faciē tuā a p̄cīs meis. &c. qui p̄cm dimisit et qui sanauit
et si liquis pudor · i · delectatio ambz in mūdis me pepercit reuerti ad patrē
tuū dicens ei ex toto corde · Pater peccaui in celū et coram te: iam non sū dignus vocari filius tuus · Ille ut expectans vt p satisfactionē p̄fectionē ad spm p̄ venias · oculis mīe sue videbit te adhuc longe existē

te: et ꝺ gtulabũdus ostiũ rect. et stingens te ꝑ mplerib; caritatis: et
ostiũ reconciliacois t̃ ꝑ pinens: i domũ sua. i cõsortiũ eccie et sod
te adducet: et carnib; vituli saginati. vnica filij sui dñi ihũ xpi. q̃ nobis
tam cara extitit ꝑ molati te ꝑficiet. et vulnera oĩm tuor sanabit. Solus ab
lõ cõ vinio ab hijs q̃ tãdiu miserabiliter sit ex clusus. qui se ꝓ ꝑ ꝓ
tans dicat se mandatũ p̃is nũq̃ ꝓterisse et in videns filiũ qui mortuus ꝓ ꝓ
fuerat et reuixit ꝑ pentiã ipe ꝑ penitens et supbis. ñ p̃is rogñ
tus filij reminiscenti velit aliquatenus cõgaudere. ignorans q̃ dñs non
sacrificia. sed mãm requirit. qui non venit vocare iustos sed pctores. Si
ergo iustus vocari non indigens. si pctor. certe vocatus. certe in vitijs. ne
tũ ne tardes venire ad p̃em tuũ. ut carnes agni ĩmaculati cõme
das: et sanguinẽ eius bibas. ad aiẽ et corpis sanitatẽ. Alioq̃ cũ man
ducaueritis carnẽ filij hoĩs. et biberitis eius sanguinẽ: nõ habebitis
sanitatẽ in vobis. Iam vt scias q̃ corpis sacramenti et sanguis x̃i
tam corpi ꝑfit q̃ aiẽ: sub duplici totius x̃ sumit sacramento filij pa
nis et vini. panis cõuenit corpi vinũ aiẽ. ymo vt melius dicam
et verius. corpus cõpetit corpi sanguis aiẽ. q̃ sedes aiẽ vt dicit plus
in sanguine. Hoc autẽ tenendũ est q̃d in corpe dñi cra ẽ sanguis
et corpus in sanguine: ymo in vtroq; totus ẽ xpc. Iam et si sin
gularib; vbis panis conuertat in corpus. et vinũ i sanguinẽ dñi
ihũ xpi. tñ q̃ corpus x̃i non ẽ sine sanguine. ñ sanguis sine corpe. illa
unicione corpis et sanguis ipius fit. ut vtriq; sit verbis q̃d non est
factũ virtute verboz. tñ singularit cõsecratur. vtriq; ꝓ indiuisi
ergo xpc sub duplici sacramẽto panis et vini ostenditur. q̃ ipe tã
corpis q̃ aiẽ ẽ saluator et saluatio ꝓpin tam carnalia. quam
spualia petẽtib; sanatẽ. Ipe ẽ q̃ totũ hoiem sanũ facit. Si autẽ quis
quare aqua vino cruci mixtum. audiat beatũ cyprianũ sic dicẽtẽ.
Dñici sanguis vinũ ministrandũ ẽ aqua non solũ traditione dñi. sed
cra gẽtis passionis monstrauit: ex cuius sacro latere sanguis et aqua
lanceę illisione ꝓfluxit. quod et ꝑsona multo ante ꝓmisit dicens. ꝓcidit
petra et fluxerunt aque. Per aquas autẽ significari ꝓlos sacris

apitur eloquijs. sicut legimus. Hinc iste ihs vidit ppli sint et gentes et linguae. Vt certum in signis figurā gentiū demonstraret. i vino nūc sanguinē dñice passioīs ostendit: ar sic dñs in sacramentis signa vino mistet fidelis ppls xpō i corpꝰ et membꝝ et quidē ei copula pfecte caritatis vnit. vt possit dicere cū apl̄o. Quis nos separabit a caritate xp̄i. Hos itaq; vt sanctitatē aīe et corpis. p corpus et sanguinē dñi conseq̄amur. iudicemq; districte nos metipos. vt nō iudicēmur a dño: et sic in spe mīe et gr̄ie ipi cōmunicemus dicentes ex intimo corde cū bēto ambrosio. Panis sc̄e [illegible] panis mūde. qui de celis descendisti et das vitam mūdo: veni in cor meū et munda ab omni inquinamento carnis et spūs. Intra in aiam meā sana et sanctifica me interius et exterius. Esto continua salus et tutela aīe et corpis. Dicat idē alias. Qui volunt hoc medicinā requirit. Nulli habemꝰ ihm sub pcō sumꝰ: medicina ē celeste sacramentū et venerabile. p si cottidie accipis. cottidie t hodie ē. Qui cū sepe peccat: semp debeo hoc medicinam

hinc

Certius sacre cōmunionis effectus: custodia sue munimētū. et bñ sanctitatē sequit custodia. sic dñs ihs ipō ceū corpalē sanatis dixisse legit. Vade et amplius noli peccare. et mulier expm manifestū dixit. esse iā sanā. sed ea vade et iā amplius noli peccare: ne detinis p tibi contingit. quid cū prodest cōsequi sanitatē. et sanatū vulnus iterū mortalit inducere. Ad mī de venialibz nōz intelligendū. que itcūm aīam non ordinat mortē si nō fiant ex contemptu: qui ceū leuia pcā grauia fiunt. Sic q trabs fuit defectuosa cū p salvatorē mīm sanitatē fuerimus consecuti ei custodia seruemus cor mīm. custodia cordis nri pane celesti dñici corpis. et vino sacro sci sanguinis ipius cottidie muniamur vt possimus ob fidionē continuā spūalium hostiū sustinere. orantes cū bēto ambrosio et dicentes ad dñm. Da virtutē tuti mysterij. et p manū sci angeli tui repelle aīe et a cūctis seruis tuis durissimū spūm superbie et cenodoxie. i vidie et blasphemie formidinē. et i mūdane dubietatis et diffidentie. confundant. qui nos p cetus peccant illi qui pdere cūcta festinant. Isti sūt principes huius mūdi. rectores tenebraꝝ harū. nequitie spūs

rectores

fiant defectuosa

les ꝛ celestibꝫ. ꝛ ꝛ hoc uere qui cottidiano ymo cōtinuo no bisciꝫ luctāt.
Cui cū dño ihū xpō p̄ unuꝫ sacre cōmunioīs ꝛ cordibꝫ nr̄is habitm
re p̄ speuerint. et uebem cordis nr̄i. pane sacri corpis et uino dñi
sanguīs cē cōmunitē. p̄ facto trem. et ad ex pugnandū eā. q̄ uis accedere
formidant et si temptauerint pugnante dño con fusum. Quārt⁹ gd⁹

Quartus gd̄us ꝛ fortitudo. Optimis cīm cibis refecti: merito con
fortm̄. Hic ē panis cōfortns cor hoīs: et p̄ consequens ei⁹ corp⁹
ꝛ spūalit uterq; cōfortat cor ut r̄sistat tēptacōibꝫ: uñ et corpus ad
resistendū cōtp̄istentes q̄ militant ī mēbris nr̄is. ī cordis fortitudiē
cōfortt̄. Et q̄d mir si uino pane dei. ymo pane ḡo. totus hō con
fortet: cū eiā pane terreno. et cor cōfortet ꝛ corpus. Sine me inquit
ipe dñs ihc: nichil potestis facē. Nichil ī q̄m q̄ debeat. p̄ficē ad salutem.
Quom̄ sine nr̄o auctore saluatoris. q̄ nisi ei⁹ saluare ualeat op̄ra
Quom̄ autē habeant nr̄i auctoris saluatoris: q̄ tanta ipius ḡra
uti noluerit. ut sanctificti uī corpis et sanguīs ipius curent assimē
ego cū uidē non possū. Sacerdos cīm q̄ in offitio sacerdotij cōstit
serit p̄ superbiā. uel negligentiā exerit. p̄ acrdiā ministrare. q̄ in ipso pec
cipione iam uinit. Cui fortē comedit panē corpis: ꝛ nō curat
cōmedere panē cordis. Cui cogitatione mandūcat panē labo
ris. q̄ nō uult cōmedē panē oīm delectacoīs. Fortis fortiores in
tus ī cordia cō sumeris. fortis con fortnis mtis manifestus: fortis ui
uis. ī tuis mortuis es. Redemꝫ p̄ uarietatoꝛes nr̄i cor. uel cōponamꝫ
oīno nomē sacerdotij uel exercemꝫ q̄ ipsem. Hilit et tu q̄ religio
nis nom̄ habitū et p̄fessionē simplicit. ī certis nr̄i cōmunicandū
p̄stitutis temporibꝫ eucharistiā detractas. utrpe inimicis irrationabi
les rationes. quibꝫ quasi defensi. uero defensore te sub tradis.
ne corpi sanguinisq; eius cōmunices. nr̄i quesō ex cusatoīs. sitien
dere poteris. ne nr̄i spūales et spūales nuptias sponsi tui tuas.
Fortitū oleū letitie testimonii. bone. Sitē nō habes: et ideo tardas
nr̄i nuptias regales ītrare. Hz cauē ne dñi tui oleū letitie tue nr̄i nu
latoribꝫ tuis uendas et dñi tui uasa nr̄i uinos dicens. ꝛ ubi⁹ dicipi

anō intellian
Sine me nichil
potestis facē

fronte

mart̄es

uuis

eris: vemat ho⁹ claudēs manus thalami nuptialis. additur videlicet regni celor et frustra ī hūc ī impias mēdicare. Hoc aūt dico nos ex precepto aliqui cognouisse. q̄ hui⁹ ī pane corpis et vino sanguis dñi q̄d auerterūt dū viuerent. cō fortari. Tacendo eōrdis oīb⁹ diebz vite sue. desidiose. vixerūt: et ī extrema corpis sui debilitate. ꝯ ī mortē. nō fuerūt digni mereti sac viatico cō fortari. Q̄si nūc nr̄e debilitatē et ī firmitatē. Q̄si pegrinatio nis nr̄e periculosā plenitatē velim⁹ attēdē q̄ta anxietate sac̄ sūm viaticū nob⁹ ītāta caritate ī hoc pape studem⁹: q̄ plures vidēt nob⁹ oē tēpus q̄ nos atq; viatico extingēt separari. Et q̄ ñ nos mentes vē miseros ñ te miserator saluator mūd⁹ ihesus. ī mētis p̄ris ostia dimbz magis q̄ mte dulcedīe delectati: amam⁹ miseri famē nr̄am. et ī mētis desertis requiescim⁹ in sensati

Quintus effectus sacre cōmunionis ꝯ lectio spūalis. congruus oīb⁹ pro fessis. Sumit xp̄c sub duplici spē. panis et vini. p̄ panis ad cō fortationē de qua dict ꝯ. Vinū p̄tinet ad lectionē. de qua dicendū ē. Vnde ambrosius dicit. Mandūca panē meū ī mel le meo. Vides q̄ ī pane nulla sit amaritudo: ꝑ oīa suauitas sit. Bibi vinū tū lacte meo. Vides hui⁹modi lectionē ee ī nullo p̄cor sordibz polluat: q̄ p mūdicia ꝯ candore lactis significat. Quo ecōtra ꝯ. bibis ī remissionē ebrietatis: et in ebrietatis ī spūm. Vñ et apl̄s mit. Nolite ebriare vino: ꝑ ī plemini spū sco. vino em̄ qui ebriat vacillat et trepidat. Spū aūt qui ebriat. radicat ꝯ ī xp̄o. Et ideo p̄clara ebrietas ī sobrietate mentis opat: et ebrio sam delectationē extinguit. De hac ebrietate dicit. Et calix tuus ine brians q̄m p̄clarus ē. Videm⁹ quosdā. esse ebrios ad hanc dñi ista sibi mitti. Hac vita viuentes agnoscim⁹. q̄m hui⁹ veri panis fortitudine et hui⁹ vi vini letificatione ut ī ebriati sit. dñe te ipm̄ dice hui⁹ fortitudo et gaudiū meū ī sacrāmēto panis et vini papent ad altare. vt toto illo die panē materiale et cōsolationē corpalis pos sit hēre nec requirē. Data em̄ sacra mercedē p̄cā sua et miseri as suas. vnde lectione hac q̄m amara erant ad. q̄ differebant a regno et ad dulcia p̄mia tua deus: biberūt et obliti sūt egestatis

~~Pap. 4°, 184 Bl., voll. Gothisch.~~

Pap. Höhe 8" 7‴ Breite 6" 2‴ Folian. 184.

Bernardi abbatis opuscula varia. Incipit sermo b. Bernardi de sacra-
fol. 1. mento. „Tractatus est dignus lectu, non tamen videtur Ber-
nardi Clarevallensis" fort von später Hand am Rande
bemerkt. Die Abhandlung ist in sechs gradus Stufen zur
Vollkommenheit, und 12 effectus eingetheilt; anbey dem Tractat
der 4te gradus, welcher de mundicia mentis et corporis handelt,
steht hin und wieder von später Hand: non lege! Der
Verfasser dieses schreibt in seinen Briefen von einer Ungewißheit
die man aber nicht zum Vortheile ziehen müsse ob-
gleich sie drein scheint, z. E. vom östern Beten, Messen und
Predigen der Hand, zur bloßen Wollust oder Geschäftigkeit;
von übergroßer Strenge zur Erklärung, übermäßigen
Fasten u. s. w.

sine. Nec mirū. Dedisti enī eis dñe deus agnoscē et sapē. ita vnū illō ītoxicari cruciis finit ex pīssū de illo botro cupi. vnū rubricūdū. vnū inebrians. vnū omī labore et dolore obliuionē ī diuicis. Solationē nō diuicis Benauit letiaī cōsolacois tue dñe ihū. dū cōmedūt panē tuū. et vnū tuū bibūt. hīs qui nullā solationē recipiūt ī ate dñe. qui ī hui mūdi honoribz. ī diuicijs. ī delicijs delectant. qui cottidie plorant ī fimo tuo: et gemitus t turture ob. et ī columbas effidūt. Quanpes tui sunt hīs qui hūt cor receptabile solacois spūalis. Quidī in carde plena vanis grauidis plena vanis doloribz! vex grauidū possit in tra re? habe ant miseri letiaī miserabiles ī luctibz terminandas: sauī pi grudere et letari pīa letiaī cū pro. de pio impio ihesu. Sextus effūdo fac

Sextus effūs z. p digne sumamē largī fiat. Ihū. docē ipā sacra mōia ī statuta. vt nūc p sūmis eccie mēbris. nūc p fidelibz. nūc pro vīuis. nūc pdefūctis exāt. nūc pcē vt sīm sacīaī scā p fiat. nō honorē. pāribz. nō vemā: purgādis ad redēpcōnē et nullo pmēs. ad salutē. n ptra pacione oānū sacerdotis remanet alienū. Nam vt ait basilius. cū quis p oīa mūdāte. nō nūc dico emūdē. sīmo p omni mūdo legīone fidē. et de cē mūdicijs omniū dīm. ppetuū fieri. n solū viuentiū. sz eiā mortuo rū: quale putatis cē debē. Ego quidē mopsp et elye cōfidenaā hunc n puto supplicacōnē posse sufficere. Quant cū hīs cum sit cōmissus vnū sius mūdi. et si sit pat oīm. tn accedit nō dñi. ob scēs ex tangu. ne. sed vīz pugnax ē: dissipari timuit. pauri oīa. et hūs amuosus lar gitate pi cordis. qua diuino mimē cō scentus ostendens: et omniū in se cautam suscipiens. ego ī ist memor venerande passiois tue dñe accedo ad altare tuū. vt offerā tibi dedoms tuis. qd tu ipe ī statuisti. et offerre tue maiestati pcepisti cōmemoracione tua. p salute mā. Suscipe ergo illd sume deq. p ecclia tua scā. pplo tuo q. p acquisisti sanguīe tuo. et quo me pcōrē in dignū mē te et eīdem pplm me dīm cē voluisti: ut et ī me boni opis testimoniū ñ agnoscas. officiū salutē dispensacō nis credule non recusēs. n pme in dignū salutis cor. ppeat pau. p quibz fuis victima salutaris dignus es cē redēpcō. p fero. et fidei

neris ꝓpnis ī tueri tribulacões plebiū ꝓcula ꝓpl'az ꝯgemitꝰ captiuoꝝ miserias orphanoꝝ ꝯ nãtes pegnoꝝ ī opiã debilitãi desparationes langwẽtiũ defectus senũ ī suspiria iuuenũ vota vigilũ lamẽta viduaꝝ fatigacões tẽptatoꝝ Tu cũ misereris oĩm ī et nichil odisti eoꝝ que fecisti vides ne ꝙnte largitatis fuerit iste bñs ꝙ cõmunicaturus vel cõmunicans ad altare sc̃e sãe mysteriꝫ millos miserias dñs ī cõmẽdatas reliquit ꝙ et tu cõmunicans tale obsequiũ largiatẽ assime omĩ caritatis visceribꝫ mẽcꝫ ed placẽ omĩ terrã saluari desiderans ut posses dicẽ si buccellã meã cõmedi sdiꝫ ī ñ cõmedit ꝓpl'e ex ogSeptimꝰ sacre admonicõis effectus ē augmẽtũ virtutiũ Septimꝰ
Rec̃n dñs solus venit ad esũ agnũ paschal' ꝙ ī discipulos suos secũ dixit ed aiũt ꝓmuncꝫ discipuloꝝ nisi turba virtutũ signat ꝙ hec̃ illi nimirũ dñm virtutũ ꝛ fecꝫ ī fierit si mi pozitoꝝ aque ī penitẽcia lacrimas eluens et duo discipuli ī caritas dei et ꝓximi dño ꝓparauerit locũ illũ ī eoꝝ tuũ vt sit cenaculũ ꝙdã de stellũ cenaculũ ī ꝙ elevatũ mentẽ celestia desiderans et cenã ī quo dñs ihs cenare dignet ego sto ī ꝙt ad hostiũ et pulso si ꝙs aperuerit ī animã ī trabo ad illum et cenabo cũ illo et ipe mecũ Sit et grande ī longitudĩe ꝓ patriam et longanimitatẽ et ī latitudĩe pacis et ī multos ꝙ amicos cõplectẽte sit stratũ ꝓ equalitatẽ humilitatis et pulchritudinis Intalẽ domũ ipe agnus paschalis venire dignat ī in tali domo recipi et cõmedi delectatur Sit cũ ex corpali cibo vires corpis refici et mẽ pleri ita ex cibo spiali virtutes spiales augmẽtare ꝙ Sit cũ xpc sit caritas quo xpo ī trante ad animã et se cũ aĩa vnũ faciente caritas nõ augmentaret in aĩa Sic liter ꝙ xpc ē pax misericordia pacis ihs humilitas bonitas cetecꝫ virtutes ꝙmo dñs et creator virtutũ ꝓpo ī habitaculũ cordis ī trante ipe magꝰ sponsus largissimꝰ spose sue cõferat totũ quod hꝫ ꝙmo quod totũ ita vt de minore spõsi fiat ipa sponsa participes caritatis et pacis mee et pace cetera quecꝫ virtutũ ꝓpius Sit et virtutes sue gle ex cõiunctione spõsi cũ spõsa capiat ī eremẽtũ ita vt omiã fiat amabiliores pacifici pacifici humiles humiliores et nulla

nõ bene

Strati

Ꝓ debite

omnio vnus i manear que ad hui⁹ tui dñi vnui⁹ multiplicacionē ñ accipiat
Octauꝰ cōmunio ois effūs ē vinificacio. et augmentū. Octauꝰ effūs
ego sū panis viuꝰ qui de celo descendi: si q̄s māducauerit ex
hoc pane viuet i eternū. et uerū. Sicut misit me viuens pat̄ ego viuo
ppter patrē: et q̄ māducat me et ipe viuet ppt̄ me. Aug⁹ augustin⁹ Sicut
z nobis dñs de corpe et sanguine suo; quoz esse dns dixit ee corpis sui
et sanguinē potū. Hactenꝰ fidelis agnoscit fideles: audiētes viue
re alios qui audiūt. Cū q̄ cōmedāt dans tale esse et tale potū dixisse ñ mā
ducauerit⁹ carnē filij hoīs. et biberit⁹ eius sanguinē. nō habebit⁹
vitā i vobis: et hoc dicit vita q̄s alios ꝑ sinneret. quā ipa vita erat nul
li hoī mori. ñ vita: q̄ mederē putauerūt vitā. Cū q̄ scandalizati erāt
discipli dicētes ē hoc sermo. q̄s pt̄ eū audire respondit dns. Hic q̄ vide
ns filiū hoīs ascendentē vbi erat prius. Putatis q̄ de hac re ꝑ videtis ꝑtes
facturꝰ q̄ sit. et dabit⁹ vobis? Certe qui tegere ascendē ponit: consumi nō
potuit. Ergo de corpe et sanguine suo dabat nobis salubrē refectionē:
et tam magnā bzeuit⁹ soluit de sua in tegritate questionē. Mandūcet
hoc qui manducat⁹ et bibet⁹ qui bibit⁹. estimant et faciāt vitā mādu
cant vitā bibant. Illo mādūcare ꝓfiat. Hz sic reficeris ñ vt deficiat
vñ ꝓficeris. Illo bibe! q̄d ē ñ vide? Mandūca vitā. bibe vitā: habe vitā
et in tegr⁹ z vita Hic amit hoc erit et vita vmanitz corpus et sanguis ꝝ.
sicꝰ i sacrāmento visibili sumit⁹ in ipa vitate spiritali mādūcatur.
Iudicium⁹ cū ipm dñm dicente. Spūs ē ipm viuificat. caro nō ꝓdest
quicq̄. Qd cū caro ꝓdesse! si caro di nō cet. Deus hoc i hoīe manens
ipe viuificat nos. mūc ad vitā glē. ut mādūcantes eū viuam⁹ q̄m:
postea vt viuificabit nos. ad vitā glē. ut mādūcantes eū q̄m ē panis
vite viuam⁹ in eternū. Nonus effūs sacrū.
Nonꝰ sacre Cmunio is effūs z illūatio ad cognitionē dei. et fi
nem ptin⁹. Ipe cū aīa corpi cmunicam⁹ ipse z lux vbi q̄ illūi
omnē hoiem suo corpi et sanguini digne cōmunicāte. Vñ potest
videm⁹ q̄d q̄ nolūt sepiꝰ sacrā Cmunionē accipe. vl q̄ indigne
accipiūt honorē suū ñ i tellig̃tes. corpis mumentis i spiritibz. et

similes illis fiāt: et fiāt sic equus et mulus in quibz non est intellectus. Qd' cū ad
luctam fem̄ fuisse ob hanc causam in vitis patr̄ mlt̄ relacione docet. Junonis
quidā femina ad amabat: qua cū potiri nō posset: que sunt Silui demōs.
Qm aut ego illā forma in dua equina et cū electa fuerit a viro suo tu illā
recipies et ei ingeris. Fluxerat ḡ mulier ut equa oīm oculis videt
in abiicat eā vir: et fune collo eius circūdato: duxit eā ad oratoria duōr
soror. et mchil p̄ fecerat nisi monitu amicor suor: duxit eā ad bīn ma
dauit qui ad huc eo tempe morabat in heremo. Cui discipuli eius viderēt
virū ut putabant equā ducentē: admirantes dixerūt viro dei. Ecce vir
ducens equā. Et ille ego mō est equa nō video vos equos sed homines:
mulier equa videt. Cui cū ille causā sui indignat̄ adventus peteret
suffragiū: suis v̄ oīpotēs facta forme humane restituit mulierē. Hinc
patet q̄ illā q̄ diabolo tali dederit in se potestatē causā cui mōstrauit.
Nam est ite potuit diabolus opari. q̄ ad cōmunicandū corpi et sanguī
dñi nr̄i ihū xp̄i accedē nō auarit. Qd' si forma homis in aia et in corpe vis
retinē. sepius viuificas cōmunica sacramentis. Ideo ḡ mlt̄ bestiales for
mas in aīo cōmutant et obscurat in sipiens cor eor dū tibi o vere lumē et
lux et tram et angelos et homines illuminās in sacro corpe et sanguīe tuo
cū tuis amicis cōmunicare. ni curat. Inde ambitiosa sēli et diuicias ap
petūt. luxuria corpalis et delicias assuetudo: in iudicia et odiū sc̄e ihū li
tis pauptatis amor. mūdicie castitatis. et sobrietati. sanitat
et spūalibz laborib ex tacto dñi lucē et virtutis p̄ferūt. et experiencia
nāq cognoscim. q̄ illi qui ad te dñe ihū x̄e accedē assueuerūt. ut et in
sacramentis tuis cōmunicēt. inde die in die illuminent. vt oīa p̄ sensa despi
ciant etna desiderāt in fidias diaboh̄ p̄ nia illumīatione cognoscāt. et q̄d
ad hōnē et virtutē p̄tinet nō ignorēt. Dexter dñe ille q̄ dixit. Fiat lux ad cū
illuminandū. Gustate et videte q̄m suauis est dñs. Si ita est ad
dū lumē vere necessarius in illuminabimur. vt videatis virtutē de vobis
metipis. de p̄ximis. de tēpalibz de etnis: in gustando cito in videbitis
quo suauis est dñs. Hoc ḡ p̄ lumē aīe mee debem̄ potissimū in vo
mediante. nō grauem̄ accedē ipm̄q gustare. Decimus etiam

Decam⁹ ꝺmunioꝺ effris ⁊ pax cordis q̃ñ opat⁹ ī nob ille ꝺ cenā p̄gre
surrectionē suā corp⁹ suū ꝺscīplis videndū et ꝯtrectandū offerret
dic̄ pax vob. Qd'm ī aurib⁹ corpalib⁹ foris ꝺ ñ sine mīsterio loquebat⁹ ꝺscīplis
ꝺ nūc ī auribꝫ cordis ꝺscīpulis suis. ꝺ amatoribꝫ suis. ꝺ ūpm cūctē q̃n
vis ī sacrameñto pacis et vini ad altare susceptūr ītus loquit⁹ cū effrīs. Effris
cū hijs vocat⁹ pax nobis ⁊ ille cū pace sua pace verā. qua xp̄i deo mō. et p̄xīs
copulam⁹ cordibꝫ cōmunicamur ⁊ pacificis nr̄ ī fidit. Qd aūt ꝺ in tendo
dicē q̄ ꝺmunicantes remissi fiant ad ecclām ꝺscīplē ad corripiendos ī
jectos cū spē sanc̄ q̄ꝺ ꝺ ignis sit figū dach. ut cū ipē ī nos adueniret ꝺ celū
nos faciat ꝺscīplē exercere. ꝺ ipē dñs nr̄ agnꝰ mitissim⁹ de se dicat. Quid q̄ꝺ
te sustinui oꝫ plorau: opruit ꝺfusio faciē meā abeis. Hic ꝺ pacē studeam⁹
hr̄e ne deseram⁹ rigorē ꝺscīplē: sic p̄rimū corrigam⁹ exterīa. ne pacis
mansuetudinē deseram⁹. Quā⁹ vtaꝫ mīrabilit⁹ eucharistia digne sūpsit et
tā in ꝺcto q̃ñ ī bello pacē mansuetudinē custodit. Per mīa. Si cūctis
vadens ī corpus. ꝺ dñi q̃ñ cū ad hūc rē uiuant trastant. et sūptis fi
ant meliores fiat⁹ q̃ñtomagis alijs ille spūal⁹ panis sup substancialis.
panis verus. panis viuus pacificat et miteſcē faciat. nam se sumētem
mirabilit⁹ dulciat sensūr hūc pacificatione filij dei. ꝺ cōmunicantes vō
filio dei: fiūt filij dei. In mīra in q̄ dulcedīe sensūr istū sacre cōmunioīs
effm: ut ī p vocati a pacis ī tne stabilitate. ñ possint auelli. Ihs aūt. qui
dē aliq̄ p dño. et q̄ꝺ p̄dicatiōe nūqꝫ ꝺ mites siūt sensūr foris p̄ī crepā
tiones: ꝺ itus diligūt ī crepatos. p a fructi frumēti vini diuini sacrati ī
pace m id q̃ñ dormīt et requescant. Vndecim⁹ effris

Undecim⁹ ꝺmunioꝺ effris ⁊ sapor spūalis. q̄s panis ⁊ iste sapor.
vt puto delectio cibox spūaliū. Omīs aūt virtus cibi mē sit. Delectn
bil⁹ cibꝫ hūilitas. caritas. pacīa. mīa. castitas. Cumerat aūt aplꝰ hūc
cibū spē in dicens. Fratres aūt spē ⁊ caritas. gaudiū. pax. mīa. pacīa. longa
nimitas. bonitas. benignitas. mansuetudo. fides. modestia. cōtinēcia. cast
titas. Qm̄ mlti sūt q̃ꝺbꝫ fructy. iste ñ sapit. Habent cūctis sīt. et aplius
vnus q̃sqꝫ cenā suā q̄ꝺ ⁊ cuiscūqꝫ delectacō q̄ꝺ promit cene dñice ad
manducandū. Et pauper spūs qui cene dñice nullā cenā ꝺmittit. n

frāi spē delectāt saporē spē ō m spūāli cibo corpis et sanguīs restituto Vide
quesd cos quibz panis angloz ·i· qui nō delectant cōmunicare corpi et sangui
ni dñi ·ihū· cui omnē esū ab hominē nā cor ·ii· nulla virtute delectent ·im
vt cui quemquent vsq nō portas mortis · Vitā ī fontē sinā recognos
cant et clament ad dñm et accipiant vbi dei · filiū dei · dñm ihūm xpm : cō
muniant corpi et sanguini vt sanct ab effimera nīe · que · sitī tibi sup
tū fuit m spūāli reddit · Concedant vīm panē qui de celo descendit
habentē omne delectamētū et omnē saporē suauitatis · Epulent in gr
et exultent īo spū dei : et delectent īo letitia · Iudicent et ps̄a ad diuinū
cos cōuiuiū ī tutantē · Audite ī ēt audientes me · et comedite bonū et de
lectabit m crassitudie nīa vīa : et ferā vobis sū pactū sempiternū mīas
dauid fidelis · Nec ·ii· pais quē patrasti ī dulcedie tua pauper deū ī q̄z
magna mltitudo dulcedīs tue qm̄ abscondisti timentibz te : p ferasti eis
ī sperāt inte dñe Dicamus ī gr̄ canentes cū bēo ambrosio Quamis cādissīe
lymbo sit delectamētū et omnē saporē suauitatis ī nos sp̄ r̄ficias et ite nū
qm̄ desicias : Comedat te cor meū et dulcedie saporis r̄pleant̄ viscera nīe
mee · vt dū te solū et vē dulcē crystallo · r̄formato palato nīe mee · ī tēp̄ ad
dulcedinē spē p̄tinet valeam p̄ sentire

Quodecimo · Sūm et optimū sacre Communiois effectū ī cōtactu sue
virtutis qua do Iudeum et vmīm cōs ī toto mortis adisti virta
tis Iudicionē · ī toto corde suspiret · cōs ī ex ultet ī gaudio ī enarrabili · et
ex tē semetipm exuat et induat totū ī dm · cui audiat dm dicēte · q̄ man
ducat carnē meā · et bibit sanguinē meū ī me manet et ego īo ·
Hylarius · Item qui dñm p fessione et fide carnē meā ī vē et vē sanguis ·
et hī accepta atq̄ hausta id ficiūt vt nos ī x̄o et x̄s in nobis sit · In ne hī
veritas non est · Contingat plane hīs vē nō cē : qui xpm verū cē
dm denegant · et ḡ in nobis ipē p carnē · et sūm in eo dm̄ sensū hoc quod
nō sumus in deo t · Ite post pauca · Hī ḡ vite nīe causat̄ q̄ in nobis cor
nalibz p carnē xpm manentē habem̄ : uicturis nobis pe ī eū con
dicione qua mīt ille p patrē · Hī ḡ nos natalis secūm carnē p eū
viuim̄ · ī natura sic̄ carnis sum̄ accepti : quoniā nō tā natur alis

sedm spm̃ in se patrē habeat aī viuat ipe p patrē et ihc verbū
vē caro fact̃ z et nos vē vbi carnē fact̃ cibo dñico sumim9 quom
ñ natalē manē in nobis ex substātia z. ꝙ et natū3 mē carnis iā in
separabilē ē ihō natus assūpsit. et naturā sue carnis ad naturā diui
nitatis ethe substātialē nobis ꝺmunicando carnis admixtā.
Ita eīm omēs i deo sum9 ipe et ihc pater z. et xpc in nobis ē. ihc ꝙ vere
carnē corpis nr̃i & assūpsit et vē ille ihō qui ex maria natus est ꝙ fuit
nosq; vē sub mysterio carnē sui corpis sumim9. eaī p hoc vnū erim9 ipse pater in illo ē et ille in nobis. De ista eaī vnitate qua deo i parti
cipatione sacē sī corpis et sanguis ipius vnim̃: intelligi pt illud
augustini. In vem i ist me i regione dissimilitudis: tamq; audire vo
cē dei de ex alcessō. cibus sum ingrādui. coce et mādūcabis me.
nō tu me mutabis in te. sic cibū carnis tue. ꝙ tu mutabis in me ꝙm̃
felix spm̃ desiderabil' ꝙm̃ potens alz ꝙ hominē ꝺmedentē se i dm̃ qui
z alz ipe cōmutat. est bēs ambros⁹ ꝙ spūs i ist cordis ꝺfusione et lac
max fonte. spūs sc̃i reverencia et timore diuinū illud et celeste sacrām̃
z celebrandū. dñe vt caro tua i veritate sumt̃. vt sanguis tuus i veri
tate bibat̃. vbi vna sūma rūchīt̃ et quod tū pmū. ꝙm̃ peccat̃ ihō.
et dt tū sūmū ꝙ dcs. et cete i ꝺmunione sac̃ alterius hō peccat de vnit̃
et ꝺiūgit̃ mediante mediatore et hoīm. hoīe x̄o ihū. Ite Rogo
te dñe ꝙ ipm̃ sac̃fm̃ et viuificat̃ corpis et sanguis tui mysteriū
quo cottidie i ecclia ablui m̃ pascḣm̃ et potum̃ et sīficatiōm̃: atq;
vnius sūme diuitatis participes efficiam̃. da mihi vt cultes tuas sem̃
adorem̃q; ꝺgregem9 debem9 i ist deo cottidiana sacrificia lacrimar. cot
tidianas ꝙm̃ vis cruis et sanguis hostias ꝙ immolare. Licet nāq;
singularis victima ab initio mūdi cēno animam saluat: si nobis vnigē
nti mortē p mysteriū reparat. Cui licz surgens a mortuis iā nō
moriat. et mors illi vltra nō dñabit. tm̃ i se ipo i mortalit atq; i corrup
tibilit viuens i hoc mysterio sacre oblatiois pro nobis rursum immolat̃. Cuius
quippe corpus ibi sumit̃. eiq; caro i ppli salute partit̃. cuius sanguis
no iā in manū i fideliū ꝙ ora fideliū fundit̃. Hic ꝙ pensem9 quale

mediatore

4 cor 10

sit sacrificiū q̄ p̄ absolucōne mā passionē vnigenti filij semp̄ mundē
cr̄ēnt fideliū dubiū hīē possit: īpā īmolacōis hora ad sacerdotis vo
cē celos aperi īllo ihū x̄pi misterio angelor choros ad cē: sīmia j ma sacra
rietās celestib; uīgt: unū et visibilib; actꝫ īvisibilib; facit. Idcirco bēs
simā vnitatē unib; totis aīe suspirem⁹ ad sacratissiā cōmunionē dñici
corpis et sanguīs cotidie festinem⁹: et nī frustra et īanū nos illo die
vixisse estimem⁹ qñ ad cōmunionē sacri nō accesserim⁹ vel saltē sacrē
missā solēpnis neglexerim⁹ īter cē. Pater īfinē libelli sue cple diuī
tatis apponendū qd aī quidā sunt qui sepius cōmunicare desiderent. sed
vō sepius abstinē ita vtiꝫ se habeant: ut qui mā ducant nō mādūcantē non
spnat: et qui nō manducant manducantē non iudicet. Qui xpm q̄ mā iudicat
et oblā aī īdomū corpis sui et corpus recipit sic. Qui cū indigne q̄ xpm recipit
gaudens: et diuicias suas īoptimos vsus ducens. Qui vō abstinē a cōmunio
ne q̄ medi⁹ putant sint imitatores illi⁹ centurionis q̄ dño ad domū illi⁹ volē
ti īire dixit. dñe nō sū dign⁹ vt īres sub tectū meū. Cui accedē ad alte
re dei delectionē sperando. amando. desiderando. et nō accedentes nō cōtēpnē
do accedant. qui longē se facit qui se ipos indignos iudicando se hūiliando
se ipos lamētando et accedentes non iudicando ad cōpunctionē abstineant. et
ita vniant: ut tutius cōmunicare mereant. Cauēt aūt accedentes. ne irre
uerēter accedant. cauēt abstinentes ne negligenter abstineant. Et nī abs
tinentes q̄ cōmunicantes spūaliter cōmunicare cōtendant. ut sint sūfi
cienti īveritate: ut īplaceāt īomnib; petitio x̄pi dicentis ad patrē. Pro eis rogo vt
omēs vnū sint. sicut tu pat̄ īme et ego īte: ut et ipi īnobis vnū sint.
vt omēs sint vnū sicut et nos vnum sum⁹. Ego īeis et tu īme: et sic
cōsūmati in vnū. Cui vnitatis cōsūmationē vtinā ascēdam: cōmu
nicantes tibi o dilectissīe dñe ihū. Amen.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Incipit plogus libr bti bñhardi clare vallis abbis: de p̃cepto 4 dispẽ

hec est epistola

sacione

albis dictus i claraualle: in dño salutem. Re scptũ meũ ad eplas duor carnoten sui quor dã mõchor. nobis pmũ ut pmiserã destinare curauu. Vbi 4 aliud qsq; im pletũ erit: qđ iussistis. sta tũ breuit̃ rescribere de creuissem: 4 eplis eplas tantũ redde velle cepissem: hortatu vro m libu ut cernitis longitudinẽ ptrari stilũ: ut in pluribz plures possint edificari. Qđ opus tũ a vobis p laĩ fuit: nũc nõ ipis ad qđ tam ẽ. sz cor pius reddat abbi. et sic demũ si ipẽ iussert abbas ad ipos p ueniat. Monachi quippe sũt: 4 ex lege sue regule sine nutu abbis sũ dare uta et a cipẽ datas. p hibent eplas. sta 4 obli marie du siant satis multũ luctt rogatus ab eis. respondẽ tardau: qđ vt in videbat ignorante albate. scribere illas eplas p simplicissent. Ket falso id suspicat sũ: vti postmodũ liquido comperi. ego cepto opi qđ quidẽ legentibz apparebit. epla nouũ in dine ram: sz qm̃ p noiẽ modũ vro ob iuante mandato vt pmiserã nõ seruau: liber si iudicatus nõ epla censeat̃ et ꝑ inter multas questiones que ibi a me soluunt̃. id papue sub tulus vulgq; ptractant. q nã liceat p̃cepta. 4 p qđ. 4 quatenus dispensari: det ei tulus de p̃cepto 4 dispensacione. ñ forte aliq vobis egrue tantus videatur. Explicat plogꝰ. Incipit lib bñ bñhardi clare vallis abbis: de p̃cepto 4 dispensacione

hic plogꝰ

Qua mente iam taceo. Qua fronte tũ loquar. Crebris eplis munitis cogitis me aut ꝓpriam pdere impetrã: aut officiũ renuere caritatis sit ego malens sine illa que in flat. quã absq; illa que edificat i venire: victus tandẽ papbz vris. duris

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

ī hac nodis vngues teneros: ⁊ vt verecor ego. nō aliud q̄m teren
dos. ⁊ hoc in cassū. Iam mea me vt scribibitis ⁊ p̄ scribitis
tam ab sentis scripta. quā ꝺba pre sentis arguit̄ excusante.
Ds em̄ nā relinquit̄ m̄ vel de ī possibilitate causandi locus: pre
sertim apud vos. qui ex ore ⁊ corde meo satis certū tenē vos
creditis. q̄tū possim ī talibz. Fideiꝑ mde mē nō meo fidens ī
genio. ab ysium m̄ gredior questionū: nescius deus sat quā em
surus. presto caritas erit: vtinā ita ⁊ veritas. Di quo minus. ex
cuser effectū defectus pocꝰ ī genij: voluntatē certe nō culpabitis.
Temptabo aūt casdē si potꝰ questiū culas. sub epistolari cūctas
breuitate redigē: ⁊ si non epla breui. Curū siquidē nō ꝫ si fuero
ego longior m̄ exponendo: cū vos tm̄ eas ponendo duas. ⁊ ipas
satis longas eplas teneritis. Dma g̃ questio cuca regulam
nrām vsat̄: de qua ī fallor ⁊ reliqe omēs aut pene omnes
ozuntur. Q ueritis nempe regularis illa m̄ statuto. quo
ūi ⁊ quatenꝰ sit pensanda plitentibz eam. utz modicꝰ cūctā ī
contnet putanda sint p̄cepta. ꝺ sequent̄ et dampnosa tūsgre
dienti. Silia tm̄ vel monita. ⁊ ob hoc nō sit magn ponderis
ipōz p̄fessio. nullꝰ aut non grauis culpe ipōz preuaricatio.
am certe quedā sint deputandā imperijs. quedā p̄silys re
putanda. quo partim ea liceat. partim non liceat omīno tūs
gredi. et si hoc vltimū detur distingui ame. tūc demū certos nr
qnque cuiqz partis limites flagitatis. ne forte p̄ varias siu sensꝰ
opinionꝰ. licentias deꝰ vagandi occasio sicqz luxurie culicē
⁊ camelū gluture contingat. si ne sciat q̄tū cure vel ope sue q̄lz
q̄z debeat ob seruandā. Fiet ē q̄tū recolo. totus mē illius partis
hoīs sensus. et si non verba. Quod aūt sub nūgitis ⁊ pgitis ī
quirere de obedientia quibz gradibz distinguat. quibz claudat
limitibz. nō candē ptinere arbitror diuisionē. quippe que m
decretis regularibz p̄cipua habent̄ ⁊ puto tm̄ nō illā satis

hic explicit prologꝰ

am
nullꝰ aut

respōsū fuerit: de ista tm̄ mlt̄ sūpserit qđ tumbigat. Itaq; vt
sencio ego regla sc̄a benedicti omn̄ hom̄ apomt̄: in pomt̄ nullū
ꝺ̄ est si deuote suscipiat̄ et teneat̄: nō tamē si non suscipiat̄ ob est.
Quod aut̄ in voluntate z̄ suscipientis. non in potestate ponentis:
voluntariū merito dixerim nō necessariū. Et tam hoc ipm̄ qđ dico
voluntariū. siquis ex ꝑpa voluntate semel nō miserit. et ꝑmiserit
de ceps tenendū: ꝑ hoc fcō in necessariū sibi ipe conuertit: nec tam libm
ſt dmittē qđ ant̄ tam non suscipe liberū habuit. Ideoq; qđ ex vo
luntate suscepit ex necessitate tenebit: ex oīno necesse ē ei reddē
vota sua. que distinxerit labia sua: et ex ore suo aut ꝺēpserit nī
aut iustificari. Cum felix ut quidā scr̄ait necessitas: que in meliꝰ
cogit. Oīa p̄mde sc̄a benedicti in statuta ex ceptis sanc nō nullis de
scripturis verbi causa: karitate. humilitate. mansuetudine. que si tam
ipm̄ qm̄ deū ꝺstat instituisse. et ob hoc penit⁹ nō esse mutanda decreto
rebq; vniuersi non ꝓfitentibꝫ quidē monita tm̄ seu ꝺsilia censenda
sūt. nec grauant non obseruata. ei tm̄ ꝓfitentibꝫ in p̄cepta p̄uaricatiꝰ
tibꝫ i crimina fiant. sine vt vēn vobis reddam. illis voluntaria vel
factitia: illis necessaria. et tamē naturalia nō i merito reputent.
Ita sanc necessaria dixerim: vt ex eis minime p̄sumat̄ necessarijs
rōnabilibꝫ et dispensatoꝛijs. Nec non omnibꝫ i huiusmodi credita ē dispensa
tio: in hijs dūtaxat qui ei aplis dicē possūt. Sic nos existimet hō
ut ministros x̄i. et dispensatores mysteriorꝫ dei. Hoc autē fidel
seruꝰ et prudens quē ꝺstituit dñs sup familiā suā. vbi tm̄ usurpare
dispensationē: vn̄ homi hāc posit dispensationē. Hoc quippe queri
ter dispensatores: vt fidelis ei⁹ inueniat̄. Et eadē fortassē fide
lius a subditis michi ominꝰ exigitur in obtemperando: que a ꝓpositis
i dispensando. Quonstat igit̄ ex hijs que dicta sūt. vtrām illi
uisionē integram esse ac sufficientē. si in p̄sone distinguantur
vtra: dū subiectis quidē sit omnis regularis i statuto. quātū
dūtaxat ad corp̄les obseruantias p̄tinet. in p̄fessione voluī

taria: post pfessionē necessaria: plato ꝺ partim voluntaria. ut que ī uenta ab hoiē: partim necessaria ut que fuerint diuinitus ī stituta. Quā ob rem fortassis tñ potissimū ꝺgrua. ꝙ luculenta magis eadē diuisio apparebit: si eius membꝛ qꝺ ditū ē necessariū. ꝛursū ī terna ℔ sub diuisiōe. stabile. ī uolubile. ī cō mutabile. est quidē stabile dicerim. qꝺ ita ꝛ necessariū. ut nō aliubi hoīs mutare illud fas sit. ꝙ solis dispensatoꝛibꝫ mꝫsteriꝛ dei. ꝙ ꝓpositus: ut ubi grā regle scꝯ basilij. Augustinū. ꝛ bñdicti. ꝙ nō et autentica canones: et si qua sūt alia ecclīastica ī stituta digne auctoritatis. Que qm̄ a sāis tradita sūt. sanctiꝫ stabilitē ꝙ seruant: nec omīo cuiꝰis sub rectoꝛ ea aliquo mō uariare uel mutare concedit: que tñ ab hoīb; eccā ꝙ hoiēs loco et officio. illis canonica electione sucte deuotes. iuste interdū ī noxietꝫ. ꝙ causis. ꝙ tꝑibus. ꝙ locis et temporibꝫ dispensant. Ubi sme qui ℔ legit attendat me caute non dicē ea posse. uel ab istis leuit ꝙ uolūtate mutari: ꝙ ex racōne fidelit dispensari. Ideo uūt hanc ipam mutacōnē talit ꝛ talibꝫ recte posse: qm̄ ī naturalit nec ꝙse bona sūt. porro ī uenta utꝫ ī stituta fuerūt. nō qꝺ alit unde non licēt. ꝙ qꝺ ita magis ex pediret: nec plane nō aliud quā ad iuste uel custodiam caritatis. Qm̄ diuisiōes caritati militant ī mobilit fixa sūt: mutariꝫ omīo. nec ab ipis quidē ꝓpositis sine offensa possūt. Ut si ecōtrario. diuisio forte alīqui caritati uisa fuerit. hijs ditauit quibꝫ hec posse uidē ditū ē. ꝙ pinde credit ꝛ. nōne iustissimū esse liquet. ut que ꝙ caritate ī uenta fuerūt. ꝙ caritate qꝺꝫ ꝺ ex pediri indebit. uel ob mutant ul ī mutant. uel ī aliꝰ forte ꝛmodus demutent: sicut ex regione miqui ꝙ uel dubio foret. si statuta ꝙ sola caritate ꝺtia caritatē tenerent. Tenent ꝙ fixam firmitꝫ ī mobilitatē. eccā apud ꝓbatos que ex stabili necessario sūt: ꝙ equatim̄ caritatē deseruiūt. Quicquid hoc ego uel solus sentio: uel ꝓmꝰ dico: Illu non hoc ipm̄ papa Gelasius sensit. Ut si quidē. Ubi necessitas non ē: ī conuertibilia manerent scꝯ pat

nota. nō Stabile
temp. ꝛ Immobile
Stabile nota

nō ꝙ licet
dispesare ꝛ ꝙ
uoti

decreta. Leo quoq; papa. Vbi ī qt necessitas non z: nullo nī vo
lente scōz patz constituta. Et m fert. Vbi g necessitas fuerit: nō
utilitatē ecclie. q̄ potestatē habz ea dispenz. Ex necessitate em̄ fit
mutatio legis. Necessariū deinde quod inviolabile nomen ui-
lluō ī telligo qō non ab hoīe traditū. z diuinitꝰ p mulgatū. n a dō
qui tradidit mutari omō non potuit. ut ex emplis causis. non
occides. nō mechabeis. nō furtū facies. et reliq̄ illius tabule legis
sanct. que et si nulla ex psus humanis dispensatiōe nō mittit. n
tamē hom ex his aliqd aliquoī soluere aut licuit aut licebit.
deo tamē hoz qō voluit. qui voluit soluit. sicut cū ab hebreis egipti
os spoliari. sicut qui apl̄us cū muliere fornicaria misteri p̄cepit:
quoz utiq; alterū h qō graue furti crimen. alterū nō nisi flagi
ti turpitudo reputaret. si non ex causis utiq; factū auctoritas ī
pantis. Quae vbi simile aliqd aliquī alias hoīb; fuisse legit usurpa
tū scripturis indicante qō deus ita p̄cepit. aut eos peccasse fatet
dū z sic hoiēs: aut certe sicut apl̄us similiter dei consiliū accepisse.
dū et unū ex emplis pono qō occurrit de sampsone. qui seipm̄ una
cū hostib; oppressit. Qō utiq; sibi si defendet nō fuisse p̄cipi-
tatū ysiliū habuisse in dubitanter credendū. et si de scripturis hoc nō habe
amus. Nam ō necessariū ī mutabile qō accipi velim. Quidē
mltō congruētius quā qō diuinitꝰ ita ostat et eterna rōne firmatū: ut
nulla ex causa possit vel ab ipō deo aliquatenꝰ immutari. Dub ḷ
genez z eis illa sermois dñica ī monte habiti spiritalit tendicis: et
qō p̄ de dilectione. humilitate. mansuetudine. ceteris utilib; tam
in nouo qm̄ in veteri testamēto simile ob seruandū contradit. Nec ipse
talia sint, que n liceat n expediat aliquī non habere: eo siquidē
immobiliter quo et naturaliter bona. numquam n innocenter. numquam
n salubriter. aut imperat aut obseruat. Quis tpe. omnia p so
ne. morte. ītempta. custodita oppant salute. Dinā g necessi
tate. sua cuiq; fiat ipmittendo voluntas: secūm p̄cipientis

auctoritas · Aliam ꝑ cepti dignitas · Differūt autē ut iā dictū est quibꝫdā ase in uicē gradibꝫ tres istę necessitates · ū unā oīm sequē i mutabilitatis firmitas · Nam ex prima quidē qđ efficat · ⁊ si non penitꝰ i mutabile esse ꝺstat · dū solus illud luceat mutare ꝓtis · ⁊ hoc ū ñ fideli ⁊ ꝓuida dispensatione · qđ ꝺ sit ex sequenti · q ⁊ minor ista ē · pene iā in cōmutabile · soli quippe esse deo mutabile demonstratū ꝫ · Porro qđ de nouissima sit tamē maxima oīm omiō i ꝺmutabile est · ut potę qđ ne ipi quidē deo mutare liberū est · Et ꝺ igit̄ nulli hoīm fas ē ñ solus mutare ꝓtis · dica mr mutabile cōgrue pt̄ · qđ soli ꝺstat hęc ꝺo · dicat̄ pene i mutabile · qđ ne ipi quidē penitꝰ i mutabile noīet̄ · Que ū ita sit · ut ad ea re deam de quibꝫ potissimū querit̄ · patet qđ magna ex parte regulares tradicas subē ei qui ꝓ est · ⁊ si nō uolūtati · certe discretiom · ꝫ dictus · Et ꝺ ꝫ relinquit̄ necessitati · Iudice ꝫ plurimū · Primo quidē ꝫ ꝺ ꝫ ꝺ de spūalibꝫ in ipa regula tradita ē · et i manu abbis ut supra tractatū ꝫ nequaq̄ relinquit̄ · deinde reliqua ps que i corpalibꝫ constat ob seruandas · ne ipa quidē in ei⁹ uolūtate posita ē · ut eandē de seruat uolūtati ꝫ magis caritati · Nec ꝫ · n · albas supra regulā ē · au semel et ipe spontanea sꝙfessione submisit · ⁊ sic qđ negandū nō ē dei regula · i · caritas · regule scā · bñdicti iure ꝓmit̄ · Esto ꝓinde ut in terdū lite tedat ꝓ tempe caritati · cū ratio necessitatis exegerit · ubi sit ñ ut hoīs cuiꝰpiam subdat̄ uolūtati · Super fratrū sane trāsgressiones · nō supra pter traditiones cōstitutas · quis abbas eligit̄ · mandator cultor et ultor uigor · Arbitror namq̄ scās illas ob seruandas ꝓlator prudentie ⁊ fidei traditas · nō subditas uolūtati · Hīc ꝫ qđ ideo legis lator i hūs ꝺ abbi dispensandi reliqt · nusq̄ ut memim uolūtatē · ꝫ aut considerationē · aut dispositionē · aut ꝓuidentiā · aut certe arbitriū · seu ullo hūi modi pmit̄ · volens nimir ꝓ uidū fidūq̄ dispensatorē · rōnis ubi forte dispensaret scd iudicii · nō sue

regula

de

plaatū volūtatis. Dñi ei itimat ei non semel qđ ōibz iudicāt⁹ suis
deo reddituꝝ sit rationē. Lego ꝑ fō in regula hec ꝺsideratio penes
albem sit: et hoc vel illud esse in prouidenaꝝ vel arbitrio. seu dis
posicone abbis. Vt aūt ꝑ suā volūtate aliqđ mutet me ubi legis
se non recolo: qn immo ī omnīb⁹ in qb⁹ oēs mgrām sequunt regulā
nec ab ea temē deuiet a quoq⁹. Ergo nec ab ipō abbe. Oēs ī qb⁹ mgrām
sequant regulā. Nemo qꝝ volūtatē suā. Vbi sme ñ albem
ex aplī puto. Videtis qntum necessitati tribuat: sub hac volūtati
đo caā. Nonne regularis upā ꝓfessio. qua se sponte subdit iumen
maiori: eque alligat et porē. Communis equidē pacti. pari rec
utrūq necessitate teneri: fieriq duos ꝑ vnā sponsionē alterutꝝ
debitores: videlz aure unū. alēm huius obedie. Qđ nā igit iam volū
tati relinquit. Vt ꝑ platus debita necessitati teneat. Hz et hāc non
par ꝑlati ꝓscribit volūtati. qđ huius qui ꝑ fidē spondet quidē obedie
nā: nō tm oīmodā fz determinate. scdm regulā. nec aliā qꝝ sā bī
dicti: ut oporteat eū qui p̄ est non frena sua relaxare volūtati
sue subditos. fz p̄ firam ex regla & sure mensurā: et sic sua demū
impia moderari. arcta id solū qđ rectū ee cōstiterit. nō qđlibz rectū
fz h tantū qđ p̄dictus pater ī structuit: aut certe qđ sit scdm qđ mstr
tuit. Hic quippe hāc ꝓfessio. ꝓmitto quidē nō regla fz obediam
scdm regla sā benedicti: non qꝝ scdm volūtatē ꝓpositi. Porro mde
si ꝓfesso scdm illā regla albus meus ñ aliud forte ī ponē tēp
uenerit. qđ nō sit scdm regla. aut caā qđ non sit scdm ista ī
tuta: Vbi causa ubi silij. Augustini. patuimus: que nā in quo ī
hac re necessitas īmineat ob sequendā. Volū quippe id a me posse ex
igi. qđ ꝓmisi arbitror. Videtis qꝝ iā obedie limites qs re
quiritis. Si modꝝ obediadis ī tenore ꝓfessionis. nec se unlet ex
tendē potestas imperantis. ñ quatenꝰ attingeit uotū ꝓfitentis.
ꝑfecto citra et ultra. ñ non et contra. qđ aliud qꝝ obie limites fis
dā tenuerim. et huius sue timoris utute candē cōcludi. Cum ob

nō

qđ

nō

limites obe
citra
ultra
contra

rem quisq; pfessuo ni quo nus grauē salutifere vite. ñ vltra
obedīe legem cohibendū: nec extra ꝫ in hibendo: quā sua ipius vide
ē ꝓplecti professio. Cōtio mius contra: Is ꝙ q̄ medio ꝫ vite modo
p̄ fixus voto ꝓfessione firmato. tamē lignū qđ erat ī medio para
disi. solus sine dubio legi erit subiectus. ob noxiā missionē. Ergo
p̄lati missio. uel phibitio nō p̄ terebat timinos ꝓfessionis. Nec vltra
ex tendi. nec obsti extra. Sit me p̄latus phibeat hoc quē promisi: ñ
plus ex igat qm̄ promisi. Vota mea nec augeat sine meā volun
tate: ñ minuit sine certa necessitate. Necessitas quippe ñ habz
legem: et ob hoc ex cusat dispensationē. Voluntas v̄ qm̄ sola me
ret retributionē: q̄ non ī merito sola grandū alacrē vlurpat. Illo
q̄n ꝫ ab sq; necessitate. remissio non. non dispensatio ꝫ p̄uarica
tio ē: et restrictio contra voluntatē: murmur ꝫ nō ꝓfectus. Donāt
ergo p̄positu metā obedīe subiector ex notis labioz ipōz non
suoz deliderioz: monentes eos non togentes ad delicta: cō dē
tendentes eis cū necesse fuerit ad remissiora: nō cedentes cum
eis. Cetū subiectus hui⁹ tenoꝛ obiam q̄ voto - - timbz cohibet:
nouerit ī p̄ fatam. Sum p tā obedīa legē nelat: timus nō ur
tat: nec; contentu augeri ꝓfectois. largiori voluntate ferun
ī latitudinē caritatis: et ad omne qđ ī iungitur sponte nea vigore
liberalis alacritatis animi modū ñ ꝓsideramus. ī mitatā libertatē
ex tendit. Hec ē illa de qua signauit apls petrus cū dicit corda vā in obedīa caritatis: puidēte ipm̄ p q̄ sequebamur
ab illa in certi ꝫ seruili quo dam obedīa. ñ caritati puram:
ꝫ ob noxia necessitati. Hec usq; illi⁹ cui lex posita non ꝓpa ē:
non qđ vel ille p fecto vnē debeat sine lege. ꝫ qi non sit sub
lege mmme quippe caritas voto siue cui⁹cūq; ꝓfessionis. qui
supat animū deuotione: qđ nec illā regula ipā tacuerit. v
monet si fieri pt possibilia ī iungit. ut confidens de ad uto
rio dei obedīat ex caritate. In eade demq; regula tenus hui⁹

mus descēdit gradus: ut omni obediencia mōchus se subdat ma
iori dicens quippe omni non uult nos uel obediendo meliora
esse contentos p̄ceptiois: non attendē pusilli debitū: nō de pacto
sumē modū: hz tūtius alacr̄ et voluī et obedire īoībz. Et situe q
dam obedie limes scdm temp̄s ip̄a tempus et tremitas: ut is sit
timus obedie qui et vite. Iuē nobis maxīe uniuersis cōmēdat
exemplū: qui filius et p̄i obediens usq; ad mortē. Iser q̄ q̄ens
interrumpit̄ m obedīa dicat: et p̄cīa. et trīsgressio seu p̄uarica
cio. hz m ter et same. qua causa. quo affectu. qua īteciōne.
quo p̄apiente. in quo uel p̄cepto malū hoc cōmittat. Et hōc
nullam prorsus īobediam dico p̄ri u durendā: non tū omnē
p̄ris eligendū p̄cepto. Filiū mundū dei et non occides.
Hac ergo duos homicidas. et unū quidē spoliandi cupidi
tate. alīm ꝙ necessitate se se defendendi. hīem q̄ uetuste. Nu ñ
hic satis euidēt mt lepā et lepā cū separat. Magnusq; utiq;
disparē unde culpā. ymo euidēq; trīsgressiois. Nō ꝙ si hīc
subtilitas: illū studiosa malicia. aut ueto odiū forte nō idem
sceleris mpulerit. Iuēq; mm simili pensandū erit iudicio.
q̄ tam dissimili factū estimabit affectu. Qui deinde incestus ob
scen̄ q̄ filius loth. patruū usurpare cōi cubitū. et
tamē q̄s non uidet q̄titū cuitauerit aut attenuauerit
turpis nefandiq; flagitij reatū. pietas īteciois. et īteciio pie
tatis. Nam ꝙ de illo qui p̄cepit. et ītē de eo q̄ p̄cepit. Iuē tēpo
ri ad intendā erit scdm rōnem distinctio. ut aut inter p̄ceptores re
uerendos nobis īmineat auctoritas. et grauior formidet offen
sio: ac minoris cuiusq; mandati trīsgressio damnabilior estime
t. Melius siquidē et obedire deo q̄m hoībz: et m ipīs melius ma
gīs q̄m cū discipulis. Porro in magīs. melius q̄m et
trancis. Quibz autē ostat melius obedire: ipīs q̄q; dubio et
nō obedire detestabilius ē. Et de mandatis similit. Memorib;

quippe maior minoribz minor ūra opa ⁊ aura debetur: deq̄or ⁊
contemptu uyta eandē cōsideracionē grauior leuiorq̄ offensio
ꝺ malis. Porro maioru minoraq̄ mandata ꝺxerim. secm̄ qꝺ
magis nimiue uelle constituerit ipm̄ qui p̄cepit: siue hoiem siue
ſm. Est ubi grā mandatū non furaberis ⁊ ꝫ mandatū non
furaberis. et est mandatū omni petenti te tribue: utriq̄ qui
dē magnū qm̄ utriq̄ diuinū. Iz non furaberis mag. cū em
nesciat equilliō deo non eque displicē tenaces atq̄ fures. et
qꝫ de duobz malis plus uelit nos tenere ūra qm̄ tollere alie
na. et qꝫ minꝰ noceat qui tenet sua qm̄ qui non sua furatur.
Iz ⁊ i mandatis hoīm rara equalitas i uenit cū p̄ narrys ne
cessitatibz uel utilitatibz agendor mutuus affectio uarie
t̄. qꝺq̄ putauerit rectiꝰ uel ꝺmodꝰ lr̄ ample cupiant ⁊ ex
igant obseruari. Cum ꝫ qualitas p̄ceptor qm̄ prepiencia
obedie p̄figit metam: ⁊ i obedientie trimat culpā. qui ut dictū
ꝫ mi p̄ latis quibzq̄ minoris auctoritatis ⁊ eor mandatis
quibz maioris utilitatis. quo diligentior debet ob sequendi cu
ra: eo ⁊ culpa grauior i currit de sp̄tu. Hys utiq̄ distinctis
nibz animadūersis: ⁊ obedientie modꝰ. et pondꝰ i obedie ta
le reputē. Hys gr̄ gradibz non solū mt̄ diē et noctē. horꝫ bonū
obedientie. ⁊ m obedientie malū discernit. Iz ecia mt̄ diē ⁊ diem
itēq̄ i t̄ noctē ⁊ noctē. mt̄ bonū uidelicq̄ ⁊ melꝰ. mt̄ malū ⁊ pessꝫ
ꝺdonꝰ quidē obedie gradꝰ ꝫ si ut̄ magr̄i mri simam. ꝓpter metū
gehēne. seu ꝓpter lucrū p̄mioneē qm̄ ꝓ fectius ꝫ. quilquā obedi
entior erit: melior tū cū ex dei amore obedit. Illa quippe obedia
necessitas ꝫ: ista caritas. Illū quit optimū discretū gradū. cū eo
animo opus i unctū recipit: quo ⁊ p̄cepit. Cū n. ex uoluntate
iubentis pendꝰ i tentio ex equentis. fit ut ꝰ maꝰ minoribz. ꝰ
minꝰ maioribz ꝺfuse ut ꝓfolet ad implendū qꝺ i ūgit. sub
iecti studiū i pendat. Iz moderante aīo. quecq̄ ꝓ sua dignitate

exemplo p̄dictor

Secundo ꝛ p̄dict

obedie
tie

mpia sciat modū vtrobicz seruare. tam in ob seruando vide
liz nulla qm̄ in cauendo. p habita: non q̄ minimū hor̄ que inbē
tur ꝺtempnendū putet. et si non inde tm̄ minimū q̄ minimū re
putet: h minimū ex comparatione maior. Nouit verō huius q̄
obediens. et minima non ꝺtēpnere. et maxīe curare que maxīa
sūt: in tanto quodā deuoti sinceriz animi sapore discernens. q̄z
de mandatis ei qui p̄est. sius quodā modo factis respondeat cū. ꝙ ha. Ci
mandatis mandata tua. cul. ni. Vbi q̄ nō dicat vnūsalit omnia
illa tm̄ oportz intelligi. que q̄m̄ non sine graui culpa quacūq; occa
sione violant. ideo nō sine graui pena quocūq; violata donant
ut puta non orādes. et si qua hui⁹ modi sūt. quor nūquā p̄t ee ob
seruantia in usu vel malū. nūq; bona licita ne transgressio. dis
pensatione dūtaxat humana. ceteraq; vel a p̄positis dispēsatio
nē admittūt. q̄ lemoz censura neglecta punitē. lemoza dicūt.
Et hys vbi grā dico ee vel riuū in dictū: vel in dictū silentiū. Hec
siquidē si contra mandatū non veniūt nec pena sūt: attendente
mandato siquomodo tā ob seruantē. in pena reputant. q̄ tm̄ in ter me:
ita sane si p surrepcionē aut ob inuoluntem. nō aut p cō tēptū hor
tulgressio contigerit. Media quippe sūt equbz illa vbi elz p̄cepta
cō sanūt que tactu in noīatis. longe vtiq; dispare a naturalibz
quā in ipis est gerendi necessitate. aut tm̄ nec sine offensa neglegi
nec ꝺtempni sine crimine vel ipa queunt in iunctis ab hys dūtaxat
quibz p̄ce dicat. q vos audit me audit: et qui vos spnit me spnit.
Licet namq; ipa p se in iuncta opus qualitas in nox sit. ad iūcte
tm̄ auctoritatis pondꝰ. ob noxiū mandato. mandatiq; pāo ob
noxiū facti: non magno tm̄ si contemptus defuerit.
Hec g̃ generalis regula sit vniuersoz. que p se aut ꝓpter se nec
nec bona nec mala sūt. aut diuina institutione. aut ꝓpria vni
auctoz; p fessione fixa non sūt: ut non nulla quidē licite vtrīlibz
vel admittant vel omittant. nulla v̄ sine culpa nō neglugant.

No de Cist

sine cr̃mine nō contēpnant. Obligr. n. y culpabilis neglectus. et cō temptus dampnabilis ē. Differūt nūt qđ neglectus lan guor in cr̃ie ē: con temptus ō superbie tumor. Porrō contēptus ī omni specie mandator ponđ grauis. y con mūniter dampna bilis ē: neglectus aūt in fixis grauior. tollerabilior ī mobilibz mandatis. Liquđē nō ulterīū quotcūqz. quocūqz ptextes animo turpe flagiciū est. ar criminale peccām: cū in leue vbi in tpe vel loco silencij forte p surreptā oblionē tribus ue p impe tum magis ex cullis q̃ plum p subitus contra p̃ceptū: quod vbiqz animi negligentis aut dissoluti spēr in dicū est: eo facilīē veām p̃mereatur. quo vir vel prām repulsē. Qđ aūt facent et ex deliberā cone ī vba ociosa silencio hz ī in dicto lingua luxurī. Sūcio li in neget qualibē vsurpari cont̄ regulam vitatis. Vñ nunqz et ra cio ex rigenda ẓi futuro iudicio. iudicet ipo tribice ad modū cōmuā te: qr de omni verbo ociosi reddent hoīes racionē ī die iudicij. Heu nobis que nā potēt racio reddi de ociosis. Illoquin ociosi ūz. si non ōino racione vacaū est. Et tū qs nelaat vnū detrac cois vbi: qđtū caū ī numeris multiz. i. ociosis. ꝓpondēt ad delictū dampnacois? Qđ ita. Videlicz qr distrecio ē in mandatis. cō sequent. y in culpis: ut sicut dixerā. minor grauior. leuiorqz minor cēnsent transgressio mandator. Hz mandaciū ī ma. Hue cū deus sine hōmo vicarijs dei. mandatū qđcūqz tradi derit p̄ceptor ꝓfecto ob sequendū ē cura. pari reuerēcia deferen dū: vt tū deo contraria nō p̄cipit homo. Qđ si contigerit p̄ceptū deī in dubitanter ꝺ sibi. in petri limina. qr obedire oportet de magis qm̄ hoīb. Iuxta cui hoc respondēdū tū aplis: aut cum pharisei certe audiendū. Quare y vos trāsgredimini mandatū dei. ꝓpter traditiones vras. Si nūt dolet se contemp magr̄ hōmo p̄ illo qui docet hominē sciēcā: ꝺ solet illa qm̄ y vos postulatis samuel sententia. qm̄ inter lepram y lepram videt

dlcerne lic. Si peccauerit vir ī virū: quis orabit pro eo? Ergo aūt si me angh hoc articulo sentiā ut aut deū aut hominē offende necesse sit: deū porius uolent eligo non offendere. Itaquē tuā misericordiā. Ha beo nempe ex p̄scripto quīte capitulo. de hoīs lesione meā dilectionē dei. proximi. Ceterū deo offenso: quis orabit pro me. Si ad hoīem cū ligero. ad quē scriptura non dilucit: quīmo maledictū q̄ spem suā ponit ī homīe. Scripto proinde. Si aūt ī dñm peccauerit q̄ quis orabit ī eū. pro eo? Scilicet equidē. Nam et aduo offendit. et ob quē offendit. eque utriusq; oratio ex ea randa determinat apd ipm qui offendit: hoīe ē apud dm. Talis ergo requirendus ad orandū: qui sit p̄dones ad placandū. porro culpam si qua ē qd homo offendit eū ei nō obedit: aut multū ex tenuit. aut penitus ad nullat eū meliorē. Cum pter dicat eū. si peccauerit vir ī virū sub iudicio. pter dm qd nullatenus lectio augeāt. primum ne deū p̄lati ex tale tur. acui pa: si solus deliquerit ī tanta deus. Illo quīq; paulo contendente qui ait. Sic eūm in fratres peccantes: in xp̄m peccatis. Sed de quibus certū tenemus ipā veritatis testimoniū: sic loquentis ad ipōs. Qui vos spernit: me spernit. Et de quolibz fide aut nolite desperare unum de istis pusillis qui ī me credūt: qd sequitur auertat deus a vobis. Et nō oīa scandala. equa sūt laude penlanda. Sūt numq; accipienda sūt scandala pusillorū. et aliud pharisecorū. de quibz aplis timentibz et īmanitibz qd scandalizati essent ī sermone veritatis: respondit ē. sinite illos cēci sunt duces cecorū. Illorū quippe scandalū de ignorantia. istorū de malitia descendit. Illi scandalizant q̄ vitare nesciūt: isti q̄ oderūt. Unde et pusillos illos arbitror appellari. qd voluntate quidē bone si non magne sciencie existentes: zelū dei habeant si non secūm sciencia. Talia scandala autē nō mā. pacare solent spūalia

Beādalū

dūtaxat vnoz: paulo un dicente. Vos qui spūales estis hmōi
di in struite in spū lenitatis. Un dignū namq; valde ē humā
nā eos mereri in dignacōnē: qui diuinā tam facile ꝺ sequē
t̄ miseracōnē. Nam hy quotq; q dñm crucifixerūt magn qu
dē peccatores & pusilli estimatores! et si ex vno mō. nūqd non
tū ex altero veniā meruerūt. Vbi quidē fuissent: si iuxta v
bū dñi in ipo scandalizati non fuissent. Quē ū qd n misere
Hz tū et miserandi. Probat hoc pia illa ī cruce patentis. & m
chilomin̄ cōpacientis supplicio. pat' in qt ignosce illis
et qi queret' in dulgenciae ratio in tam horrendo facinore. se
quit' qz nescit qd facit. Ille si dicet. eo digni venia: quo et
pusilli sūt. Deo ignosco illis: qz nō ignoscor ab illis. Si eī
cognouisset: numq; dñm glē crucifixissent. Sūt quibz nō im
ignosco. qs vtiq; nō ignoro & iudille & odisse et me & prem meū.
Hmōi pusillo ī sciencia trens eū paulus qui eī habeat
scīam nescit tū ꝺ defende ī sermonibz: & pibit ī qt ī im sūa
stat. p quo xp̄c mortuꝰ ē. Qd si tantope cauenda sūt scandala
pusillor quito ampli⁹ pilator. qs sibi deus equare quodāmō ī vtiq
parte dignat' sibi met imputat illor reuerētiā & contēptū. Spe
naliter cōtestans eis qui vos audit me audit. & qui vos spernit
me spnit. In non demiq; hīm et regla nra p hibz ū qt' obedi
entiā q maioribz p̄bet. deo ex hibet. Cui ob rem quicq; vite dei
p̄ caput homo qd non sit tū certū displicē deo: hmōi scīas omīo
accipiendū ē quia si p̄ caput deus. Quod eī inter z vtz p se nu
p suos minutos siue hoīes siue angelos. hominibz sui in notes
tat placatū deū. Hz hoīes in qs facile fallit in dei voluntate de
rebz dubijs p̄ capiendū. & in p̄ capienda. & fallere potuit. Vet
eī quid hī refert tua qui con fas non es. p̄sertim cū teneas
de scripturis qz labia sacerdotis custodiūt scientiā. et legē ex ore
eius requirūt. qz angelus dñi ex creatura est. Requirūt diuersi

Scandala
Plateard

nō

legē non qm̄ vel autentica illa sc̄ptura tradiderit. vel racio ma
nifesta probauerit: delusoꝝ modi quippe ñ p̄ceptor ex spectandoꝝ. ñ pro
hibitor auscultandoꝝ ē. hꝫ qđ ita latere aut ob sauriū ꝫ ēt cognoscatur.
ut in dubiū venire possit. vtr num deus sit. an alit̄ forte velit. si
non de labijs custodientibꝫ sacerdotis. et ex ore angeli dñi ex erratuū
cerū reddatur. ¶ Iquo demꝫ diuina pcaus ꝺ illa requirent̄:
qm̄ ab illo au tradita ē dispensatio multerioꝝ dei. ¶ pm̄. pinde qđ
p deo habem⁹. tanqm̄ deū nihijs que aperte non sunt contra
deū. audire debemus. ¶ Cer sane contraria loq̄mur sc̄ꝰ ꝑ samuele
quasi nos i hac parte diuinā hominꝫ tribuentes auctoritatē: cū
ille i sup̄ memorato capitulo plane iter vtriusꝫ detrectasse videatur.
¶ Iquidē qđ nos asserim⁹ de dubijs. hꝫ ille negat de manifestis. vt
cū aut: si peccauerit vir in vnū sub audiat̄ ꝓpter deū: an aptē cōtra
ria hoiēs hoibꝫ frequent̄ mandare p̄sumūt. ¶ hꝫ hinc vos sume
tes materiam sine occasionē argumentandi asseritis. si hꝰ con
stiterit ut nulla quelibꝫ hominū vel i statuta. diuine auctorita
tis pondꝰ eliminandꝰ sint. hoiem sub hoiē aut vir aut nūqm̄
posse saluari: cū in tanto pculo mundatoꝝ que p̄lati ꝫ p̄ sauriū
tepe ꝓpuit: nu ter dū non p̄ uarietatē. aut difficile ad modū.
aut omino impossibile videat̄. ¶ Iquidē non nego difficultatē
tante i elle p̄fectionē: hꝫ ipa corde im p̄fecto p̄sumit. ꝓ uno im
p̄fō cordis. ꝫ in firme p̄ius voluntatis m diciū est. statuta sem
or studiosus discute: herere ad singula que i iungūt. exigere
de quibꝫ rōnem. ꝫ male suspicari de omni p̄cepto cuꝰ causa
latuerit: ñ vmq̄ libent̄ obedire. ñ cū audire cōtigerit qđ for
te libuerit. aut qđ non alr̄ fuerit seu ex pdere monstrauerit
vel apta racio. vel in dubia auctoritas. Delicta satis ꝑ imo
nimis molesta est huiusmodi obediencia. ¶ Non plane hꝰ illa est
si ex regla traditur. obediencia sine mora. Disputare p̄fecto
hor ꝫ in altera cordis: ñ in auditu aurꝭ obedire. ¶ Alius modi

gr carnalē uiam nō ñ ꝑmi. hanc oppm pondꝰ ꝑ supte p scmois necesse est. qꝝ non pt cuiq in firma portare: solus spūs prōptus ex peritur ingū esse suaue. et onus leue. xp̄i quippe iugū et onus: ē omīo inportabile a xp̄o eque spiritui. Iuc itaq; si diatis legē regule sub intralle ut habundaret delictū: ex diatis. Cetex hoc culpa non ē dute legis. aut dantis legem: hz imputde ꝑ fitentis. et impie ꝑuaricantis. Mandatū quippe sanū et iustū: hz tute noxiū esse carnalē venūdatū sub pēcō. Ve rū hz ante ꝑ nudisse debueras: quo turris hui⁹ cubgelice non prius iaceres fundamēta qñ sedens computares si haberes suptus ad p fiendū. Huc aut̄ qđ restat nisi ut aut correptꝰ obedias semoribz: uel consulus audias ab illuloribz. hic homo cepit edificare et non potuit cōsummare. hz forsitan diatis. Ego ne ita ꝑ fectus quispiam ī vemt: tu vel non minimū aliqđ interdum surripiat. de tam multis ac minutis q̄ passim quide vel a negligentibz ꝑpositis im perunt. Summe quide ingū hoc ego dederim: tum xp̄i quoq; de le fatent ap̄li. In multis offendimꝰ omnes: et si dixerimꝰ qz ptm non habemꝰ xp̄i nos seducimꝰ. hz nō cōtinuo qđ aliqđ ꝑ petimꝰ. petimꝰ: p̄sertim cū nos lectura consolet. si qs peccauerit in quiem. ad vocatū habe mus ihm xp̄m iustū: et ipe est propiciatio ꝓ nris. Deniq; ipsa de ipo testatur qđ ꝑ tribulationibz vogauerit ut non pereat. Vbi sane notandū qz et si pro tribulationibz: non tm pro conteptoribz legit̄ supplicasse. Vex illi quoq; perire possūt: p quibz saluator orat ne pereant. Cum ob rem non video cur ita omnē in obe dientiā et tribulationē vel minimoz quoxlibz mandatoz ex aggerandā putauerimus: ut ex damaretis. Qđ gr nam mona cho potent venale ptm esse uel leue: cuꝰ vniuersa actiom ē men ī sidiat in obedientie. hz hoc constare credatis. qđ ꝑlatoz nulli ombz tm tribuendū asseritur. qm tū si diuinitꝰ traderent: qi

ver ipa euangelica p̄cepta non multū inter se diſcrepent. & mer
to ob lermacioīs. & tranſgreſioīs periculo. Cetex ſiunt nō omnia vnī
ē conſtat vel neceſſitatis. uel diſpnitatis. uel vtilitatis: ſic nō vna
de omniū tranſgreſſione fertur ſmīa: nec paria merent diſcri
mina diſpares. culpas. Porro nec pari culpa negligunt. que
non pari cura p̄cauēt: nec par. q̄ iude penā pmittūr. Cete. u
euangeliū tam flagicia crupule. q̄m fortunadis turpitudīnē
damnat. Vex quis magis non horreat eduobz malis turpi
tudīne fedari: q̄m abo ex ſaturari. Nōne deniq; veritas pu euī
gelio ſub nōibz trabis & feſtuce: graue leueq; diſcernit in obe
dientie culpas. Nōne ipa animo diſputante diſſimente grauda
tim diſtinguit: que tm̄ reatu penā debeat: dū aluū iudicio.
aluū conſilio. aluū geheēnā reū eſſe p̄teſtatur. Que nam ſ cōſule
quendi neceſſitas cogit. ut ſi magīs diuina deī ſ ius p̄ceptis
auctoritas. nullū ideo tā mondicho leue aut venale pcām ī ve
nire poſſe putet: et qđ eius vnuer ſē actionē crīmē iudicet
in obēdie. Ato. Sit crīmē nullū geheēnalis penā allignatur:
quale quelo illud diſſimen ēe crīmē qđ veritate iudicē reum
tñ faat iudicio. Nec tñ diſſitebim eſſe reatū: qđ vel actenus reū
ſtatuit. Qđ ſit reatū: et pcām. Porro omne pcām: contra dei
mandatū p̄ſumit. Qđ aute contra mandatū p̄ſumit: in obedīē
tia dicat. Hinc colligit qđ inobediēs ſit. & in obediencia ſit: & crīmē
nō ſit. Cū vnū in ventum ſ mondicho leue nec venale pcām: qđ ſ
nō humani ſ diuini mandati ſtatuat tranſgreſſorē. In hoc gene
re tranſgreſſioīs limit nō nulla ſtulti loquia. ſeu vaniloquia
& queq; otiola dicta. facta & cogitata. Huiuſmodi cū nīſq̄m
nulli contra mandata: & dei mandata vſurpāt. pcām quip
pe ſūt et deus p̄hibz omne pcām: & tñ venialia non crīminā
lia reputantur ex cepto cū p̄ cōtemptū incurrunt ī vlimū. &
conſuetudīnē: & tñc nō pcāta ſpecies. ſ pcāmus ī genere

pansat. Fluctuo quippe contēptentis. atq; impenitentis obstina
cio. Imminimis quoq; mandatis culpā facit non minimā: Et con
stat in eis grauis rebellionis. Ideiō satis leuē simplicis trans
gressionis. Demq; in quo Ī obedīe timen et ablīq; dubio sit apud
Samuelē aduersitate. Quasi in ipō arriolandi Ē repugnare.
et sceleus ydolatre nolle arguebatē: ut nō in illionis simplex ipa
transgressio. Iz voluntatis iupba in tentio. sceleus ydolatrie re
putetur. Non ē ei id ipm nolle obedīre. Et nō obedire. Hoc itaq;
in terdū errons Ē. nō nūq; et mutatis: illud ō aut odiole
ptumace vel cōtumace non ferende. Nā et ipm repugnare est
et resistere spū scō. et si ad mortē vsq; pduraverit: blasphemia
non remittendū siue Ī hoc scō siue Ī futuro. Nō q; qualitatiq; mā
dati pteritio criminalē facit Ī obediam: Iz repugnare Iz nolle
obedire. Cetū quanto ablq; illa pessima et rebelli voluntate nō
obedīt? Quonō itaq; monacho timen Ī sidiat in obedīe. si toa
ens sine timine transgredīt? quotiēs Ī trāsgressione defuerit
hui? cemodi recalcitratus. et contentiosa voluntas. Frustra aut
oparant quidē ut dicatis ēē sibi Ī obedīas antiquē illi que
facta Ē in paradiso: q minime valuit non solū obligare p sonam
Iz imitare etiā naturā. Arbitror tū et ipam primā grauissimāq;
puaricationē aut nō aliūde aut inde magis iudicatā grauissi
mā. Iscelt ex rebellione defensionis que secuta Ē. qui deo causam re
quirente transgressionis. ut ad piam pcōes puocaret. nolebat
quippe mortē ipōz. Iz magis ut Ōuterent et viuerent: ipi ma
luerūt declinare cor suū Ī vba malicie ad excusandas excusa
tiones in pctis. Et quidē genuina malicia pectoris. Quū qd
ū sui miserius Iz ut culpam ppam fateretur et sanaret: de in
de qd et vtrōē ut se falleret ex cusaret crudeliter excusant. Nā Iz
denig; qd dictus Ī omni actione. monacho timen Ī sidiare Ī obe
dientiae. qui aut furtum furripuit nesciēti. aut celli atendat

nolle obedīe
nulla

obedīe
ptumace

obedīa
in patrio

ſcelus ayt non valenti implere qđ papa. Canons caluſpuam
conſtruat de impoſſibili. Ita ne in quo monacho crimen ſidat
in obedientie calm & antiqua illa tam nota. et tam noria pua
ricacio tale ut credit in dulgentiu ſequeret. dū modo con
feſſio & non defenſio ſequeret. Dejz cū tm ut dm ē nonut
limplicas actois quāms ex deliberacione tūſgreſſio: quantu
ad nunc ex cauſacois cū pmeditacione obſtmacio. Jz nūqđ
forte in lege quđē diuina habendae ſi conſidencio grauioris
lemoziſz in obedie. non autē in regla nra. Jz quis ſime
ducat plus tribuendū humanis quā diuinis tradicoibz. plu
riſz qđ pluos deus. quā p ſcripta imperat eſtmandū. In non
demz & apud ſcām benedictū ppe et diſtincte ubi iuxta ſenten
cie inuenimt & alia de lemoribz. alia de gramoribz in ſcptis
culpis. Qđ z autē leuior culpa. in leuior inobediencia. Tm
dum utrq; plures in tōū unionem mmmdata. quor trāſgreſ
greſſio leuior ſcdm regulam parit & pena: tamē in deū pu
nitio ſit mehlomm. quotiens alijs illius pterimur.
Siquidē et ex ore ipo dei non equalia ſūt pmiſſa. et ideo
non equali cūcta vigilancia obſeruanda. Jz alia cum ex libe
da eſt ei. p cui dubio qđ ipe p libet pmū & maximū mmmda
tū. et aliū hjs que alibi diſcernens. qui ſolucrit in ſtō unū de
hjs mimimis meis mandatis. et docuerit. ſic ō ergo. Audim ex regla gra
uiores et leuiores culpas. legim & in euangelio maiia mmma
q; mandata. & mandatoz trāſgreſſiones vniuerſas diuerſ e
qualit maiias. Non ē q; neceſſe ut concedā qđ dictus. aut deo
ſalua non tribui omne qđ ab hoie magro pape. qđ non ſit vo
deū. aut monacho nullū poſſe inuenire leue ſeu veniale pcm
q; & tenens deo qđ tamen dū ē in obediens eſſe cō mittit. quo
tiens eius qui p deo ſibi ē. hoīs mmdatū. qđ quidē nullatenus
ī repugnet. pe tergredit. Sit tm non pur turn in ex cauſa

er igit' sit nec pr culpa cõtrahit' er trãgressione: et siquide
omnis est qui offendit' non tñ vn' ponderis sũt que iubent' nec
omn' sub mde distrimis nullor' z omniũ tensendi trãsgressio. Vnde
pter hñ dictus. Sed'm q' mensurã culpe: et er omnia
nois er tendit' mensura frustra. p mde vt videtis aut tre
mm aut trere communm. de obediencie. p missione. que sit ex
regulari. p fessione? q' non oporteat ptinere. qñ dlat nec i
tegre posse teneri. nec sine crimine pterire: si quidẽ deo siquid
dei minister homo non perpetrãm iusserit, imputandũ dsuleret.
frustra nuquã er hac occasione malũ tm in obedie er aggrauatis.
vt atum necessario bono. pmittendo obedie terreatis? ep er si
difficile tenet. vbi surripiens. vel in sidmis vt vos dicitis i
obedia. in tam varijs et i numeris que a seniorib' i diuers'
nõ tñ sit dampnabilit' seu criminalit' qđ papit' nõ implet. Et
si eñ omis in obedia i ex nsabiliter sit culpabilis. nulla tñ
criminalit' dampnabil'. n qñ remediũ prie non sanat: nulla
z letalit' criminalis: n que dcontemptũ superbie non cuitat.
Magna g' seruitus filijs obedie. et reuera par hominib'
bone voluitatis: qñ in omni obediencia sola dampnat' i penit'
tia. qñ nesciat qui diligit deũ: sola i criminat' superbia. qua
le timet qui timet gehennam. Hz ex emplo clarius elucesset qđ
dicimus. Si iubente seniore ut sileam. vbi in forte p oblimo
nẽ clabit' reũ me faceã i obedie: set venialit'. Si ex contemptu
frens et deliberans sponte i vba prupo. et rupo silencij legem:
pniri tor' me dsituo et criminalit'. Et si impetens pseue
ro vlz admoẽte: peccatum et dampnabilit'. Vbi et ssi durum
fortasse videri. Nec quippe sũt vna si bñ recolo verba. ai
difficultatẽ seu in possibilitatẽ vt vobis videt' tenende obedie
uel tenende in obediencie dsiderantes: i vitã monachã ita
er clamatis. Nemine z illa ea securio: quo arcior. coercior quo

fortitudo et pacis

Hem' pBurton

magis ardua vencendi ad ōm via: vt mōchꝰ naturaliter
male vir cauere. naturaliꝫ bona vir p cōmunī firmitate va
leat ī plere nō mīnor tī necessaria sit cautela. ad cauenda vel
ob seruanda q̄ s' plata fuimꝰ vel plubē voluerit vel iubere.
Et sub dīs. Qđ aī a multis arcedat. luce a pauis vel a nullis
ad integrī ob seruet: qđ aliud optat talis sentencie credulitas
quā qđ illa ab aplō tantī culpata mandatādi ydolatria libertas.
Nil plane aliud si ita cēt ut dicitis. Adhūc plus nō pt dicaꝰ esse q̄
qui te implere nō dicit: qđ debē se credit. Est credimus itaq; vt vīor
verbor sensū breuit colligā. qđ ad integrī mandata dei ob seruan
dū valeant. abbatis nō indigent: cui vitas ipā testē ne vnū qdē
nota p terrā iri. Cetum qui ita sentit videt in vīa pace dixeri
ner gillalle quā sumus ꝫ dīs. sub iugo legis gemē ad huc. ī
dī respirare sub gra. sumue x̄ iugī nequaq; esse exptī: ideoq;
cernitē ad huc ī firmari p carnē. q; spūs nō ad mouet eius ī firmi
tatē. Qđ si sibi vlt illa distinctio. qđ dei quidē vel mr. p̄cepta vo
bis nequaq̄m omnīo a quolibz nulla teneri. p̄hibita ve credimus:
q̄ vo illa queant. ab3 illis ī tegre custodiri. Et si attenditis: de
male quoq; viuentibz p̄cepta dei p̄cepta ꝫ que dicit fiunte. Ignit
qui non facit aperte ī ī hoiem tuī: Et ī dīm fuari tator ex illis.
Ita ne q; nullus mandata p̄cē sua ex equitur magri. Quam
obrem putatis. Qđ nolumus: aut q; nō possumus. Et si volum
⁊ nō possumus: secuti sumus. Si possumus ⁊ nolumus superbi sumus.
Porro ad cauendā superbī illā ve amicrim necessariū cē cautē
lā. quā dicatis: ne forte ī curratis ī obediē timen. Qđ si im possibi
le vos putatis. vt non videlz unus p̄ceptor p̄ceptum ī
terdū superbe resiliat: scatote non paucos Et innumeros alios
omnīo sentire: nec aliud quā qđ p̄cepta didicerunt ex primeto.
Si aūt non im possibile quidē. Et tamē difficile cē sentitis
magros nō otemnite: ꝫ dī ideo hoc cō sentitis q̄m grauem
m

non sup̃be sap̃e · mmunitis nō ꝺbis obedīe legem · affirmantes
piculoſū ꝓmittē · qꝺ tam laboroſū ē obſeruare: nō hoc ego re
ſpondeo · primo non ego ſz dñs · et m̃ pt̃ m ſit cap̃e cupiat: hoc
quippe z qꝺ dñs paulo ſuppus ꝺixit: qz mteqm̃ edificauī ī chos
res · p uidiſſe debuerus vñ ꝓficere · ſuc nūq̃ vt aut quꝺā ·
aut non tēptaſſes: aut ꝓfice · Verūptū nemo caute ꝓficit̃ polluc
ē ſe vltra ī nullo tñſgrediar: hoc z nā non peccabiz · Illoſn
aut p iurat qui ita iurat: aut ſcīoz z illo qui aut ī multis
offendimꝰ omnes · et qꝺ ſi ꝺſequens talſū ee vꝺet̃ · vꝺendū
ē de eo qꝺ m̃ cedit · ne forte lex que ꝺata z ꝓpter tñſgreſſiones
colubendas · non ſolū non eas cohercent · z et nugent m ſup
ẽmne p iury: liquidē id quittere nos ī nra ꝓfeſſione credi
qꝺ certum ē non poſſe teneri · Precauendū eſt̃ ꝓnde nobis
ī ꝺno · vniuerſis hec ob ſeruatio regularis: ī p̃cepta vꝺet̃ et re
media · Hec tēptis ī ſtruit̃ vita cont̃ peccā: remedijs reſtituit̃
pt̃ peccā ī noxietate · Hic g vtrūq̃ illā complectit̃ ꝓfeſſio nra
vt ꝓfectus ſeq̃ cū ī aliquis forte regularī mandator deliq̃
rit̃: ſi ad remediū eque regulare ꝺfugerit · et ſi ꝺuicat̃ tñſgreſ
ſor mandati: non tamē pacti p̃uaricator · ſolū itaq̃ teneri
voti fregiſſe: violaſſe ꝓpoſitū: pacti p̃uaricaſſe: qui et p̃cep
tū contempſerit et remediū · Nam illī ſane duo ſcim · qui et ſi
obedīe īmitē mterdū pterit: conſiliū non reſpuit p̃ne · Regula
res namq̃ timnos et ſi sepe reliquerit nō cuādit: qui teniure ſ
ex regula z diſciplinā non ſubtergiuit · pars liquidē regule ē re
gularis correptio: et m ea repit̃ non ſolū bone vite ī ſtructio · ſz
etiā emendatio p̃ncipue · In venit̃ m ea et p̃cepta obedīe · et in
obedīe remedia: ut ne peccando quidē a regula recedat · ita
teneat ſane impoſſibile cuiuus mortaliū vel venialit̃ mterdū ꝺ
delinquē ī p̃ceptis obedīe: ſz nulla tam de impoſſibilitate que
rela · ſiquidē et ex regula luce id quoq̃ qꝺ cuiualit̃ delinqui

contigerit emendare. Q3 g dictus a nullis posse ad integrū
obseruari. q3 do a magris p̄dict. vez z: lz lenis culpa i obedie z. et
facilis cura eius i venie in regulis. siquide lit illegrellio ablq3 dempt
tu. Patet et ipm de ee aliqū non posse cotendisse. id quide falsum
e: lz nec tm talem i obediam sine cura relinquit diligentia regularis.
Et lz forsan egeat curatois medicamēto. caret tm morbo p̄uare
catois: nisi ei ipm forte medicamentū cotempnit. Que ei ita
sint: frustra de impossibilitate causam. qui regulā p̄fitemur.
frustra nobis de peccandi necessitate blandim. vt ideo iusta im
peria p̄latoz deo non imputanda. lz tamq3 homi contēnenda
putem: ne rem videlicz impossibilē cotmere vim p̄fessio videat
si tm hoibz. quitm deo obedientie debere asserimus. Siu eim ita vel
ita p̄fessio impossibile p̄mo p̄dei grim p̄difficile sit cauere p̄ua
ricatoē: vbi non in obedienaz lz in penitencia fiat p̄uaricatio
toē. Hoc quippe ut iam dixi. p̄fitentiū nemo spondet vt in
non peccet: 4 ob hoc non dimus vt quilibet aliquo in non obedit
p̄uaricatoē se constituat: in qu se forte lic. p̄fessi falso ex[illegible]
quales vos vtiq3 asserit ee non paucos. de quibz erit liqu tamen
sit ut dictus. vez t et q3 subdit. q3 ml aliud vtiq3 illa tm talis
cor credulitas. uel potius crudelitas in suis ipor optat conscientis
qua norit illa recubenaz in pdolo libertas in alienis. Necesse
em qui hmoi obstat exitum perire sententie: quē admodū illius
sententia clamat apls. in firmū perire finitē. et quoz michil
esse cōmune. Ite ipe p̄hibet q3 ei gr̄a actione p̄priē in ei qui
putat aliq3 esse immune: ita et regularis. p̄fessio. quitm in se ē dāp
nabil non ē. nisi ei qui dampnabile putat. q3 quidem putatiu oppo
tet. puto satis liquis demonstratū. Que nam respondendi z quel
tiūcule que in edit vobis ex occasione apli in p̄sentis capituli. Que
ritis nempe vtrū ita illa de pdolutius pnulli sententia. puto q3
michil cōmune ē in rpo nisi ei qui putat q3 cōmune ē. illi cōmu

ne est· et rursū· si cōmederit· dampnat· ꝛ qz nō ex fide ī gene
rale regulā tralq; possit· ꝛ quatenꝰ malū sit cuiqz bonū quoꝛ
qđ agit· si malū esse credíderit· actū tantū malū quātū cre
díderit· ct̄ō si cōtra uero· rursū pgitis mi quare· cur non cōtra
rio tantū cuiqz bonū sit qđ putatur· quantū vel falso opinat
ſſurū quippe vobis ymo et ī multō videt· ut plus ī malo quā
ī bono humane valeat ītencois opinio· ℟ respondero de
malis quidē merito ita credi ꝓpter oculū nequā· respondebimus
nimiꝝ ꝙ nō ī merito quoqz ꝓpter simplicē oculū· idem eque
putandū et deboīs· ℣ Nam qui dixit ex oculo nequā corpus tenebro
sum estimari· audiuit ꝙ de simplici lucē eque corpus approbari· ℟
videte ne forte non sit vē oculus simplex qui fallitur· fallitur
enī tam qui bonū malū· quā qui malū bonū putauerit·
℣ Beatus autē neutrū horū· ne illud vulgare ꝓphetici· Ve qui di
citis bonū malū· ꝙ malū bonū· ī cui tū nemo qui huic velit
tribuere oculū· de quo vītas ꝓnūciat qđ sit lux totꝰ corpꝭ· ī
opis argumentū· ℟ Nec ab sit ut pro veritatis clamet cōtra
veritatem· malechiat ꝯs qđ illa ꝓbauerit· ℣ Ego vō ut ī te
riori oculus vere simplex sit· duo illi arbitror esse necessaria·
caritatē ī intencione· et ī electione vitatem· ℣ Nam si bonū
quidē dilegat· ℟ verū non eligat· habz quidē zelū dei· ℟ nō
tecm̄ sanum· ꝙ uelco quēadmodū iudicio veritatis possit
vñ esse cū falsitate simplicitas· ℣ Volens demqz ad verū ī struc
dilectos simplicitatē magīa vitas· estoqz ni qđ prudentes sic
serpentes· ꝙ simplices sicut columbe· ꝓmisit ꝙ prudentiā· sine qua
neminē satis cē simplicē posse sciret· ℣ Quom̄ demqz vere
simplex erit oculus· cū ignorantia vitatis· ℟ Fuit vero vi
dua ꝓ simplicitas· qm̄ simplex ignorat veritas· ℣ Sēptū
ē cm̄· Ignorans ignorabit· ℟ Pater qđ laudabilē illā ꝙ a dño
laudatam simplicitatē ab hīc hys duobz nō cē boīs· beniuo

ocul⁹ Sipler "tenebre m
intrinsecē
duobz de spiritualē in
exteriorē

lenam atq; prudentiam: vt oculus videlicet cordis non solum
prius qui falle volet. Et cautus sit qui falli non possit. Ce
terū sicut oculū simplicē duo illa faciūt bona. amor boni et
cognitio veri: sic nequā oculū. duo contagione mala cōstituunt.
cautas qua sit vt veritatē nō agnoscant. et puer sitas qua
sit vt diligat iniquitatē. porro inter duo li bona que ū falle.
ū falli sinunt. et duo illa mala. que tū falli quā fallere faciūt.
duo sunt medīa. vnū quidē bonū. q̄ quidē oculus īterior. et si falli
queat ignorantia vi zelo tū boni fallere penitꝰ ū ꝺsentit: ulterq;
vero malū. q̄ licet veri notitiā nō impediat. amorē tū boni
p̄ malicia minime sentit. Et q̄n omnis res melio dilectione in
notescat. sc̄m li duplex malū. et illō nē geminū bonū. quadri
fariā diuidi mo oculi. in bonū et ī meliorē. ī malū et ī peio
rē. Et sit hui⁹ exempla. Est qui bonū diligit. et malū nes
cius agit. et prudent' intelligit: istius reuera oculū. ū ī meri
to simplicē dixerim: ut pote cui neutrū bonū desit: ū salua
zelus boni nec tacita. Huic p̄fecto respirit oculū de q̄ rel
piat sup filios hom̄: ut videat si ꝛ intelligens aut requens
deū. Est econtrario qui bonū minime diligens. et malum q
dē p̄ cecitatē ꝛ. Et sapiens ut faciat malū: p ignorantiā ceteris nō
ē. Huic quidē ideo nōdū appellauerim nequā: q̄ vnū ei licet
ad sinū malum nō desit vel cēm. Et ꝛ qui bonū forte nescius q̄
non diligit agit. Nup tō nō m ingruc id q̄ dicit nec̄ assigna
uerim. eo q̄ neutro careat malo. ū regnante salua nec p̄certi
tate. Dicit liquidē nequā q̄ nequā: ut hic solū. nequā
appellet. Hoc ꝛ i nullo p̄cipi apparebat bono. sit set vtroq; va
cuo tam videlicet veri notitia. quā etiā benuolētia. Illius ē itaq;
pius oculus nō quidē falle p̄mptus: et tū ut dictū ꝛ falli prius:
de quo nulla. Ephraym ī est q̄ colūba seducta nō habens cor.
Illud is hic dns simplicē dicat. tū nec falle facilis quā ū falli: de

Quo bono quidē oculo. q̄ pius. nō tū simplex. q̄ cautus.
Et ē qui libenter bonū agit.

quo⁹ ⁊ apli docent⁹ cū eis dicat⁹. ¶ Estote prudentes sicut serpētes: et simplices sicut columbe. ¶ Et ītē alius ⁊ simplicat⁹ malus. fallens vtiq; ille ter. ⁊ non facile falsius: quē profecto huīt illi. qui ore dīno astruūt⁹ prudentiores ee filios lucis ī generatione sua⁹: et alius quē nequā esse diffiniuim⁹. q; sit duplicater malus. cū quippe et mali⁹ partē ignorantiā. et ignorantiam malicie operet: tū ut sepe nesciens ⁊ mala quē vult non faciat. et bona faciat qđ non vult. Ob cautelā ⁊ nēpe ī sapiens tot eox qui istiusmodi sūt: et ipsi iam traditi ī reprobū sensum. bonū oīno nec diligere. nec dilectare queunt. ¶ De talibz itaq; est. Impiis cū venerit ī profundum malox despēpsit. Nam qui eiusmodi ⁊ cauere profecto malū nec vult. ⁊ si possit: nec si velit satis. ¶ Quā ob rē huīc oculū in superiore diuisione illo ulterio cecitiu nō īmerito peiorē: nō tp malig nior sit. h; tp periculosior. Ignorantia quippe cecitatē ⁊ cecuritas certiorē facit. non negotē. ¶ Sit tū ex hoc periculoso dete⁹ior. qđ ille solū habet malū. malā intentionē: iste et falsam ꝺsideratiōnē. Ille caret vno eoz bonox. bono s. zelo: iste et ꝝ mediocri. ¶ Ex hoc utriq; pessimo oculo. qui neutrū bonū hīt: ⁊ ītē ex illo optimo si neutro caret: cecidendū ē vitatē diuersimode. aut tenebras obtinuit totū corpus aut lucē p tūdit. Nam reliqui duo quox neuter utriusq; aut bonū habz aut malū. et licet parte polluāt: nec tū tota sullicauāt vel lucē pura vel tenebras corpi. Hiugit⁹ vt ad quo sita questiuncula reuertam⁹. pe oculus nequā ⁊ qui p oculus puter ⁊ cecus. bonū agit. et malū credit: vtiq; recte operando h; opinando ī que: bonū ꝺ malū vertit. et tm malū quitū credederit: quicquid nr̄ dīm simum totū corpus tenebrosū reddit oculo nequā. ¶ Quod cū lucē relinquat: ꝝ nec pm silencio. nec vi optimo ī venit⁹. Ait nō ideo sequit⁹ ut qui eo contrio malū facit. et bonū putat: nr̄ sua fide ⁊ ipe similr ī venat⁹. ¶ Aurē. Non ē simpler oculus quippe ille. q ex mediocri vitatis. totū corpi lucidū reddit: quale ꝑ fecto simplus dissimilium⁹. Nec cū ex toto adhuc tenebre delet: ꝝ ignorantia vitatis

luce ob laurat bone voluntatis · cū utrq; ille oculus utrūq; malū
ille ū immune utrūq; lnbeat bonū: nōne rectio videt exigere ·
ut plus ille noceat · quā plit ille · Recp cū consequens · ut tm vn
lent ī bonū · bonū vnū: quantū duo mali ī malū · Strq; laude
digni dicerim · uel solā intentionē piā: si plane remuneracione
fraudabit in ope q̄ nō bono · ipa bona voluntas: nichī sine malo quo
rūcp non erit decepta simplicitas · Cur īquis · Rūcp non ex fide · prout
ex fide h falsa: q̄ fides falsa · fides nō · Denicp de fide vra nō falsa: pu
to duxisse aplm · Omne qđ nō ex fide: pcm̄ · Non tamē ex fide vera
bonū credere qđ malū · Est cm falsa p̄cm̄ q̄ est · Utrūcp pro
inde complectit plens aplm · Omne qđ nō ex fide pcm̄ est:
et rectā videl; malitiā et decepti ī noxiā · q̄ qđ a nesciente
fit et bonū plus condempnat ī tenaci prava: et malū non
penitus excusat recta · Fiue utrq; malū putes bonū forte ex
agis · fiue bonū malū qđ operaris · utrūq; pcm̄ · q̄ neutrū ex
fide: hoc nō modo sine leui pericl · q̄ tota ī tentacione repḡhen
sibilis actio foris appareat: quā q̄ malignum latet · q̄ nō in malig
na actione intentio · Vere q̄ ablegi vel minimo pcto nō ex · purū
bonū minime · Quo pacto ingrē bonū nō purū · puro malo
comparatū efficacius: hoc ex tam efficax ad bonū illud sit ·
quā nō malū illud · Est q̄ supp hanc questionē sufficiant · Sū ad
superiores recte datas · respondū supius · Est quidē vos caldē supios
dubitationes iteratis et reuolutis · Ex mea mē est iperte to
tiens repetere solutiones · Quere utrū ītē de obedie ponde
ri dicim̄ in obedie · in cadit alatē vobis · q̄ de merito vtri
usq; querendū: utrū videl; in quibus p̄ceptis · quātū obedia valet
tm̄ gratiet in obedia: ut ubi gra vel abraham de ī molando
filio · uel ille nelao ds · de filio itidē furum in rendio ex ponendo
tm̄ diuine ī dignacois et ulacois merito ītuerissent · si nō o
bedissent: quātū laudis · q̄ gre receperūt · pco qđ obedierūt · et qđ

vobis et durū videt et uectellarū: ꝯ non ꝛita. Cū ū constant non
nulli ū fieri sine gla. et posse ñ fieri sine culpa: ideoꝛ si sint digna
ee pmiss. non tñ suppluys si non sint. Nam et ee non tangē mulierē
uerita ꝛ non mediocris: et nulli tñ delicti q̄m amplecti cōiugem
Similmodi sūt quecūq; euangelico illo caplo congruere possunt:
qui pt tape capitis est rursū quedā p contrariū negligentia quidē
offensam cōtrahūt. ꝯ impleta gla non merent: ꝛ dampnant
contēptoꝛē ꝛ auctoꝛē non gloriant. Talia sūt quecūq; diuinis lege
publica imponunt hoibz. sine quibz ñ saluari queūt. Hic illud
apud gentile. Non tenuis furtū: nō paruos. Et in euangelio
Si diligitis eos qui vos diligūt: quā mercedē habebitis. Et si salu
taueritis tres vros tm: qd amplius facitis. Demū ꝛ unū saluter.
Cum fecerimus in qt oīa que mandata sūt vobis. dicite qr inutiles
serui sumꝰ: que facere debuimꝰ fecimꝰ. aut si dicit. Si solus cōtem
ptus et traditoꝛibz impolite legis. et nō sponte ꝛ p fractionis
cō silys et similoꝛibz vos mancipatis: liberi quidē ei⁹ a debito: non
tñ p merito gloriosi. Minoꝛis pene: ꝯ non nequioris coroneꝰ. Que
nam q necessitas cogit p̄uere nos i singul' que i uicta fuerit: et
formidare vlacōē de trāsgressione et de obseruacione sperare
remuneracionē. Quippe in talibz generalis ista regla tenenda: ut m
difficiliorib⁹ quidē ogendis obediēcia gratioꝛ. quā grauioꝛ p̄uari
cacio iudicet: et in facilioꝛibz minꝰ ꝯ onerosis. contēptu dampno
biliorꝛ. quā uetus laudabiliorꝛ estimet. Sā si de his satis est: videam⁹
quatenꝰ ea⁹ tenenda sit ipa que p traditionē firmari solet lon sta
bilitas. et quibz. siquibz tñ ex causis rūpere illa vel uiolare cuiq;
uel ex pedit. Et hinc siquidē dubitare vōs dicitis. Idq; in terim
nūc securus respondeā. ꝛ nbono q̄ semel q̄s nouerit discedere
non licere: et ad hec mutare q̄ue locū ꝰ quisq; elegerit. ꝛ au se sua
uolūtate ꝛ uoce firmauerit omīo non ꝛsulo. ꝯ ñ satis papa Gregoꝛius
ait eīm. p tñ q̄q; magnm se discrecois sub nitate ꝛspicit: ne ad dete

Vera cōtra

De lon Stabilitate Respon

riora umquã vel in ope uel ĩcogitatione dilabant. Hz qđ hĩt sentu
ur aplicꝰ. hor se plus ĩ plere gloriat: q̃ ĩ quĉs retro oblitus. t
ndens que nũ sũt extentus. Ita t̃ ysa exechiel ꝺc̃ nõ sufficiunt
tũ de mãlibz ducẽ. ũ reuerebantur eũ in cederent. Hz unusquisq; ꝓ
fectũ suũ gradiebat. Et hũ oms ꝺ sentiendo. nõ aliud q̃ magr
ius sñam sequi sũt dicentis ĩ euangelio. Nemo mittens manũ
ad aratrũ et respiciens retro: aptus ẽ regno dei. ꝓ hĉbat q̃ m
de stabilitatis pactũ. omĩ dempto ꝓ remisso desiderio suo. tẽtatio
lo diligentiu. vago et curioso diligẽtiu. totus demq; ĩ constanc
lem tatẽ. nõ tm hũs quę ꝓfessionis sere se sentẽ: mox videz uersi
om. et obedie q̃ sedm regulã fit. Nam si hĩ ibidẽ ꝓ mm probitate
munerũ atq; irreligiositate coh̃abitantiũ. optinere forte neq
uerit. ꝺuce spũ libertatis transire ꝛ dubitauit sm deo ad loꝝ
aliũ. y non impediat̃ homo reddẽ deo vota sua: que diffinie
rũt labia sua. et q̃ndẽ eũ sco sanctus eris: et ꝛ puerso ꝓ iteris.
Hanc de religiosis ac bñ ordinatis monasteriis. multus ꝓfec
ꝓr meo ꝺ filio ne ar̃ioris q̃ndẽ desiderio vite: sine licentia
seniorꝫ sui egrediat̃. et melius tũ si melius ĩ venerit et elegerit
meo michi omnino nã cum filio nõ regredi ad ĩferiꝰ bonum
q̃ reliq̃rat. et cõtẽplerat ꝓ meliora: ꝓ certum si illud melius
tale. q̃ pocius pme. q̃ felliom ꝺ grue videat. Hĉ nempe videri
qua ĩtentione aliqua seu ar̃iora ꝓ sup̃plerit: nam ad ĩferiora
nã vel remissiora me cõ fidẽte ne quisq; apposita bit. si ñ tũ loca
pocius ut mea reuocẽ: q̃ de noto monasterio ñ retineri quis
regularit̃ pt. ñ recipi sine cõsensu abbis sui. et accipite mam
ffellus ĩ exemplus hui⁹ sñe racionẽ. forte uult aliqs de claustrẽ
sibi ĩstitutis. ad ẽplere sui sese stringẽ pauptatẽ. eligens mmrũ
ꝓ illis ꝺ suetudinibz magis regle puritatem: si me ꝺ sulit nõ ea
sulo: si non sane id abbis sui ꝺ sur pauerit allensu. et quã ob remi
ꝺmo q̃ter sem dalũ ipõ q̃ qđ decrit: demde q̃ certũ ꝓ dubio re

lunquere · tutū non ē · ſtabilitatē eīm ſ̄ tenere p̄t: illud nō poterit ter
no ſuſpectū habeo leuitatē · qm̄ id ſepe q̄d fatale volumꝰ aūquā pro
bemꝰ · experiam̄ nolumꝰ: vno eq̄pe momento id ipm̄ et aſpientes &
reſpuentes · tam leuit quā et irracionabiliē · quales vtiq; nō paucos
frequent experiū · q; vna vix hora īuna uolūtate durantes · aura le
uitatis im pulſi · vagi et īſtabiles · hac illucq; uelud ebrij mutant:
mutantq; p̄ experimento iudicū · ymo ſine iudicio fluctuantes · tu
multuantes · tot de ſe conſilia p̄ſumūt · q̄d loca ueſtigiū: ſemp̄ quod
īi habent aſpientes · et q̄d habēt faſtidientes · Et q̄m ego aut aliq̄s
p̄ ſeſſus regulā · nō ſedm̄ regl̄am cū bona queam degere ꝫ ſtaremꝰ ·
ſiquidē vouens et nō ſoluens: q̄d i puro · Quaſi nō multom̄ magꝭ
habeas vnde debeas ꝫ queri · aliū q̄ cū cepis pure nr̄ regulā ob
ſeruare · p̄ro ſcelo etā tuū · Et quā nam īi quies cōſtringam̄ ha
bitare ſuſtinē extra domū meā p̄ozē · que me de ſcelo fugientē
exceptū: mitigauit ad bonū: ligauit īſalutē: molestū fratrēz ·
īobediens ſenioꝝ · ſtabilitatis mē ſup̄ p̄uaricans pactū · et p̄mam
irritū faciens fidem · Veruptamē neutra iuſta ē querimonia eſt ·
Illam qui ſe ideo p̄ſurū putat · q̄d ad ſurū regl̄am non obſeruat:
uideſ̄ mi nō ſatis attendē q̄d inquerit · Nemo quippe cū p̄fitē ſpondet
regl̄am: ſz determinate ſedm̄ regl̄am ſui ſtatꝰ conuerſionē · ſuiq; dei
ſeruitij conuerſacionē ſeleq; dirigere pollicet · Hec q̄dē hui⁹ temp̄is
oīmbz ferme monachis cōmunis q̄ fellio ē · Et licet īdubiis mo
naſterijs duerſis et ob ſeruandaſ deo ſeruat: quā dū tū ſin
gli quiq; bonos vſus ſollicite ſeruat · haut dubiū qui ſedm̄ re
gl̄am viuat · qui quidē bonos vſus a regula nō diſcordāt · Quilibꝭ
itaq; tenet q̄d teneri īi uenerit bonū · vbi p̄fitē q̄d tū viuit haut
p̄mittit: q̄a nō aliud q̄ad dubio q̄libꝭ p̄mittit · quā q̄d habere
p̄ā illoz vitā videt · cū quibz de mi ſeruire diſpoſit aut eligꝭ ·
Q̄d cū ſumꝰ ibi grauia aut īmanis monaſterio vſus cla
matenſiū · aut ibi forte illoz ritus: aut ꝺ vtiq; ep̄ſtatenſiū diſci

Sedm̄ regulam dicit
Quid ſit

onē litteratorū ꝓfitent.⁊ Item oīs scdm regl'am ꝓfitem. Vna
quidē ons vīg ꝓmissio: ſz qz nō oībz vna ē cord tm tenao: ſ indu
bitanter sine determēto salutis. et sine dampno ꝓfessioīs. opis quoqz
non yma vbiqz obseruacio celebrari. ⁊ hīc em oīs nō omnia tenēt.
etiā bona q̄ in euangelio siūt. oīs tm scdm euangeliū viuūt.
nam qui cōcellis allegari ⁊ negligis cōtenti siūt. non ndō tm credūt
se recessisse abeuāgelio. qz euangelica sublimitatē cōsilij de celibe
ducenda vita non elegerūt. vtq sane si in gradu illo i feriore le
gitime ac fideliter conuersent: sic qqz qui scdm regulā viuere
statuūt. et si nō ad vnguē totā custodiūt; et siqua ꝓ sui claustri
ritu vel mutant vel ptermittūt. a regulari tm omnio ꝓfessione
non discedūt: dom tm sobrie. et iuste. et pie ꝓ suor moribz viuere
in desiūt. Demqz regula ipa tradit octauū hūilitatis gradū.
vt nichil agat monachus. nisi qd cōmunis monasterij regula: vel
maiorū cohortant. ex empla. ⁊ ceptus ꝓ inde cęteros libz. et
qui illor forte ritu nō tm viuere scdm regulā. quā ipam pure
et integre nō iuitam. vti se sane ꝓfectos ee putant teneāt. curant.
de cetō neminē obedientē degentē regularis moueat sollempnis
ꝓfessio. in qua nō fit de totā regula ꝓmissio: in hijs dūtaxat
monasterijs. in quibz ordo et disciplina seruat cū boīs ⁊ hui
tudinibz. ⁊ salua ⁊ sua cuiqz manet i cenobijs bn ordinatis
ꝓfessio: tm si sana fuerit. ⁊ intencio. ⁊ ceterū q in quietē ⁊ in
gredē nō pt. ſz magis ⁊ cedens stimulanti cōsciē. exit et q̄rit
vbi solum qd suo ī loco. suo vtiqz iudicio nouerat quidē. ſz non
soluerat: sicut nō inuido qd egredit. ita ut regrediat ī cōsilio:
si tm ad remotū ignotūqz monasteriū migrauit. ⁊ hic ita. ⁊ cum
ꝓpter sanam pauli qui bn manifeste ꝓficiat. qui se ipm nō iudi
cat meo qd ꝓbat: tm ex nri auctoritate magri qui talē suscepi
iubet et retineri: in uentū qz bonū ⁊ vtilē alicui ꝓfessione lugn
ri. Demqz sundeat ei in qt ut stet. ⁊ ne forte prono sui mo

ereplis

credēs

nasterij memor: remordente vt assolet cõscia: incipiat demum dirup
ta stabilitate vulari: generalẽ sup hui⁹ scrupulo cõsolatoriã p̃ferr
mus dicens. Vbiq; enim vni deo seruit: vni regi militat. Porro deuita
no p̃hibet. qõ nubi de pegrino: ne vicinitas inter monasteria fomes
scandali. vire matia sit. si alterutrũ recipe mõchos acquieuerit:
absq; mutuo dũ taxat assensu. Qõ tenens ex primur: quotiens ta
lis vsquam monachoꝝ susceptio plane non ñ contra decretũ regula
re p̃sumit. Qõ si cãa p̃ hãs ita regulariter susceptu. in questione
forte aim pullauerit recordatio scandali. qõ dilectens fr̃ibi quos
deseruit teat. et q̃ oporteat emẽdari suo reditu. qõ ex discessu deli
querit: prudenter aduertat qui h̃ cogitat. scandalũ scandalo nõ bñ
emendari. Qualis denicq; emendatio erit. si vt alios scandalũ
tollas: alios scandalizas. Quãqm̃ q̃ tẽ et tollerabili⁹ scandalũ illo
sit. et venabili⁹ qõ tñ ẽ intentione p̃ficiendi in melius: qm̃ qõ
facere cogitas nõ deterius apostatando. Hz et nũ quoq; licet non
sine scandalo. tuus tuã sine dubio nõ ro qõ putasti melius seruis
es cõ scãm. quã si in p̃ior bono et loco ordo scãm p̃mones. quã quã
seruire ro possẽs: si sine hmõi emendi p̃iudicio tuo scãm redde seruam
possẽs. Qua q̃ter qõ demandãte et nõ mandante discernit
amplius. vsurpem⁹ et nos in re hui⁹ disputationis collusione. vt
et qui ppa impellente ordine suũ deserit locũ: ne suũ qõ putat de
serat votũ. non deserendo non spnat: et qui seruat ordinis fructũ
scandalũ timens non deserit. deserendo nõ meretur. Et deinde me
minerit. sine q̃ sensu respõdisse: sine p̃ mutato sui⁹ sententia.

Item postulatus absolui vobis. aut bñs gregori⁹ nefario q̃
venerandi habitũ monachilẽ quẽ pie susceperat. impietis reiece
rat. non solũ resumẽ non co egit. hz et omnem legit indulsisse
cõmunionẽ apostate p̃duranti: nec scãis illustribus cõiugi le
gi. votũ quodq̃m subeant cõtinẽce. ita ut in libro de vgintate
asserẽ videat. ne celibis vite quodẽ ppositũ copule possẽ p̃iudere

Scandalũ nõ pt emẽdari p̃ scandalo

conjugij q̄ minus ī dissolubile maneat: ꝙ qđ acō tm̄ enubus fallē
te diabolo tracto sēctatis voto tm̄ tuū fuerit matrimoniū. ⁊ ad ꝯ
nil ad pñs cernit breuiusq̄ respondendū occurrit. ñ qđ ita sēc
antistites sapuerūt. recte ne ip̄i viderīt. Nam ego in sentibz actibz
ip̄ illustriū patrū. cautus p̄tō sū non aliud omīo estimare. quā
qđ bō teste apl̄o querit̄ unusquisq; inter dispensatores. ut videl fidelis
ḡs ī reperiat̄. Certus sum eīm siue ī suo habūdauerint sensu. siue ī
dei spū. sicut ī ceteris. ita et ī hys ambos ex stimasse fideles: illū
m dispensando qđ p̄mittebz erat: istū m seruando qđ senserat.
Sed demq; queritis de quibz dā epīs. qs sēs ut papa gregorius
ad temps ī monasteriis. peior ex cellibz legit̄ recludisse. utrū nā
ī suo. an ī monastico ī terminū habitu habitauerit cū monachis.
ego nesao: ñ qđ credibilius videt̄ nequaq̄m illos religiosis habitū
m signē sustepisse. quē non erant quieturi habituri. ⁊ tm̄ quesisse que
tē in secretis monasterij. et opportunitate p̄tē. ī audire et ꝯ ultus
ame. unde et inter cetā p̄tē in statuta monasterialis disciplīe
merunt hanc p̄rogatiuam: ut sēm baptismū nūcupet̄. Arbitror
ob p̄tam mūdi abrenūciationē ac singularē ex cellentiā uite
spūalis. qua p̄minens omnibus uite humane generibz huiusmodi
consolatio p̄fectores ⁊ amatores suos. angelis similes. dissimiles hoībz
fiat: imo diuinā in hoīe reformat ymaginē. et cō figurans nos
xp̄o in star baptismi. est enī qui sēdo baptismū. dū p̄ id qđ mortis
eius membra nra que sunt sup̄ terram. rursum xp̄m in diuinū. con
plantati denuo simlitudini mortis ei⁹. ⁊ quoniā ī baptismo e
ruim depotestate tenebrar. et tradimur ī regnū claritatis et nc
uitatē ī sū huius sēdā quandā regeneratione. spoliti de tenebris eque
ñ omīo originalis. sīmlitor actualiū delictor ī lumē ueritatis eundem:
recipientes nobis illud apli. nor p̄cellit dies nāq; appropinquabit.
Sēcp; nobis ī similari p̄amur. an nobis mutatio. monstriū sua
mutare volentibz monachis. ī aliquo patrocinet̄. ⁊ si mors

Nō
quare Gregorius
discipulū suum
baptizauit

vel depositione plata plus aliqđ libertatis subditis relaxet quo vti
q; licencia possint eo articulo tempus migrare quo voluerit: altero
videlicet nec dū consulto. Ad qđ respondeo. Sequaqū. Etem sponsio
p̄ multiplicia. q̄n ex morte fit oratorio de abbis vita nō sumit termi
nū: q; de p̄sentia testimoniū p̄stitenti utiq; modo fit sua vita: nō
alienā. Sitte dicunt utiq; qđ mōe legis lator ipe nō solū sensit:
q; etiā tradidit. vt siqñ in aliq; vlr̄ ferit. videlicet quā p̄mittat. adeo
se teneat dompmandū quē irredet. Ite dicut qđ nec sui corpis no
uicius habitur⁹ sit potestate. Et ite. p̄ceptū seuerantes aut in mo
nasterio vsq; ad mortē. Dulius q; ex rep̄tionibz q̄s supius disput
tacto p̄stituit: de cetero nulla licet occasione monacho locū aut pa
trē suū deserere: sine dū tamen abbatis. Illoq; p̄ uaricatore q. dompmationē hūs: qz p̄mū fidē irritā fecit. Set
vos p̄gnus amplexamini: et dicitis. Qđ si nō p̄ sū cū rancore
p̄petuo mansi ibidē mansi: ob mansi videlicet regulare. mansi ve
nerabile abbis electionē. Subdit dō. Nūc illud de euāgelio qđ
cū magr legē docentē discipuli dō respondere. Si ita ē i qui
dē. nō ex pedit nubere. Magne reuera angustie. Si timuerit
ex oīam: mali onerosi. Si dimiserit i vitam: mali i eam. In
ū similis necessitate dūgit. qui nec deserere valet locū ne fir
mat votū: sī manē i loco. ne cū rancore vitā viuat et. pdit.
Qđ consulā hinc. Vt discedat. Sō licet inter p̄fessionē. Vt licet
p̄ter rancorē non ex pedit. Duo eque in mouemenan eque
periculosa p̄mittis: vt qđ respondeo vobis minime p̄stit. Que
rit nempe qđ eduobz tang sit mōcho relicto in q̄dā monaste
rio sub vno regulariter electo cū rancore: an dō queat vnū
alius migrare. Et qđ quidē habet locus ampio quā si requirat
quis nisi morte perire eū cōsulā. qui se ipm forte perimere
velit: in tendio an p̄cipio. Seuera namq; et vtile iudicio
manet: et qui sit angit p̄positū in p̄ceps ruit. Hz vos me in

ex morte vel depō Abbis nō lib̄at monr migrādi. i alū locū

Quesitū nona

hac difficultate cōsilij. facile expeditis. cū deinde sequimini: et
quatenus recepi ipm̄ velitis quod appellatis irregulare apiendo
subūgitis. p̄sertim si electiois irregularitas adeo ī voluta
sit & in toto: ut licet de ea corā deo nō dubitet; corā hoibz tū aut
viuant nullatenus conualeant. Veniat nūc qs imentē sapien
tis elogiū. Qualiōnē querit qui vult ab amito suo recedere.
Quo nam in vos irregularē diatis electionē. que callari re
gularit̄ non valet aut reprobari. Et quidē legit̄. Q̄d̄ probari
non p̄t: in tm̄ feltū est. Hz diatis. Et qs obediat fuerit in digno.
et sinō manifesto. sīrēs. nōne legistis & ī vīa et in vitatis re
gula. sup cathedrā moysi sederūt scribe et pharisei que dicūt fa
cite. q̄ autē facūt facere nolite. Jam de mutādis vestibz vel la
uandis ob nocturnā illusionem: incipite breue de sinū. Juxta ritū
sinū lon quēcq̄ facē de sinū de hmōi modi. q̄ diuīsis modis. diuīsis ī mo
nasteriis tenū ē obseruari. Deinde qui ī plurib monasteriis
p̄sitent q̄d̄ pene obstinus fuerā. puto satis cē responsū supius.
cū de loca stabilitate disputatū est: et nō ē necesse ut repetam.
p̄textito et aliqua de canonibz que vos requiritis: ī libris
eadem facile ipi repire poteritis si querē nō grauemini. Venio
ad tria illa que in litteris vra exp̄ssa reperiūt. Obi primū
ī rogatis q̄d̄ nam cōsiliū homim qui ad nersus quēcq̄ con
motus fuerit. Hz non adeo ut eū ledere velit: adeo tm̄ ut libenter
accipiat. siq̄s aliū de ledi contigerit. sit ne videlz tutū ira
cōmoto accedē ad altare. an se sub trahere interim debeat
donec cōpescat̄ animo. Sumq̄m nō stringat ad pacis osculū
fratrē cū ira et dilectionē: stringe fraternū ī quo deus
ī habitat̄. Hz mūdū reconciliare. Certe nō recipit munus q̄d̄
cāq̄ meū q̄d̄ offero ad altare. nisi prius placato fr̄e quē me forte le
sisse meminero. quatenus si me ipm̄ nō placauero plus. Q̄d̄ de
inde queritis de cōsuetudine que in cē diocesi duabz illis paulū

sentencys · consilacio mea mecus ꝛ · et qm̃ diu sum⁹ ī corpe peregri
nam a dño · quoñ videl ꝛ aīa eodē tempe possit et m corpe pere
grinari a dño · et m celis ee siml' cū dño : ipe soluit aplus cū alibi
diat · et parte cognoscam⁹ : et ex parte ꝓphetam⁹ . In qua cū quipe
cognoscam⁹ · tam q̄ p̄sentia cū tēplantes · cū cū dño sum⁹ . In qua
cū adhuc tm q̄ de futuris ꝓphetam⁹ credentes que nō intelligim⁹
sperantes que non videm⁹ : a dño peregrinam et ī corpe · cū aūt
venerit qđ p̄fm̃ ē hoc ꝛ gle plenitudo que ī resurrectione fiet
mi ē · tūc euacuabit qđ ex parte ꝛ corpis videl omis corrup
cio · et qm sine dubio continuit li que ad huc ex parte manet
mīa m corpe pegrinacio · hoc ꝛ qđ m se ipsa ingemiscit cū gemi
tens plangit et aut : Infelix ego homo q̄s me liberabit de cor
pe mortis huj⁹ . Non queritur de corpe tm̃ · sz de corpe mortis hui⁹
hoc ꝛ eius que ad huc durat corruptionis : mortalem non
corpus sz corpis molestus causā ee pegrinacois · Corpus ipe
qđ corrūpit ꝛ aggrauat aīam · Nō corpus simpliciter sz corpus
qđ corrūpit ꝛ aut corrupcio corpis onerosū sit nō natura · Unde
et qui mētis sensu pōs m gemiscit · redēptionē corpis sui ex
spectant : nō annullionē · Scriptū q̄ unde gemunt corpis necessi
tate · nō sanctate cupiūt⁹ dissolui et ee cum xpo · ut id qđ ma
net ex parte ad huc ex hui⁹ finiat ꝛ : et q̄ ex parte iā capit celes
tis habitacio p̄ficiat ꝛ · Sit certe cōuersacio nra ī celis ꝛ quo
m̄ idem diat aplus · Spe enī salui facti sum⁹ · Spe utiq; iam
celestibus habitam⁹ aī ad huc re ipa m tris pegrinem · et m
corpe · Vel aliter · Habem⁹ et vīm corpi : et vīm dño m̄ fiercam⁹ .
Illud viuificando et sensibiando : illi credendo et diligendo .
Nec enī p̄sentior ē spe ubi amat · quā ubi amat · mlt⁹ spe
magis esse putet ꝛ · ubi ī vitus et ex necessitate tenet ꝛ · q̄ quo
sponte et illa fert ꝛ voluntate · Deinq; ubi ꝛ thesaur⁹ tu⁹ : ibi
et cor tuū · Item · Si deū amans aīa ex ipo viuit · uti corpus

Quis intellat debeat
Sanctā aīa m̄ et
spem sui ī corpe pegrinā

Alius Sanctus

Aliter

ex ipa. quo pacto queso p̄ sencaor ee̅ contenditi. v dnt quia vñ accipit
vitam. Cons quidē vite caritas ē: ñ viuere nīam dixerim que de illo
non hauserit. Haurire porro quom̄ pt. ñ forte fuerit p̄sens ipi fonti
qui caritas ē. que deꝰ est. p̄sens q̄ deo ē: qui deū amat in quantū amat.
In quo em̄ mīo amat: ab sens p tēo est. In eo aut̄ mīo amare deū cō
mittit. qđ carnis adhuc necessitatibz occupat. Illa v̄ caro corpo occupa
cio. qđ q̄ mīo in deo quedā ab sentiao. et ab sentiao qđ ñ pegrinacio
et pegrinam q̄ ad dñm et in corpe pegrinam. cuiꝰ mia mmixe et in
tiao ppedit. cruciatus: et curis caritas fatigat. In fine sēde ep̄le
m terrenis qđ tenacendū arbitror de eo qđ in euāngelio nobis p
mittit. cū em̄ mercēs vra multa q̄ in cel. imitantes multe sc̄i fuerꝰ
tuū dixisse sup̄ h̄ non celos illos visibiles et corpeos oportere ī telli
gi. deoq; quedā spūalia firmamēta ee̅ intelligenda. de quibz ut dix
imus. nescimus qđ vel suspicari debeatis. Hz si attenditis qđ legitis. regnū
dei intra vos ē. et habitare x̄m p fidē in cordibz vīis. tamq̄ regē vtiq;
i regno suo. et nō sunt ꝺ digne passiones hui⁹ temporis ad futurā q̄ clam
que reuelabit̄ in nobis. Non quidē que reuelabit̄ nobis velud ali
quid ex terris. Hz in nobis q̄ in tus iam immens. Hz nō dū apparens
Erit̄ omnis gla eius filie regis ab intus. et ascendz hō ad cor altū.
Hz et ascensiones in corde suo disposuit. vnusquisq; aīa iusta sedes sapīe
tie sine dubio illa vox. celū mihi sedes. Si hec i quīb hyspis similia
nō pauca in scripturis adhibitis. p̄ quo studebitis ad inquirendū regnū
dei. prudenciā ei. in tribue potū ad nos. quā vel ext̄ nos exire. vel
sup̄ ascendē. Hz sup̄ sine vel extra dixerim loci positione. sic celū a
tra locū tenet exteriorē: sol lunā et sydera superiorē. Iam eadē ip̄a
que in tra nos sūt subtiliori sue nature in visibilitate. etiā supra
nos sūt. sub limiori excellencie dignitate: et ex tra q̄s in mensitate
maiestatis. Hz altissima sūt hec egregiam vtiq; diligencior discu
tiaone. et doctiore disputatore. et ope plurior. Ego em̄ putaue
rā modū in hys tractandis explere nequaq̄ ex celli⁹ tri: Hz sermo

pt video q̃ pellit m longius q̃n̄ sperem. ꝓro mõe vos si placet li
brũ. si placet eplam noiate: tum ego siue īmultis siue im pauca
vice debui. quod etiã studui facere volũtati. Explicit. Incipit
plogꝰ bi bhadi abbis. ī libz de libo arbitrio et gratia

Domino willelmo abbi sc̃i theoderici frater z derfuar
dus. q̃pulcaulũ de gr̃a et libero arbitrio. q̃ illa
q̃n̄ satis occasione nup aggressus sũ: deo ad tuã
te p̃ces vt potui dirigor aũt ne aut grauda mu
mus digne lotutus ī vendar: aut p̃ tracta a pluribꝰ
supflua retruncasse. legite illud q̃ mõe p̃mꝰ et si mdicatis solus: ne
ligerat ī medũ magis forte lectoꝛes publicet temeritas. quam
lectoꝛis caritas edificet. q̃d si pula fieri vule p̃bauerit. tunc si
quid ob sauriꝫ dictũ ad uteritis. q̃d mire ob sauia seruata agrua
bzeuitate dica plemꝫ potuisset: nõ sit vobis pigrũ aut emẽdare
p̃ nos. aut in relignare emendandũ: si ignoscari nõ vultis p̃ nullo
ne illa sapiẽ que aut. q̃ui eluidant me: vitã eternã habebunt. Ex
plic̃ plogꝰ Incip̃ liber de libero arbitrio et gratia.

Aquente me coram aliq̃ et deũ ime gr̃am cõmendante
q̃d quante ipm me ī bono et p̃fectũ ingnoscere. z p̃fec
sentire. et sapere p̃ficiendũ: q̃d tu g̃ aut vnꝰ ex nr̃is
libz opuris: aut q̃d mercedis signs vel q̃mꝫ si totũ
faciat deus. Et q̃d cũ in ip̃m tu conf̃silis. Da ī q̃t q̃mꝫ
deo. qui gratis te p̃fecit. et ornauit. ī auuit. et nunc digne de eo
quo te probes et p̃ceptis beneficijs nõ ingratũ. z p̃sapiendꝫ p̃donei.
Et ego. Donũ consiliũ dns: z si dederis. z posse teneri. z liquidẽ nõ
fecisse. Salutaris scire q̃d faciendũ sit et fugiẽ: q̃m et diuisa sũt. eo
ducatũ. ac fello p̃bere velis auxiliũ. Nõ quicq̃ offendit vitã. p̃bet etã
piscatũ utrumq̃. Illud illi exhibz qui fugat ne de pereat: aliud qui
p̃stat ne deficiat ī pugna. Sin aũ qui uis doctoꝛ. statim. z doctoꝛ erit
bonꝰ q̃dcũq̃ docuerit. Poꝛro duo in necessaria sũt: docere ne mina

ri. Tu quidē homo recte oīlus ignozuiae: hz si vez sentit aplius.
spr ad unuat ī firmitatē mēam. Imo ō qui mi pos tuū ministrat cō
saluū. spe necesse z̄ im mlbret et pluū spm ad utozuū: quos valeā ī
plere qō consilus. et re eī iam ereis munē velle ad iacet m: placē
autē non m veno. Iz ū aliqn me ī venturū confido: n qui dedit
uelle. det et plicē pbona volūtate. Obi g̃ aut suū meritū uīri:
aut ȳ z̄ spes nīa. Iudi mquī. sō ex opibz ulticie que fecim nos.
si cdm suā mlcdiam saluos nos fecit. cō eī. Tu forte putaueras
tua te creasse merita: tua posse saluare ulticia: qui nec saltē dīm
ulm dicere potes ū m spū sc̄o. Ista ne oblitus es qui dixerit. sine
me michil potelis facē: et neqz curretis neqz volentis. hz miserē
tis z̄ dei. Quid g̃ agit nus liberū arbitriū? Non erit qō saluet:
tolle gram: non erit vnde saluet. Opus hoc sine duobz effici
nō pt. vno a quo fit: altero au vel in quo fit. Deus auctor salutis
ē: liberū arbitriū tantū capax. Nec dure illam ū deus: ū capē va
ler ulberū arbitriū. Qō g̃ a solo deo et soli dat z̄ libero arbitrio tam
ablqz consensu ē non pt̄ accipientis: quīn ablqz gra dantis. Et
ita gr̃e opanti salutē cooperari dr̄ liber arbitriū dū consentit: hoc
z̄ dū saluat. Cōsentire eī. saluari ē. pro inde petentis spē salutē
hui⁹ remodi mmme capit: eo qō illi volūtarie consentius delit.
quo salumti videl; deo placide ob tempet. siue iubenti acquiescē
do. siue polliceti credendo: siue reddenti gras agendo. cū vero
aliud z̄ volūtarie consentius: aliud natural appetitu. posterior quip
pe nobis cōmunis ē cū irōnalibz: ū valet consentire spū. carnis
irretito illecebris. et fortalle ipē ē qui alio nomē ab apl̄o carnis impia
appellat. ō aut. Sapia carnis ī imica ē deo. Legi em dei nō ē sub
iecta: nec em pt̄. Hinc g̃ ut dixi cō munē habentes cū be-tis:
consensus volūtatis nos discernit. cū em habitu animi sin
liber. Siquidē non cogit: nō ex torquet. cū quippe volūtatis
nō necessitatis: nec negat se. nec pbet cuiqn ū ex volūtate.

t dicent respondeo: saluat. Tolle liber arbitriū:

Qō aliud sit volūtarie cōsensū aliud naturalis

Distinguo sensus voluntarij

Nota

Diffinicio vite

Diffinicio sensus.

Diffinicio voluntatis

Qd ablq; ꝙsen su ꝓpe volūtat nulla ī nulr ve fieri neque at creatu ra racio nalis.

Aliquin si compelli valet in vitus: violentus ē non volūtarius
Vbi aūt volūtas non ē: nec consensus. Nō cīm ꝫ consensus. ⁊ volū
tarius. Vbi g̃ consensus: ibi volūtas. Porro ū volūtas: ibi liber⁹.
Est hoc ꝫ qd dia puto libez arbitriū. Ut aūt mmfolū fiat qd dixi
et competens ad id qd volumꝰ venimus: pmulo alcius estimo re
petendū. In rebꝫ materialibꝫ non ꝫ id vita qd sensus. non sensus
qd appetit⁹: nec ille qd consensꝰ. Qd ex singulox diffinicoībus
clarius elucebit. Est cīm in quolibꝫ corpe vita. in terꝰ ac natura
lis motus. vigens tm in trinsecus. sensus ū vitalis ī corpe motus
vigilans et ex trinsecus: appetitus aīi naturalis. uis in aīmā
te. mouendis a nude sensibꝫ attributa. Verū consensus nutus ꝫ
voluntatis spontaneꝰ. uel certe qd supius dixille me memini ā
nimi habitꝰ liber sui. Porro volūtas ꝫ motus rōnalis: et sensu
ꝑfidens et appetitu. Habꝫ sane quocūqꝫ se voluerit rōnē semp
comitē. et quodāmodo pcedisequā: non qd̃ semp ex rōne. ⁊ qd̃
nūqm̃ ablq; rōne mouear. Ita ut multa faciat ꝓ ipām contra
ipām: hoc ꝫ pceus ministeriū. contra eꝰ consiliuum sine iudicio.
Vnde ꝫ illud. Prudencioꝝ sūt filij scīi hui⁹ filius luctus ī generā
tione sua. Est rursū. Sapientes sūt vt faciant mala. Sicꝫ cīm
prudencia seu sapīa in esse creature pōt vel ī malo: ū vtiqꝫ per
rōnem. Est ū racio data volūtati: ut instruat illā non destru
at. Destrueret aūt si necessitatē ei vllā imponeret. quo minus
libere quolibꝫ ꝓ arbitrio sese voluerit. sine ī malū consentiens
appetitui. aut nequā spiritui. ut sit aīalis non ꝓpriens vel
certe et ꝓsequens ea que sūt spūs dei: sine ad bonū gratiā sequēs
et fiat spūalis. que oīa diuidicans ipe a nemine iudicet. Ut
quā hoc qdlibꝫ prohibente rōne volūtas non possit: volūtas iā nō
erit. Vbi quippe necessitas: ibi nō volūtas. Qd si et necessitate
et ablq; consensu ꝓpe volūtatis mala. bona ve fieri posset rō
nalis creatura: aut miseꝛa ꝓcō ee nulla rōne deberet. aut

bñ pemtus non posſ: cū mmiz ī vtr⁹uis parte rō de eſſz· qđ
ſolū in ea miſerie ſiue beatitudīs capax ē· id eſt volūtas· cetꝝ ſi
quidē que ſup memorata ſūt· vita ſenſus· vel appetus· ſi miſe
rū p ſe facūt nec bt̄m· Illoqn et arbores ex vita· et pecudes eam
et reliquis duobz vel miſerie poſſent ob noxie eſſe· vel p̄donee bt̄itu
dm· qđ impoſſibile omīo ē· Cōmunē itaqz ſūtes vitā quidē cū
arborībz· ſenſū p̄ et appetitū· et eque vitā cū pecorībz· nō qđ dicat̄ vo
lūtas nos ab vtrīqz diſcernit: cuiꝰ volūtatis conſenſus vtrīqz volūta
rius non neceſſarius· dū aut̄ iuſtos probat· aut̄ iuſtos· ceū merito
bōs faat vel miſeros· Is ꝙ talis conſenſus· ob volūtatis ī amiſſibilē
libertatē· et vōms qđ ſeq̄ ſemp et vbiqz portat in deiumbile iudi
cū· non ī congrue dicet̄· ut arbitror liberū arbitriū: ipe liber ſui
ipſius volūtatem· ipe iudex ſui ipſius vōnem· Et merito libertatē
comitat̄ iudicū: qm quidē qđ liberū ſui ē· pro tō p̄ peccat ibi ſe iudicat·
Fit aut̄ iudicū· qz iuſte p̄fecto ſi peccat patit̄ qđ nolūt· qui nō peccat
ſi velut· Cēterū qđ ſui liberū non eſſe cognoſcitur· quo pacto vel bonū
ei vel malū imputat̄ ſ̄t· culpat· nempe vtrīqz neceſſitas· Porro ſi
neceſſitas eſt: libertas non ē· Vbi libertas nō ꝫ· nec meritū: ac p
hoc nec iudicū· excepto ſane p omīa originali pcō· qđ aliā con
ſtat hūe rōnē· de cēto quidē non hīt hanc· volūtarij conſenſus
libertatē· p cui dubio· merito caret et iudicio· pro inde vniuerſa
que hoīs ſūnt· p̄ter ſolā volūtatē· ab vtroqz libera ſūt· qz ſui liberi
non ſūt· Intra ſenſus· appetū· memoriā· ingenium· et ſi quis ſūt
alius· eo ipſo ſub iacent neceſſitati· quo nō plene ſubdita ſūt volūta
ti· Iam vero qz impoſſibile ꝫ de ſe ipſa· ſi non obedire· nemo quippe
ait· nō vlt· qđ vlt· aut vlt qđ non vlt: ceū impoſſibile ē ſua p̄ua
libertate· poteſt quidē mutari volūtas· ꝫ nō mihi ī aliā volūtatē·
ut nūqm amittat libertatē· Cum ꝫ nō p̄t p̄uari illa ꝫ nec ſemp
ꝫ poterunt hō aliqn aut nichil omīo velle· aut velle aliqđ et nō
volūtate· potūt et carere libertate volūtatis· Hinc ꝫ qđ inſanis

Qđ volūtas mutari nō p̄t nō ī aliā volūta tem·

ī fantibz. utēq; dormientibz michil qđ faciant vel bonū vel
malū im putat. qz nimiz sicut sue non sūt ꝑpotes rōnis.
sic nec vlum vetigal ꝓprie volūtatis: ac ꝓhoc ī iudiciū li
bertatis. Cum ig voluntas michil liberū habeat i se. me
rito non iudicatur. i ea se. Liquidē nec tardū ingenū. nec
labilis memoria. nec inquieti appetitus. nec sensus ob tusus.
nec vita languens. vcū ꝓse hoiem statuit. sicut nec contrariā
īnocentē: et hoc non ob aliud mihi qz ḡ ne tellaure ac ꝑter volū
tatē posse ꝓuenire ꝓbant. Sola ig volūtas quū ꝓ suu ī genio
libertate. aut dissentire. aut ꝑter se in aliquo cōsentire. nul
la ui. nulla cogēte necessitate: non īmerito iustū vel i iustā be
atitudiē seu miseria dignā ac capacē creaturā constituit. ꝓ ut
sibi iustae iustae ve consenserit. Cum ꝑter hmōdi volūta
riū liberūq; consensū. ex quo et omē sui ex hys que dicta sunt
constat pendere iudiciū. puto non īcongrue id esse qđ sup dis
simus. quod solet liberū arbitriū appellari: ut liberū ad volū
tatē. arbitriū referat ad rationē. Hz same liberū. nō illa libertas
de qua dicat aplus. Vbi spūs ibi libertas. Est eū alia libertas a pcō:
sicut alibi aut. Cū eē serui essetis pcī. liberi fuistis iustae: nūc
autē liberati a pcō. serui facti dei. habetis fructū vrm i sanc
tificatiōnē: finē v vitā eternā. Qui vero i carne pcī: a pcō sibi ven
diant libertatē. Hac ig libertate. dictū merito nequaq; omnes
liberū arbitriū. Est itē libertas a miseria: de qua idem aplus
Est ubi ait creatura liberabit a seruitute corruptionis: i libertatē
filioz dei. Hz nūqđ et illā sibi quispiā īhac mortalitate ꝓmittet.
Hac itaq; liberū nomen arbitriū. nō īmerito ab quibusdā. Est uero
quū magis ei congruit arbitrio libertatē quū dicē possumus et
necessitate. eo qđ necessariū voluntario contrariū esse videat.
Liquidē qđ ex necessitate fit: nā nō est ex voluntate: et econtrario si
militer. Cum ig ꝓpositum potuit occurrere nobis tripliciter sit

De libertate a peccato.

I miseria

I necessitate.

De plus libertate

ꝓpositū libertas. aplō. ꝙ miseria. ꝙ necessitate: hanc vltimo loco
positā contulit nobis ī condicione naturā. ꝯ primā restauratā ꝙ
ḡm: medā nobis reliquit ī patria. Dicat ꝑ ḡ primā libertas
nature: ſcdā ḡre: tertiā vite vel ḡloriē. primo nempe ī liberū vo
luntatē ac voluntariā libertatē. condita siquidē nobis in deo creatu
ra: ſcdo reformauit ī nouitatē: nouā ī ꝯpō māturā: tertio sublī
mauit ī ḡlam. ꝓ hīc ī spūalē creaturā. ꝯ prima ḡ libertas habz multā
honoris: ſcdā plurimū et vtilis: nouissimā cumulū iocūditatis. ꝯ
prima quippe plenū ceteris quāuis: ī ſcdā carnē: ꝓ tertiā mor
tē subiamꝰ. Del certe sicut ī prima subiecit deus sub pedibz nris oues
et boues. et pecora campi: ita ꝙ ꝓ ſcdam spūales bestias huius ae
ris de quibz dicit ne tribus bestijs nris confitentes ē. ꝓsternit e
que et conterit sub pedibz nris: ī vltima tandē nos ipos nobis ple
nꝰ sub multiplicꝰ ꝓ victoriā corruptionis et mortis qui solz nouissimā destrue
ē mortē. et nos tricenſibmꝰ ī libertatē ḡlē filioꝝ dei. Qua libertate ꝑ
nos liberabit: cū nos vnicq tradet regnū deo et pī. De hac eī et
ea de illa quā dixim⁹ ap̄ō. puto qđ in deis nebat. ꝯ hi vos filiꝰ libe
rauerit: vere liberi eritis. liberū arbitriū liberatore in dicē signi
ficabat ꝙ plane qui illud liberauit et nō a necessitate. quia voluntatis
cū esset peruersus non nouerat: ꝙ a peccō in qđ tam libere quā volū
tarie corruerant. simulq; a pcī pena quā in tantus ī incurrerant. ī vnq
q ferebat: quo vtiq; nullo liberari omō non potāt. ni ꝓ illū ꝙ solus
homo fuit inter mortuos liber: liber videlz a peccō inter peccatores
Solus namq; ī ter filios adam libertatē ꝛ vendicat a peccō: q̄ peccm nō
fecat. nec ī ventus ꝙ dolus in ore eius pectore et a mulcrīa que ē pena
pcī habuit nichilominꝰ libertatē: ꝙ potiā nō nocui. Nemo quip
pe tollebat animā eius a me: ꝙ ipe ponebat eam. Demq; testē appla
oblatus ē qā ipe voluit: sicut ꝛ cū voluit natus ex muliere. factus
ꝙ sub lege: ut eos qui sub lege erant redimeret. fiunt itaq; ꝛ ipe
sub lege miserē: ꝙ fiunt q̄ volunt: vt liber ī ter miseros ꝛ peccatores

Qd saluator ihūs tres hn buerit libertates.

utrūq; ungū statūs aternalz ex auteret. Habuit itaq; totas tres libertates: ꝑmū ex humana simul et diuina natura: reliquas ex diuina potencia. Quarū duas posteriores. utrū et ꝑmo homo in paradiso habuerit. uel quom uel quiteno eos habuerit. posten videbim. Hoc aūt in dubitanter faciendū. utrūq; plenā ac ꝑfectā ꝑfectus in esse animaz aurne solutus: cū deo ꝑtre et xp̄o eius atq; angelis sūt celestibz. Nam sūt animalz et si nec dū corpa receperūt de ē quidē dubitaz ꝙ nichil prozsus in eis dominetur. Verū libertas ancellitate opue et ꝑ differentē deo uniuersoq; tā male quā bene rōnali conuenit creature. Nec pēd nec unsera amittit vel minuit: si maior ī iusto ꝙ ip̄m in pctōe: nec plenior in angelo ꝙ in hoīe. Quom aūt animaq; ad bonū conuersus p gr̄am humane uolūtatis consensus eo libere bonū. et ī bono liberū hoīem facit. quo uolūtarius efficat. non ī uitus ꝓtrahit. sic spōte deuolutus ī malū. ī malo melilomino tam liberū ip̄m spontanee ī constituit: sua utiq; uolūtate ductū. non aliūde coactū. ut malꝰ sit. Et sic celestis angelꝰ aut etiā ipē deꝰ ꝑmanet libere bonus quia uidelz uolūtate. non aliqua ex insita necellitate: sic ꝑfecto diabolus eque libere ī malū corruit et ꝑ sistit: suo utiq; uolūtario mutu. non alieno impulsu. Manet ḡ libertas uolūtatis. ubi q̄ sit cupiuitas mentis. tam plena quidē ī malis qm̄ et ī bonis: ꝙ et ī bonis ordinatior: tam integra quoq; ꝑ suo m̄ ī creatura ip̄m in creatore: ꝙ ī illo potentior. Qd aūt solent hoīes conqueri et dicē. volo hr̄e uolūtatē bonā et non possum. nequaq̄m hanc ꝑ sēbit libertatē. ut ꝙ uim aut necellitate ī hac parte uolūtas patiat: ꝙ plane illa libertate q̄ dicaꝫ a pēd se tarere tellat. Nam q̄ uult hr̄e bonā uolūtatē. ꝓbat se hr̄e uolūtatē. non em̄ uult hr̄e bonū nisi ꝑ uolūtatē. Qd ī uolūtatē et libertatē: ꝙ libertatē a necellitate. non a pēd. Nempe ut nō uelcat cū uelit hr̄e bonā. sentit quidē ꝙ de esse libertatē: ꝙ ꝑ pēd libertatē a pēd. quo utiq; dolet premi nō permi uolūtatē: quā q̄m̄ nam ꝑ cui dubio utrūq; bonā habz. ubi hr̄e uult.

Qd libtas a ncitē tā male q̄m bone rōnali creature m est.

bonū quippe ē qđ vult: nec potꝫ bonū velle ꝑ bona volūtatē: sicut nec velle malū. nisi mala volūtate. cū bonū volumꝰ bona est volūtas: cū malū volumꝰ mala ꝫ volūtas. Vtrobiꝫ volūtas: et vtrobiꝫ libertas: redit liquidē volūtati necessitas. cūm nūt nō valemꝰ qđ volumꝰ: sentimꝰ quidē ꝓnūm libertatē quodā̄ ꝑcō ē captuā vel miserā. nō tñ annullā. ē hac ꝙ tñ libertate. qua liberū ꝫ volūtati. se ꝑm̄ indicare. uel bonā si bono. vel malā si malo consenserit: quippe que ī neutrā nisi certe volendo consentire sentit: liberū arbitriū credimꝰ nōāri. Nam ex illa que dicat ꝑcō. con ꝙruenaꝰ sortitum libex ꝺiluuiū: et ītē ex illa q̄ dicta ē amissa liberū potus complacatū potꝫ dia. quā libex arbitriū: arbitriū quippe. iudiciū est. Quaꝛit vero iudex ē discernic qđ liceat vel non liceat. sit ꝓ tñ ꝺilu probare quid ex pdiat vel non ex pdiat: sit complacati qđ ex peruꝛi qđ liberit vel nō liceat. Vtinā tam libē nobis consuleremꝰ. quā libere de nobis iudicemꝰ. ut quēnādmodū liberē ꝑ iudiciū lucta illicitaꝫ discernimꝰ. uta ꝑ consiliū et lucta tamquā cōmoda nobis eligē. et illicita tamquā noxia respuere liberū haberem. Nam cūm nō solū liberi arbitriꝰ ꝫ et liberi pro culdubio consiliꝫ. ac ꝑ hoc et a ꝑcō liberi essemꝰ. ꝫ. qđ si totū solūꝫ qđ ex pdiret vel lucret. ceū liberet: Nōne liberi quoꝫ cē complacati merito diceremū. quippe qui ab oīi ꝑmōe qđ displicē pt. ꝫ ab oīi nos miserim liberos sentiremꝰ. Nūme nūt cū ꝑ multa iudiciū vel admittenda vel omittenda cē determinemꝰ. que tñ ꝑ cōsiliū nequaquā ꝑ iudicij rectitudē aut eligimꝰ aut contēpnimꝰ: rur liūꝫ nō oīa que tamē recta et cōmoda consiliū te obseruemꝰ. ꝫ ut bīplacata libē ter amplectañ: hm siuꝫ qi duru ac molesta uix equanimit̄ ferre ꝑduramꝰ. ferre ꝑdurauimꝰ: liquet ꝙ libex nec consiliū habenꝰ nec complacatū. Illud quesitū ē si vel ante pcām ī ꝑmo hoīe habuimꝰ: qđ suo loco discutiet. Certissime nūt habuiꝛi sumꝰ. cū deo

qđ sit iudiciū seu ꝺilū sine cō placitum

miſerante obtinebm⁹ qđ oram⁹: fiat vo-tu-ſi. ī ce-ſ in terris. hoc nēpe
cōplebit̄ qñ id qđ nūc cūcte pene ſim rōnāli vt tam dictū eſt creatu
re cōmune videt̄. liberū ſcīz a neceſſitate arbitriū. erit eaq̄ in
electis hoīnibz vt iam ī ſcīs angelis z. et tamē ī peccō et tamē ī amīſ
ria: probantibz tamē̄ triplicē libertatis felicē ex priorem. que ſit bo
na voluīas dei ac bñ placens et p̄fecta. et đ qz necdū eſt. ſola in termi
plem integritatiz manet ī hoīnibz libertas arbitrij. ſcā libertas
conſilij ex parte tm̄ et hoc in paucis ſpiritualibz ē. qui carnē ſuā
crucifixerint cū vicijs et cōcupiſcentijs. quatinꝰ iam nō regnet pec
catū in coꝛ mortali coꝛpe. ſ. porro vt non regnet libertas fiat con
ſilij: ut tm̄ non delit ex integro. captiuitas z liberi arbitrij. cum
aūt venerit qđ p tm̄ eſt. tūc euacuabit̄ qđ ex parte ē: hoc z cū ple
na fuerit libertas conſilij. nulla iam erit captiuitas arbitrij. et h
z qđ cottidie petim⁹ in ōne cū dicim⁹ deo: ad veniat regnū tuū
Regnū hō nondū ex toto p̄ venit īnos: cottidie tm̄ paulatim adue
tat. ſenſiz ī dies magis ac magis dilatat animos ſuos. in hijs dī
latat quāꝝ p dei adiutoꝛiū interior homo renouat̄ de die ī die. in
quātū ergo regnū gr̄e dilatat̄. in tantū pēn potestas minuit̄. inquā
tū v minꝰ eſt ad huc q̄uiter coꝛpus mortis. qđ ngrauat animā.
ob neceſſitatē terrene ī habitacōis vtiqz depimentis ſenſū multa co
gnitē: neceſſe hñt etiā qui p̄fectiores ī hac mortalitate videnī. cā
fiteri et dicē. ī multis offendim⁹ omnes. et li dixerim⁹ qz pēn non
habem⁹. nos ipōs ſeducim⁹: et veritas ī nobis non ē. Quapter
orant et ipi ſine ī termiſſione dicentes ad veniat regnū tuū. qđ
ñ erit vel in ipīs cōſummatū. quoniā pēn ñ ſolū ñ regnet ī coꝛ mo
rali coꝛpe: hz nec ſit ōnino ñ cē poſſit ī mortali nō coꝛpe. ſ. de liber
tate conſummata ī hoc ſcīlo nequā qđ dicem⁹. v vir ſuſtinet diei
malicia ſua. vbi omnis creatura ī gemiſcit et p̄turit vſqz ad
huc. vanitati enim ſubiecta ſ volens. v vita hoīs tēptacō eſt
ſup terram. v viri eq ſpūales qui primicias ſpūs iā acceperūt in

gemiscūt et ipi m tm lemetipos. ex spectantes redempcoē corpis
sui. Quid nam iter ista totus villus e hmoi modi libertati. Qd m
qm liberū mo relm quit complacato. vbi totū occupare videt mise
ria. Nequ eni vel innocentia seu iustitia quē ad modū nr pmo
ta etiā a miseria tute esse a miseria hic potevit: vbi nullus ex
clamat. Infelix ego homo. qs me liberabit de corpe mortis
hui⁹. Et item. Lacte sūt lacrime mee panes die ac nocte.
Vbi noctes dieq; i meroze cōtinuant: nullū profecto tempis
spaciū complacato vacuū relinquit. Denq; qui volūt pie vivere i
xpo. ipi magis p tribulacoē patiunt: qm iudiciū a domo dei incipit
quod et p̄cipit. a meis inquiens incipite. Hz et si nō vtus. vicium
forte inuto est. et aliqua interim ex parte frui pt̄ complacato.
cauere miseriā. Vlb sit. Nam qui letant cū male fecerint. et ex
ultant in rebz pessimis. tale q̄ faciūt. quale cū vident frenetici.
Nulla aūt vera miseria. qm falsa letitia. Denq; i tm miseriaē
qd videt felicitas i hoc seculo: vt sapiens dicat. Melius q ire ad
domū luctus: qm ad domū cōvivij. Est quidē i bois corpe nō
nulla iocunditas. videl; in edendo. in bibendo. in letificādo: et in q;
talib; fomētis vel tegumētis carnis. Hz nihil qd vel ista vacuit ali
quatenꝰ miseria. Nam dom̄ē panis. Hz elimenta. Potus delet. Hz hiaē
te. Denq; saturato. cibz potusq; iā nequaq̄ sunt grata. Hz grauia
Tolle famē: et panē non curabis. Tolle sitim et limpidissimū fon
tem ac si paludē respues. Similit̄ vmbrā nō q̄rit. qui estuans:
solē non curat. i algens sine caligine. Aliquā mich; hoc licebit.
si nō p̄cesserit vrgens necessitas. Que si p̄ hēc tollat e rebz: statim
in tedium utiq; molestiā conv̄tet. ipa que videt in his ee iocūdita.
tis. Intendū igit̄ et in hac pte omne qd̄ q̄ p̄sentis vite occupare
miseriā: nisi qd in domuis tribulacoibz labor grauior leuio
res vtiq; quibusq; sunt consolacio. Est dū forte pro tēpore ne
cessariū euentibz vicissim d grauia leuiaq; succedūt minor exp

Qd in corpis iocūditas sine miseria est

Qd libtati ꝺ placati fruũt qui i cõtemplacõne erigunt.

Qd libtate ꝺsilꝝ fruũtur usq; ũ modica ex pte.

De libtate arbitrij

cuꝝ aliqua miseria videt interpolacio: ut cũ aliqũ pꝰ erepta plura grauiꝫ ĩmmꝫ forte molesta felicitas putet. Attꝫ fatendũ ꝙ eos q̃ p excellẽtiã contẽplacois rapti q̃ꝫ ĩ spũ quanꝫlũcuꝫq; de supne felicitatis dulcedine degustare sufficiũt tociens ee liberos a miseria: quociens sic erripiũt. Ita pleme qd negandũ nõ ẽ. eaꝫ ĩ hac carne raro licet raptimq; cõ placita libertate fruunt: qui cũ miseria optimã partẽ elegerũt. que nõ nõ auferet abeis. cui eã tam tenent qd auferẽdam non ẽ. ex pmt vtiq; qd futurũ est. Ita qd futurũ ẽ felicitas ẽ. Porro felicitas et miseria. eodẽ tpe simul ee non possũt. Quociens g̃ p ipm illã participant: totiens illã nõ sentiũt. Itaq; ĩ hac vita soli cõtemplatiu potiũ vtiq; fruũ libertate complacita. et hoc ex parte et parte finis modiq; viteq; rarissiã. Porro libertate consilij fruunt eciã quibꝫ mꝫ ti: ex parte quidem sed ũ modica. Ceterũ libertas arbitrij vt sup liquido apparuit. cuius puter ratione vtentibꝫ cõuenit. nõ minor quã tũ in se ẽ ĩmalis quã ĩ beatis: tã plena ĩ hoc seculo q̃ et ĩ futuro. Ita et hoc apte monstratũ ee puto. qd si ipa tã libertas tam diu quodãmõ captiua tenetur. quandiu illã duo alie libertates minime aut minꝰ plene comitant. ũ aliũde nã ille defectus venit: de quo aplius vt non q̃ꝫ vitus aut illa fugiatis. Velle liquidẽ mest nobis ex libero arbitrio: nõ eciã posse qd volumꝰ. Nõ duo velle bonũ aut velle malũ: sed velle tm velle etem bonũ pfectus ẽ: velle malũ defectus. velle vero simpliciter ipm est qd vel pficiat vel deficiat. Porro ipm ut ellet dicamus gra facit: ut pficiat similiꝫ gra facit: ut deficiat ipm se deserat. Itaq; liberu arbitriũ nõ facit volentes: sed benuolos. et ipo nobis nobis velle: ex ipa bonũ velle. Quemadmodũ namq; aliudꝫ timere simpliciter aliud timere deũ: et aliud amare aliud amare deũ: timere quippe et amare simpliciter quidẽ plata. affectiones. ai ab di

tamento aũt ꝟtutes ſignificant: utraq; aliud ꝫ velle. aliud velle
bonũ. Simplices nempe affectiones ĩ ſũt naturaliter nobis. tam
qm̃ ex nobis: additamenta ex gr̃ia. Nec aliud ꝓ fecto ē mli qđ gr̃ia
ordinat. quas donauit creatio: ut nil aliud ſit ꝟtutes. q ordina
te affectiones. Hęc tũ ꝫ de quibz dã. qđ illic trepidabant timore
ubi nõ erat timor. Timor fuit: hz in ordinatus. Ordinare illum
volebat dñs in discipulis. cũ dr̃et. ostendam vobis quid timere
debeatis. Et dauid. Venite filij audite me: timorẽ dñi docebo vos. Istẽ de
amore ĩ ordinato: arguebat homines qui dicebant. Ego luc veni
in hũc mũdũ: et dilexerũt homines magis tenebras quã lucem.
Id ito postulat sponsa in cantico dicens. Ordinate in me caritatẽ.
Similit hz de ĩ ordinata voluntate arguebant. quibz dicebat.
Melatis qđ petatis. Hz nõ lucã rectitudis edocti ſũt distorta
reducẽ voluntatẽ: cũ audierũt. Potestis bibere calicẽ quem ego bibi
turus ſũ. Et tũ quidẽ vbo. hz principaliter ea ex emplo voluntatẽ
ordinare docebat: cũ omnis in stante passione. ut tristerr̃et ab
eo calix. statim subiecit. Verũptamen non qđ ego volo: hz qđ tu mis.
Ideo ut velle quom̃ et timere. quom̃ et amare. ante ꝑmissionem ĩ condi
tione nature. ut essem aliqua creatura: velle aũt bonũ quom̃
et timere deũ et amare deũ. ante ꝑmissionem in voluntate gr̃e ut sim creatura
creatura. Creati quippe quodammõ nõ in libera voluntate: qm̃ dei
efficiam ꝓ bona voluntate. Porro bona fiat qui liberã fiat: et
adhoc bona ut sim aliqd ĩ ceteris creature ei: qm̃ expedit pro
fecto nobis magis omnibus in finalẽ. qm̃ nõs ꝓmouere. Nam q
voluerũt sibi esse vtraq; sibi dissentientes bonũ et malũ: facti ſũt
non tam sibi. hz et diaboli. Itaq; libera voluntas nos facit nõs:
malus diaboli: bonus dei. Ideo hoc ꝓtinet qđ dicit. Novit dñs
qui ſũt eius. Nã illis qui ei nõ ſũt: amen ĩqt vobis dico nescio
vos. Dũ hz ꝓ mala voluntate efficiam diaboli: quodammõ in
terim nõ sum dei: sic cã ꝓ bona voluntate efficiam dei. Delm

Dilectionẽ mea liberam et bonã et malã voluntatẽ

mq̄ tñ esse diabolū. Nemo quidē p̄ duobz dñis seruire. cētū siue bi
simq̄ siue diaboli. nō tñ simlr̄ desīmq̄ esse nr̄i. Manet quippe
utrobiq̄ libertas arbitrij. p quā meruit: q̄mq̄
merito puniam̄ vel mali qđ tamq̄ liberi ex ppria uolūtate effi
cim̄: vel glorificem̄ boni qđ mīi eque uolūtarij esse ñ possimus
Sane diabolo nr̄a nos mancipat uolūtas. nō ipi potestas: deo
subiit eius gr̄a non nr̄a uolūtas. Tñ quippe uolūtas bona
qđ intendū z a bono deo creata. p fecta tñ ñ erit: quo vlq; suo cre
atori p fecte subiecta sit. Ab sit autē ut ipi sui ipi p fectionē. dō
aūt tñ creationē tribuam̄: cui longe nimiz melius sit ee per
fectā q̄m ītām: et dictu ipō ne tas videat. dō qđ mag nobis
qđ ex tellenas sit attribuere. Sentiens demqz aplius q̄ ex na
tura eet. qđ ex gr̄a ex spectabilz. mebat. Velle ad uert m: p fec
ñ in veio. Sacebat p fectō uelle quidē sibi m esse ex libero ar bitrio:
z ut ipm velle p fectū hret. gr̄am se necessariā hre. Se em uelle
malū defectus z quidā volūtatis. utiqz bonū velle p fectus eius
dē erit: sufficē aūt nō omē qđ volum bonū ipi p fectō. Ergz velle
nr̄m qđ ex libero arbitrio habem p fectm habeam. duplia gr̄e
munere īdigem: et vere videliz tape quod z volūtatis ad bo
nū conuersio: et plene eam posse quod z eius dē i bono firma
tio. Porro p fectā cō uersio z ad bonū. ut mīl libeat ñ qđ deceat
uel liceat. p fectā in bono cō firmatio. ut mīl delit iā qđ libeat.
Tūc demū p fecta erit volūtas: cū plene fuerit bona. et bene
placata. Hinc siquidē duplex ī se bonū. ab initio siue unum
quidē generale ex sola creatione. qđ a bono salz deo nō potuit
creari mīi bona. sc̄dm qđ vidit deus cūcta q̄ fecerat. et erant
valde bona: alterū speciale ex libertate arbitrij. i quo ad y
maginē utiqz ipi qui creauit cōdita. Qđ si hys duobz bonis
accedat et tertiū cō uersio ad creatorē: reputabit ñ i mer
to p fectē boni. Bona minor i humilitate: melior i suo genē: opti

Qđ bona vo
lūtas dupler
in se bonū
habeat

Qd sit ordinatio.

ma ex sua ordinacone. Est aũ ordinatio ōmodu conuersio uolũtatis ad deũ: et ex tota se uolũtaria deuotaq; subiectio. Hmoꝛi tam ꝓ forte iustitie debet ꝑmo unusquisq; gle plenitudo: q; sic se cōunitas duo illa. ut nec iustitie haberi possit ꝓ forte. nec ꝑfecta gla. nec gle plenitudo. absq; ꝓ forta iustitia. Merito dēq; talis iustitia non erit sine gla: cui gla vera non sit nec talis iustitia. Dñs dicit. Bñ qui esuriūt et sitiūt iustitiā: qm̃ ipi saturabūtur. Hec aũt sūt duo illa que supꝰ nōiauimꝰ. vez sapē et plenū posse: ut sapē ad iustitiā posse referat ad gloriam. Q; vez et plenū addita sūt: ulterius ad distinctionē sapie mūdi que stultitia ē apud deū. qua et sapientes sūt apud semetipsos hoiēs. sapientes sibi qua ut faciāt mala: ulter ad illoꝝ differētiā de quibꝫ dicit. ꝑpotentes potent tormēta patient. Nā vez sapē. aut plenū posse. omīo non i veniūt. in ubi libero arbitrio nā illa duo ōiuncta sūt. sicut supius memoratuꝫ: liberū uidelz consiliū. liberūq; oplacitū uolū ꝓtiū dixerī ve sapiente. plenecq; potente. cui nō i tm̃ velle ad uocē et libero arbitrio: q; et reliquis q; duobꝫ i pmt. et ꝓficē. dū nec velle valeat qđ malū sit. nec tacere qđ velit: quoꝝ alterū et libertate consilij vez sapē. ultim et libertate cōplacati plenū posse. Q; qđ talis nec tanto ꝫ in hoiꝫ. qui i hoc ꝓdicetur. sicut ꝑ aut qđ aliud optauerit? Quod nam i isto loco. Q; si qs cēt eiusmodi minoꝝ cēt paulo: q; confitet ꝫ dicens. ꝓficē nō i i vemo. Quicquid nōam i parui dilo. Q; si habuillz. numq; et uel ellz aptam dilo. locus ꝫ pudendi qđ supꝰ dissimulmꝰ. utrū. s. totas tres illas quas diximꝰ libertates. i. arbitriū. cōsiliū. complacati. vel ullus noi q; ancillitate. a pcto. nam sermo. ꝑm hoiēs i paradiso habuerit: aut nō duos. an unū solūmō. Et de ꝑma quidē nulla nō questio. si meminerimꝰ qđ apte et ullis cam et pcto nobꝫ mēdē equaliter ratio supioꝝ edocuerit. de duobꝫ reliquis querit nō i merito

utrū nō i paradiso prima hanc libertatē habuerit

ni vnq̃ eas ndam habuerit: aut ambas. aut vel vnã. Si
nullã habuit: quid amisit. Arbitry vtiq; libertatẽ. tam post
pcãm qũ añ semp tenuit ĩconcussam. Si q̃ nil amisit: quid
ei obstitit ecclãm fuisse de pdicto. Ndũ si vnã q̃libz illaz habuit
quom amisit. Sam certũ ẽ qz ex quo peccauit. nec a pcto pro-
fus nec amiserit manens ĩcorpe liber fuit. Ceteꝝ nullatenꝰ quã
cuiq; illaꝝ semel acceperit amittẽ potuit. Illoquĩ p fectũ nec
sape. nec posse. nec q̃ quidẽ duo her supius diffinita sũt habuis
se con vincat. qui amiꝝ et velle potuit quod non debuit. et recipe
quod noluit. Indicendus ꝫ aliquo quidẽ in illis habuisse. Siq̃ ĩ pe
care potuisse amittere. Habet siquidẽ vtiq; illaꝝ duos gradꝰ:
superiorem et ĩferiorẽ. Superior libertas consilij est. non posse pec
care: ĩferior posse nõ peccare. Ite superior libertas cõplacati non
posse turbari: ĩferior posse non turbari. Itaq; ĩferiorẽ utrumq;
libertatis gradũ simul cũ plena libertate arbitry homo ĩ sua cõ
ditione accepit: et de utroq; cecidit cũ peccauit. Cecidit autẽ
de posse non peccare ĩ nõ posse ñ peccare. amissa ex toto cõsilij li
bertate: itemq; de posse non turbari: ĩ non posse nõ turbari. simul
sa ex toto cõplacati libertate. sola remansit ad pemñ libertas ar
bitry: p quã vtiq; retẽs amisit. ipsam tñ amittere ñ potuit. per
quam quippe voluntatẽ seruus pcti factus. merito pdidit liberta
te cõsilij. Porro p pcãm debitor factus mortis. quã nunq̃ retinẽ va
lebat libertatẽ cõplacti. Detribz gr̃ libertatibz q̃s acceperat.
ab utendo illa que dicit arbitry. reliquis sese priuauit. In eo ar
busẽ q̃d illã cũ accepisse cõstitit si cõtumeliã: nec testimonii
scripture dicetis. Homo. cui ĩ ho. est. ñ mortel. cõpa. ẽ mi. li. ꝫ sim. fac. ꝫ
illis. Voluit amicicia dñi ꝫ ho. posuisse peccare. ob pmotionẽ
liberi arbitry. Datũ cui ñ vt pmo peccaret: ꝫ vt gloriosior ap
pareret si ñ peccaret. cũ peccare possit. Cũ nunq̃ gloriosius ei ẽ po
tuit. quã si de ipo dicet q̃d scriptura plubz dicens. q̃s ꝫ laudabi

Cõ vniq̃q; duaz libtatũ duos ĩ se habeat gradꝰ.

ad gl'am

mi eū. Dñi ua laudando. Sicut cū mirabilia i vita sua. Que
Qui potuit trāsgredi et nō ↄ trāsgressus: facere mala et nō facit:
ꝙ honorē qñ dū ubiq; pcō fuit seruauit: amisit cū peccauit.
peccauit autē qz liberū ei fuit: nec aliūde pcō libm̄ nisi ex liber
tate arbitrij: de qua vtiq; nō erat ei possibilitas peccandi. Sed
fuit tñ culpa dantis hz ab vtentis: qui ipm̄ videlicz facultatē
conuertit i vsum peccandi. qñ accepit ad gl̄iam nō peccandi.
Nam et si peccauit ex posse quod acceperat: nō tñ qz potuit hz qz
voluit. Fuit cū tñ quarentena diabolo ⁊ angelis ei⁹ etiā alij mīge
li quarentenā fuit: tñ qz non potuerūt hz qz noluerūt. Peccatus
ꝙ lapsꝰ non dono ablatibendus est potestatis: hz vicio voluntatis
lapsus tñ ex volūtate. nō eque ex volūtate resurgē nō liberū fuit:
qz et si dubiū fuit volūtatē posse stare ne caderet. nō tñ resurgere
si caderet. Non cū tñ facile qđ valet ex ure delectatiōis: qñ facile i ea
labi. Cendit sola volūtate homo i delectatiōē pcī: hz nō ex nolūtate
surgat ⁊ posse resurgē. cū iam et si velit nō possit nisi peccare.
Ad ergo. Perit liberū arbitrium: quō nō pt̄ nisi peccare. Neq;
qñ. hz liberū pdidit cū sibi. p quod pus habuit posse non
peccare: quoniā et quod nō valet. vtiq; non turbari ide mi
sero accidit qđ cōplanit quoq; libertatem amiserit. p quā et
cū habuit posse non turbari. Manet ꝙ etiā pdidit liberū
arbitriū. et si miser tñ in tegrū: et quod se p se homo non
sufficiat ex culpā a pcō. sine miseria. nō liberi arbitrij signum
destructionē hz duax reliquax libertatis p̄uacionē. Neq; cū
ad liberū arbitriū quitū in se hz ptinet aut aliqñ p timuit pos
se vel sapē hz tñ velle: si potētē facit creaturā nec sapiētem.
hz tñ volentem. Nō ꝙ si potens aut sapiens. hz tñ si volens esse
desierit: liberū arbitriū amisisse putandū erit. Vbi cū nō est
volūtas: nō libertas. Nō dico si velle bonū. hz si velle oīno crea
tura desierit: fatendū sine cōtradictione. ꝙ nō ia ex volūtate bo

nō
cđ qz nus hō nō peccare pot
sit. tñ liber
arbitriū
nō amisit.

nitas· ⁊ ipm̃ ex toto volūtas pfecit· cui liberū de pure arbitriū· qđ si velle bonū tantū nō potuit· signū ē qđ ei defuit liberū nō arbitriū ⁊ cōsiliū· Si aut̃ non quidē velle bonū· ⁊ ad id qđ ia vult bonū ei posse defuerit· nocuerit ḡ de esse liberū complacitū· non libm̃ deperisse arbitriū· Si g̃ libm̃ arbitriū itaq; sequē volūtatē· ut in illa penitꝰ esse desinat· illo ī careat· volūtas ꝑ sicut ī bono· ita cui in malo eque ꝑdurat· eque profecto et liberū arbitriū tā ī malo quā ī bono integrū ꝑseuerat· et quoniā volūtas cui posita ī miseria nō desinit ē volūtas· sed diuē et ⁊ misera volūtas sicut et bta volūtas· ita ī liberū arbitriū destruē· siue quātū in se ⁊ aliquatenꝰ ī minuere potit· quecūq; aduersitas vel necessitas· ⁊ liq; vtiq; patit· sine sui diminutione ꝑduret· in tā patit· sīc de bono potuit ꝑse ī malū corruē· ita quoq; de malo ī bonū potit· resurgere· et quid mirū si nocens in valeat ꝑse resurgere· cui stans ī aliqđ melius nullo suo cōmutu valebit· placere· Deusq; dīs ad hoc duas alias libertates ex aliqua parte sciā hoīs· in potuit de ī feriorib; illa rū gradib; ad superiores ascendē· hoc ē de posse nō peccare et in posse turbari· Qđ si libertatib; illis cui vtriusq; ad utia nō prolatū tā de bono se ī melius extendere· quāto unusq; eiusdē practus destitutū· de malo tā in id qđ fuit bonū poterit ꝑse ipm emergere· Habet ḡ homo necessariā dei vtutē· et de sapiam̃ pm̃· qui ex eo quod sapia ē· verū ei sapē reuelabit· in illa ratiōnē liberi consilij· et ex eo qđ vtus ē· plenū posse restituat· ī reparatiōnē liberi cōplanti· quatenꝰ ex altero ꝑfecte bonus· prīm nō nolentē· et alto plene btus· aduersū inuolentē· ⁊ sane illa ꝑfecta ī futura vita ex perfecta· qui vtraq; nūc angusta libertas libero arbitrio plenarie restituet· in quoniā multo minus ī hoc scło quātūcūq; ꝑfecto· in quoniā vt ipis ꝓmus hoīb; datū fuit eas hīe ī paradiso· ⁊ sicut nā nūc

† et de posse non turbari ad non posse peccare·

angeli possident in celo. Interim vt sufficiat in ista corpe mortis
atq; in hoc seculo neq; ex libertate quide consilij. pcto nō obe
dire in concupiscentia: ex libertate in pugnā. ad uersa nō for
midare p ultionē. Est aūt in hac carne pugna. et in hac die mu
lta nō mediocre lape. pcto r si ex toto carne nō. certe nō con
sentire. et ē posse nō paruū. ad uersa et si nūdū omo seruat
in sentire. virtute tñ p veritate contēnere. Dicendū tamē
hoc in termino nobis fuit ex libertate consilij. nam libertate arbitrij
non abuti: ut plene q̄q; frui possimus libertate cū placuit. Sic
p fecto dei in nobis reparamus ymaginē: sic antiquo honori illa
capessendo quē p pcm amisimus. p gram̄ paucū. Et bñs q
qui de se audire uerebit. Quare hoc laudabimus qui? sicut em
mirabilem in vita sua. Qui potuit tñsgredi et nō tñsgressus? Fa
cere multa et nō fecit. Puto aūt in his tribus libtatibus ipam
ad quā conditi sumus? cōditoris ymaginē. atq; similitudinē
cōmeruit: et ymaginē quidē in libertate arbitrij: in reliquis
aūt duabus bñficia quandā diuturnam similitudinē. Hinc
fortassis quod solū liberū arbitriū sua omo deserit seu
diminuendo nō potest: qđ in ipo potissimū eterne. et in cōmu
tabilis diuinitatis substantiatum quedam ymago in prelio
videat. Nam et si habuerit in quo. nolet tñ oculum: n de mul
tan vel gla capit augmētū: n de pcto sue miseriā detimen
tū. Quid eternitati similius. qđ non sit eternitas? Porro in
alijs duobus libtatibus quo n solū ex parte minuj? r ex toto auferi
ri possit. accidentalis quedā magis similitudo sapie atq; pe
tende diuine ymagine sup ducta corrosit. Denīq; z amisimus
illas p culpā. et p gram̄ recuperauimus: z cottidie aliq quide
plus. aliq minus. aut in ipis. p ficmus. aut ab ipis defic̄mus.
Possūt ea sic amitti. ut nūq nō valeant recuperari: possunt
et ita possideri. ut n amitti queant aliquo n minus. Quis bi

Qđ similitudo dei r ymago in his tribus libtatibus cōtineat

Qđ simile sit eternitati liberū arbitriū.

pertute ſimilitudis ſapie et potencie dei nō quidē gradu ſūmo
ꝫ quo ipi tū eſſ̄ primo: hō in pmordio conditus ꝫ. ꝯ cū via
nō ad non poſſe peccare vel turbari in quo vtiq; ūi ſcōs in
celos ſtare ꝫ deū ſemp cē dubiū non ē. quā poſſe et ñ peccare
et non turbari: in quo homo p ſecto creatꝰ ē. Ab quo illo p
ccām. pmo nobis in illo et cū illo cōtrictibz. rurſus p grām
non quidē ipām ſ̄ pro ipō quēdā in ſeriozē gradū reſtitutus
ſeqz cūm hic poſſibilis penitus eſſe ſine ccō ſeu miſeria: poſ
ſumꝰ tū immunite gra nec ccō ſupuri. nec miſeria. quāquā
tū ſcptura loquatur. oē qđ natū ꝫ et deo nō peccat. ꝫ hōe dic
tū ꝫ de p̄deſtinatis nō vitā: nō qđ omo nō peccent. ſ̄ qđ ccām ipis
ū imputet. qđ vel punit condigna pēnā vel ī caritate abſcon
dit. Caritas quippe cooprit multitudinē ccōz. et bī quoz
remiſ. ſūt qui. et ꝫ. tec. ſē ccā. et bīs ū au ū imputa do. pec.
Nunc ꝫ ſimilitudis ſūmū gradū ſūmi angeli tenent: nos
un ſimū. gradū medū tenuit. porro demones nullū. ſupiozi
bz nāqz ſpībz datū eſt ſine ccō et miſeriā p durare. ade dute
ablatz hijs quidē ē ꝫ nō pmanere: nobis vero ne eſſe quidē
ablatz hijs ꝫ ipis tū nō credere. Ceterū diabolus ꝫ mēbra eius
ſicut numquā voluit reluctari ccō: ſic nūqz poſſunt pēnā dece
nere ccī. Cum qđ duo iſte libertates. cōſiliū. ſ. atqz ꝑfectū
p quas rōnalis creature vera ſapia et potencia minſtrat. im
deo p ut vult diſpenſante quibzqz ꝑcūlis. loas temp̄ibz ya
riet̄. quantū ī tris modice. ī celeſtibz plenarie. mediocr
ī paradiſo. apud in feros nullatenꝰ habēdā libertas ō arbij
de ipō quo condita ē ſtatu. aliquatenꝰ ñ mutet. ſ̄ equalit
ſentꝰ quantū ī ſe ꝫ n celis. tris. ī feris poſſidēt: merito
ille ſimilitudim hec pnugnā deputē. Et quidē apud ſe
ros qđ vtiqz libertas pierit. ille q̄ad ſimilitudinē ptinē dialo
ſcpturar auctoritas teſtat. Ja verū illuc ſapē qđod vtiqz

Diſcrēo gra
duū rōna
bilū creā
turaz

de cōsilij libertate conaptē. omo nō esse. locus iste manifestat ꝙ legit. Quod aūt pt manū tua constanter opare. qꝫ ñ opus ñ racio nec sapiā ē apud inferos quo tu properas. Porro de potestate que p libertatem cōpharisei dat: euangelū sic loquit. Ligatis manibz et pedibz proice eū ī tenebras exteriores. Ibi nēpe ē manuū pedūq; ligatio? nisi omīmoda potestatis oblatio. Si dicat aliquis. Quom nōz ibi aliqō sapē? ꝙ mala que tolerāt̄ur. cogūt penitere malos que tñ sūt. Aliqō aut tōrmētis que piam non penitere. aut penitē malū nō ē sapē pt. Hoc aute recte opponeret: si opus tm pēn et nō ꝙ volūtas multa punirē. Nulli quippe dubiū ꝙ quod nemo ītormētis positus. ac tū iterare pēn delectet. Verūptm si volūtas ꝙ in tormētis mala p dur̄nt. qđ pondeis habz opis ab negacio. ut idō sapē qs putet qđ iā ī medijs flāmis luxuriari non libeat. Denigz i multiola mām non ītroibit sapīa. Nī aute pbabimꝰ qđ mala et ī pens volūtas p seueret. Certe vt reteri omittā: nollent omo puniri. Sultū ē aūt puniri. qui puniendi tellerūt. Nollunt igitur qđ nulli ꝙ. Sz qui nō vult qđ nulli ꝙ multa eius volūtas non ē. Ecce ꝙ ī multa ē ac p hoc ꝙ mala volūtas. qno multicie non cōtorquit. Duo sūt que ī multā cōpbant voluntatē: uel cū peccare uel cū in pene peccasse libz. Quibz qꝫ peccare libet quū diu libuit. et cū ibi non possunt. ī vltū mane voluit qđ peccauerūt: ido ihūs vē sapīe. qđ bone volūtatis apparet. Fiz esto. ꝙ penitet eos peccasse. Quin ido nō tū li opus dēt. malunt nō hūt peccare: quā penā sustinere pēt. Et tū illud ī iquū ꝙ: hoc nulli. Qui vō volūtas bona magis quod iquū qm quod nulli ē eligeret. Cetū non vē penitent. qui nō tam dolent se sibi vitasse. qm ipm ibi nō posse. Denigz foris ostendit. quid in tus agatur. Illā quia diu corpus vnit in flāma. tam diu cōstat

Qđ volūtas cuī mala ī tormētis p seuerat.

ī malicia p̄ sistere volūtatē. ¶ Itaq; dissimilitudiē que ī filiis
tē cōplicati libertate cōtinet. apud ueros penitus mchil̄ ꝓ
cē pt̄: ymagine eaq; tū illius p̄liberū arbitriū ī mobili p̄ materi
¶ Nec̄ Thor seculo eque ī ueritī vsp̄q; potl̄ similitudo. q̄ ad hoc q̄
sedū et deformis in cauli pmago. si non ēuāgelica illa mulier in
ternā ntenderet. i. sapiā ī carne apparēt. euerteret domū videl̄
uitioz. dragmā suā requir̄et quā pdiderat. q̄ est ymaginem
suā. que natiuo spoliata decore. sub pelle pcī lordes tamq̄
mi pulue lutulabat. in ventū tergeret. et tollet de regione dis
similitudiis. p̄stināq; in speē reformatā. similē faceret illā in glo
ria sōr ꝑ uno s̄ ipi poīa reddet. quēq; conformē. cū illud scripture
videl̄ impleret. ¶ Cum ap̄p̄ cū apparuerit similes ei erim⁹. quō
videbim⁹ eū sicuti ē. est reuera cū pomus id opis cōgruebat.
q̄ dei filio. qui cū sit splendor et figura substātie patris. portans q
bo omnia. et utroq; facale mundus nparuit. et unde refor
maret de formen. et unde debilē cōfortaret: dū de splendore
figure fugiens tenebras pcōz. reddet sapientē: et ex utre
ubi contrā tyrānidem demonū potentem efficet. Venit q̄ ipā
forma cui conformandū erat liberū arbitriū. q̄ ut p̄stinā re
aperet formā. et illa erat reformādū. et q̄a fuerat et formatū
¶ Hoc autē sapiā est: conformatio ut fieret ymago ī corpe
q̄d forma fieret in orbe. Porro illa attingit a fine usq; ad finem
fortiter: et disponit omnia suauit. Attingit a fine usq; ad finē
hoc ē a sūmo celo usq; ad īferiores partes terre: a mari⁹ ni
gelo usq; ad nouissimū pinnaculū. Attingit aūt fortit. non quidē
mobili discursione. vel locali diffusione. vel subiecte creature
tū officiali aūministratione. q̄ subsistentiali quadā. ¶ usq; plen
ti fortitudīe. qua utiq; omnem sa potentiā mouet. ordinat
aūministrat. est oīa hec nulla sui cogis facē necessitate. si eā
aliqua ī his laborat difficultate. q̄ disponit oīa suauit placida

volūtate. Vel certe attingit a fine vsq; ad finē. Iſ; ab ortu creatu
re. vsq; ad finē deſtinatū creatore: siue ī quē vigeat natura
siue quē accelerat gratia? siue quē concedit gratia. Attingit
fortiter: dū mlhor euenit qđ non potuit vult potentē p̄ ordinet
prudentia. Hic ergo et liberū arbitriū suo conet p̄ esse corpu
lr p̄ est sapia orbi attingens et ipm a fine vsq; ad finē fortit
impans. singulis sensibus et artubus. tam potenter quantū nō
sinat regnare peccū ī suo mortali corpe: nec membra sua det
arma iniquitatis. sz et libeat seruire iustitie. Et ita tam ī est
homo seruꝰ pecc. cui pecm nō fuat: a quo vtiq; liberatus. tā liber
tatē recuperare possit. nī sua vendicare sapiet dignitatē: dū
dnūs in se ymaginē configurē dignat similitudinē. primo
antiquā reparauit vetustatē. Quiret nūc hoc agere non mus
sumus qm̄ fortis hoc ī ea tribuat aut ex necessitate. qđ z in
tali ī plenitudo sapiē? sed prompta et alacri voluntate. qđ fa
cit accepti sacrificati. qm̄ hylarē datorē diligit deus. sicq; per
omnia manebit sine pena. dū et vigas resistet fortiter: et ī con
silia requiescet iudicat. Deus enim ad talia quoda ex emplo
mdigenas. et ad natura: quo ipi videlz p ipam formatū. atq;
ī eandem ymaginē tūc formatē. nec naturale ī claritatē. tamen
a dū spū. tamē non a libero arbitrio. sicut p̄ de patet
ideo dicti liberū arbitriū. qđ equa inter bonū et malum,
potestate vel facultate verset. tā cadere. quidē p se potuerit
non autē resurgere. nī p dm̄ spm̄. Illoqui nec dēs angeli
sā tam ita sunt boni ut non possint ee et mali. nec pueri
natores ite angeli eī ita sunt mali ut iam non valeant
ee boni liberi arbitrij ee dicētur. Sz illud. et nos p̄ resurrec
tionē amissuri sumꝰ qui vtiq; in sensibili alij bonis. alij
malis admixti fuerimꝰ. Cetū nec dēs auferet libero arbitrio
si diabolus: quā qđ ille ī pt ee malus. nō infirma sanat

Qđ ī dēs ī diabolꝰ tare at hō ar bitrio

† Ergo si a dm̄ spū:

ne̅cessitas. ꝫ firma ī bono voluīas. et voluīaria firmitas. q̄dꝫ is ī bonū non valet resurgere non aliena fiat violenta oppssio. ꝫ sua ꝓpria ī malo obstinata voluntas. ac voluīaria obstinatio. Nunc igit̄ ex eo potius liber dicat̄ arbitriū q̄ sine ī bono sine in malo eque liberū faciat voluīate cū nec bonus quispiā nec ut̄ malus dici debeant aut ee valeant nisi volens. Si iam ratione non incongrue dicet̄ ad bonū se et q̄ malū hꝫe equalit̄: q̄ utrobiꝫ videtur par sit ei non quide̅ in electione facultas ꝫ in voluntate libertas. Hanc sane dignitatis dnus nr̄ ut dictū est ꝓpriam racionalē singulariter creaturā ꝺ̄ditor ī signauit. q̄ que admodū ipse sui iuris erat. sicꝫ ꝓpriā voluntatis nō necessitatis erat q̄ bonus erat. ita et illa ꝓpria sui quodā̄ iuris ī hac parte existeret. quatenꝰ nō nisi sua voluntate aut mala faceret et iuste dampnaret. aut bona maneret et merito saluaret. non q̄ ei ꝓpria sufficere posſ voluīas ad salutē. ꝫ q̄ ea̅ nullatenꝰ sine sua voluntate consequeret. Nemo quippe saluat̄ in ytus. Hā quod legit̄ ī euangelio. nemo venit ad me nisi pater meus traxerit eū. ut̄ in alio loco compelle ī trare nichil impedit: ex p tō quīto laūꝫ trahere vel compellere videat̄ ad salutem. Deus noster vult omnes ꝓpt̄ saluos fieri. nullū tū iudicat salute dignum quē aīa non ꝓbauerit voluīarū. Hoc quippe ītendit cū trēt aut ꝓcurat. ut faciat voluntarios nō saluet ī vitos: quatenꝰ ꝺ̄ de malo mutat ī bonū. voluīate tuā fecerat non miserit libertate. quā tū nō semꝑ ī vitio tuo hꝫ. Nec eni̅ ceteris aut fessus cōtristat cū truncat. et paulo ad manꝰ tractus ꝫ damnat eū: utiq̄ nō ī vitus. trahi denuꝫ spiritalr volebat: que et ꝫ ipm̄ multopie flagitabat ī cantico. trahe me aut ꝓcurre: ī odore unguentor tuor curremꝰ. Denuꝫ q̄ e regione scptū ꝫ. unusquisq̄ temptat̄ a ꝓpria con cupia ab

Q̄ deꝰ neminē ꝺ̄ iudicat salute dignū in voluīarium

stractus ⁊ illectus. Et illud corpus qđ corrūpit aggrauat
aiam. et deprimit terrena mi habitacio sensū multa cogitan
tem. Et itur illud apli. video aliā legem i membris meis
repugnantē legi mentis mee. ⁊ captiuū me ducentē in
lege peccati. que ē i membris meis. Hec omnia putari pos
sunt toge voluntatē. ⁊ p ripe libertatē. ita ꝙ quantulibz
ꝯtinis tacis ve temptacōibz vrgentē liberū ꝓtō sempi
ternū ad arbitriū spectat voluntas erit: liberē quippe
de suo melliorem consensu iudicabit. Cūm aūt ꝓtinet ad
consiliū. siue complantū carnis in terrenis cupiā viteꝫ mi
seria reluctatē. inuitꝰ quidē liberā se sentit. ⁊ pressus ī malā
dī malo ī consentit. Denicꝫ paulꝰ qui captiuū se i legē pec
ti conquerit. haut dubiū qn ex inuitꝰ plenā libertate con
silij. cōsensū tū sanū vtꝫ i bono ꝯtinet. ex magna ꝑte se hāc
libez gerit. nā non ego mi quidem operoꝝ illud. Dī hoc confidis
o paule. Quo cōsentio aut legi dei. qm bonā ⁊ Et iuxta
homīē cōdelectoꝝ eni legi dei scdm interiorē hominē. Oculo ex il
lumte simplici totum corpꝰ lucidū ē p similitudinē. Lumo sensu
ritatū licet pcō vel captiuū miserū. libm se i bono ꝓtine
ꝝ non dubitat. Vñ ⁊ confidens ꝙ necessitatē ī bert. Quicqd
ꝙ dampnatoiꝝ ⁊ hijs qui sūt i xpō ihū. Hoꝝ videmus de
hijs q penam mortis ve timoꝝ fidē verboteꝰ negare ꝯ
pulsi sūt. ne forte nr̄ haut assertio nē aut culpa nō fue
rit. qđ vel voce negauerūt. aut cogi i culpā ⁊ voluntas
ponerit. ut vellet videl; homo qđ cū ⁊ nolle consenserit:
et pierit liberū arbitriū. Qđ ꝙ i possibile erat velle quic
⁊ nolle idē eodē tempe non potat: qm vñ malū nec
ꝙ volentibz malū debuit imputari. Necꝫ enī ꝙ tale hoc
quale originale pcm: quo ī solū non ꝯsentiens. verū
plerūqꝫ ⁊ nescies alia rōne ꝯstringit. ī dī renatꝰ baptis

mate. ⁊ cum cupiditate causa vemat ⁊ medium petro aplus. Ipe qp
pe vilus ⁊ negare vitate tota ppria voluntate. Siquide
aut negare aut mori necesse erat. Illum timens nega
uit. Negare nolebat: ⁊ magis nolebat mori. Itaq; i vitus
quide: ⁊ negauit ñ ne moreret. cui si multum ⁊ ñ volun
te homo lolius compulsus ē qđ nolebat. ñ tñ velle aliud
qñ volebat. Inqua mota ē tota voluntate: ⁊ nichđ et muta
ta voluntas? cui em volebat? Prolus qđ erat. vpi ee di
cipulus. ⁊ qđ loquebat? Nqn ygnu hoiem. cur ita? Nec
tem volebat euade. ⁊ quid illi cmms fiunt. Duas aplı
ferens voluntates. vna qua nolunt nō mori. pemtus culpa
bile. altera ⁊ multu laudabile qua s tōpletebat qđ eet
xpian? In quo ḡ culpabit? Illu in eo qđ nolentes qua mori
maluit. Nec plane voluntas reprehensione digna fuit: q
corpis magis qm aie volut seruare vita. Os nempe qđ
mentit occidit aiam. ⁊ petrum. ⁊ petrum ḡ. et ñ ablq; offensu pie
voluntatis. In hac quide ⁊ milere: ⁊ plane libere. petrum
quit nō xpm negando aut odiendo xpm: ⁊ se mmis ammodo.
Nec i hac puersum amore sui voluntate meto ille subitus
opulit: ⁊ celle conpiat. Ja tuc p cui dubio tal erat: ⁊ nesci
ebat qui ab illo que latere ñ potuit audiut. Pulq gallo
cantet ter me negabis. Illu itaq; voluntatis infirmitas p
ī cuiusq timore nota ñ erta. notu fecit quatenus se ostenso p
manserit. Notu aute nō ypo. ⁊ pet. Nam xpc ⁊ mi fiebat
qđ eet in hoie. Quatenus ḡ xpm diligebat. vim prolus
qđ negandu non ē pulsu ⁊ illa voluntas ut contra se loquet
quatenus ꝑ se voluntarie, p cui dubio consensit ut pse loque
retur. Si xpm nō amasset nō negasset inuitus: nec si se ample
ñ amasset. ñ negasset aliquatenus intendu ut hoiem fuit
se compulsu: voluntate qua ⁊ si nō mutare occultare ni
compulsu mlt nō idē recedē ab amore dei: recedē ñ alio tu

lū amore liu. Nō g. ſforte dīſſoluta ⁊ tota ſupior aſſerno
delibtate volūtatis: qa nunq̄ ī cuenta ē cogi potuiſſe volū
tas. Eſt plane: ⁊ ſi cogi ab alio potuit quā a ſe ipa. Nō ſi
ſeſe ipa cogit: cōpulſa ⁊ ꝯpellēs. v mittere. vbi ⁊ recupe
vſa eſt libertatē. Nīm quippe quā ipa ſibi ī tulit. a ſe q̄
tulit. Porro nō a ſe volūtas ptulit. ex volūtate fiunt. Nō
ex noluntate fiunt. nā nō ex neceſſitate ⁊ volūtarīū fiunt
Quantē volūtarīū. et libez. Quē ſiuī dēnq̄ adnegādū
volūtas compulit. Ipulſus ē q̄ voluit. ymo nō compulſus
ē ⁊ conſenſit. ⁊ ī nhene potenne ⁊ ꝯpē volūtatē. illū vniq̄
qua morte ōimodē euadē voluit. Quoīa q̄ vor mulier
cule lingua ſacrā ni vba formare nēmōa valuiſſ. ſi nō
lingue dīna volūtas ānuiſſ. Demq̄ cū ſe a ſiu ꝑmodū
nunq̄ illo tempe quit amore. ⁊ xpm cepit ut debuit toto
corde tota aīa tota vtute dilige. nullis nā valuit nnis
vel pēns extoquere aliſtens volūtati dure lingua ar
ma ī ſtrati: ⁊ potiꝰ audiret er a cōmo dns vītā. obedi
re ī quit oportet deo magis quā hoīb. Eſt ſane gemina
ꝯpulſio: ſcīm q̄d aut pati aliquid. aut agē cōtra q̄m volū
tatē cogim. Quar pulſum q̄dē ſit cū p̄or illa recte noīat.
p ū nūq̄ fieri abſq̄ cōſenſu volūtario patientis: ⁊ rectua
huiꝰ. pinde malū q̄d fit ī nos ſiue de nobis. nonē imputan
dū nobis ſi tm ī vtus: cetim q̄d fit ⁊ a nob. nā nō ſine culpa ē
volūtatis. Velle plane ꝯuincim: q̄d nō fieret ſi nollem.
Eſt g ꝯpulſio quedā ⁊ actiua: ⁊ ī habz ex ruſticione tū fit
et volūtaria. Cogebat ⁊ranꝰ negare xpm: etquidē dolens
ī tī ī volens. Volebat minis gladū vitare ferientis: ut
q̄ illa talis voluntas ītus p̄lidens os ꝑcutiebat: ū gladius
qui foris appetebat. Vero talē ē illū volūtatē cōuincebat
gladiꝰ nō cogebat. Ipa g ſe ī culpā nō gladiꝰ ī pellebat. Dem

De germina ꝯpulſione ⁊ libera volūta tem

qz in quibz lam̃ erat illa volūtas. ordi poterant: fleti nequibant. Hoc est qđ eis p̃dictū fuerat. Facient ī vos quēcūqz voluerit: hz ī membra ñ in corda. Non vos facietis q̃ voluerit: hz ipē facient. vos patiemini. Membra trucidabūt: hz voluptē nō mutabūt. Veniunt ī carnē: nē nūt si habebūt qđ faciunt. Sit qz corpꝰ putrētis ī potestate corruptis: hz voluntas z libera. Infirma si fuerit sciendo cognoscet: nō esse cogent si nō fuerit. Hoc infirmitas cuiꝰ a se ipō t. Sanitas ī ale hz a dñō spū: sanat autē cū renouat. Porro renouatur cū quēadmodū decet. plus speculando q̃ diligendo p magnē trāsformat. et a claritate ī claritatē: hz z de virtute ī virtutē tamq̃ a dñō spū. Intuq̃ vtqz duumū ipm̃ v caris appetitū tenet medū quēdā locū. id qđ dicit ī hoīe liberū arbitriū. humana voluntas. et tamq̃ in deuero late montis rōmodū gradu it vtqz pendens. ita ī appetitu ī firmat p carnē vt ñ sedulo spē adiuuet ī firmitatē eiꝰ p gram̃. ñ solū ñ valent iustitie q̃z nec vltimam sit mōtes dei. ascendendo de virtute ī virtutē apprehendere culmen: hz p de vicio spī vicii suo ipiꝰ pondere devoluta ruunt ī p̃ceps. figmenta mimꝛ ñ solū legē pēn. originale quēbris ī litꝛ. vel q dicetu dme trene ī habitaciois vsualr affectiōibz ī olita. Qđ humane voluntatis vidēl; vtrūqz grauamē. vno breuit vsitato sēp tum̃ memorat dicens. Corpus qđ corrūpit aggrauat aiam̃: et trena deprimit ī habitatio sensū multa cogitantē. Est hec duo hui⁹ mortalitatis mala sic nō noscēt. hz ex ercent non cō scientes: sic ñ ex cusant. hz damnant cō scientes: ut ñ sal⁹ ñ damnacio vlla rōne sine p̃cedenti consensu voluntario possit haberi. ne qua forte erepte p̃scribi videat libertati arbitrij. Quā obrē id qđ ī creatura dicit liberū arbitriū. aut iuste p fecto damnat. dū ei ad pēm

*Inter carnē et spm̃ medium esse liberū arbitriū.

nulla vis p̄ indicet ex tuleri: aut misericordiē saluat̄ cui ad
ultimū nulla sufficiat iusticia. Hanc i hijs oīb; cogitz lectoz o
riginal' pēm̄ prius ex capi rōnē. Decreto libero arbitrio ñ
ex tra, ipīm̄ q̄ueruntur dampnacionis causa qđ iuste ñ damp
nat ñ ex ppa culpa: ñ ab ipo salutis merita. qđ solū saluat
misericordia. Eius quippe conatus ad bonū z celsi sub si u
gīū nō ad unciē: ex nulli si non exterē. Cetez i malū di
cente scīptura, pui sūt sensus z cogitaciones hoīs. Vnde non
ex a se ut dicit z h̄ de suis sūt pocis a p̄ce lumiū descendē me
rita putem̄: si tam mr dona optima z dona p̄fecta. ipīm me
rita p̄que salus etna cōquirit. Deus namq; rex ñr ante
secula cū optatus ē salutē i medio tre. dona sua q̄ dedit hoīb
i merita diuisit et p̄mia: ut et p̄ sencia p libera possessionē
mūi m terim fieret merita: z futura p̄ gratuitam sponsio
nē ex spectaremus. imo ex petem̄ ut debita. Vtraq; paul⁹ o
memoratus habetis structū prim i ist i sanctificacionē: finē vo ultī
etnā. Item. Et nos ipi aut p̄mittas spē habentes. i ctemisti
ad optionē ex spectantes filiox di: primitias spē vētus sāc
tificacionē id ē virtutes quib; i p̄mitiar sanctificam a spū
ut merito sequam ad optionē. Rursū i euāgelio eadē scīa
ab renūciantū p̄mittit: ut dicat centuplū accipiet z vi. eter.
possi. Itaq; non liberi arbitrij h̄ dñi z salus. imo ipe salus:
ipe z et vita ad salutē. qui aut salus ppli ego sū. qui ite. z qui
h̄ ego sū vita. De fonte vitē. q salus erat z vita: ut nō timeā
dīs caro. Si ig; bona mee sūt merita sicut z patrie salus z
vita. z ver z qđ aut dauid. nō est qui faciat bonū ñ z vsq;
ad vnū. illud videlz vnū de quo ite dicit nemo bonus n
solus deus: dei paul dubio sūt munera tā mūa opa q̄ eius
p̄mia: z qui se fecit deū tonē i illis fecit z nos p̄mercedes
ex hijs. Ad que tū condenda merita dignat⁹ ē ad hec ire

deputent

Qđ deus sua dona i merita diuisit et p̄mia

De diuina operatione dei

Quod quecq; creatura mereat

aturarum ministeria: ñ quibz egeat hz quibz phoz vel de sibz plit. Opat ꝯ illoz salutē quoz noīa liūt in libro vite: alij qñ p creaturā sine ipā: aliqñ p creaturā cōtra ipām: aliqñ p creaturā cū ipa. Multa p recto fiūt hoīb; salubria p insensibilē. et ītē p irrōnabilem creaturā: que ideo dici fieri sine ipa quod nō queat ītellectu carens ee vel cōsaa. Multa quoq; multoz salutī utilia facit deꝰ p malos siue hoīes siue angelos: hz qm i vtos ido dr ipos. Sa dū nocet sapientes vincunt: quitū alys valet vtiq; dcto. tm ipis p uersa nocet ītemo. Porro p qs z cū quibz opat deꝰ. boni sūt angli vel hoīes: qui qđ vult deꝰ z agūt inter z voluntē. et cū bono qđ ope ꝺ plent voluntate ꝺ sentiūt: opus dīno qđ p eos deus et plicat. ipis ꝺmunerat. Vñ paulꝰ cū bona plurima. que deꝰ p ipm fecit enumeraūt: ñ aut ego aut sed gra dei mecū. Potuit dre p me: hz qz minꝰ erat. maluit dre mecū: p sumes se non solū opus ee minusdz p fectū: hz z opantis quodāmō sonū p eon sensum. Videamꝰ secdm tpliee dei operationē quā polluimꝰ: qđ creatā quecq; p suo ministerio regit. et illa quidē p quā z sine qua fit qđ fit. qđ mereri p. et qđ illa cōtra quā fit. mli ira. et qđ z cū qua fit. ñ gram. In prima itaq; nulla: in sequēti malū: i vltima merita bona cōquirūt. Nec cū pecudes cū p eas bonū aut malū qđ cuiq; fit. boni quippā mierent aut mali. ñ hñt quippe vnde bono malo ve consentiant: mlto aut minꝰ laudes cū nec sentiant. et cū diabolus ul homo malꝰ cū vigeant z vigilent rōne. iam quidē merent. hz ñ ñ pena: pro eo qđ abono dissentiant. Paulꝰ aut qui volens euāgelizat ñ m vtꝰ cū dispensatio tm ei credita sit. z quecūq; similr sapuit. qmquidē ex cō sensu voluntatis obediuit. reposita sibi ee coronā iustitie. Vnt ꝗ deꝰ i salutē suoz irrōnali. et

ntē insensibili creatā. tm̄q̄ iumento vel īstrumēto: que nā ex
pleto ope nūq̄ erūt. Vtitur creatura rōnali. z malivola. qñ
virga disciplīe: quā correpto filio īgnē p̄ uocet. tamq̄ clarmē
tū īvale. Vtit angelis z hoīb; bone voluītatis tamq̄ū ōmiluto
nib; et coadutorib; suis: qs p̄ acta victoria ap̄lice mūnerabit.
Denīq; z paul⁹ dele iudeq̄ simulib; audacter p̄ mīcant. Coadutores
ēm dei sum⁹. Itaq; ibi deus hoī merita benigne dīstribuit: ō p̄
pīm z cū ipō bona quippiā opari dignant⁹ instituit. Ymo co
adutores dei coopatores sp̄e tā. p̄ meritores regni nos esse
p̄ summa⁹: qđ p̄ consensum vtiq; voluītatū diuine voluītati
cōuigīm. Qđ ignē. Hoc totū liberi arbitrij opus. hoc solū
ei⁹ meritū qđ consentit. Est. prius. non quidē qđ vel ipe cō
sensus. i. q oē meritū cōsistit ub ipō sit: cū ñ cogitare qđ
num⁹ quā consentire nisi ā nobis qñ ex nobis sufficientes si
mus. Verba sūt nō mea z apli: qui omne qđ bonū p̄t esse. i. cogi
tare z velle z p̄ficere. p bona voluītate attribuit deo. nō suo
arbitrio. Vide ergo deus tā sc̄z. sc̄z bonū cogitare. velle. p̄ficere.
opat⁹ īnobis: p̄mū. p ter̄ sine nobis: sc̄dm nobilem: trium p̄
nos faciat. Suggerendo enī inuitendo bona cogitationē nos p̄ uenit:
īmutando cordā malā voluītatē. z p̄ sensum īnuigrat: īmisstū
do et consensū facultatē vel facilitatē fortis p̄ aptū opus
ūm. īmo oportet īnotescat. Sine ipi nos p̄ uenire nequa⁹
possum⁹. Et aū bonū nemīnē īvenit: nemīnē saluat quē
nō p̄ uenit. Ideo q̄ sine dubio sit salutis nre ex ordīe: si p̄
nos vtiq; ñ nobilem: vel sensū et opus. z si ñ ex nobis. ñ tam
tū sine nobis. Nec p̄mū vtiq; īquo quippe nos ml facim⁹.
ñ vltimū. qđ placeriq; ex torquet. aut timor. īutil. aut simila
no damnabile. sc̄z tm̄ medii nobis reputat⁹ īmeritū. Sola
nēpe īterdū bona voluītas sufficiat: certa ñ. p̄ sit si sola de
fuerit. Nō. p̄ sit dixerim: sc̄z ingēti ñ cernēti. Valet itaq; iten

qđ cogitare bonū velle z p̄ficere deus opat⁹ sine nob. nobil cā. p nos.

qđ sensū et opus sine nobis ñ p̄ficat⁹ et si hoīm ex nobis

cio ad meritū. actio ex emplū: vtrūq; p̄ueniens cogitatio tu
ū ad exercitandū. Cauēdū q̄ ne tū h̄ i ulsibiliter intra nos ne
uolūtatē actitari sentim⁹ aut ur̄e voluntati attribuam⁹ q̄ ihu
ma ē. aut di necessitati q̄ nulla ē h̄ soli gr̄e qua plen⁹ z. Ipa
libez ex cuiat arbitriū cū semiuat cogitatū: clamat cum
mutat affectū: roborat ut p̄ducat ad actū seruat ne seneſ
at defectū. Hic aūt illa cū libero arbitrio opat. ut cū i p̄
mo illud p̄ueniat i rectis cōmitter: ad hoc vtrūq; p̄ueniens
ut iam ē de in ceps cooperent ita cū qđ a sola gr̄a ceptū ē
puter ab utroq; p̄ficiat ut mirum ū sigillatī simul nō vnūm
p̄ singulos p̄fectus operent. Sō ptim gratia ptim liber arbi
triū: h̄ totū singula ope in diuiduo p̄agit. totū quidē h̄
et totū illa: h̄ ut totū in illo. sit totū ex illa. placet credim⁹
lectori qđ a lenio nphi nulq̄ recedim⁹: et quaqua vsū euage
ozo. ieadē pene ppi⁹ vba frequent recedim⁹. Qđ cū nra
aliud sonant quā illo. ergo neq; volentis neq; currētis
h̄ miserentis z dei. Qđ sane ū ideo dicat q̄ q̄s nelle aut cre
ū possit i unmū: h̄ qđ is qui vult et curritū miserih̄ m eo
a quo accepit z velle z currere debeat gloriari. Denīq; aut
Quid habes qđ non accepisti. Crearis. sanaris. saluaris. Qđ
hoc t̄ ex te o homo. Qđ hoc ū in possibile libero arbitrio. Qđ
creare qui ū eras. ū iustificare petre. ū mortuū potius resp̄m
reiuiscare: ut cetera p̄ter mittā bona. que aut sanandis necessa
ria sūt aut saluādis repolita. Qđ dicim⁹. de p̄mo patet
z de ultimo: h̄ et de medio nemo dubitat nisi qui ignorans
dei iusticiā. et suā volens constituere. iustitie dei non z subiecit.
Qđ cū. Ignoras creantis potenciā: saluantis gr̄am: z sa
nantis ignoras iusticiā. Sana me aut et sanabor: saluū me
fac z sal. e. q. l. m. tues. Iste di iusticiā ignorabat. a quo equi
tabat tā sanari a pēto quā a miseria liberari: z ideo laudē illū

Deiplin operatio
ne dei. trea
tione. re
formatio
ne. con
simma
one.

Qđ se iustificans deo iustitiā ignorat

De intentione affectuose et memoriā.

sua. ⁊ se merito statuebat. Propt̄ hoc ⁊ dauid i gemmis. ⁊ nob
i eq̄t dñe ⁊ no. ⁊ no. tu. da glo. qđ utrūq; a deo stolā et iustitiae. si er
spectaret et glorie. Qđ ⁊ qui ignoret di iustitiā. Qui se ipm iustifi
cat. Quis ⁊ qui se ipm iustificat. Qđ merita ꝯ aliūde p̄sumit q̄
agnū. Cetm qui sciat qđ saluaret: ⁊ dat. vñ saluet. Ipe in qua
merita donat: q̄ sciat quibz donaret. Qđ retribuā i eq̄t dño p̄
oibz ⁊ q̄ tribut ⁊ q̄ retribuit in. Et qđ ē ⁊ qđ iustꝫ ⁊ a deo dilitē. ne
si utrūlibz negaret. utrūq; p̄det: amittendo utiq; vñ iustꝫ est
et damnādo sic q̄ est. ⁊ sic ul'tio loco i scit qđ vicissim repe
det. Caluē aut salutaris accipiā. Calu salutaris. sanguis ⁊
saluatoris. Si ego si de ē ⁊ oīno de tuo. qđ vel scīs di domi ⁊ tri
buas. vñ ⁊ saluē p̄sumis. Nom i eq̄t dñi i vocabo: qđ nimiū q̄si
q̄ i uocauerit salu'erit. Igit̄ qui rē saluū. ⁊ pluē cōfitē oīacionē:
ñ quidē libeī arbitriū: ⁊ diuine gr̄e i ipō siue de ipō. p̄ma creatio.
scđ ⁊ formatio: tria ⁊ illūinatio. ꝑmo i xpō utiq; creati i libertate
voluntatis. scđ ⁊ formam p̄ xpm i spm libertatis: cui ⁊ de mdo con
sūmandi. i statū eternitatis. Si quidē qđ non erat i illo crea
ri oportuit qui erat. p formā reformari de formē: membra ñ
p fidē ñ cui capite. Qđ utiq; tūc plebis. cui oīs occurrerim q̄
i viru p̄fectū. i mensurā etatis plenitudis x̄: qñ apparente ⁊
vita nra. apparebim ⁊ nos cū ipō i glā. Cū igit illūinatio fie
ri habeat de nob siue ⁊ i nob ñ aut a nob. creatio ꝑ tñ sit. ⁊ sine
nob: sola q̄ nobis aī qđam sit. qui sensui voluntarii nri. i mem
bris nob ꝑputabit ꝑformatio. Ipa sit ieiunia nra. vigilie. cōtine
tia. et opa misericordie. cetiaq; virtutū creatia: p̄ que utiq; stat i ter
re nr̄m hoiem renouari de die i die. dū ⁊ itenato tremis i cur
uata curis. de ymis paulatim ad supna relurgit. ⁊ affectio
nata carnis deliderio languens. sensim i amorem spūs qualef
cit: ⁊ memoria vetꝰ opꝝ turpitudie sordens. nouis boisq; actib
candidata. i dies hylarescat. In hys nēpe tribz iterior renouatio

consilium. et studio. s. intentionis. puritate affectionis. et cordis ad bone operationis: p quā bene s' dicta memoria emtelligit. Dei. Si cū certū sit dnūm in nobis actuari spū. dei fiūt munera: qr ū cū mē voluntas ad sensu. nra fiūt merita. sō cū vos estis aut q loquim̄ h spē p̄is vr̄i qui loquit in vobis. et aplus. si in ex pimentū queritis ei q̄ in me loquit xp̄c. Si ē xp̄c vl spē ēs loquit in paulo: nō ē itudē operat in ipō Non cū loquor aut. que p me nō efficat deus. dicit. Si non paulu h̄ dei loquētis in paulo vel operantis per paulū et vba fiūt et opa: ū nam pauli merita. Ubi ē qd tam fidenr audebat. bonū certamē certaui: cursū consummaui: fidē seruaui: de reliquo reposita mihi corona iustitie. quā reddet m dns in illa die iustus iudex. In eo forte dicit s' coīa ē reposita. qđ p ipm alii h̄ acebat. Hz multa p malos siue angelos siue homēs fiūt bona: n tū reputant illis in merita. In qr porq̄ cū ipō h̄ cū eis bona voluntate fiebant. Nam si in vitus i q̄t euangelizauero dispensatio mihi credita ē: si nō volens glā mihi ē. certū si vl ipā voluntas de qua omē meritū pendet. ab ipō paulo nō h̄: quo pacto eā quā s' reposita p̄ sumit. corona vocat iustitie. In qm iuste nō h̄ et ex debito requirit. qđ nūq̄ vl gratis p̄mittit. Denīq̄ aut. Bono cursu decidi h̄ certo siū. qr potens h̄ depositū meū seruare. Dei p̄missū. suū appellat depositū: h̄ qr credit p̄mittēti. fidenr p̄missū repetit: p̄missū quidē ex misericordia h̄ nō ex iustitia p soluēdū. est g̃ qr paulo ex spectat corona iustitie h̄ iustitie dei nō siue. iustū quippe h̄ ut reddat qd debet. Deus aut qđ pollicetur ē. et hoc h̄ iustitia de qua p̄sumit nplus p̄mittio dei: ne si hoc dicēs simulauit statuere. iustitie dei nō sit subiectus. Cuius tā siue iustitie deus ipm voluit h̄ dicere: ut h̄ corone faceret p̄meritorē. In eo cū s' iustitie dicit. h̄ corone statuit p̄meritorē: cui operi qđ illa erat repromissa corona. h̄ dignatio eo adiutorem. Porro eo adiutorē fecit ei fecit volentē: h̄ ē siue voluntati dicentem.

Ex corona q̃ paulo ex spectat dei iustitie sit nō siue.

Jmagz volūtas ī auxiliū: auxiliū reputaz ī meritū. Si g̃ a deo vo
lūtas ē: & meritū. Nec dubiū qđ ideo sit & uelle & p fice: p bona
volūtate. Deꝰ g̃ auctor z meriti: qui & volūtatē applicat operi:
et opus explicat volūtati. Illoquiū si ppie appellent ea que di
cunt nostra merita. spes sūt quedā seminaria. caritatis ī centri
ua: occulte p̃destinatiois m diam. Huc felicitatis p̃ sagia: vite
regni. ñ causa regnandi. Denigz qs ustificauit nō quos iusto
ī ecit: hos & magnificauit. Explicat liber bñ bernardi abbis
clare vall: de libero arbitrio et gratia. Incipit liber eiusdē

Ad
uo illustri dño Imerito de diligendo deum.
ecclie romane diacono. cardinali et cancellario
bernardꝰ abbs dictus de clara valle. dño uide
et ī dño mori. Oriones ame & ñ questiones
poste solebatis: et quidē ego ideneutrū p̃ donc
ū me cē confido. Nec illud in diat p fellio. & si nō ita z iusta
tio: adh̄ ut vez fatear ea m de elle video que maxie ne
cessaria videnf. diligenciā et ī genuū. Placet tū fateor qđ
p̃ carnalibz spūalia repetitis: si sane apud locupletiorē id fa
ce libuerit. Ea vo doctis et ī doctis pariter ī illi modi ex causa
di mos z ū facile fat. que vel experiencia. q̃ ve ex vetustate ex ca
sacro p̃deat. si nō m uicti opis obediaq̃ pbat. ut capite demen
pauptate qđ habeo: ne tacendo philosophꝰ puter. Nec tū id
ia spondeo me responsuz. Id id solū qđ de diligendo deo
scripsi: respondebo qđ ppe debui. Hoc em & sapit dulci. & trac
tat̃ sensuꝰ: & audiē vtilꝰ. Reliqua diligenciorib; reseruate.
Vultis g̃ ame audire. quare. & quom diligendꝰ sit deꝰ. Et
ego. causa diligendi deū: deus est. Modus. sine ui diligere.
est ne lex satis. Mortalis vitaz. sz sapienti. Cetez si et ī sipientib;
debitor sū. ubi satis dictū z sapienti: illis z gerendꝰ mos est.
Imaz inter tardiores. idē p̃ fulius. quia p̃ fundi repetē non

prologꝰ

hic incipit tractatꝰ
d'amore
modꝰ diligēdi deū

grauabor. Ob duplicē ꝯ causā deū dyxerim ꝑpter se nec ꝑpm di
ligendū: siue qz nil ultiꝰ siue qz nil diligi fructuosiꝰ ꝑt. Dupli
cem si quidē parit sensū: cū queritꝫ de deo cur sit diligendus. Du
bitari nanqz ꝑ qđ potissimū dubitetꝫ vtrū nam quo suo merito
deus aut certe quo nr̄o sit cōmodo diligendus. Sane ad vtrūqz
idē respondeꝝ. n̄ plane alia in digna occurrē cām diligendi
ipm ꝑter ipm. et ꝑus de merito videam⁹. Quo merito diligend⁹
Multū quippe meruit de nobis. qui q̄ in meritis sit deus.
dedit se ipm nobis. Qđ em̄ melꝰ se ipo potuit dare vel
ipe. ergo si dei meritū queritꝫ cū ipm diligendi causa queritꝫ.
illud ꝫ ꝑ capuū. qz ipe ꝓior dilexit nos. Digꝰ plane qui redame
t: ꝑlertim si ad vtatur. qs. qz. quisqz amauerit. Quis em̄.
Nōne is cui omis spēs constitet⁹ deꝰ meꝰ estu qm̄ bonor meor
nō egres. et vñ huꝰ caritas maiestatis: quippe si querentis q
sua sit. Quibz autē tanta puritas exhibet⁹ est. qđ hoc ipm
ti essemꝰ iniqui: reconciliati sumꝰ deo. Dilexit ꝫ deus q̄ gra
tis et inimicos. Ꝫ quidē et dñm dicit ioh̄es. Hic deus dilexit mū
dū: vt vnigenitū daret. et paulꝰ. Qui ꝓpio aut filio n̄ pepercit ꝫ
ꝓ nobis tradidit illū. Ipe quoqz filiꝰ ꝑ se. Maiorē in qt caritatē
nemo hꝫ: qm̄ vt aiam suā ponat quis ꝓ amicis suis. Hic me
ruit ullus ab mpijs. sūmꝰ ab infimis: ab ir fermis ompē.
Ꝫ dicit aliquis. Ita quidē ab hoibz. et ab angel nō ita. Dex
e. qz nec esse non fuit. et etm qui hoibz sub ventꝫ in tali nece
sitate: seruauit angelos a tali necessitate. et q hoies dilige
do tales fecit ne tales remaneret: ipe eque diligendo dedit
angelis ne tales fierent. Quibz si palam sit. palam ee arbitror
et cur deꝰ diligendꝰ sit: hoc ꝫ vñ diligi meruerit. Qđ si infideles
si latent. do tñ in promptu e. m gratos cōfundē sup innumeris
beneficijs suis: humano nimirꝫ et pio ꝑfectis. et sensu mani
festis. Nempe quis alio ad ministrat vbi omn̄ vestrum. cer

quando ꝗre ꝯ sit dilectꝰ

Quis

mouet nos ꝛdare
sui ꝯ si aduꝫ quis
qz amauit

Quos

ꝯtinuum

Concludit si qz deꝰ
mouet ab hoib ꝛdare.

Deus quid mouet ad
amare. ab Angelis
Responsio

ueuta lucē: spuranti flatū. Et stultū & velle modo enumera
re. que īnumera cē non longe aī ptatus sū. Satis & nō ex
emplū. ptpua ptulisse. panem. solem. et aerē. Ptpua dico
ñ qr ex cellentiora: & qr necessaria. Sūt quippe corpis. que
vat cū homo enumeciora bona sua in ea pte sua. qua pmu
net ē: & m aīa. que sūt dignitas. scīa. virtus. Dignitatē
īhoīe libez dico arbitriū: in quo ei primx datū & cetis ī
solū pmine: & p hoc animantibz. Scīam vero qua eandē
īse dignitatē agnoscat: ñ alse tm. Porro vtutē. qua sub hac
ipm a quo ē. et in quitat ñ segnīter. et teneat fortiter aī īve
nerit. Itaq; geminū vnūq̄q; truī hoz apparet. Dignitatē
liquidē demonstrat humanā. nō solū nature p rogatiua.
& et potentia dūtx: qua troz hoīs sup cūcta aīantia terre
ī minere decernit. Scīa quoq; duplex erit: si hanc ipam dig
nitatē vel alīq̄d bonū ī nobis. et nobis ī esse. et a nobis ñ cē
nouerim⁹. Porro vtus et ipa eque bifaria cognoscet: si aucto
rē consequēt mqrim⁹: ī ventocq; ī sepabilē ī heremū. Dignī
tas sine scīa ñ pdest: illa v ob cē eaā. si vtus defuerit. qđ utrū
& racio subiecta declarat: Habē cū qđ habere te nescias:
qm̄ glam habz. Porro nosse qđ habeas. & qr ate nō habeaz
ignorare: hīt glam. & nō apud dm. Apd se nūt glīanti: dicit
ab ipso. Qđ habes qđ nō accepisti. Si nūt accepisti: qđ gloris
qi ñ accepisti. Non aut simpliciter qđ gloris: & nō dixit qi nō acce
pisti: ut ostenderet reprehensibilē ñ qui ī habitis. & qui tamq̄ ī nō
ceptis glīatur. Sterilis vana glīa nūcupat huiusmodi: vi
tatis nimix solido carens fūdamēto. Vera cū glam. abhor
ita discernit. Qui glīat agit: ī dño glīetur. Hoc & ī veritate. Veri
tas ipse dicē. Vtrūq; & ut scias nūe cē. et qđ sis. et qđ ate ipo
ñ sis: ne a dño videaris ñ gloriis: aut ī aut gloriis. Denīq;
si ñ cognoueris ī qt te ipam egredē p̄ gregēs sodaliū tuoz. Re

Vienſis Codex exhibita

Bona arc

No dignitatē hoīs scīaz & vtutē.

Dignitas progratiua cōtinet duas species scīa & vtus

uera ita fit homo factus in honore cū honore ipm nō intelligit:
talis siue ignorantie merito cōpatur pecoribz. nelud quibdam
sue plenus corruptionis & mortalitatis comsortibz. Fit ꝙ ut se
se non agnoscendo egregia rōnis munie creatura. prudentia
bilū gregibz in ruinā aggregari. dū ignauā. que gle que abun
z deformanda foris rebz sensibilibz. sua ipi⁹ curiositate abdu
efficitur una de cetis. qđ p cetis nichil accrepille intelligat. Itaq
valde timenda ē hec ignorantia. qua de nobis unu⁹ nobis for
te sentim⁹. h̄ in min⁹. ymo plus illa qua plus nobis tbum⁹. qđ
fit si bonū quodcuiz in nobis cē & a nobis deceptu putem⁹. Fit ꝙ sup
uitāiz ignorantiā dechmanda & ex ea illa plūptio ē. qua
sciens & prudens forte audius de bois in tuis. tuā ꝙre glam. et
qđ certus es ate & non cē. inde tm alteri⁹ rapē non verearis
honorē. por equidē ignorantia glam non hab. posteri⁹
habz quidē h̄ non apud deū. certm por tuū malū. qđ iam sien
ter cōmittit vsurpat & contra deū. Intm demiz ignorantia illa
posteriore. hec arrogantia grauior ac periculosior appareat. qua per
illā deus quidē nesciēs illā et detēpt in tm & por deteriorē ac
de stabiliorē. ut tm p illā pecoribz. p illā et de nombz comem.
Est quippe sūpbia et delictū maxīmū. vti datis tamē in natis.
et in acceptis būficijs vsurpare glam būfici. Quā ob rē tm
duabz istis dignitate atqz sāctā opus ē & vtute. que vtilez
fructus z. p quā ille in quirit ac tenet. qui oīm auctor & da
tor merito glorificet de oīmbz. illoquī sciens & in facies digni
mltus vapulabit. Quare. Vtiqz ea nolunt itelligere ut bñ agāt.
Magis aūt imputatē meditant z in cubilī suo. dū de bois que
a se non esse. ex sāc dono creatis comput. bonū dū glam seruus
impi⁹ captare & ymo & raptare molit. Iquiet ig & ablez sāc
dignitatem ee omo in vtile. & sanam ablez in tute dampna
bile. vez homo vtuis in tm dampnosa sua. nec in fructuosa

dignitas maneat. clamat deo et ingenue dicit. nō nobis ī qu
eus dñe nō nobis. sz nōi tuo da gloriā. Hoc z. Nil nobis o dñe
de sua. nil nobis de dignitate tribuim⁹: sz tuo totū q quo z
totū nōi deputam⁹. Cetū pene opposito longe minus di
gressi sum⁹. dū demonstrare satagim⁹. eos quoz q xp̄m
nesciūt. satis plegē naturalē. ex p̄ceptis bonis corpis. nec z
moneri: quatin⁹ deū ppt deū q ipi diligere debeant. Nam
vt breuiter que sup hoc dicta sūt retinēre. qs vel ī fidelis ig
norat. suo corpi nō ab alio ī hac vita mortali. sup dicta illa
necessaria ministrari. vñ videz sub sistat. vñ videat. vn de
spiret: qū ab illo qui dat escam oīm carnī. q solē suū ozi
ri facit sup bonos z malos. z pluit sup iustos z ī iustos. Cū
ite vel m⁹ putet aliū cui⁹ q aīa splendet humane digni
tatis auctorē. pret illū ipm qui in genesi loquit. faciam⁹
hominē ad ymaginē et similitudinē nrām. Cēs aliū sue ex
istimet largitorem: nisi eque ipm qui dotz hoiem suam.
cēs rursū mun⁹ & aliū vtutis. aut putet datū. aut spet dan
dū: quia de manu itē dñi vtutū. Nec z q amari ppter se
ipm deus. z ab ī fideli: qui z si nesciat xp̄m. sat tū se ipm. pro ī
de ter amabilis oīs etiā infidelis. si non diligit dñm deū suū.
toto corde. tota aīa: tota vtute sua. Clamat nempe itus ei ī ma
ta. z non ignota rōm ullam: qn ex toto illū diligere debeat
nu totū se debē non ignorat. Nec id difficile ymo ī possibile
z. suis saltz qētā. haberi ne arbitrij. viribz. semel accepta a
deo. ad dei ex toto con vtere voluntatē. z nō magis ad ppria
retorqre. eatz & tang ppria retinere. sicut scptū ē. Omnes
que sua sūt querūt. Et itē. Prona sūt sensus z cogitaciones
hoīs ī malū. Contra quod plane fideles norūt. qui oīno ne
sciūt habeant ihm z hui⁹ modi: dū ad mirantes z am
plectantes sup eminētē scīe caritatē ī ipo. id vel tantillū q⁹ sūt

ī tante dilectiōis ⁊ dignatiōis vicē non rependē ꝺ hūdūt. ſacī
le plus ꝑnde diligūt: qui ſe ampli⁹ dilectos ī telligūt. c'iu ar
min⁹ ꝺonatī ē. min⁹ diligit. Judeus ſane hinc pagan⁹ nequa
q̄ talib⁹ aculeis ī tatā ⁊moris: quales ecclia ēr pitur que
ait. Vulnerata caritate ego hū. ⁊ rursū. fulcīte me floribꝫ
ſtipate me malis: q̄ amorē langueo. ⁊cernit regē salomonē
in ꝺyademate quo coronauit eū mat' ſua. ⁊cernit vnicū ꝑs
crucē ⁊ baulantē: cernit telū et ꝺsputū dñm manifestus.
⁊cernit auctorē vite ⁊ gle. ꝺforū clauis: ꝑ cuius lancea: ob probri
is saturatū: tandē illā dilām animā suā ponē ꝑsumpsit suis
⁊cernit h̄: ⁊ suā magis ipi⁹ animā gladi⁹ amoris tūc uer berat.
⁊ ꝺicit. fulcite me floribꝫ: stipate me malis: q̄ amore langueo
Nil⁹ quippe mala punica. q̄ in ortū inducta dilecti. sponsā ce
pit ex ligno vite: accelsa pene ꝑpium mutuata saporē: colo
rē ex sanguīe x̄pi. Vidit de mde morte mortuū. ⁊ mortis ductō
rē triūphatū: videt de ī feris ad tirus. de tiris ad lupos captiuā
duci captiuitatē: ut ī nōie ihū oīe genu flectat celestiū terre
strū. et infernor. ī ꝺuertit tiram que ſpinas et tribulos sub mꝫ
tiquo maledicō ꝑdurarat. ad nouē bñdictiōis grām ī nouata
refloruiſſe: ⁊ in hys oīnib⁹ illi⁹ recordata ꝺilectū. ⁊ reflorui
taro mea. ⁊ ex voluntate mea ꝺfitebor ei: passiōis malis q̄ de ar
bore crucis tulerat. caput unguere ⁊ de floribꝫ resurrectiōis:
quor ꝑtim singlaria sponsū nō se trebri⁹ renidendū ī vitet.
Demiꝫ ait. Ecce tu pulcher es dilē mi ⁊ decor⁹: lectulus nost'
floridꝰ. Que lectulū mōstrat suis qd desiderat apit: et ū flon
dū nūcupat. satis ꝺicit. vū qd desiderat optime ꝑfruat. Nō cū de
ſus meritis: ſz de floribꝫ agri cū bñdixit dñs. Delectat floribꝫ rpc:
q̄ ī nazareth ⁊ ꝺapi voluit ⁊ nutriri. Gaudz sponsus celestis
talibꝫ odoramētis: et cordis thalamū frequēter libentiꝫ ingredi
t: qd ille modi refertū fructibꝫ floribꝫ ꝺsplinū ī venerit. Ubi vide

lucis siue aut palliois grām. aut resurrexiois glam. sedula con
spicat cognacoē versari: ubi p̄fecto ad est sedulus. ad ē libens.
monumenta liquidē palliois fructus agnoscit ām qi p̄terita
omīū vnīq; retro tempm. sub pīā mortislīz impio de carlox
tandē in plenitudie temp̄is apparentes. Porro aūt resurrex
iois ī ligula. nouos aduertē flores sequentis temp̄is. ī quā
sub gra venire tentis estatē: quox fructū generalis futura re
surrexio ī time p̄furiet. sine fine manulux. Jā in est hyemps
trunlist: ymber abiit et recessit: flores appareuerūt in ter
ra nīa: cantuū tempus cū illo ad venisse signficans. qui de
mortis gelu ī vernalē quādā noue vite tempiem resolutū
ere aut nouā frugē oīa. cuius caro seminata ē in morte: reflo
ruit ī resurrexione. Ad cuius mox odorē in campo ecclesie mīe
remansit arida: recalescit frigida: mortua reuiuiscit. Hox
q̄ nouitate flox ac fructuū q pulchitudie agri. suauissimi
spiritus odorē: ipē quoq; pat in filio ī noūante oīa delec
tat. ita ut dicat. Ecce odor filij mei sic odor agri plen: cui be
dixit dīs. Odene plen: de cuius plenitudie oīs accepim.
Sponsa tū familiaris ex eo sibi cū vult flores legit q carpit
poma. quibz ipse alligat mentia. sīc. ut ī trauit sponso cor
dis lectulus suaue redoleat. Oportet eīm nos. sine ebr hre vo
lum holspitē xpm: corda nīa semp hre munita fidelibz testi
moniis: tam de multdia scilz morientis. quā de potētia resur
gentis. quo cū dauid gaudebat. Duo hec audiui. q potestas
deiz q tibi dne mia. Siquidē vtriusliz rei testimonia credi
bilia tā sūt nobis: ipso vtriq; monente pter delictu nīa q
resurgente pter iustificationē nrām: et adtendente ad pro
tectionē nrām: q mittente spm sūm ad glolationē nrām: q
quiq; rediturq ad glificationē nrām. Nempe ī tm sedam: morte
potentiā in resurrectioē: vtriusq; ex hibuit in singulis ī stantiox.

Hec mala · hij flores · quibz sponsa se interim supari postulat.
et fulciri: credo lenitēs, fragile in se vim amoris posse tepefcere
& languescere quodāmodo · si non talibz unguentis foueatur · Ideirco
donec introducta quibz maioribus dni ruinis exspiret am
pleribz · & dicat · Leua eius sub capite meo: & dextera eius amplex
abit me · Denique quippe tūc & probabit vniuersa dilectionis
testimonia · que in prosperis aduersis tamq; delinitiua dilectionis
pat · p̄ multitudine dulcedinis amplexibus dextere contemplanda:
et omino iam qui subtus habenda · Denique qđ audierat · tarde
non possit quisq; : sp̄s est q̄ publicat · probabit qđ legerat · spūs
meus sup mel dulcis : & hereditas mea sup mel & fauum · Quod
vo sequit̄ · memoria mea in generationē seculoz : hoc dicit qa
quidem dum stare p̄ sensum temporis seculum · in quo generatio abiit
& generatio preterit · non decerpit electis solacio de memoria
quibz nōdū de presentia plenum refectio indulget̄ · Unde sequit̄
& memoriā habēdam eae suauitatis tue eructabūt : haud
dubiū quin hui qđ paulo supi⁹ dixerat · generatio & generatio
laudabit opa tua · Memoria est in generatione seculoz : plenaria
in regno seculoz · Ex illa iam gloriabuntur assumpta electio : de illa in
terim pegrinans generatio solat̄ · Hz mira · que nā generatio ex
dei capiat recordatione solamē · Non enī generatio prauа & exas
perans · an dicit̄ · ve vobis diuites · qui habetis solationē vestrām : hz
que vacat dicere p̄ tenuit solari aīa mea : huic placet & re
dundat si lectio adierit · memoria tui & delectata fuit · Multi quip
pe sunt qđ p̄ria non delectant · presto eis sit memoria futuri
tui : et qui de rex fluentiū · qualibz affluentia despicit̄ solari :
recordatio illos delectet eternitatis · Et hec generatio querentiū
dnm : querentiū nō que sua sunt sed que iesu christi dei iacob · Dei q̄ quereti
bz & spirantibz plenaria · presto in terim & dulcis memoria est :
non tñ qua sacient̄ sed qua magis eluriunt vñ sacient̄ · Hoc

qui rapiat de
manu ei⁹. Dala

ipm de se abus ipe testat. ita aiens. Qui edit me adhuc esu
riet. et qui eo abat. saciabor: in qt cu apparuerit gla tua.
dm tu iam nunc qd esurit & sitit multa: qm quic ipi et
u alij saturabut. Ve tibi generacio pua atq p verba: ve tibi
ple stulte & insipiens: qui y memoria fastidis: et pnam expi
uelis. Uerto quide. Vel tu em liberari vis de laqueo venan
tu: siquide qui volut diutes fieri i hoc seculo. incidut in laqueu
diaboli: n tuc a vbo aspo poteris. O verbu aspm. o sermo durus.
ute maledicti igne etnum. Durior plane atq asperior illo: qui cot
die nobis de memoria passios in ecclia replicat. Qui manduat
carne mea & bibit sanguine meu: habz vita etna. Hoc z si
patinu: et non regnabit. Et tu pleriq ab hac voce relin
entes & ab euntes hodieq retrorsu respondet verbo u z facto.
Durus z hic sermo: qs pt eu audire. Itaq generacio que
no direxit cor suu. & non z credit ai deo spe eius. z magis spe
ans in corto diuicaz. vbu modo crucis audire grauat: aut
memoria passios o'mdicat onerosa. Dex quicuter verbi po
dus i pnam sustinebit. ute maledicti igne etnu. qui parat
diabolo & angel eius. Sup que cadet, p certo lapis ille: qo
teret eu. Ir vero generacio rectoz budiet: q vtiq ai aplo
sive ab seutes sive pntes o tendut placere deo. Denicq au
dient. Venite benedicti patris mei &. Cunc illa que non di
xerit cor suu. sero qde expiet. qm in illo o passione dolorus
xpi ungi suaue & oleu cue fuerit: cu tuic gemitu & aspere
dinu cernuce supbe subduxit. Non poteris o miseri serui
re deo et mamone. simul placeri i cruce dni nri ihu xpi et
spare i pecunie thesauris: p aurum abire. & pbare q
suauis z dns. Pro in de que suaue i memoria no sentu
tis: aspm p aut dubio i pfunda senuetas. Cetin fidel aia. &
suspirat plenaria in hanc. et i memoria requiescat suauit

et donec ꝓdonca sit reuelata facie speculari gl̃am dei· cu
as ignominia gl̃at·. Sic ꝓfecto sit sponsa ⁊ columba xp̃i·
paulat s' in terra· ⁊ dormit inter medios cleros· sortita
iam ī presentiar de memoria habūdantie suauitatis tue
dūc ihū· pēnas de argentatas· ī nocte ne videlicet pudicanes
candore· ⁊ spans in sup ad implerī letica cū vultu tuo: vbi
cā fiant posteriora dorsi eiꝰ in pallore auri· qū in splendo
ribz sc̃or in troducta cū gaudio· sapie fuerit plenꝰ illustra
ta fulgoribz· Merito ꝓinde iam nūt gl̃at· ⁊ dicat· Leua eiꝰ sub
capite meo· ⁊ dextra illiꝰ amplexabitur me: in leua reputās
vetoꝛ dationē caritatis illiꝰ qua nulla maioꝛ· qđ qām sua
posuit ꝓanimas suis: in dextera ꝰ btām visionē quā ꝓmisit
animas suis: ⁊ gaudiū de p̄sentia maiestatis· Merito illa dei
⁊ deifica visio· illa diuine presentie ī estimabilis delectatio ī
dextra deputat·: de qua ⁊ delectabilit tamt· delectationes in
dextra tua vsq; īfinē· Merito in leua qđ mirabil' illa memo
rata et sp memoranda dilectio collocat·: qđ donec tñ sit ī
tas sup eam sponsa recūbat: et requiescat· Merito gl̃ leua spō
si sub capite sponse· sup qm̄ videlicet capd̄ tuū reclinata sit
tentet· hoc ꝛ mentis sue ītentionē ne in curuet ⁊ in clinet
in carnalia ⁊ secularia desideria· qꝛ corpus qđ corrūpit ag
granat aiam: ⁊ deprimit terrena ī habitatio sensū multa co
gitatē· Cōd nāq; aliud faciat ꝺ sideratā tanta ⁊ tā in debita
miseratio· tam gratuita ⁊ sic ꝓbata dilectio· tā ī optata
dignatio· tam ī victa mansuetudo· tam stupenda dulcedo·
qđ in q̄ hec oīa faciant diligent ꝺ sideratā· nisi vt ꝺsideratis
animū· ab oī penitus prauo vendicatū amore· ad se
mirabilit ꝓpiant· vehement affici ant· fateantq; ꝓ se
con tempuē· qđquid nisi ī contemptu hoꝛ appetā non ꝓ·
Nimiꝛ ꝓinde in odore vngentoꝛ hoꝛ sponsa curret alacrit·

amatu ardent amat ardent & pax sibi amare sic anima
tu videt. & cui se totu i amore p sitrnxeit. Nec i merito
Ad magnu cu tanto & tanti recompensatur amori: si
exiguus pulus totu se ad redamandu collegerit:
que illa immix maiestas i amore puenies. totu in
opus saluti eius intensa conspiratur? Denicq sic de
dilexit mundu vt unigenitu daret. haut dubiu qu pa
tre diat. Ite. Tradidit i morte animam suam: nec dubitau
qd filiu loquatur. Ilut et despu scō. Spūs paracl⁹ que
mittet pater i noie meo. ille vos docebit oia. & suggeret
vobis oia quecuq dixero vobis. Amat & deus et ex se
toto amat. & tota trinitas amat: si tu totu dia pt de
functo & in comprehensibili. aut certe de simplici. Intues
her credo satis agnoscat quare deo diligendo sit: hoc est
vnde diligi mereat. Etenim in fidelis non huis filiu: nec
patre pmde hta n spm scm. Qui cu nō honorificat filiu
nō honorificat patre qui misit illu: & n spm scm que mi
sit alle. Ne itaq miz non e. si que mundi agnoscat mundi et
diligit. Intm et ipe totu ei scie debere non ignorat: que
sin totus nō ignorat auctore. Ad & ego qui deu meu
teneo. vite mee non solu gratuitu largitore. sempitternu
ademptore: pu consolatore: solatiu gubernatore:
& in sup etia copiosissimu redemptore: eternu conseruatore:
ditatorem. glorificatore. Sicut scptu e. copiosa apud eu
redemptio. est ite. Inuenit semel in scm. etnu redemp
tione i vanta. est de conseruatione. Non relinquet scos
suos: ictu conseruabit. est de complectatione. Men suam
bona & confortā. et co agitatā. & sup effluente dabit in
sinu pnm. est rur sū. Nec oculus vidit nec auris audi
uit. si i cor hois ascendit. q pparauit deus diligentibz se. est

de glorificatione. Saluatorē ex spectamus dñm nr̄m ihm
xp̄m: qui reformabit corpus humilitatis nr̄e cōforme
cōi corpi claritatis sue. et illud. Non sunt cōdigne passio
nes huius temporis ad futurā glām que reuelabit in nob.
et iterū. Id quod in p̄nti z momentaneū et leue tribulationis
nr̄e. supra modū in sublimitate eternū gle pondus operat in no
bis: nō contemplantibz que videntur sed que nō videntur. Quod
retribuā dño pomnibus hijs. Illū tacto urget et ultrica
naturali. totū se tradē illi a quo totū se habz: et ex se toto de
bē diligere. Nichil p̄cō fides tanto plus in diem amandū
quātū et cū me ipō pluris estimando intelligo: quippe qui
illū non solū mei. sed sui quoq; ipius teneo largitorē. Dem
q; nō dū tempus fidei ad venerat. non dū in notuerat in
carne deus. obierat in cruce. p̄dierat de sepulchro. rede
rat ad p̄em. nō dū in q̄ cōmendauerat in nobis suā nul
lā dilectionē. illā de qua iam multa locuti sumus: cū ia homi
nem mandatū z diligere dñm deū suū. toto corde. tota aīa. to
ta virtute sua. et ex oi qd z. qd sint qd p̄t. Nec tū in ullius deus:
sui ꝺ vendicans opus et dona. Utiquid cū nō amaret op̄
artificē: cū hīet vñ id posset: et cur ū q̄tū ōino posset: cū
nil ōino nisi eius munere posset: Adhuc qd de nichilo. qd gra.
qd in hac dignitate adhuc z: et debitū dilectionis manifestius
fiat. et ex actore ultore ostendat. Cetū q̄tū putamus ad
rectū bñficio. cū hoīes et iumenta saluauit: quēadmodū
multiplicauit miser cordiā suā deus? Nos dico q̄ unita
unius gle am̄ in similitudinē vituli cōmedentis fenū: pecun
do cōpati in sapientibz iumentis. Ad li totū me debeo q̄
me facto: quid addā iā et q̄ refecto et refecto hoc modo?
Nec cū tam facile refecto quā factus: siquidē nō solū de

Diligē ex tō cor. aīa. viuente

me. ſi de oīb quoq; qđ tm̄ ē. ſcptū eſt. Dixit & facta ſūt
It vēo qui me tm̄ ſemel dicendo fecit: in reficiendo pro
fecto & dixit multa. & grellit intra. & p tulit duraq; ū tm̄
dura. ſi & in digna. Qđ ſ retribuā dño p oīb; que re
tribuit mi? In primo opē me in dedit: in ſecdo ſe. ſt ū
ſe dedit: me in rēddidit. Datus ſ. et redditus. me. p me
debeo: & bis debeo. Quid deo retbuā p ſe? Nā ſimiles
rependē poſſem: qđ ſum ego ad deum?

Quom̄ deꝰ diligendus ſit.

Hic p̄mū vide quo in. ymo quia ſine in a nobis deꝰ amari meruit: q vt
pauca qđ dictū ſ repetā. poſt ipē dilexit nos. tā
tus. & tantū. & gratis. tantillos & tales. En qđ i principio
dixiſſe me memini. modū ēē diligendi deū. ſine in diligere.
Deumq; cū dlcō que tendit i deū. tendat i in menſium:
tendat i in finitū: nā i finitꝰ deus ē. & i menſus: qs nā
quelo debeat fines ēē in̄i vel modꝰ amoris? Et qđ amor
ipē in̄ non in̄ gratuitꝰ in pendit? ſi rependit debitꝰ?
Amat ſ i menſitas: amat etnitas: amat ſup eminens
ſāē caritas: amat deꝰ cuiꝰ magnitudīs non ſ finis: cuiꝰ
ſapīe nō ſ numerꝰ: cuiꝰ par ēt ſupat oēm i tellectū: & ſi
vitē rependim? cū mēſitra? Diligam te. do. fōr. me. fir
meū. r refu me. & libērtor meꝰ: & meū deumq; q̄ q̄ optabi
le atq; amabile dici pt? deꝰ meꝰ adiutor meꝰ. diligā te
p dono tuo & in meo: unuꝰ quidē iuſto. ſi plane nō tm̄
poſſe meo. Qđ & ſi qm̄ debeo non poſſim? in poſſū tm̄
vltra quā poſſū. Poteo ū plus. cū plus donare digna
beis: nūq; tm̄ put? dignꝰ habeis. In p fectū meū viderūt
oculi tui? ſi tm̄ē in libro tuo oīs ſcribent? qui qđ poſ
ſūt fecūt. & ſi qđ debent non poſſūt. Dans qm̄ tua

apparet: et quo nam mō deꝰ diligendꝰ sit et quo merito suo.
Quo ī quō merito suo. Nam quanto tui sanc appare
at: qꝫ dicat. qꝫ sapiat. Quē quo nrō cōmodo diligendꝰ
sit videamꝰ. Sz ꝑmittē ꝫ: et ī hoc videre nrm ad id qđ est.
Nec tm qđ videt tacendū ꝫ: si nō oīno videtur vt est. Supi
tū ꝓpositū cēt quare. i quoꝝ diligendꝰ sit deus. dupliē
dixi parere ī tellectū id quod queritꝫ quare: ut aut quo
suo merito. aut quo nrō cōmodo diligendꝰ sit: vtrūlibz
quem posse ꝑ mde videat. Dicto ꝑ mde de merito dei. ñ
ꝑ ut dignū ei. hꝫ ꝑ ut datū nr: sup ē ut et de ꝑmio quod
ite dabitur dictum. Quod sine ꝑmio non diligit deus.
Non eñ sine ꝑmio diligitꝫ deus: vbi absz ꝑmij
ñ tutu diligendus sit. Vacua namqz vera cari
tas cē nō pt: nec tñ mercēnaria est. Quippe
non querit que sua sūt. ifectꝰ ē non cōtractꝰ: nec ac
quirit pacto nec acquirit. sponte afficit et sponteñ
tractꝫ. Deꝰ amor seipō contentꝰ ē. Habet ꝑmiū. hz id qđ
amatꝫ. Nam quodquid ꝓpt aliud amare videaris. id pla
ne amas quo amoris tuis ꝑtendit. nō ꝑ qđ tendit. Pau
lus non euangelizat ut comedat. hz comedit ut euan
gelizet: eo qđ amet non tribū: hz euangeliū. Deꝰ amor
ꝑmiū non requirit: hz meretur. premiū sane nedum
amanti ꝓponitur: amanti debetur: ꝑ seuerāti redditꝫ.
Demqz in rebz ī feriorib⁹ suadendis. in vtos ꝓ mllis vl
ꝑmiis ī vitam: et non sponteneos. Quis eñ numerū
dū hoiem putet: ut faciat quod z sponte rapit. Ne
mo verbi causa conducat. aut cliuentē ut comedat:
aut sicentē ut bibat: aut certe matrē ut parvulū al
lactet filiū vteri sui. Nu ꝑ qđ putet ꝑce vel ꝑcio quē
pia admonēdū suā ipe vel sepire vineā. vel arborem

trūsodē: uel structurā q̄pe domꝰ erigē: Quātomagis
deū amans anima: aliud p̄ter deū siu amoris p̄miū non
requirit. Aut si aliud requirit. illud proterto non deū diligit.
Ju est oīi uenti racioni naturaliter. q̄ sua semp estimacio
ne atq; intencione appetē pocioraꝫ: q̄ nulla re esse cōtentū
nu quod de est iudicet p̄ferendū. Nam et qui verbi gr̄a
vroē h̄t speciosā: petulanti oculo vel aīo: respicat pulchioꝛē
et qui uelle p̄ciosa iu dutus ē: p̄ciosioꝛē affectat: q̄ possidens
multas diuicias: in videt diuoꝛi. Videas iā multis p̄dijs:
possessionibz ampliatos: adhuc tñ indies agrū agro copu
lare: atq; infinita cupiditate dilatare timinos suos. Vide
as: qui i regalibz dōmbz amplisq; palatijs habitant
michilomin⁹ cottidie cōmutare domū ad domū: et in qui
ta curiositate edificare. diruere. mutare quadrata rotū
dis. Quid. Joies sublimatos honoribz. an non in sanabi
li ambicione magis ac magis. totis uiribz conari ad al
tioꝛa videmꝰ: et hoꝛ omij id certo non q̄rimus: quia nil ī
eis sūmū singulariter reputur: vel optimū. Et quod mir
si i ferioribz q̄ deterioꝛibz cōtentū non sit. quod citra vl'
optimū quesīe non p̄sumꝫ. Hoꝛ stultū et extreme demencie
ē ea appetere. que nūq̄ nō dito sacient. h̄ si tempent appe
titū: dū quicquid talū habueris michilomin⁹ non habita
cōpleas: q̄ ad quecūq; defuerīt. semp in quietꝰ anheles.
Ita cū sit. ut p̄ uana q̄ fallacia mūdi ob lectamenta. vagā
bundꝰ animꝰ in am laboꝛe discurrens. fatigat nō saciet:
dū quicq̄d fumeliꝰ in gluncit pax reputet ad id qđ sup
ē desiderandū: semp̄q; nō minꝰ amꝛe cupiat que de sūt.
quā que assūt lete possideat. Cū cū optineat vniuersa.
Quāquā q̄ modicū id quod quilibz cū laboꝛe optinuerit.
cū timoꝛe possedeit: certꝰ quidē non sit qñ cū doloꝛe amit
tat: certus aū quod q̄nq; amittat. Sic indirecto trami

mite volūtas puersa ꝺtendit ad optimū: festinat ad id
vnde possit implerī. Immo vero hijs anfractibz ludit scā
vanitas: mēnt mīquitas sū. Si ita vis ad implere quod
vis hoꝛ. si illud appīhendere nīs. quo appīhenso nil iā ampli⁹
velis. quid temptare opus ē. ꝛ cetā. Curris p deuia: ꝛ longe
ante moꝛieris quā hoc circuitu p̄uenias ad optatū. Hoc
ē circuitu impij ambulant. naturalit appetentes vnde
finiant appetitū: et insipientes respuentes vñ appropinquēt
fini: finis dico nō ꝺlīpationis ḥ ꝺlūmationis. Quā ob rēm non
bō time ꝺlūmarī. ḥ ꝺlumi vacuo labore accelerant: qui rez
magis spēm quā auctore delectati. pius vniuersa p̄ currere.
ꝛ de īmutil cupiūt expiri: quā ad ipm̄ curent vniuersita
tis dnm̄ p uenire. Et quidem p uenirent si qui voti compo
tes effici possent. ut oīa p̄ter ommū vnā pū vn⁹ aliquis ob
tineret. ea namq; huc cupiditatis lege. qua ī rebz ceteris
non habita p̄ habitis eluire. ꝛ p̄ non habitis habita fasti
dire solebat: mor omnibz que ī celo ꝛ que ī tra sūt ob tentus ꝛ
ꝺtemptis. tandē ad ipm̄ p caldubio curreret. qui solus de cēt
omī deꝰ. porro ibi quiesceret: qz sicut extra ullū reuocat qēs:
sic nulla vltra iā in quietudo sollicitat. Diceret p̄fecto.
Michi aū ad hēre deo bonū ē. Diceret. Quid em̄ mi ē nisi celo
ꝛ ate quid volui sup̄ tram̄. Et item. Deus cordis mei ꝛ ps
mea deꝰ in eternū. Dic q̄ vt dictū ē ad id quod optimū ē.
qui uis cupidus p uenire: liquidē aī qđ extra cupit alleq
possit. Verū qm̄ id omīo impossibile p̄struit ꝛ vita brem
oꝛ. ꝛ vtus infirmioꝛ. ꝛ ꝺloꝛ numerosioꝛ. longo p̄fecto tunc
ꝛ tardo labore deludat: qui dū quecq; desiderant. attingere
volūt: ad victoꝛ desiderabilia nequēt p tingē finē. Et vn
nā attingere vniuersa nīo. ꝛ nō ex p̄uento vellent. Hoc
em̄ facile possent. ꝛ nō in tardū. Nam ꝛ animus sensu quidē
carnali tanto velocioꝛ. quāto ꝛ p̄spicacioꝛ ad hoc datus est.

ut illū ad omīa p̄ ueniat. nichilq; audeat contingē sensus
qđ ānimꝰ p̄aureus qū vnle ñ pbauerit. Hunc aūt arbitror
dictū. oīa probate q̄ bonū ⁊ tenete: ut videlicet ille huic p
videat. nec is suū votū mū ad illius iudiciū consequat. Illo
quin non abstendes ī montē dñm. ñ stabis ī loco scō eius: pro
eo qđ in vano acmpis animā tuā. hoc ⁊ aīam rōnalē. dū
in star pcorus sensū sequeris. racione quidē orbola. et ñ
resistente in aliquo. Quor itaq; recto nō p̄ueniet gressus
currūt. ⁊ certa viā: ac p inde aplī spreto filius. non sic cur
rūt ut apprehendant. Qñ etenī apprehendant quē apprehendē ñ
post oīa nolūt. Iniustorū iter. ⁊ tortuosus in finitus. cuncta p
nimꝰ attemptare velle. Iustus aūt non ita. Fugiens nem
pe vituperationē multor cōmorantiū ī tortuosū. pulti enī sūt
viā latam p̄gentes que ducit ad mortē: ipe ḡ regiā elegit
viā. non declinans ad dexterā vel ad sinistrā. Denicq; attel
tante ppha. semita iusti recta ⁊ recto callis iusti ad ambulā
dū. Hȳ sūt qui salubri cōpendio tanti sūt. molestū hūt. ⁊ in
fructuosū vitare cautū: verbū abbreuiatū ⁊ abbreuians
elegentes. nō cupe quicq; vident. ⁊ vendē nungis que pol
sident. ⁊ dare paupibz: hī plane pauper. qui ipōr ⁊ regi
nū color. Omnes quidē currūt: ⁊ inter currentes distert.
Denicq nouit dñs viā iustor: ⁊ iter impior peribit. Idcor
aūt melioꝝ modū iusto. sup diuitias p̄cor multas: quic
dem ut sapiens loquit. ⁊ ī sipiens exp̄imit. qui aūt esurit
ut ⁊ sitit iustitiā ipi saturabūt. Iustitia siquidē rōnc
utentis spē. salus ⁊ vitalis ⁊ naturalis: pecunia ꝙ sic nō
minuit ānimi famem. quoñ nec corpis venty. Denicq si
famelicū hoīem aptus faucibz ventor. in flatus haurire buc
cis aerem cernas. quo qui desiderat famis rōne credas ī sam
re. Sic nō minorē ī fame ⁊ si spūs rōnalē. rebz putes quibz

+ ℔ diligit pecuniā nō saturabit pecuniam

ūiq; corpalibz non magis ī flari quā sanari. Ad nanq;
decorpibz ad spōs. Per illa sane spualibz: nec ulli ē regiōe
relica corpalibz queunt. Adeneat aīa mea dō: q replet
ī boīs deliderū tuū. Replet ī bonis: ex tat ad bonū: tenet
ī bono: p ueīt. sullmet. mplet. Ipe facit ut delideres: ipe ē
qđ delideras. Dur lup. caulā diligendi deū. deus ē. Per dile:
nam et ēmens ē. et finalis. Ipe dat occasionē: ipe creat
affectionē: deliderū ipe cōsumat. Ipe facit vel pon ipe trās
ē ut amaret: ipe spatur feliū amando. ne ī vacuū sit ama
tus. Cius amor tūm q̄ q̄rat q̄ remuneret. pre redit benig
nor: rependit iustior: et spectat suauior. Dues omnibz qui
ī vocant illū: ū tū habz quidē sepo melius. Se decit ī meritū
se seruat ī pmiū. Se apposit ī refectione aīax scāx: se in re
demptione distrait captiuax. Adonis es dñe aīe querenti te.
Qđ si in venienti. Retem ī hoc mix ē. qđ nemo te querere
valet. n pus in uenerit. Vis q̄ī uenirī ut querarīs: queri
ut ī ueniarīs. potes quidē queri et nō in venirī: nō tamē
p uenirī. Nam q si dicam mihi ozō mea p ueniet te: non
dubiū tū qđ tepidi sit oīs ozō: qui non p uenerit ī spiritu.
Diendū iam unde ī chocet amor nost: qm ubi cōsumetur dis
tū z ī mor ē affectio naturalis: unū de quatuor. Note sūt. nō
opus ē noīare. Quod si naturale ē. nullī quidē foret pmo
oīq; auctori deseruire nature: uti q dictū ē. pmū et maximū
mandatū. diliges dñm deū tuū tc. Per qm creatura fragi
lior atq; in firmior ē: ipi pmū imperante necessitate com
pellit ī seruire. Et ē amor carnalis. quo aīa oīa homo dili
git se ipm. apter se ipm. pmus gradus amoris cū diligit homo
se apter se.

Nullū quippe sapit nisi se ipm sicut
se ipsū ē. pmus qđ animale. deinde quod spuale. Per pce
to mdiat: sī nature ī seruit. Qđ nempe carnē suā odio

habuit. Et ꝙ si cepit amor idem ut assolet cē ꝓfilior. siue
ꝓclinior. et necessitatis alueo minime otento. campos volup
tatis erundans lucꝰ uilis fuerit occupare: statim supflu
itas obuiante mandato cohibet. cū dicit. Diliges ꝓximū
tuū sicut teipm. Justissīe quidē ut consors nature. n̄ sit
ex sors grē: illi ꝓcelertim grē que nature ī lita ē. Qđ si gra
uat hō interms non dico necessitatibz sub uenire. hz et vo
luptatibz deseruire castiget ipe suus. si non wlt esse transl
gressor. Quantū wlt s' indulgeat: dū eque et ꝓximo tan
tidem meminerit et ꝛbendū. Frenū imponit tibi o homo
ex lege uite et disipline. ne pꝰ con cupiās tuas eas et pereas:
ne de bonis nature. hosti seruias aīe. hoc ē libidm. Quā iuꝑ
tuus utꝛ honestis cōmunicas illa consorti. q̄ hosti et ꝓtio.
Et quidē si ex sapientis consilio a voluptatibz tuis auertes
et uiꝝ doctrinam apli. victu uestitugz otentus. paulisp sul
pendere nō grauaris amorē tuū. atq; nullibz deliderijs
que militant aduersus aiām: sane qđ sub tantis hosti
aīe tue. sorti nature puto qđ nō grauabeis im perturi.
Tūc amor tuꝰ et tēpans erit et uultus. si qđ ꝓuis sub tan
tis voluptatibz frgtris necessitatibz nō negetur. Sic a
mor carnalis efficit et sordalis. cū in cōmune ꝓtrahit. Si
aūt dū cōmunicas ꝓximo. forte tibi defuerint et necessaria
qđ fatues. Qđ cū uili ut cū omī fiducia postules ab eo q̄
dat omīb; affluenter et ñ imꝑpent. q̄ aperit manū suā. et im
plet oīe aīal benedictione. Tibi uī liquidē non ꝙ qđ sallit lubē
ter ī necessarijs. qui plerisq; et in supflua non dē esse. Denuq;
aut. ꝓmū querite regnū dei et iusticiā ei. et hec oīa adiuent
vobis. Sponte se omnium pollicet necessaria: supflua re
stringenti et primū diligenti. Hoc quippe ē querere regnū
dei. et aduersus pcm imꝑatare tyrānidē. pudicie potius
ac sobrietatis subire iugū. quā regnare pcm ī tuo morta

li tor̄pe.pactaris.Porro nūt ⁊ hoc iustitie ē tūi quo t̄ z̄na
tura cōmunis.nature quoq; tūi eo mūn⁹ nō habere dnm
sūi.Vt tū p fecta iustitia sit diligere.p̄mū: deū in causa
haberi.necesse ē.Alioquin p̄mū pure diligere quomō p̄t:
qui ī deo non diligit.Porro in deo diligē non p̄t: qui deū
non diligit.Oportet g̃ deū diligi p̄ius ut ī deo diligi pos
sit et p̄mo ifluit g̃ eam se diligi deus.qui et rem bonā fa
cit.fiunt autē sic.Cum naturā condidit ipe et p̄texit.Cum
⁊ ita condita finitur habeat ungt̄ necessariū p̄tectorē quē
habuit conditorē: ut que mīi p ipm nō ualuit esse.nec sine
ipo valeat omnino subsistere.Nō ne sine de se creatura
ignoret.at p mō sibi qđ ablit suppbe arroget būficia cōdi
toris: uult hoiem ilde conditor multo quidē salubriq; filio tri
bulacoīb; er exteri.ut cū defecerit homo ⁊ subuenerit deo:
dū homo liberat a deo: deo ab hoie ut dignū ē honoret.Hoc
eū dicit.In nocta me ī die tribulacoīs: eruā te ⁊ honorifica
bis me.fit itaq; hoc modo talis: ut homo animalis ⁊ car
nalis.q̄ p̄ se nemīē diligere nouerat: eā deū uel p̄pter
se amare incipiat: qđ in ipo minime ut sepe exp̄tus est oīa
possit.que tū posse prosit: et sine ipo possit michil.

Ergo iam deū set | dm tū hō p̄pter se diligit deū

Amat ergo iam deū.set p̄pter se interim ad huc: nō p̄pter ipm.Est tū quedā
prudentia.scire q̄ certe.qđ ex dei adiutorio possis:
et ipi te seruare ī offensū.qui te tibi seruat ille sū.Ut si fre
quens ī gruerit tribulacio.ob quā et frequens ad deū con
silio fiat.⁊ a deo eque frequens liberacio consequatur: nōne ⁊
si fuerit pect⁹.uel tor lapideū.totiens liberati.euolluti nūc
ē ad gr̄am liberātis: quatin⁹ deū hō diligat.nō p̄pter se tanti
set p̄pter ipsum.

Tertius g̃dus tū deo p̄pter se diligitur.

Ex occasione quippe frequentiū necessitatū.crebris nūc
ē in terpellacoīb; dei ab hoie frequētari.frequētm

do gustari: gustando probari quã suauis ꝛ dō. Ita fit ut ad diligendū pure deū. plus iã ipm alliciat gustata suauitas quã vigeat nīa necessitas: ita ut ex emplo samaritanor di centiū mulieri. que ad cē dñm nīm auerat. iã nō ptiã loque lam audiuim⁹ ipi em audiuim⁹ ⁊ scim⁹ ipm ipe ꝛ vere saluator mūdi. Ita im quã hor ex emplo. carnē nīam alloquentes: dicam⁹ merito. Jã nō ppt tuã necessitatē deū diligim⁹: ipi em gustauim⁹ et scim⁹ qm suauis ꝛ dō. Fit em cū carnis quedã loquela necessitas: ⁊ bñficia que ex periendo pbat. gestēdo remūerat. Itaq; sit affecto: iam de diligendo. primo implere mandatū ñ erit difficile. Amat quippe veracē deū: ar phor que dei fuit. Amat caste: et casto non grauat obedire mandato: castificans magis cor suū ut scptū est obedīa caritatis. Amat iuste: ⁊ mandatū iustū libent amplectit. Amor iste merito gratus: qr gratuit⁹. Casto ꝛ: qr nō impendit vbo ne qz lingua. sz ope ⁊ veritate. Justꝰ ē. qm qual' suscepit. talis ⁊ redditur. Q'em sic amat. sanct' scs. q fecto quã amatꝰ ē amat⁹ querens ⁊ ipe vicissim ñ que sua fuit. sz que ihū xpi: quē ad modū ille mīa. uel pot⁹ nos ⁊ ñ sua que sunt. Sic amat qui dicit. sitemim dō. q. bonꝰ. Qui dño confitet. nō qm ē bonꝰ ē. sz qm bonꝰ ē: hoc ve diligit deū. qr deū. et non ppter scipm. Non sic amat de quo dicit. sitebat tibi cū bñ fecis ei. iste ē ter⁹ amoris gradꝰ: quo nō ppter scipm. sed diligitur. Quarty

Felix q meruit | gdꝰ qñ ñ scipm diligit hō ñ ppter deū. ad quartū vsqz ptingē: quatinꝰ ñ scipm diligat hō ñ ppt deū. Justicia tua deꝰ sicut montes dei. Amor iste mōs ꝛ ⁊ mōs dei ex celsus: ⁊ uerus mōs coagulatus. mons pinguis. Qs ascen. in mō. dñi. Qs dabit in pēnas. si. col. et volabo et requiescā. ffactus ē in pace locus iste: et habitacio her in syon. Heu ñ qz ī colatus mes⁹ plongatus ē. Caro ⁊ sanguis vas luteū trena ī habitacio. qñ capit hoc

qlibet tēmodi erpitur affectū: ut diuino debriatus amore
unim⁹ oblitus sui. factꝰq; sic ipī tam⁹ vas pditū. totꝰ pgat
in deū. et nō hereus deo vn⁹ cū eo spūs fiat et dicat. defecit ca
ro mea. et cor meū deus. deꝰ cordis mei et ps mea deꝰ in eter
nū. Beatū dixerim et sēm. cui tale aliquid ī hac mortā
li vita raro ī tōtū. aut vel semel et hoc ipm raptim. atq;
vn⁹ vix momenti spacio erpiri donatū. De eū quodam
pdere. tam⁹ qui nō sis. et oīno ī sentire te ipm. et ntemetipō
ēr manibꝰ et pene ānullari: relictis hūlacois nō humane af
fectiois. et liquide emortalibꝰ quibꝰ ad illud raptim īter
dū ut dictū. et ad momentū subito ī uidet sēm nequā pturbat diei malicia. corpꝰ mortis aggrauat. sollicitat carnis
necessitas. defectus corruptiois non sustinet. qdq; hūs vi
olentꝰ. firma reuocat caritas: heu redire ī se. recidē ī sua
dpellitur: et miserabiliter clamare. Quis me liberabit de
corpe mortis huius. Nō tam scriptura loquit de eū oīa fuisse
ante semetipm: erit p fecto ut factura sibi quis conformet
et non cordet auctori. Oportet primū de ī eūdē nos affectū quis
transire: ut quem deꝰ oīa ē uoluit ante semetipm: sic nos
quoq; ī nos ipos. ī aliud aliqd fuisse uel esse uelimus: nihi
eque ante ipm. ob solā ipius uidelicet uolūtatē. nō ullam uo
luptatē. Delectabit sane non tam mīa vel sopita necessi
tas. vel sacrata felicitas. quā qd eius ī nobis. et de nobis volū
tas adimpleta. videbit. quod et cotidie postulamus ī ordine
ad diuinū. fiat voluntas tua sicut ī celo et ī terra. Quanta dul
cedo et castus: et dulcis et suauis affectio: et pura et dedicata ī ten
tio voluntatis. et cor certe dedicatum: et purius. quo in ea dequa
nihil ā ad mortū relinquit: eo suauius et dulcius. quo totū
diuinū est qd sentit. Sic affirmat deificari ē. Quoniam stilla aque

modica·multa ĩfusa vino·delicẽ ale tota videt᷑ dũ ꝙ saporẽ
vini ꝫ duit ꝙ colorẽ᷑: et quom ferrũ ignitũ ꝙ tam dens·igni li
quidũ sit·pulcra ꝯpago ex utrq; forma᷑: ꝙ quo ũ solꝫ luce
pfulsus aer ĩ candẽ trauſformat᷑ solis claritatẽ·adeo ut ĩ
tam illuũatus·quã ipm lumẽ esse videat᷑: sic omnẽ tuũ ĩ sanctis
humanã affectionẽ·quodã ĩeffabili modo necesse erit ale
mentẽ liquescẽ·atq; ĩ dei penitꝰ tũfundi volũtatẽ·ĩ illo
quin quom omnia in ũbꝫ erit des᷑: si ĩ homĩe de homĩe quic
quã superet᷑: Manebit quidẽ suba: ſz ĩ alia forma·alig glorĩa
aliaq; potentia·Qñ hoc erit᷑: Qs ꝫ videbit᷑: Qs possidebit᷑.
Qñ veniã ꝙ apparebo ante faciẽ dei᷑: Quis det mihi dicit
cor meũ ex quisuit te faciem meã: faciẽ tuã dñe requiã᷑: Dutas
videbo templũ scm tuũ·Ego puto nõ ante faciẽ p certe ĩ
pletũ uꝝ·diliges dñm deũ tuũ ex toto corde tuo·ꝙ ex tota aĩa
tua·ꝙ ex tota vtute tua: quousq; ipm cor cogitare iã nõ cogni
t᷑ de corpe᷑: et aĩa eidẽ pu hoc statu vitificando ꝙ sensificando
m tendere desinat᷑: et vtus eiusdẽ reuelata molestꝫ·ĩ dei
potentia roboret᷑: Impossibile nimiꝫ ẽ tota hec ex toto ad
deũ colligẽ·ꝙ diuino ĩ figere vltu: quãdiu ea hmõi fragili
et crũpnoso corpe mi tenta ꝙ distenta necesse ẽ sub seruire·
ꝑ ita ĩ corpe spirituali ꝙ ĩmortali·ĩ corpe integro·placido·placi
toq;·ꝙ pfectia sub iecto spiritui·speret se aĩa quartũ anno
ris apprehendẽ gradũ vel pot᷑ ut ipso apphendi: quippe nõ
dei potentie ẽ dare cui vlt᷑ nõ humane ĩdustrie alleqꝰ
tur in quã sũmũ facile obtinebit gradũ: cui in gaudiũ dñi
sui pntialiẽ ꝙ audialiẽ festinantẽ·nulla iã retardabit car
nis illecebra·nulla molestia conturbabit᷑: Dutinã ne tu
hanc gram uel exptẽ scos martires alleꝰtos᷑: ĩ illis nõ
hmõi victoriosis corpibꝫ ostitutos᷑: Magna nis prius amo
ris illas aias ĩ cruciatus rapuerũt·que ita sua corpa foris
exponẽ et tormẽta ꝺtẽpnere ualuerũt᷑: Ut p fecto dolorꝭ
acerbi sensꝰ·nõ potuit ĩturbare serenũ᷑: et si nõ ꝑturbare.

ꝯ̄ autē solutas iam corpib⁹ ⁊ in mersus ex toto tredym⁹ in mē
so illi pelago eterne luminis ⁊ luminose ⁊ eternitatis. Et si quod
non negatur velut sua corpa vetepisse aut certe recipe desi
derent ⁊ sperent: liquet procul dubio nec dū a se ipis in mutatas
quib⁹ constat nec dū penitus desse de quo quid vel modice
tenuis reflectat. Donec ⁊ ab sorta sit mors in victoria. et nox
tus undiq⁹ tminos lux p hēmis in undat ⁊ occupet usq⁹ quaq⁹
quatinq⁹ ⁊ in corpib⁹ gla celestis effulgeat. non possūt ex voto
aīe serpās exponē ⁊ tūsire in deū. nimiq⁹ ligate corpib⁹ cuā
tūc et si non vita nel sensu. certe affectu naturali: ita ut
absq⁹ hijs nec velint nec valeant cōsūmari. Itaq⁹ autē ⁊
staurationē corpm. non erit ille de fetat⁹ aīnoz qui p fer
tus ⁊ sūm⁹ ē upōz status: nec tarms in sane cōsorciū
spūs nō recipet si absq⁹ illa cōsūmaret. cū ō absq⁹ profectu
aīe ū ponū corp⁹ nec resumit. Denīq⁹ pciosa in conspectu
dñi. mors sctōz eius. Quō si mors pciosa: qō vita ⁊ illa vita.
Nec mirū si corpus iam qle conferre videt spūtu. qō et in
firmū ⁊ mortale constrat upi nō mediocriter valuisse. Q
quā vex locutus est qui dixit. Diligentib⁹ deū. omia cooperan
tur in bonū. Valet deū diligenti aīe corpus sūm infirmum:
valet et mortuū: valet resurrectatui. primis quidē ad fructū
penitentie: sctōs nō requie: postremo ad cōsummationē. Me
rito sine illo p fas non volt. qō in omī statu i bonū sibi sub
sernire p sentit. Bonus plane fidusq⁹ comes caro: spiritui
bono. cūe ipm aut si onerat. iuuat: aut si non iuuat et
onerat: aut certe iuuat et minime onerat. p⁹ status
laboriosus. ⁊ fructuosus. sctus otiosus ⁊ minime fastidio
sus: tertius et gloriosus. Audi et sponsū in canticis ad pro
fectū hūc trimodū mutuante. Comedite i quit amici ⁊ bi
bite: ⁊ inebriamini karissimi. laborātes in corpe vocat ad a
bū. iam posito corpe quietētes ad potū i uitat: resumētes
corpa cuā ut i ebrientur impellit. Sctos et vocat karissimos

✠ qz li nō opat⁹ mortua ē. pozro ipm opꝰ calz ē.

mirū caritate plenissimos. Nam ⁊ in cetis quoqz nō carissimos. ⁊ amicos appellat. differencia ē: ut hi qui ī carne ad huc grauati gemūt. cari habeant⁹ p caritate quā habēt. qui ō iam solui carnis compede luūt. eō sunt cariores quo et pmptiores. atqz expediciores facti ad amandū. Pozro putridiqz merito noiant⁹ et sūt krūm. qui recepta iam sēda stola. ī corpibz utiqz cū gl'a reluptis. tanto ut dei ferūt⁹ a more liberiores ⁊ alacriores: quito et deppio mlto iam veli duū ē. quod eos aliquatenꝰ solleuatet. uel retardet. Ad' quodē ueut⁹ sibi reliquor statuū vendicat: cū et ī pon corpꝰ cū labore portet⁹. et in secūdo quoqz non sine aliqua ꝓpeta te deliderij ex spectet⁹. Dnus gr fidelis aīa comedit punē suū: ⁊ heu ut sudore vultus sui. ī carne quippe manens: ad huc ambulat p fidē. Quā sane opari p dilectionē necesse est. dicente dño. Meus cibꝰ est. ut faciam voluntatē ptis mei. De hmt carne ex uta. iā pane doloris ū cibat⁹: sed vinū amoris tam ꝑ pꝰ cibū plenꝰ haurire p mittit. Non purū tam. ⁊ quom sub spouse noīe ipa dicit. m cantcis: bibi vinū meū cū lacte meo. Dnō eīm diuini amoris. miscet etiā tūc dulcedinē naturalis affectiōis: qua relicte corpus suū ipmqz gl'ificatū deliderat. Fluat gr iā tūc sē caritatis potata vino: ⁊ plane non dū usqz ad ebrietatē: quo tempat ut terum ardorē illū huius lactis pmixtio. Ebrietas demqz solz euertē mentes: atqz oīno reddē ī memores sui. ⁊ ū ex toto sui oblita ē. que ad huc deppo corpe cogitat sulsitando. Cetm hoc ad eptō. qꝰ solū utiqz de erat⁹. quod iam impedit a seipa quodāmō abire. ⁊ ire totā in deū⁹. eo penitꝰ s' dissimilliam fieri. quo deo simul limā effica donat⁹. Tūc demum ad crateram ad nulla sapie ulla dequa legit⁹. ⁊ talis mes ī ebrias quā p clarꝰ ē. Quid

mirū si nam ī ebriat⁹ ab ubertate dom⁹ dei: cū nulla mōdē te cura de ꝓpo sectura bibit purū: et nouū illud cū xpō in domo p̄r̄is eius.

De triplici convivio.

Hoc ū cōuiuiū triplex celebrat sapiā. et ex una complet karitate: ipā cibans labōrantes: ipā potās quiescentes: ipā regnantes in ebrians. eoꝝ aūt ī cōuiuio corpali. nā cibꝫ quā potus apponit: quō et ī tali ordiē natura requirit: ita et hic p̄mo quidē nā morte ī carne mortali labores manuū nr̄ax mandūcam⁹: cū labore qd̄ gluciendū ē mastic̄antes: post mortē ū ī vita spīt̄ali. nā bibim⁹ suauissimā quadā facultate qd̄ qd̄ p̄cipiē colantes: tandē reduuius corpib⁹ ī vita ī mortali. in ebriabam⁹ mira plenitudiē ex uberantes. Hec pro eo quod sponsus ī cantic̄is dicit: comedite amici et bibite: et ī ebriamini karissimi. Comedite nā morte: bibite p̄ morte: ī ebriamini p̄ resurrectionē. Merito nā karissimi: q̄ caritate ī ebriant. Merito ebriati: q̄ ad nuptias agni ī troduci mereant edentes et bibentes sup mēsam illius ī regno suo: qui nam sibi ex ibet gloriam eternam nō habentē macula nec rugā. aut aliquid huiusmodi. Tūc profus ī ebriat karissimos suos. tūc torrente voluptatis suę potat: quō quidē ī complexu illo arrullio. et salsillio sponsi et sponse: fluminis impetus letificat ciuitatē dei. Et nō aliud ē arbitror quā dei filiū qui tālicus ministrat. quē admodū ipe humilit: ut ex hoc nā multi epulentur et exultent ī cōspectu dei. et delectent in letitia. Hic illa sanctas sine falsidio. hic in sacriabil illa sine ī quietudiē curiositas. hic eternū illud atq; ī ex plebile delideriū. nescient egestatem. Hic temp̄ sobria illa ebrietas. nec nec ī gurgitans. nā modēs vino. et ardens deo. ex hoc nam quatenus ille amoris gradꝰ ꝑfecto possidet: cū sūme et solus diligitur deus.

non

qa ꝺ nos ipos · ꝺ ꝓpter ipm ꝺiligam⁹ · ut sit ipe ꝓmiꝰ amaꝝ
aꝝ se : ꝓmiꝰ eternꝰ · amancꝰ ꝫ eternꝰ ·

Quemadmodꝰ me dudꝰ ad scos tres carthusienses scripsisse ep̃las :
ac de hys ꝫ ea gradibz · inter cetera dilleruisse · forte
aꝝ alia ibi · et si nō aliena · de caritate locuty sū · et ob
hoc queda hum⁹ huit quotz sermoni subiungere nō iu vtile ducꝰ ·
ꝓ sertim cū facilꝰ ad manꝰ habeā · illā de ia dictata · quā noua
iterꝰ dictare · Illa ꝫ qua vera · et sincera ꝫ caritas · et oīno deꝰ
de puro · et sca bona · et fide nō ficta · intenda ꝓcedere : que bo
nū prum · eque ut ūm ꝺiligam⁹ · Nā qui magis · aut ꝫ te
solū ꝺiligit suū ? ꝺuinat nō cadit ꝺiligere bonū : qꝺ utiqz ꝓpꝫ
se diligit · nō ꝓpter ipm · Et hic talis nō pt obedire ꝓpter : qui
aut cōfitemur ꝺuo qm bonꝰ · Confitetur quidē qꝺ sit talis
bonꝰ ꝫ sibi : non aū qm bonꝰ est ut sic · Qua ꝓpter nouerit se
diligi illud ab eo ꝫ ꝓpter obsequiū · Confitebit tibi cū bñ fe
rit · et est qui cōfitetur duo qm potens ꝫ · et est qui cōfitet ꝫ
qm sibi bonꝰ est : et ntē q confitet ꝫ quo cumplacet bonꝰ ꝫ · Primus
seruꝰ ꝫ · et timet sibi · Sedꝰ merꝫnarꝰ ꝫ · et cupit sibi · Tertꝰ
filꝰ · et diligit pm · Itaqꝫ et q timet · et q cupit : vterqꝫ se agit ·
Sola quē filio ꝫ caritas · ꝺ querit q sua sūt · Quā obrem
puto de illa dictū · lex dñi ꝺ immaculata cōuertēs aīas : q sola
mēdz sit q ab amore sui · et mūdi auertē pollit animū · et ꝺ dñi
diligē · ꝺ timorꝰ · qppe ꝺ amorꝰ purꝰ · cōuertit aīam ·
Quātū ad cōū vsū · actū · affectū nūq ꝺ fiat quidē non
nūq ꝺ seruꝰ op⁹ dei · Sz q̄a nō sponte · ꝺ sua ad hoc ꝺ curia
ꝫ manere cogi solent · ꝺ fiat · et merꝫnarꝰ · Sz qꝺ non nō ꝺ ut
ꝓpria tali cupiditate ꝺuinat · qꝺ ozro ꝺ ꝓpetas · ꝺ singularita
tas · Ubi aūt singularitas · ibi angulus · Ubi ꝺ angulꝰ · ibi li
me ꝺ lutro lordes sine rubigo · Sit itaqꝫ seruo sua lex · timor · ꝓ
quo cōstringit · Sit sua merꝫnario cupiditas · qua · ꝓ

tatē qñ temptatē ab structus et illectꝰ. Ez hanc nulla aut sine mā
culā ē: aut ad hās conuertere pt. Caritas vero cōuertit ad hās: qs
facit et volūtarias. Porro ī eo cam dixerim ī macula: qđ nil
sibi deluo retinē obiicit. Cui nempe de quo michil ē: totū q tē
qđ habz dei ē. Qđ aūt dei ē: ī mundū ee nō pt. Ler q dñi ī ma
culata caritas ē: q nō qđ sibi vile ē querit. Ez qđ multis. Ler
autē dñi dicit: sine cā ipe ex eis viuat. sine qđ ea nullꝰ ī eis de
no possideat. Per ab surdū videat qđ dixi eam deū qñ nō alia
quā caritate dixerim. Qđ vero ī lūmā v hāc illa tantate
lūmā v ī ecclabilē illā conseruat vnitatē. mli caritas. Ler q
ē. v ler dñi caritas: q trinitatē in vnitate quodāmō colybet
v colligat ī vnumlo pacis. Nemo tamē me estimet caritatē
hic accipe. qualitatē vel aliqđ nr dens. aliogn ī deo dicē
qđ ab lit esse aliqđ qđ deus non z: Ez subam illā dicunt qđ
vnaq ñ nomi ñ pt solui ē. dicente Johāne deꝰ caritas z. Di
cit ergo recte caritas. v deus v dei dom. Itaq caritas dei
caritate: sub stantiua actu dēta lē. Vbi dicit significat.
nomē subē ē. Vbi domi: qualitatis. Per ē ler eterna. creā
trix v gubernatrix vniuersitatis. Ecquid ē in nobē v nequi
ma v nummero. p eā fām fuit vniuersa: v michil sine lege ē. Imago
dei qđa quoq; ler oīm sine lege lit. ñ tñ alia qđa ler pēs q
et ler pām v si ñ precepit regit tñ. Cūm ler v nec ea q
habent legē nō a dño. Ez qđa pēs ē ferentes. Ille deū nō amāt
do. ille plus aliud amando. Habent ī qđa legē non dñi
sua. illi tñ que dñi ē subiecta. Et quidē sua ē q aliq legē fe
rre potuerūt: nō tñ eā ī mutabili. et ne legis ordo sub
uerte potuerūt. Hūc aūt dixerim qđem ē fecille sua legē
qñ temporum v eterne legis ppam vtilit voluntatē. puerle vnq
volens sua mutari tractare: ut sanct ipe ē ler sua mens
tis ēz ler pām regeret. v legē ē faceē sua voluntatē. quam

vnde ex lege

tis non ē lex posita. ¶ Non accepistis aut spm̄ seruitutis iterū in timore. ¶ Dis audire ē qđ tū sine lege caritatis non sint. ¶ Qui accepistis in qb̄ spm̄ nō operois filios. ¶ Demiq; audi ultū vtrūq; fatente de se: et qđ non sit sub lege. ñ tū sit sine lege. ¶ Ideo sū quit hijs qui sub lege erant quasi sub lege essem: cū ipe nō essem sub lege. ¶ hijs qui sine lege erant. tamq; sine lege essem: cū sine lege dei non essem. ḣ in lege xp̄i. ¶ Unde apte nō dixit ultū nō habent legē. aut ultū sūt sine lege. ḣ multis nō z lex posita. hoc ē. nō tamq; in vitis nr posita. ḣ voluntarijs eo libē vlūt dicta. quo suauit in spiritu. ¶ Dñe pulchre dñe. tollite aut nrm̄ meū sup nos. ¶ Ir si dicēt. ¶ Non in pono i vitis. ḣ vos tollite ñ vltis. ¶ Hoc in non requiem ḣ laborē i ueneretis. aiabz vrīs. ¶ Bona utiq; lex z caritas. et suauis: que ñ solū leuit suauitq; portat. ḣ z seruos et mercēnarios legis. portabiles ac leues reddit. quas utiq; nō destruit ḣ faciat vt nr pleant. dicente dño. ¶ Non veni legē solue: ḣ qđ nr plere. ¶ Illam temperat. illā ordinat. vtrūq; leuigat. ¶ Nūq̄n erit caritas sine timore: ḣ casto. ¶ Nūq̄n sine cupiditate: ḣ ordinata. ¶ Implet ergo caritas legem seruū: cū in fidit deuotione. ¶ Implet et mercēnarij: cū ordinat cupiditatē. porro timor p̄ iniuria. deinus ipm̄ ñ annullat: ḣ castificat. ¶ Pena tū tollit. sine qua ee nō potuit dū fuit seruilis: et timor manet i seculū seculi. casti et filial. Nā qđ legit. p̄fecta caritas foras mittit timorē. pena intelligē da ē: que seruili ut dixim̄ inest. nūq̄ de ē timori. illo scilicet timore reformationis: quo sepe ponit causa pro effectu. ¶ Deinde cupiditas. tūc recte a supplemente caritate ordinat. cū mala quidē penitus respuit. bona vero meliora p̄ferit: ñ bona q̄ppe meliora appetit. ¶ Qđ cū plene p̄ dei grām̄ seruatū fuerit: diliget corp̄ et vniuersa corpis bona tm̄ q̄ppe nō tm̄: nō q̄ppe deū: deos aū q̄ppe seipm̄. ¶ Per ūptū q; carna

les sūmꝰ q̄ de carnis corrupcōn̄ nascit̄ nec ille est corruptus
vel amor nr̄ carne sapuit. Que si recto ordīe diuinit̄ quib⁹
dā sūs gradib⁹ dicit̄ ipē ⁊ spūalis ⁊ qui bñ ordinat̄ ⁊ sūm ordīē
dā nō pmodꝰ spūalē ⁊ q̄ quod nō ale; de inde q̄ dō spūale.
Et q̄ pūs necesse ē portare imaginē terrestris de inde ce
lestis. In primis ergo diligat seipm̄ homo: apter se. Caro enim
pe ē ⁊ nil sapē valet p̄ter se. ⁊ ip̄e se videt ⁊ se nō posse subsi
stere deū ꝑ sibi necessariū ita ergo p̄ deū in querere ⁊ diligere.
Diligat ergo deū in seipo tanq̄ ⁊ p̄ter se ⁊ nō p̄ter ip̄m
de ⁊ ꝑ ip̄m ⁊ q̄ ocasione q̄ne necessitatis colere ⁊ fre
quentare cogitando. legendo. orando. obediendo. quādo
humanoꝝ familiaritate q̄ndā sanctoꝝ dōs imitari
consequent ⁊ diligere. Sic ergo dōs q̄ sanctos ē dōs. subsit
ad terminū tradit⁹ ut diligat deū nō ꝓpter se ⁊ ꝑ ip̄m.
Hanc ihō tradit dns. Nat⁹ est ne ego ⁊ amorem hominū.
quarto. Hortatur ꝑ scte ap̄los dicens. Nut se sal⁹ homo dili
gat ip̄m ꝑ deū. Illorum hoc sanctis ⁊ ꝑfectis fit⁹ ꝑfecto
in possibile videt esse nisi ꝑ ip̄m ⁊ in ip̄o diligat. Et in trebucto fuisse
scriptꝰ bonus fidel⁹ in quadrīē dīm suum ut in cibum ⁊ nō uber
tate dōs dei. Quasi cū ante quodē in obliuione sui ⁊ tale
mento velud de fructuoso ⁊ pfecto in deū ⁊ de incepto ad ꝑfe
ctus ex ip̄o ⁊ ip̄o existat. Et intro hoc quidam scribit cū
dicit. Introibo in potentias dīi: dīe memorabor iustitie tue
solius. Docebat ꝑfecto cū in tribuit ⁊ significat potentias
dīm. ex tuū se uti omnes ⁊ immutabiles carnis. ut nō nil
de carne haberet cogitare: ⁊ totus in ip̄m memoraret iusti
tie dei solius. Tūc ꝓ ꝑfecto lingua ⁊ membra dicit potue
rūt dese. q̄ paul⁹ docebat de capite. Et hoc nomen dīm sedm
carnē ip̄m ⁊ nūc iam ⁊ in nouissimis. Nemo ibi se cognoscet
sedm carnē: q̄ caro ⁊ sanguis regnū dei nō possidebunt. Nō

qđ carnis illic fuba fuita nō sit. ꝯ qđ carnalis oīs necessitu
do sit defutura. carnisq; amor. amore spūs absorbeud. ꝯ ī hr
me q̄ nūc sūt hūmane affectiōes. ī diuinas qualdā habeant
oīmutari. Tūc sagena caritatis que nūc tracta p hoc mare
magnū ꝯ spaciosum. ex oīi genere pisciū congregare ī desi
nit. cū p ducta qđ lit fuerit. malos foras mittens. bonos so
linū retinebit. Siquidē in hac vita ex oīi gen̄e pisciū intra
sinū siue latitudis caritas recte cōclud. ꝯ se pro tempe oīibz
cō formans. omniūq; ī se siue ad uersa siue p spa transeus
ar sua quodā mō fanens. nō solū gaudē cū gaudentibz. ꝯ eaā
flere cū flentibz oscuit. Ꝯ p uenerit ad lit. vel malos pisces
omne qđ triste patē foras mittens. sola q̄ placē ꝯ iocūda cē pu
terūt. retinebit. Quicquid em̄ tūc ubi grā paul. a infirmabit
cū infirmis. q. vret. p scandalizatis. ꝯ scandala ꝯ iniurias
procul erūt. aut certe lugebit eos qui nō habēt penitenā.
ubi certū ꝯ ī peccātē fore. nec penitentē. ī lb sit aūt ut vel eos
qui igubz eternis cū diabolo ꝯ angel' eius deputandi sūt. plā
gat ꝯ defleat ī illa ciuitate quā fluminis un petus letificat.
cui⁹ diligit dns portas. sup quā tabernacula iacob. qđ videl;
ī tabernacul' ꝯ si qū gaudet de victoria. laborat tū in pugna
ꝯ plerūq; periclitatur de uita. ī illa aūt patā nulla prius
ad mittatur aduersitas siue tristicia. quēadmodū de illa ca
nit. Sit letanciū oīmū habitanto ite. et rursū. letitia sep
terna erit eis. Denuq; qui miserie recordabit. ꝯ memorabit
ultrae di soli. Proinde ubi nā nō erit miserie locus. aut mise
ricordie tempus. nullus profecto esse poterit miserationis
affectus.

Incipit epla bti bernardi clarevallis ad monachum adamum de
vacuefeum. qui cum Arnoldo abbate Morimundensi vagabat
p diocesim Colonien̄sem, et est in ordine epistolarū septima.
cum studet revocare et dissuadere diuagationem.

Manes in caritate quā inter olim aut nouum aut putauum: caritatis p fecto dampna sentires. que vnq; sūt scandala pusillor. Nec eñ caritas caritatē offendēt aut ꝺtempneret. si sentiret offensum. Nam sepāri pt negare: ñ eñ mēbra diuisa est. Nouit pot⁹ mē diuisa ꝺiungere: cōiuncta diuidere nelit. Pro mōdo ut dixi si manēt ite caritas. non sileret. non quereret. nō dissimularet: gemens z estuans. et ītra pūs pectꝰ tuū. q; culdubio sub murmurās illud. Q; scandalizat: et ego nō uror. Siquidē bene gna cē. pacē diligit. cō gaudet unita tē. sola quippe z que illā grauant. colligat. solidat. et cō seruat vnīq; seruari cognoscit in vinculo pacis. Insensa q; vob hac tā honorabili matre unitatis z pacis. quo pacto qđ vrm qđcūq; sacrificiū deo fore acceptū p̄ limitis. cū ab scīs illa ñ martiribꝰ quoq; aliq; cē putet apls. Aut qua rōne vobis fore īsensa nō esse ꝺ hostiis. cuꝰ carnibꝰ. cuꝰ cruoribꝰ. cuꝰ carnis pignoribꝰ. tam īhumane ingendo ñ peperistis ñ paratis. Inuidentes unitatē. rūpentes vinculū pacis. Ponendū q; minꝰ qđcūq; offere pauperes: et pius habenti aduersū vos. ñ frat⁹ z frat⁹ rū. nūl tudinū re cōciliandū. Este nimirū vniuersę fraternitatis unitas ad ūnam viam pacitatē qdam veluti p̄ dilectꝰ gladiꝰ sanctata cōsistit. qui que plangens miserabilit ꝺicat. Filij matris mee pugnauerūt cōtra me. Vnde rto. Quia eñ non est cū illa: contra illā est. putas sine gemitu tā multū filie gemitū. pia mat caritas possit audire. Ideo z ipa nris lacteus imbres suas. aut de nobis filios enutrit et exaltauit. ipi aūt sprenerūt me. Caritas ipe deꝰ. pax nra xpc. qui fecit utraq; unū. In trinitate unitas manēs cōmendat. Cui q; caritas. pax. z unitas multa cognoscit. nō habz i regno xpi z dei. Hz forsitan ꝺicis. Abbas nost ab duxit nos: et sēm ire p̄cepit. Num in obedientes esse debuimus. Heus

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

quidē ī forte oblutus sis· qđ quidā die cōmunicato meā· ram
dspirati scandali dilio· ac diligent mutua tollacione dsanssō
ter nos conuenerit· Ju quo si p manusilles· ꝛ dete illud nō mi
gr ue diceret· ꝛ dtūs vir qui ū ab· m dsi· nunpioz· ꝛz esto· Debu
istis obedire filij pīs magīm sequi discipuli· Ī uenerit certe ab
bati monachos suos ducere quo libuerit· ꝛ dote quod volue
rit· ꝛz qm̄ diu uixit· Quo d mortuo illo· quē vel audire docto
rē vel sequi dutē cogimur· quo nō huc tam grauē scandalū nō
euendare cūctemur· Qđ tā vos p hibet ū dico me· ꝛz deū vām
p os ieremie tā benigne vos reuocantē audire· Ait em· Quicq
qui cadit ū resurget· aut qui auius ꝛ reuertet· Ju ꝛ ille mo
riens· ī terdixit ne vel p calium temptetis resurgē· p auersio
nē mutare audeatis de reuersione· Jta ne ꝛ de tumcto uerella
ē tuos obedire· et obedire cōtra cartatē· obedire in uīe salute
ipōr praulū· ꝛz arbitror qđ nequaq firmū vel tenaq ē dns
emanuli albis ad sub ditos· qđ cōiugiū ad sexōs· quor q̄que de
copulā· et ū homo ī uiolabili ligant sacramēto· loquēte sal
uatore· qđ deo cōiunxit homo non separet· Ipso autē allegāte
solutā esse mulierē alegē viri mortuo illo· nūte nubis deinde
cristum· legē tenere· ꝛ ll cont legē videlz cartatis· ꝛ ll dixe
nō qđ putē vos vl inuenti ī hoc parualle debe· aut vl dicēdā
esse obiam· sic parualle· Quoniū generalē dechristi illa sniaz
De cius tem aiit· Tobluzaciones cās duret dūs· cū opantibz ī
tatē· Jte ne forte qđ albim ꝛ u malo obediam ab hoc male
dicto libeā esse contendat· Judi alibi aplus· filius nō portat
iniquitatē pīs· et portabit pat nō iniquitatē filij· Et hys ꝛ
liquido apparet· mala cum pmittibz non esse parendū· preser
tim dū prauus obtemperās mipijs· in quo hominū videns
obedies· deo placere qui omē quod querā aut nō uolunt· ī obe
dientē te exhibes· Valde aū puerilī ꝛ p ītem te obedientem·

in quo te noueris superare ꝑter inferiorē & diuinā ꝑter humanā
debere obedientiam. Quid enim? Nōne dubij homo ꝓhibet deus:
et ego audiā hominē surdo deo? Non sit clamant. apli. Cla-
mant quippe dicentes. Melius ē obedire deo quā hoīnibus.
Iuxta dūs in euāgelio pharisēos increpans: quare & vos inquit
transgredimini mandatū dei ꝑter traditiones vras? & ysaiā.
Hunc multa nūt ait colūt me mandata & doctinas hoīm tenē
tes. Vtilē nō puthoplatū. Deo qđ obedisti voci vroris tue plꝰ
quā mee maledicta tibi in opere tuo. Iuxta facē malū quolibꝫ ꝙ
iubente cōstat nō esse obediam: & in obedim. Hanc hō nec
tendū qđ quedā sūt pura bona. quedā pura mala. & ī hijs
illam deberi hōibꝫ obedīam. qūm nec illa omittēda sūt & nī
phibent. nec illa nī vel iubent nō mittenda. Porro iter hꝫ sūt me
dia quedā ꝙ pro modo. loco. tempe. vel pſona. & mala possūt
esse & bona. et in hijs lex est posita obediente. tanqm in lignis
fructus bonus & malus. et qđ erat ī medio ꝓdidit. Iulius ꝓfecto
fas nō ē rūm legum. sine ꝑ librum magistrox. In hijs omnib ꝑ
lator ī nullo nī ꝓhibito cōtēpnendo. Videamꝰ ne forte ta
le fuerit qđ arguim ī vobis: et ob hoc tacita rurgu nī debuerit.
Qđ euidenter eluebit: si ꝑmulte quisq ex empla subiecto-
ribus. hijs. caritas. & rem hijs nī pura sūt bona: ex male nī
possūt nō iubere vel tenere. pura mala sūt furtū. sacrilegiū.
adulteriū. & rem talia: que vnq nī bene vel ꝑcepi vel vsq pos
sūt nī male vel ꝓhibere vel nī fieri. Nouerius hijs nī & lex.
Nullus quippe ꝓhibens valet obuiare ꝑcepto: nisi ꝓ nullo
ꝑuidente ꝓhibito. Sūt de inde media: que quidē vle nec bo
na nūncupantur cē si male possūt nī ꝓ differentia & bn̄ nec
male vel iubere vel ꝓhibere. Male nullatenꝰ hijs obtēbꝫ
obedire. Et hijs sūt vtiq empli ꝙ porrō terminare. in tale
gē. et quecq tale. Hacenꝰ de media quedā ī pura ex plena

nī nō possūt vel ꝓhibere vel ꝓ non tenere.

bonor seu malor transsceūt vouem. Rā ꝫ diuersū fieri cū liceat. ꝫ fieri ñ liceat factū tā solui ñ licet. Qđ ꝯ autē nuptias medū esse liquebat: in tam diuersis puri boni vim obtinet. Tē ꝫma possidere. sclavi quidē hoī est medū. qm̄ ꝫ ñ possidē licet. monacho ū ꝙ possidere nō licet puro malū est. Videor ne tam frat. vm̄ tm̄ tm̄ possimū mēbro diuisioīs incidat. Ni puris malis deputandū vitupenabile: sm̄ vero tollerandū iter media. via qdē ex culpa forsitā pt̄ ꝑpter obedientiā: morā ū penitus ñ pt̄ que non fit p obedientiā. Rā mortuo tā alibi sepd̄ cū iussit qđ ñ debuit nequaq̄m̄ ee parendū: supior patefecit disputando. Et si res p se tā satis euidenter tm̄ ꝑpter quotidiā que querūt occasionē ī tanto ñ subpeditat clara fama. breuit̄ ꝫ ita clarū ut ois dubietatis umbra disparcat. qđ ñ pur ñ fi medū bonū. fi plane pur fierent malū fit obedisse. Sit vrm̄ monasterū reliquisse. Et quidē taceo de mortuo. q̄ sm̄ ꝫ solū ñ audiē hī deū. ꝫ pere tātē fm̄ dñs aut stat aut cadit. ne forte ī dignās ꝫ meritō ī dignus fiat dñs. tulerūt ame hoīes iudiciū. tm̄ nō correctionē ī tpetuū non quidē qđ ꝙsilit. fi qđ iussit dñs: vtrū illa videl. nullo vtm̄ hīe debuerit quatinꝰ in standalū nullor ex fierent ob sequendū. Et ꝑ ꝑmittēdū qđ siqu simplicit̄ nichilq̄ subp̄ quires male male luet. ꝑ plurimū tē secuti sūt. mutantes illū ep̄m turonēsis. ualēs epm̄ treuerēsis. nā utiq̄ debitor erat ñ licentia p̄fatū. qđ utiq̄ nō nullos de illo tp̄e tatu fuit redidisse īcredibile nonꝫ nāq̄ nō illos tm̄git reꝑhensio. dū ñ ꝙ ꝑcerēt sine mora regredīant. Igit̄ aduersus illos tēp̄a mo. pullis sermo Tnobis. qui sacerdotes ꝫ prudentes nuncupāt manū īiciē qui ꝙ seqūp̄ suppriois sequi simul p̄ suppitorē. ñ audientes ꝙ plurimi bentem ꝫ de nō tm̄tē. ut se alb oīm frē ambulāte ordinatē sub tuliscēt. Ꝺ sequentes ꝫ ipm̄ dñm vocē dicētis. Et nō colligit me ñ dispgit. Vos frēs vos im̄ apertē ꝫ specialē notat illū apd

Jeremiã. qđ cũ dolore quđẽ reuminiscor ob probriũ. Hec ẓ in quit gens que nõ audiuit vocẽ dei sui. Dei eñ qđe vox ista est. hostẽ tuũ ꝓpo deligiãs ex offino ⁊ tanqđ digito de monstrantis. ut simplices quosq; ab eỹ impio deterreat ỹlectatu. Q̃ nõ est i quit meũ dilygit. dr si diuat. Ju hoc te iã meũ nõ esse i telligas: si lequeris dilygẽ. Deo gr clamãte qui nõ colligit meũ dilygit. lequi vos oportuit dilygẽ. Deo in qñ vos i vitante ad colligendũ. hoi potꝰ ad dilygendũ ob lequi debebatis. Magros ỹtempnebat. sub ditos exponebat. sonos ỹturbabat. ⁊ vos videntes fuiẽ curbatus cũ eo. Pilere de mortuo statu erã. ẓ conpulsꝰ sũ fateor aliquantũ ꝑ tergredi. dũ nõ potuit ꝑbari obediẽ. si nõ reprobaꝝ mõstruetur ⁊ nullio. Porro nullior animo hoĩs cũ dubia non fuerit: impossibile vi sũ est vmã sine alta vel approbari. vel respui. Liquet tũ hereticũ nulli oni ũ fuisse ob tempandũ: deo quippe imminente ỹminia. Item. Maior ĩstitutis minor nõ ẽ ꝓponendꝰ. aut ỹmunibz priuilegia non ꝑdicare imperia. qs dubitat. Nã ⁊ ex regla sc̃i dñi dicti. hoc habemꝰ. ꝓdolem qđẽ abbem cyltrensem ad medium deducere. qui vnigz suprior ar nolde qñtũ pat filio. qñtũ magr discipulo. qñtũ abbas denigz s̃o dño monacho. merito se a vobis gpter ipũ ḡrit ỹceptũ. posse ⁊ epm aud michi omnꝰ qz non tut expectatꝰ olentius. ex mabil ỹceptus. cũ ad ipos i de ipis dicat. qui vos spnit me spnit. ẓ cũ hijs pollẓ ambo bus appom ⁊ ante pom romani pontifices. tamq; gmunor auc toritas. tuꝰ quippe vos aiũt ꝑmunitos fuisse lutẽsi. ẽ ẓ ipa lutensis suo quđẽ loco erit dilucidanda: talis ꝑ ferat tuꝰ finis non sit auctoritati contra dicẽ. Certus sũmo alle pñ tifex qui ꝑ sanguinẽ ꝓpriũ solus ⁊ semel i trouit i sc̃a debemus ẽ venit: tristicia vobis de cui nat i euãgelio meo cui de vestris ad videat scandalizare. Dolus aũt qui

fuisse

nichili

mi petr. unum? Ad tuā nō licentiā quelibet. ꝫ ꝺ illiū. i. ū ut licet. ꝫ an licet. Nū tū licentiā querebatis? Ut licet qꝺ non licebat? facere magꝭ volebatis quod nō licebat. ꝫ quod ū licebat. malū erat. Mala igit̄ intentio: q̄n malū tendebat? Fuit forte tale fuisse ꝫ dicat. quod ab ipꝭ licentia quidē non liceret: liceret aūt si tū licentia fieret. Verū id nam supius ī immobili exclusū ē ratione. Per eū deꝰ ꝙ aut. nolite ꝺtemptare vnū ex hijs pusillis q̄ ī me credūt. addidit. Ā ū tū licētia. aut dicēs. q̄ scandalizauerit vnū de pusillis meis sine licentia. ꝫ absolute nolite igit̄ ꝺtēpte vnū ex hijs pusillis q̄ ī me credūt? i q̄ scandalizauerit vnū de pusillis meis. ⁊c. Consulat magꝭ ꝙ veritas. i veritas necessaria ī causa ū est. ū licite scandalū qꝺlibꝫ aquolibꝫ posse cōmitti. ū iuste papi: ū ī norie ꝺsentiꝫ. Iuꝰ tū patrādi mali querēdā putatis ee licentiā? ꝫ nō q̄ꝺ. Iu ut quāto licētiꝰ tanto securiꝰ. et q̄ securiꝰ eo ꝛ periculosius peccaretis? Iura cautela: i suspenda puideāa. Malū qꝺ iam corde ꝺcepāt ore ꝺspuere unt: ope tū cauti fuerūt ū implere ū cū licentia. Con cepūt dolorē et peperūt ī iquitatē: donec miquo pas ꝺceptu prebuꝰ ꝫ allenlū. Quo lucro. Quo ve saltē ꝺpendio mali. Numquid id aut malū esse delijt? aut vel minoratū zip pas ꝺcessit? Illo qꝺ malū malo accredēs. auget potiꝰ illd. ū minuit. Nō ꝙ malū esse neget? allenlū ꝓbere malo. Ad tū simū potificē fecisse neq̄qm credideritis. ū a tuento medacio. a in portunitate pcti. Nū etiā ille alt ꝫ ceū licentiā vob ī dulgeret. seminādi rudelz scandala? salmata sulcitādi? animos ꝺtrillādi? frm ꝺ ꝺbandi pacē? ꝛ ꝺfundendi vnanimitatē qꝙ ī sup ꝺtēpnendi eam? Ad q̄ necessitate? Necesse ū habeo dicē. cum rei ex to latus ꝺdā. Defectos minix plūmꝰ: profectū nō ceruinꝰ. Hys g talibꝫ ꝛ tam granibꝫ dare mal allenlū. ex hibē ob se quiū. ipendē admutuiū. tu ū obedam nosas? modestiam

nūnquas appellas manſuetudinē. Tu in quā cōuais pessima vita
ſtutiā palliare nōibz: Nā putas hanc ſine iniuria facie dñi ſtutiā q̄
ſtutibz facias iniuriā. Damnabiliz p̄ ſuperbiā turpilliz leuitate
crudelitatem diſcretionē obedie modeſtie manſuetudis nōibus
uelas et uelatis lordibz facta illa vocabula maculas. Hāc ego
nūquā emuler obediam. Talē in nūq̄ habeat modeſtiā pelvor
moleſtiā mutari. Hui tēpi manſuetudo ſp̄ lōge ſit a me talis
ſiquidē obedia ōi cōtēptui ē deteriorē. Talis q̄z modeſtia vitia
ōem modū excedit. Vltra diuinā cam ruit. Hz veri ſolicitum et uerog
petētis diligentiā exigit. Qualis demū illa ē manſuetudo. q̄ nō
ē auditu omīū aures exulcerat. Volo tibi et cā ipām ut a me
habeas. nē vnq̄ tā pauēs ſis. ut aliquibz et quo ſi liceat ptinaci
ōtendas: liceat et mihi obſecro paulo mīr fidēs agē tecum. Ille
qui male nulli nocuit dete: ſi q̄ nemini ſolet. ſoli mihi dignāris
putaueris. Igit tua iuuēcio ōſtiam. Volēs an iuuēs p̄fectus es
Hz ſi ex voluntate mea nō es obediā. Si aūt iuuēs ſuſpectū habes
habuiſſe me p̄ceptū an ob ſequi grauabaris. Vt ſi ſuſpectus tibi ōil
nullo negotiāria. Dic ut tue p̄ceptor dare ſi tapes ex p̄ceptis
mei diſcrimē nullū te paſſo es: ſi ſolū p̄ter voluntatem tuā
et ōſtiam. Quātā ei digna ſi pena. Nō poſſū facere ſi quidē
huic ōtēnoſiſſimē p̄ceptor. Videbas diſcipule et legebaris. Dem
pena ē patri ſi age ſi q̄ libeat hz non licet q̄ liceat. Quis q̄
hoiem audiebas furtiue ſuſurrātē deū nō audiebas aperte
clamātē. tale q̄ ſcelus emiſſo tonitruo. De illi p̄ q̄ ſcandalū
ueīt. Nō tm nū dñs: hz et ſancti ipi clamore nr̄ hominū vehe
mēti. ſuperbis lux terribilis irruebat. Clamor ei ſi ſolitudo.
Titulus quippe p̄ſiplis filius di. ut eos ad ſe cogeret. i mul. ulte
fremebat i diſciplores. Dom nimiz diſciplores. q̄ nō nouit p̄ci
legere. ſi aliquis eis clamor et vehemēs. aut ſi pena ſe ſequeb
nias ob ui ferens ex utauit. Terrā ſcelosiq; tubā illa vocauit

+ Scandala dicitanē audiebas: et obſequebaris.

scandala facientibz de mergi pcipi in pfundū maris. Cur hoc dixit: ū qz ligare volut tam grua illos ī posterū magne tormenta: ut eis oparata mors tēpalis: ū penalis ee videat hō mgdi. Q̄ qz scandalū tā enorme ommitten obediens nō hesitat sequēdo illum ob sequēdo illi: nōne utilius nr pmittā veritatis simām molā alligarī collo eis sulpēdes: et sic eū demergēs ī pfundū maris. Q̄d gr. Tu ille obedientissim filius. tu ille devotissim discipulus. illū prem et pceptorē tuū. quē ū puncto quidē temporis vel tūlucrso ut dicitur pcrisgate qui diu vixit pallus es elegans. uta ut īvocā qz p eū nō quidē veris baptis more balaā oul'cadē non cuctatus sis: tu ne nr illū tuo uta beandū putas ti ob sequio: ut morte illi grauiorē exhibueris obediam. Semta nūt ex prior qm uā illa sit sīa. Juuenis hoīs domestic. Vide te ntaz senes. sit dns ipe tibi. nōne si sapis ptem et si nō delipis tremis. Q̄ppe nr obedia ū meo quidē pitatis nudius pior ī uenta hominadio. Bz nō ignorās. q ū ū tre pidas. Q̄d sit trepidas. cur nō emēdare festinas. Illoquin ille hīc ad aliud tribunal tribuā. dnām portas. ū nder teste nō diget. ū veritas dsiguit ītuciones. ū ī qui cio culpax ptm qit ad abditu mōd. ū demqz secretissimos recessus nēm dm ns ille īuestigat ītutus. et ad subitū illū ultricē fulgorem caax expās sinū. nūcta sine bona sine mala enormit que ce labant. Ibi seqr sint nūdā. sanctes et dsentes pari pena punier. Ibi tures et long fux. simile sit exceptuī sīam. Ibi par sub ibit nudicū. et qui lactāt. et qui lactant pūores. Ver qz ig ta diu nō nō me: ille videret. Cage pie: et dic nō sū in quinato ab ea. ille stonde qm ē in sinu tuo: ut te lactato n ad uru. Pone demqz pernone qua nī ad ultcis: nichil tue ī ter elle putato. Nō ita ysaias. Redargut eū sep̄m. non solū qz ipe īmūdus hz et qd soli sit īmūdor. qz i cens vic

pollutis labijs ego sum: et in medio pli polluta labia habetis
ego habito. Redarguit autē sē dixerim. ñ qz nō mal' habitaret.
si qz mala ñ redargueit. Sit nāqz aut. Ve mi qz tacui. Cū ñ
que malū facere arguerēt: qđ se et alijs ñ redarguisse redar
guticō. Ad de inde ē dānū. Nōne aliem ōtagionē pti se sensi
rat i quari posse cū dicēt. nī hōibz opantibz i iqtatē: et non
ōmunicabo cū eis cor. Demuqz et orat dicēs. Ab occultis
meis mū me. do: et ab. par. ser. tuo. Nō ē malor efz nolunt
ptrapāe malū. studuit declinare ōsortiū. Aut etenī. Sō sedi
cū ōsilio vanor: et cū nū. gre. ñ ītroibo. Aut ūsidō ōmixt et sub
sequis. Odiui eccl. ma. et cū ip. ñ sedebo. Audi denuqz et lapi
dis ōsiliū. filiū mi si te lactauerīt pctōres: ñ acquiescas eis. Cu
ī aduersus h natz alia i hūc modū i mumera veritatis testi
moñ. putasti cuiq obediēdū. Odiosa puersitas. Obedic
ūtiq q sp mutat veritatē. nō in veritatē ūtmutat. Scheue ī
dixerim fris hemrici obediui. cui cito ēlipsi ētu ab errore. et
conuertenti ex mūe. talē ōtigit ñ expuri obediam. Cui pono
rē nūc et dulcorē sine hui mū i obedie carpit. nī nāqz detul
tat fructū. bonā habēs ōsciām. qđ tenis collegas suos. firma
cordi grauī scandalo ōsulliētibz. ipe ī fres impropolito et
ordiē suo sine ī rela ōsulet. Cui ego si opno det. pugnā pono
eligerī ni obediam nī ipi ōsciā: qui hoz studiosiuſ obediam
nī scandalo. Optimo enī qz melī agit iste sic ī obedies abbi
ti ñ caritati. seruādo vnitatē i vinculo pacis: qui q ita ob
temperāt hoi vni ut vni ī ferāt vnitati. sidenter et hoc nō di
dermu ex pedure magis nulibz sola vni hois pfectuari obedia:
qui reliqs oibz pietatis hois et votis qui ep tellioris. Sic ōe ut
tetī tacā. duo ī aqua nob in mōsteriis ñuer sāntibz ob seruā
da tradūt subiectio et stabilitas i loco: et ita ob seruādā qđ
neutrī ī pediat alterz. ñ alterutz s ī nudiēt: ut vbi ī ra. sic te

stabilē in loco exhibeas. ut alibi subtā nō ꝺtēptas. sic obꝺ/
dias subiectꝰ abbi. ut stabilitatē nō mittas. ꝓꝛro si destitꝰ
+ loco
ſtitꝰ ꝓſeuerātē. q abbis forte subꝺi ꝺtēptū mi ꝓꝛis. nunquis
si rēpſhendum ꝰ obediam. q vob vrīm deſerendi locū vel cū exiſtat
vl' octalio. ꝓſertim cū nu ꝓfeſſioē i'glari ſit ꝓmittat. ſtabilitas.
ut de ſubiectione abbi exhibenda. nulla penitꝰ mētio fiat. ſi q
ris forſitā m quiens nī. Rō q tu facis de tua ſtabilitate. quia apꝺ
ꝓſtertaū firmaſti. et nūc alibi habitas. ī hoc qꝺ reſpōꝺeo. Ego
quidē ꝓſternēlis nūc hīc ibidē ꝓfeſſus. ab abbe meo ꝰ nūc habi
to nullus ſum. ſi nullꝰ ī pace. nullꝰ ſine ſtraꝺalo. ſine diſcꝺia
nullꝰ nr. ꝺluetuꝺiez. et ꝺmunē inſtitutione. Cū ꝺu q ī eadē q
nullꝰ ſū pace. et cōcoꝛꝺia ꝓſeuero. cū ꝺu ī humilitate ſto. ꝺmum
bz ꝓmitti nī ꝓfero. quieto. et ſubiectus ī quo poſitꝰ ſū ꝓ manꝺo.
ſecura ꝺico ꝺſtā. qꝺ ꝓmiſi firmit' teneo. Quoꝝ em ſtabilitatis
ꝓmittꝛ votū. q mutatis nō rūpꝺ mutuū. pacis firmamētū
nī deſero. Et ſi coꝛp' nō ſentiaut obediā. ſi ſpīm ibidē ꝓſentē tenet
ꝛoꝛes ꝺeuotio. et ī illo peritꝰ ꝺiſſimil' ꝺuerſitatis. Qua die nū qꝺ
q ꝺē ꝺeꝰ auertat. alijs ī tpīa venire legibz. alijs moꝛibz cōuer
ſari. ꝺuliꝰ ꝺeſeruire obſeruātijs. nō m venire nouā. certā
neas vſurpare ꝺluetuꝺies. trāſgreſſoꝛ ꝓfeſſionis. ꝓmiſſā ſtabi
litatē. iā nec me tenere ꝺfido. Dico q abbi poīn obtēpandū.
ſi ſalua ꝓfeſſione. Dex tu ꝓfeſſꝰ regla ſcī benedicti. ꝰ ꝓmiſiſti
obediam. ꝓmiſiſti et ſtabilitatē. Cōꝺ ſi obedieis q ꝺē ſtabil' nō
facis. ꝺū offendis ī vno. fīs es omīū reꝰ. ſi omīū et ipīꝰ obediē vi
des ita q; pōꝺꝰ hoīem obediē. Cūm nēpe ſtabilitas trāſgreſſionē
ſuffiat exaltare. q nō valet quoq; patrocinari. Ite. Notū q ſollēp
nit' nr regla ꝛit' ꝓfiteri quēq; ī primo abbis. In ꝓſentia q tu
et ī ad nitū ipīꝰ cuiuſq; fit ꝓfeſſio. Debet ꝓnde ad hꝺebitur ab
bas. nī ꝺictato. ꝓfeſſioīs. ad autoꝛ ꝰ firmādū. ad impletioīs
mūdex nī auctoꝛ ꝓmiſſionis. Cōꝺ igit. Donā ī manu abbis

qđ ablatz ulla exceptione roz̄ deo ⁊ sc̄as eius fir̄mau qđ̄ manu ⁊
ore audiens ex r̄gla. liqū alr̄ fetero ad̄o me cē dāpnandū qđ
urri deo. Si abbas meus ⁊ ang̃li decreto ap̄ria iussent libē ⁊ causa
iohānū obediam. q̄ me tāt̄ grēssorē p̄cepti uoti ⁊ peiurare nō faciat
di mei. Imo cū me uix̄ scripture ueritatē ex ore meo ul' ad̄ dēpnādū
uel ultionē mādū ⁊ eos qđ mētē ostendit aīam. et qđ deo ueraci
tanū. p̄des omēs qui loq̄t̄ mendaciū. et ep̄ unusq̄sq; onꝰ suū
portabit. ⁊ unusq̄sq; p se reddet rationē. Illoq; qua frōte
psallā. meditans i ps̄pā dei ⁊ angl̄oz. illō de psalmo. reddā t̄
uota mea q̄ distinxerūt labia mea. Videit deinq; abbas meꝰ
qđ s̄ faciendū putet. de eo qđ ex r̄gla nō ip̄m specialit̄ dirigit̄.
ut p̄ sentē uidelicz regl̄am. i omnibz̄ seruet̄ ⁊ ītē qđ unusquis
saltē p̄ capit̄ ⁊ nemo ex capit̄. ut omēs stalz p omnia magr̄m
sequāt̄ regl̄am. q̄ ab ea temere deuet̄ a quoq; ego sit ip̄m se
qui debeam. sp ⁊ ubiq; magr̄m. ut unicuiq; r̄ regule q̄li teste
ipō uiuau ⁊ statui custodire. deinde magisterio. Occurram
breuit̄ questioni. q̄ alate nob̄ liuigē posse uidet̄. ⁊ sic iā nimis
longā finiam. epl̄am. Videor nempe ostria loq̄ rei q̄ facio.
Quieri etiam a me p̄. si hos dampno. q̄ albis suis ñ solū desertis
sz̄ nullis suis mōsteriis deseruerūt. q̄ pacto illos ⁊ recapiā ⁊ re
mea. q̄ de aliis mōsteriis fracto stabilitatis uoto. ⁊ ītēpto
senioz impio. ad nr̄m ordinē uenerūt. Ad q̄ quidē breuis re
sponsio. sz̄ p̄iculosa. Vereor nāq; displicē quibz dā. q̄ dicturꝰ
sum. Deū magis ut̄ uerendū puto. ne tacendo ueritatē illi
alicui nō placeā tantē. Iustitiā tuā nō abscondi i corde meo.
ueritatē tuā ⁊ salutare tuū dixi. Nam q̄ illos racionē suscepi
qui ñ putamus cē malū. si uota labioz suoz. q̄ i locis suis po
tuerūt quidē p̄ mittē. sz̄ nequaq̄ p̄ solue. do qui ubiq; ē. ubiq;
potuerit reddāt. ⁊ soli rupte stabilitatis dāpna. reliqz re
gulaꝝ p̄ceptoz integra ob seruationē opem ferant. Sicut displicz

hor. ⁊ murmurat adu⁹ sus hoiem ꝑgentē salutē suā. respondebit pro eo salutis auctor. ℣ Nōne oīu⁹ tuo⁹ nequā. qz ego bonꝰ sum. ℣ Quisqs es qui salutē ī uides alienā: parato uel tuo. ⁊ nolens qđ in uidia diaboli ꝓtinuit mors ī orbē trāx. ⁊ttende itaqꝫ. ℣ Si eī ū in uidia ibi mors: nō potes simul ⁊ ī uidē ⁊ uiuere. ℣ Nđ molestꝰ es fratꝝ tuo⁹: qui satagit quēadmodū quę pellerē de labijs suis nō fiat irrita. ℣ Si qrat hō ū et quomodo ꝑsoluat qđ polluatꝰ ē deo: quid tu pdis: ꝑtallis li aliquāt pecunie tu eī debitorē teneres. ⁊ure cogeres uare ⁊ ariđā. donec ꝑsoluꝫ ad nouissimū quadrāte. debitū reddēt uniuersū. ℣ Nđ ꝑ nauerunt dcte dēꝰ tuus: qui nō uis ut ⁊ ipē a suo qđ suū ē debitorē. ℣ Immo uti ī uidēs duos ⁊ in trahos reddis: dū ⁊ dñm seruus ob sequio. ⁊ dñs gra seruū fraudē tolerans. ℣ Tu quare illū ponꝰ ī tribulatiōe: ⁊ ipē uidelz ꝑ soluēdo qđ debes. putas ne tuū reqret debitū. ℣ In portꝫ ꝑter hoc magis irritas impie deū: qz dicis ī ore tuo ī requret. ℣ Nđ mꝫ. ℣ Dūs ergo dampnas. qz simulat non faciē. ℣ Non. ℣ Audi quidē deꝓs simulātē: et noli frustra calūpniari. ℣ Nđ me uis odiosū facere. multas mulieres scōr: qui sub ūra ꝑfessione. nō uro uersantes more. tū aut sē uiuificā. ꝑtē dēfuncti suū. ℣ Quum ignoro qđ rehēgrit ꝙ deꝰ septē uxor. qui nō ꝑtransierūt gemina sua cū baal. ℣ Audi qz simule. ob tractatū adultū. Hinc tur de alijs mōsterijs ad nostra uenientes. recipiendos tenuiter. ℣ Ne quid nō uenientes dāpnauit. ℣ Exulo illos: ī istos a tulo. ℣ Soli stit mihi qđ ī exulare uolo ī ualeo. ℣ Subz ex tepus si quis teterōr. ad regule cupiat tū sue puritatē. ⁊ ꝓter seruandā ī nō audeat. aut certe ob certā cā ꝓs ī firmitatem puto ꝙ nō peccat. dū tū in suo studeat loco sobrie ⁊ iuste ⁊ pie uersari. ℣ Nā si quis ex more mōsterij. minus forte hilare te. qm ī regula ꝺstitutū uidet ob seruare ꝺpellit. ex tulabit

recipiat

Sforsitan ei illa caritas qua tu tuos amplecti mauis ad melio
ris amicitie caritas opit multitudine pcor: aut illa humilitas si
que decus firmitatis se reputat in pfectu. Quicquid de ipa stu
tum e: deo humilibus dat gram. Multa quide tibi karissime locuto
sum. cui multo opo no habeas: quippe cui sit ingenii velox
ad intelligendu qd dicat: et voluntas agilis ad eligendu qd utilit
suadet. Vbi ergo specialit quide ad te: no tu tam multa quasi te lau
benda putasti. Vel itaq; quibz deo pmidit forte necessaria. De
aut ut meu ia olim familiarissimu. paucis et tu omi fiducia
moneo: ne in diuersas aias deliberatiois te itue quide horrendi
pculi. tu exspectatoe suspendas. Cu tua cor rectq; mihi fallor:
qui teu sit et mors et vita. in manu tua est. Arbitraris em
gesto feceris aut volueris. illos esse futuros. Illoq; aute
denuntiatis. qs nuc omi abbatu nroru no detrepuendu
sententia. que merito pcessit in vos. qui redierit inuenie
qui remanserint morientur. Vale.

Aliam breue epam qm animo pterito sub articulo
ure pfectois dictaueram. quoniam cognoui te illa
non accepisse. huic putaui sub mugendu: ut ad
hunc vel sero videas.

Karissio fri nostro: frati bernardo de claraualle abbati
Ego. Sum. subiecta tua tu satis docta humilitas. et instanti
quali necessitas. pbet in signum ei occurrendi te promptus. et ar
guendi liberius. Obsecrate qs te falsimonia tua cito recede ab
illo saluberrimo filio. filio in quo oculi tui tibi pepererit et in deo solo teste
conscientia esto. Cogita in cipies vias tuas: et corrige
pedes tuos in testimonia dni. Non recordaris qd primo
in maiori mo nasterio tuo discipulos in ea docuisti.
sto apud vos manu nre te qualicuq; prudentie
emendasti: tertio in nouo mundo tua stabilitate firmasti. quat

est in ordine epistolarum quinta.

to mecū rursus ito dilio suggerente t abbe Arnoldo pegri
nationem pmo uagationi ī gremio ab reuīcnalh ipi quotz t
ō sozoū si non iuste posset ipe abire illicitū iudicasti Quid
cū iuste ne dices illū recedere qui t dimissis lacrimabile
scandalū reliqt ū dimissoris ex spectant luctuā Dz quo
tiens mi ques hec que sit retractare voluisti Vt te mani
feste leuitatis te arguā ut esse t nō esse apud te cuident
ostendā sicut errozē tuū tandē agnoscens t erubescēs vel
sero dicas ab aplo nō omni spiritui credē dicas a salomo
ne multos quidē amicos vnū aūt hzē dilectarū de mille
dicas pī nursinus dñi ex emplo nō solū mollibz vō vestiri sed
ū in modū vento agitare Harūdis trāferri omni vento doc
trine dicas ex euāgelio domū tuā supa petrā fundare dicas
t tū discipls serpentis nō ob simplicta
te colūbe et tam ex hys qū ex alijs natz alijs scripturaz te
timonijs hanc colligas summam quātū tibi videbit vtili
ū mille formis ille seductor illusit qui cū iuste bonī intui
ū ualuit pcedere ī nichil p seuerantie hoc munix sue posse
sufficere malūe iudicamus si hanc posset auferre tibi quā
solam vtutum nouerat coronā Ob seruo te per viscera mi
serie dñe xpi ut nullatenus ab eas aut vel nō pius ī aduc
loco quidē opportuno venias loqui fatis tū forte tantis ma
lis que nā nobis ex vīa dilectione aut venisse sentimus
aut ventura metuimus queat remedū inuenire Vale

Istud primo ad vltimā quatinū re illud capitulū In le
tulo mee questionis

tus eris qm̄ sencias ad v̄sariū tuū q̄ re illā tā terribilē item
tare videt. Ut illud impossibile ñ dissencias tecū. ñ re met ad ver
seris: ñ graui & vigili lucta tu ipe ira te ipm̄ i fatigabilit p
ueris. postmo ñ vale facias i veteratē suetudīm. i natiq
affectiom. Id quidē dura. si tuus attemptauerit verbi. te
le erit ac si in vno digitor tuor torrencis impetū sustine.
aut ipm̄ denuo coneris iordanē conuitere retrorsū. Id
facies. Quere vbū cui consencias ipō sanctē vt nō senti
as. fuge ad illū qui adiuuat. p quē talis fias qui ñ nō ad
uersat. vt blandiat qui minabat. & sit q̄ mutando
efficacior i tua gra qui ingressa ira. Hec p̄ma vt opi
nor cellitas. ob quā aia in caput quere vbū. Si igno
ras q̄d ille velit cū iam voluntate dissentis. nōne q̄reti
duct. que celū deū habes. Et nō secūm sencias. Et ne. Et leue
q̄ ultimes meminueris septū q̄ ignoras ignosci. Sa
pere vis q̄d stulta. & ihat nēsite. Quid i puna. Nec
ibis ad vbū. & debebit te vnas lunas. nec nolendo
ignorāda bonū. dū curris. ignorat. q̄ currere. &
vias. & nō in via. Lux & cū vbū. Deus
mois illūiat. & intellectū dat paruulis. Lotus
lucerna pedib̄ meis. ver. tu. & lu. se. meis. Ver
cia tua tua immutata voluntas. qui illuc
bonū & velut & nouit. In alto vita. in
& malū volendo mortua erat. & bonū ignor
tutia videt. ia stat i bono. Hope & ope. verbi
verbi leuata ueluti sup pedes alios. Deus
ne. stat i q̄ Et q̄ puert dictū qui se exaltat
ne audit. putas vel stare p se pollit. qui
Do opinor. Quid ei. Verbo dñi celi fir
tra sine vbo. Frag li stare p se poterat

ꝺurma me ī quiẽs ī ꝓbis tuis. ☙ Demꝫ ꝙ ꝓbaret. ☙ Cuꝰ ip⁹ illa vor fuit. Impulsus euersus sū ut caderẽ: ꝙ ꝺns sustẽ
tauit me. ☙ Quis quis ille ī pulsoꝛ. ☙ Hō ꝫ vnus. Impulsoꝛ ꝺia
bolꝰ. ī pulsoꝛ mūꝺꝰ. ī pulsoꝛ hō. ☙ Is iste homo sit querꝰ.
☙ Quisq; sit. Nolī mirari. ulq; adeo homo impulsoꝛ ẽ suꝰ. ꝙ sit
met ꝓpitiatoꝛ: ut nō sit qꝺ ab altero ī pulsoꝛe foꝛmides. sit ꝓ
ater. ꝓ nas ꝺmeas manꝰ. ☙ Qꝺ em vobis nocẽ potuit si bonꝰ e
mulatoꝛes fueritis. Mana nra ꝺsensꝰ tuꝰ. Si diabolꝰ lugere
te uel sclꝰ suadente qꝺ nō oꝑtꝛ. assensū tuū tenueris nō ꝺe
ꝛis mẽbꝛa tua arma īiquitatis. si ꝓmiseris ꝓcū regnare tuꝰ
inexcusabilꝫ coꝛꝓꝛis bonū te emulatoꝛē ꝓbastiꝺzu malicie cō
nouit. Vide ne magis ꝓsuit. Sꝫptū est em. Bonū fac ꝙ
bebis leuꝺē ex illa. ☙ Timuli sūt qui querebāt aiam tuā. Tu
tebis. si mea nō fuerit ꝺnāti tuē īmaculatoꝛes. Nom plane
emulatoꝛes ī lugne ꝺeꝺisti. si ꝺilis sapiens misereris aiē
tue. si omī iusto ꝺis seruas coꝛ tuū: si iurta aplm te ꝙm
ꝛabū cultoꝛibus. ☙ Nisi ꝙ si vnūsū mūꝺū lucreris. aiē aūt
tue ꝺetrimentū ꝑpetꝛis: nē plane bonū te censem⁹ emulatoꝛē
nouā quiꝺē si saluatoꝛ. ☙ Cū igit tres sit stanti ī nnectꝰ
ꝙ diabolꝰ lugere malicie. mūꝺꝰ vento vanitatis: hōlemet
ipm gemē hic coꝛꝛūpnois impellit. Impellit diabolꝰ ꝙ
ꝙ ꝺe ꝙ ille negauis tuū auxilū uel assensū. Demꝫ
hoibus. Resiste diabolo. ꝙ fugiet a vobis. Iste ē qui stantes
ꝙs ꝑ ꝺlo impulit mūꝺus ꝙ cadit. si cōsentientes non
ꝛesistentes. Iste ē qui te ip̄m ꝺe celo supbꝫ nullo impel
lente ꝓiecit. ut seruas multo magis hominē suū
saluū in mittere. qui ꝓpe sublimitate pondꝰ grauat. Et
ꝙ mūꝺus impulsoꝛ. qꝫ ī malignꝰ positꝰ ꝫ. Impellit
omīs. si solos cadit amicos suos: nō ē huꝰ mūꝺi amic⁹
ī mittis ꝺeꝰ ꝺsentiꝰ. ꝙ uno vꝺq; nullus granioꝛ ruinꝰ.

Ex quibz satis claret. qm̃ sit homo p̃cipuus impulsor sui
qui suo siue alieno impulsu cadere potest. alieno ablq; suo
cadere nō potest. Cui nā hoc p̃cipue retribuendū? Nempe hunc
qui eo molestior & interior solus deire sufficit & cū sine ipo
alq; possimus facē nichil. Non sine causa sapiens expug
nacōn p̃mulct verbū vnū qui animo dūnat. Multū hoc op'
ad re bene habes? & nō quacūq; si qua mōnaris erabo. Ipa
cū si p̃tā sit facile tamē animū victoē suū & sit ī nichilū
redire ad oīa. Est qpe vigor aīe cedere nescius, p̃uenda ratī
one. aut si magis, pbas vigor aīe in mobilit cū ratione vl'
p̃ratione? vl' sic. vigor aīe qđ' in se cōmia ad rationē cogens
vl' dirigens. Clamus attendet ī me. d. Ihu' aduersitē mentis
& ad virtutes p̃fectionēs, tsliq; intendere adorsē tenet p̃tō
quā sit alteri sus arduus & rallis conat? ablq; verbi adiu
torio. Felix aīa que angls spectatrib; p̃buit gaudiū & mi
raclm sui vt audiret de se loquētes. Clamo & illa que alteri
us de defecto deliqs effluens? in gra sē dilectū suū. Alie
otiū sinit? inutilē, si nō in mutē. Quane etiā cōtē se ī mut
tens in valetud & trā se ipā validior, coget p̃ratione vnita
ta, trā, inertiā, trepiditatē & gaudiū. velit quēdā animi
[illegible] curruū bou' aurīga regit & ī captiuitatē rediget
[illegible] omnē carnalē affectū & car
nis [illegible] ad nutū rationis in obsequiū
virtutis. Cnō ni omnia possibilia sunt ī intenti sup eū qui
oīa potest? Clame fiducie voc. omnia possū in eo qui me
fortat. Sinil omnipotentiā vbi clarioē reddit qm̃ qđ' omnipo
tentes facit oīs q in se sperant. Denicq; omnia possibilia sūt
credenti. Cur nō omnipotens? cui omnia possibilia sūt. Ita
animo nō si p̃sumat de se, q si cōfortet a nobo potit vinci
dūari sui vt nō dūet ei omīs in malicia. Ita inq̃ nobo

in mētē. ⁊ in dictū būte ēt alto nulla vis, nulla fraus, nulla
ia illecebra potit vl' stantē dece' vl' subire dnaūtē. Dis nō
timē impulsore? Nō vemer ē pes superbie? ⁊ manꝰ impellen
tis. nō mouet te. Ibi ceciderūt q̄ operant iniquitatē? ibi
diabl̄ ⁊ angli eꝰ corruerūt. Cum licet nō pulsū cerritus?
expulsū sūt tū ⁊ potuerūt stare. Denīqz i ueritate nō stetit
q̄ nō in meus ē vbo? q̄ lūa būte ⁊ filius ꝛ. Et ideo Fortissi
ceđe voluit? qđ stare nō valeat. Dicebat. n. Dedebo ī mōte reste
mēti. Et cū deo alt' iudicāre. ñ stetit. ñ sedit. ⁊ cecidit. dicente
dño. Videbā sathanā sūt fulgur cadentē de celo. Ego q̄ stat. ti
nō vult cade nō fidat s' ⁊ nitat vbo. Verbū loqt. Frue me
nichil potestis facere. Ita ꝛ. ñ surge ad homī? ñ stare ī bono pō
situmꝰ sine vbo. cu ꝗ q̄ stas da glām deo ⁊ dic. Statuit sup
petrā pedes meos? ⁊ direxit gressus meos. Fiuꝰ manu erigen
ipīꝰ nectē ꝛ būte teneatis. Per peo qđ dixi opꝰ nos habe vbo
tui imitatiū ad būtē. Nūc ia videndū de eo qđ ite memora
ui. p vbū fiūt nos multiplicatiꝰ reformari ad sapiām. Ver
bū unū? vbū sapīa ꝛ Sumat q̄ aīa de būte būtē. ac de
sapīa sapiām? ⁊ uni vbo utriūz munꝰ allubat. Nec quo
li aliunde. aut utrāmqz aut alterutrū arroget sibi neget
ecia simil' vl' de fonte tuū. vl' de vite uinū. vl' de
lūie lumē ouri. Fidelis sermo.

Si qs ip̄ diget sapīa. postulet eā a deo qui dat omībz af
fluenter ⁊ nō improperat? ⁊ dabit ei. Dic ille. Ego q̄ scalis de
būte sentiri. cogitata būs sapīa ꝛ. domū dei ꝛ būs. de
putanda ī datis optimus? desiderantes. ⁊ ipā de lucū a patre
vbi. Et si qs existimet id p omīa eā qđ sapiām ee. nō in
fringat? si ꝛ vbo ñ faīa. Dic. n. ī vbo. per singlaris diuine
nāe simplicitate unū sūt. Nec nū tū effectū ī anima nō
haberet? si ad illuꝰ varias ⁊ diuīas necitates. ueluti diuīa

se se preparanda accōmodant. Iuxta q̄m racionē p̄tō aliud z̄
animū vtute agi. z aliud z̄ sapiā regi. aliud dñari i vtute. aliud
i suauitate delectari. Iuz tiatz z sapiā poteras. i vtus suauis
ceritat? vt tantū ꝑas quibz qz reddant vocabulis significa
cōis. vigor vtutē. placiditas sapiaīa animi cū speciali q̄dam
suauitate demonstrat. Iaut puto ab aplō de singulatā. vbi
post multa hortamenta p̄tinētia nō vtutē. adiecit q̄ sapiē
z i suauitate. i spū scō. Ig stat. rolitē. vi vnu expellere. q̄ne
vtuz i pribz vtutis deputant? honor q̄dē. z labor z. ꝓ z. n.
ad ipm honorē tuū laboriose defendē z quiete possidere. Nō
ē idem vtute agi. z vtute frui. Nōq̄ vtq elaborat. sapiā fruit.
z q̄ sapiā ordiat. delibat. moderat. vtq erlegit. Sapiam scribe i
ono aut sapiēs. Ergo sapiē ona negocia sūt. z quo otiosior sapia
o er eracior igenie suo. Ereqone vtus er eratam claritatē. cogz
pbacior quo otiosior. Et sīgs sapiam vtutis amorē diffini
erit. si ma vō deuiare videt. Vbi aut amor z. labor nō est.
z sapor. z forte sapia a sapore denoiat. q̄ vtutz antecedens
quodāmō veluti dñmētū. sapiā reddat. que p le q̄dāmō i sulsa
z alpa sentiebat. Oer dixerī reprehendendū. siquis sapiam sa
porem boni diffiniat. Huic saporē pdidim ab ipo pene exordio
gruenis mūdi. Et quo cord palatū sensu pualente surrit vir
pens antiqui serpentis aīe. ī sanie bonū. ac sapor nor sub ītrare.
Demigz promit sēs sensus hoīs. z cogitatoēs īmalū. ab ad oleste
na. hoc z ab īsipiencia pme mulieris. Ista i sipiēcia mulieris
saporē bonī exclusit. qz serpentis malicia mulieris i sipiē tiā
nrūuent. Iz vnde malicia vsa z vicisse ad temp? inde se
victa dolet i etnū. Iā ecce demo sapia mulieris cor. z cor
p? implent? vt qui p femīa deformata i in sipiencia sua?
p femīa reformem ad sapiam. Et nūc assidue sapia vin
cit malicia in mentibz ad quas intrauerit? saporē mali

quē mucere sapore ceteris melior. Intrans sapia dū seu
sū cursus in saturat. purificat intellectū cordis palatū sanat
z repat. Sano palato sapit cā bonū sapit ipa sapia qua in
bonis nullū melius. Cū nā multa fiunt bona z nō sapiūt fa
cientibz. siquidē nō sapore boni ad illa. z aut ratione. aut q̄cūq;
occasione seu necessitate impelluntur z econtrario multis qui fa
ciūt nō sapiūt mala. z ad hec inducunt aut metu. aut cu
piditate culpā corpora q̄ sapore mali. Cū aūt cū fuerūt in
affectu cordis. aut sapientes sūt. z ipō delectant sapore boni. aut
maligni sūt z in ipa complacent malicia. ecia nulla spe alte
rī cōmodi blandiente. Malicia ō q̄d i sapore z mali. Vā mens
quā semel vendicauit totā sapor boni. aut odiū mali. Hoc refor
mare ad sapiam z. si sapie victoria felicat cepit. Nā in quo
cumq; sapia vincē malicia comprobat. q̄ cū excluso sapore
mali qui nō aliud q̄m malicia z. boni quidē in tm sapor. men
tis in tima occupare tota suauitate seruit. z itaq; ad unū
spectat tribulaciones fortes sultuē. ad sapiam gaudē in tribu
lationibz. Confortare cor tuū z sultuē dñm bonus z gusta
re z videre q̄m suauis z dñs sapiēz. Et ut magis de ipse bo
no nasc. bonū quodq; caretiat. modestia animū phat sapien
tē z constantia vitā bonis ostendit. Et bene post bonū sapia
q̄d bonis sit quodda quasi stabile fundamētū. sup q̄d edifi
cet sapia sibi domū. Optuit aūt p̄ tedere notiā bonū. q̄
nō z sodalitas luci sapie. ac tenebris ignorancie. optuit bo
nā voluntatē. q̄ i malinola animā nō introibit sapia. Jam
si i voluntatis mutacione. reddita in notuit aīe vita. i con
dicione sanitas. i tutue stabilitas. i supna postremo ma
nsuetas. sup̄e ut decore illi iueniam. sine quo speciosa
forma p̄filis hominū placē nō potest. Denuq; audit. q̄
cōcupiscit rex decore tuū. Cū nāq; numeramus aīe

bona. dona vbi. volūtatē bonā. facūnā. vnde. sapiam.
& nichil hoz vbū cez cōcupiscē legē. & tz tamū cōcupiscer
in qt cez decoz nā. & ait ppha. Dīs regnauit decoz ēdu
tus ē. cui ō ymagiū hūe qui & spōse similē cupiat in
dumentū. tanto p fecto tibi pulcrior illa & quāto similior erit.
In quo g aīe decoz & in forte in eo qđ honestū dicāt. Hoc
interim sencam⁹. si melius nō occurrit. de honesto aūt certior
mr inogeē cōstatio & nō qđ erea honestū pceat. tz peā. sz am
in cōscia. & habitato ei⁹ & corpo. Liquidē claritas ei⁹ testi
monū & scie. Nichil hac luce clarius. nichil hoc gloriosius
testimonio & cū veritas in mente fulget. & mens i veritate
se videt. Tz qualē. Pudicā. verecundā. pauidā. circum
spectā. nichil penit⁹ ad nutentē qđ euacuet glām & scie
attestantis. i nullo & secūm tibi q erubescat plenā veritā
tis. q cogaē autore facē sua quasi confusā et reptullam
alīne dei. Hoc plane. hoc illud decoz ē. qđ sup omnia bona
aīe diuinos oblectat aspectus & nos nominatim⁹ ac diffi
nim⁹ honestū. cū aūt decoris hui⁹ claritas. habundantius
in tuma cordis repleuerit. pdeat sonus nette & tanq̄ luctua
luctus subnodoi & imo luc i tenebris lucens. latere uelit.
Pdoxo effulgentē & uelut quibzdā suis radijs erūpentē.
lucens simulachrū corp⁹ erapit. & diffundit p nebria &
tenebras & quatin⁹ inde omīs reluceat. actio. sermo. aspectus.
incessus. risus. si tū risus tuet⁹ grauitate. & plen⁹ honesti.
Hoz & alioz p fecto aetuū seriūm mor⁹ gestus & vsus.
cū appareuerit serius. modest⁹ purus tot⁹ ceperis in lo
lenae. atq̄ lasciuie & cū lenitatis. cū iguauie. alienus.
equitatis aūt accōmodus. pietatis officiosus & pulcritudi
do aīe palam erit & si tū nō sit in spū ei⁹ dolus. Nocet
cū ficti. vt simulent hec omīa. & nō exhabundantia

cordis tali mouean̄. Et vt magis elucear is dem. ip̄m
si placz honestū in q̄ huiusmodi locandū centuum⁹ diligenter
mens colligata in genuitas. seruare cū conscia bona
fame in tegrate. vl' iuuta aplin prudē bona nō coīa do
tantū. sz eaā coīa honestz. ubā mens que hoc se mouit
testimonio dei. q̄ quēdā velut celestis in nocentie tra
dicatū. p quē sp̄s scā formitatē nō mūdi sz vbi de
quo legit̄ qđ sit candor vite eterne. splendor q figura substā
cie dei. Et hoc in gradu audentz huiusmodi. cognate de
mupcijs. Qđ ni audeat. eo se nubilē q̄ simulē cernens
Nec terret celitudo q̄a sociat similitudo. amor conciliet.
placitio maritat. p̄ sectionis formula sz. Iureui q̄ sancti
custodiuz in. iusticia. Hanc seruti apli aiebant. Cere pos
reliqui⁹ oīa. q seruti sitis te. Simile z illud qđ carnali q̄z
cōiugio dictū. xp̄i q ecclie connubiū spiritale significat. q̄ si
reliquerit hō patrē suū q matrē suā. q adherebit vxori sue
q erunt duo in carne vna. Et ap̄s aplis gl̄as martir.
Multi aūt adherere deo noluz. q ponē i quo deo spē meā. Ergo
q̄ videris relictis omnibz votis adherere. vbo vinci. vbo te co
here. de uerbo scripe qđ patiet vbo. que potuit dicere. nō vult
epē z q mori lucrū. pura magē vbo quā martirā. Confide
in ea q̄z vni sm. scriptū fidelē. que p̄ te oīa spreuerit. oīa ne
tiet vt sterquilinia ut ō lucri faciat. Talem nouerat de q̄ dicebat.
Mas electionis z mi ille. Diuinus pia mat q fidelis vxor suo
qua paulū cū dicet. Filioli mei q̄s iterū parturio. donec formet
ē xp̄s i vobis. Sz attende i spiritali matrimonio duo ee genera
parendi. q ee sp̄s eaā diuinas soboles sz nō adulteras. cū sūt ma
tres aut p̄dicando animas aut meditando intelligentias
pariūt spiritales. Ut sp̄s vltimo gene in dē exceder. q sterilē
eaā a corpeis sensibz. ut te te nō teneat que vbū tenuit.

vendicet

Hoc fit cū mens in ecstasibili vbi illecta dulcedine quodāmodo
te ꝺ fluxerit ⁊ mirando rapte atq; elabte a te ipsa. ve vbo fru
ctē. Alie tame affectē mens fructificans verbo ⁊ alie fru
ens verbo. Illuc tollitur necessitas pmixti hic iuuat su
auitas vbi. Et qđē leta rapte tūr ⁊ i amplexibꝫ sponse
lector. Cara pignora filiorꝫ ⁊ oculis plus delēant. Vo
tui ⁊ saluare multos ⁊ excedē auet ⁊ cū vbo ee multo iocū
dꝰ. Aut qñ hꝫ. aut qm diu hoc. Dulce ⁊ uerecūdū. ⁊ breue
momentū ⁊ expmisetū rarū hꝫ qđ sup ꝓ alia tacentiū mre
dicille ⁊ quere vtq; audītū vbū. quo fruat ad iocūdiorē. Q
gat ips sponsa quere a me ecia vbo fruitꝰ sit. respondebo.
Querat poꝰ expti ad id querat. Aut si id expti nō dare
ē ⁊ putas me posse eloqui qđ in ecstasibile ē. Audi expti.
Huc in cti mente recedimꝰ deo ⁊ hinc sobij simꝰ vobis. Hoc
ē. Aliud nī cū solo arbitror deo ⁊ aliud vobis cū nr. Illud li
cuit expri ⁊ minime loqi. in hꝫ ita ꝺ descendo vobis. vt ⁊
ego dicere ⁊ vos capere valeatis. O quis ips curiosus es
sem qđ sit hꝫ verbo frui ⁊ para illi nō amice ⁊ mentē. Non
docet hoc lingua ⁊ docet gra. Abscondit a sapientibꝫ ⁊ pru
dentibꝫ ⁊ revelat pmulis. O magna fides magna ⁊ sublī
mis virtus humilitas. que pmeret qđ nō docet. ⁊ digna ad
ipsa. qđ nō valet addisci ⁊ digna a vbo ⁊ de vbo capi. qđ
sine ipa vbis explicare nō potest. Cur hoc. Non qz sic
placuit. ⁊ qz sic placuit coram ptre vbi. sponsi aie ihu xpi
dni nri. qz sit oia ds benedictus i secla Amen.

Non ē ia qđ a me queratur cur querat anima v
bū. ⁊ tamen sup qz ī tmatū ē sup. Age plequa
mur. reliqua plenius capti. dū tractat que ad
mores spectant. Vbi anima nunc adhuc sponse verecūdia
qua nescio an quisq; grauius adhuc in multis hominū

quecat. Hanc primo omnium libet quodam in matutinis lu-
cere. et quasi speciosum quidam floris decerpere loco. nisi ap-
nere adolescentibz? nō qz nō sit eadē ppositio cunc-
omnū studio retinenda. quez certe omniū etatū ornatus?
sz qđ tenere grām verecundie. i teneriori etate simplē pudi-
ulisz emicat. et đo amabilē verecūdo adolescentie. et quam
pulchra hec ē quā splendida gemma mox. tuta ymmu
adolescentis? qua vera et minime dubia bone mētis spe.
bone indolis index. Quanta disciplinez illi. q pudendis
affectibz in minoris. iubrice etatis motis. actuisz leuis
cohercear? et comprimat in tolerios. Qđ ita turpis eloqi et
omnis dicta ceps turpitudinis fugiatis. Horoz q tenera
ē. Nullū eque manifestū indicū columbine simplicitatis
et ideo eadē telus in nocentia. Tanquas ē pudice mentis nuncia
luceas. ut nil mea turpe vl' indecor re lideat attemptet
qđ nō illa ulcro p dat. Ita erpūctrix malor. et ppugnatrix puri
tatis i nate. speciale gla dñe z: fame cultos vite decus. pu
tus sedes. vtutū principiū nature laus. et signū vere honestis. Rubor
ipe genar qñ forte i verit pudor? qñtū grē et decoris suffusio affer
re vultui solet. Visz adeo genuinū animi bonū z verecūdia: ut
et qui male agere nō verent. videri tñ verecundē dicente dño. Oīs
qui male agit odit lucē. Sz et q dormiūt nocte dormiūt. et q ebrij
sūt nocte ebrij sūt: ops nimirz tenebraz et digna lucebris. occul
tātes. Iuē est tñ qđ occulta decoris que verecūdia horz nō ihē h pu
dere erubescat. sponse verecūdia omnio nō oportz sz erpuit. sz repel
lit. id arceo aut sapiens z pudor adducens pcūm et est pudor ad
ducens glām. Querit sponsa verbū. verecūde quidē et illectu
lo. pr pnoctes: sz hec verecūdia hūt glām nō pcūm. Querit hor ad
purificationē dñe queit testimoniū vt possit dice. Oīa mea
h z: testimoniū dñe mee. In lectulo meo pnoctes q̄sum que

compinar

de

dilexit aīa mea. Vecūdia tibi ſi ad vtus ꝙ loco ſignat ꝙ tpe.
Ad tam amicū vecūdo aīo quā ſecretū. Porro ſecretū ꝙ nō
lectulus habet. Denigz orare volentes iubent ītrare ad
mansiū. vtigz ſecreti grā. id quidē ad cautelā. ne cōtā. oran
tibz laus humana orationis fructū. fructuē et
fectū. Iz doceas melſonum vecūdiā ſentencia habe. Ad
tā ꝓpū vecūdie qm̄ ꝓpas vitare laudes. vitare iactancā.
Addit qd ſignāt ꝙ ad vecūdiā orantibz petere ſecretū
in diuerſis pudoris filii ꝙ magiſtri. Ad tā doctor maxie
adoleſcentē. qm̄ oſtentatio ſectatis. Cū tū abhinc potuiſ
mū etate. aptū ꝓfō capiat tempa vecūdigz religionis eor
dū. ieremias dicente. Bonū z ſpō ſi portauerit vir ꝙ ab
adoleſcentia ſua. Bona z mendacio ſecutore oīs. ſi
ſumitas vecūdiā dicens. adoleſcentulus ſū ego ꝙ itemp
ē vltꝰ. t ā ſū ob. Non tū locū. ꝙ tempꝰ obſeruare oportet
cū. q ſibi orare voluit. Tempꝰ ternay cō modiꝰ aptigz
maxie cū ꝓfundū noctiꝰ ſopor in diat ſilencū. tūc pla
ne liberior erit puriorigz oīo. Tu ſiquidē in nocte mgt in
phano vigilaz tuaq ꝙ effunde ſic aquā cor tuū ſpon
ſpectu dñi. Et nubi. Et cū ſecreta i nocte aſcendit oīo. ſolo
deo arbitro. ſanctoz angłō q illā ſuſcipit ſupno altari
ꝓſentandā. Et cū grata ꝙ lucida vecūdo colloquia rubore.
qm̄ ſereno ꝙ placida nullo ē bata clamore vl turbitu.
qm̄ denigz mūda atigz ſincera nullo reſplā pulue terre
ſollicitudinis. nullā alpiceris laude ſeu adulacione tenp
tata. Addit hoc ꝙ ſponſa nō tm̄ vecūde ꝙ caute. Alec
tuli ſecreti petebat ꝙ noctis orare ſi vbi querere vo
leus. Nū z eū. Et loqñ nō recte oras. ſi orando ꝙ vbi
aliqd quereas. aut qd ꝙ vbi nō queres. cū i ꝓpoſito
omīa. Ibi remedia vulnerū. ibi ſubſidia neceſſitatū.

ibi relaxatur defectuū. ibi plectuū copie; ibi demq; quicqd
accipe vl ya bē hoīi nīb; expedit. quicqd decet. qcqd optat.
Sine causa q̄ aliud a vbo petit? cū ip̄m sit oīa. Nā
si ista temp̄alia cū necē; postulare videū. si vbi ita
sg̃t ut quidē dignū ē? nō utiq; illa sz̄ si p̄ca querim⁹ ut
qd alia postulem⁹? Nouit hoc q̄ omne ulū habere. ad
piserendū vbū dicitur cor tuū. Non pigeat tū scire
tuū ad huc secreta lecti huius temp̄is. si forte in his a
liqd lateat sp̄iale. qd venire ad tuēdū p̄sit. Et si placet
sentire lecti quidē nomine humanā figurare infirmita
te. noctis aūt tenebras ignorantiā eque humanā. id
queus i congruū sanus vt dei vbi. i dei sapia vbū. cor
ruptiq; originale malū in sanā requirat. Tempe qd
uenienc⁹ ad qm̄ ut in infirmitate vbis. ignorātie sapiā op
ponat? Et ne simplicior cordibz de hac in t̄pratione
resideat dubiū? audeant qd sup si sc̄e ap̄le aut. dns
esse ferat illi sup lecti d. ei⁹ v. stra. ei⁹ v. ira fit. et
dicz id quidē de lecto. Iam de nocte ignorantie qd
manifestū. qm̄ qd malo idem loquit̄ ps̄almo. nesci
ūt neq; intellexerūt in tenebris ambulent. Petro
exp̄mens istā inqua nati sūt tot⁹ humani generis igno
rantia. Ipa z̄ vt opinor cui te ap̄lo bē. i facet natū? er
glatur dicens. Qui eruit nos de potestate tenebra.
Unde dicebat. Non sum⁹ filij noctis neq; tenebra.
Iccirco ad oīs electos. vt filij lucis ambulate.

Adiuro vos filie ihrlm p capreas Sermo. (xij°) sup cãtica cãtor.
cervosq; campor. ne suscitetis neq; evigilare
faciatis dilectam. quousq; ipsa velit. Prohibentur ad
olescentule. Ipas enī filias ihrlm dicit: ipa. Si de
licate. molles. et quasi femineis. ad hoc affectib9
et actib9 mirme sponse ēt nō hereant. sue placendi
et placa[re]lendi ihrlm. Phybētur ergo ab intelligencione
sponse dormientis. ne forsitan preter voluntate ipius
ullateno cā ceteris plumant. Propter ea cū dulcissimus spō
sus leuā suā capiti eius supposuit. sedm ea q̄ expressa sūt
quarto in finu suo eam requiescere fecerit et dormire. Et
nūc sicut subiū scriptura plequit. ipe custos ille digna
tissime et benuolentissime vigilat sup eā. ne adolescentula
et arbris minutisq; in quietam necessitatib9 evigilare co
gat. Ista ē lucrosus cohercencia textus. Sed cū contestacio
illa facta p capreas cervosq; campor. nichil omino se
cidū lucrū consequencie racionabilis videtur habere.
altro totā sibi vendicat intelligencia spālis. Ut quo
quomō se habeat in terī bonū ē nos hic cē. et intueri
paulisp natiue diuine bonitatis. sanitatis. dignacionis.
Quid namq; tu homo ī humanis in q̄ affectib9 exp[er]tes
dulcius. quā tū tibi exprimis de corde altissimi. Et expri
mis ab illo q̄ scrutat9 alta dei. et ū potest nescire que in eo
sūt q̄ spūs ipsius ē. ū aliud plane loqui q̄ apud ipm vidit.
qm̄ ūitatis spūs ē. Denīq; ū te ē in nro genie q̄ ḡ munere
felix letificari meruerit. et sic ī semetipo suauissimi archa
mi huius habuerit. et primicias. nisi tm̄ scripture loco qui
p̄manib9 ē omino decerdimus. ubi manifeste inducit ce
lestis sponsus. uehementissime zelans p quiete cuiusdam
dilecte sue. sollicitus seruare intendit p̄a brachia dormiente.
ne qua forte molestia uel ī q̄etudine a somno suauissimo

ꝛcturbet. ℞ō me capio ꝑlencia. quod illa maiestas tā familiari dulcq; cōlorcio. mīe se inclinare ī firmitatē nō dedignat. ℞ Simpna dentas animę exulantis īmīe cōmubia. eiq; sponsi ardentissimo amore capti exhibeꝛ affectū ñ despicit. Sit sic in celo cē ñ ambigo ut lego ī terra. senectq; pacto cūa qđ conquet pgina. ñ qđ nō sufficiat illa omino exprimere. quātū cupe illa tñc poterꝛ ꝛ nec quātū iā potest. ℞ Quid prius illic accipiet. que sic tenuta familiaritate audet. ut di brachijs amplexi se sencat. di sinu fouerī. di cura ꝛ studio custodiꝛ. ne dormiens forte a quoq; dom ultro euigilet exterminꝛ. ī ge iā itaq; dicamus si possimꝰ. quis nā ille sit sopnus. q dilcā suā sponsus ob dormire uelit. ñ patiaꝛ omino nisi ad ipsius arbitriū exeinaꝛ. ne forte cū legit ꝯs apud aplm. hora ē iā nos de sopno surgē. siue apud ꝓphām absq; dīo illuminari oculos suos ne unq; ob dormiat ī morte. nosquiū equocatione turbet. ñ ueniat omino qđ dixe de ob dormicione sponse que ꝛ loco memoratꝰ sentire possit. ℞ Nā ne illud quidē simile ē huic. quod de lazaro aut ī euāgelio dīs. Lazarus amicꝰ nr dormit. eamꝰ ꝛ a sopno excitem eū. Hoc em dicebat de morte corpis eius. cū discipli de dormicione sopni dicti putarent. ℞ Nō ē io sponte sopnus. dormicio corpis ul placida que sensibus carnis suauit sopit ad tempus. ul horrida que tollere vitā consueuit fundit. ℞ Multo magis ñ ꝛ ab illa alienꝰ exstitit qua ob dormit morte. cū uidelī in pcto qđ ē ad morte irremediabilit ꝓsenerit. ꝛ magis aut ista modi vitalis vigilq; sopr. sensū in tiore illuminat. ꝛ morte ꝓpulsata vitā tribuit sempitnā. Reuera em dormicio ē. que tamē sensū nō sopiat ꝛ ab ducat. ē ꝛ mors qđ nō dubius dixerim. qm apls ꝙdā ad hui

in carne viuentes cõmendando. sic loquit. ¶ Mortui estis.
& vita uĩa abscondita ẽ cũ xpõ in deo. ¶ Vnde & ego ñ
ablitꝰ sponse exclam vocauerim morte. que tamẽ
nõ vita ꝙ uite eripiat laqueis. ut possit dicere. ¶ Anima
ma mea sicut passer erepta ẽ de laqueo venantiũ. In
ẽ medios namq laqueos ĩ hac vita incedit. qui utiq
tocies nõ timentur. quocies ſcã aliqua & vehemẽ
ti cogitatione anima a semetipsa abripit. si tangẽ eo
usq mente secedat & auoleat. ut quasi cõmunẽ tũlgentat
usũ. & cõsuetudinẽ cogitandi. ¶ Ereũ frustra iacit rete
aũ oculos pennatos. ¶ Quos cũ formidet luxuria. ubi nec
uita sentitur. ¶ Excedente quippe aĩa & si nõ vita. certe
uite sensꝰ. necesse ẽ etiã ut nec uite temptacio sentiatur.
¶ Aues dabit in pẽnas sicut colũbe. & volatu & requietã.
Omnia hac morte ego frequenter cadã. ut euadã laqueos
mortis. ut nõ sencia uite luxuriantis mortifera blan
dimenta. ut obstupẽtã ad sensũ libidinis. ad estũ auã
rine. ad irracũdie & ĩpacientie stimulos. ad angores colli
citudinũ. & molestias curarũ. ¶ Moriatur aĩa mea morte
iustoꝝ. ut nulla illaqueet ĩ iusticia. nulla oblectet in
iquitas. ¶ Bona mors que uitã nõ auferat. ſ transferat ĩ
melius. bona qua nõ corpus cedit. ſ aĩa subleuat. ¶ Debũ
het hominũ ẽ. & moriatur aĩa morte etiã si dici potest mea
angloꝝ. ut pstantiũ memoriã excedens. retrũ se in feriꝰ
corpꝰ recuꝝ nõ modo cupiditatibꝰ. ſ & similitudinibꝰ ere
ntꝰ. sicq ei pura cũ illis conuersacio. cũ quibꝰ ẽ puritatis
similitudo. ¶ Alias ut opinor excellus. cur tantũ aut
marine cõtemplacio dicat. ¶ Retrũ etiã cupiditatibꝰ vi
uendo nõ teneri. humane virtutis ẽ. corpoꝝ ꝙ similitu
dinibꝰ speculando nõ in uolui anglice puritatis ẽ. intrũq
tã diuini muneris ẽ. ¶ Utrũq ereted. intrũq se ipm cũſ

centere ē. ꝙ longe vnū. alterū nō longe. Beatus qui dicere
potest. Ecce elongaui fugiens. ⁊ mansi ī solitudine. Non
contemnus exire. ⁊ ꝙ longe se facere. ut possit quiescere.
Transiluit carnis oblectamenta. ut minime obedias iā con
cupiscentijs ei⁹. nec tenearis illecebris. p̄fecisti. sepasti re.
ꝙ minime elongasti. ⁊ p̄ uirtutem uidit cantalinota corpe
ax similitudinū. transuolare mentis ꝑualeas puritate. Jur
ulꝫ uoli ē ꝑmittē requiem. Ecce nos si tecta te in uenire
estimas locū quietis. secretū solitudinis. luminis serenū.
habitaculū pacis. Ex te ut qui illuc puenerit. ⁊ ī cantate se
cor quiescentē. qui merito dicat. conuertere ānia mea in requi
em tuā quia dñs bñfecit tibi. Ille quia ipse in solitudine lo
cutus. ⁊ in lumine habitatio. prorsus uerū ꝑhām tabernaculū
in ūbraculū diei ab estu. ī securitatē ⁊ ablconsionē a turbine ⁊
a pluuia. de q⁹ ⁊ scō dicit. Ab scondit me in quit in taberna
culo suo in die malor. p̄texit me in ablcondito tabernaculi
sui. Puta ꝙ ī solitudine hanc secessisse ꝓpōlā. ibiq; pamen
tare loci. ut̄ cumplerus ꝓpōli suauit⁹ ob dormisse. idē in spū
excessisse. cūctq; phibite suū adolescentule exp̄gefacē illā.
quo ad ipā uoluerit. ire illud qualit⁹. Necq; eā simpliat.
neq; leui ut allolet cōmonitione phibere sūt. ꝫ omīno no
ua ⁊ ī lucrū contestatione. ꝑ tepreas silicz cernosq; tempo.
Quo quidē genē ferox. uidentur in satis congruenē exp̄s
se cōe enī exute corpibz. simul ⁊ q̄ cū deo sūt angli. minimū
ꝑ acumē uisus. ⁊ saltus celeritatē. Utiq; ꝫ siquidē
utriusq; spiritubz cōuenire cognoscim⁹. Nā facile ꝑpetū su
ma. ⁊ intima penetrāt. Quoy q⁹ in campis designata
ꝓlacio. cudent libros atq; expeditos signat in cōtempla
cione discursus. Quid sibi uult q⁹ ad iuuenco fracta p̄sbr
ꝑfecto ne in ḡre adolescentule audeant leui exultac e
uitare dilectū. atq; reuendo collegio. cui ablq; dubio to

offendat

tiens ad miser. quotiens attemplando cedit. Dilecte mee hoc
auctoritate tenetur. a quor societate constat auelli ista ipa
i pretumitate. Attendant adolescentule quos pit. cu matre
inquietant. et minime ita mat-na constituit. ut no in illu
celeste iuentu sine magna necitate urruere ueteant. Id
quippe se agere cogitent. quotiens in cotemplatione quies
centi. plus molestie sunt iusto. Pomt tame i uolutate ipi. et va
care sibi. et tunc illaq intendere put oportere iudicauerit. cu ue
me exitum ab illis quoulez illa uelit. Nouit sponsus quanta fla
gret dilectione etia ergo primos sponsa. et satis pria cenitate
sollicitam matre de pfectu filiar. nec se ullo pacto subtractura
uel denegaturu quitu et quotiens opus fuit. ppteaq secure
discretioni ei credendu censuit hanc dispensacone. Non eu
e talis. quales initos uidemus pplixa conquestione notatos.
qui qd crassiu e et forte assumentes. qd debile e picuit. Nuqd
medicus ualentes requirit. et no poti egrotantes. Si con
tingat fieri forsitan ut eruditus. siq no ut medicus. Ne
uerebis magistre bone. si omes in doctos repuleris. Quibus
queso diligencia discipline. si indisciplinatos uel effuga
ueris omes uel fugeris. In quibz obsecro tua plenus pacti
encia. si solos ad mulcendos manuetos. inquietos excluse
ris. Fuit tam de hac sedentibz. qui utina psens explin
diligentius obseruarent. Cogitarent certe quanta ppositis
reuerencia debeat. qs temere in quietando celi qz ciuibz
se reddit infestos. et nobis qz potu soluto ppere demu
incipent. ne tam irreuent leuitez se in gerent cu na
tam. Rara satis ih ad feria ndu a superuenientibz ur
bu noiit cotedit hora. etia cu ipi me i omi pacientia
sibi nebut. Verum ego scrupulosi moueo ubi modi que
relam. ne qs forte pu sillanimu sup uires ppe pa
cientie dissimulet a necitatibz suis. du me in

quietare uereꝛ. Supplebo igr̃. ne magis in pace exemplū uidear tue ifirmis. Pusilli dū sūt in eis credentes. nō pricor ut ex me scandalū pciant. Nō utor hac pte state. magis cūctis ipi me utimur. ut libet. tantū ut saluu fiant. Parcent. ni si nō pepercerint. et in eo pcius requiescā. si nō me inquietare timuerint. pcepti tanbus suis. Verum eis more q̃ ad pcneo. et ipis seruā deo meo q̃ dū fuero in caritate nō ficta. Nō querā que mea sūt. nō q̃ illa utile ē sz q̃ multos. i. utile iudicabo. Hoc solū cepto ut fiat acceptū eis fructuosiūcz ministeriū meū. si forte ul ex hij in uenā in die male medicā in oculis patris cor. simul et sponse ecclie ihu xpi dū mā. q̃ cū eo est cuncta dō benedictus in secla amē. Cap. 3

Hoc dilecti mei. Videns sponsa nouā adolescentulam verecundiā. et uerecundū timorē. q̃ sentz de nouo cepisse nō audere se in gene leo ocio ipi. ñ sicut heri et nudi tenus molestie fieri quiescenti in cōtemplatione plumerent. agnoscit hij sibi puenisse cura et opa spūli. et ceu leuans in spū. siue pillar pfectu. que a nimia et superflua in quietudine respexerit. siue plura de inceps futura uberiore quiete. siue ecia pdignatione et timore sponsi. adeo placat ipā eius quiete delantis. animo studio de sensantis suauissima ocia sua. immo studia seruentissima. aut hij facere vocem dilecti sui. huius rei grā facta ad illas. Attenti io qui alijs pest in solicitudine. uir vinc̃ uel caro secure vacat sibi. dū sep timet sui penuriā facere subditis. et nō placere deo q̃ continui utilitatis pfam pfert quietē contēplacionis dulcedinē. Non cūctis pruū gaudij et securitatis paredit interdū sūcuit seruanti. cū ex metu quodā et reuencia erga se i milla diuinū cordibz subdi[illegible] cor. intelligit placē deo sua quietem. qui fuerit [illegible] ut illi est magis nō

liuas, nec̃itates sustineant. q̃ patris spūalis grata audeāt
ocia temere p̃turbare. Nam iusta trepidatio puulor. ma
nifeste signat audisse eos intꝰ quasi minacē sonū in
crepatoriū illius p̃cul dubio uocē. q̃ i ꝑplexa loq̃t. Ego q̃
loquor iustitiā. Uox eiꝰ in spiritu eius. ac iusti timoris
in cultu. Compta gꝰ hac uoce sponsa. gemitens ꝛ exul
tans uoꝛ ingt dilecti mei. Unica e. ꝛ grandio grauiter. ꝑ
uocē sponsi. Et addit. Ecce venit is saliens in montib⁹
transiliens colles. Compta ex auditu uocis dilecti p̃sen
tia. in cubiculū introducit. in tendit bñ curiosos oculos ad uidendū
quē audierāt. Auditus ducit ad uisū. q̃ fides ex auditu.
qua certa mūdant ut possit uideri deus. Hic cū habes
fide mūdus corda eoꝛ. Audiet itaq; uementer quē loqui
tem audierat. obseruāter eaq; hic illū ordine spūs scō. q̃
apud ꝑphām descriptus e ita. Audi filia ꝛ uide. Et ut
certꝰ ad uitas nō tam nec̃ fortuitu. sz de studio magis
ꝛ industria. ob illā saltꝫ imaginē et p̃similitudinē audiendi sꝫ
loco p̃ponit uisui. unde si nō ꝫ ordo uerboꝝ. a scō et ꝫ iob
obseruatius i uenit. ubi sic loquit deo. Auditu auris
audiui te. ꝛ nūc oculꝰ meus uidet te. Sz ꝛ ubi spūs scūs
inuasꝰ apl̃os in die pentecostes tessendille memorat. nōne
auditus uisui p̃uenisse descriptꝰ. Fit enī. Factus e repen
te de celo sonus. tanq̃ aduenientis spūs uehemētis. Et
implēa. Et apparuerūt illis dispertite lingue tanq̃ ignis.
Et hic et spūs scī aduentū p̃mo audit. de hinc uisus p
cepisse referet. sz de hoc satis. quū tu et si curas opam
dare. huiusmodi inquisitioni poteris ꝛ ipe inuenisse in aliis
scripture locis. nō multa similia reperire. Nunc tam illud
cōsideremus. qđ diligentioris egere inquisitionis. et difficu
lioꝛes habet accessus. Ad qđ nūmirū egere me fateoꝛ ad
uotoꝛio spūs scī. ut ponere i lucē possim qui sint illi nōtes

et colles. sup quos saliente ⁊ transiente eos. ecclia spūs le
tis spectauit obtutibꝫ. credo cū petrꝰ ad ipm redempcois
tuꝰ conscripserat decre. Nā id quidē ꝓpter ura ⁊ nō dubie
censerim. quū simile ꝗd de ipsa occurrit uidere. euidenter in spū
prudente ⁊ exprimente saluatoris aduentū. In sole posuit
tabernaculū suū. ⁊ ipe tanquā sponsus procedens de tha
lamo suo. exultauit ut gygas ad curendā uiā a summo
celo egressio eius. ⁊ occursus eius usqꝫ ad summū eius. Cur
sus ⁊ decursus ipius is nouissimi ē. a q ⁊ ad ꝗd inuꝰ ꝙsummatꝫ
notissimū. Quid g. Dingam nobis siue in psalmis ista
legentes. siue in psenti cantico. uarū gygantē pceres stature.
ablentis cuꝰpiā mulierecule amore captū. ⁊ dū ꝓperat ad ca
pidos amplexus. transilientē montes colles q; hos. quos ui
deꝰ mole corpea sup plana terre tanta altitudine emineꝛe
ut ⁊ supra nubes aliqu illor uertice ꝛtuliss cernāt. Ver
nō decet istꝰ modi corpeas fantasias ymaginari. psertī tra
tantes ly canticū spūale. ly nō licet omino nobis q memimꝰ
legisse in euangelio. qz ipe ē deus. ⁊ eos q adorant eū oꝑtet i
spū adorare. Qui sūt g. hy spūales montes ⁊ colles. ut post
modū consequenter agnoscim. sponsus q dō ait. ꝙ ly ⁊ ipe ē. hles
⁊ eꝰ modi tollat saltus in illis siue sup illos. In illos primꝰ
in quibꝫ euāgeliū refert olim fuisse relictꝫ nonaginta nouē
oues. cū pius pastor earꝫ venit uiā in tris querē q quem
nūcupauꝰ. ad huc in obscuro res ē. ⁊ intellectus hret dū difficile
sit inuenire. spūales ille ⁊ sup celestes creaturarū ordines. nā
ipe sūt siue dubio q ibi memorate sūt oues. quos ul hles alios
habeant spūales similit montes ul colles. ad habitandū
pascendū ue in illis. Descriptamq; si nō in ultate alq; ecclie
ueritas hoc nō diceret. Hꝫ netꝫ licet ꝓpsa longe adhuc de supna
ciuitate hierlm in montibꝫ sctis. si nō uere in ibi essent montes
sancti. Denicꝫ qs celestis habitatio illa uere habeat nō ut

spīales. ꝫ ꝟ uiuos aīe rationales montes colles. audi ysa
iam. Montes ꝟ colles cantabūt cor̄ deo laudes. Qui nā ꝑ
ilti. nō idē ipi celi inhabitātes spē. quos dūcā uoce oues di
cim⁹ appellatos. aut ipi sint mōtes q̄ oues. ū fortē ⁊ robustū
uitet. aut in montibz montes. aut oues in ouibz ꝓsti. Et
iurta literā quē durū sonat. sedm spīalem aūt intelligē
cia dulce sapit. li subtrlit ad litteram quotiēs utrūq; quiū
pastor. dei sētz sapientia. xp̄s. unū idemq; ꝓbulū uitutis. a
lit in terris. alit in celestibz gregibz suis ad minister. Nam
nos quidē mortales homines. in terrā i loco pegrinacionis
uīe. i ludore multus uri comete ꝓuē utrū uerē ualeam.
foris illū i labore ⁊ erūpna mendicantes. i. ul aq̄ doctis uiris
ul a sacris libris. uel certe pea q̄ facta sūt in uisibilia dei
intellecta cōspicientes. Angli aūt in omi plenitudine. ⁊
si nō a cemetipis tū i semipis tanta sanctitate. quāta ⁊ feli
citate accipiūt. uū ⁊ bē uiuūt. Huic eū oēs terrestres di
q̄ sane electos hominū quōdq; assecutuos. certa uitate
p̄mittāt. ⁊ nō du erpui ubui felicitate secura. Malem. p
inde in montibz homes. uel oues montibz. cū sane superne
sublimate ille spīales. aīe cemetipas de uerbo uite unde sua
creati ꝓficiunt uitā affluent. iuenīt. idē ipi ⁊ montes ⁊
oues. montes. ꝓpt plenitudinē. uel celsitudinē. oues. ꝓpt man
suetudinē. Pleni quippe dō. celsi meritis. cumulati uirtutibz.
uel omi⁹ tamē erectos uertices tota ⁊ humili obedia sub
mittūt. ⁊ inclinat illo⁹ longe supeminētis impio maiestatis.
tamq; oues manuetissime ad uultū sui ꝓfectus p omia cumbu
lantes. ⁊ sequentes eū q̄cumq; iert. Et in hys sedm. xp̄s iam
dudū uere montibz sēs. tamq; prima omiū creata sapientia.
fundamenta ciuitatis dei abinitio firmit stabilita consistūt.
que utiq; una ē in celo ⁊ in tra. licet ex pte pegrinans. ⁊ ex pte
regnans. Et ex hys uel omi⁹ iuxta ysaiam tamq; hbz dam

vitalibz cymbalis bñsonãtibz.iugis resonat grẽ actio ꝙ vox
laudis.suauis ꝙ resslabili voce implentibz.qđ ex eode ꝓphꝫa paulo
ãñ memorauim.qz montes ꝙ colles exultabũt coꝝ dõ laudes
ꝙ ite qđ ille altus loquens ad dñm deũ.bñ aut ꝙ habitant i domo
tua i scla seculoꝝ laudabũt te. Sij ꝑ ut ad id rectam vnde aliqñ
tulũ ꝛz ut puto necessarie digressũ ẽ.illi sũt montes atqz colles.
in quibz ecclia vidit celestẽ ꝓphetã mira alacritate salientẽ.eũ
ad suos ꝓximos ampleros. nec in saliendo ꝛz ꝙ tripudiendo tos.
Vis ꝫ hos saltus ex litteris ꝓphaz explorꝫ demonstrẽ. Non qđ
nũc omia q̃ de hac re apud illos ab oculis inuenire queunt
testimonia replicare in copia.sed enĩ longũ ẽ ꝙ opus no ẽ.sed ea tã
tũ ponã.q̃ breuit ꝙ apte astruere videant. id qđ dicit de ꝓphta
saltibz. Dicit de illo dauid.qz posuit in sole tabernaculũ suũ.ꝙ
ipe tanq̃ sponsus procedens de thalamo suo. exultauit ut gygas
ad curredã viã a summo.re.eꝫ.ei. Ex qũtũ saltũ colit.a summo
celo ad tras. Sane eũ nõ inuenio alibi.nisi in sole posuit taber
naculũ suũ.i. in luce ꝙ in manifesto dignatus sit exhibere pre
sentiã. ipe lucis in accessibilis habitatoꝛ.ꝙ utriqz in tris.
Deniqz i tris uisus ẽ.ꝙ cũ hoĩbz conuersat ẽ. In tris inq̃
palã.qđ ẽ in sole posuit tabernaculũ suũ.corꝑ videlz qđ de ꝑ
gnis corpe ad ꝙ sibi aptare dignat ẽ.ut eo ꝛn se visibilis
videret.ꝙ sic uicet oĩs eum salutare dei.eũ in carne uenis
set. Valuit ꝑ tm̃odũ.i. in illis supmis spĩbz.eũ ad eos usqz
descendit sacramẽtũ a seculis absconditũ.ꝙ magnũ pietatis
misteriũ eis dignat ꝑ apiens. ꝛz tñ illi hos superiores atqz
eminentiores montes.cherubin scalz seraphyn.alĩ dnãc
ones.phtat ꝙ potestates iferiores etiã ad iferiorẽ usqz ã
gloꝝ ordinẽ descendẽ.tanq̃ ad colles dignat ẽ. Ꝛz nũqđ uel
in illis remansit. Transiliit ꝙ colles. Non eũ in ista an
glos.ꝛz semẽ abrahe apphendit.qđ utriqz angelis inferꝛ ẽ.
ut sermo impleret qđ dixit memorat ꝫ ꝓphta.loquens

ad patrē de filio. Ymuisti eū paulonus ab anglis. Quā q̄
si sane ad cōmendacionē nat̄ humane dictū possit intelligi
q̄ homo ad ymaginē & similitudinē dī cōdit⁹ ac p̄dit⁹
racione ad instar utiq; anglici modicū cū differet ab anglo
rū corp⁹ de tinea. Hz cuidā aplīn paulū apte p̄uēcianē de deo. qui
cū in forma dei esset nō rapinā arbitrat⁹ ē eē se equalē dō: q̄
semetipm exinaniuit formā serui accipiens in similitudinē ho
minū factus & habitu īuent⁹ ut hō. Et rursū. Vbi venit plenitu
do t̄pis misit deus filiū suū factū ex muliere factū sub lege: ut eos
qui sub lege erant redimeret. Q⁹ g⁹ t̄ēs ex muliere. t̄ēs & sub lege
ē: p̄cul dubio nō solū montes & maiores cuppiores q̄ latitudines.
si ecā & minores anglos descendendo transiliit. Q⁹ quidē ī com
paracione cuppiox: multo collū noīe designant. Ceterū q̄ minor ē ī
regno celox. maior ē q̄us tamē p̄tante cuppiox: ecā sīlit ille
magnus iolīes baptā. Nā & si sane dīn hominē fateam ecā ī
hōie cuppiox omnē p̄ceptorū & p̄testatē. longe ī comparabiliter p̄minē.
certū tū q̄ & si p̄ter maiestate. si ī firmitate succubuit. Ita g⁹ sa
lit ī montibz & collibz colles: cū nō solū cuppioribz cuppiz. sz & in se
rioribz dignātissimē se in ferocē exhibuit. Mer m cuppius cuppiz illis.
sz & p̄is q̄ domos luteas habitant subiectū se exhibuit: & humilien
& viuentes humilitate ecā hominū humilitatē. Fuit denicz subdi
t⁹ marie & ioseph cū eēt duodēnis ī nazareth. & apud io: tamē
iolīes se manibz tā iuuenis in duxerit. Hz in duxata ē dies: & ad
huc omīno de hīs montibz descendē libet. Ceterū si hac vice
voluerim⁹ cūcta hec p̄ut delectat exp̄lorare amena. abdita p
scrutari. verendū ne aut sermo grata breuitate careat⁹ aut
larga exellenciz materies. debita diligencia estimacione fraū
det. Ascendamus p̄in hodie tā si placet in montibz illis. q̄n bo
nū ē nos hic eē. ubi exaltoze xp̄o una cū cōs anglis & loco pascue
e collocati. & uocādius pascuū & uberius. Et nos sicdē pascue eius
oues. Numinem⁹ g⁹ tanq̄ munda animalia boni pastoris. que

hodierno sermone tota auditate gluttium. sermone alterno re
sidua cepti eq̃ attentius p̃cepturi. largiente sp̃nō ecclie ihū
xp̃o dño nr̃o. q̃ ē sup̃ oīa ds̄ būdictus in sēla amen. lv

Sup eod̃ capitulo qđ hesterno sermone versatū ē. dictu
rus cū alio in tellectū quē hodierno seruauit. vos p
lente r eligite pociora. Non ē opus supiora repet̃. q̃
exciderūt nr̃o arbitrio. in cū breui. Sigmin̄ tū. scripta sūt ut
dicta sūt. r exceptā sīlo sicut r sermones ceteri. ut facile recu
pet̃ qđ forte exciderit. Qua ꝓp̃ accipite alia. Ecce venit sa
ltens in montib; tūlilijens colles. Sponsū loquit̃. Qui
p̃ fecto tunc in montib; saltat. cū missus a patre ad euangeli
zandū pauperib; angelor̄ fungi nō ē dedignatus officio. factus
magni consilij angl̄s. q̃ dūs erat. Ipse descendit ad ima. q̃ alios
delegare solebat. ipse notū fecit dūs saluare suū. ipse in cōspectu
gentiū reuelauit suā iustitiā. Cū itaq; oīs iuxta ꝓuli sentēci
ā ām̄inistratorū sp̃s sint. missi i ministeriū ꝓp̃ eos qui hereditā
tē capiūt salutis. q̃ erat sup̃ illos factus interitus tanq̃ vnus
ex illis. dissimulans iniuriā. r acc̄umulans gr̄iam. Gaudi
um̄. Non venit ministrari. sz ministrare. r animā meā
dare pro multis. Qđ q̃dē cet̄or̄ nemo fecisse inuentus ē. ut oīs
q̃ est ministrasse uisi sūt. ipse deuotis transierit fidelibus q̃ ob
sequijs. Bonus minister. q̃ carnē suā in cibū. sanguīē in po
tū. animā ministrauit in p̃cio. Bonus plane. q̃ sp̃ū alac
critate feruens. pietate deuotus. nō solū salut̄ i montib; sed
silut colles. idē iugat et vincit alacritate ministrandi. ꝓpte
quē vnxit ds̄ os suus oleo letitie p̃ consortib; suis. in q̃ exul
tauit ut gigas ad c̄rendā viā. Denuq; tūlilijt gabriel
r p̃uenit ad ingressū. eod̃ archangelo attestante cū ait. Ave
gr̄ā plena dūs tecū. Qđ. Quē modo reliquisti in celo. nunc
in utero tuo. Qđ nā rā volauit r p̃uolauit sup̃ p̃nas ip̃e
tuas. Victus es o archangele. tūlilijt te qui p̃misit te. Aut

certe saluebat ī montibz. cū in anglis olim pulsis apparebat. qđ utiq; puer lutē magis conuenire videt. Non enī aut saliens ī mōtes sz ī mōtibz. ut ipe in eis salue videat. q facit. y dat ut saluent. qđ ad modū loquit in psis. opat in iustis. cū illis ulta. y ipis opa tribuit. Inde qđ aliqn ipon psona eius grebāt. ut loquet quidz illoz nō tanq̄ anglo. sz tanq̄ dño. Verbi grā. Ille anglo q cū moyse loquebat. dicebat. Nō ego dñe. sz ego dñe. utq; ad frequenciā iterabat. Saluebat ḡ ī mōtibz. i anglis in quibz loquebat. y cuā hoīb; exhibebat plenciā. Ad hoīes enī saluebat sz in anglis nō in se. nō in sua natā. sz ī subiecta creatā. Qui enī salut de loco ad locū vadit. qđ nō credit ī dñm. Ergo ī mōtibz. in anglis saluebat. q in se nō poterat. y saluebat usq; ad colles. ad ī patriarchas y pphas. ceteroq; spīales uiros de tribz. sz y fililiebat y colles. cū nō solū magnis spīalibz viris. sz y aliquibz de plō. recta nō nullis mulieribz. eque ī anglis loqui y apparere dignat. Vel colles dicit aeras potestates. q inē montes qđ nō minime numerant. pro eo qđ auertuntur de fluerent relicta forme p superbiā. ut ī humilia uallū. siue ad ualles humiles p pniciā detumescūt. De hijs scribitur illud dictū ī psalmis. Montes sicut cera fluerent a facie dñi. Nos magis timētes ne steriles colles. tanq̄ medios plenos iuxe mōtes ptēm. y penitēcie pendulo titillit. q in mōtibz salut. hijs qz pīus y de spectus. descendit ad ualles. ut ualles habundent frumento. Porro illi e regione etia credulitate y stabilitate cūpna ti sicut habes ipse tuy illos ī pcatione. Nec vos inqt si pluuia descendat tuy vos. Itez ut nouis qđ ad anglos q pua uenti sūt. sub figura montiū gelboe illa loquat. ubi in qt ceciderūt mulieres multe. Quā nulla in hijs maledictis montibz. de exercitu ysrl ceciderūt a principio. vel cotidie cadūt. De quibz y habes deoē ipsa cū dicit dō. sicut mulieres cor. in sepulchris. qz nō es memor amplius. y ipi de manu tua

vt

valles

repulsi sunt. Non est qui misereatur si scribes et infructuosi permanent ibi montes celi. scilicet aerei colles. super eos imbrem pluuia descendit. quique eructare grece. et largitore benedictionum tacentibus eos. et descendente ad valles. ut celesti imbre perfundat humiles qui se super terram et fructui afferant spacia. fructum celestium. septuagesimum. et centesimum. Denique visitauit terram et inebriauit eam. multiplicauit locupletare eam. Terram visitauit non aeream. quia tua deum plena est ira. Denique apparet salutem in medio tui. Munda et in medio aeris. Noe aduersum exigue me. qui in aere dominum gle demones per demonibus superbientem crucifigit me dicto. cum quo constemus misterium paulus affirmet. quod resurgens a mortuis iam non moritur. mors illi ultra non dominabitur. Verum non solum visitauit terram qui tabulit aere si ecclam celum. dicente scripta. Due in celo misericordia tua. et veritas tua usque ad nubes. Usque ad nubes eum celum est qui in habitauit sanctum angli. quos non tabulat sponsus si salutem. ita ut impiger ipsis duo quedam uestigia pedum suorum. misericordiam et veritatem. De quibus dominum uestigiis memini me in superioribus sermonibus plenius disputasse. Nil nubibus ut et in fine demonum habitaculo est. iacere iste infimo et caliginoso. in quibus non salutem sponsus. si tabulat illos et preterit. ut nullum in se retineret dei transeuntis uestigium. Nam quia in diabolo veritas est. de hac euangelica uiuentis sententia erratum quod in veritate non steterit. si mendax extitit ab initio. Ex hac eandem quos direxit eum. quia nutrimentum ab initio homicida fuisse. eadem ipsa veritate euangelica conuincat. Porro cum qualis pater familias tales et domestici eius. Pulchre pium de sponso ecclia psallens. et in altis habitat. et humilia respicit in celo et in terra. nullam omnino mentionem facit de his qui in aere usque spiritibus superbis. quibus deus superbis resistit. et humilibus dat gratiam. Videt illum saltem in montibus et tabulantem colles. iuxta in precationem domini dicentis. Omnis mons qui non exaltabitur. et humiliabitur. visitet dominus. a gelboe cum tabulat. diabolo nempe qui a gelboe decipiat. Hinc in sacris montes quos visitat dominus. sunt angli in fine homines. In pena sicque sua lo

cū in aere ilto. medū int celū & tra de celo cadens sorrtyē. ut
videat & cuitet upāz iudia torqueat scriptā dicente. Pecto
uidebit & uastet ten. c. fre. & ta. Quā miser cū suspicat celos.
in qbz i numeros mōtes in tuē diuine claritate fulgentes
& diuinis laudibz resultātes. sublimes in glā habūdantes i
gnā. Quā miseror cū respicit trā mōtes nichilū. qp plurimos
de ppō accliuios habentē. fide solidos. spe excelsos. caritate spaci
osos. cultos virtutibz. bonor opm fructibz refertos. de vore celi tem
pa de saltu spōsi cotidie nā accipientes bñdictionē. Cū tristo
putrā colore & rancore aspiciat ille cupidissim gle. ilios i
circuitu suo tāq flosos montes. cū se & suos ex regione saltos.
tenebrosos. lonos omibz infecundos despiciat. ita ut sencat se
ee qbrū hominū & angloz. q omibz exprobrat. sedm illud in
psalmis. Oracio iste quē formalit ad illudendū ei. Tres li qp
obpōz supbiā tūsilit sponsus eos. saliens i montes q i fructu
eius suit. tanq fons ascendens de medio padisi. irrigans vni
uersa. & implens omē animal bñdictione. Beati q torrente
uoluptatis hui⁹ potari in ēdū ul' raro pmerent. iqbz & si
nō cōtinue fluit. saltim p horas salit aqua sapiē & fons vi
te. ut fiat i pis fons aque saliencis in vitā etnā. Et q tē
pe fluminis impet letificat ciuitatē dei. sene phen nut
& affluent. In nros aut montes q i tra suit. utinā in ēdū
facta q si i undatione. saltus tore oclos nō despiciat. q bz
sufficiēt irrigari. nobis q q ualles sum stillare ul' rarus
guttulas pollint. ne omino aridi & stiles remaneam. si
seria & egestas & omino fames ualida i regione illa. q nullus
umq illi modi uel saltez ul' in stillationibz humectat. pter
fluente & tūsiliente illā fonte sapiē. Et q nō habuerūt sa
pienciā. pierūt ppt suā in sipienciā. Ecce venit is saliens
in montibz. tūsiliens colles. Ido hoc salit ut tūsiliat q mul
tis nōs pringere i nez cū bñplacitū i omibz ē deo. fratres

si uirtus sapiaꝫ in paulis scripta sunt ista ad correctionē uniuersi ob
seruemꝰ sponsi discretos & circūspectos saltus: quō admodū uidē
tū apud anglos q̄ apud nos. & humiles saluare & superbos
cōfundere. Hi q̄dē exercitus dñs & humiliat & alta a lō
ge cognoscit. Uet in q̄ attendam⁹ q̄ cauti simꝰ sponsi nō
salutiferis saltibꝫ ꝓpter. ne ueluti amentibꝫ gelboe cōfodiat &
q nobis. si ny dignos sue uisitatione cōspexerit. Qđ superbis
ira & cruis. Et de anglis cōfudit dñs. exercitus eor superbiā.
Ergo repudiatis anglor. fiat hominū emendatio. scripturꝫ. u
ē ad ipāy correctione. Coopet⁹ in in bonū ecclā diabli malū
& laue manꝰ meas in sanguine petrōrū. Quales in gō. studi
Superbi certe diabolo horrenda & formidolosa male dictionꝫ torque
ē. applsa fraudi in spīm dicente de illo sub typo gelboe ut sup me
morauī ē. Montes in q̄t q in circuitu ei⁹ sunt visitet dñs. a gel
boe aut cōfodiat. Bene ego si legens. referensq̄ gloꝛ in me & in
tuens diligent⁹ cauendo me. ne uelle ꝓpā in sectū. q̄ in anglos dñs i
tantū celebrauit. q̄m⁹ ꝓpter declinaret ab eo. cū oīs i circui
tu eius montes siue de anglis siue de hominibꝫ. uisitationis
siue gñā dignaret⁹. & pauens tremensq̄ ad⁹ ad memetipm.
Hi sic actū ē cū anglo. qđ de me fiet timeꝫ & tremo. Illo in celo
in tumultꝰ. ego in stipulo. Quis nō tolerabiliore i domo su
perbiā. q̄ unpauper dicat⁹. Ue mi. Hi tā dure unpotente illo am
madūtū ē. pcs qđ elevatū ē cor q̄ū & ei placuit qđ cognata
potentibꝫ superbia cē cognoscat⁹. & qđ de me exigendū & misero
& stulto. Denuq; quam luo penas. iā acerbissime unpudo. nō
sine cruda. Bene heri & nudius tertius in malit me langue
ūte animi. & mētis hebitudo. in soluta ei⁹dā inertia spūs. Cur
reba bñ. hz ecce lapis offensionis in uia. impegi & corrui.
Superbia ingenta ē in me. & dns declinauit in a seruo suo.
Sunt ista stillicidia animę mee. & deuotionis in opia q̄ pau
or. Qm̄ ira exarsit cor meum. & coagulatū ē sicut lac sanū

ē sicut terra sine aqua. Nec cōpungi ad lacrimas queo. tanta ē duri
cia cordis. Non sapit psalm. nō legere libet. nō orare delectat. me
ditationes solitas nō in uenio. Ubi illa in ebriacio spūs. Ubi men
tis serenitas. ubi spe gaudiū in spū scō. Treo ad op manū pigre
ad uigilias segnipolens. ad uīā pceps. ad odiū ptinax. lingue ne
gule i dulgencior. legimor obtusior. ad pdicationē. heu oīs mō
tes i cautu meo dīs uisitat. ad me aūt nō appropinquat. Stum col
lus nō sū ex hijs qs tribuit sponsus. Nā aliū quidē in tueor. linguā
ris abstinere. aliū ū pacīe ad murmurē. aliū aūt sūme humilita
tis. ad manuetudinis. aliū in ēte nūe. ad pietatis. illū in cōtem
platione frequent excedere. hunc pulsare. ad penetrare celos ora
ōne instancia. alios aūt in alijs pmanere utilius. Nos inq consi de
ro oīs feruentes oīs deuotos. oīs in xpo unanimes. oīs do
nis celestib. ad grā affluentes. tanq spūales ueneri montes qui
a dīo habitant. ad spūs in se salientē frequēt recipiūt. Ego aūt
q hoc in uenio i me mecū. ad nec aliud putem q̄ unū e pōtib.
gelboe. qui ē pterit iura. ad indignacione sua. ille ceteros omnū benig
nissim ultionis. Filioli inq cognacio tollit et rollencia odor. cōficiat
gram. sponsi salutis ipetrat. Nec ego tūc signacula in me xpi uos
ut. ad vos ut sanctos. imitatores mei estote. inq nō de eternis di
co modo utilib. aut mox disciplina. aūt gla cōtemis. Nec enī
tetigi modi q̄ inq ut temere arrogauerim imitacione dignū. ad
inq uolo vos ū pacē vobis. inq accusare vos metipōs. quens forte
in nobis ul ad modicū repere gratiā. utilē languescē deprehen
dis. sicut ad ego plus mōi me metipsū accuso. Hoc facere hois
ē q curiosus circūspector. ē sui ad scrutator. nunq suas ad studios.
atq in oīb semp suspectū hīt arrogancie uicū. ne subrepat
In ueritate dicta nil eque efficax ē ad gratiā p meritū. reti
nendā. recuperandā. q̄ si oīa tempe i uenians coram deo nō al
tū sape inq timere. Beat homo qui semp ē pauid. Time ff cū

arrisserit grām. time cū abierit. time cū venio veniret. ꝙ hē semp pu
dōm ēē. Sucrediunt uicissim sibi i animo tres isti timores. scilicet
q̄ gratia vl' nō essē digniant. vl' offensa recedere. seu iterū
redire placata senciet. Cū q̄dē time ne ī digne operis ex ea
nā ī mouet apls. videte inquiens ne i uacuū gratiā dei recipiatis
Et ad discipl'm. Nolī mīt negligere gratiā que inte ē. Et de sem
ipo dicebat. ex. grā dī i me vacua nō fuit. Sciebat homo consiliū
dei habens. redundare i cōceptū conantis domū negligē. nec exp̄
tere ad q̄d donatū ē. idcz in tolerabilē ēē superbiā iudicabat. ꝙ
studiosissime ī malū. ꝙ ipē timebat. coercendū. ī cursū
latet fouea hui. q̄ nolo vos lateat. de qua is ipē superbie spūs ī
to periculo q̄nto occultio sicut habetis i psalmis insidiat q̄n
leo ī latebris suis. Nam si impedire ī p̄ualet actionē. tempta
intentionē. suggerens ꝙ inanes q̄tū effectū grē euroges. ē
Qd q̄dē superbie genus. longe illo pore intolabilio esse nō ambigo
Qd cū odioso illa uoce qua quidē dixerit. mea mea erexit ea
nō dns fecit her omnia. Si ergo timendū inquiete grām. q̄d si rece
serit. Nōne multo magis tūc timendū. Plane multo magis. ub
ubi ē defuit grā. deficis tu. Audi eternū q̄d tem. grē dicat. Sine
me ait nichil potestis facere. Time g̃ subtracta grā. tanq̄ imp
cessiue. Time ꝙ cōtemnite. deo ē ut lentus uento. Time ex relax te
custodia tua. ñ dubites ī cauda ēē superbiā. cuā si nō apparuerit. cu
q̄ si nulle consciē sis. Qd cū tu nescis dō scit. ꝙ te iudicat dō ē.
Et net q̄ se ipm cōmendat ille placat ē. Et quē deus cōmendat.
Numq̄d cōmendat te cō cū grē privat. Aut nūq̄d q̄ humi
liat cat gratiā. humili auferet cat. Ergo cū tumētē superbie. q̄uacuo grē ē. quēq̄ tū in tōi subtrahit grā. siue retrahit
nō p̄ superbia que iā ē. Et q̄ futura ē. ꝙ retrahat. Audes huius rei
cientem cotumētū de aplō. q̄ stimulos carnis sue sustinebat
in uitā nō ex. ex tolerēt. Et ne ex tolerēt. Et sine iā existens sine

nōdū. supbia tū semp causa erit subtracte grē. Jam si grā xpi
ciata redierit. multo magis tūr timendū. ne forte cōtingat re
diduūqm. iuxta illud de ewangelio. Ecce sanus factus es. va
de. & ampliꝰ noli peccare. ne aliqd detius t̄ contingat. Audi
rectē. & in tide ceteri. Qui ī valestente pclo. ī valestat. &
met. Beatꝰ es si cor tuū triplici isto timore repleuis. ut ti
meas hdē p acceptā grām. amplioꝰ & quilla. longe plus precupa
ta. Hor fac. & eris ydria in xpi cōuiuio. impleta usqz ad summū. con
tinens uinum metretas nō binas tantū sz ternas. ut xpi mere
ris bndictionē q aquas tuas cōuertat ī uinū lectie. & pcta
caritas foras mittit timorē. Qđ dico tale ē. Nl qua timor est.
qm ab estu refrigerit desiderioz carnaliū. Initiū sapie timor
dū inqt. Et habes. cqua sapie sglutaris potauit illū. Ji ti
mor sapiā. & sapiā aqz timor aq ē. Denicz timor dū inqt fons
uite. Porro ydria. mens tua. Capientes inqt single metreta
binas vl ternas. Tres metrete. timores tres. Et impleuerūt
eas inqt usqz ad summū. Nō unus timor. nō duoqz. sz tres
simul replent usqz ad summū. Omī tempe time dīm. & ex
omī corde tuo. & impleti ydria usqz ad summū. Mat dō in
tegrū mūdū affectū plenū. pfectū sacticū. Cum pūm nupcijs
celestibz plenā in terre ydriā. ut de te dicat. & repleant eū
spūs timoris dū. Sic timet. nichil neglugit. Jn namqz ne
gligencia intret ī plenitudinē. Quoqz qđ tepe aliqd ad hut
preti plenū nō ē. Cadē sane ratione nō potes simul & sic time
re. & alteri sape. Nō ē enī q ad multas supbiā. repletus timore
dū. & sic de ceteris vitijs sentiendū. qz necē ē plenitudine ti
moris omīa excludi. Sic demū si plene pfecteqz timueris.
debit caritas sapere aīs tuis. ad dū bndictionē. Sine carita
te enī timor penā hīt. Et hdē caritas unū qđ letificat cor
hoīs. Qpecta aūt caritas foras mittit timorē. ut ubi aq

fuerint. vnū ē incipiat. ad laudē ⁊ glām sponsi ecclie dñi nr̄i. q̄ ē sup oīa deus bñdictus in scla ⁊ amen. Sl̄.

Similis ē dilectus meus capree hinnuloq̄ ceruor. Ex pcedenti ut sic dō pendeti. Dic ei saliente ⁊ pcipiti ū descripserit. conspicit compert capree hinnuloq̄ cerui. ⁊ apte q̄dē q̄ hoc genus animantū ceteris velox. ⁊ saltu agile sit. Proinde sermo de sponso ē. ⁊ sermo sponsus ē. Et pphā dicit de deo. q̄ velociter currit sermo eius. Sane congruens huic loco. ubi sponsus tm sermo dī ē. saliens tm̄ siliens q̄ describit. Similis p̄m factus capree hinnuloq̄ cerui. Et hec tercio similitudinis. Adde tm̄ ne ulla similitudis ipi⁹ ul' minima portiuncula uacet. q̄ caprea q̄dē nō m̄ cursus p̄ueritate. sz ⁊ actimine ceteris ceruis emineat. Add' utiq̄ ꝑe illā reliq̄ rationis p̄tē. q̄ sponsus nō tantū saliens. sz ⁊ transiliens appetere refert. q̄ n̄ acuto ⁊ p̄spicaci intuitu. nō possit omīno ꝑcerni. nec currendi differie in ḡs salute. ⁊ ḡs tm̄ q̄ debeat. ⁊ quo q̄ queat sufficie ad deligendū festinantis uelocitatē. de solo hinnulo tāpatio. Is quippe repudiato se terre nolens cursu. Nunc ū q̄n sponsus ultr̄ ⁊ li ardenter amans. cursum ruere uideat dilecte amplexus. uel omnī tū gressus ul' totus saltus suos. prudenti cōsideratione dirige nouit. cautus ubi oporteat figē pēs. Oportuit p̄fecto cū hinnulo etiā de caprea similitudine dari. quatinus ⁊ pullū saltuū deliderū. ⁊ phanc exprimeret eligentis iudicū. Q̄t utiq̄ ut ipse ⁊ miserator saluator. ⁊ uelox. ⁊ ꝑcautus. uult oīs hoīes saluos fieri. ⁊ ad cognitionē ueritatis venire. ⁊ q̄ iudicat nouit q̄ sint ei⁹. ⁊ ꝑe scit ḡs eligit ap̄ipio. Igit duo ḡ bona sponsi. mentē scil; ⁊ iudiciū. in hys duobz animantibz cōmendata a spū sco nobis uterim sentiam⁹. ut testimoniū integritatis ⁊ p̄fectionis fidei ꝑe nos ḡz ꝑphām imitantes. mentē ⁊ iudiciū teneamus dñō.

Ego aũt nõ dubito q̃ alia de hoc natũ ab his q̃ dẽ q̃ talũ curo
si q̃ guari ſũt poſſe monſtrari. q̃ ſponſo aptari utiliꝰ q̃ cõgruẽt
queant. ſz hec ut arbitor ſuffice poſſũt. ad tantũ ratione ad
ducte ſimilitudinis. Pulchre tñ ſpt̃ ſcõ nõ de ceruo. ſz de hũmi
lo ceruoꝝ ſimilitudinẽ dedit. in q̃ q̃ patrũ mentionẽ faceꝝ eiꝰ
q̃ ſedũ carnẽ. q̃ in fructe meminit ſaluatoris. Vt hymnuſ
quippe apparuit paruulus q̃ natus ẽ nobis. Verũ tu q̃ aduentũ
deſideras ſaluatoris. time ſcrutinũ iudicis. time oculos capree.
Time illũ q̃ p̃phãm dicit. Et erit in die illa. q̃ ego ſcrutabor
iheruſalẽ in lucernis. Acuto uultu. nil in ſcrutatũ relinquet oculꝰ
eiꝰ. Scrutabũr renes q̃ corda. q̃ cogitatio hoĩs confitebit illi.
Ad tuũ in babylone. ſi iheruſalẽ manet ſcrutinium. Quo eũ ſi
loco p̃phãm iheruſalẽ noĩe deſignaſſe illos. q̃ in ſi ſeſo uitã ducunt
religioſam. moꝝes ſuꝑne illiꝰ iheruſalẽ. cõuerſatione honeſta q̃ ordi
nata p̃oribꝫ imitantes. q̃ nõ neſciũ hȳ q̃ de babylone ſũt. uitã in
p̃ſtructione uitioꝝ. ſceleruꝫ cõfuſione uaſtantes. Denuq̃ illoꝝ p̃cta
manifeſta ſũt. p̃cedentia ad iudiciũ. q̃ nõ egent ſcrutinio ſz ſimplicio.
Mea aũt q̃ uidet monachi q̃ heremitarũ p̃cta certe occulta ſũt. no
mine q̃ habitu monachi ad umbratã. q̃ ideo necẽ erit ſubtili ea in
ueſtigari diſcuſſione. q̃ q̃ſi ad motus lucis de tenebris in lucẽ p̃di.
Poſſum aſſerre aliq̃d de pſalmo. ad cõfirmandũ id q̃ dixi de ſcrutã
tu iheruſalẽ. Ut natꝫ ſub p̃ſona dñi. Cũ accepo tempꝰ ego iuſtitias
iudicabo. Vias iuſtoꝝ n̄ falſoꝝ q̃ actus eoꝝ diſcuſſurũ ſe q̃ examina
turũ dicit. Verendũ ualde cũ ad hȳ uentũ fuit. ne in tã ſubtili exa
minatione multe nõe iuſtitie ut putant̃ p̃cta appareant. Nam
ẽ tñ ſi nos met diuidicauerim̃. nõ utiq̃ iudicabimur. Bonũ iudiciũ
q̃ me illic diſtricto diuinoq̃ iudicio ſubducit q̃ abſcondit. Perſius
horreo in cede in manꝰ dei viuentis. Dolo multũ ne p̃ſentari iudicato
nõ iudicando. Spũalis homo omnia diuidicat. q̃ ipe autem nemine iudi
catur. Mala meliorib⁹ curabo corrigẽ actib⁹. diluere lacrimis. puni

Quẽ iudicabo mala mea. q̃ bona.

re ieiuniis. cetisq; scē labozibz discipline. In bonis humulē me sena
ā. ut pceptu dñi seruū me inutilē reputabo. q̄ q̄d facē debui tan
tū feci. Dato agam ñ lolia, p grauis. ñ paleas cū grano offre. Scru
tabor ego vias meas & studia mea. quo is qui scrutaturus ē iperiā
luc̄nus. michi in scrutatū ī me siue in discussū in veniat. Sleq; cū iu
dicatur. est bis in id ipm. Ro ñ cet ista ad liquidū p̄sc̄q; & pseq
omnia delicta mea. ut ī illo agteat uēri oculos cupree. in illo adu
me cōtingat cerulee luc̄nar. Et nūc videor sz ñ irridear. presto ē
oculis cui omnia patent. & si nō pater ipe. Erit q̄ cognoscam sicut
& cognitus sū. Sit nūc q̄dē cognosco exp̄e. nō tamē exp̄e cognit. si
ex toto. Uereor aspectū explozatoris ipius q̄ p̄ pariete stat. Hor. n.
scripturā addit de illo. q̄ pacumine vilus cupree assimulatur.
Ecce ipe stat in q̄st p̄ paretē. respiciens p fenestras. De q̄ suo loco in
debitū. Sluc̄ q̄ uereor occultū q̄ cultor exploratorē. Sponsa michi
uereri ex michi a conscia ē. Rō dein uereri amica. columba
formosa. Mepe sub iū habeo. Et dilectus mis in q̄st loc̄is iū. Sluc̄
nō loquit. & ideo formā aspectū. q̄m nō habeo testimoniū. Tu q̄d
audio de te o sponsa. Rō d̄r loq̄r dilēs tuus. Surge inq̄t iam
ca mea. columba mea. formosa mea. Uerū hoc q̄ alteri seruato p̄
cipio. ū breuitate arcabo ea q̄ diligenciā desideramus suā ne forte
& de q̄ reus in uenear. si q̄mus vos in uemā in hac parte edisserere
ad intelligenciā. & amodē sponsi ecclie dñi nr̄i ih̄u xp̄i. q̄ est sup
omnia deus benedictus in secula amen. Sermo lvij?

An ipe stat p̄ paretē. respiciens p fenestras. prspiciens p
cancellos. Sedm̄ litteram q̄dē videt dicē. q̄z is qui cū salu
bz ad uentare p spiracula. appiallet ulsq; ad cōtubernū
sponsē. & stans p̄ paretē curiosi⁹ in eo spiceret. p fenestras in
mas. & uecunde se in gerē nō plumeret. Sedm̄ cuit spm̄ michi
appialle q̄dē michomin⁹ in telligū sz alit. Ita sane quēadmodū
& celesta sponso agi optuit. & a spū sco dici. Sil q̄pe q̄ vel

auctorē detrectat uel narrationē. uerus ⁊ spūalis intellectus ad mut
tet. Ergo eppiauit parietē tū ad helit carnē. Caro paries ē. ⁊
eppiatio sponsi. verbi incarnatio. Porro cancellos ⁊ feneſtras p
quas respicere phibet. ⁊ sensus ut opinor carnis. ⁊ humanos di
cit affectus. p eo exprimētū cepit omniū humanarū necessitatū.
Denūq; langores nr̄os ipe tulit. ⁊ dolores nr̄os ipe portauit. Hu
manis q̄ affectionibz sensibusq; corpeis. p forēmunibz usus ē. ⁊ fe
neſtris. ut miserias hominū homo factus exprimento sciret. ⁊ mise
ricors fieret. Sciebat ⁊ ante. sz aliū. Sciebat denūq; ūtutē obedien
di ipe dns ūtutū. ⁊ tū teste apl̄o didicit ex hys que passus ē obediē
cia. In hunc modū ⁊ mia in dicit. ⁊ li mia dni ab etno. Docet
q̄ qđ idē genaū doctor. ubi eū allerit septenū pomā plimilitu
dine ablq; pcō aut miserior fieret. Video ne fictū ē qđ erat. ⁊
qđ nouerat didicisse. ⁊ sibi apud nos q̄sisse rimas ⁊ feneſtras. p
quas calamitates nr̄as diligentius exploraret. Cor aūt i nr̄o
ruinoso ⁊ pleno rimaq; pariete i venit examina. qđ nr̄e infir
mitatis ⁊ corruptionis in suo corpe sensit exprimenta. Sit itaq;
sponsus p parietē stans. ⁊ p feneſtras ⁊ cancellos respiciens ⁊
erat. Et bñ stans. qz solus reuera i carne stetit. q̄ carnis pcīm nō
sensit. Possumus ⁊ li fidelit sape. qz stetit p diuinitatis potenti
ā. q̄ p carnis infirmitatē occubuit. dicente ipō. Hec q̄ dē pmt ē.
ego aūt infirma. Ego aūt puto etiā illud huic sententie suffra
gari. qđ scō tando in h̄ misterio. ut pote ppha dni ⁊ pphetans de
duo loq̄ntē. ⁊ idem moysen i tuens. sz dnm loquens. Ipe eū vere
ē moyses. q̄ vere p aquā venit. ⁊ nō i aqua tantū. sz in aqua ⁊
sanguine. ut ita q̄ memorat ppha. Quid ut dilpdet eos. patrē siq̄
de loquebat. si nō moyses steterit i contractione i con. ei⁹. ⁊ ut aū
teret nā ei⁹ ne dil. eos. Et nā in quelo moyses stetit i cōtractio
ne. Quē ad modū intp. ⁊ stetit si cōtractus ē. aut si stetit cōtract⁹
ē. ait ego ostendo t̄ si uis. q̄ vere stetit i cōtractione. Ego aliū no

ui neminē ꝙ ꝯ ꝓtuerit. ñ dñm meū ihm ꝙ certe ī morte uiuebat. ꝙ corpe sicut⁹ in cruce. diuinitate stabat cū patre. ⁊ in uno nobiꝫ supplicans. in altō cū patre ꝓpicians. ⁊ stabat p⁹ parietē. dū qđ latebat in illo manifestū erat ī carne. ⁊ qđ stabat ī illo ꝙ ꝓ carnē latebat. Bene unus ideꝫ homo manifestus. ⁊ deus abscondi tus. Sz unicuiꝫ nostrū ꝙ tēsideremꝰ ad uentū ihū puto illū u chilomiū p⁹ parietē stare. dū corpus ꝙ uīm. qđ pēm certe ē. ablēdit interim nobis facie eī. ⁊ ꝓsentiā intrudit. Denuiꝫ ꝙ diu su mꝰ in ꝙ corpe uiat⁹ peregrinam a dño. nō ꝙ ī corpe. sz ꝙ qđ in corpe ꝙ qđ uiuiꝫ de pēo ē. ⁊ sine pēo nō ē. Et ut scias quin obstant nō corpa sz pēa. audi scripturā. Pēa mea inter separant inter nos ⁊ dm. Et utinā unus in tantū obstet paries corpis. solūiꝫ obstet pariet id qđ ē interne pēm. ⁊ nō multe uitent macreries uicioꝝ. Verere pe etiā p⁹ illud qđ in natā ē. ꝙ plima de ꝓpa uiuētate ad eternitatē quo ⁊ ame meū ectu unum elongauerim sponsū. ita ut si uerū dicē ue lim. p⁹ parietes magis in illū stare fatear. nō p⁹ parietē. sz dico ꝙ plani. Ponlus qđē equalit⁹ aiiꝫ in differēt⁹ plo ubiꝫ ē. diuine utiꝫ ꝓsencia maiestatis. ⁊ magnitudine ītutis sue. Diuiciē tū exhibitione seu inhibitione. qbꝫdā longe. qbꝫdā ꝓpe ē dicit⁹ an glox dū tangat ⁊ hominū. ⁊ rationabiliū creaturaꝝ. Denuiꝫ longe capacioꝝbꝫ salus. Et scs nichomin⁹ dicit. Vt qđ dñe recessiti longe. Ceteri ā clās pia dispensatione ad tempꝰ ⁊ nō ex toto. sz uerta aliqđ aliqñ longe se facit. Pcioribꝫ aūt de qbꝫ dicit. superbia cor ascendit semp. ⁊ ueg. in qbꝫ nate sūt ꝛ ille ī omi te pore. semp ualdeiꝫ longe ē. aiiꝫ in uno ꝙ. ⁊ nō in mia. Quā obrem oraī ad dñm scs ⁊ aūt. nō declines ī uerbū malicie ad excusandas excusationes in peccatis. Quis enim ꝙ ī mia potuit declinare. Dicpe ē ꝙ dñs scās ⁊ electis suis. etiā cū longe ee uidet. ⁊ nō equalit⁹ omnibꝫ. sz alios plus. ⁊ alios minꝰ. p diuersitate meritoꝝ. Nā ⁊ si ꝓpe ē dñs omnibꝫ in no centibꝫ eū ī ūitate. ⁊ uerba ē hys ꝙ tribulato sunt corde. ⁊ tā

est

nō omittz facultatem. ita ut dicē possint qz ipē p̄ parietē. Exponē ū
ep̄s ipē ē que vno tm̄ piete diuidit. Diruptēa tuput dissoluī. rup
to medio pariete cū illo eē. quē p̄ parietē eē confidit. Ego aūt
qm̄ precor. dissoluī nō cupio sz formido. sciens qz mors pecōr pes
sima. Ne nō nō pessima mors. ubi nō subuenit vita. Formido
ergo. ne in ipō confidens ponā in gressu. dū nō confido ipe assiste
re. q̄ eripiat eye unte. Ne dō eni. Eripere nō ereo si nō dns cultō
diat ereū meū. Heu ew ludibrio demonū in tripudiū me. nō
assistente quis redimat nec̄z q̄ salū faciat. Nil tale uerendū e
rat cū pmū. tm̄ ab aspectu. r amplexu dilecti. vnus tm̄ū
paries obsistebat. indelz lex pcī q̄ in uenerat in membris
suis. Ipā ē carnis concupiscentia. qua carere omino n̄ potuit.
donec in carne fuit. Nor sane uno interiecto pariete. nō longe pe
nabat a dño. Dñe r aptabat clamans. Ne me liberabit de corpe
mortis hui. sciens se mortis cōpendio cōtinuo pueniri. Sar q̄
paulus se faciebat una lege teneri. scilz cōcupiscentia q̄ carnis sue
i mobilit in sitā tolerabat in uit. de cetō nichil in mēt cōsti tum.
Deni q̄s similis paulo. q̄ nō indelz in tdū huic consentiat. concu
piscentie ad obediendū pcō. Nouit. inde is q̄ pcō cōsentiens. r alte
r a oppositte parietē. ipsū utiqz primū illicitūqz cōsensū. n̄ potest
gloriari q̄ huī modi ē. qz stet a p̄ parietē sponsus. quō ia parietes
mtxit nō patiens. ml'to min̄ si consensus pueneri ad effectū.
tū terri q̄z iam paries. sponsi arceat impediatqz actessū. act indel
z ipē pcī. Ne dō si r cōsuetudo fortē pcīi in vsū. aut vsus etiā in
cōtēptū p̄duxit. Sicut scriptū ē. Impius cū venerit in profundū
malor cōtēpnit. Nōne si ita ereiens milies aū arugientibz ipa
tis ad esū potis deuorari. q̄ pueniri ad sponsū. nō puo siqde ia.
sz tanta arte parietū mmeuolitate intercludi. Prim cōcupiscen
tia. sed cōsensus. terti actus. quart consuetudo. qnt cōtēptus.
Cum q̄ p̄ cōcupiscentie totis viribz resistere. ut nō p̄ hat in

cōsensū. vomis deinceps malignātis fabrica euanescit. ñē omnino qđ sponsū phibeat expugnare. p̄ solū parietē corpis. ḡtiu⁹ gl̄ari possis. & tu dicens de ipo. qz en ipe stat p̄ parietē. Hz. & hor tota ē vigilancia pudendū. ut aptus semp inueniat fenestras. & cancellos. p̄ q̄s te int⁹ benigne respiciat. q̄n ve spect⁹ ei⁹ p̄fectus tuus. Nunt cancellos angustiores cē fenestras. ḡ les utiq; q̄ libros describūt aptare ꝺ solent. ad recipiendū lu mē pagnus. Dñs. & puto cancellarios eos appellari. q̄ carnis cō scindendis ex officio deputant. Cū q̄ duo sint gr̄a cōpunctionis. vnū in mente p̄mis excessib⁹. alterū i execrationē p̄ diuinis muneribz. q̄ eus sane eā que sine angustia cordis tuuime fit. precor scīz meam sacra confessionē. videor mihi cancellū. i. angustia rem aptre fenestrā. Sler. dubiū q̄n libenter pīā respiciat is qui stat p̄ parietē pius exploratoz. q̄ cor contritū & humiliatū dē nō despiciet. Venez & hortat⁹ ad q̄ ipm. dic tu michi eus in q̄ tas tuas ut multiplicer. Ad q̄ si mēdū corde dilatato meditate p̄ cōsideracione diuine dignacionis ac miserationis. licet a nimū laxare i noīe laudis. & gr̄ie actionē. puto me iā non angustū sz amplissimū statim post parietē sponso aptre fenes tram. p quā mihi fallor tanto libenti⁹ respicit. quāto ampli⁹ sac ficiū laudis honorificat eū. Ad manū de scriptis utrūz hec exp̄bare confessionē. sz scientibz ista loquor. & nō eis sup̄flua onerandi. q̄ ut necessaria & tegendis sufficiens. tacta quippe sē sacrificia expiabant. & laudū p̄conia q̄ in eo decantant ecclie. & sponso ei⁹ ihu xp̄o dño nō. q̄ est. o. ds. bñ. ds. cant. Ecce dilectus meus loquit mihi. Videre p̄cellus gr̄e. & dignacionis diuine admitte grandis. Attendite sponse deuocionē etez sollerciā. quā ingēs utiq; oculus sponsi obseruat aditū. & deinceps ipi⁹ omnia intuet. Venit ille. attendat aptat. adest. respicit. alloquit. & nichil hoc momento sponse idulti effugit.

anticipat ue notitiã. Venit ī angelis. a te leuat ī patriarchis. ī
appiat ī ꝓphis. adẽ in carne. respicat ī miraclis. alloquit ī aplis.
uel sic. Venit ī affectu ꝫ studio mulcendi. ne celat subuenendi
zelo. appiat humiliando se nup̃. adẽ ꝑsentibꝫ. ꝑspicat ī futo.
loq̃. ꝺrens ꝫ suadens de regno dei. Hic ẽ ergo aduent⁹ sponsi.
bñdictiones ꝫ diuine salutis tũ eo. ꝫ humila q̃ de ipo fuit affla
uit deuotꝰ. reddentia certe iocundis ac salutaribꝫ sabnentis.
Qcuo q̃ quat. vigilat ꝫ obseruat. ꝫ beata ꝰ dns ī uenit vigilan
tẽ. Non tũlibet illã. n̄ ꝑteribat ab ea. sꝫ stabat ꝫ loquet⁹ ei. loq̃tꝫ
amatorie. loq̃t⁹ sic̃ ut dilectus. Hic ꝺ̃ps hales. ꝫ dilc̃ mis loq̃t⁹
m. Benedict⁹ q̃ venit amatoria locutꝰ. Non aũt in crepatoria.
uerꝫ eñ de illis ẽ q̃ adũo mito arguunt⁹ q̃d facẽ celi indicare nollent
temp⁹ ũ aduent⁹ ei⁹ minime cognouissent. Licet nãꝫ tã sollers ꝫ pru
dens ac bñ vigilans. ꝫ vemẽtẽ alonge ꝑspexit⁹ ꝫ sabentẽ ꝑ festing
none aditꝰ. ꝫ tñ libentẽ suplvs ut humili sibi ꝑhumilitatẽ ꝓuinci
ret vigilantissime obseruauit⁹ ꝫ temũ cũ starꝫ ꝫ occultaret ꝑ pu
rietẽ mchonum ꝑsentẽ agnouit⁹. sꝫ ꝫ respicientẽ ꝑ fenestras cau
cellos ꝫ ꝑsensit⁹ ꝫ mũc ꝓmunicatione tante deuotionis. ꝫ religiose
sollicitudinis loquẽ audit⁹. Hanc cũ sic respexiss ꝫ minime locutus
fuiss. suspectus ꝓtin⁹ ẽ ille respect⁹ ne forte magis ī dignationis
foret q̃ dilcõnis. Denuꝫ respexit petrũ ꝫ nõ fecit ei ñbũ. ꝫ fortassis
ideo fleuit ille. q̃d se respiciens tacuerit. Licet aũt q̃m ꝑ aspectũ me
ruit ꝫ affatũ. nõ tñ ñ flet. sꝫ gl̃at. ꝑfecta clamans. ꝫ dilc̃ mis lo.
q̃t⁹ m. videns in tutũ dñi q̃ in se sẽp manent idẽ. ñ tñ sẽp eẽdẽ
effigiane ee. sꝫ cõformari mitis singlis q̃s respicit ꝫ alys q̃dẽ ī
cute metũ. alys ũ magis cõsolationẽ ꝫ securitatẽ ī terre. Denuꝫ
respexit tñ ꝫ fecit eã tremẽ. cũ ereptione respexit maiã ꝫ ī fude
rit gratiã. Respexit aut. hu. au. sue. ꝫ erat ex ꝑf. be. me. du. o. g.
Non fuit licet ꝓba plorãtis aut trepidantis. sꝫ gaudentis. Re
spexit ꝑf similit⁹ sponsã. ꝫ h tremuit illa ñ fleuit ad in stat⁹ per.

ꝙ nõ lapidebat terrã sicut ille. Dedit ũ leticiã in corde eiꝰ affectu testificans qđ eum affectu retinuit. Denicꝙ ulra q̃ loquꝭ audi. cũ nõ in dignantis sint. q̃ amantis. Sequit. Surge propera amica mea. & columba mea. formosa mea. Felix conscientia. q̃ de se ista meretꝫ audire. Quis putas in nobis ẽ adeo vigilans & obseruans tempus visitacõnis sue. spiritꝰq̃ aduentantẽ. ita p singula eiꝰ momenta diligenter exploranꝭ. ut cũ uenit & pulsauit confestim aperiat ei. Non enim sic ista de ecclia referunt. ut nõ singli nos q̃ in ecclia sumꝰ priuatim hys eius bñdictionib; debeamꝰ. Certũ nãq̃ gñaliter oĩes atꝙ in diffinit uocati sumꝰ. ut benedictionẽ hereditarie possideamus. Dñs & audebat dicẽ ad dñm ihñ. hereditate accepi in te. testi. tua in ẽternũ. & exultatiõe cordis mei sunt. Illa puto hereditate. q̃ se ẽ p̃sumebat filiũ patris siu q̃ in celis ẽ. Porro si filiũ & hereditem. heredẽ dei. cohered̃ ẽ. magnã ũ gl̃iã se acquisiuisse hereditate illa. testimonia dñi. Dicã ego de me uel ynũ meruerim tenere testimoniũ dñi. qꝫ ys nõ in ynoq̃ in multis exultat testimonijs. Denicꝙ aut ubi. In uia testimoniorũ tuorũ delectatus sũ. sicut in oĩb; diuicijs. Et reuera qđ diuicie salutis. qđ cordis delicie. qđ quies uere & tuta securitas. ñ dñi attestationes. Non enim mgr̃ q̃ se ipm cõmendat ille probatus ẽ. sꝫ quẽ dñs cõmendat. Ut qđ nos hactenꝰ ad huc frequentium cõmendationib; seu attestationib; hys duumꝰ. & patrũa hereditate puauim. Quasi mutuume & nos uolũtarie gemuerit ulro uitauis. sic in nullo memetipm ab illo tabr̃ cõmendatos. ñ ulla de nobis assertos testimonia eiꝰ. Ubi ẽ qđ ecclꝰ dicat. qꝫ ipe spũ dei testimoniũ phibet spũ nro qđ filij dei sumꝰ. Quis filij. si expres hereditatis. Arguit nos procerto negligencie & in cure upã inopia nrã. Nam sic nrm integre & perfecte uitam ubiq̃ sapientis. cor suum tetat ad uigilandũ diluculo ad dñm q̃ fecit illũ. & in conspectu altissimi deprecẽ. simulq̃ uotis oĩb; studeat sedm ysaiam pphetam pare uiam dñi. rectasq̃ facere semitas dei sui. cui cũ pphã sit dicere. cor

mei semp ad dñm. & sp punctēā dñm i conspectu meo semp; nō
ne hr accipiet. hñ. a dño. & mūdo. sā. suo. Delitabit pfō
frequēt. ñ unq ignorabit tempꝰ visitationis suē; qntūlibet
is q in spū visitat clandestinꝰ ueniat & furtiuus. ut pote ne
cundus amator. ñ dō hr ꝙ longe agentē. bñ vigilans anima
sobria mente pspiciet. & deinceps vnusa compiet q i dilcti
aduentu sponsā tam solleit ꝙ signāt. aduīsse mōstruum.
qua ipe ait. q mane vigilauerint ad me ueniēt me. Nam
& desiderū festinantis agnoscet. & qñdo ipe & qñdo presto iam
erit continuo sentiet. sz & respicientis se oculū quasi solis
radiū pfenestras & rimas parietis subeuntē. beato ocło cer
net. & tonū audiet voces exultatiōis & amoris. appella
ta anima. colūba. formosa. Ecce sapiens & intelligēt hec.
ita ut ea & digne ab inuicē distinguere & designare singla
quaq. at diffinire ad īcomprehensibilia ardor. Hi ame illud
speraē. ego ea malle ab ipso audire. & q alluet sit & ex ercī
tatus in talibz. At qñ ēsēt hmodi ē. uicissim magis silencio ab
scondē eligit qđ silencio percipit. & seruare secretū suū sibi. id
sibi tuta arbitrant. Dico ego tm ex offitio loq ē. ñ tacere licet
qđq illud ē qđ de hmodi ul meo ul alieno teneo experimento. &
qđ facile experiē plures queunt. sane alcora relinqns supplē
dere ea valentibz. Hi ig admonitꝰ fuero ul forꝫ ab hoīe. ul
unde a spū. tuendi iusticia & seruande equitate. isti modi salutā
tus tuus io. erit ñ pnūciatꝰ pfō i mentis aduentꝰ sponsi.
& pmitto qdā ad digne suscipiendū suū visitatorē. ipsa id
ñ indicante dicendo. qz iusticia ante eū ambulabit. Et ponet
loq deo sue. Justicia & iudiciū pparatio sedis tue. Sūt ioīm ī
spes dabē arrebit. si sermo in sonuerit de humilitate & patīa. seu
erā de feruēti dilectione & obedia de ferendi pīcas. magnime autē
de seruanda sēmonia & pace. & cordis puritate ēprenti. qñ ēt sedm

stryptão domũ dñi dicet sñitudo. ⁊ factus ẽ in pace locus eius. ⁊
habitatio ei⁹ in sion. ⁊ uidebũt. Quicqđ itaq; siue de ipis. siue de aliis
ꝯbz libet utiliter suggestũ animo fuit. significatio ut dum tem
pn. utilitatione dñi uirtutũ i mente aiẽ mee. Ez ⁊ si corripuit
me iustus in misa ⁊ increpauit id ipm sencia. scies qz emulatio
iusti ⁊ benuolencia. inter facimus ei q̃ ascendit sup occasũ. Non
occasus. eũ ad correctionẽ iusti stat homo ⁊ corruit uiaũ. ⁊ dñs
ascendit sup illud conculcemus ꝯ pdibz suis. ⁊ conteret ne re
surgat. Non ꝙ contemnendi increpatio iusti. q̃ ruina pn. cor
dis sanitas ẽ. nequiq; ⁊ dei uia ad manũ. Ez ñ ullus omino sermo
q̃ edificet ad pietatẽ. ad uirtutes. ad mores optimos. negligent⁹ ẽ
audiendus. qui illic ut quo ostendit⁹ salutare dei. Quod si sermo
grauit⁹ uenit ⁊ placidus. quatin⁹ pulsũ fastidio eũ delidio audiat.
iam nõ in uenire sponsus. Ez accelerare. i. eũ delidio preuenire de
bemus ẽ. Illu⁹ nempe desiderii tui creat⁹ ⁊ qđ tu ei p̃cepis sermo
nẽ ad mutuo. unde ẽ qđ ipe festinat mutare. Non enim nos eũ. Ez ipe
iustos pro dilexit nos. Iam sicuti ignitũ eloquiũ sentis. atq; exco
coctam ut i recordatione pn. recordere tuũ de q̃ scriptum di
cit. qz ignis eũ ipm p̃cedet. ⁊ ipm ppe ẽ nõ dubites. Denique uerus
ẽ dñs ihs q̃ tribulato suũ de. Ez ñ nõ solũ cõpungeris i sermo
ne illo. Ez ⁊ cõuerteris tot⁹ ad dñm. uiuans ⁊ statuens custodire iudi
cia iustitie sue. etiã adẽ ipm iam nouus. pcertim si te in ar
dore sentias ei⁹ amore. Creuit utriusq; de illo legis. ⁊ ignẽ uidelz
aiã ipm. ⁊ p̃cedẽ. ⁊ ipm uicinum⁹ ignẽ ẽ. Moyses siqđẽ de illo
dicit. qz ignis consumens ẽ. Differũt autẽ qđ⁹ is q̃ pmittẽ ignis
ardorẽ habet. Ez amorẽ ñ. cocus. Ez nõ crescus. mouens ñ pmo
uens. Tenuit ad exercitandũ pmittit⁹ ⁊ ppetuandũ. simulq; ad cõmo
nendũ qđ sete sis. quo dulci⁹ sapiat p⁹ modũ qđ ex dõ moyse
dit ñ ignis qui dõ ẽ. cõsumit qđẽ. Ez nõ affligit. ardet suauit.
desolat⁹ feliciter. Est. n. uerbũ desolari. Ez q̃ sic exercetur uim ignis

// desolatorius

mucia: ut in aia vite exhibeat unctionis. Ergo in utute quaī
mutatis. et amore ꝙ in flamaris. dnīm ꝑsentē intelligē. Nam
terēa dū fert ututē. Non ait ꝙ mutatio fit exte exterius. nī
feruore spūs. et in caritate nō ficta. ita ut dicat ꝙ huiusmodi ē. Con
caluit cor meū intus mei. et in me. mea erat. ignis. Quoniō hoc ig
ne consūpta omī labe pcti. et rubigine uicior. si iam emūda
ta ac serenata cōscia. sequat subita quedā atq; insolita la
titudo mentis. atq; infusio luminis illuminatis intellectū.
vl' ad sciam scripturay. vl' ad multior noticiā. quor alteri
ꝑ nos ob lectandos. alterū ꝑ edificandos primos recorda
ri. oculus ablq; dubio respicientis est iste. educens quasi lu
men iusticiā tuā. et iudiciū tuū tanq; meridiē. iuxta illud
ysaie. Orietur tibi tanq; sol lux tua. et cetā. Sz sane no ꝙ
hostia aptā. sz angusta forsanne. is tante claritatis radiis se
infunderet stanti ad huc dū teneat ꝙ ruinoso corpis pariete. Ex
tras si alit ipas. ad tpūtanū tūq; cordis ꝓfectus puritatē. cū ille
ꝑcipuus contemplator dicat. Videm nūc p speculū et enig
matē. tūc aūt facie ad faciē. Post hūc tante dignacois re
spectū sedet uor. blande et lenit diuinā in nos uolūtatē.
qd' nō ē aliud q' ipē amor ꝙ otiosus ē ū potest. deliqs ꝙ dei
sūt sollicitans et suadēs. Denicz audit sponsa ut surgat et
ꝑueniat. haut dubiū qn animay lucra. Hoc sūdē uera et cristia
cōtemplatio ē. ut mentē ꝙ diuino igne uehemēt accendē
rit. tanto intōdū repleat desiderio et zelo acquirendi dō qui eū si
milit diligant. ut otiū cotemplationis p studio ꝓdicacois
libentissīe in timitatē et rursū potita uotis aliqñ tenuys ī hac
ptē. tanto autem redeat in id ipūm. quāto fructuosi se int
misisse meminerit. et nē supto cōtemplatois gustu. ua
lenti ad cōsequenda lucra solita alacritate reuertat. Ceteriū
int hec uicissitudines. pleriūq; mens fluctuat. metuens

¶ vehementer ẽrestuans. ne forte alteri hoꝝ dñi sui affec
tionibꝫ hinc inde distrahitur. plus iusto inhereat. ¶ sic in
ūtroluet ꝙl' ad modicū a diuina deuiet voluntate. Et forte
se tale aliqd ihs iob proiecerat cū diceret. Si decreuerit deꝰ qñ
confringā. et rursū ẽrspectato uespere. Nox ē. Et hēt ne
gletu opis. ¶ occupat' ꝑturbare michoniū hēns me argu
o. Videt virū sctm ut fructū operis ¶ sāpnū contēplacionis
grauet' eſtruare. ¶ in bonis luctet semp verisimē. semp tanq̃
quali de malis penitenciā agere. ¶ dei cū gemitu ꝛmoneris
singlis in hēre voluntē. Vnicū quippe in hui' modi re
mediū seu refugiū oratio ē. ¶ frequens gemitus ad deū.
ut qđ. qñ. ¶ quatꝰ nos facere velit. cuilibet nobis de
facere dignet. Videbis ut ego aptior sā hēt. ¶ ꝓdictionem.
oratione. cōtemplatione. in tꝝ cōmendatā ¶ designatā vo
cabulis. Certū merito omnes dicāt. que sponsi lucem fi
dele ac fideliter ꝓdicendo. cōsulendo. ministrando conqrit.
Merito colūba. q̃ michoniū ꝑ sinus electis i oratione gemen
¶ supplicans. diuinā sibi nō cessat conciliare miam. Me
rito ꝑ formosā. que celestū desiderio fulgens. cuique cotempla
cionis decorē se induit. hoīs dñi tangat. q̃bꝫ cōmode ¶ aptime
ad potest. Scꝫ et illud vide si valeat coaptari. hinc ẽplū v
nus aīe bono. de tꝝ videlꝫ ꝑsonis illis cōmanentibꝫ i domo
una. omnis unus saluatoris. ¶ ad modū familiaritꝫ ei' mar
tham loquēs ministrantē. ¶ vacantē mariā. ¶ lazarū q̃li
gementē sublapide. ¶ resurrectionis gl'iam flagitantē. Et
dicta sūt. pco. qđ sponsa descripsit adeo sollers ¶ puigil. i obser
uando semitas sponsi. vt minime eā lateret ꝑsilit. qñ ¶ quā
festinatione ad se veniat. Scꝫ et qñ longe ¶ quādo ꝓpe. ¶ qñ pleru
sit. nulla subtilitate ꝑ occupari valeat ut ignoret. et q̃ ꝑinde
meruerit nō solū respici misericordit. sꝫ ¶ dignant' letifi

tur amoris vocibꝫ. ⁊ gaudere gaudio ꝓp̄t̄ vocē sponsi. Nos
q̄q̄ ꝙus audacter ad iecim̄. q̄ quoniꝫ erā dn̄o bis anima
ꝙ similē vigilet. similit̄ ⁊ salutabit̄ vt amica. consolabi
tur vt columba. amplexabit̄ vt formosa. ꝓfectus ꝙus
reputabit̄ in cui. cōa. hec congruenter atq; optime con
turnere videbunt̄ vt gemere ꝓfe ⁊ gaudere in deo no
uerint. simil ⁊ pr̄mor. virtutibꝫ potens subuenire. ꝓ la
cens deo. tanq̄ sibi. virtus sua. Ad q̄ ad q̄ quos ꝑtineaꝫ.
dn̄a ipa in vniuersis nobis. ⁊ q̄ nō tota in singlis. salu
singla in diuersis sicut hodie habem̄ videm̄. longis refer
mur temporibꝫ. habemus siquidē martha tanq̄ solicito
ris gnicā. in his que exterioꝝ fideliē ad ministrandū. ha
bem̄ lazarū tanq̄ columbam gemente. nouicios utiq; qui
nup ꝓnis motum. ꝓtentibꝫ adhuc plagis laborant in ge
mitu suo sub timore mortis. ⁊ sicut vulnerati tormentes in
sepulcris quoꝝ nemo ē memor amplius. sic se reputari non
putant. dū ad ē visionē sublato pondere timoris. tanq̄
diuentis lapidū mole. respirare in spē veniē pollunt.
habemus quoq; mariā contemplantē in illis qui ꝓcel
sa longioris tēpis. cooperante gr̄ā dei in aliquid melius
ꝓficere potuerūt. q̄ ia deo indulgentia ꝓfitentes. nō tā uerecūde in tra se collecti sūt. tristē ymaginē
gerēt. quā certe in lege dei meditant die ac nocte. in lege
dñi. delectant. in verbo ei⁹ reuelato sicut. glām sponsi
ei⁹ in ineffabili gaudio speculantes. in eandē ymaginē trāf
formant. de claritate in claritatē. tanq̄ a spū dn̄i. Jam ad
cenā sponsam surgere ⁊ ꝓperare hortet. his qui paulo ante
refulgere vultus ē eoꝝ. ne tormentis afflictionis. alio sermone
videbunt. Nūc ut et nobis hui⁹ sacramenti mysteriū
aperire dignet. ꝙsus ecclie. q̄ ē deus in. s. ꝓ. d. b. t. ꝑ.

Surge ppera amica mea. columba mea. formosa mea. et veni. Quis hoc dicit? Ablata dubio sponsus. Et nonne ipse est. qui paulo ante silentium dilectæ tantopere prohibebat? Quo facto et nunc non solum ut surgat. sed ocius ut festinet iubet? Venit in mentem simile quod et in evangelio. In nempe qua communis tribulium nocte. cum fatigatos pruinosis virgulis discipulos qui secum erant. dormire demum ac requiescere præcepisset? in ipsa hora surgunt ecce nuntius inquid. ecce appropinquabit qui me tradet. Fuit quoque similis visio prope momento. ut philippo solitario sponsa et solacium. Surge inquiens. et veni. Quid sibi tam multo tam subita hæc mutatio voluntatis obsecro? Putamus ne levitate sponsi visum. et aliquod voluisse plus quod mox noluerit? Minime. Sed agnoscite eas quas vobis supra memoravimus. et non semel commendatum vicissitudines amoris. quietis. et necessarie actionis. ut quo sit in hac vita copia contemplandi. nec diuturnitas otii. ubi officii et quis cogentior urget. ceteris in summo utilitas. Ponit in suo sponsus ubi dilectæ paululum sinu pio hesisse permisit. ad ea se quæ quibus vitiorum vitæ sunt tranquillitate non cuncta? non illi vitam. si cum quod fieri venit fugeret ullatenus pie. Si trahi sane a sponso sponte et abripi acrius desiderii quo trahat. desiderii bonum agnum. desiderii fructificandi sponso. quippe cui vivere fructus est. et mori lucrum. Et est desiderii vehemens quod ea in tam surgere. si et insurgere festinant sollicitat. Surge quippe inquit. Surge ppera. et veni. Hæc parum cohortor quod audit veni et non vedet. Ipsa se intelligens non tam invitii quod ducit. et sero put sponsus ea venturus. Quod eum difficile sibi illo comite reputet. Quoniam me iuste iurta te. et cruciatus mens pugnet contra me. Jeremias. Ambulemus

ro in medio ymbre mortis nõ.ti.ma. quĩ tu.m.es. Nõ tamq̃
sufficiat ꝓ q̃ velit. quĩ sit ꝑfus ꝓfecit. qđ nõ ẽ aliud nisi ꝺ̃ quẽ
i multa auditas. Animat ꝯcã ad opus in unctiõe. & de tempus o
portunitate reddit alacer. Temp̃ seminandi inqt oꝑtuna. q̃ hy
emps tulit qĩ nemo potuit opari. Imber q̃ qui i vindacione
facta opiebat terrã, culturus inprdicebat. & vl'sata metebat. vel
sem vetabat. is inq̃ ymber creuit. abiit & recessit. Flores appa
uerũt in tra nrã. vnale ꝑfõ tempiem adẽ significantes. o
pandi cõmoditatẽ. fructũ vindemiarũ. ac fructuũ. De ĩa ꝺ̃bit
vbi & qđ ꝑmũ opari optant. temp̃ ingens putationis adue
nit. Ad vineas q̃ excolendas ducit. Quę ut polliceãt uberiorib;
respondere colonis. aũ omnia necdũ ẽ sarmenta sulca, pia. fructi
fera. putari supflua. Aret uetera. Nouis ĩa uitibus. qđ
alt'modi q̃ hystorico sermone. spiritalit nobis in simat. intelligẽ
dũ. Et vineas ẽ vl' ecclias sanct' ĩa & auditus. ni opus
ipsius iterato amore. Ad has itaq̃ reuisentes. corrigendas. in
structuras. saluandas. aũ ꝓfectior in vinea. que tamẽ ꝺ̃ ministe
rij sortita sit nõ sua ambitione. q̃ uocati a deo tanq̃ aaron.
Porro in uitineo ipã ejd ẽ. ũ intima quedã stimulatio caritã
tis. que nos sollicitantis emulari fraternã salutẽ. emulari decorẽ
domꝰ dñi. incrementa lucror ei. in cremento structũ multitudie eius.
laudẽ & glã nõis eius. Sic'modi itaq̃ ĩa dñi religiosis affectib;
quociens is qui animas regere. aut studio ꝓdicationis & officio
intendere habet. hominẽ suũ in terrore senserit ꝓmoueri.
totiens ꝓcerto sponsũ adẽ intelligat. totiens se ab illo ad vine
as in vitari. Ad ejd. ũ ut euellat & destruat. & edificet & plãtet.
Verũ quĩ opi hui. sicut omnĩ rei sub celo nõ omne tempus suppetit
& aptũ ẽ. addit is qui in uitat. tempus putationis ad uenisse. Ad
ẽ hoc nouerat qui clamabat. Ecce nũc tempus acceptabile. ecce
nũc dies salutis. nemini dantes ullã offendiculũ. ut nõ vituperet

ministeriū nrm. Vicinosa sine dubio atq; supflua. et omē denq;
qd offendiculū dare. v impedire fructū salutis possit. putare iam
v researe monebat. sciens qz temp putationis adueneret. Ideo v
audiat fidelis cuctā cultoꝝ vineaz. aruginē. obsceni. incrpa. ipmo
v sedo hoz putationē ul' exstirpationē. i ultimo plantationē
indicens. Et hec sicē sponsus pos pauli de cepe opandi. Vi
audi qd p ipm os de temporz cōsideratione. sub alio quidē verū
semate v noīe. cū nona sponsa locut' sit. Nonne vos dicitis
mq; qz quatuoz menses sunt. v messis venit. Ecce dico vob.
leuate oculos vrōs. v videte regiones. qz albe sunt iam ad mes
sem. Ite. Messis qdē multa. operarij pauci. Rogate dnm mes
sis. ut mittat operarios in messem suā. Sicut igit ibi me
tendi aīaz segetes temp ad ce monstrabat. ita v hic vine
as eque intelligibiles. i. aiaꝝ ul' ecclias putandi tempus
ad ueniſſe denūciat. id forsitan int utralq; res volens vo
cabulor diuersitate distingui. ut messes plebes. vineas congre
gationes scōz cohabitanciū intelligam. Porro hyemale temp
qd sterilē signficat. illud in deligere vitet. cū dns ihc iam nō
palam ambulabat apud iudeos. eo qd conspuerent ad ipius eū
volentes eū interficere. Vñ v dicebat ad ḡstam. Tempus vrm sēp
ē. tempus aūt meū nondū aduenit. Et rursū. Vos ascendite
ad diē festū hunc. ego nō ascendam. Ascendit tamē postea v
ipe. nō palam sz quasi in occulto. Et tunc ḡ v deceps usq;
ad aduentū spūs scī. q recalcuerūt torpencia fidelium cordiū. tūc
igne quē dns ad sz ipm mittit intrīs. hyemps fugit. Vn nego
uerus hyemē tunc ee. cū petrus sederet ad primas. nō mul
gelidq; corde ēq; corpe. Omniq; erant frigida. nisi. i magnū feruem
frigida cor negantis constringerent. Nec mirū tunc. cū ab eo
ablatus fuisz ignis. Nam paulo aū nō paruo feruebat ze
lo. quippe ad huc ignis primi. qui euaginato gladio ne igne

pderet ſeruꝰ aurem ei⁹ computauit. Et nō erat tempꝰ putacionis.
et ideo audit. Conuerte gladiū tuū in locū ſuū. Erat enī hora .vi.
tenebre tenebrose. Et quoties tuꝰ discipulꝰ leuaret gladiū vl
ferri vl verbi. aut ferro truncandus erat .i. nemīne luceret.
ſi quippiā fructus afferret. aut certe timoris gladio ad negā
dū cogendus. Hic magis ipe petit iuxta vbū dñi qꝰ subiūxit
ut moyſi ita dicens. Omnis qui accepit gladiū. gladio peibit. Os
nempe ceteroꝝ cū pericli mortis ymaginē in pauidꝰ starent.
trepidantes .i. cedente principe ipo. .i. qui vere confortatoꝝ ſuoꝝ
imperatoꝝ. fuerat pmunitus .i. pmonitus alios confortare.
ceteruꝝ in is in illi ꝰ ad que inducunt vtute exalto. .i. ob hoc
tuū nō erat eis erue in vineas. .i. ereere lingue ſarcula tua. .i.
gladio ſpe iutes. pucare. purgare palmites. ut fructus
plus afferrent. Demꝝ ipe dns tacebat in pallione. .i. in mīs
in rogatus nō respondebat. factus iuxta pphām sicut homo
nō audiens. .i. nō ha. more. .i. re. Dicebat enī. Si vobis dicen
nō credetis in. li. enī .i. interrogauero nō respondebitis mi. Sci
eus tempus putacionis nōdū aduenisse. nec respulsuꝝ
prorsus vineā suā impensis laboribus .i. in fide in bonis ops
fructū aliquē relaturā. Quare. Quia hyemps erat in cordibus q fido
rū. hiemales quedā malignē ymbres occupauerūt tam. .i. iacta
semina verbi suffocare et fouere pariores. Et .i. culmi vineay
omnē meſſionis impedendi opem fructuri. Nos vos me nūc pu
tetis dire ymbres. Istos ne ego videm turrentes p agros malos. ē
bulentes spūs sparsere sup terrā. Nō ē ita. Et ego de tua in aerem sursū
ferunt homines tbulenti spūs. ponentes in celū os suū. .i. lingua eoꝝ
tumultuans in terrā. tanq plumas amarissima terrā quā paludibꝰ ac
sterilē fuere. .i. tam plenis quā sacio in utilē. nō quidē hos inſi
bilibꝰ aut torpeis. ad nos utiq torpeos alios dicens. de quibꝰ
nulla plane lis de bobꝰ cura ē tro. Et quibꝰ. Profecto q sicut .i.

que plantauit dei manꝰ ꝛ nō hominis. que ꝛ vl' ḡminare vl' ꝛa
dicare in fide ꝛ caritate poterant. ꝛ fructus parturire saluos.
si bonis ꝛ temporaneis ymbribꝫ rigarent. ꝛ Nunc ḡmez sum
p quibꝫ xp̄c mortuus ē. ꝛ De nubibꝫ pluentibꝫ ille nōi ymbres
sup eā. que lutū faciant. fructū nō afferant. ꝛ Nā sicut sūt bone
ꝛ male arbores ferentes quoꝫ fructus p suu dissimilitudine
differentes. bone videlꝫ bonos. ꝛ male malos. ita arbitror nu
bes ꝛ bonas que bonos. ꝛ malas ēt que malos pluunt ymbres.
Et vide ne forte in nucrent nobis haec nubiū ymbriūꝫ distinc
tione. qui dicebat. ꝛ Mandato nubibꝫ meis ne pluant sup eā.
haec dubiū q̄n sup vineā ymbrē. Cur putas adiunxisse
signauꝰ meis. nisi qz sūt male nubes que nō sūt ei. Tolle tol
le in quum. extrige eū. O nubes uolentes ꝛ t̄bidas. o ymbre
p cellosū. o torrentem in q̄tatis. euertere magis q̄ fecundare
p doneū. ꝛ Aet minꝰ malus minꝰ ne amarꝰ. minor lux impetu
pruens. ymber ille q̄ subsecutꝰ ē. ꝛ Vnos saluos fecit. sepm nō
potest saluū facere. xp̄c rex ille descendat nūe te crei ꝛ credi
mus ei. Philosophoꝝ ventosa loquacitas nō bonus ē ymber.
q̄ sterilitatē magis intulit tris q̄ fertilitatē. ꝛ Multo magis
prauia dogmata hereticoꝝ mali ymbres sūt. qui p fructibus
spinas p̄ducūt ꝛ t̄bulos. ꝛ Mali ymbres etiā traditiones phari
seoꝝ. quas saluatoꝝ redarguit ꝛ in iuria facere moysi. ꝛ Nam
bona nubes ē illa. nō oīe q̄d pluit uel ubiq; bonū dica. ne illi
contradicā q̄ aut. Credi illius. ꝛ mādis p̄cepta nō bona. haec dubiū
q̄n p moysen. ꝛ multificationes in quibꝫ nō viuent in eis. Inte
ralis illa ubi causa oblatiois sabbi. lunaris requiem nō dena
tis. ꝛ in dictus sacrificioꝝ ritꝰ. introitꝰ porte eius. nō nullaꝝ
similiū que amouse i mūdi p̄sentis. pluuia ē q̄ toni ex illa
nube descendens. q̄ nolo in agrū uel ortū meū eandē descendat.
sunt sane bona suo tempe. q̄ tempꝰ si uenerit. nō bona eam

cenleo. Omnis etiã leonis, etiã leonũ descendens pluuia. si sit in
tempestuosa molesta ẽ. Dom̃ gẽ illi⁹ mõi atque pestilentes occu
pauerũt tẽp̃. vt in ualuerũt sup eã. temp⁹ sinũ vinee nõ habue
rãt ñ fuit tp̃ spoula in uitamẽ ad putandas vineas. Ceteri
illis de ciuitatibz terre cupauit arida. et flores apparuerũt in ea
signulicantes temp⁹ putationis adẽ. Quercus qñ fiunt. Quãdo
putres. ñ cũ reflorunt temp⁹ xpi in resurrectione. Et ꝑ primus
magnus flos q̃ apparuit in ẽra. nã ꝑmittẽ xpc. Ipe mẽ flos
exiuit. et hũ cõ nalliñ. sicut ut putabat filii ioseph amazauerũ
tp̃ interpretat flos. Io gẽ flos apparuit primus ñ folus. Nam et
multa corpa scõz q̃ dormierant surrexerũt. q̃ velut ꝓdã
lucibilissimi flores. simul apparuerũt in tria unã. Deinde vene
rũt in sanctã ciuitatẽ. et apparuerũt multis. Flores etiã fue
rũt q̃ ꝑmi crediderũt de ꝑplõ. primitie scõz. flores eoz primitu
la. nitent flores ad ducentia ad fructũ fidei. Nam postea illo in
fidelibus ymber aliq̃nulũ vel exigue abiit. et recessit secuta
mox ẽ pluuia voluntaria q̃ segregauit deus libertati sue. et
flores apparere cepertũ. deus dedit benignitatẽ et tria unã de
dit flores suos. ita ut vna die ẽ multa. in alia quinq; mul
a de ꝑplõ crederent. adeo ibidem creuit flor numer. et credẽ
cũ multitudo. et nõ potuit gelu malere ꝑualere ad illus flo
res qui apparebant. ñ ꝑtipe ut alloles fructũ vite quẽ ꝑmitte
bant. Nã cũ omes q̃ crediderant in duerent vitute exalto. fur
rexerũt ex hys homines q̃ minas hominũ cõtẽplerũt. fortes
in fide. Valli sũt quidẽ q̃ plurimos contributores. si nõ cesserũt
neq; subterfugerũt. q̃ mirũ facerent et cõmunicarent opa dei.
Nã merita illud ꝑ psalmo. spiritale quidẽ et semmauerũt agros
et plantauerũt vineas. et fecerũt fructũ natiuitatis. ꝓcelli
temps tempestas sedata ẽ. et pace rẽdita tris creuerũt vi
nee. et pagate et dilatate sũt. et multiplicate sũt sup numerũ.

Et tunc tenuū sponsa ad vineas in ultaz nō quidē ad plāandū ꝫ
ad putandū qđ plantatū iam erat. Oportune quidē. nam ꝫ opus
pacis tempa requirebat. Cū etenū plecuonis tempe id liceret.
Aliocū sumere i manū gladios cupitis. facere vindictā i nacō
nibz. i crepaciones in plis. alligare reges coz i compedibz. 7 nobi
les coz in manicis ferreis. 7 facē in eis iudiciū conscriptū. hoc
quippe putare vineas ē. Nec in qꝫ omia. uix vl pacis tempe
actitant in pace. Et de hijs sanis. poterunt finiri cuā sermo. si
prius quērz vestiū nuda morē meū de sua vinea monuisse.
Ois enī ita ad unguem omia a se supflua velecrauit. ut
nul se habere putet putacione dignū. Crescūt in ꝫ putata
repullulant. 7 ellugata redeunt. ꝫ reaccendūt ertincta. 7
sopita denuo ex tinctē. Verū ē gđ semi' puallē. sepe putan
dū ē. immo si fieri posset semp. ex semp qđ putari oportet
si nō dissimulas in uenis. Quantumlibz in hijs corpe manens
pfectus. cernas si vicia putas emortua. 7 nō magis oppressa.
Velis nolis. intē tines tuos hitat icebuleus. subiugari potest
ꝫ nō extinguī. Scio inēti qz nā hitat in me bonū. Verū ē
h. 7 malū tacē fateaz aut. Nō qđ nolo hoc ago. ꝫ qđ odi illud
facio. Si aut qđ odi illud facio. iam nō ego opor illud. hoc qđ
hitat in me pcm. Aut te gđ pter si audes aplō. nempe ipō
illa nox ē. aut fatere cū illo te ex vicijs nō exire. Nedū
tenuz vicior virtus tenet. ac pinde sedula eger nō solū pu
tacione. ꝫ 7 cōsultione. Aliocū uerendū ne vndiqz a latē
tibz i nouo arcotenubz vicijs. illa dū neglecis paulatim clan
gueat. aut si sup creuerint sufforet. Unū in tanto dilēmi
ne et cōsiliū ē obseruare diligenti. mox ut renascentiū capi
ta apparebūt. puncta seuerituate succidere. Nō potest utus cū
uicijs ut erescē. Ergo ut illa vigeat. illa erescere nō sinā
t. Tolle supflua. 7 salubria surgunt. Virtutem accedit.

quiesco cupiditati demus. Dem⁹ opam puricioni. Puricet cupiditas⁹ ut ⁹tus roboze⁹. Nobis tres puricionis ē spē tempus. sicut semp ē op⁹. Cognito enī qz nobis hyemps ē tulit. Ecce quā hyemē ditam. timore illī qui nō ē in caritate. Qⁿ cū oēs intrēt ad sapiam. nemine ē dimittē qm̄ supueniens caritas eytundit illī. sicut hyemē abiit. Ecce enī caritas ē. Qⁿ si iam venit. i nro ēt venit. sicut illī ē in sentire de vobis. sic auerte hyemē ē omnē hyema spē ymbrē. omnē nubē auricularis latinā. quā amara recordacio pēi. y timor acer extorquebat indirij. Itaqz qⁿ nō dubi⁹ dico. y si nō de oīb⁹ vobis. ptō de plurib⁹. hinc ra ymb abiit y recessit. Nā y flores apparuerūt. Suauioris pluuie ydoneis. Habet y celtas suas pluuias. suaues y u tores. Qd dulcius latino cantante. Flet quippe cantan si ex amore nō ex merore. flet cū flentib⁹. Tali ymbre non ambigo rigatos vbertim⁹ actus obedie vē. quos let⁹ intue or nō murmure tetros. nō tristicia subobscuros. Sz qⁿ grandis spūalis iocūdos y floridos. sic fuit ac si semp flores gestetis i manib⁹. Ergo si hyemps trānsiit. ymber abiit y recessit. y de mī flores apparuere in tra mea. y subiū quieta spūalis gr uernalis tempies. temp⁹ putacionis indicit. qd restat n ut de te tero con in cumbam hute opi tē sco. tanu necessario. Seruiem iuxta ppīam vias meas y studia mea. y in eo se quisq⁹ nō ex pe cisse. n cū nō i uenit reprehendet. Cunctē nō frustra struxit⁹ eo. si tursū op⁹ ē struxisse ad utilit. Et tociens nō te fefellit in qli cio tua. qtiens iteranda putauit. Si aūt semp sz cū op⁹ ē facis. semp facis. Semp q⁹ op⁹ ē memineris supni auxilij. mīe sponsi ecclie dīi xpi dñi nri. q ē sp oia de⁹ benedict⁹ in scla. amē.

Sermo. lx.

Quor tuorum audita ē in tra mea. ego nunc dissimulare iam queo. qⁿ ecce sedō is q de celo ē de tra loquit⁹. ut cep

fleri ex desiderio

tam dignauit tã societat quasi vnus e tribꝰ. Sponsus ē iste. Qꝫ
cũ ꝓnuntiaret flores apparuisse in tra. adiunxit mã, & nũc
uocem meã audiuit tuturus audita ē in tra mea. Ergo ne
ratione careret deo q̃dē tã iucunda ne diceꝝ in digna locutio
nulq̃ ut opinor de celo sic locutũ inuenies, nulq̃ alibi de
terra. Addite q̃ q̃nq̃ suauitatis sit dñs celi dicꝝ in tra
mea. Quotq̃ virgines & filij hominũ audiere, q magnificauit
dñs facere nobiscũ. Multũ illi cũ tra, multũ cũ sponsa, q̃
de tribꝰ sibi adsciscere placuit. In tra in q̃ mea. Non plane
ꝓpriũ sonat vox ista, sz consortiũ, sz familiaritatẽ. Ad
q̃ sponsus hoc dicit, nõ tanq̃ dñs. Quid? conditor ē, & cõ
sortẽ se reputat? Aliter loquit̃ qui dñm nouit. Carnẽ
nutritij amans ē, & alijs sz q̃ amatoris fulcra optat. Et
mat sz dē, nec aliunde hoc habet, sz ipe ē unde amat, & eo
ꝑ hoc amatꝰ q̃ nõ amore tanto habet, quãto sz ipe ē. Verũ quos
q̃nq̃ amicos sit nõ seruos. Deniq̃ amicus sit de magistra
& cũ amicos discipulos diceret, si nõ essent. Nudes amori etiã
cedere maiestatẽ, & ita est fres. uerumtamẽ sulpicat amor, sz & de
spicit quidẽ. Omnes ex equo in tuet̃ qui ꝓpẽ se amant, & in se
ipõ cellos humilesq̃ cõtemnat. & parcꝰ in sz vnũ cos facit. Tu
dñe fortitan ad hoc ab hac amoris regla excepi putas, sz qui ad
hereret deo vnus spẽ. Ad murmur sz, ipe tecꝰ ē tanq̃ vnus ex nob.
Omnis dixi, nõ tanq̃ vnus, sz vnus. Parũ ē parem ee hoibus,
homo ē, unde terrã mean uenditat tibi, sz q̃li patrã & quali
possessionẽ. Ad ni venditet. Unde illi sponsa, unde substantia
corpis, unde sponsus ipe, unde duo in carne vna. Si carne vna,
cur nõ & patria vna. Celũ celi dñs inq̃t, tra aũt dedit filijs ho
Ergo ut filij hois hereditet tra. ut dñs subiciat, ut conditor ad
ministret, ut sponsus cõmunicet, & uendo uempe in tra mea
ꝓximitatẽ ꝓpẽ abnuit, societatẽ nõ respuit. Et hec ꝓpeo qꝫ spõ

ſus tam benigno vltus ẽ uerbo. ut dignat⁹ ſit duce in tra nra.
Nũc certa videamus. Vox turturis audita ẽ in tra nra. Vl
tillacte inditũ hyemis ẽ. tempꝰ nichonum⁹ putacionis ad ẽ te
micans. Id ipsa literã. Alias turturis vox nõ dulce admo
dũ sonat. ꝙ signat dulcia. Ista auicula si emis nõ magni. si
dilectus nõ pui pcij ẽ. Et vox qcẽ gementi ꝙ canenti simi
lior pegnacionis nre nos admoneri. Illius libenter audio
doctoris voce. qui nõ sibi placũ. ꝙ in placitũ mouerat. Vere
turtur te exhibes. ꝙ gemere doceas. Et pluacrie si uis. ge
mendo id magis ꝙ declamando studeas optinere. Exemplũ
sane tũ in aliis mlt⁹. tũ uel maxime ꝙ in negotio ubi exti
terius ẽ. Dabis vocẽ voti tue vtus. si qd suadeas. prus tibi
illud uideris plus ille. Validior oris ꝙ oris vox. Hac ut loque
ris. et nõ solũ me facilius emendas. ꝙ te ꝙ liberas. pro grauiꝫ
iam ptunebit ad te siqs dicat. Alligant onera grauia et impta
bilia. et inponũt in humeros hominũ. digito aũt suo nolũt ea
mouere. Sz necꝫ illud verecarus optet. In qui alios doces. te
ipm nõ doces. Vox turturis audita ẽ in tra nra. Donec hoies
p dei cultu merede tantũ in tra. et tm terrã acceperũt. illã uereꝫ
lacte et melle manante. minime se cognouerũt pegnos siue trã
si more turturis ingemuerũt velut patre reminiscentes. magis
aũt p patrẽ erilio abusi. deterũt se comedere pinguia. et bibere
mulsũ. Ita tam diu nõ ẽ audita vox turturis i tra nra. Vbi ergo
regni celor. primitio facta ẽ. tũc intellexerũt hoies nõ se habere
hic manentẽ ciuitatẽ. et futurã inquirẽ tota anhelitu experiũ
et tũc primũ memisse sonuit in tra turturis. Nam diu lecta equeꝫ vox
iam anima xpi pscia sulphurareꝫ regni dilatatione molestꝫ
ferret. delideratã patrã gemitibꝫ et sulphureis alonge saluteret
mõne ẽ videtur vice fungi gemebũte ac tristissime turturis
quetemneꝫ tris anima ita scisserꝫ Et tunc ꝙ et inceps vox

tenuis audita ē in tra mā. Qō ni moueat ih crebras lachrimas
ꝛ gemitus cottidianos tpī ablencia. Dūc ante te oīe dēsi. m.
ꝛ gemitus meus a te nō ē abscondit. Lauabo p singlas noctes lectū
meū tu scis. ſz beatus qui potuit. Lauabo p singlas noctes lectū
meū. lacrimis stratū meū. Non solū aūt mā. ſz ꝛ oībz qui dilectū
aduentū ei⁹ gemitus illi compti sūt. Vox quippe ē qō tpe
aiebat. Cumqō pollūt filij mei sponsi lugere. ꝙ dm cū illis
ē sponsus. Venient aūt dies cū auferet ab eis sponsus. ꝙ tūc
lugebūt. Ille ſ diceret. ꝙ tūc vox turtuis audiet. Ita ē ihū xpc.
Nam tpa creata ingemiscit ꝙ ptinet usqz ad reuelatiōnē filioꝝ dei exp̄ctans. Non solū aūt illa. ſz ꝙ nos tpī in nob⁹
gemim⁹ ad adoptiōnē filioꝝ dei exp̄ctantes redemptionē corpo
rū nr̄ōꝝ. ſz scientes qz ēt dm summus in ſ corpe. pegrinam ate ā na
cui gemim⁹. quibz ecclo tā mlēdice respondet. Propt miseri
ā inopū ꝙ gemitū pauper. nunc ex di cō. Sunt ꝙ in tempe pa
trū vox illa gemeneū. ſz rara. ꝙ pene quēqz sunus gemitus.
Nū ꝙ dicebat qō. secretū meū mī. secretū meū mī. ſz ꝙ qui aie
bat. gemit⁹ meus a te nō ē abscondit⁹ ꝓtēdō monstrabat absc̄ō
ditū esse. qm sol deo nō ēēt absconditus. ꝙ ideo ire dici nō po
tuit vox turtuis audita ē in tra mā. qm secretū ad que pau
care iā tūc i multitudine nō erumit. Et ubi palā clamatū ē.
que turbā sūt quente. ubi xp̄s ē in decā dei sedens. ad oēs
cepit ptinere gemitus ille turturē. ꝙ vna qībz gemendi ē
tempo. qz oēs sciebant dm̄ sedū qō in ieremia legūt.
cognoscent me a minimo usqz ad maximū dicit dns. Secre
tū ſi multi gementes. ꝙ quid sibi vult vna expressio. Vox
turtuis in tra. Quare nō turturū. forte aplō id solum
aut. qz xp̄c ſp̄ postulat p̄cēs gemitibus ē enarrabilib⁹.
Ista ē. xp̄c inducit gemens. qui gementes facit. ꝙ qnīlibz
multi sint ēs ita gemere audias. vni ꝙ oīū labia

vor sonat. Ad illos qui quam in ore singlor, q quor nec sluc
tib formate. Omnig vnicuiq dat manifestacio spc ad utilitate. Hug
vor quog manifestu facit, q plene in dicit. Et audi ewangliu. ad
vocem sponsi fit. Spc in ea ubi multe spirit, q voce ei audis, q nes
cis vnde uenit aut quo vadat. Et si ille nesciebat, qui luteru ostu
tente dicebat mortuos magister mortuus, nos sciam, qui tantu
te morte ad vita q mutantem spm. certo q cottidiano experimento
spo nos illuminate pbam, vota, q gemit nros venire ab spo, q
ad dm ire, illucq in uenire mecum in oclis dei. Cu enim spc su
urit facerent voce deus. Atq ipe scit qd deliderent spc, q sedu
ceu postulat plas. Nec soli comendent truce gemit, comendat
q salutas. Nam denig merito digna fuit hostia cum, q vnico partu,
sic quippe habes, par turturu, aut duos pullos columbar. Et utet
alias hoc q volumba spc sos soleat designari, et eu lubidinosa anus e,
u deum offerri ea in sacrificiu dm, nisi ea sane etate q nesciret lubidi
nem, aut turtur no designat etas, qui agnoscit salutas in quacuq
te etate. Denig copare vno contenta e, quo a multo alteri iam
no admittit, numerositate redarguens nuptiar i hominib. Nam
q si forsitan culpa, qui in continencia venialis e, qua tu tanta
i cotinencia tps es. Vndey ad negotiu honestatis meritu no posse
i homine qd naturu possit in volucre. Scriptu e truce tepore fue
riditatis, op strenue, atq in fatigabilit et requiete. Videas
ubiq singlare, ubiq gemente audias. In uniu i viridi ramo
residente plurimos, ut tu ab eo diceris voluptatu vitia, q
lenta uitare. Adde qd in ingis moneu, q in simulacrib
arbor frequentior illi conuersacio e, ut qd vi maxime spoliu
pudicie detet, doceat virgo de spie q amare celestia. Deinde
colligit qd nor sit turtur etia post baptismu castitatis. Atq enim
apl precepto vor illa in tris audita fuit, q magis illa. Crescite
te q multiplicamini, q replete terra. In illu, pto nor illa

iudicio se submisit. Hoc ꝓpalam resurgentiū patria. in qua lō
ge felicꝭ hoīes nec nubent nec nubent. sz sunt sicut angli
in celis. Cū ne uoci illi tempꝰ fuisse tunc dicas. cū maledic
to omnis fluviatilis sterilis. t illeꝫ. cū patriarche illi plures simul
habebant uxores. cū frat fratris absq liberis defuncti semē fulcia
re ex lege cōpellebat. Ut ubi in somnis erore relictis tuus cōmen
datis illa spacium. qui se transmeavit. ꝑ regnū dei. ꝙ tē alterius
cuiā talibus me tuus consiliū de ugnibz ubicz in ualuit. Tunc
primū dia uerace potuit ex uoce tuus audita e in tra mā. Ergo
in tra mā ꝙ flores apparuerūt. ꝙ uox tuus audita e. ꝓtō ꝙ
visu ueritas compta e ꝙ audita. Uox quippe audit. flos cernit.
flos miraculū e. ut sup̄ior mihi in ꝓpacio ost. qđ uoti accedens
fructū pmuit fidei. ꝙ fides ex auditu. ex uisu cōfirmacio e.
Sonuit uox. splenduit flos. ꝙ ueritas de tra orta e ꝓ fideliū con
fessionē. uerbo signoz puer cōuertentibz in testimoniū fidei
testimonia illa credibilia. tā sui nimis. dū flos uoci. auris oculo
attestat. Audita visa cōfirmant. ut duor testimoniū auris
loquor. ꝙ oculi. uera sit. Deuꝓpta deus aiebat. Te renūciate iohā
ni. qui pe discipulis loquebat. que audistis. ꝙ uidistis. Ne
queū illis ñ plene inuari fidei ualuit certitudo. Eade sane cā
in breui uniuerse terre ꝓpulsio facta e. ꝙ eode argumento cōpen
dio. Que audistis inquit. ꝙ uidistis. Querbū abbreuiatū. attam
uiuū. ꝙ efficax. Haut dubius ꝓfecto asserto. qđ aurꝫ oculis ꝙ prepi.
Hoc ꝓpriade. qđ dicit. dū qđ stupet ostendit. Intonat tuba
salutaris. cornscant miracula. ꝙ mundus credit. Habes aute
qđ ꝓfi apli ꝓdicauerūt ubicz. dño cooperante. ꝙ sermonē con
firmante sequentibz signis. Habes in monte stupenda clari
tate fulgurantē. ꝙ nichomn̄ paterna testificatu uoce. Ha
bes in iordane simul. ꝙ columbā designante. ꝙ uoce testificante.
Hec duo ubicz pr uor. ꝙ signū ad inuocandā fidem

er dnīma largitate cōtinuate: ut latus ad aīam p nr̄m ihm
gressus pateat uentrem. Et equum. Ficus ꝓtulit grossos suos.
Nō cometam̄ ex eis. ñ eni eius habiles sūt ob in maturita-
te sui. Bonam fructū habent similitudinē nō sapore. forte ypocri-
tas designantes. Non abiecam̄ tamē. alias forsitan hīs opus ha-
bebimus. Quoq; latus p te ihū leuiter. et cū temp̄ tradent. sicut
fecūt rector. qđ pus ep̄ enellas exeunt. qđ ego de ypocritis dictū
reor. Non sine causa tū ī tam nūe nuptiali eor memo facta ē. Cur
. sine dubio. si nō eius usus qualicūq; nullus in nuptijs p̄-
paret̄ putam̄ necessarie. Ego ū illud adeo nimime p̄tereūdū
existimo. ut dilute nūe nr̄ angulosas extremitatū sermonis
hui⁹. quicquid illud ē nolim. sz differo in die alteri. et hora libentio
rē. An ū necessarie vobis tūc exputi licebit. tantū m̄ optimita-
tē. facultatē obtineam vota mea. ad pferendū qđ sentio in uestrā
ppr̄ edificationē. in laudē. et glām sponsi ecclie ihū xp̄i dñi nr̄i. q̄
ē. ꝑ oīa deus bñdictus ī secula amē.

Sermo lxxxix

Ficus ꝓtulit grossos suos. Et supervenit pendet. ꝑsens
locus. Quia erat eū temp̄ putationis ad uemiē. tā
ex floribus q̄ iam apparebant. ep̄ ex audita vote futu-
ror affluens. Ad quā rē hoc ex grossor ꝓductione affirmat.
ep̄ nō solū ex floribus. et vote futuris ex presentū temp̄is capi-
t̄. capit̄. et ex fructu. Non enī nō ē aer imbulgencior tūc cum
ficus grossos suos ꝓtulit. Ficus flores nō hr̄. sz ex floribus
grossos nutrit. tempe q̄. et ecce arbores florent. Et quū flo-
res appareant. et folia. nō michi utiles. ñ qđ scientiā
fructus quidā p̄nūciet. sūtura. et grossi. Quū tum. sz in ma-
ture cadūt. et dant locū maturandis. ihū minime habiles
ad uescendū. Et hoc ē ut dixi sumit sponsus exemplū
temp̄is. et exemplū fructionis. ut nō pigriet̄ xp̄ianus ihū
ad uinea. ep̄ nō ꝓ opa que tēpestiua uenit. sed habeat

ſide lit. Quid ſ ſpē. Vt plane hoc loco nō ficū in tuecani. ſz ꝑtin.
ſcripe de hoibz tum ē dco. nō de arboribz. Dicit ficus ē ꝑſs. fragi
lis carne. pusillus sensu animo humilis. cui ꝑmi fructus ut in
terī nomini alludant grossi nitq; v tieni. Nec cū ꝑlaris est
studij. ꝑmū querē regnū dei v iusticiā ei. ſz ut ait apls cogitate
que sūdi sūt. quoꝝ uyonibz placeant. vl ille uirs. Tribulatio
nē carnis habebūt huiusmodi. ſz in nouissimis nō negamus eos
fructus fidei allecturos. si bonā habuerint nouissimā confessio
nē. maximeq; si carnis opa elemosinis redemerint. Ergo ꝑmi
plebū fructus. nec fructus sunt. nō magis q̄ ficuū grossi. de
nicq; si dignos ꝑmodū fructus ꝑfice fecerint. nō cū ꝑius qđ ſpā
ale ē. ſz qđ animale. dicēt illis. Quē fructū habuistis in illis
in q̄bz nūc erubescitis. Ego tamē ſ loco nō q̄cuis ꝑtin in
ꝑpretari liberū puto. vnus signat' ex ꝑmitt. Neq; cū prole
rūt dixit ipſi de pluribz. ſz quasi de vna. ꝑtulit in q̄ ficus
grossos suos. v ut sencio ego que ē plebs indocor. Quanta
in hanc saluator pietate in euāgelio loqui uidet. ut ē
illud. Arborē ficu habebat quidā plantatā in vinea sua. venit
Item. Videte ficulneā. v oēs arbores. Et nathanael dēm
ē. cū esses sub ficu vidite. Et cursū maledixit ficulnee. p
eo qđ nō inuenit in ea fructū. Benefacias q̄ bona licet pa
rentes radice pōderet. numq; tū in altū ꝑsurgere. numq;
se humo attollere uolunt. nūq; respondere radici pcerinate
tumor. generositate flor. fecunditate fructū. q̄ale pro
sus cū ma tibi radice conuenit arbor pusilla. tortuosa.
nodosa. Radix cū sēn. Quid dignū tuus appareat in ra
mis. Ficus in q̄ ꝑtulit grossos suos. Non hos a nobili
radice traxit semē neq;. Qđ in ea ē de spū sco ē. ac ꝑſs
subtile totū v suaue. Sibi unde hoc grossi. Et uere qđ non
grossū in gente illa. Nec actus ꝑcō nec affectus intellec

rus. sz ñ rñ epñ in volendo dñm habuit. Nam actus in bellis. affectus in
ris tor erat. intellectus in crassitudine lutere. cultus in sanguine pecudñ
e armentor. &c dicit aliquis. Cñ istius modi grossos nõ aliquid pferre
gens illa cessauerit. & nõ aliqñ temp putationes nõ extinx. & vnñ vñq
rei temp exstitere phibet. Non ita ē. Dicam mulieres filios pareasse. non
cñ pcurñ. sz cñ iam peperint. Dicam & arbores edidisse flores suos. non
cñ cepint florere. sz poc cñ dederint. Ita hic q dictñ ē. q ficus ptulit
grossos suos. nõ cñ aliquos ediderit. sz cñ toto. & cñ ad finē puenit edicta.
Vers q tempe istñ modi cõplementñ illi pplo accidit. Cñ xpm occidit.
Cñ cõpleta ē malicia eñ. unde q ers ppē ꝓderent implete mensurã pa
trñ nrõr. Qñ in pascuło edacurus iã spñm. cõsummatñ ē mndi. Qualem
cõsummationē dedit grossis suis ficus hec maledictã. & sub inde etna ca
ritate dãpnata. Q. & sunt nouissimi peiores prioribz. insipiens ab in
stribz ad pnicios puenit. & venenatos. Q grossñ impeuntz affectñ
odire hominē qui hominñ. & corpa sanat. & animas saluat. Q nichi
lomin intellectñ grossñ. & certe bonñ. qui dñm nõ intellexerñ. nõ
in opibz dei. Nimñ me forsan quere. in se ce iudeus. qui intellectñ il
lius dicti bonñ. &z legat in ysaia. & plus q bonñ audiet. Cognouit
mr bos possessorē sñm. & asinus ꝓsepe dñi sui. sed aut nõ cognouit
me. ppñ nõ intellexit. Videz me inde minorē ppha tuo. Ego com
pauit inmentis. ille subiecit. Quemq nõ in sua ppha ꝑsona dixit
hor sz in dei. qui dñm se. & ipis opibz clamat. & si mgr in nõ credentis opibz
credite. & si nõ facio opa patris mei nolite credere. ñ tñm euigilant ad
intelligendñ. Non fuga demonñ. nõ obedientia elementor. nõ vita
mortuor. bestialem habet. & plus q bestialē hebetudinē ab eis depelle
re quit. De qua nõ min mirabili q miserabili cecitate factñ ē. ut
illud tã horrendñ tãq enormiter grossñ facinꝰ ꝑpetrarent. dño ma
iestatis minentes manꝰ sacrilegas. & tñc itaq dici potuit. q ficus
ptulit grossos suos. cñ iã videz legitima illi ppl cē ceperit & si in
certu sup summñ. ut nouus nupta veterē ꝓlixam supuenientibz

veteru pierent. nō alie sane qm̄ qm̄ grossi tradūt. r tradūt subiecuerūt
fructib; bonis. Quam diu mēt nō tollamus fructus p duē grossos suos nō
re vocamus sponsa. scies nō posse vna pdere optimas fructus. Tame
nūt pductis q p pducendi erant. nō ia in tempestiue tri nūt
cū boni ac salutaris fructus in primo cē nolamus inutiles exprime
turi. Nam r vinee in mēt florentes odorē dederūt. qd nichomin exp
pinquātis fructus iudicii ē. Huic odor serpentis fugat. Aiunt
florentibz vineis omne reptile venenatū cedē loco. n̄ nullatenus
ferre odorē nouor flor. Ad volo attendant nouelz uri r fiducia
liē agunt. cogitantes quale spūm acceperunt. tm̄ p mutias dem
nes nō sultuent. Si sic nouelz seruor. qd erit absoluta plenio.
Perpendat ex flore fructus. r saporis uirtus ex vi climetur
odoris. Vinee florentes odorē dederūt. In principio quidē sic fuit.
Ad pdicationē gie noue. seruta ē nouitas vite in hijs q̄ crediderūt.
qui tribulationē suā inter gentes habentes bonā. epi erant bonus
odor in omi loco. Odor bon testimonii bonū. si de bono ope tanq̄ de flo
re odor predit. Et qm̄ tali flore r tali odore ante p mordia nascentis
fidei. fideles aie velut iēdā spales vinee referre apparuerūt. habē
tes testimonii bonū r ab hijs q̄ foris erant. nō incongrue ut opinor
de ipis dictū sentim. qr vinee florentes odorē dederūt. Ad qd. Ut eo
sane puocati ecia qui nerdū crediderant. et bonis opibz illos tanti
cantes glificarent r spm dm. atq̄ ita eis odor vite in vitā ē in ueri.
Id circo gr credille odorē nō in merito retulerunt. q nō suā glam. q̄ alie
nā de sua bona opinione quesiere salutē. Quoq̄ poterant more
eq ordā questū estimare pietatē. ubi grā. ostentationis. mercedis
Ut ibid cēt nō dare odorē. q̄ vendere. Quē ū q omia sua in cari
tate fiebant. nō plane vendiderūt. q̄ dederūt. Ceterū si vinee aie.
flos op odor optimo ē. fructus qd. martirū. Et uere fructus uine.
sanguis ē martirū. Cū dedit mēt dilectis suis sanguē. ere ḡe. d. si
mercedē fructu. Prope modū dixillem fructus vitis. Ad n sangui

cie vne dierum meraculissimū. sanguinē in noctem. sanguinē
nulti. Quid ni multū rubens. pbatū. preciosū. plane de vinea sorech
torcularis pallionis expressū. Denig preciosa in conspectu dñi mors
sctor eius. Nec peo qđ dictū ē vineas florentes odorē dedisse. si ad
tempa gre hums locū respicē malim. aut si placet magis refer
ri ad pates. nā vinea dñi sabaoth ppls israel ē. erat sensus. xp̄m in
carne nasciturū. et moriturū adorauerūt ppse. et patres. si nō de
derūt tūc eundē odorē suū. tp nō exhibuerūt. in carne p̄sentē q̄e t
spū p̄senserūt. Non dederūt odorē suū. ut secretū publicauerūt. ex
pectantes ut reuelaret in suo tempe. Qs sane tūc caper sapien
cia in mistio absconditā. in corpe nō exhibitā. Ita vinee tunc q̄e
nō dederūt odorē suū. Dederūt aūt postea. cū p̄dicationes gratio
nū. nascentē ex se xp̄m secdm carnē. partu virgineo sctis ediderūt.
Tunc plane mēp spūales ille vinee dederūt odorē suū. cū apparuit benig
nitas et humanitas saluatoris nri dei. et cepit p̄sentē habere mundus. q̄e
prius ab hac absentē p̄senserāt. Vide ille uerbi famula q̄e iacob tem
gens et xp̄m sentiens. ecce inq odor filij mei. sicut odor agri pleni cui be
dixit dñs. cui hoc dicebat habebat delicias suas sibi. ut cuiqua illas cō
municabat. Et ubi uenit plenitudo temporis. in quo misit deus filiū
suū factū ex muliere factū sub lege. ut eos qui sub lege erant redimeret.
tunc prorsus odor qui in illo erat se se ubiq sparsit. adeo ut ab imis
terre xp̄m sentiens clamaret ecclia. oleū effusū nomē tuū. unxerunt
te adolescentule. in odore olei. Ita ista vinea dedit odorē suū. in eo
tempe. dederūt et cete. in quibz hic ipe odor vite exterserat. Qd ni dederūt.
equibz vite fedm carnē. Dictū itaq ē vineas dedisse odorē suū. siue ex fi
deles anime bonā de se ubiq opinionē sparsūt. siue q̄d palam facta
sūt mūdo oracula et reuelationes patrū. et in omnē terrā exiuit odor
eor. dicente apło. Manifestat magnū ē pietatis sacramentū. q̄d mani
festatū ē in carne. iustificatū ē in spū. apparuit angelis. p̄dicatū est gen
tibus. creditū ē mūdo. assumptū ē in gla. Quū ū si ū ficus. ū vinee. ille

aliq̄d hui⁹. q̄ mores edificet. Ergo huic loc̄ arbitror ee ꝙ moraliē. Dico
aūt p̄ gr̄am dei que in nobis ē. ꝙ fieri⁹ nos habere ꝙ vineas. ꝙ fieri⁹ quā
qui suauiores sūt in mor̄bz. vineas i. qui sp̄ū feruenciores. Omnis qui
se inter nos cōmunē sociabilitz agit. et nō solū sine querela conuersa-
tur̄ fres. sz ꝙ cū multa suauitate fruendū se oīb⁹ p̄beat in oī affectione
cordis. q̄d mihi intelliḡ agēs fr̄is conueniēntissime dicam. Quāmē gros
sos suos pus protulerit, puleruitz aptet timore iudicij. quē p̄fecta ca-
// foras rias mittet. ꝙ amaritudine peccator. que vere confessioni ⁊ in filioni
gr̄e. celebrarez p̄filiom lacrimar cedat nette ē. ceteraqz talia. in ster
grossor̄ pēnia fructuū suauitatē. que nos ez p̄ vos metipos ex-
gritare poterbis. Vt tamē ego aliq̄d adicia de hui⁹ modi. q̄d obturet
videte ne forte etiā hec in ter grossos deputar. pollint. scia. sūpsia.
lingue. simulacz. Cum ista grossor̄ more desitere sūt. ꝙ cedere me
moribz. dicente apl̄o. ez ꝙ scia destruet. ꝙ sūpsie euacuabūt. ꝙ lingue
cessabūt. videm ez p̄ ipam intellectus excidet. spes ez succedat visio
nette. Q̄d cū videt q̄s. q̄d speret. Sola nō excidit caritas. sz illa
q̄a deus tota corde. tota anima. tota vrute diliḡit. Ideo hanc
minime grossis animis cernuerim. ne ad fieri quide diuersa p̄ti-
nere sz ad vineas. Iam qui vinee sūt. feruentiores nobis ez suauio-
res se exhibent. in sp̄ū vehementi agentes. zelantes. p̄ disciplinā.
vicia acerrime corripientes. aptanteś sibi congruentissime voc̄
illam. Sone qui oderūt te dne oderā. ⁊ sup inimicos tuos tabescē
bā. Sc. Zelus domus tue comedit me. Vn q̄de illi in dilectione primi.
ili in dilectione di eminere videnē. Sz libet paulare sb hac vice. sub
hac fica. ubi dei primicz obumbrat dilectio. Vtiqz teneo cū te amo
dne ihu. q̄ meus primus es q̄a homo es et fecisti mecū miam. ⁊ mul-
tum es sup oīa deus bñdictus in scia amē. Sermo xlvij

Sup ap̄t pri
milm ist̄ sermōe
z seq̄tem

Surge amica mea. sponsa mea. ⁊ veni. Comendat sponsus
mutā dilectione sua. iterando amoris voces. Iam iteratas
affectionis expressio ē. et q̄ ruisti ad laborē vinear dilec

tā ſollicitare ostendit q̄ ſit de animar salute ſolliciti. Iam vineas am-
mas ē iam audiſtis. Non in morem ſiqp̄ vane in his que dicta ſunt
videre ſegnicia. Ponam tū multū ut meminim in toto hoc opere ad
huc nominare. in mō tū ad vineas ut ē tū vno tantū tpe quattuor.
Hue cū venerit & pfecta fuit. faciet ſpūale coniugiū. et erūt duo
in carne vna. ſz in vno ſpū. dicente apło. q̄ adhęret deo vn⁹ ſpūs ē. Ego
quidē. Columba mea in foraminibz petre. in cauernis macerie. Oſten-
de mihi faciem tuā. ſonet vox tua in auribz meis. Quam & pulcra amica
tua loq̄. Columbam demus blandiendo vocant. ſua dicit. & ſibi allectiuā
gratiā. Quodcūq̄ ipe vocauit obtinuit. ab illa ſolebat. ipsius versa vice
nūc & conſpectū poſtulabat & colloquiū. Igit ut ſponſus. ſz ut verecūdus
publicū erubescit. deceptusq̄ fructu delicię ſue in loco ſequeſtri utiq̄ in fora-
minibz petre & cauernis macerie. Puta q̄ ſic dicit ſponſa. Ne time eas
amica. quasi hęc ad q̄ re hortatus ſum vineas. negotiū amoris impe-
dire seu interrumpe habeat. Erit certe & aliquis ultus mea ad id q̄d pe-
ę optamus. Vineę ſane macerias hęc. & hęc diuiciacas gręa vere
tūdis. Nec luteales lutius. Quid ni diuerim lutū. Quid eū ſecū ſit hęc
lutę ſerices. Ne audiam quidē dignū q̄d ſonus ſonat. ſi nō me⁹ adiuuet
ipe interpretatę intellectuę uię. Ne q̄ remanea⁹ ſonus. ne & tpūs q̄d
ablit amor videam̄ lenocinia recreasse. Afferre pudicos aures. ad
ſermonē q̄ in manibz ē de amore. & cū ipos cogitatus amantes. nō virū
& feminā. ſz virū & animā ſentiatis oportet. Et ſi ipm & eccliam diuerso
dē ē. q̄ eccliē nomine nō vna anima. ſz multor⁹ vnitas vl populus v-
nanimitas deſignat. Per ſane foramina petre aut cauernas macerię.
Latebras putetis aperiri mihi tatē. ne q̄ prius lubeat ſulpicio
de quibus tenebras. Ille hunc locū ita expoſuit. foramina petre vul-
nera xpi in ipſius. Recte omino. Nam petra xps. bona foramina. q̄
fidem aſtruit reſurrectionis. & xpi diuinitatē. Quis mihi inqt & dns
meus. Tu hoc reportatū oraculū. in ce foraminibz petre. Inquis
paſtor inuenit ſibi domū & ni. u. po. pnl. ſ. Inquis ſe columba tutatę

ꝛ ꝯuolutantē in ꝑpria intuet̄ attrpitrē. Video aut. Colūba mea in
foraminibz petre. Vox colūbe. Jn petra exaltauit me. Jnter
mucr̄ sup̄ petrā pedes meos. Vir sapiens edificat domū suā sup̄
petrā. qđ ibi ñ ventoz formidet in furias. ñ in vndationū. Đđ nō
voui in petra. Jn petra exaltat. in petra secuꝝ. in petra firmat
sto. Secu⁹ ab hoste. fortis a talū. ꝛ ꝙ qñ exaltatus a terra. Dueceps ē. n.
ꝛ caduc̄ omē tremū. Conuersacio mea in celis sit. ꝛ ñ cadē ñ deiciꝫ for
midam. in celis petra in illa firmitas atq; securitas ē. petra refugi
ū ermach⁹. Et recuꝛa ubi tuta firmacq; in firmis regnes. nulli in
vulneribz saluatoꝛis. Tanto illic securioꝛ habito. qñto ille potenti
oꝛ ē ad saluandū. Fremit mūdus. fmit corp⁹. diabl⁹ in lidiat. non
tado. fundat⁹ enī lū sup̄ firmā petrā. Decrauī pēm ḡfide. turbabit⁹
conscīa. sz nō p̄babit⁹. qñ vulnez dñi recordabor. Semper vulnerat⁹
ē. qđ̄ iniquitates mee. Đđ tam ad mortē. qđ nō xp̄ morte saluat⁹
ē. Si g̃ in mentē venerit tā potens. tamq; efficax medicamen
tū. tulla — ia pollū malignitate terrere. Et ideo licꝫ exalte illū qui
ꝛ⁹ auꝛ ē miſtas mee. qđ̄ ut venia mereat. ñ qđ nō erat de membris xp̄i
i ꝑtimebat ad eū de xp̄o mercto. ut sibi ꝑficeret. sibi dicēt qđ̄ ēt
illā tangē rem capiens membrū. Ego ñ fidens qđ̄ ex me in dē. mūdo
nō ex vulneribz dñi. qñ mia allumunt. ñ delent foramina. p que effluant.
effoderūt manꝰ meas ꝛ pedes. latusq; lancea foraueruꝫ. Et ꝙhas in
meas licet in lugere mel de petra. oleūq; de saxo durissimo. ꝛ gustare
ꝛ vidē qñ suauis ē dñs. Cogitabat cogitaciones pacis. ꝛ ego nesciebam.
Ds eū cognouit sensū dñi. aut ēs Jsaiaꝛ eius fuit. Et clauus re
serans. clauus penetrans factus ē mihi. ut videam voluptatē dñi. Quid
ni videam p̄ foramē. Clamat clauus. clamat vulnꝰ. qđ̄ uere de sit
in xp̄o. mūdū reconcilians ē. Ferrū p̄tulit. animā eli. ꝛ appinquauit
oꝛ illi. ut nō ia ñ sciat cōpati in firmitatibz meis. Patet archa
mū cordis. p̄fundissima corpis. patet magnū illud pectoris sacra
mentū. patent vulnera mihi dñi mei. in quibz ego nos oro. ex. Quid

nu uisca patent p̄ vulnā. In quo eū clari q̄ i uulnerib⁹ tuis cluerilleť.
qđ tu dñe suauis ⁊ mitis ⁊ multe mīe. Quando eū misericordiā ne-
mo hr. q̄ ut etiā sua ponat ꝯ̄ p̄ addictis ⁊ dāpnatis. Ne eū prīn
meritū misericordia dñi. Non plane sū merita in opē. q̄m dñs ille misera-
tionū nō tacet. Qđ si mīe dñs mulcē. mulcens mihi nō i meritis ego
sū. Qđ eū si mitiget ih conscīm delictor. Nempe ubi hab̄ dauerūt
delicta. sup hab̄ dauit ⁊ gr̄a. Et si mīe dñs ab eno usq; in eternū. ego q̄
mias dñi in eternū cantabo. Nunqđ ultiones meas. Dñe memorabor
iustitie tue solī. Ipā eū ⁊ mea. nempe factus es ih tu iustitia a deo.
Nunqđ ih uendū. te nō una ambob⁹ sufficiat. Non ē pallū breue.
qđ leōm̄ ꝑ̄ p̄ nō possit operire duos. Iustitia tua iustitia in eternū. Qđ
longi eternitate. Et te pī ⁊ opiet me largiē. larga ⁊ eterna iustitia.
Et me quidē aput miserationē p̄ioz. in te aūt dñe qđ u pietatis tue
saporē. dulcedinis bonitatis. Hec in foraminib⁹ petre repolite in. Quā
magna multitudo dulcedinis tue tuis. opte qđe. q̄ in ih̄o qui pereunt.
Et quid eū lōm̄ dei cernūt. vl margarite porcis. Nobis aūt reue
lauit ds ꝑ ꝑm̄ suū. etiā ⁊ aptis foraminib⁹ inducit i sancta. Quāta
ih̄u dulcedinis. plenitudo gr̄e. p̄fectioq; uirtutū. Ibo
in ad illa sue referta cellaria. atq; ad āmonitionē. ꝓphe relinq; cuncta
tes ⁊ habitabo in petra. ero q̄si columba nidificans i lumine eius fora-
minis. ut cū moyse ponar i foramine petre. cū eerimus dño mercedē
habē poliora ei ꝑspicē. Iam faciem stantis. i. i cōmutabilis cla-
ritatē ds videat. u q̄ inchoari iā meruit nō in sua. q̄ i sca scōr̄.
Nec vilis tū aut cōtemnenda poliora templacio. Contēnat
herodes. ego tantomagis nō templo. quāto magis cōtēptibile
se ostendit herodi. Habent aliquid ⁊ poliora dñi. qđ videre de-
leret. Quis scit si cōcipiat ⁊ ignoscat deus. ⁊ relinquat p̄ se be-
nedictionē. Erit cū ostendet faciē suam. ⁊ salui erim̄. Interi-
rim ꝓficiat nos i b̄dictionib⁹ dulcedinis. illis utiq; qb⁹ p̄ se
relinq̄re consuerit. Nūc dignationis sue poliora demonstret.

alias in gl̃a dignitatis facie tuã demostratus. Sublimis iter
pot̃ iz liuamis in cre. In hac me vilione puenat. illa ad impleat.
Ad implebis me aur letitia cũ vultu tuo. vtrat̃ vilio saluteris.
utrat̃ liuaus. iz illa in sublimitate. ista i qualitate. illa i splendore.
her in pallore e. Denat̃ vpoliora in qr dorti ea i pallore aur.
modo nõ pallebat i morte. Iz mel⁹ palleus aur̃ũ ch̃ fulgens au
ricalcũ. q̃ stultũ e di. sapienci e hoibz. Aur̃ũ uerbũ. aur̃ũ sa
pia e. Hoc aur̃ũ tempꝰ decolorauit. ab loudens formã di. q
formã prendens tarnu decolorauit ecclam q̃ aut. Dolores
iz deuare qd̃ fulca tũ. qz decolorauit me tol. Ergo vpoliora
ẽ in pallore aur. q̃ fulcũ nõ erubuit ens. vultione pallionis
nõ horruit. luore vulnerũ nõ refugit. Iam complacet sibi
in illis. q̃ aptat nouissima sua sore hoz similia. Ad eo demat̃
audit. columba mea i foramnibz petre. qd̃ in ppũ vulneribz to
ta deuotione uerset. q̃ iugi meditacione de more in illo. Inde
martiꝰ tollerancia. in illi fiducia magna apd̃ altissimũ.
Non e qd̃ uereat martyr exemplũ liuidat̃ leuare ad eum
facie. tuã luore sanctus e. gl̃iosa repleuerat similitudinem
mortis ei. utrat̃ in pallore aur. Ad uerecd̃ tu etiã a duo dar.
ostende in faciem tuã. Ad qd̃. Vt in uideri se magis ostende multa
ita q̃ videri multi nõ videre. Ad eni ille nõ videt. Nõ e ei ap.
ut qs se ostendat. aq̃ nil nõ videri ni si se abscondat. Vult q̃ videri
multi beneficiũ duo deuoti mutatis uultũ q̃ oculos in sua si stolla
vulnerata. ut illi ex li animũ erigat. q̃ exemplo sui reddat ad
tollerandũ fortiore. Fiunt nõ seuerior sua. dũ illi vulnerem i
tuebit. Stat martyr expudians q̃ triumphans. toto licet
tacito corpe. q̃ remanet tacita ferro. nõ in fert fortit̃ iz alacrit̃
tacitũ e tarne sua turbulencia ebullire truore. Vbi q̃ tunc aia
martiris. Nempe in tuto. nempe i petra. nempe in vulneribz
ihu. vulneribz nimirũ patentibz ad introeundũ. Ei i sui.

ecē ulteribus ſtruentis ea. terrā ꝓtrō ſentiret. ꝛ dolorē nō ferret. ſuccūberet. ꝛ negaret. ¶ Nunc. cūm in petra ſiſtans. quid mirū ſi in modū petre diruerit. ¶ Nec nec ſi mirū ſi eyul a corpe dolores ſi ſentiat corpis. nec ſi fuit ſtupor. ſi amor. ſubmotis eū ſenſus nō amiſit. nec dec dolor ſi cōtēpſit. Ergo ey petra maceries fortitudo. in plene potens ad bibendū calicē dñi. ꝛ talis fuit inebrians q̄ p̄clarus eſt. ¶ Preclare meꝝ cuꝝ totū. nō minus imperatoꝝ ſpectaculū. q̄ multi triumphan/ tu. ē audiū eternū dñm ē fortitudo mea. ¶ Ad gaudeat ad vocē fortiſſimi ꝓfeſſionis. Denuꝝ ꝛ requirit eā cū deſiderio ſonet mqueus vox tua in auribꝫ meis. ¶ Nec cunctabi/ tur rependere vicē ſecū ſuā p̄miſſionē. Unum vt ſe ꝓfeſſus fuit cora hominibꝫ. confitebit ꝛpē eū cora patre ſuo. Rumpam ſermonē. ¶ Nec eū poteſt finiri in.ne ſit ſine m.li cuncta q̄ ad hoc expoſito capitulo reſtant. vno illo volumus ſermone ꝓplere. Ergo ey ſupē ſeruem phetio alti. vt de/ nō ſane ꝛ uerbo ꝛ nō gaudeat ſponſus ecclie. alie ē comm⁹ nolter. qui ē ſup deus būdictus in ſcla ame. **Sermo lxmj**

Columba mea in foraminibꝫ petre. in caverno ma/ cerie. ¶ Non tantū in foraminibꝫ petre. tutā repit columba refugiū. repit ꝛ i caverno macerie. Ad ſi materiā nō congeriem lapidū. ſꝫ ſcōꝝ cōmunio/ ne accipim⁹. videam⁹ ne forte caverna macerie diuit emplox q̄ ob ſuperbiā lapſi ſūt loca q̄ vacua detelicta. quippe q̄ repleri ſūt ey hoībꝫ. tanq̄ ruine de lapidibꝫ viuis reſti/ ente. Un apls petrus. accedentes inq̄t ad lapidē viuū ꝛ ip̄i tanq̄ lapides uiui ſuper edificamini domos ſpiritales. ¶ Nec puto ab re ee ſi in telligim⁹ emplox cuſtodia. vicē eyi/ bere macerie i vinea dñi que ē eccliā ꝓdeſtinatoꝝ. ꝛ paulus dicat. ¶ Rone oīs ad unum ſtrentes ſpe ſuā. miſſi

in ministeriū ppt̄ eos qui hereditate capiunt salutis. Et ipsa
Iu mutire angls dñi in circuitu timentiz eū. Si ita sedet cor
sensus, qz ecclīam tempe y loco pfessionis suc due res solent.
De ppto qđ memoria passionis xpi. de futuro aūt qđ se in
sorte sor cognat y confidit recipienda. Nubo ly uelut an
y retro oculata. in sacrabili deliderio contuet. y utrocz illu in tu
tus ad modū grue. utrocz illi refugiū a tribulatōne maloz y dolo
re. Integra consolatio cū nō solū qđ sibi exspectandū. sz y unde
allit plumendū nouit. Expectatio leta ī dubia. que xpi
morte firmata ē. Cur paueat ad pmiz magnitudinē. que
cōsiderat pcz dignitate. Quā libens mente in ulit so
rannā. p que ō sacrosci sanguis pcii fluxit. Quā libens
cuernas pambulat. y diuersoria y mansiones. que sūt in
domo patis milie atcz diuīe. in qbz ly collocare filios suos. p
quoscz diuisitate meritoz. Et nūc equidē qđ solū interim po
test. sola in hys memoria requescat. celeste habitaculū qđ
de sursū ē iā animo i duens. Et aūt cū implebit ruinas. cū
animas y corpe in habitabit y mente. cū uacua domicilia que
antiq reliquerūt habitatores. ipsa sue uniuersitatis illustra
bit pscia. ī ulē apparebit anima penit ulla in celesti mate
ria. felia de cetō ipfectione sui atcz integritate gaudente.
Aut si id magis pbas. dicēm has animas a studiosis mentib
nō iuenti sz fieri. Q nā in qo. Cogitatione y audītate.
Cedit uempe in modū materie molliozis pia materies delide
rio cōe. cedit pure cōtemplatōi. cedit crebre oratōi. Denicz
oō ullū penetrat celos. nō utrocz aeris y corpei spatiosas alti
tudines. uelut q̄dā remigio alay suaz. in star uolucs volan
tis scindet. aut quasi gladius acut firmamenti solidū cel
situz uertice p̄forabit. Sz sūt celi sc̄i uiri rationabiles q̄ enar
rant glām dei. q manorabili q̄dā pietate nīo se uotis libent

inclinant⁹ ⁊ limacus ad tactū nr̄e deuocionis affectibz i lua
nos recapiū vlcera. q̄tens ad eos digna in tencione pul
sam. Pulsati ēm apiet⁹ lucebit ēm vnicuiq; nr̄m eciā
i tempe mortalitatis nr̄e. cauare ē q̄cumq; volet parte
supne materie. nūc q̄dē p aurchas reuelare. nūc li salu
tare pulsas. nūc lenatui i mulcere aplōr. nūc martiriū in le
ri chorus. li ⁊ beatar vtutū stat⁹ ⁊ mansiones a minimo
angl̄o usq; ad cherubin ⁊ seraphin. tota mentis alacritate
pcurendo lustrare. put quemq; sua deuotio ferret. apd⁹ qs
magis afficiet⁹ i mittente ē spū. put unic; li stetenit ⁊ pul
sauerit confestim apiet⁹ ei. ⁊ facta q̄li caligna in montibz
vl' poet⁹ mentibz scis. diu se ultro inflectunt ad pietatē. re
quelcit ul' paululū apd⁹ illos. Omnis anime sic sitientis.
⁊ facies ⁊ vox deo grata erilitat⁹ facies ppt puritatē. vox
ppt confessionē. Ctrēm confessio ⁊ pulcritudo i conspcu eius.
Vñ ⁊ dicat⁹ ei q̄ ei⁹ modi ē. Ostende mihi faciē tuā. sonet vox
tua in auribz meis. Vox admiratio in animo contemplan
tis. vox grāy actio ē. Delectat⁹ ad modū ubi modi cauimo deus.
e ubi ē vox relonat grāy actionis. vox admirationis ⁊ laudis.
felix mens q̄ sibi in hac materia frequēr cauare studuit. li que
in petra felicior. licet q̄dē cauare ⁊ i petra. li ad huc puriore
mentis acie op⁹ ē. ⁊ vehementiori omnino in tencione. eciā ⁊
meritis potioribz sciatis. Ad hec qs idoneus. Nempe ille.
q̄ dixit in p̄ncipio erat⁹ ⁊ vbū erat apd⁹ dm ⁊ deus e. v. li e. ipm
apud dm. Nōne videt⁹ ē qs se ubi penetrabilibz in mer
sisse. ⁊ de abditis pectoris ei⁹ q̄dā intime sapie sacr⁹ sacū
eruisse medullā ē. Ad ille qui sapiam loquit⁹ inter p̄fectos.
sapiam in misterio absconditā. q̄ nemo p̄ncipū huius
mūdi cognouit⁹. Nōne uno ⁊ altero celo. acuta li pia in
nolitate terebratis. e tercio tantē hanc pi⁹ scrutator e

nerit. ¶ Et ipām nō silent nobis. vobis quibz potuit fidelit fidelib⁹ mīstrauit. audiunt autē verba in effabilia que nō licuit illi loqui. nō utiqz hominī. Dā si illi loquebat⁹ deo. Dicta gr̄ dīn quasi sollicitō pauli cautelē hoc modo solari videt. qđ audiuit⁹ et conceptū tuū audit⁹ nō capit humanus. ¶ Sonet vox tua in auribz meis. Hoc ē si qđ⁹ sensus nō intelligit reuelare mortalibz cōsolare tū qđ⁹ vox tua diuinas queat mulcere aures. Dicēs scām animā nūc qlē cautelē solicitā nobis. nūc p̄ puritate exercitū cē deo. Dicē etiā de scō dauid ne forte ipē ille sit homo. de q̄ tū deo quasi de alio loquit⁹. qm̄ cogitacio hōis confitebit⁹ tibi re. co. di. festū agent⁹ ē. Ergo qđ de cogitacione ppria. nerbo et exemplo ipse venit ad medīū poterat. id ipsa in publicā mor̄ lababat confessionē. et ex eo confitebat⁹ in ipis ōrō. reliquū sibi et deo seruans. vnaqz festiuū ducens in letitia et exultacione. Hoc gr̄ē qđ nobis itimare memorato versiculo voluit. quoqđ videlz sua illa seruatabūda et auida cogitacione. ex archano sapie eruere p̄cupiebat. parte qua poterat in salutē ipōz sollicita p̄dicacione impetrabat. reliquū qđ caue plebes nō poterant. festiua iubilacione i dei laudibz expendebat. Dicēs scē contēplacionē depure mentis. dū expendi i plebiū edificacionē nō potest. id vī maxime deo sit iocunda decoraqz laudacio. Que cū ita sint. duo liquet cōtēplacionis genera ee. vnū de statu et felicitate et gla ciuitatis supne. quo vel actu vel otio ingens illa celestiū ciuiū ocupata sit multitudo. alterū de regis ipi⁹ maiestate. eternitate. diuinitate. Illa i materia. ista i petra. Et hec quāto difficilius cauat⁹. tanto suauius qđ inde verius sapit. Hec veterans illud qđ scriptura minat⁹ scrutatorib⁹ maiestatis. tantū affert puritū et simplicē oculū. Non oppimetis a gla et ad multitudinē. nō dei et tua quelibet glām. sed quoq; tua qlez oppimit⁹ nō

dei gla. dū p̄ chnus in ista. ad illā leuare cernuē nō sinit. ni
murū gnīe cupiditate. Hac ex cella sedare struxer in petra.
in qua thesauri absconditi sapie y scie sūt. Si ad huc dubi
tas. audi ipām petrā. Q. opant in me nō peccabūt. Q. da
bit ut pēnas liant colūbe. i vo. i rei. Ibi requiē inuent mā
sueti y simplices. vbi dolosus oppmit vl elat y cupidus in
anus gle. Ecclia colūba ē. i vīcō requiescit. Colūba qz i nocen
qz gemens. Colūba mq̄ que in mansuetudine suscipit in
situ verbū. y requiescit in verbo. Sc ē in petra. ñā petra ē ver
bū. Ecclia g in foraminibz petre p quā introspicit y videt
glām sponsi sui. ñ oppmit tū a gla. qm̄ nō sibi vsurpat eā.
Non scrutatrix maiestatis ē. sz voluntatis. i vīcō nō oppmit.
Nam qđ maiestati attinet in terdū qđē y in ipām i terdē au
det. sz quasi admirans nō qsi scrutans. Sz y hi qū p excellē
tiam in illā cōtingat. dignit dei ē ille dignāter leuans hominē.
nō hois temeritas i solent di alta pluadens. Cū enī apls vas
tū se moneret. vt aliū excuset. qs nā alt plumat mortalīū
hmoi se diuine maiestatis horrendo scrutinio. qpis in tēare cona
tibz. y in portum cōtemplatoz pauenda irrumpe in archana.
Proinde scrutatores maiestatis temq̄ irruptores dici reor. i nō q
sedz inpiunt in eā. sz q irruūt. Ipi itaq oppmūt a gla. Ergo
formidosa scrutatio. o maiestatis. at voluntatis tam tuta q̄
pia. Qđ ni
to gle vo
que nō ali
q̄ de diu
Denigz vi
Totū nempe
hac parte.
tendentē

lūtatis. tui in parendū p omnia sao. Sanans gla
unde q̄ de ipi suauitatis y replacione. precdit.
ciaz bonitatis multe misericordie in tuitu.
dinē gla hanc gla q̄ vnigeniti a patre.
benignū y vere paternū. qđ apparuit gle in
Sō me oppmet illa gla totus luceat vnibz in
in se. ego pot imprimar illi. Ecclīe tenebra

ta facie speculantes in eande ymagine tā formam de clari
tate in claritate. tanq̄ a dñi spu. Transformam cū confor
mam. Ablit aūt ut in gla maiestatis. vel nō magis i vo
luntatis modestia. dei ab homine cōformitas p̄sumatur.
Gla mea si e. si inq̄ de me audiery. Inueni hominē secm cor
meū. Cor sponsi. cor patris sui. Ipm qđ. Estote aūt misericor
des. sicut et p̄r vr qui in celis e misericors e. Hec forma si videre
desiderent cū ecclie dicat. ostende mihi faciē tuā. forma pietatis
et mansuetudinis. Hanc cū cū oīa fiducia leuat ad petrā
cui similis e. Accedite ad eū inq̄t et illi. et fa. vre nō confundet
Q̄ pacto humilis ab humili confundet. apio lēa. a mansue
to modestia. Non plane ab horrebit apparitare petre. pura fa
cies sponse. nō magis q̄a a tute virtus. a lumine lumē.
Sz q. nō ce oīa interim parte ad huc ad petrā festinā. ac
cedere ecclia potest. neq; cū omniū e qui in ecclia sūt. sacra
menta diuine voluntatis inspicē. aut apphendē p̄ semetipos
p̄fecta dei. idō nō solū i foraminibz petre. sz in cauis mace
rie latare ostenditē. Ergo i p̄fectis q̄dē q̄ remari ac penetrare archa
na sapie. et puritate cognitōe audent. et intelligencie acumine pol
lent. latat i foraminibz petre. De reliq̄ in cauis macerie. vt
qui i petra fodere p̄semetipos. aut nō sufficiūt. aut nō
p̄sumūt. i macera fodiant. stenti vl gleam seor
mente in tuen. Si cui ne sz q̄dē possibile sit. huic ipa
ponet ihū. et hunc crucifixū. ut et ipe ablq; suo labore
habitet i foraminibz petre. i quibz nō labora uit. Judi
uit hys laborauerūt. et ipe in labores in trouby.
ut sit fidelis. Hec verecūdā qđ paciat re pulsā. qui
et vocat vt in tuto. In greē inq̄t i petrā. ab scondere in
fossa humo a facie timoris dñi. et a gla ma iestatis ei.
In turme ad huc et in cera aīe. q̄ iuxta qđ i euangelio

quidē de sepulcro ꝛ hinc, sole nō valet, mendicare cru
delat. fossa ostendit humꝰ vbi lateat deꝰ cognoscat ꝛ
placat, vt possit ꝛ ipā p se cauare ē foramina i petra, p
que intret ad intiora verbi animi vtriq; vigore ꝛ pu
ritate. Et si forsan intellexim humū illā que ait. Fodierūt
manꝰ meas ꝛ pedes meos, nō erit ambigendū de sanitate eiꝰ
ad ipiscenda aīe vulnerate, que in ea demorabit. Cui
eni tam efficax ad curandū cognite vulnera, q̄ nō ad purgandū
mentis aciem, q̄ ipi vulnerū sedula meditacio? Verū cognita
purgata ꝛ sanata placere fuit, nō video q̄liter illi aptari
possit q̄ dicit, ostende in facie tua, sonet vox tua in auribꝰ
meis. Quoniā decoꝛa facies tua ostendere audeat, vel
leuare vocē sui ꝛ latere in dicit? Absconde inest i fossa
humo. Quare? Ea nō ē pulcra facie, nō digna q̄ videat?
Non erit digna videri, q̄ diu nō erit videre ydonea. Cui
aūt p mūdā habitacionē fosse humi, i sanando oculo in
terioꝛ tantū placuerit, vt reuelata facie speculari gl'iam
dei ꝛ ipa possit, tunc demū que videbit fiducialiter iam
loquet. voce ꝛ facie placens. Placeat necne ē facies, que i
dei claritatē intendē potest. Nec eni id posset, nō clara et
ipa ēet ꝛ pura, vtiq; tribulacionata i candē quia conspicit cla
ritatis ymagine. Quocirca ipa dissimilitudine refulget, in so
luto reuerberata fulgore. Ergo cū pura puri in tueri potuit
veritatē, tunc facie sponsus videre cupiet, consequenter ꝛ
vocē eiꝰ audire. Nam quātū illi placeat cū puritate q̄de
mentis ꝓducacio veritatis, ostendit cū subinde inquit. Vox
enim tua dulcis. Quia eni nō placeat vox, si displiceat facies?
demonstrat cū illico subdit. Et facies tua decoꝛa. Quid in
terne decoꝛ facici nisi puritas? In pluribꝰ hec absq; ꝓdi
cacionis voce placuit, illa absq; ista minime. In pu

rus se veritas nō ostendit, nō se credit sapiē. Nō q̄ locutꝰ
quā nō viderunt. Nō tam loquū in q̄t, q̄ nō vidimꝰ testā.
q̄t tu, q̄ aude testari qđ nō vidisti, q̄ loqu qđ ignoras.
Queris quē dicā impurū. Nō laudes requirit humanas.
q̄ nō ponit sine sumptu ewangliū, q̄ ewangelizat ut
mandducet, q̄ quelibē estimat pietatē, q̄ nō requirit fruc
tū q̄ certū. Impuri sūt tales, q̄ cū nō habeant vnde vide
ant veritatē aut impurtatē, habent tū vñ illam loquī.
Nō pcere agnus. Cur lucē nō exspectamꝰ. Cur aq̄ lucas
cū lucē ꝓsumimus. Vanū ē vobis cū lucē surgere. Cur ē
puritas. Cur caritas que nō requirit que sua sūt. Cur
p̄cedit, q̄ pes lingue in incerto nō ponit. Simplo oculo
veritas nō videt. Sincero patet. Non ē qđ se veritas
neget in tuendā puro corde, aut q̄ hoc ne eloquēcia. Dei
famul caūt dicit dō. Gre tu cuarias iniquitates meas, q̄
al[illegible]lumnias testamentū meū ꝓpos tuū, tristi puri
tate neglecta. cū loqui q̄ videre conati sūt, q̄ aut
grauit erranerūt nescientes de q̄bz loquerentur, nec de
quibz affirmarent, aut turpit vilipenderūt. dū q̄ alios dete
rent se ipōs nō detrullent. Ni quo nos gemino malo semp
cultodiat creator. q̄ nobis ꝓponius eccle. alle ymo dñs nr̄.
qui ē lux omniū deus bñdictus in secula amē. Sermo lxvij

Capite nobis vulpes parvulas, que demolunt
vineas. Mea vinea mea mouit. Inquit qđ nō o
stole ad vineas itū sit, cū ibi in uente sūt vul
pes demolientes eas. Littera hec istud. Ipōs qđ. Ante oīa
tame vt cōmune q̄ t̄ vtilitatū lectore sensū ab hac explana
tione petit reliquam, utpote in ptū. in sullū. in dignitē
plane q̄ recipiat in scripturā tam sēā. tam autentica.
ñ quis forte ita vecors q̄ animo stolidus sit, vt ꝓ magno

habeat dicaille ceca instar filioz soli. cuiꝰ genere tyrenaz pos/
sessionis custodire ꝛ defendere vineas ab incursantibz bestijs.
ne forte cōtingat amittere fructū vini in q̄ ē luxuria. simulq;
pcat opa ꝛ impensa. Grande satis dāpnū. vt ꝓpter libū sōm ta/
to studio ꝛ tanta cōuenerationē legam. qđ docem in eo a vulpi/
bz vineas custodire. ne i excolendis illis fructu marsupia vacu/
ent. si i custodiendis pigr fuerim. Non estis tā rudes. neq; adeo
spūalis ex ptes grē. vt ita carnaliter sapiatis. Ergo in spū ista
quęram. Ibi sane i venim⁹ sano q̄ in tellectu. sensuq; nr̄oꝝ
digno. vineas florentes. ꝛ vulpes demolientes. in quibz capi/
endis vl amouendis hoīes laborate ꝛ fructuosi. An vos dubi/
tatis longe vigilanci⁹ in tuendū mentibz seruandis q̄ frugibz.
longe curiosi⁹ in vigilandū cauendis ꝓpter illas spūalibz nocęns.
q̄ capiendis ꝓpter istas fraudulentis vulpeculis. Et iam a me
demonstrande sūt spirituales iste tam vites q̄ vulpes. Vīa
inter filij hue quemq; vince pudere. cū me disputante adver/
tent i quibz sibi ꝛ aq̄bz maxime sit cauendū. Nec sapienti sua
vita vinea ē. sua mens. sua conscīa. Nil quippe in cultū delectū
se inse sapiens derelinquet. Stultus nō ita. Cuncta apud eū
neglecta i uenies. cuncta iacentia. cuncta in culta ꝛ sordida.
Non ē vinea stulto. cui⁹ vinea vbi nil plantatū. nil elaboratū
vspiam paret. Tota spinis silueat ꝛ tribulis stulti vita. ꝛ vita ꝛ
vinea ē. ꝛ si fuit ita nō ē. redacta i solitudinē. Vbi vitis fructus.
vbi botrus botri⁹ apis. vbi vinū letifice spālis. Ꝺ agrū homi/
nis pigr tilium inq̄t. ꝛ ꝓ vineā vim stulti. ꝛ ecce totū repleue/
runt vrtice. et operuerūt superficiem ei⁹ spine. ꝛ macerya lapi/
dū destructa erat. Audi sapiente ignorantē stultū. qđ bona
nature. ꝛ bona grē q̄ forte ꝓ lauacrū regenerationis receperat.
tangit illā quia plantauit [redacted] deus ꝛ nō homo. ꝓpria sua
vineā in nō vineā neglige [redacted] do redegit. Denicq; nō poterit
vinea ē. vbi vita nō ē. Nam stultus qđ viuit. morte pcius

q̄ vitā cē cenſuerim. Q̄ nā vita eī ſtilitate? Arbor aūda ⁊ in
ſtilitate verſa? nōne mortua iudicat? ⁊ ſarmenta mortua
ſūt. Et occidit iuſt in q̄dine vineas eor. monſtrans in pu
nitate? que ſtilitate dāmnate. Sic ſtultus eo ipō q̄ in vitijs
viuit. viuens mortuus ē. Soli itaq; conueniūt ſapienti habere
vl̄ poſſ? cē vineā. q̄ vitā habet. Et lignū fructiferū in domo dei
ac p̄hor lignū viuens. Figtē ⁊ ipa ſapientia qua ſapiens dicit
⁊ ē. lignū vite ē apphendentibꝫ eā. Q̄d ni viuat apphensor eius?
Viuit ꝫ ex fide. Iuſtus nempe ē ſapiens. ⁊ iuſtus ex fide viuit. Et
ſi aīa iuſti ſedes ē ſapīe ſicut ē. p̄fecto is ſapiens q̄ iuſtus. Is q̄
ſiue iuſtū nomines ſiue ſapientē nūq̄ ablatꝫ vita viuet. Hoc quip
pe ē illi vinea q̄? vita. Et vna vinea iuſti. immo vna vinea
iuſt? cui? vtres vini. cui actio palmes. cui viuū teſtimoniū cōſtat.
cui lingua torcular exp̄ſſionis. Denuq; gla nūa hec ē inq̄t teſti
moniū oſtēde nūc. Vides apō ſamentē vacare nichil? Sermo. cogi
tacio. cōſilium. ⁊ ſiq̄d aliud ē ex eo. q̄d in toto dei agricultura dei
e dilectio ē. ⁊ vinea dñi ſabaoth? Q̄d denuq; illi de ſe pur poſſet?
q̄n ⁊ ſoluī ei? nō deflueret? Ceterū talu vinee nūq̄ t̄eſtacones.
nūq̄ in ſidie de cetō. Nempe vbi multe apes. mlti ſūt q̄ come
dūt eas. Sapiens cire ſolliciti? ſeruare vineā ſuā. nō tm? q̄
excolere. nec ſinet eam vexari a vulpib. Peſſima vulpis ocul
tus? detractor. ⁊ nō tm? nequ? adulator blandi? Cauebit ſapiens
ab hūs. Dabit opam ſanc q̄ in ipō ē crepe illos q̄ talia agunt.
⁊ capē būtcys atq; obſcis. monitis q; ſalutaribꝫ. ⁊ oōnibꝫ p̄ceptis
ad dñm. Nō deſſabit illi modi carbones ignis cōgere ſup capuī
male dicti. ⁊ itē ſup adulatorē? q̄ſq; ſi fieri poteſt ⁊ illū ī vicinio.
⁊ huic ſimulacionē de corde tollat? facies manentū ſponū
dicentis. Capite nobis vulpes parvulas. q̄ demoliunt vine
as. Nu nō ē capt? ille vitet? q̄ ſuffuſus ora rubore quippe
pūs erubescens iudicū. ipe ſiue confuſionis ⁊ penitēti
nis ē teſtis. tunc q̄? odierit hominē amore dignissimū? ſiue q̄

dilexit tantū vbi ⁊ lingua eū, aq̄ se diligi ope ⁊ veritate vl' sero
ergens ē. Capt' plane ⁊ capt' dño. tedīu qđ' signant ipē expellit.
capite in q̄bus nobis. Vtinā ego oēs aduersantes ih̄u sine cunctā
tione capere, pollim⁹. vt xp̄o eos vl' restituā. vl' acq̄rā. Sic sic con
fundant⁹ ⁊ reuereant⁹ q̄ querunt ani. mi. mee tant⁹ re. ⁊ peru. qui
volunt in mala. q̄tin⁹ reuertar ⁊ ipē obediens sponso. vt capiā
⁊ ipē vulpes nō inuēz ⁊ in capienda ipi. Et reflectant⁹ sermo ad
sui p̄cipū. vt suo ordine seruet⁹ pcēt explanationis. Capite
nobis vulpes paulas. q̄ demoliunt⁹ vineas. Locus moralis ē. ⁊ nu
ta mor' discipulā nos iam ostendim⁹ spāles has vineas. nō u spā
les vuas ē. quas cū oīa in tota culta sint. omia q̄q fructificanci omia. R.
a ⁊ pmurencia spm saluus. sicut de regno dī dictū ē. ita de vineis omnia grauia
dñi eque dñi sabaoth dicē pollim⁹. q̄ int⁹ nos sūt. Deniq; i ewā
gelio legim⁹ dari regnū facientibz fructus ei⁹. Q̄ sūt quos paul⁹
enumerat dicens. Fructus aūt spūs ē caritas. gaudiū. pax. patia.
longanimitas. benignitas. benignitas. mansuetudo. fides. modestia.
a. continencia. castitas. Fructus ilti pfectus nīi. Q̄ accepti
sponso. q̄ ipi cura ē de nobis. nō de bgultis cura ē deo. homines ñ
arbores amat homo dō. ⁊ nolitos pfect⁹ suos fructus reputat.
Temp⁹ hoc diligent' obseruat. arridet apparentibz. ⁊ sollicitus sata
git ne peant cū apparuerint. immo ⁊ ne peant sibi. sc cū reputat nob'
tanq̄ nos. Ideoq; puidens capi sibi iubet insidiantes vulpeculas.
ne nouellas fructus inde subripiant. Capite inq̄t nobis vulpes pus
las. q̄ demoliunt⁹ vineas. Et quasi ei⁹ dicat. ꝓpe timeo. nō dū
venit fructuū temp⁹. nō ē ita in q̄t. nā vinea mea floruit. Post
flores nō ē fructuū mora. ⁊ ad quē illis cadentibz ilico erumpūt
illi. ilico incipiunt apparere. Parabola ista instantis temp⁹ ē.
Videtis istos nouicios. Super veniūt. nup cōuersi sūt. nūc post
tum⁹ de ipis dicē q̄ vinea nīa floruit. floret eni. Interim q̄ in
eis apparere videtis flos ē. fructuū temp⁹ nōdū aduenit. flos
nouella cōuersacio. flos formula recens vite emendacionis ē.

Induerūt sibi facē disciplinatā. ⁊ bonā voē corpis cōpositionē.
Placent fateor que i facie siūt. negligenciaor utiq; is q̄ foris appaꝛet
corpꝰ cultꝰ ⁊ vestrū. sermo iuuior. vultus hilaꝛior. ⁊ aspectus verecū
dior. i cellis maturior. Verū q̄ de nouo ista cepere. ipā sui nouita
te flores ceulenda siūt. ⁊ spes fructuū magis q̄ fructus. Nobis
filioli nō timem⁹ a fraude vulpiū. q̄ fructibz magis q̄ floribz in
uidere nolumꝰ. Vestrū alimde periculū ē. Vtiq; ē certe metuo floꝛibz
nō subꝛepacionē ⁊ vtiq; ē magis a frigore. Aquilo nā suspectus ē
⁊ frigora matutina. que intempestiuos solent pꝛere flores. p
rupe fructꝰ. Itaq; ab aquilone grandē vestrū malū. Nā facie fꝛi
goꝛis eius quis sustinebit. Not frigus si semel aiam. aue
vt assolet in cura. spū dormitante pualerit. ac nemine deū q̄
ablit inhibente ad intiora eius pueneꝛit. de scenderit in viscera
cordis. ⁊ sinū mentis cōculcerit. affectiones obtꝛectauerit. con
silij semitas pꝛeꝰbauerit. iudicij lumē liberiate ad duxit spūs. mox
vt in corpe solet euenire febꝛicitantibz subit quidā animi
rigoꝛ. ⁊ vigoꝛ lentescit. Languoꝛ fugiē⁹ virtū. horꝛoꝛ asperita
tis. i tendit⁹ timoꝛ sollicitat⁹ pauperies. confu⁹ q̄ⁱ⁹ animi. subtꝛa
hit gen⁹. pꝛetrahit⁹ longitudo vite. sapiē⁹ merito. spē certaminē⁹
detꝛimentat nouicij⁹ feruoꝛ. in grauescit tepoꝛ. fastidiosus. re
frigescat fraterna caritas. blandi⁹ voluptas. fallit securitas. re
nocat contuetudo. Ad plura. Dissimulatꝰ ler. abnudicatꝰ in
fros p̄scribit⁹. derelinquit⁹ timoꝛ dñi. Danē postrimo ignoꝛandē
manus. p̄sumit⁹ ille temeꝛarius. ille pudendus. ille expssim. ille plen
ignominia. ⁊ cōfusione salt⁹ de cercelo in abyssū. de paumento
in strꝫulinū. de solio in cloacā. de celo in cenū. de claustꝰ i cellā.
de padiso i infernū. Principiū ⁊ origiē hui⁹ pestis. nel qua
arte vitet⁹ ul' qua fugiet⁹ vitute. nō ē hui⁹ tempꝰ de monstrare.
Alias certe hꝫ. nūc cepta pl̄e quam. Ad pcectiones ⁊ firmitatē
sermo ē retorquend⁹. ad vitā que iā floꝛuit. cui quidē ⁊ si nō ē
qd' floꝛibz fꝛemuerit a frigoꝛe. hꝫ nō fructus siunt securi a vul

pubus. Decendū aperi. qđ sunt spūales hec vulpes. aut pusille
dicant. aut ulcant potillimū capi. ꝙ nō abigi vl occidi. etiam
in inducendo diuersa genera hay bestiaz. ad maiozē audi
entiā noticiā ꝙ cautelā. nō sane sermone isto ut fastidio
uolulam. ꝙ nrē deuocionis alacritas pretuet. in gla ꝙ cōfes
sione glē magni ecclie sponsi dñi nri ihū xpi. qui ē sup oīa
deus bñdictus in secula amen. Sermo [illegible]

Assū nec pmissioni. Capite nobis vulpes puulas
q demolium vineas. nā vinea nra floruit. Vul
pes tēptaciones sūt. Recte ē vt veniant tēpta
tiones. Qs enī coronabit. nisi q legitime certanerit.
Aut q̄m certabit. si deficit q impugnet. Tu ḡ accedens
ad seruitutē dei sta in timore. ꝙ ppara aiam tuā ad tēptacionē.
certus oīs qui pie uolūt uiuere in xpo. psecutionē ē passuros.
Uarie tēptaciones diuersē sūt pp̄ez diuersitate. ꝙ multis
quidē uiis. tanq̄ nouellaz teneris floribz plantacionū. incidē
ti uis algoris i cumbit. cui memoriā i sermone altero. ꝙ in
expertes ab hac peste cautos reddidimus. Jam ꝙ plantacionū sāc
tis studys. minime qđē se le opponere cōtrarie uirtutes a
pere audent. sz̄ solent ex occulto insidiari quali quedā fraū
dulente vulpecule. specie qđē uirtutes. re aūt uicia. Cautos
uerbi grā in gressibus uias uite. ꝙ gressibus ad meliora. sup semi
tas ultrice bene secureq̄ pcedentes. ꝙ pficientes. fraude
pellendo uulpū hanc turpit supplantatos erpt sūt. ꝙ sere
in se uirtutū suffocatos plangere fructus. Vidi ego hominē
currentē bñ. ꝙ ecce cogitacio. Qđ tu vulpecula fuisti. Cau
tus in qt bonū quo solus fruor. si esse in patria possem utiq̄
imputri sibi. ꝙ cognatis ꝙ notis. ꝙ amantibz me ꝙ facile
atquelecturis suadenti. Ut qđ pdicio hec. Vado illuc ꝙ
saluo multos ex illis. ꝙ me puter. Nec verendū in loci
mutacione. Grauī dū bñ facta. qđ interē vbi. Nisi quod

illuc ꝓtulubio lacus. vbi fructuosꝰ degam. ¶ Ꝯd plura. Et ꝙ
ꝙ mulier nō erul ad patā tantū. qūtū canis reuerſus ad vo
mitū. ⁊ ſe pdidit in felle. ⁊ ſuoꝝ acquiſiuit neminē. ¶ Vna
vulpecula. illa videl ⁊ ſimulatoria ſpes quā habuit i acqſi
one ſuoꝝ. ¶ Notes tu q̄ ꝓte ipm inte ipō. aliqs erāt aliās ſi
mules huic ſuere ſeu adiutere. ſi nō negligas. ¶ Vis tū vr
vnā ad huc oſtendā t. ¶ Lacio. etiā ⁊ terciā ⁊ quartā q̄ de
monſtrabo. ſi te ad capiendas eas quas forte ex hys in tua
adiueris vinea i veneno vigilante. ¶ Interdū bñ ꝓficuus
culpā cū ſibi ꝓfuli. aliqd ſupue grē ſenſerit irrogari.
ſubit animū deliderū pdicandi. nō q̄dē ad penes ⁊ ꝓpm
q̄s nutu illud. cōtinuo nō acqeui tauru ⁊ ſanguinē.
ſz q̄ſi puro fructuoſius fortiq̄ pallium euāgelicos. ⁊ ad oīs. ad
cautē oīno. ¶ Aue tuuet ꝓfectū meū rere maledictū. ſi que
in ablcondito acceptū firmenta abſcondat in ꝓfectū. ⁊ cōtra
euangliū facere. uli que i aure audierit. pdicauit ſup tecta.
¶ Vulpes ē. atq̄ illa fore eo noctuor. quo occulcat venenū. ⁊
capio t eam. ¶ Prum moyſes dicit. nō arabis in ꝓmogenito tu
mus. ne i ſuperbiā elatꝰ incidat in iudiciū diabli. ¶ Hoc paulus
in tpretans. nō neophytū inqt. ⁊ rurſū inqt. ne q̄ſquā ſu
mat ſ honorē. ſz qui vocat a deo tanq̄ aaron. ¶ Ite ipē. de
modo ꝓdicabunt aut ū mutant. ¶ Et ſcum monachi oſtia
ū nō docere ēē ſz lugere. ¶ Ex hys ſimulꝫq̄ collectis ū tero
rete ⁊ capio vulpē. ne demoliat vineā. ¶ Ex hys neupe
claret ⁊ certū ē. qđ publice pdicare ū monacho cōuenit. ſi
nouicio expedit. ū nō multo lucet. ¶ Vetꝰ tonꝰ licet venire.
q̄ta coulāe demolicio ē. ¶ Ergo quicq̄d tale ab̄ ſuggre
rit. ſiue ſit illud tua cogitacio. ſiue i mullio ꝙ anglm ma
lū. dolosā cognoſce vulpeculā. id ē malū ſub ſpē boni. ⁊
aſpice aliā. ¶ Cautos ceremonialiq̄ ſpū feruentes hemi ſol
tudo ſuſcepit. ⁊ aut tepefactos euomuit. aut tenuit

cont' legē ihesum nō modo remissos. ꝫ etiā dissolutos. ꝫ ecce
apparuit vulpecula astitisse. vbi tanta facta ē vastacio
vinee. id ē vite conscie hōis detinentū. Cogitabat si sol' de-
geret mlto se copiosiores spē fructus percepturū. quippe q̄
i omnibus vita tua spūalis grē fuisse erpit. et bona vita ē
sua cogitacio sibi. ꝫ rei erit' in dicunt magis cancē illi
cogitacionē vulpē demolientē fuisse. Qđ illud qđ nos ꝯ
tigens i domo illa et tā grauit' in ętat'. nobilitatē loquor
q̄dā qui int' nos fuit. supstitiosaq̄ abstinencia. ex qua se
oībz sibiq̄ oīs molestos reddidit. Qui nō hec ipa dis-
cordia tā genialis et sue et illi' conscie discipacione. et qđ i
pō ē grādis vinee ihesu q̄ā plantauit dextra dñi. nre scilz ōnū
vnaquarumq̄ demolicio. Ve homini illi p quē scandalū ve-
nit. Qui scandalizauit vnū de hys pusillis. durū ē
qđ sequit'. Quito duriora meret'. q̄ tanta et tā secūm mul-
titudinē scandalizat'. Prorsus iudiciū portabit quecūq̄ ē
ille. et durissimū. ꝫ hec alias. Nunc ꝺ i tendam' hys que
a sponso dicūt' sup pusillis hijs et aliquis animalibz de-
molientibz vineas. Pusillus diversum. nō malicia ꝫ subti-
litate. Aliquā sicđē natā ihesu genus ē animantis. promptū
ad modū ad nocendū i occulto. et videt' tā congruentissime
designare subtilissima quedā vana spē palliata vtutū. equa-
lū vnaq̄ formā. premissis ad noticiā exemplis paucis
licet ia aliquātulū expressi. Nec enī alit' nocere queunt. ni qđ
se vtutes vtutū quadā simulitudine mentiūt'. ꝫ sūt autē
aut cogitaciones hominū vane. aut facte i millionē per
anglos malos. anglos sathane. q̄ se transfigurant i an-
glos lucis. pantes sagittas suas i pharetra. ihesu ē in occulto.
ut sagittent i ob. rec. cor. Vū et pusillas eos. qui ihesu
dicit. qđ ei certa vinea q̄dā quasi corpulencia sui. mani-
festa se p̄beant. ihesu genus. p sui subtilitate haut facile

agnosta. vnde ō cauere possit. ñ dū teneat aplectus ⁊ exercitatus. ⁊ qui habeant illuminatos oculos cordis ad discretionē .i. bonī ⁊ mali. maximeq; ad discretionē spiritū. q; ñ aplō dicere possum. qz nō ignoramꝰ astucias sathane. neq; cogitationes eiꝰ. Et vide ne forte ob hꝰ nolueritꝰ a sponso nō quidē exterminari. vl̄ abigi. vl̄ occidi. hz capi. qđ videt ⁊ hꝰmodi spīales dolositates hēsias. oīm vigilancia ⁊ cautela obseruari optent ⁊ examinari. ⁊ sic capi. i. apprehendi in astucia sua. Ergo cū pdicꝰ dolus. cū fraus apiꝰ. cū cōuincit falsitas. recolligite tūc dicat capta vulpes pusilla. q demolitur vineā. Denuq; dicim⁹ hominē in sermone capi. sicut hales in euangelio. qz cōuenerūt pharisei ī vnū vt caperent ipm in sermone. Ita ꝙ sponsus capi vulpes pusillas q demoliunt vineas. i. deprehendi. cōuinci. pdi. Solū hꝰ malignitatis genꝰ id ꝓpū genꝰ habet. vt aguta iam minime noceat. ita vt agnosta sit illi expugnari. Cūs eū ñ demens computa decapla. sagena ⁊ prudens pedes mittit in illam. Sufficiat pūm si capiant⁹ que hꝰmodi sūt. hꝰ est sꝑbas ⁊ deductas ad medū. quippe quibꝰ appareret que sint ista vicia. Nempe manifeste veniunt. manifeste nocent. sentes captuant. supant reluctantes. vtpote vi nō dolo agentia. Ergo cauē hꝰmodi apte seuentes hēsias. nō inuestigatione opis. hz refrenatione. Solas has vulpes parmulas. dissimulatrices maximas. qz pdite iam nō nocent. sufficiet edita in lucē. ⁊ capi ī calliditate sua. Iam foueas hūt. Tali itaq; ex causa etiā vulpes iste ⁊ capi mereant. ⁊ parmule declarabunt. Vel ideo parmule. vt negligencia vinea in ipo ortu doneꝰ vtiq; pusilla sint. diligenꝰ obseruans illico comprehendas. ⁊ restricta plus nocent. ⁊ difficilius capiant. Et hꝰ iuxta allegoriā ecclias vineas. vulpes hereses. vl̄ pocioꝰ q; effugeunt. Capiant⁹ dico. nō curans hꝰ argu

hꝰ ipos ītelligam⁹ simpler ē seruus. ut hꝰ ipi capiant⁹ pocioꝰ

uenas, quibꝫ refellant errores eoꝝ. Ipi ꝙ si fieri potest reuo-
cent catholice, reuocent ad fidem veram. Ver ē eiꝰ voluntas et
qui vult oēs hoīes saluos fieri, et ad agnicionē veritatis ve-
nire. Hoc deuꝫ velle se ꝓfitet, qui nō simplicitꝫ capite
vulpes, sꝫ capite in ḡst nobis vulpes ꝓmulas. Sibi ḡ et spon-
se sue, et catholice, iubet capi has vulpes. cū aut capite e
as nobis. Itaꝫ homo de ecclia exercitatus et doctus, si cū hereticō
homine disputare aggredit, illo suā intencionē dirigē debet,
quatꝰ in cōuincat errorē ut et conuincat. cogitans illud apli
catobi, qꝫ qui conuti fecerit ꝓcatorē ab errore vie sue, saluā-
bit animā eiꝰ a morte, et operit multitudinē ꝑcatoꝝ. Cū ḡ si cōuti
noluit ꝛ conuictus, ꝑ ꝓnā iam et sordam amonicionē.
vtpote q̄ omīno subuersus ē, erit sordin aplīn deuitandꝰ.
Et sꝫ iam melꝰ vt quidē ego arbitror effugat, aut etiā
refugat, quia simꝫ vineas demoliri. Ver ꝓtea sane
nichil se egisse putet q̄ hereticū vitat et cōuincit. hereses cō-
futauit, veri simulia suero clare cuncta diluerit, prava
dogmata plana et irrefragabili racionē prauꝫ ēe demō-
strauit, prauꝫ deuꝫ intellectū et tollentē se aduersus
scīam dei, in cognitionē recepit. Nempe cepit mulionum
qui talia agat ē vulpe, et si nō ad salutē illi, et cepit eā spon-
so et sponse, q̄nus alii. Nam et si hereticꝰ nō surrexit de here-
ticis tū confirmat in fide. Et quidē de ꝓfectibꝫ sponse, sponsus
sue dubio gratulat. Gaudiū eternū diu ē fortitudo nīa.
Deuꝫ nō putat ase alienā lucra nīa, q̄ se nobis tā dig-
nanter alloquat. dū iubet capi vulpes nō sibi sꝫ nobis secū.
capite inquiens nobis, q̄d dicere ē eiꝰ q̄ aut nobis. Quid
hat vore socialus? An nō tibi videt hoc dicere ipse q̄si pater
familias, q̄ p se nichil habeat, sꝫ omīa cōmunia cū vxore et
filiis et conclio. Et q̄ loquit deus ē, cū minime tū vt deus
id loquit, sꝫ vt sponsus. Capite nobis vulpes. Videꝫ q̄ socia

luter loquit. q̃ sociū nō habet. Potēt dicē nō. Ꝫ malut
nobis consorcio delectamus. O iucunitatē. o grām. o amo
ris vim. Itaue sumū omniū. vnus factus ē omniū. Ds
hoc facit. Amor dignitatis uesci. dignatione dues. affec
tu poteus. sualu efficax. Ad violentus. Triumphat de dō
amor. Ad tū tam violentū. Amor ē. Que illa vis que
so tam violenta ad uictoriā. Deniqz senectūm crimi
nat. vt scias amoris fuisse qd̃ plenitudo effusa ē. qd̃ altitudo
ad equata ē. qd̃ singularitas allociata ē. Cū quo nam ē q
admirande sponsē tam familiare consortiū. Nobis in ter
capite. Cui tertiū. In ecclie de genubz. De mortalibz q
pctoribz collecta ē. Illam scim̃ que sit. Ꝫ tu quis es
ethyopille hui tam deuotus amator. Ꝫ ane nō alt moy
ses. Ꝫ plusq̃ moyses. Cum tu ille es sponsus. speciosus for
ma p filys hominū. Dari dux. candor ē vite eterne.
splendor. q figūa substancie dei. postremo sup oīa deus
benedictus in secula amen. Sermo. lxvi.

Duos vobis sup vno capitulo disputaui sermo
nes. tūū in cōē paup. Ꝫ audire nō tedeat. Et
necessariū reor. Nam qd̃ ad nrām q̃dē spec
tat domesticā vineā que vos estis. satis me arbitror i
duobz fecisse sermonibz. p munimento ipi adulus in
sidias triplicis genus vulpiū. q sūt adulatores. detrac
tores. ac seductrices q̃dā spē. gnauri q allueti mala sub
spē boni inducē. Verū dūtē vinee nō ita. illā loquor
que implent terrā. cui q nos preio sum. vinea grā
dē nimis. dūi plantata manu. empta sanguē. rigata
verbo. propagata grā. fecūda spū. Ergo plus ppy cura
gerens. in cōmune mū. plū. Monet me cuīt. prpā
mi. tutudo demolientiū eam. defensantiū paucitas.
difficultas defensionis. Difficultatē occultacio fruct.

Nam cū ecclīa semp ab initio sui vulpes habuit. cuo oīs
compte ꝙ capte sūt. Confligebat hereticus palam. Nam in
hereticus maxime. qđ palam vincere capiebat ꝙ succūbebat
ta ꝙ fraude ille capiebant vulpes. Cđ eū si posita in luce ve
ritate. hereticus i sue grunacie tenebris remanens. solus fo
ris relegatus arcesceret. Fuchsonum capta repudiabat vulpis
dēpnata impietate. ꝙ impio foras misso. ostentatuꝝ vtiq ia
cturo nō fructu. Et ꝫ iuxta ꝙham erant illi vetera gaudia
ꝙ vent stulis. qz nō repullulat error publice confutat. ꝙ fali
tas apta nō ḡmuat. Cđ faciem hys malignissimus vulpi
bz vt capi queant. que nocere ꝙ vincē malūt. ꝙ nō apparere
qđ volūt ꝫ serpere. Omnibz in tenuio una hēticis fuit. capta
re glām de singlaritate scientie. sola illa malignior cetis.
versutiorꝫ hereticis. dāpnus palat alienis. qđ negligens. glē
docta credo exemplis veterū. que pōte euadere nō valebant.
ꝫ confestim capiebant. Cauta ē nouo maleficij genie opari
misterij iniquitatis. eo licentiꝰ quo latentiꝰ. denigz in diuere
vt dant latebras sibi. firmauerūt ꝙ sermonē neqꝫ. Jura per
iura. secretū pandere noli. Minimū alias ne tenuit quidē
iurare vllateꝰ acceperūt. qđ illud de euangliō. nō iurare
neqz p celū neqz p tra ꝙ cetā. O stulti. o tardi corde. repleti
phariseo spū. liquantes culicē. et camelū glutientes.
Jurare nō ligꝫ. ꝙ licet piurare. Nā nullꝫ solo vtrumqz licet.
De quo nā in euangliox loco pducatis illā exceptionē. ꝫ ne
iora qđ vt gramini pteritis. Patet vos ꝙ supstitiose ob
seruare de iuramento. ꝙ flagitiose plimere de piurio. Op
versitatē. Cđ ad cautelā consultū ē. videz nō iurare. ꝫ illi
mandati vice tam contentiose obseruant. qđ i nobilī in
re sanctitū ē nō peieranduꝫ scaz. ꝫ tanqꝫ in differens pria
voluntate dispensant. Sum inquit. ꝫ ne mistiū publice
m. quasi gla dei nō sit ꝙ reuelare sermonē. Olim dei i vident

glē. Sz magis credo qđ pauere erubescant scientes in glo
riū. Nam nefandā ⁊ obscena dicunt agē in secreto. ligē
⁊ vulpiū poltiora ferent. Sz taceo que negarent ad ma
nifesta respondeāt. An nuyca euangliū cauent scīa de
re tenuiz. ⁊ margaritas dare porcis. An illud agere facere
ē se nō esse de ecclia. ⁊ homīs qui de ecclīa sūt canes reuelent
⁊ porcos. Sine exceptione enī omīz q de sua secta nō sūt
suiū illud quicqđ ē subtrahendū existimant. Ceterū si
⁊ si tenuissent nō respondebūt ne manifesta fiant. nem
pe qđ omīū fugium. Sz nō effugiant. Respondē in o homo q plus
q̄ optet sapis. ⁊ plus q̄ dca potest desipis. dei ē an nō multiū
q̄ occultas. Si ē. cur nō ad eē glām pandis. Nam glā dei ē
reuelare sermonē. Si nō. cur fidē habes in eo qđ nō ē dei. ⁊ q
hereticus es. Aut ig̃ secretū dei ad glām dei pdeant. aut dei
negent multiplicē. ⁊ minime se hereticos negent. aut certe
nichilomin⁹ manifestos se fateant⁹ inimicos glē dei. q nolūt
manifestū fieri qđ ei nocūt esse ad glām. Stat nempe
scripte veritas. Sola regū celare verbū. glā dei reuelare
sermonē. Non vis tu reuelare. non q̄ vis dīm glificare. Sz
forte nō recipis scripturā haut. Ita ē. sole⁹ euangliū se pti
tent⁹ emulatores et dolos. Respondeant pīm euangliū. qđ
dico aut in tenebris dicite in lumine. ⁊ qđ in aure auditis p̄di
cate sup tecta. Nam nō licet tacere. Denique occultū tenet⁹
qđ palam dē fieri iubet. Denīq optū ē euangliū mīm.
Sulpitiū vrīm nō paulū. Nam ille suū fatet optū nō ee.
Et si inest optū ē euangliū meū. in hys optū ē q peunt.
Videte ne vos discreti⁹ apd quos in venit⁹ euangliū
optū. Qđ aptius qđ peccatis. An forte ne paulū rea
pitis. De quibzdā ita audiui. Nō enī in te vos omīs p
omīa cōtorcebatis. ⁊ si a nobis omīs dilīgeremini. In
eoz verba ⁊ scripta ⁊ traditiones q corpalit cū salua

rore fuerūt auctoritate pari euangelij equeti ni fallor in
differēt recipiūs. Nunqd illi optū tenuere euangliū suū?
Nunqd in deo carnis in firma. mortis horrida? cruces igno
miniā tacuerūt? Et qđ in omnē tra exiuit sonus eor? Ubi
aplica forma? vita q̄ iactatis? Illi clamant. vos silen
tium. illi in publico. vos in angulo. Illi vt mures volant?
vos i tenebris ac subterraneis domib; delitescitis. Quid
simile illis i vobis ostenditis? Nu qđ vobiscū muliercu
las nō vncz circumducatis q̄ in cludimus? Non eque co mi
tano vt cohabitano suspicionē parer. Verū qđ nā de ipis
simulatū quippiā suspicaret? q̄ mortuos suscitabant? Fac
tu simile? vna recubantē femināe purpla vsū. Aliosq
tenere? vsurpas illor dispensationē? quor sctitatē nō
habes. Cū femina semp ee? nō cognoscere femināe? nōne
plus ē q̄ mortuū suscitare? Qđ mun ē nō potes? q̄ nō
mutus ē vis arcta? Cottidie lar? tuū ad latus iuuentu
le ē in mensa? lectus tuus ad lectū ei? i cauerna. Oculi
tui ad illā? oculos in colloquio. manꝰ tue ad manꝰ ipius in ope? q̄
cōmeus vir putari? Ebo vt sis. q̄ ego suspicione nō carco.
Scandalo tu es. Tolle scandali causā. quo et plrs verū vt
sanctas euangelij emulatore. Cui scandalizauere vnū
de ecclia? nōne euangliū contēnat illi? Ni ecclām scan
dalizas. Vulpis es. semolicus vincas. Imitare me sonū vt
capiat? vl pocꝰ capite vos nobis eā o angli scī. Versuta
ē valde? aptā ē iniqtate q̄ ipietate sua. plane tpa puellā
tatq; subtilis. vt facile qđ humanos fraudret obtut? Ni
quid q̄ vīos? Propterea vor illa ad vos vtpote solā les
sponsū. capite nobis vulpes paruulas. Ergo facite qđ inte
mum. capite nobis hanc tam perlipellem vulpeculam.
q̄ eas iam diu frustra in segni. docere q̄ suggerite qua
ter fraus deprehendat? Hoc eni ē cepisse vulpē. q̄ longe

plus nocet falsus catholicus. q̄ si verus appareret hereticus.
Non ē aūt hominis scire quid sit in hoīe. a forte q̄ ad hoc
ip̄m fuit vl' illuminatus sp̄u dei. vl' anglica in formatus in
dubia. Ad signū dabitis vt palam hereticis hec docta men
tis nō lingua tantū sz vita. Et q̄dē recens vastatio vinee
vulpe iudicat affuisse. Sed nescio qua arte fingendi. in
sua cōsuēdine vestigia callidissimū animal. vt qua vl'
intret vl' exeat. haut facile queat ab homine deprehendi.
Cūq; pateat op'. nō appareat auctor. ita p̄ca que in fame fiūt
cuncta dissimulat. Denuq; si fidē introges nichil respiam. si
conuersationē nichil irreprehensibile. Et q̄ loq̄t factis probat.
Videas hominē in testimoniū sue fidei frequentare ec
clesiā. honorare p̄b'os. offerre munus suū. confessionē
facere. sacramentis cōmunicare. Ad fidei. Jam q̄
ad vitā morestq; spectat. nemīnē cōcutit. neminē cir
cūuenit. neminē supplantat. Quis allent in supbia ceteris
te. penē nō conscidit oculus. operat manibz vite q̄
tā sustentant. Ubi igit vulpis. Tenebram eam. q̄
eclipsā ē a manibz. Ad tā repente dispariut. Iuste
nunc. vestigem. a fructibz eo cognoscem eā. Verte
mus' tenuolucio testat vulpē. mulieres relictis viris.
Sc ac vite vim humillis vermibz. ad istos cōuerūt. clerici. sacer
dotes pulis ecclesiis q̄ relictis. in tonsi. barbati apd eos
X int tertores. tertrices plerumq; iuuenū fiūt. Nu nō gra
uis tenuolucio ista. Nu nō opa vulpū hec. Verū nō
apd omēs forte ista tā manifesta deprehendūt. Si
fiūt nō ē vnde p̄cedāt. Ad nā nō capiūt illos. Ne
tranq̄ ad cōiugiū. cōtubernīū femineū. hoc enī
inter eos nemo q̄ careat. Iuuenis vnū quipiā hoc.
Deus tu bone vir. que nā si mulier. Vade. Vi
de ne tua. Non inq̄t. Nam voto illud nō cōuenit

meo. filia ꝑ. Non. Qđ. non soror. nō neptis. nō aliquo sal-
tim ꝓpinquitatis gradu attingens ē. Nullo prius. Q quoni
tuā ē cū illa cōtinuerit tua. Sane ne licet ē illud. Co
habitatiōe tu ne leis vivor. q femina. ꝙ in lyis qui vouere
continētiā ecclīa vetat. Si nō, vis scandalū ꝓcare ecclīam.
cire femiā. Quogh ea vno. certa que nō aco manifesta sūt. lj
ꝙ dubio credibilia sunt. Si q in nr̄o ewanglij loco monstrare
ꝓhibitū illud. Evangeliū appellasti. ad ewangeliū ibis. Si obe
dias ewanglio. nō facies scandalū. Prohibet cū plane ewange
liū scandalū facere. Facis aūt tu illud nō amouendo uxta con
stitutiōē ecclīe. Suspectus eras. ut nūc manifeste reuelerit q
cōtēptor ewanglij. q ecclīe adulator. Qđ iudicatis fratres.
Si ꝓmptus fuit vt h obediat ewanglio. si ecclīe acquiescat. qđ
ia tergi versari potest. Nōne apte videt vobis deprehensa
fraus. comprehensa vulpis. Si nō amouet femiā. nō amo
uet scandalū. Si nō amouet scandalū cū amouere possit.
trāsgressor tenet ewanglij. Qđ factura ecclīa ē. si vt amouc
at illū. q nō vult amouē scandalū. ne sit similis illi inobedi
ens. Nam ij mandatū fit ex ewanglio. nō parcere ne ꝙpo
dō scandalizanti se. nō manui. nō pedi. ij eruere illū abiti
cere ista. ꝙpicere a se. Si nolit ecclīam nō audire. sit ē sicut
ethnicus. q publican. Secūm ne aliqđ. Vnco ꝙ secum. Cepim
vulpem. ꝙ scandē ꝓcepimꝰ. q manifesti sūt q lateant falsi
catholici. veri deprehendēs catholice. Secū dū meū dulces ca
piebat cibos. corpꝰ unci. q sanguīe xpi. dū inuito dī. sumo dī ambula
uim cū consensu. fuit scandali locus. immo opportunitas
seducendi. uxta illō sapiē. Simulator ore decipit amicū
suū. Nunc aūt facile sedm sapientiā pauli. ꝓ vnā et
sedm correptiōē hereticū hominē deuitabo. sciens ꝙ
subuersus ē qui ei modi ē. at ꝓ capt ꝓuidere nō iam
sit ij subuloꝝ. Itaq; nō nichil ē uxta vēr̄ sapientis

in insidijs suis captos cē nequos illos: ꝑsertim in iquos. q̄ si dijs parcimus vti cauti sūt. Rem conflict⁹ oīno ab hys v de fculio peryt. Male nempe sꝫ gen⁹ v rusticanū ac sū literis v prius imbelle. Demuꝫ vulpes sūt v pusille. Ez neꝫ illa in quibꝫ semine male dicunt: de fensibilia sūt: ā tā fabulas q̄ insalibilia: idꝫ dū tractat mulierculis rusticis v idiotis: q̄les vnꝫ sūt oīes q̄tūt ad huc de secta hyar cē cepit⁹ sū: ū cū in cunctis allegationibꝫ eoz ūa multe sūt noīa q̄d aut mandi tū sūlle me recolo. sꝫ q̄d tritū ē v diu ventilatū ē int antiq⁹ hereticos. a nīis sūt contritū v euentilatū. Dicendū tū. v dubi que nā ille inepte sint: partim q̄s salutantibꝫ se catholicis. mm⁹ caute respondentibꝫ ipī confelli sūt: partim q̄s dimisi ab in uīe litigantes de in uīe pōderūt: v ptim q̄s quas nōnulli eoz redeuntes ad ecclīam de teneūt: nō q̄ ad oīa respondā. ū cū uerte ē. sꝫ tū ī notescunt. Ut illud alteri⁹ erit opus sermonis. in laudē v glām nominis sponsi ecclie ihū xpi dñi nīi: qui est sup oīa deus benedictus in scla amen. Sermo lxvij⁹

Capite nobis vulpes parulas q̄ demolimur vineā. Hec ego ad vulpes illas. Ipe sūt q̄ pretergredūr viā: v vindemiant vineā. Non sūt contente deserere viam. ni v deserere vineā possint. addentes p̄uaricationē. Non sufficit hereticos cē. ū v ypocrite sint: vt sunt supra modū pe cans pcīm. Hy sūt qui veniunt ī vestimentis oīū ad nocē das oues. v spoliandos arietes. Nu nō t̄ vtꝫ res impleta vide t̄. vbi v fide plebes. v plebibꝫ sacerdotes decipiant ī veniunt. c. Nā ista pdones. Hy oues sunt habitu. actu vulpes: actu v credulitate lupi. Hy sūt q̄ boni videri nō cē: mali nō vide ri sꝫ cē volunt. mali sūt v boni videri volunt. ne toti sint mali: mali videri timent ne parū sint mali. Preīū mm⁹ semp malignū palā nocuit: ū vnꝫ bonus ū boni simulan one decepit. Ira q̄ ī malū bonor boni apparere studet: ima

(u nolunt

vr phus

vt plus liceat mligmari. Neqz eñ ẽ apd eos ꝑtes colere: ł colere vitã ꝙd ẽ ꝙ ꝑtū ruinā. Neqz lucrationis impietatē. noīe religionis inuitulant. Innocentiā diffinunt. tanto ī apto nō ledere. ī nocere q̄nde solū sibi vendicantes colere. in qmentū ꝑtendimus. detinere se in liquere voto. Dorso ꝑtendimē ī solis cristianis reputandā vrozē. eñ uel sola sit ea que eñ vroze ẽ causa q̄ ꝑtendimē circulat in cotu. Sulticani hoīes sūt ydiote. ꝓrsus detestabiles. ł nō ẽ dicto vobis eñ eis negligenē agendū. Multi eñ ꝓficiunt ad impietatē. ꝙ seruio eoz vt cauer serpēt. Neqz nō negleyt spūs scī. q̄ de hys q̄dā tam manifeste vaticinat ẽ dicente apło. Spūs aūt manifeste dicit. q̄ ī nouissimis temporibz discedent q̄dā a fide. attendentes spūbz erroris ꝙ doctrinis demonioz. in ypocrisi loquentiū. ꝙ cauteria tā habentiū suā conscientiā. phibentiū nubere. abstinere a cibis q̄s deus creauit ad percipiendū eñ gr̄az actione. Istos prius. istos ducebat. hys nubere phibent. hys a cibis abstinent quos dō ceant. de qbz postea videbim. Nunc aūt videre si q̄ demonū ꝙ nō hominū ludificatio ł. iudicio q̄ p̄dixat spūs scī. Quere ab illis sue scīe auctore. nemīe hominū debūt. Que hēlis nō erhoībz habuit. primū hereticū. ꝙ manicheī manē habuerūt principē ꝙ ꝑceptore. Sabellium sabellū. arrium arriū. cuius nam eunomiū. nestorium nestoriū. Ita oīs cetē huiꝰ modi pestes. singlē singlos magistros hoīes habuisse noscūtur. a qbz originē simul ducere ꝙ nomīe. Quo nomine istos titulose censebis. Quia nō ẽ ab hoīe illoz hēlis. neqz p hoīnē illā acceperūt. Oblit tū ut p reuelationē ihū xpi. ł magis ꝙ ablz dubio valeāt scōs p̄dicare. pī millionē ꝙ fraudē demonioz. ī ypocrisi loquentiū mendaciū. phibentiū nubere. In ypocrisi plane ł ꝙ vulpina dolositate loquūt. fingentes se amore ih dicere calūniantes. qđ magis causa ꝑtendimus ho nende ꝙ multiplicande ad ī venerūt. Ecce tū tā in apto ẽ. vt

nurer qm̃ vnq̃ hominū rp̃iano pluaderi potuit. q̃ qd̃ hui
adeo lethales sūt. vt nō adūtant q̃ nr̃e oīū in mūdiē
laret halitus q̃ nupcias dāpnat. aut terre ita pleni ne
quicia. v diabolica malignitate absorti. vt aduentuos
dissimulent. v leteut in p̃dicatione hominū. Colle de ecclia
honorabile cōnubiū v thoy in macūlatū. uone reples eam
cōnubiarys incestuosis. semiuiris molliby malaculoy
cōcubitoribz. v oīū denq̃ genie tumidoy. Fugite g̃ vtrūlibet
aut saluari vniuersa monstra hoīnū. aut numerū
saluandoy ad cōuentū redigi paucitatē. Quia parus in
vno. q̃ largus i altero. Neutrū hoy compent saluatoi. Nec
coronabit turpitudo. Nichil nim̃ detet honestatis auctoi.
dāpnabit vniuersitas p̃ter paucos continentes. Non est
h̃ saluatorē ēe. Nara in terris cōtinentia. nec̃ p tantillo
questu ad tras plenitudo illa semetipām exinanī
uit. Et qm̃ de illa oīs accepim̃. si solus in dulcit contine
tibz principiū sui. Nonē qd̃ ad h̃ respondeant. sz nec̃ ad
illud credo. si honestati in celis ē locus. nō sit aū honesto
v turpi cōsortiū. sicut nō societas luci ad tenebras. q̃to ne
mīne in mūdoy locus in loco salutis manet. Si quis aut
sapit. arguet illū aplica vor. ablq̃ oīū ambiguo
alterens. qm̃ q̃ talia agūt regnū dei nō sequent.
Qua ia cyeit de crassa. lyer in sidriosa vulpecula. Puto
in fouea deprensa. in qua sibi duo quasi forāmina fecerit.
vnū q̃ intret. altū quo exeat. Nam sicut ita. Dicē g̃ q̃
modo vbiq̃ illi intrelusus sit exit. si solos i celestibz col
locat continentes. put ex marina patre salus. si omnē
spurciciā put cū cōtinentibz collocat. put honestū. Sz nulli
put ipā. nec̃ hac exitura nec̃ illac. reclusa ppetuo v
capta i fouea q̃ fecit. Quida tū dissentientes ab alys.
int solos vgines matrimonii cont hi posse fatentur.

Verū qđ in hac distinctione rationes afferre possūt non
video. ñ qđ libitu quisq; suo sacramenta ecclie. tanq; ma
tris vlcera dente vipeo & certatim in se dilacerare cōten
dūt. ¶ Ea qđ dicūt p̄mēdē de p̄mis cōiugibz. qđ ōgines erant.
Qđ illud quelđ matrimoniū p̄iudicat libertati. quo minꝰ vi
ver ōgines coūq; liceat. ¶ Ego nescio qđ in euangelio se ī ve
nisse fuisse. qđ sue in epale status existimant suffragā
ri. illud credo qđ cū dño similiū testimoniū de genesi. vt caut
ipsumē & ad ymaginē & similitudinē suā. masculū & fe
minā creauit eos. postea intulit. & qđ & coniunxit. ipse
nō separet. hos in quit coniūxit & qz ōgines amb⁹ erant.
nō vt ita liceat separe. nō erit aūt ex eo copulatio secus pre
sumpta. Quo tibi dicit p̄tea adeo cōiunctos. qz ōgines
erant. ¶ Nam scripta ipse nō legit. Nā nō ōgines erant
in qđ. erant. si nō ē idipm copulatos ōgines. vt copulatos
qz virgines. quāqm ne sic qđē nominatim dictū reperies qđ
virgines ecclīe. quinus ecclīe. ¶ Verū sane exposita diuersitas
ē nō ōginitas. cū dictū. masculū & femīa creauit illos. &
ait certo quidē. ¶ Non cū maritalis copula corpoꝝ requir
in regnū. si seruū aptitudinē. bene p̄inde instruens ipāz
spē sibi. seruū expōlit. vt ōginitatē tacuit. ñ deīt occasionē
venandi vbi in lidiosis vulpeculis. qđ vtiq; libuit fe
cisse. quinus id ē frustra. Quo cū si diuisset ōgines creauit illos. &
¶ Non continuo quia obtinuisset solos virgines licere cōiungi. Et
tū qm̄ exultasset ex sola verbi occasione. qm̄ exultasset sedas. vt
tias nuptias. Quom̄ in sultasset catholice. sorta lenonesq; ad in
vitem tanto libentius conuiuentē. quāto p̄inde eos certū ad honestū
tulisse nō puberat fortassis. vt reprehendēs deū quasi p̄cipientē fornica
riam duce. ¶ Nunc vt occasio detestet. libet grauis hereticū cē. ¶ Nam
testimoniū qđ vsurpasti ad abstrudendū errorē tuū. plus ad destru
endū valere ī ventū ē. quā facē nichil. contra te plurimū. ¶ Nunc

tante audi qđ te eyroto aut confundet aut corrigat. ꝛ hereſim
tuā ꝓſus contēt. ꝛ cōmunit. ¶ Mulier quāto tempe vir eius viuit
alligata ē viro. Si aūt dormierit vir eē ſoluta ē a lege viri. nubat
cui vult. tantū i dño. ¶ Paulus ē ꝙ concedit vidue vt cui vult nubat
ꝛ tu econtra ꝓtra. nulla ꝓt vḡnē nubat. ꝛ ſi ū vḡnu vt nō cui
vult nubat vl ipa. ¶ Qđ manū dei abbreuias. ¶ Qđ largam būdā
oñe nupciaꝝ reſtringis. ¶ Qđ ꝓū vendicas vḡnu. qđ in dulcū eſt
ſeruū. ¶ Non concederet ſi paulus ū iuberet. ¶ Vt patrū dño concedit
vult ep. ¶ Volo inqt adoleſcentiores nubere. ū dubiū qñ uduas
ducat. ¶ Qđ manifeſtū. ergo qđ concedit qz licet. ecā vult qz ex
pedit. ¶ Qđ licet ꝛ expedit. hereticꝰ ꝓhibet. ¶ Nichil ex hac ꝓhi
bitione ꝓficiebat. ū qđ hereticus ē. ¶ Supē vr de ſcrīpturis aplice
ꝓſūe iſtos aliquātulū exagitem. ¶ Abſtineāt nāqz hȳ vt ꝓdeſt
ne ille ea tribus qđ creauit dō ad capiendū eū gratiaꝝ actiōe.
Hinc ep hereticos ſcripbantes. nō ſane qz abſtinent. ſz qz hereſeꝝ abſti
nent. ¶ Pā ꝛ ego in tēdū abſtineo. ſz abſtinentia mea ſanctificatio ē
ꝓ pēas. nō ſuꝑſticio ē ꝓ impetare. ¶ Non redarguim⁹ paulū qđ
caſtigat corp⁹ ſuū. ꝛ in ſeruitutē redigit. ¶ Abſtinebo a vino. qđ in vino
ē luxuria. aut ſi in frem⁹ ſū modico vtar iuxta apli conſiliū. ¶ Abſtine
bo a carnibz. ne dū nimis nutriunt carnē. ſimul ꝛ carnis nutrāt
vicia. ¶ Panē ipm cū mēſura ſtudebo ſumē. ne onerato ventre
ſtare adorandū recear. ꝛ ne ecā impeteꝝ ū ꝓlixa. qđ panē me
ū comederim in ſanctitate. ſz ū ſimplicia quēdē aquā in gurgita
re me aſſueſcā. ne dilatēlio ſane ventris vlqz ad nullacionē ꝓtra
hat libidinis. ¶ Hereticus alit. ¶ Nempe habeat lac ꝛ qđ ex eo
conficit. poſtremo omē qđ ex coitu ꝓcreat. ¶ Recte ꝛ rōnabile ſi
nō id circo qz ex coitu. ſz ne ad coitū ꝓuocent. ¶ Ipm qđ ſibi
vult qđ ita generaliē omē qđ ex coitu generat. vitat. ¶
Suſpitionē generat ū ob ſeruatio iſta ciboꝝ. tā ſignant
ex preſſa. ¶ Verūtamē ſi de regula medicoꝝ ſi ꝓfert nobis.
nō reꝓhendim⁹ cuꝝ carnis quā nemo vnqꝫ odio habuit.

si cū nō unnia fiāt. si de disciplina abstinencīā. i. spūalīū me-
dicox scola. eā bēatē appbauit qua carnē comas. sitenas libi
dinē. Ut si de insania manuchei p̄scribis būtiacenae dei. vt qō
ille cessaut. y donauit ad peipiendū cū grāz actione. tu non
ū ingrat⁹. z y celox temeraiā i mūdū decernas. y tanq̄ a ma-
lo abstineas. nō plane abstinencīā collaudalo. z execrabilo
blasphemiā. te magis i mūdū dixerim. q̄ i mūdū qō putas.
O multa mūda mundis aut rerū optim⁹ estimatox. y nichil i mū-
dū. nisi qui in mūdū qō putat. Jn mundis sūt. y in sacelibz nichi
ē mūdū. z polluta ē coy mens. y consciā. Ide qui respuitis
nbos qs cō creauit. iudicantes i mūdos. y in diguos qs trauia-
tis i corpa nīa. cū ꝓptera vos corp⁹ xp̄i qō ē ecclīa tanq̄ pol-
lutos. y in mūdos erpuerit. Non ignoro qō se. y solos corp⁹ ē
cē gloiem⁹. z sibi q̄ pluaceant. q̄ illud ch̄s ꝓfuaiū hūt. po
testate se habere cottidie i mensa sua corp⁹ xp̄i. y sanguīe cō
secrandi. ad nutendū se i corp⁹ ē. y membra. Sempe iactāt
se successores aplox. y aplicos nominant. nullū tū aplm⁹
sui valentes signū ostendē. Quo usq̄ lucerna sub modio.
Vos estis lux mundi dictū ē aplis. y nēco aplō sup candela-
brū vt toto luceant mundo. Pudeat successores aplox lucē
nō ee mūdi z modici. mūdi aut tenebras. Quam⁹ etc. vos
estis tenebre mundi. y tū leam⁹ ad alia. Ne dicant ecclīam.
z cōtradicunt ei q̄ dicit. Non potest ciuitas abscondi sup
montē posita. Jta ne lapidē abscisū de monte sū manubz. mō
dō factū. y implentē mūdū. vīs credere in cultū autris. Et
ne q̄ quidē morandū ipa opinio retinuit publicauit. suo con-
tra suū rio. Habet. y semp habebit integrā xp̄c hereditā
tē suā. y possessionē suā. inmuos tire. Hoc pot⁹ subtrahūt
quic magne ifidelitatis. q̄ xp̄o illā conant detrahere. Vide
te detractores. videte canes. Jrridem⁹ nos qō baptizam⁹
in fantes. qō oram⁹ p mortuis. qō scōy suffragia postu-

lam. In omi gene atq; in vtq; seru estimant, p scribere xpm in adultis
z puulis. in vius z mortuis. hoc fcē in fantis ex impossibilitate na
ture. inde ō adultis ex difficultate continuacie p scribentes. Porro
mortuos fraudantes vnctionū auxilijs. viuentes nichilominus
sēor q decesserunt suffragijs spoliantes. Obstat. Non refugit
dns plebem suā. que ē sicut arena maris. ī contemt erit pau
citate hereticor q omīs redimit. neq; parua sz plane copio
sa apud eū redempcio. Quant ō numer illor. ad magnitudi
nē prey. Hoc magis precio fraudant. q ipm euacuare conant.
Ad eū. si infans ple loqui nō potest. p quo vox sanguis fratris
sui z talis frīs clamat ad dm de tra. Altat z clamat michom
u mat ecclia. Ad tū infans. Nōne z ipe t videt inhiare quo
dam fontibz saluatoris. vocitarari ad dnm. z sitis vagitibz cla
mitare. dne vim patior responde p me. Flagitat auxiliū gre
qz vim patr a pcō. Clamat ī nocentia mulier. clamat igno
rancia puuli. clamat aborigine addicti in firmitas. Ita g cla
mant q omīa. sanguō frīs. fides matris. de ctritio mulier.
miseria de statuti. z clamat ad patrē. Porro pat se ipm negare nō
potest. qz pat ē. Nemo in dicat qz nō sit fidē. cui mat imprat suā.
ī volucris illi in sacrificio gultz pone fiat pro nō tū seculo sz assen
su euchariē. puriacq; pape. Nunqd breue pallū ē. vt nō possit ambos
coprire. z magna ē ecclie fides. Nunqd minor fide chananee mulieris.
qz conflat z filie sufficere potuisse z sibi. Ideo audiuit. O mulier mag
na ē fides tua. fiat t sicut petisti. Nunqd minor fide illor q pala
cū p regulas demittentes. aie illi simul z corpis obtinuere salu
tē. Denqz habes. qz fide vt videtis aut palitico. Confide fili re
mittunt tē pcā. z paulo p. Tolle grabatū tuū z ambula.
Hec credit. facile quis pluadebit. merito ecclīam plume
re nō solū puulis baptizatis in sua fide saluē. sz eas mt
fecisse p xpo in fantis coronas martiriq. Cū ita sint. nullū
p iudiciū sustinebūt regenerati. de eo qd dictū ē. impossibi

sine fide

le ē placere deo. cū sine fide nō sint. q̄ in testimonū fidei baptismu
grām preperūt. nec negt de eo qđ ptem dictū ē. q̄ ꝺ nō crediderit ꝯ
dēnabit. Quid. n. credere ē ū fidē habere. Itaq; ⁊ mulier sal
uabit ꝑ generacionē filioꝝ. si ꝑmanserit in fide cū dilectione. ⁊ in
sanctic ꝑ lauacri regeneracionē sucrit. ⁊ adulta q̄ continere nō
poterūt. cōiugij ꝛ thalamo fructu se reddiderint. Innocentiū q̄ ꝑces ⁊
hostias mortuis q̄ eis habebūt ⁊ digni erūt. mediantibz ꝓcipiunt
angelis eoꝝ q̄ ia ꝓuenerūt. venientibz ad hec nequaq̄ solacia de
rūt ꝓ dū q̄ vbiq; ē. ⁊ in deo multū carnalis affectu ablegerūt. Sā
⁊ xp̄c ꝓpt hoc mortuus ē ⁊ resurrexit. vt viuoꝝ dñaret ⁊ mor
tuoꝝ. ꝓpt hoc q̄ in sanctis manus ē. ⁊ ꝓ singlos etatū gradꝰ ꝓficit
t virtū. vt illi deesset etati. Non creditur ignē purgatoriū resta
re ꝓ morte. sz statim aiam̄ soluta a corpe. vl ad requiē vl ad
dēpnacionē. Inuenerunt q̄ ab eo q̄ dixit q̄dā ꝓcm̄ ee.
qđ negt in hꝫ seculo negt in futo remittet. cui hꝫ dixerit. si nulla ī
futo manet remissio. ꝓgressione pcī. Iam ꝺ qui ecclīam ū
ngnolauit. nō ē mirū si ordinēs eccle detru hunt. si in sa
tum nō recipiūt. si sacrificia recipiūt. si mādatis nō obediunt.
pcōres in quibꝰ sūt aplici. archiepi. epi. pbri. ac ꝓ hꝫ nō tandiꝺ
si accipiendis ydonei sacrificatores. Cumq; duo cōuenient. epm̄ ee ista
⁊ pcōrē. falsū ē. Ecce eccē cappḥas. ⁊ cū qui pcōrē. q̄ in dubiū
meritꝰ detrahat sentenciā. Si negas epm̄. arguet te testimoni
i iohis. q̄ eū ī testimoniū sui ponificatus eccā ꝓphasse refert.
Ipse erat lucerna. ⁊ lucet quamlibet. ⁊ tenebrosissimus. dilecte
dño. An tu de illo aplatu dubitas. quē dñs elegit. Nōne ipse
vos duodecim elegi. ⁊ vnꝰ ex vobis diabolꝰ ē. Iudas eundē aplm̄
electū ⁊ eternale diabolū. ⁊ negas posse ee epm̄ q̄ pcōr ē. Sup
thedrā moysi sederūt scribe ⁊ pharisei. et qui nō obedierūt
eos tm̄ epīs. in obedie rei fuerūt. eccā ꝓpo dñs ꝓcipiente ⁊ di
cente. que dicūt facite. Docuerūt q̄ vos scribe. q̄ vos pharisei. q̄ vos
vidēs maxime pcōres. ꝓpt cathedrā moysi ad eos q̄ nutrioni

ū ꝓnuere qđ ītē dicit. q vos audit me audit. ⁊ q vos spernit me sp
nit. ¶ Multa ꝯdē ⁊ alia huic ꝑplō stulto ⁊ īsipienti. a spūlz errores
ī ꝑpetuli loquentibz mendacīū. male ꝑsuasa sūt. ꝫ nō ē rēsponde
ad oīa. ¶ Os cū oīa nouit. ¶ Deū īdoctū ī sinū ēē. ⁊ nūme
nescīri. ¶ Nam qūtū ad illos. ū rationibz cōuincunt qz nō ī tellegūt
ū auctoritatibz corrigūt qz ī reꝑiunt. ū electū suasionibz qz sub
uersi sūt. ¶ Probatū ē. moꝛi magis eligūt qz cōuīci. ¶ Noꝛ finis in
terit. ¶ Noꝛ nouissima ī tenebīs manet. ¶ Noꝛ si quidē de ēo saulou
⁊ lucrensis vulpīū caudis figā ꝑcessit. ¶ Clerīqz fideles iniectis
manibz aliquos ex eis ad medīū trahebant. ¶ Quesīti fidē. cū de q
bz suspecti videbant oīa prauis suo moꝛe negarent. ⁊ examina
ti iudicio aque. mendaces inuenti sūt. ¶ Iamqz iam negare non
possent. quippe ꝛepīhensi aqua eos nō ꝛecipiente. ꝛecepto ut dica
freno dentibz. tam mulcere qz libere impietatē nō ꝑualuit si ꝑualuit
sūt. palā pietatē astruentes. ⁊ ꝑ ea morte subire pauꝛ. ¶ Et tu
nū pati in ferre ⁊ q altrahant. ¶ Iratqz ueruens ꝓlō meos. no
uos ſpectas [illegible] sue ꝑoꝛ ꝓdie mīes dēbit. ¶ Ipbam⁹ zeli
ſ facīi nō sua[illegible]tem. qz fides suadenda ē nō imponenda. Quoꝛum
melī pauldubio gladio cōſecutī illī videt q nō sū causa gladiī
poꝛtant. quia in suū errꝛem alios trahere ꝑ mutant. ¶ Deū.
minist illē ē. ¶ vinder in uīa ei q male agit. ¶ Iurant aliq qđ nō
modo pacient ſ ⁊ leti ut videbat ducerent ad moꝛtē. ſi q mīa
aduertant quia sit potestas nō nīa ī coꝛpa hominū. ſ ecīa ī cordi
que semel ꝑmissys possederit. ¶ Nōne plus ē sibimet hominē
inicere manū. qz id libeat ab alio sustinē. ¶ Noꝛ aūt in mul
tis potuisse diabolū frequent ereꝑti sum⁹. q se ꝑōs aut subme
serūt aut suspenderūt. ¶ Denqz undas suspendit seꝑīn. diabolo
sū dubio ī mutente. ¶ Ego tamē maꝛ cristianos ⁊ magis admiꝛo.
qđ potuit ī inuisse ī coꝛ ea ut ēēret dīna. qz ut semīpm suspen
deret. ¶ Nichil ꝛ simule ꝑūt astantia martyrū. ⁊ ꝓnuncia hoꝛ
ꝙa moꝛtis ⁊ emptū in illis pietas. ī illis coꝛdis duritiā ꝑat.

cet ideo ppha maronis forsitan voce dicebat. Coagulatū
e sicut lac cor eoz ego ꝺ le.t. me. sū. peo videlz qꝺ ꝺ si pena
eaꝺ videret. longe dulcia erant intencio. illo durante vnqꝫ cor
cont dnm. illo ꝫ legit dū meditant. Qꝫ cū ita sint. nō e opus
vt diu finē multa aduersus hoīes stultissimos atqꝫ obstina
tissimos dicere. sufficiat ꝫ notuisse illos ut caueant. Quia obiē
ut deplendant cogendi sūt vl' abicere femoras. vl' exire de ecclia.
utpote scandalizantes ecclīam ꝫcubitu ꝺ ꝺtubio femoraꝝ.
Dolendū valde qꝺ nō solū laici ꝓnapes. sꝫ ꝺ qdā ut diat de clero.
ñ nō de ordine epoz. q magis ꝓsequi eos debuerant. ꝓpter que stū
sustinent. accipientes ab eis munera. ꝙ qđ nequit deprauabm ñ
comictos. ñ confessos. frustola satis nō racio sꝫ occasio. Ipse solo
ecā si aliud nō eet finale deplendis. si ut diu vxos ꝺ femoras q
se communes. diuīt ab inuicē separes. ꝺ femoras qdē cū alijs
sui ser. ꝺ voti degere cogas. vxos eque cū eꝝdē ꝓpriis viris.
Ipse enī consultū erat utroqꝫ voto simul ꝺ fame. cū continē
cie sue ꝺ testes habuerint ꝺ custodes. Qꝺ si nō sustinent. multi
simē eiulabunt de ecclia. quia scandalizant nō solū no
bilis. sꝫ ecām illicita cohabitacione. Ergo ista sufficiant ꝓ dep
hendendis hac vulpiū colis. ad dandā. sacrandā ꝺ cautelā dilec
te ꝺ gloriose sponse dñi nr̄i ihū xpi. q ē sup oīa dō le.t. sc. amē.

Dilectus mus mi. ꝺ ego illi. Iacten verba sponsi. S'l'xviij
Ecclīt ipē ut digne ad glām ipi. ꝺ nram ipoz salutē.
Sponse ei pollim uestigare sermones. Qꝫ cū tales
sint q a nobis cōsiderari ꝺ discuti ꝓut digni sint valeant.
ñ ipē dux vbi sint. Sūt enī qꝫ suaues ad gustū. tā ferendi ad
oculos. tā ecām ꝓfundi ad misteria. Sui similabo eos. Qui
uterim aliqui epla. que tpha quadā eminet grā. deliciosa
ad saporē. solida ad nutrimentū. efficax ad medicinā. Sit inq
sic singlis. qlīt sponse sermo. ꝺ ex eo qđ suauit sonat affectū
mulcet. ꝺ de sensuū vbertate mentē impinguat ꝺ nutrit. ꝺ

de altitudine multior dū in tellectū q̄plus exercet, plus terret
nunc nō tumore sanat in flamis sūe. Creū si vn⁹q̄sq; ex hys
forte q̄ sibi saoli videnť curoli⁹ se se dedit seruitutis yoz. cū vi
derit in genu sin succumbere vires. i rediget in captiuitatē
omnē intellectū p seruerit. nōne humiliab⁹ ad illā vocē com
pellet⁹ ut dicat. mirabilis facta ē sa. t. ex me. cōfor. ē. i nō potero
ad eā. Et nūc q̄dē phaphū vbior ei⁹ q̄dē suauitatis ē signe pre
ferr. Nam unde q̄le p̄ncapū dederit. Dilectus mē ū ego illi.
Sumpler vor videt q̄m suauit sonat. Iz de ij videbit postea. Nunc
uero a dilectione incipit. de dilecto p̄sequit. nichil se aliud fare
iudicans. ū dilectū patet de q̄ sermo. cū q̄ nō ita. Nō enī ut cū
ipō cōē fuit sentire p mutuā. cū ipē iam nō affuit. neq; id dubi
tū. Nempe mor eū reuocare videt. i q̄si p⁹ tergū clamare. reuer
tere in q̄ens dilecte mi. Nū adducū nō aliud sane conuerte. ū
q̄ sanitno vbiq; suus. iterū se suo more absentauerit. i ulla re
manserit nichilomin⁹ de eo loquens q̄ nūq̄ absens ē sibi. In in
ore retinuit q̄ nō recedebat a corde. ū q̄nto recedebat. Quo de ore
venit de corde exit. i ex habundancia cordis os loq̄t. Ergo loq̄t
de dilecto ut vere dilecta. i vere diligenda q̄m diligit multū.
Querim⁹ cū q̄ nā de q̄ nouit. i nō occurrit ū tarte cū adolet
centulus que a matre abē nō possit. ubi discesserit sponsus.
Iz melio⁹ ut opinor sentim⁹. secū poet⁹. i nō cū altero sic loquā.
p̄sertim q̄ truncā i mīn⁹ continuens i vemat⁹ ipā locutio. in
sufficiens plane ad tantā intelligenciā auditoz. obquā vī
marie inuce loq̄ū. Dilectus mē in q̄t ū i ego illi. Non plus.
Pendet oracio. inuno nō pendet. Iz debiat. Sulpendit⁹ audi
tor. ij exindit. Iz exigit⁹. Quō ē ij q̄ dicat. ille ū i ego illi. Mesa
m⁹ q̄ loq̄t. q̄ nō sentim⁹ q̄ sentit. Q tā ama q̄tus ille ē. q̄
illi cu. Que nā quelo ij inē nos tā familiariť seruorabiliť dicerns
ex hibeat. i redibeat. Ubi ille. cuiq; mallim illi. Iz q̄. Jo q̄m ei
tu q̄ ille. an aliud. Ji nobis. si ad nīm queris intelligenti

ā. cuidet qđ sentis edicto. Quisq; animas mas tollis. Tu sedm
ypam scarū tuū ē. Ita ē. affectus locut ē ñ nō intellectus. q
ideo nō ad intellectū. dđ qđ g. Ip mulpl. ā qđ mirabilit delectata
q affecta vehemet ad deliderator affrō. tinē illo tacente. tacē ñ
omō fuit. ñ tū qđ sensit exprimere. Neq; cū ut exprimeret sic
locuta ē. sz ne taceret. ex habūdancia cordis os locutū. sz nō pha
bundancia. habent suas voces affōs. p quas se eaā cū volunt pdūt.
timor ubi cauta metuloas. dolor gemebundas. amor iocūdas. Sun
quid dolentū planctus. gementū ve singulo. vel genu. pcussor. nēq;
pauentū subitas q effrenatas clamacones. seu eaā saltantū ructus.
aut risus erat. aut taco erratat. aut deliberacio ordinat. aut pmedi
tacio formal. Cui modi certū ē nō nutu pdire animi. sz erumpere
motu. aut flagrans q vehemens amor. pīcrtim diuin. cū se int se co
hibere nō valet. nō attendit q ordine. qua lege. qua ve serie seu pa
gnate vbor ebulliat. dū nū er sz nllin sui sentiat detinentū. In tdū
i vba requirt. in tdū ñ voces oīno nullas. solus ad q̄ content. sūt
puras. Inde ē qđ sponsa scō amore flagrans. idq; incredibili in.
sanep captanda q̄ltulacūq; exaporacione aurora quē pa
tet. nō considat qđ. qualit eloquat. sz qcqđ in buccam ve
nerit. amore virgenē nō enūciat. sz eructuat. Qđ ni ercteret
sic refecta. q sic repleta. Revolue tertū epīcolamij sz ab
ipō exordio usq; huc. q unde si tanta vsquā illi q̄ta hac vice. i enun
cias vlitacionib q allocacionib sponsi. capta ei in dubiū fuit. q si vn
qđ eroze ipi nō ñ tam multos. sz q tam iocūdos sermones acepit. Qđ
g repleuerat in bonis delideriū suū. qđ mirū si ructū poci qđ vbi
fuit. Et si vbi et fecalle videt. eructatū puta. nō suborratū. aut por
dinatū. Nec cū sponsa rapnā arbitrat sibi aptare ypse dictū. e
ructauit cor meū ubi bonū. qppe eode repleta spū. Dilectus mis in
q ego illi. Sil con sequnce ltr. de ē oracionē. Quid inde. Ructus est.
Qđ ni in ructu qris oracionē nocturnas. sollempnia dichonū.
Quas tu tuo ructu leges ipones vl regias. Nec recipit tuā

moderacionē. nō ate compolicionē expectat. nō ꝺ modū nē. nō o
portunitatē requirit. ꝑle ex nr̄is nō nō cū nō vid. sz ꝙ cū nelas e
rumpit. cuilibꝫ poti. qđ cuilibꝫ. Tamē odorē portat fructus. qđ
bonū. qđ malū. qualez eqđ alendit ꝛ nutrit qlitatibz. Ita
bonus homo de bono thesauro suo ꝑfert bonū. ꝙ malus malū. Do
nū vas sponsa dñi mei. ꝙ bonꝰ tu odor es illa. Grās t ago dñe
ihu. q̄ me dignat⁹ es ad mittere salutē ad odorandū. Ita dñe. nam
ꝙ tactu edūt de mucis q̄ cadūt de mensa dñoꝝ suoꝝ. ita ꝙ tactu
bū recolet fructus dilecte tue. ꝙ de plenitudine ei⁹ q̄m⁹ modicū qđ
gustant accipio. memoriā habundancie suauitatis tue eructat
tū. ꝙ nescio qđ ineffabile tue dignacionis ꝙ amoris. odorat⁹ sū
in voce illa. Dilectus meus mi. ꝙ ego illi. Ipā ut dignū t epulet
in conspectu tuo. ꝙ delectet⁹ in lectis i conspectu tuo. Verūptamē
sic t exerdat. ut sobria sit nobis. Ipā ꝙ repleat⁹ in bonis domus
tue. ꝙ torrente voluptatis tue potet⁹. sz queso quemar admo
pauperem vl̄ tenuis odor. eructantē illa cū saciata fuit. abeun
tū mopsos eructauit. ꝙ bonus odor in fructu ei⁹ creantis potenc.
in pūapio in qđ cauit dō celū ꝙ terā. abeunt plenas. Nam suauis
redimentis mīt odorē dedit. ita eructans. tradidit i manē manū
suā. ꝙ cū sc̄latus reputat⁹ est. ꝙ ipē petrū multoꝝ tulit. ꝙ ptrūs
gressibz regauit ut nō ruerent. Ad eque mām recolet. do
nus qz ex ore ihemie fructus. bonꝰ et dauid q̄ ait. ex fruc
tauit cor m. v. bo. Repleti sūt oēs spū scō. ꝙ fructantes ora
impleuerūt laudare. Fructū ihemie requiris. Non sū oblit⁹
ita parabā illū. abonū est ꝑsolari cū silencio salutare dñi. Et
nō fallor. Ad mouere naribz. abalsamū vigat suauitas tem
nuciantis ultrae qđ importat. Patienter ꝑ multa vult me ex
pectare meretrē ꝑ posterū. nō erapc in ꝑsenti. qđ ultrae meres
salutare nō scit sz dñi sit. Et mora fecerit expecta eū in qđ. ne
tumultuaueris. qm̄ bonū est cū silencio expectare. Ergo tanā qđ
portat. expectabo dñm saluatorē meū. Et ꝑat sū. ꝙ ad ipm

q̄dus in vrbe tua. q̄ longe a pēcatōrib⁹ salus. nō tā mutuato
tū. in odore in certū. a sōlabor me. Letabit⁹ iustus ī dño. ⁊ gustu
exp⁹ qd ego seuero odorato. ē. q̄ē spectat iustus. pēor expectat.
⁊ expectatio odorato ē. Nam expectatio aut creatē. reuelatiōē
filioy dei expectat. Dorto spectare gustare ē. ⁊ videre q̄n suauis
ē dñs. Iu pocꝰ iust⁹ q̄ expectat. ⁊ q̄ iam tenet beat⁹. Deuntz ex
spectatio illoy letaa. Nam pēor mich expectat. ⁊ inde pēor qd
bonus plenitudī nō mō dereuet⁹ sz ⁊ cōtent⁹ nichil ī futuꝝ expectat.
surdus ad vocē illā. Expecta me dicat dꝰ in die resurrectionis mee
in futuꝝ. ⁊ ideo iust⁹ erat symeon. q̄ expectabat ⁊ odorabat iam
xp̄m in spū. quē iđū in carne odorabat. Et beatus ī expectatio
ne sua. q̄ podtē expectationis puenit ad gustū ⁊ templacioīd.
Deuntz aut. q̄ viderūt ocli mei salutare. Iust⁹ quotz abrahaam
qui ⁊ p̄ē expectauit ut videret diē dñi. ⁊ nō ē. gaudiꝰ ab expec
tatione sua. nā vidit ⁊ gauis⁹ ē. Iusti apli cū audiebant. ⁊ uos
simules hoīb⁹ expectantib⁹ dñm suū. Odo ni iustus ⁊ druid qñ a
diebat. expectans expectaui dñm. Ipē ē quarens de murio p̄
nominatoꝝ ructatoꝝ meoꝝ. quē pene p̄terieba. Nō expedit q̄dē
Ide os suū aperuit ⁊ attraxit spm. ⁊ lactuat⁹ nō mō eructauit
sz ⁊ cantauit. Iu bone q̄tā meis uaribz ⁊ amenis iste in fidei sua
uitatē. ī ructu ⁊ cantu suo. de oleo letatie q̄ unxit te dꝰ p̄ consortib⁹
tuis. ex murra ⁊ gutta ⁊ casia a uestim. a do. eb. ex quibz de. te fi
re. ī ho. tuo. Domiā me dignetis occurrere tanta patis ⁊ amici tui.
in die sollempnitatis ⁊ letatie. q̄ egredie⁹ de thalamo suo.
et thalamū suū cantans ī psalterio iocundo cū cythara. affluens
delicijs. ⁊ respersus ⁊ respergens unguenta uarijs odoribus puluere pigmenta
rio. Iu illa die. vl pocꝰ in illa hora. nā hora ē. sicut ē. ⁊ horarius
ū hora q̄dē sz hore dimidiū unum illud scripte. factū ē silentiū
ī celo q̄si media hora. q̄ in illa die replebit⁹ gaudio os meū. ⁊
lingua mea exultatione. dū singlos nō dico psalmos. sz ⁊ lus
singlos lectiōs ructus. et q̄dē odoriferos suꝝ omia aromata.

Quid iohēs tractu flagrauit? & q̄ vbi tu recolet eternitatē, generationē, diuinitatē? Quid de pauli tractibz loquar? Quia orbem suauitate repleuerūt? Denig xp̄i nomen odor erat i oīm loco. Verba certe in efabilia & si nō p̄ferr ut audiam, offert tū ut cupiā, & libeat adorare quē audire nō licz. Nescio eni q̄ pacto que plus latent, plus placent, & quidā inhiam negatis, & iam ad ite apō sponsam similē rem. q̄m in ore pauli i p̄senti capio & secretū nō aperit. i p̄terr tū i tractū aliq̄d q̄si ofractu nō indigens, qđ forte gustu interim nō competere iudicaret, siue q̄ in dignitate uiri, siue q̄ in capacitate. Dilect meus mi & ego illi, qđ nō ē dubiū. Quor quidē hī loco amor mutuus flagrat. hī amore suma uni, p̄tō felicitas, alteri nulla dignatio. Nec eni inter pares ē consensio seu cōplacio hī. Ceterū q̄d ista & hac p̄rogatiua amoris gle ē ipensū & repensiū vicissim a se. qđ se liquido nolle p̄sumat. i qui p̄caput purgare mentis ac corpis sōrdes. in sensuō meruerit tale aliq̄d experiri? Res ē in affectibz. i ratione ad eā p̄tingē hz conformitatē. q̄ & pauci q̄ dicant. Nos aut reuelata facie speculantes gl̄am dei, in eande ymaginē trāsformam de claritate in claritatē tanq̄ a dñi spū. Verū vr sub aliqua qualicūq in telligentie forma qđ legit redigat? & saluo hōre sponse suo singulari secreto. ad qđ in terim nō dare accedere. p̄sertim talibz quales nos sum, & opponendū sane aliq̄d nobis. eo accommodatius ad cōmunē sensū. q̄ vsitatius? q̄ verbis consequentia, & in tellectū det paulis. Ne tu hōre videt sacris ē ad nouam gressam & hāc plurale in telligentiā. si dicendo dilect mi. subaudiam in tendit. ut sit sensus. dilect mi in intendit. & ego illi. quāq̄ tū & solus ego id sentiam & p̄dicem. ei ipsa amanti me dixerit. Expectans expectaui dñm. & intendit in. Habes aperte intentionē dñi ad ipsam. hīc & ipsius ad dñm. in eo qđ aut expectans expectaui. Nam q̄ expectat intendit. & expectare intendere ē. Item oīno sensus. eade pene vba apud ipsam que

apud sponsū. ꝙ ꝙpria cultpolita. Dic ꝙ ligē is qđ illa postimus po/
suit. et cēdulo. Ceteꝝ sponsa rectius locuta ē. et nō prępedens meritū
ꝙ pmutens bñficiū. et se pcuratā dilī grā confitens. Recte oīno.
Nam qs prior dedit illi. et retribuet ei. Venerꝫ audi volsem qđ in
epla sua ꝓr scripsit. In ꝙ ē caritas nisi nō quali nos dilexerim⁹
dm. ꝙ qm ipe ꝓr dilexit nos. Proꝓria tm grē pręuentionē et si
tacuit nō negauit. subsecutionē plane nō tacuit. Ꝫz accipe et alio
loco certiorē de ea ultra ipi⁹ confessionē. Et mia tua inquit dns loque
bat subsequē me. oīnibz diebz vite mee. Audi et de pręuentione
demtiē ipi⁹ nō mm⁹ certā manifestā ne sententiā. Os meum
inquit mia et⁹ pcuret me. Ite ad dnm. cito aut anticipent nos
mie tue. qz pauci sūt qui. Pulchre sponsa postmus ni fallor. ꝙ
cadē ꝛba non eodē ordine ponit. ꝙ sequit et ipa ipse ordinē. loquēs
ꝙ sm. Ego dilō meos. et dilō mē in me. Sic ita. Pompe ut aiunt ma
gis grā plenā sēpbet. cui totū grē tedit. et primas scalz illi ꝓtes
altribens et vltimas. Illoqn qui grā plena. sicđ habuerit qđ
nō sit ex grā. Non ē q grā intret. vbi ia meritū occupauit. Ergo
plena confessio grē. ipi⁹ grē plenitudinē signat in aīa confitentis.
Nam sicđ de ꝓpio mē. in quāti ē. gratiā cedē illi necē ē. dē grē
qđđ merita deputas. Nolo meritū qđ gratiā excludat. Horreo
qđđ de meo ē. ut sim me⁹ li qđ illud magis sollicitus meū ē. qđ
me meū facit. Qui reddit mi me iustificatū gratis. et sic liberatū
a seruitute pēi. Denicꝫ ubi spūs ibi libertas. Ꝙ statuam sponsam
synagogā. que stomachans dei iusticiā. et gratiā sponsi sui. et sua
volens statuere. iusticie dei nō ē subiecta. Ob ꝙ mulcra repudiata
ē. ia nō ē sponsa. ꝙ cecilia cui dicit. Despondeam te mihi in fide.
despondeam te mihi in mia et miserationibz. Per me electisti.
ꝙ ego elegi te. nō ut eligeā tua ī meni merita. ꝙ pcuni. Ita ꝙ ī fide
despondeam te mihi et nō ī equibz legis. despondeamꝫ in iusticia. ꝙ iusti
cia que ē ex fide. nō ex lege. Restat ut iudices iudicii rectū inter
me et te. iudicii in q te despondeam. vbi constet inuenisse ī me

mentū. ꝫ meū plantū. ℣ Hoc ē aūt iudicū ut tua mentra nō erubl
nō p̄ferās opa legis. nō tactes pondꝰ dier. r estus. que magnꝫ ē fide
r iustitia que ē ex fide. ūū erā ī mūa r malevolentionibz noſtris &
ſponſata. ℣ Ē ō ſponſa ē agnoſcit ultra. r utrāmqz gr̄am cōtēt
Primo q̄ē eam que p̄ma ē. qua r p̄ducta ē. poſtea ū r ſubleq̄
tē. dlit mqz nūc. dilē mūs ih̄u r ego illi. p̄cepū dilē ebucus.
In cōſequentibz. ego mei dilē mee. r dilectus mūs mi. cōſummat
dūe illi eque concedens. ℣ Nunc iā videam q̄ dicat dilē mūs m. Di. n.
recapit ut ſubaudiam ītendit licut iam dieꝰ. r licut ꝓpha ait. ex
pectans exp̄. do. r iptendit ih̄u. Ego in vbo iſto ſenſo ueſtro q̄. nō plane
exiguū. nō mchoco p̄vgatue. ꝫ nō ē ī gerenda fatigatus cumbz r
mentibz res oīm alactate digna. ſi nō gemat diſſerē. r nō in lon
gū. exultū incipiat ſermo. ℣ Tantū orate. ut aburrentibz occupa
tionibz interim cuſtodiat nos gr̄a r mia ſponſi ecclie. ihu xp̄i dñi
nr̄i. qui ē ſup omia ds̄ būdictus in ſcla amen. Sermo. xxx.

Audite ia q̄ hodie dictum. ℣ Audite gaudiū meū r ſen
ſi r vrū ē. ℣ Audite gaudentes. ℣ In vno vbo ſponſe ſen
ſi hodie r q̄ſi odorat abſcondit. eo vobis hodie teſtimꝰ
exhibendū. quo tempeſtiuꝰ ℣ ſponſa locuta ē r dixit ſponſi
ut rendē ē. ℣ Ē ſponſa r q̄ ē ſponſus. ℣ Hic ē ds̄ nr̄. illa ſi audꝫ
dicere nos ſumꝰ cū reliqua q̄ē multitudine captiuoꝝ. q̄ ip̄ nouit.
Gaudeamꝰ exſla mīa ſi ē. ℣ Hoc ſumꝰ in q̄ ſines ſeōr ītendit q̄.
Quāta tū diſparitas. ℣ D virgene r filij hominū coīa illoꝝ. ſcīi
dū. ꝓphām ſic ſunt q̄ſi nō ſint. r q̄ſi nichilū. r ī ane reputati ſūt
ei. ℣ D ſibi q̄ vult ulla int̄ diſpares compatio. ℣ Aut illa
ī mentū glat. aut is ī mentū ruat. ℣ Quā admirabile ē.
q̄ illi in tenſionē ultra ſibi q̄ſi ꝓpā vendicat dicens. dilē
mūs ih̄u. ℣ Ecce tū ℣ tenuta ꝓgit. ampli glari ſe illi reſponde.
quaſi ex equo mozē gerere. repende vicē. ℣ Sequat ē emū. r ego
illi. ℣ Nec tum inſolens dilē mūs ih̄u. q̄ vtroqz inſolentius
vtriuqz ſimul. ℣ Quid audet cor purū. r coſcīa bona. r

fides

fides nō ficta. ⁊ cui ⁊ cui inq̄t intendit. Ita ne huic intenta ē illa ma-
iestas. cui gubnacio parit. ⁊ āministracio vnius ciuitatis incūbit. ⁊
⁊ cura scīoz ad sola cōtinet negocia. immo ocia amoris ⁊ delite-
cij huius. Ita plane. ipsa enī ecclia electoz de quibz apl̄s omia in-
sit sublimeo ppt electos. Et cui dubiū q̄ gr̄a ⁊ mīa dei sit in scōs
et. ⁊ respectos in electos illius. Ergo prudencia ceteris creaturis
nō negam⁹. curā sponsa vendicat ē. Nunq̄d de bobz cura est
deo. Per dubiū qh idē pollim⁹ dicē de eqs. de camelis. de ele-
phantis. de cunctis beltijs terr̄. simulit ⁊ de piscibz maris ⁊ vo-
latilibz celi. Postremo de omī re que ē sup terrā. solus sane ex-
ceptis q̄bz dicit. Omnē sollicitudinē vrām proicientes in eū. qm
ipi cura ē de vobis. Nu nō ē videt velut hys verbis dictū. in-
tendite illi. qr ipe intendit vobis. Et obserua aplm petrū. ei⁹
cui ⁊ba siūt. si nō ipe ⁊ vboz sponse obseruauerit ordinē.
Nempe nō aut. omēm sollicitudinē virīm proicientes in eū vt sit
illi cura de vobis. sz qr ipi cura ē de vobis. Qre prīde mon-
straus ecclīam scōz. nō ut q̄ dilecta. sz ⁊ q̄d prius dilecta fuit.
Constat ad eā tangi vbo q̄d de bobz dixit apl̄s. ūa cura illi⁹ sit
qui dilexit eā. ⁊ semetipm dedit pro ea. Nonne hec ē ouis er-
rans. cui⁹ cura cāa sup noz cure gregi ꝑlata ē. Denicq illius
expositus pastor descendit ad istā. quesiuit diligent. inuentam
nō reduxit sz reuexit. nona cī illa ⁊ de illa intulit celis festa
gaudioz. pl̄is angloz inuitatis ad sollempnitatē. Quō g. Pro-
prijs humeris dignatus ē eam. ⁊ curā illi⁹ nō sz̄bit. Ideo nō
confundit dicē. dūs sollicitus ē mei. ⁊ si q̄d ē aliud. q̄d curā dei cura
ꝑām significare videat. Inde ē q̄d dnīi sabaoth dilectū suū dic.
⁊ eū qui cū tribulatione iudicat omia. sibi intendere gl̄at. Quō nō
gl̄et. audiuit illū dicentē sibi. Nunq̄d obliuisci mater potest vt
nō miseream filio vtero suo. Et si illa oblita fuit. ego tī nō ob-
liuiscar tui. Denicq oculi dnī sup iustos. Et q̄d sponsa ū congre-

gracio iusticie. Quid ipsa ⁊ generacio quecreuciū dū. quecreuciū tuaem
sponsi. Non enī ille mendit huic ⁊ nō ista illi. Preterea vtriq;
ponit dicens. Ille mi ⁊ ego illi. Ille mi q̄a benignus ⁊ misericors
est. ego illi q̄a non sum ingrata. Ille tu gram er gra. ego illi gra
ciam p gra. Ille mee liberacioni. ego illi honori. Ille saluti mee. ego
illi voluntati. Ille tu ⁊ nō alteri. qm̄ vna tu columba eius. ego
illi ⁊ nō alteri si enī audio vocem alienor. si enī acquiesco dic̄
tibi th. Ecce hic ē xp̄s. aut ecce illic ē. Hoc ecclia. Quid singulus
quisq; nrm̄. Putam⁹ ne inobis q̄mpiā ēe. cui aptari queat qd
dicit. Quid dici in nobis. Ego aūt ⁊ de quouis me ecclīam consti
tuo. siquis hoc querat. nō omīno deph̄endendū crediderim. Nec
enī vna vnius racio ē atq; multor. deinq; nō annia vna si qp
p multas in vnā ecclīam colligendas. in vnicam astringenda
sponsam. Ds tā multa ⁊ fecit ⁊ pssit. tū opatus ē salutē in
medio terre. Carissima illa ē vna vni. nō adherens alteri spō
so. nō credens alteri sponse. Quid ista nō audeat. apud tam
ambiciosū amatorē. Quid nō ab illo speret qui se queliuit
e celo. ⁊ vocauit a finib⁹ terre. Nec modo queliuit. sz acquisi
uit. Adde ⁊ de tā aqlicionis. in sanguie acquisitoris. Alias
ō preterea vt allolet magis p̄liuit. qm̄ p̄plicatus in finem. nō
ignorat q̄a dūs se opus habet. Quemq; ad qd. Ad videndū in
bonitate elector suor. ad letandū in leticia gentis sue. vt laudet
tū hereditate sua. Nec pauperū hoc opus erubescet. Nullū
dico ē remanebit opus p̄fectū. si hoc mutauit. p̄cone de statu
⁊ consūmacione ecclie finis ōnū pendet. Tolle hanc. ⁊ frustra
iu ferior ista creatā reuelacionē dei exspectat. Tolle hanc. ⁊
neq; patriarche neq; ylie aliqui cōsūmabunt. tū paulus al
legat dū ita prouidit p nobis. ne sine nobis cōsūmarent.
Tolle hanc. ⁊ ipa scōr angelor p impfectione sui muneri
gla cīpudicabit. nec dei ciuitas de sui integritate gaudebit.
Dū g implebit ap̄lica dei ⁊ multitudo voluntatis eius.

Preter

magnūq illud pietatis sacramentū. Dñe postremo dabis in
fantes & lactentes. quor ex ore laudē tuā p̄fectasti deus. celū
nō habet i fantes. sed ecclia. quibz & dicit. lac vobis potū nō
ei tradam. & si ad laudē quasi cōplendā applica uultum dicen
te. laudate pueri dnm. Tu putas dñm nrm habiturū totam
sine gle laudē. donec veniant qui i conspectu angloz psallant
tibi. letati sumus pdiebz quibz nos humiliasti. annis quibus
vidimus mala. Hoc genus letitie celi nescierūt. ū p ecclie
filios. hoc nemo in xp̄o letatur qui nūq̄ nō letatur. Optime
nobis tribuatam gaudiū subito. post labore quies. post nau
fragū portus. placet cunctis securitas. sz ei magis qui ti
muit. Jocunda omnibz lux. sz eadem de potestate tenebraꝝ
iocundior. tutissime de morte ad vitam. vite grām duplicat.
pax mea hec in celesti conuiuio. & seorsū ab ipis beatis spūbz.
fluxo dicere exp̄e mee beatitudinis ipam beatam vitā. si
si digne fateri. qđ p caritatē ea i me fruitur & p me. aliqđ
esse videtur eā p̄fectioni illi accessisse ex me. nec hoc pa
tiū. Denicq gaudent angeli ad penitentiā peccatis. Ad si de
lice angloz lacrime mee. qđ delicie. Omne opus ipoz laudare
dñm. sz de me laudi si desinit qui dicitur. Tradidisti p̄ ignē &
aquā. & reduxisti nos i refrigerū. Felix prude in tua vniuersi
tate ecclia. cui omnis glacio impar & causa. nō phys tantū
que illi iam facta sunt. sz phys q̄q que de illa ad huc opter
fieri. Jam de meritis qđ collecta sit. cui de p̄posito dei firmi
ta suppetit securitas gaudi tacite. Non potest se quin negā
re deus. nec nō facere que iam fecit. ut scriptū est. qui fecit
que futura sunt. Faciet faciet. ū decreuit suo p̄posito dō. Sic nō
ē qđ iam queras. quibz meritis speremus bona. p̄sertim cum
audias apud ipsam. nō ego vos sz pater me ego facio dic
dominus. Sufficiat ad meritū scire qđ nō sufficiant merita.
sz ut ad meritū satis ē de meritis nō p̄sumere. sic carere

meritis satis ad iudicii ē. ¶ Porro in iudicio reuelator neminē ac
cere meritis. licz xpi habere merita dicat. ¶ Quibz sē tñ indignos
reddūt. si iungere sua nō nequiuerūt licz neglexerunt. qđ qui
de puero iam adulte etatis ē. cxperta pinde habere cure. ha
bita data nouerit. fructū spauerit dei miam. & oīe periculū
cualisti pauperiatis. in grauitudinis. plumpcionis. ¶ Quicosta
pauptas. penuria meritor. Presumpcio aut spē. fallacis di
uicie. Video diuicias & pauptates ne dederis michi dñe aut
sapiens. stelur ecclesia cui si merita sine plumpcione. si plūpcio
ablaz meritis desit. habet vnde plumat. licz nō merita. habet
merita. licz ad pmerendū nō ad plumendū. Ipm nō plumere
ñoue pmereri ē. Ergo eo plumit securius quo nō plumit
& nō ē qđ dicendat ī verbo gle. cui multa materies gland.
nie dñi multe. & veritas ei manens in etnū. ¶ Ad ni gle
securā. in cui testimoniū gle nia & veritas obuiauerūt
sibi. Siue g dicat dilc nis tu. siue dicat expectaui dñm &
intendit michi siue etiam sollicitus ē mei. vel sique sunt
huiusmodi voces alie atqz alie. que diuinū queudā ac sin
gulare fauoē erga aliquid simulit exprimere videant. michi
hoc agle alienū putabit. cui racio plumendi dñi dicitur ē.
pcertim cū nō alteri videat sponsa. alteri ue ecclia cui
possit fieri. qđ nō possit nō fieri. Ergo de ecclia patet. qđ nulle
illa oīa sibi aptare verebit. de vna anima queriē etiam si sit
spalis & sīa. liceat ne illi ullo tñ audere in talibus. Neque enī
progatiuas oīs vnius illi catholice multitudinis. ob qđ
oīa fiunt. vna de multitudine arrogabit sibi. quātalibet mine
at scitate. Et ideo difficilius ut credo ego inuenietur. sicut inuen
etur. quom possit licere. Dñi necessariū vel alio illud sermone
temptari. ñ tñ ingredi vias scrupulose disputationis. quas ad
huc ignoram. cuius. ñ pius sup verbo abscondito oratū fuerit
ad eū qui aperit & nemo claudit. sponsū ecclie ihm xpm dñm

nrūm. qui ē sup omnia deus bñdictus i secula amē. Sermo lxx

Dilectus nūs mi. ego illi. Haec vocem vniuersali ecclie sermo superior allignauit. qpt tractas sibi adeo pmulti ones vite hui⁹ que nūc ē pariter. future. de aia p̄ polita quelio ē. qz nō potest sibi arrogare vna qd̄ vniuersitas audeat. i aliquo tñ ad se trahere illā. Si nō licet. referam⁹ o portet ita ad ecclam. vt nullatenꝰ ad pſonā. Nec mi haec. sz reliquas voces simules huic loquentes grā dīa. verbi grā. ce pectans expectauj dum intenderet mihi. sīgs superior sermo alias pstruxit. Ad sīgs lucere putat ego nō abnuo. sz interē cui. sīgnoui cui aucumqz. Prorsus habet ecclia dei spīales suos. q nō nō fideliter sz fiducialiter agant in eo. cū deo quasi cū amico loquentes. testimoniū illius phibente conscīa gle huius. Cui nam illi sint ad quē pcnes dīm. tu b audi quale te cē optent. si tales vis cē. Ad tñ deficit nō quasi expertus. sz experiri cupiens. Da tñ aiam michi aliquātē pter dīm. q̄d qpt dñi amandi esse cui viuere vpe nō tantū sit. sz q diu iam fuerit. cui studij q̄ oēs sic placere dñm in conspectu suo semp. cui sollicite ambulare cū deo suo. nō dico magna sz vna voluntas sit. q facultas nō deficit. Da talem aiam ingē. q ego nō nego dignā sponsi cura. maiestatis respectu. dulcedinis fauore. sollicitudine gubernantis. Et si voluerit gloriari. nō erit insipiens. tantū vt qui gloriē in dño glorietur. Ita in quo multi audent. audet q vnus. sz alia ratione. Nempe ecclām multitudinē caule supradicte fidei ē facium. ecclām aiam duplex quedā ratio. Primo q̄dē qd̄ habebat in natura simplicissima sponsi diuinitas. quasi vnū respicere multos. q quasi multos vnū. Nec ad multitudinē multus erat. nec ad paucitatē rarus. nec ad diuersitatē diuisus. ñ restrictus ad vnū. ñ curuus ad curas. nec pturbatus seu turbulentus ad sollicitudines. sic sane vnus intentus vt nō distentus. sic plurib⁹ vt nō distent. Deinde qd̄ vt probare sua

ullimū. ita ranissimū. ꝓbalē. tanta. dignatio verbi. tanta benuolencia patris. erga hū affectā. ⁊ coupolitā animā. qđ ꝗ ipm patris unus ⁊ verbi opus. vt quā sua bādictione preueuerunt. ⁊ ꝓuauerunt sibi. sua ꝙ dignent. plencia. ⁊ ita ut nō ill ad eā veniant. sz eā mansionē apd eam faciant. Non cū sufficiat. exilerit. ⁊ copiā sui ꝓbeant. Qđ. venire ad animā vbū. Erudire in sapiencia. Qđ. patrē venire. Efficere ad amorē sapiencie. vt dicere possit. qz amatru facta sū tocue illi. Patris diligere. ⁊ ideo patris aduentus ex in fusa dilectione ꝓbat. Qđ facere. absq; erudicione dilectio. Errarent. Oeniq; errabant de quib; dicebat. testimoniū illis phibeo qđ. ⁊elū dei hūt. sz nō secdm sciencia. Non decet superbam vbi ee stulta. Porro elata pater nō sustinet. Pat. cū diligit filiū. Omne altumdinē extollentē se aduersus scam verbi. semp in punitu habet deicere atq; destruere. sine in mittendo ⁊elū sine in tendendo. quor alterū mi sericordie. alterū iudicij. Vtinā omne in me extolleuā coupmat. immo deiciat. ⁊ ad nichilū redigat non actem suos furor. sz in filius amor. Vtinā dicam nō superbie. sz vnctione nō ulacione magistra. Dne ne in furore tuo arguas me. sicut angelū extollentē se in celo. neq; in ira tua corripias me sicut hominē in paradyso. Imbo in iquitate meditata fuit altitudinē affectauero. ille potencie iste sciencie. Deniq; credidit insipiens mulier pollicenti. sz seducenti. erius fiant dij scientes bonū ⁊ malū. Iam se se ante seduxerat. cui placuerat simile fore altissimo. Nam qui se putat aliqđ ee cū nichil sit. ipe se seducit. Verū veraq; altitudo deiecta ē. sz in homine mutat. iudicante ita illo qui omnia facit in pondere ⁊ mensura. Nam angelo in furore punito immo dapnato. homo uā sensit tantu ⁊ nō furorē. sempe cū iratus fuit. mīe recordatus ē. Propt hoc

semen eius filij ire ⁊ nō furoris vlqz in hodiernū diem. Si
non nasceret ire filius nō opus cēt revelatō. Si furoris nasce-
rer. aut nō contigisset aut nō p tullet revelari. Vis videre
furoris filiū. Si vidisti satanā tanq̄ fulgur cadentē de celo.
qđ ē impetu furoris p̄cipitatū ⁊ cognouisti de furore dei. de
nuq̄ nō ē recordatus nūe sue. qz cū iratus fuerit mīe recor-
dabitur. nō cū iam vlqz ad furorē eruerterit. De filijs diffi-
dentie. Ipse q̄ qui eyadam fuit. qui naturē filij. ipī sibi iram
in furorē. virgam in baculū immo ī malleū diabolica obstina-
cione conuertūt. Denuq̄ thesaurizant sibi ūrā in die ire. Ira
aūt accumulata qđ ī furore. ꝓtenuerūt p̄cūm diabli. ⁊ len- diabli
tenaa p̄cellūt. De ecclā q̄libus quibzdam mīs filijs ire. qui
nati in ira nō expectauerūt revelari in grā. Nempe mortui
in quo ⁊ nati. ire filij p̄manebunt. Ire diuersū nō furoris.
qz ut pessime creditur. ⁊ humanissime genit. mitissime fuit
pene. totū quo addicti sunt aliunde trahentiū. Ergo in furo
re diabli iudicatus ē. qz in uenta ē iniquitas ei⁹ ad odiū. ho-
minis aūt ad ūrā. vides in ira corrupti. Ira omīs alterius con-
tra ē. ⁊ que in flat ⁊ que p̄cipitat. patre nimirū velante
p filio. Quibuq̄ liquide in ira ē filij. ⁊ de usurpata potencia
aduersus viuentē dei que ipe ē. ⁊ de p̄sumpta sāa. aliunde q̄
a sapiencia dei q̄ uelhomin⁹ ipe ē. Dne qs similis tibi. Ps.
ii ymago tua. Ps. ii splendor ⁊ figura substancie tue. Jo-
lus in forma tua. solus nō rapinā arbitratus ē ee se equalē
Xo. Altissimus altissimi filius. quoꝝ nō equalis. Etiam
vnū estis ipe ⁊ tu. Sedes illa a dextris tuis. nō subpedibz. Quo
pacto audet quis p̄suadere locū vnigenti tui. Ꝓcapiretur.
Donet sibi sedem in excelso. subuertat cathedra pestilencie.
Item quis docet hominē sciencia. Nonne tu oclaus dauid
aperis ⁊ vis. ⁊ claudens. ⁊ quoꝝ sine clauē ad the
sauros sapiencie ⁊ scie in furoris. immo irruptio tēptabat.

¶Qui nō intrat pholiū tur ē ⁊ latro. ¶Petrus ℔ intrauit
qui claues accepit. ℔on tū solus. uā ⁊ me si voluerit intro
ducet. aliūq; excludet quē forte voluit in sciencia ⁊ pote
te sibi data desup. ⁊ hec claues. ¶Quer ℔ potestas apiendi
⁊ claudendi. atq; inter excludendos ⁊ ad mittendos discreti
o. ⁊ nō in serpente thesauri. sz in xpō. Vnde nō potuit dare
sciaīn serpens quā nō habuit. sz qui habuit dedit. ℔er eū
xpē potuit habere potestaī quā nō accepit. sz qui accepit ha
buit. dedit xpō. accepit petrus. ū in statu de tria. ū ꝯcipitu
dus de potestate. ¶Quare. ¶Quia in neutra extollit se aduer
sus sciaīn dei. qui nichil hoy ꝑter dei sciaīn affectauit. sciat il
le q̄ dolose egit in conspectu eius. ut ī ueniat in iquitas eius
ad odiū. ¶Quoū deniq; preter sciaīn dei. qui se declarbit aplm ihu
xpm. sedm ꝑsciencia dei patris. ⁊ hec dicta sint ꝓco qd' incidit de
zelo dei. quem intendit in preuaricantes anglm hominēq;. nam
ī ambobz repit prauitatē. qualiter videz ī tumore ⁊ ira sua de
struxerit omnē aliamodinē extollentē se aduersus sciaīn dei. ¶Nunc
iam reuertendū ad zelū mūe. i. q̄ nō intendit. sz qui ī mittitur. qm
qui intendit. ut iā diximus ē. ⁊ satis nos terruit ex memoratis ex
emplis tam grauit punitos. ¶Propter ea ibo ego ih ad locū refugij
a facie furoris dñi. ad illū vidz pietatis zelū. inquiter ardentē.
efficaciē expiantem. ¶Nunqd expiat caritas. ⁊ potest. Legi
qd' opiat multitudinē pcōr. sz dico. ¶Nunqd non idonea ē seu
sufficiens. ad deiacendam humiliandāq; omnē extollentiaī oculor
⁊ cordis. ⁊ mētis. ¶Nam nō extollit. nō in flat. ℣. ℟ dns ihs dix
erit venit ad me vl' potius in me. nō in zelo furoris. ⁊ ne mira
quidē. sz in caritate ⁊ in spū mansuetudinis. emulans me dei
emulatione. ¶Qd enī ita dei ut caritas. ¶Nempe ⁊ dō ē. ℣. inqt
in ipsa veneritis. in q̄ cognoscam qd' nō sit solus. sz veneri ecia
pat' suus ad eo. ¶Nam qd' eque paternū. ¶Propter q̄ nempe
nō pater verbi tantū. sz ⁊ pat' mūay appellatus ē. qd' in natu

flauius

halcat misereri semp ꝑ parce. Si sensero aptu in seculū vt in
telligam scripturas. aut sermonē sapie quasi ebullire ermi
mus. aut in filo lumine de sup reuelari misteria. aut cete ex
pandi in qb̄ ꝺđā largissimū celi gremiū. ꝛ vberiores de sur sū
influere animo meditationū ꝓcures. nō ambigo sponsū ad cē.
Verbi siquidē hec copie sūt. ꝛ de plenitudine ista accepim⁹. Et ꝺ
si se pter in fuderit humilis quedā ſ; pugnus intime alpsionis
deuotio. ut amor aguite veritatis. nectarū quoddam odū vani
tatis in me generet. ꝛ cōtemptū. ne forte aut sēta in sūlet. aut fre
quentia visitationū me ꝛtollat. sūt prorsus patie sensus agi me
cū. ꝛ pare ad cē nō dubito. Si aūt p seuerauero huic dignationi
dignus semp qđ in me ē affectib; respondere. ꝛ grā dei apd me
vana nō fuerit. etiam mansionē apd me facer tam pater
emanens. qđ verbū erudiens. Quanta putas ee hec man
sione inter animā ꝛ verbū familiaritatis grā ostat. ꝛ qlta
de familiaritate sequatur fiducia. Non est vt opinor qđ iam ta
lis anima vereatur dicere dilectus meus mi. que ex eo qđ se
diligere sentit. eam diligi vehementer nichilomin⁹ nō ambi
git. ac de sua singlari intentione sollicitudine. cura. opa. dilige
cia. studioq; in cessanter ꝛ ardenter in singlat. quēadmodū
placeat deo. eque omīa licet ipo in dubitanter agnoscat. certo
tamen ꝓmittionis eius in q̄ mensura mensi fueritis remetietur
vobis. in qđ redditionē grē prudens sponsa. ad suam magis
cauta ē trahere partē. ꝛ sciens se preuentā pocius a dilecto. Inde
ē q illius opam p̄ferr. dilectus meus mihi ego illi. Et
go ex ipo. que sūt penes deū agnoscat. n dubitat se amari q
amat. Ista ē amor dei amorē anime parit. ꝛ illū ꝑgenitus in se
eo intentā animā facit. sollicitudo sollicitā. Recto enī qua
litatē nature. cū semel reuelata facie gl̄iam dei anima
speculari potest. mor illi se cōformare necē ē. Arcta in eande
ymaginē trasformari. grē qualē se paueris deo. talis eptet

apparat ꝫ deus. Cū ſcō ſcūs eris. ⁊ cū viro innocente innocens
eris. Quoniā eque ⁊ cū amante amans. ⁊ cū vacante vacans. ⁊
cū intento intentus. ⁊ ſolliciti cū ſolliciato. Deinde ait. Ego diligē
tes me diligo. ⁊ qui mane vigilauerint ad me īuenient me. Di
de quomodo nō ſolū de amore ſuo certū te reddat. ſi quidē tu
ames illū. ſi ea tam de ſua ſolliciatudine quā pte gerit. ſi te ſen
ſerit ſolliciatū ſui. Vigilas tu. vigilat. ⁊ ipe. Conſurge īnocte
in principio vigiliaꝝ tuaꝝ. ante leva quātū vis eam ipas anti
pare vigilias. ſi inuenies eū nō ꝓuenies. Temere in talī negoa
o vl ꝓpius aliqō ſibi ſcīs. vel plus. Et magis amat. ⁊ amē. Si
tu ma ſcat. qr ſcat. mirāris qō illā maieſtatē quaſi cetera non
curantē ſoli intendere gleē. ⁊ au ſoli ipa poſt poſitis curis oīb⁹
tota ſe deuocione cuſtodit. Sermo finē deliderat. ſi vnū dico ſpi
talibz qui in nobis ſūt. mirū quidē ſi verū. auiuia deū videre
haut ſecus videre. qm ſi ſola videatur adeo. Ea g fiducia dicat il
lū intendē ſibi ſeqz illi. nichil ꝓpe ſe ⁊ ipm videns. Bonus es dñe
anime querenti te. occurris. amplecteris. ſponſū cribes qui dñs
es. immo qui es ſuꝑ oīa deus bēdictus īſcla ſcōꝝ. Ly xxi
Dilectus meus mi ⁊ ego illi. qui paſcit inter lilia. Quā
quā iam nuptie ꝑſumpcaoꝝ vl in ſolencie. ſi ſe duar
miſſe ſocietati cū illo qui paſcit inter lilia. Cūa ſi inter
ſpēra paſceret. eo ſolo qō paſceretur. nec eo qō magnū videri
poſſit. cū eo modi amicicias ſeu familiaritatē habere. Aliquid
preſtius ignobile ⁊ humile ſonat paſci. Fruī ū cū ⁊ paſci inter
lilia plebeū. directionis abiectio longius amouet. ⁊ quātū a te
merarias notā. Ad eū ſūt lilia. Juxta verbū dñi ſenū. qō ho
die ē ⁊ cras in clibanū mittit. Quātus ē iſte q ſeno paſcit.
qi vnus agnoꝝ ⁊ vitulorꝝ. Et agnus plane ⁊ vitulus ſagina
tus. Ex tu forte vigilanti aduerſa. nō pabulū ꝙor loco deſigna
ri. ſi locū. ū cū dictū lilijs eū paſu. ſi inter lilia. Illo nō fenū come
dat ut bos. ſeno tū verſari. ⁊ ſuꝑ fenū diſcumbere in ſtar

vnius de tribꝰ. q̄d eminencie habere poterit. Q̄d ꝺ ꝙ glē hinc.
habere dilectū illū qui hoc egerit. Et secdm̄ litterā quidē
sponse verecūdia. et cautela prudencie eius in loquendo satis
appareat. vtq; dispouentis sermones suos in mdiao. i. verū
glām verbor modestia temperantis. Alias aūt nō ignorat v
nū ē q̄ pascit. i. qui pascat. inter lilia demorantē. i. regnā
tē sup̄ spēra. Ar lxncaus dilā humilia memorat. ꝙpter
humilitatē vt quidē dr. magis aut q̄ erudē cepit ē dilcs
er quo i. pascit. nec ih erudē si inde. Nam qui in altissimis ē
dñs. in imis ē dilcs. sup̄ spēra regnans. i. inter lilia amans.
Amabat i. sup̄ spēra. q̄ nullq̄ i. nūq̄ potuit nō amare qui amor
ē. si dñs ad lilia descendit. i. pascit inter lilia comptus ē. ꝙ amatus
ꝙ factus dilcs. Q̄d. Non ē amatus a patriarchis. ꝙphis. Et. si nō
plus q̄ visus ē. i. ab ꝙphis inter lilia pascit. Neq; enī nō viderūt quē pre
viderunt. ꝙ ita q̄s ablatꝰ spū sit. vt videndē in spū putet videre nichil
vñ q̄ videntes. nā sic appellan sūt ꝙphe. si nichil viderūt. Unde ē
q̄ voluerūt videre quē nō viderūt. ꝙ cū potuerant velle videre
in corpe. quē in spū nō vidillent. Sz dico. Immō q̄ omēs ꝙphe. Q̄d ena
si omēs videre voluerūt. aut fuerit omnium fides. Sz cū qui vide
rūt aut ꝙphe fuerūt. aut ꝙphis accelerantes. i. credidisse cū vi
disse ē. Non ih namq; qui p ꝙphetie spū. si. i. qui p fidē videt. si
quis ipm̄ ch̄ dicat videre in spū. nō ih errare videt. Ita q̄ q̄
ad lilia descenderet. i. inter lilia pasci dignatus ē is qui omēs
pascit. dilectū faceat illū. qui nō potuit aūt diligi ch̄ agnosci. ac
p hoc cū de dilecto facta ē mentio. pulchre. i. illud memoratū
ē. q̄ dilectionis. i. agnitionis ex sit causa. Q̄uerenda in
spū her refectio inter lilia. nā corpeam cogitare rōiculū ē.
Quum ipa lilia spūalia sigē poss demonstrāda a nobis erūt.
Puto si ch̄ dicere nos oprebit. vnde inter lilia pascatur di
lectus. lilijs ne ipis. an alijs. inter lilia recondits herbis vl
floribz. Et in hijs illud ih difficilius appareat. q̄ pascit non

pascere p̄hibet. ſ̄ tam q̄ pascat dubiū nō ē. nec cū in dig-
nū ē. Et pasci in digneā ſonat. ⁊ ſ̄ ſpūaliť quidē ſine iniuria
maiestatis. facile illi posse alliguari videtur. ſ̄ Nec cū sane rece-
dor vsq; ad aduertisse me in cautico hoc. pastū vbi am p̄hibeat
cū pascere puto recordemini ⁊ vos mecū. Denuq; postulauit si
aliquid demonstrari. vbi in meridie pasceret ⁊ cubaret. Et ut
quidē q̄ dū dicerat p̄hibet pasci. si nō similiter postulat lo-
cū in dicari sibi. si ipsa in dicat alliguatus inter lilia. ſ̄ Nouit si-
illud nouit. q̄ p̄sto eque cē nō potest q̄ sublime ⁊ in sublimi ē.
⁊ q̄ humile ⁊ sup terrā. Sublime opus. sublimis ⁊ locus. nec
acceſſus ad eū vsq; ad hor. vl' ipī sponsē. Et ideo sempiū exina-
niunt vsq; ad hor. vt pasceretur ipē omniū pastor. ⁊ inuent ē
inter lilia. ⁊ visus ab eccliā. ad amatus ē ab inope pauper factus
dilectus. ipē similitudinē. ſ̄ Non solū aūt si ipē veritaē. ⁊ manſue-
tudinē. ⁊ multitudinē. ſ̄ Non solū aūt si ipē veritaē. ⁊ manſue-
tudinē. ⁊ multitudinē. q̄ p̄ eū salz p̄milliones ad impletē sūt. q̄ in
iquitates remisse sūt. q̄ dū superbi demones vna cū pnape suo in
dicati sūt. Talis q̄ apparuit qui merito amaret. verax. pfe. mu-
tis hominibz. iustus p̄ hominibz. Q̄ uere amandū. ⁊ totis me-
dullis cordis amplectendū sponsū. Q̄d iam cunctis eccliā. tota
se tota deuotione ꝛ mittere tam fido redditorū. tā pio in dulcou.
tam iusto ꝓpugnatorē. Porro p̄miserat ipsa dicens. Spē. ſ̄
⁊ pul. tua. in ten. p̄ pce. ⁊ regna. Vñ spēs hec ⁊ pulchritudo
Puto ex lilijs. Q̄d lilio speciosi. Sic michi formosius spo-
so. Q̄ue sūt q̄ lilia illa. equibz spēs decens eius. ꝓ pcede
in ſ̄ ⁊ regna ipē veritaē. ⁊ manſuetudinē. ⁊ multitaē. Lilia
sunt. lilia in ſ̄ orta de terra. ⁊ tenera sup tēā. eminentia in
floribz tēe. flagrantia sup odore aromatū. Ergo inter lilia
sponsus. ⁊ omnino ex ipis speciosius ⁊ pulcher. illas cū q̄
quidē ad carnis in tima spectat. nō erat spēs neq; decor. Ve-
nū aūt lilium veritas. candore conspicuū. odore pāpuū. Denq;
candor lucis eterne. splendor ⁊ figura substancie dei. lilium

plane qđ ad nouā benedictionē tra pduxit / q pauit aū tacā
ē omniū ppl'. lunē adre. genaū. edoc sub maledicto fuit
tra spinas / tribulos germinauit / at tūc veritas de terra ori-
ta ē. dnō bñdicente / speciosus omino quidā flos campi / lilium
vallīū. agnoscit lilium ex candore. qui mor in xpō creatu floris
pastoribz de nocte cmanat / dicente ewangelio. qz angls dūi cir-
cūfulsit illos. / claritas dei circūfulsit illos. / verbū dei. qz non
angli. sz lilij candor. / ille aderat. sz illud mirabat ab vsq; beth-
leem. agnoscit lilium / ex odore / quo / longe positus innotuit
magis. et hōc stella apparuit. sz cam minime viri graues
secuti fuissent / in tanta quadā suauē oleacea orta lilij tra-
hent. et vere lilium veritas / cui odor animat fidē / splendor
intellectū illuminat. / eua eaā oculos nūc in patrē plona dūi.
q in ewangelio loquit. ego sū veritas / vide qđ cōperunt ve-
ritas lilio spēi. Sū nō aduertūt. aduerte de medio floris hō
quasi vgulas aureas pēnutes / cunctas candidissimo flore.
pulcre ac decent / posito i corona / / agnoscit auream in xpō
dominicā. humane coronatā puritate nature / idē xpm in
dyademate quo coronauit eū mater sua. / qua in q coronauit
eū pater suus. lucē inaccessibilem habitat in / intellectibilem. in pos-
ses videre illū incol sz de sz alias. / sunt / lilium veritas ē /
manducando. et bū lilium manducando. habens innocentie
candorē. / odorē spei qm fuit reliquie hoi paradiso. / bone
spei vir manducans. in minimis / in plenti lucidū vite quodā
ē socialis exemplar. / in nō lilium que lucet officio. / redolet
spē. / de qua scit veritas de tra orta ē. / ita / manducando.
in quis dubitet ortū agnū de terra dominatore tre / illū agnū
qui ad occisionē ductus ē / nō aperuit os suū. / tanqđ
manducando seu veritas de terra orta ē / sz / in cruce / dicente
ipsa / gloriate reli de sup. / et nubes pluāt. iustū aperiat tra / et ger-
minet saluatorē. / et iustitia oriat simul. / qđ aūt iustitia lilium sit

recordare de scriptura, q̃ multus g̃minabit sicut lilium, & flo. ẽt. & in
æternũ florebit. nequaq̃ lilium hoc q̃ hodie ẽ & cras in clibanũ
mittit? sed q̃ in æternũ florebit. & florebit & in dñm. cui ẽ memo-
ria eterna erit nullus ab audicione mala nõ timebit. illa scz
audicione. qua in clibanũ ignis p̃cipites ire iubent̃ p̃ozro hys
lilij tandem cui non splendet? & cui nõ placet? Denicq; sol ẽ. sz nõ
ille qui oriẽ sup bonos & malos? nec; eũ q̃ dicturi sũt. sol iusti-
tie nõ oriẽ nobis. Lucẽ illi q̃ndoq; viderũt. viderũt aũt q̃ḡt
audierũt. vobis qui timetis dñm oriet̃ sol iusticie. Et ego candor q̃
lilij apud iustos. flagrantia eũ ecia vsq; ad inquos diffundiẽ
& si nõ in bonũ ip̃is. Denicq; audim⁹ iustos dicentes. q; xpi bo-
nus odor sumus in omi loco? sz alys quidẽ odor vite in vitã. alys
odor mortis in morte. Ad quid vel scire attinuimus? iusti nõ ꝓbet opi
nionẽ? & q̃nus nõ amat apud̃ Et beatus si se nõ iudicat in eo
q̃ ꝓbat. Judicat aũt ꝓbans bonũ & nõ amans? ideoq; nõ beat⁹
plane sz miser. ꝓpo cõdẽpnatus iudicio. Ad quid co misereris? cui odor
vite. nõ vite sz mortis nunciat̃ ei. Immo & nũcians quidẽ sz batulus.
Sũt multa apud̃ sponsũ & alia lilia. pret̃ hec que ex ylya in dicẽtib⁹
nobis. veritate loquor & mansuetudine & iusticia? & erit difficile
cuiliber iam verũ similia reperire p̃ temp̃ibus. in orto tã delicioli spõ
si? habundat & sup habundat talibz. Ad quid illa enumerem? sempe
q̃ virtutes. tot lilia. Quis finis beatũ apud dñm virtutũ? Quod
& plenitudo beatũ in xpo & liliorũ. Et fortassis ꝓtea se se lilia ap
pellauit. q̃ tot̃ vertet̃ in lilyo? & omia que ip̃i sũt lilia sunt.
conceptio. ortus. conuersacio. eloqua. miracla. sacramenta? pas-
sio. mors. resurrectio. ascensio. Ad quid hoc nõ candidũ? & nõ suauissi
me redolens? Tanta denicq; in conceptione refulsit supni lumi-
nis claritas. & supuenientis habundancia spũs? vt ne ipa q̃d
ẽgo scã sibi nuntiret. si nõ sibi obumbratũ foret a tante altissi
mi. Decoris ortũ candidauit in corrupta ẽgnitus matris? con
uersacione in nocencie vite? eloqua veritas. miracla puritas

cordis. sacramenta pietatis arthanū. passionē patiendi volun-
tas. mortē libertas nō moriendi. resurrectionē maturū fortitu-
do. alterationē cribrio promissor. Quia bonus fides odor in lys
singulis. mia quidē qui candorē nō vidimus tenga. viscera
replens. Et beata qui nō viderūt. credideriūt. Pars mea in lys
odor vite qui predit eripis. Is in filius nardi meis. apto quo
dā fidei instrumento. et quidē copiosi p̄ multitudine liliorū. sane
et exilū leuat. et pacē desiderū allidue inouat in visceribz meis.
Habent lilia et aliqui socialū sponsi. sz nō copiam. Quos cū
ad mensurā spīm acceperūt. ad mensurā vtutes et dona. Solus
ille nō sit modū. qui sit totū. Aliud ē lilia habere. aliud nō ū
lilia habere. Quē dabis illi de filys captiuitatis adeo in nocentē
et strū. qui tota tra sua floribz occupare potuerit. et illos modi
floribus. sz̄ et in tanta certe vnus dici. sine sorde ē sup tra. Magis
nus ē qui tra lilia vl quatuor edificare potuerit in tra sua. In
tanta debilitate spinay et tribuloy. que sūt germina in veterata
male dictionis antique. Misereā ō qui paup sū bene agitur. si vnq
habet pessima legere in quibusdā videz atq vicioy. tantillū tre
mere pondicare et stupendo et colledo iustitiā. vñ vnū saltē
pōdus lilij possim. si forte et penes me pala in tōtū dignetur is
qui palus in lilia. sit patri diri vnū. de penuria cordis mei
os meū locutū ē. Vnū profecto nō sufficit. duo ad minus ne
cessaria sūt. dico aūt continentiam et innocentiam. quay
vna sine altera ū saluabit. Frustra denq; ad vnā quālibet hay
in vitabo sponsū. qui nō ad lilia pala. sz inter lilia pascit. Dabo
inde opam heri lilia. ne de singulari rate causet lily. sz nō vult
ū in lilia pala. et sic declinet in ira a seruo suo. Pdono itaq; p̄
mā omniū in nocentiā. et si ipse iungē innocentiam quidem.
dumtē me putabo in possessione liliorū. Hec sūt aūt. si tertiam
hys adiūgere potero. patientiā. Et possūt sufficere ille. sz qui de
fecere ille in tēptationibus possūt. sicē tempta ē vita hōis sup

quidē

terrã, opus ꝓfecto patientiæ ẽ. quæ vtilis sit quasi mutuę quęcũ
q; custos. Puto si venerit amator ille liliorꝝ & inuenerit ita. qđ non
dedignabit iam pasci & apũ nos facere pascha. vbi illi & multa fa
miliaritas in dualitate & magna securitas ꝑpetuã. Verũ quis det pas
ci qui pascat omnia & postea videbit. Nunc ꝑ apparet sponsũ ñ ẽ in
ter lilia. & numine omnino certa lilia. aliquãdo poterit inuenire tñ
omnẽ qđ dico ẽ. & ipse sit liliũ sponsus ecclie vsq; ꝓ dñs nr. qui est
sup omnia deus bñdictus in sęcla amẽ. Sermo lxxij

Hinus ꝓcedentis sermonis. phariũ h; ẽ. & ꝑ liliũ sponsũ
& nõ liliũ inter spinas. qm̃ nõ sit spinas qui nõ pręm̃ fe
cerit. Denique sponsã ꝓtestat liliũ inter spinas. qm̃ si dix
erit vl' ipsa q; spinã nõ habeat. se ipsam seducet. & veritas in ea
nõ erit. Ego ũ florem quidẽ & liliũ ꝓfitẽor ẽ. nõ tñ inter spinas.
Magis aũt ego in q; flos campi. & liliũ conuallium. & nõ ẽ spinarũ
mentio. qđ solus sit hominũ qui ap9 nõ habeat dicẽ. Quæ sus
cũ in crastina mea dñi & figet spinas. & ego ablatis liliis mihi ẽ. &
ablatis vitijs semp ẽ. q; totus & semp ẽ candidus. & speciosus for
ma ꝑ filios hominũ. Tu ꝙ qui hęc audis vl' legis. cura sicut li
lia pręcedere. sinuis heri hunc habitatorẽ liliorꝝ habitantẽ in te.
Opus tuũ. studiũ tuũ. desiderium tuũ. lilia cẽ ꝓsentẽ. moribus
quidẽ ipsa & verũ candorẽ atq; odorẽ. habent & mores odores suos
habent & colores. Neque enim in quibus id ipsum ẽ color & odor. nõ ma
gis q; in coloribus. Ergo de colore conscia & sileat de odore fa
ma. Fœtere fecerũt odorẽ nurũ coram pharaone & seruis eius aũt
illi dicentes de opinione. Odoro coloꝛ opus tuo dat cordis intue
ri & iudicium conscię. Nigra sũt vitia & virtus candida ẽ. Sit hanc
atq; illa conscia consulta atq; discernat. stet sententia dñi de oculo
nequã & luscho. qua inter candidum & nigrum certos fecit lumines. & diuisit
luce a tenebris. Ideo ꝙ de corde puro & conscia egredit bona candidũ
ẽ. & ẽ virtus. Si aũt & bona fama secuta fuit & liliũ ẽ. quippe cui
candor lilij deest ñ odor. Odoro virtus & si nõ ꝓpter maior. pulchri

nī illustrat̄ q̄ efficat̄. Q̄ d̄ si in coūsēa neuus fuerit. ñ q̄ d̄ ex ea pdi
cit carebit neuo. ¶ Nam si rad⁹ ī uino ē. ⁊ raim⁹. ac p̄ q̄ quicq̄d illud
sit q̄ rad⁹ uicaīa nō ablīq; trāducē uini ex se p̄ducat. uerbi gr̄a. ser
mo. actio. oratio. ecīa si fama applaudere uideat. nō ē q̄ d̄ debeat dici h
lūi. q; ⁊ si odē conuerē uideā. ñ nō color. Q̄ pacto eū lilū. cū tm puri
tans neuos. ¶ Per sanc fama ualebit uendicare ebtui. q̄ ē uicīi con
uerit coūsāe. Ceterū odē fame ū ex se sufficat uicīi coūsāe de
colous. p̄uidebit tñ semp q̄ in se ē homo ebutis bona. nō tamē cīa
deo. ñ eam cīa hōis. ut nec sit lilū. Sit quidē ebus contenta cā
dore coūsāe. ubi sequi nō potit odē fame. Q; ē ecīa candor aīe ī dul
gencia dei. ipō dicente p̄ ysaiam. Q; fiunt pcā uīa ut coccinū q̄
nix dealbabunt. ⁊ fiunt rubra q̄si uimen uelut lana alba erūt.
Et ē candor quē sibi induit is qui misereat in hylaritate. Ctrā si
in tuearis illū quē ysa depingit tocundū hominē. q̄ misereat ⁊ co
modat. idōne is ē uidebit de ipa animi tocunditate. in duisse can
dore quādā pietatis. uultu pi ⁊ opi suo. sicut ex regione si ex ebo
ra ⁊ uelut ex nectarate quis ebuat. nō candidū plane. ñ tetrā
p̄fert manu ⁊ fronte colore. Et ideo hylarem dator ē dilexit deus.
simplicē ⁊ tritē. p̄ fecto q̄ respexit ad abel ob alacritatis candorē.
auertit faciem a cayn. q; conceperat facies ei⁹ uultus ex tristicia ⁊ li
uore. q̄dūre qualis color ebrie seu in undie sit. qui dr̄ auum aspec
tus. Pulchre ⁊ elegant in colorando bñficio. candor tocunditas
laudatus ē uoce illa poete. sup omīa uultus nectentis lonī. sic
ñ hylaris dator. ñ ⁊ qui ebuit ī simplicitate dilexit deo. Et sim
plicitas candor ē. p̄ba⁹ a cōtrario. Nam neuus duplicitas. pacī
dixi. macula ē. Q̄d duplicitas ñ color. Q; qui colore egit in cō
spectu dei. ī iuenta ē iniquitas ei⁹ ad odiū. Et ideo beatus cui non
imputabit dūs pcīm. ñ ē in sp̄u. ei⁹ do. Pulchre dūs notauit pau
cis uerbis macula. dolū tristiciamq; nolue in queuis fieri sicut
poeta ebeo. Q; ponlus uaq; ⁊ cū sit ebus in ebutib; compla
cet sibi. ⁊ cū sit lilū. libeat inē lilia ⁊ morar. ⁊ cū sit candor.

a se

delectaē candidis. Et fortallis ista ē qō dicāt pasci inē lilia. i cibi
dore. i odore vtrūq delectari. Ista ē pascebatur olim corpalit ap
maria. i martha. i recūbens etiā inē lilia corpe. illas loquē
nā lilia erant. michi autē spūm refocillabat deuocione. i vtriusq
mulieris. Ad si illa hora in tralleti ppha aut anglis. seu alius
spūalis tantū. nō ignorans que maiestas recūberet. i cione stupo
dignacionē. i familiaritatē. qua ille conspiceret ee cū puris an
nis pudicisq corpibz. cū tenuis. i teenis in firmorū. multo ter
retur. q: vidi illū nō in humanitē. sz i pascuis inter lilia. ita
sedīa vtriusq. carnē dico. i spūm. pasci inē lilia sponsus iueni
ē. Quero aut qō ipe vtrūm pasceret. sz i in spū hoc ipo qō pa
scebat quoīm pascebat. Ad hoc michi cōfortabat tumultuatē femine
vocūdabat humilitatē impinguabat deuocionē. Et si vndia qō
pasci illi pascē sit. vide eadē mūt ne forte econūso pascē sit ei pasci.
Dñe qui pascis me a iuuentute mea ait sō patriarcha iacob. bonus
pat familias qui suos domesticos cura gerit. maxīe in diebz malis
vt alat eos in fame. alians illos pane vite. i intellectus. i sit cibus
eius ad vitā eternā. Sit pascens ita. puto michi homini pascē ipe. i cibos
electos quibz libenter vesci. pbetibz miris. eternū gaudiū dari. i sustenta
do nīa. Ita q: i cū pascē pascat. i pascat cū pascat. simul nos suo
gaudio spūali reficiens. i de nō eque pbetu spūali gaudens. Ego
ei: pria mea. i ego eius salus mea. i ego eius ego ipe. qui nō dimittit
tanq panē manducare. Ego aut q: pecōr sū. anus sū. vt manducet
ab eo. Ego ando: cū arguo: gluco: cū in cibo: i decoquo: cū in mucro.
digero: cū tullio: mo: i vno: cū cō formo: Solite mecum hoc. i man
ducat nos. i manducat a nobis. i quo arcius illi alterutrā. Ego sane
alias pbete vtrūq illi. Quam si manduco. i nō manducor. videtur
ille in me ee. sz nō dū in illo ego. Ad si manducor. dē ñ manduco.
me in se here ille. sz nō eadē in me ee videt. si erit pbeta vnio in
vno quis hoc. Sz cū manducat me vt habeat me in se. i amet vt
cultum manducē ut sit in me. i erit pinde firma cōcordia i com

plenus integra. cū ego in eo. & nichomin⁹ in me ille erit. Vis ē ostēdi
tibi p similē qđ dicā. Tollite oculos tuos in q̄dā sublimitatē quidē
cognitionis & similē tui huic. Sic ipse sponsus ita in patre erit. vt nō
tu in ipō pater. aut ita pat⁹ in ipō erit. vt nō erit ipse in patre. aude
o dicere. ipōr natura p fectū vnitas remaneret. si tū iam vnitas erit.
Nunc ū tu & ipse in patre. & pat⁹ in ipō sit. non ē quo claudicet vnitas
si verē p fecteq; vnū sūt ipse & ipater. Sic ḡ aīa cui adhereret deo
vnū ē. nō aute se existimet illi p fecte vnitā. si cū & illū in se. & se
in illo manentē p seuerēt. nō q; vl tuē vnū dicat cū deo. sicut vnū
sūt pat⁹ & fili⁹. q̄nus qui adhereret deo vnus spūs ē. Legi hoc. & non
illud nō legi. Non dico de me qui nichil sū. & nemo plane ī demen
sine de ira sine de zelo. vituperabit. illā vnigenti uoce. ego & pat⁹
vnū sum⁹. Et tū ego licet pulus & vanus. tirtus quidē scripture aut
veritate. minime illud dicere verear. q; vn⁹ cū deo spūs sū. si vnq;
creatus fuero p tualis exp̄mentis deo me adhesi. ad instar vnius
illor qui in caritate manent. ac p hoc in deo manent. & deus in eis.
manducantes quodāmō deū. & manducati a deo. Nam de tali adhe
sione puto dictū. qui adhēret deo vn⁹ spūs ē. Nō ḡ dicat filius ego
in patre. & pat⁹ in me ē. & vnū sum⁹. dicat homo. ego in deo. & deus in me
ē. & vnus spūs sum⁹. Sz nūqđ pat⁹ & fili⁹ ut sint unū ē. & q̄ p unde
vnū. in nobis se manducant. sicut deus. & hō mutua se quadā in se
se manducatione trahunt. p̄ q̄ vnq; & si nō vnū. esse vnus
spūs cristus. Nōne. Nec illo nō insūt & atq; illi. & neq; una v
nitas vtroq; deinceps in nobis ē vnitatū dissimilitas p unus & vnū.
quā ū pat⁹ & filio vnus. ad hoc & deo vnū potāt q̄uenire. Tu si sapi
entiā accepta eris sapientior. prudentior ad utens illuc quidem
p vnū. vnitatē sublimitatis vl natē. hic ō p unus eque vnitatē.
si nō longe alterū. q; inter sublimitas & naturas. Ne minui nēpe
a deo sua cuiq; & natā & sublimitatis cū patris filiiq; contingat
penur⁹ ē vnā. Vides illā ū vnitatē ē. cuiq; huic singulari sūmeq;
vnitati competē. Nam quoīn vnitas ubi numerus naturar. sub

stancia: dualitas. Et tñ vnus spūs dicat. et tñ deo aīa adhereus dr
ñ prudicat rerū pluralitas vnitati quic quā sciat nō cōfilio na
turaz. sz voluntatū cōsencio. Verūp̄ hanc ꝙ multa corda vnū. et mul
te aīe vna dicūt. sicut scripm̄ est. Multitudinis credentiū erat cor vnū
et aīa vna. Et hec ꝙ vnitas. Ceterū qđ ad illā que nō vnione stant
sz existat vnitate. Nō plane illā quedā in stat̄ huius mutua mandu
cio facit. qz ū sit. Est enī. sz nō cōiunctio vl' qī cōpositio. vl' tale aliqđ
qđ vnius nō est. Est aūt pat̄ filioq; natura. essencia. voluntas. nō ī
una sz vnū. Hoc uempe est illis est qđ vnitas. qz vnū sūt pat̄ et filius.
dicat̄ fieri de naturis. vl' essencijs. vl' volūtatibz. qz nō sunt. nō est qđ
dicat̄ vl' qz est. fiet nō factura est. sz natura. Sūt in se se pat̄ et filius. non
solū in effabili sz eaā in cōprehensibili mō. siu ipōz capabiles pat̄ et
capaces. sz sane ita capabiles vt nō parabiles. ita capaces vt nō pa
ciles. Nam vt in primo ecclīa cauit. in patre tot̄ filius. et tot̄ in verbo pa
tre. Est pat̄ in filio. in quo semp̄ & bene sibi placuit. et est filius in patre.
aquo vt nūq̄ nō natus. ita nūq̄ est sepatus. Homo p caritatē homo
in deo. et deus in homine est. dicente iohe. qui manet in caritate in
manet et deus in eo. Consencio qđē sz vt sint duo in vno spū. immo vn⁹
spūs sint. Videz ne dualitatē. Nōne idem p tō cōsubstanciale et cō
sempiternale est. Nūq̄ si adunata. sanctus est p vnū et vn⁹ ipāz qz in nulla
differencia vnitatū. quā qđē ū pat̄ et filio vnus. ū hoi et deo vnū ponit
sine nature. Non possūt dici vnus pat̄ et filius. qz ille et filius est. vnū ni
dicunt̄ et sūt. qđ vna omīno illis et nō cuiq; sua substancia est. Ho
cont̄ homo et deus qz vni⁹ nō sūt substancie. Hanc vnū quidē dici nō possūt
vn⁹ tñ spūs certa et absoluta veritate dicūt̄. si sibi glutino amoris in
hereant. Quia quidē vnitate. nō tam essencijs coherencia fiat. qz
sine mencia volūtatū. Patet ni fallor sanctū nō tñ dualitas sz et distin
tas vnitatū. vna in vna. altera in diuersis existente essencijs. Ad tam
dilatans a se. qz vnitas pluriū et vni⁹. Ita int̄ vnitates vt diu determinat
vn⁹ et vnū. quo p vnū quidē in patre et filio essencia vnitas. p vnus q
int̄ deū et hominē. nō sz sz sentanea quedā affectionū pietas deligna

cū adiectione tū eccā pat' ⁊ filij' sanctissime dicūt' vnus' vbi cau
sa vnus deus. vn' dns' ⁊ q'cqd aliud ē q' a se quisq; ⁊ nō ad alteru
trū dicā. Si quidē nō ē illis diuisa diuinitas siue maiestas' nō
magis q' iuba vl' cēncia' nata. Semper hec ipa omnia si pie cō
sideres. nō diuisa seu diuisa in illis sz vnū sūt. Q'mus dixi. vnū
sūt ⁊ nō illis. Ad illa vnitas. qua multa corda vnū' ⁊ multe
aīe vna legunt' per cenlenda vt ros nomine vnitatis. compa
ta huic. q' nō multa vnit' sz vnū singlariť signat. Ergo singla
ris ac sūma illa ē vnitas. que nō vnione constat' sz ertat cēnitate.
Per sane hanc spīalis illa pīlata manducatio facit' q' ū sit. Et
cū. Vulco mun' eā facere putauda ē. cēncias qualitūq; mutho.
seu consensio voluntatū' q' nō sūt. Una cū illis vt dictū ē. ⁊ cēn
cia ⁊ voluntas. Ergo vni nō consentius. nō spoliato. nō copulato. aut
tale aliqd. Duas cē oport ad unā voluntates vt sit cōsensus'
duas eque cēncias ut sit cōunctio siue vnio p cōsensū. Nor
nichil in patre ⁊ filio' quippe in cēncias duas. ū duas habentibz
voluntates. Una ē vtraq; res illis. vl' pot' vt pīlatū me memini.
vnū duo illa in illis. vnū ⁊ cū illis sūt' at p̄ ipī sicut in cōphen
sibilē. ita in compabilē in se manentes. uere ⁊ singlariť vnū
sūt. Si quis tū inter patrē ⁊ filiū dicat cē sensū nō intendo' dū ū
nō voluntatū vniōnē. sz vnitatē in tellegit voluntatis. dic qui
dū ⁊ hominē. q' pius erunt ac distant ⁊ voluntatibz ⁊ substan
cijs. longe alit' in se manere sentiūt' idē nō substantijs sed vo
luntatibz sentientes. Et hec vnio ipis. ⁊ mundo voluntatū.
⁊ consensus in caritate. Felix vnio si exprimaris' nulla si compara
ris. Nor erpti. ih aūt ad hec deo bonū ē. bonū plane' si omī er
pti pīlē ad hec eris. Ales ē qui pīlē ad hec erit deo' si qui in do maneat
tanq; dilectus a deo. dū nichil omnino' in se tractet vitalium diligen
do. Ergo cū vndiq; in hereant sibi homo ⁊ deus. in hereant autē
vndiq; intima mutuatq; dilectione in uiscerata alterutrū sibi'
pīs dm i hoīe. ⁊ hominē in deo ē haut dubie dubium. Sz homo

quidē ab eterno in deo tanq̄ ab eterno dilectus? cū scriptura sit que
dicāt. q̄ dilexit & gratificauit nos i dilecto filio suo ante mūdi
cōstitutionē. deus ē i homine. ex quo dilectus ab homine est.
Et ita ē homo q̄dē i deo ē. & q̄n i homine deus nō ē. deus autē
i homine nō ē. qui nō ē indeo. Manere autē i dilectione nō potest.
& si forsitā ad tempꝰ diligat nō dilectus. Potest autē nōdū dil
gere eā dilectus. Quoq̄ quonq̄ stabit. q̄n ipē prior dilexit nos?
Porro cū diligit eā diligebat? & hō i deo & deus in hoīe ē. Et autē
nūq̄ diligit. & stat q̄ nūq̄ dilectus ē. ac ꝓꝑ ꝙ ipē i deo. ꝙ dꝰ in
ē. Licet dicta sint ad dandā differentiā inē illā & ineriorē. qua
pat & filꝰ vnū sūt. & illā qua adherens deo aīa vnus spūs ē. ne
forte q̄ legit de hoīe manente i caritate. q̄ in deo manet & deus
in eo? & nē de filio q̄ nichilominꝰ in patre sit & pater in ipō? parcuta
tet ad optati ꝓgressum & vnci. Ipse g̃ absolutus. reuerendū nob
ad illū qui palat inē lilia? q̄ inde exaltus huc factus ē vbi hui.
vnū nā nō oriole. vos nudiabus. Et ia quidē loci ipē duos in di
lectus poluerā. siue q̄ beatꝰ palat candidatoꝝ qui vtus & candi
ē? siue q̄ ꝓores reapit ad pcuerendā in corpe suo q̄ ē eccla. ꝓ
quibꝰ s in carpeandis. se ipm̄ sciat peccm̄. & ꝓccm̄ nō sciat? vt de
struerēt corꝑ pcī. an aliquādo cōplantati fuere peccantes.
ecclīq̄ ulnas in ipō iustificati gratis. Modo ciuis qui occint. &
satis fore reor. nō in peroratione loci? sed fine sermonis. Ser
mo dei ueritas ē? & ipē sponsus. Moltis hor. audire cetā. Is cū au
dier & minime obedier illi. vacuus interim & ieiunus q̄dāmodo remaner.
omino tristis & querulus q̄ platus in vacuū sit. Si autē obedīt
fuerit. nōne ē ꝓbū videbr in quadā ecclesiē copulentiā. q̄ vbi
apus accellit. utpote refectū quibꝰdā fructibꝰ obedīe? mellae singu
bꝰ? Inde ē q̄ in apokalipsi legit. Ecce sto ad hostiū & pulso. Si
quis audierit vocem meā & aperuerit ianuā? introibo ad illū & ce
nabo cū eo & ipē mecū. Videt applari huc seculus & apō ipsam
sententia dñi. vbi dixit q̄ ubi suū nō reuertet ad se vacuū? sed

plsabē ꝙ facer ad qđ mlir illud. ℟ Non reuer in ſt ad me vacu
ū vl ieiunū: ⁊ quasi ꝑſpe in omib; agens. ſaturabr lonus actib;
eoꝝ. qui in dilectione acquieſcent illi. Denicꝫ vſu loquendi ſermo
mpletus tūt dicit. cū fuit mancipatus effectui: qđ videl tā diu
manis ꝙ macer. at ꝗdām tamelic; fit. don ope impleat. ℣ audi
ꝑñ q ſe dicat alo alu. ℣ Deus inqt alis ē. ut facia voluntē patris
mei. Verbū vbi ē. apte indicamus ee suū alūi factū lonū: ſi tū in
veneit illud int lilia. ⁊ ē int virtutes. Aliocn ſi ext repit. ꝙ ſi lo
nus qđ male ē videt alis: nō tangit illū is qui pascit int lilia.
Verbi causa. nō repit elemoſinā de manu raptoris seu fenera
toris. ⁊ ā de ypocrita quide. q cū facit elemoſinā facit tuba can
ante se. ut glōriet ab hominib: ⁊ neqꝫ oꝛōnē illi⁹ alicui ꝰ evadiet.
qui amat orare in angulis plateay. ut ab hominib videat. ℟ Tempe
oꝛō pctoꝝ execrabilis erit. ℟ Frustra qꝫ offert munꝰ suū ad altare: q
conſcⁱ ē ſ. qđ frat⁹ suus hꝫ aliqđ adūlus se. Denicꝫ nō respexit
ad eam munera. qđ nō recte ambularet cū fre suo. Delle scō ꝙſſa.
cā ab hominabat sabba ⁊ neomenias ⁊ ſolemnitates iudeoꝝ: ut ita
manifeſte ꝓtestaret odille ea animi suā ⁊ dicebat. Cū veneritis
ante cōſpectū meū: qs queſiuit ea de manib viris? Credo non
redolebant lilia manꝰ ille: ⁊ ꝙtēa respuebat munꝰ qui pascit
ſicut int lilia. ⁊ nō int ſpinas. Qđ si ſpinosas habebant ma
nus qbꝫ arebat: manꝰ vre ſanguine plene fuit. Et manꝰ elau pi
loſe erant ſpinosis ſimulesi. ideo nō fuit admiſſe ut ministra
rent scō. Deceꝛ ne ⁊ tūt nos aliq fiant. quoꝝ nō acceptet mu
nera ſponſus: eo qđ nō redoleant lilia. Etenī si in die ieiunij
mei ſueniat voluntas mea. nō tale ieiunū elegit ſponſus: nec
ſapit illi ieiunū meū. qđ nō illū obedie. ⁊ meū voluntatis ꝑpe
ſapit. Ego aūt nō tolū de ieiunio ⁊ de ſilentio. de vigilijs. de oꝛōne.
de lectione. de ope manuū: postremo de oīi obſeruancia monachi.
vbi meum voluntas sua mea. ⁊ nō obedia magīt⁹ sui. id ipm sen
tio. ꝙnimme ꝓſus obſeruancias illas ⁊ ſi bonas in ſe. tū int lilia.

in ꝑ virtutes reuluerim deputandas. Vz audiet a ꝑpha q̄ eo modo ē. Nunq̄d tale ē obsequiū q̄d elegi diat dñs ⁊ addit. In die ieiunij ⁊ tuor. ī uenīē voluntates tue. Grande malū ꝑpa volūtas. qua fit ut bona tua bona nō sint. Oꝑtet ꝓnde lilia fiant q̄ hui⁹ modi sūt. ⁊ nichil omīno q̄d ꝑpa voluntate in q̄uatū fit. gustabit is q̄ pascit ī ꝑ lilia. Sapīa ē. attingens vbiq; ꝑ mūdiciā suā. ⁊ nil in quinquatū meā ī currit. Ita ḡ int̄ lilia pascit amat sponsus. id ē apud mūdos ⁊ mitia corda. Vz q̄lq; ē dōn̄ aspiret dies. ⁊ inclinent⁹ vmbre. Vmbrosus locus ē ⁊ cōdensus. nō intrem⁹ siluā ḡ ꝓfundi tacturi. nisi clara luce dieq; Jam em̄ disputatione longi⁹ inclinata ē dies. dū in vm abstrahim̄ a blys lilijs. ⁊ sū uctus plurimū. au fastidiū omē detrahet odor flos. q̄d cū q̄ restare videt ē ꝓsens capīo. at illud modicū recondituꝫ unus. sic ⁊ cetera vniuersa carnalis hui⁹. Vz qui reuelat misteria abscōdit. ut confido cū pulsare cepero. ⁊ nō claudet ora loquentiū se cū familiare magis ē reserare. ⁊ sponsus ecclie dic ep̄r dñs tūr. qui ē lux oīa deus bñ dictus in scla amē. Sermo. lxxv.

Dilectus mūs mi ⁊ ego illi. qui pascit int̄ lilia. donec aspiret dies ⁊ inclinent⁹ vmbre. Nouissima tri capitoli hui⁹ tractanda pars ē. Et dubito in ipo ingressu. an nā postrimū eam iungā duab⁹ ꝑcedentib⁹. Nam possū in differentē vtiq;. Sine em̄ dicas. dilect⁹ mūs mi ⁊ ego illi. donec aspiret dies ⁊ inclinent⁹ vmbre. ⁊ ꝓpositū mū qui pascit ē int̄ lilia. ⁊ sine pausā serie. q̄d pascit int̄ lilia donec aspiret dies ⁊ inclinent⁹ vmbre. nō ꝓcuient ꝓtinus alligurans. Hoc tame refert. q̄d donec sīpno numeres. ī clusiuū oꝑtet intelligas. si medio ex clusiuū sensus neāt ē. Ecce nempe q̄d destinat sponsus pascī tam int̄ lilia. ubi aspiraverit dies. Nunq̄d simulat ecā cessabit sponsi intencio. ⁊ atq; ipa illi. Oblit. In eternū ꝓsequetur. s. Nunq̄d nunc felicē. cū vehementius. cū expeditius. Sit ḡ tale hoc dōn. quale ē illud apud mathe

ū. vbi narrat nō cognouisse mariā ioseph: donec peperit filiū suū primogenitū. Non eū p cognouit. Vel ete quale illud in psalmo. Oculi nri ad dnm dm nrm. donec misereat nr. Non. n. autem ē ai cepit misereri. Vel quale itē illud dñi ad aplos. Ecce ego vobiscū sū vsq ad cōsummacōnē scli. Non eū p non erit cū illis. Deū hoc ita. si dō referas ad dilectus mus in q ego illi: sin aūt ad qm pastē int lilia respicere magis. erit alio sensu accipiendū. Donec operiō ostenderē. quoū tunc dilectus pastī desiderat. cū aduenerit dies. Eternū resurrectionis si is dies ē. qđ ni multo magis pastī ibi int lilia inuenit. vbi hoc ad modū maior copia erit. Et paptanda quidē lucē consequencia. hec dicta sūt. Nunc iam ad nectre meū. toto licet lilijs fulgenti regno. sponsoq medio existente q delicianē. nō tū ē qđ dicta ē q pastī inuenta id quidē qđ ante solebat. Vbi nāq iam pōres quos sibi in corpe xpc. manūos mortosq quasi q̄bz dentibz discipline auctoris. afflictione sēlz carnis. q cordis extractione. Quis nesq cibū s iā erigit verbū sponsus. ceteris q̄bz factis seu operibz obedie. vbi oīe negociū otiū. solicitudo inutilis q affectus ires erit. Erāt quidē cibi. vt faciat voluntatē patris sui. si hic nō ibi. Quid. n. faciat facta. q pfectā ee constat. Denuq pbare iā tunc ē omnibz sās. que sit voluntas dei bona q bēplacens q pfecta. Et certe p pfectū faciendū supē nichil. sicut de cetero restat. nō fieri: ecpuri nō optari: ea vuere nō exerceri in ea. Nouē ipa ē quā instantissima prece. doch quidē adhuc. sicut i celo ita q interra pfia poscula. q eius iam delectet fructus. actus nō tangat. Non erit itaq sponso cibo opis alq: q: cesset necē ē oīe opus. vbi pleni ab omnibz pcipiē capia. Nam qui nunc tanē actu pcipiūt eam. Quis videam nūc. si qđ dicum stare possit. secdm illā sentenciā. qua pastī int lilia. candidatu ututū oblectari quidā i cpetrant. Nam q nos ipām inter

cetera nō ꝓterminꝫ. Dicem⁹ ne aut nō fore. aut sponso nu
nunc sapere tunc vtutes. Itemq̄ sentire alterutrū. demente
ē. Nz vide ne fore alias illis delectet. nā alias delectari. sz fortiā
magis potu q̄ pastu. Sane in tempe y corpe isto. nulla nīa bruꝫ
ita ad purū defecata erit. nulla ita suauis y mera. ut sponso
habilis sit ad potandū. Nz q̄ vult oīs hoīes saluos fieri dilligu
lat multa. y q̄ nō potest potandi interim facultate gluere. cuer
ceca ul' quippiā elutere lapidū. quasi arte quadā y quodā labore
mandendi. Erit cū erit vtus colabilis. ū pmet dente. ū fatigabitur
a mandente. vl' poꝰ nō fatigabit mandentē. que ebibentē absq;
opa delectabit. tanq̄ vuq; potꝰ nō electa. Denuq; sponsentē me
euangelio. qz de hoc geminine vitis nō bibā inquit. dom bibā illud
nouū vobiscū i regno patris mei. y de cibo nulla mentio ē. Sap
piam q̄ legit. tanq̄ potens crapulatus a vino. de cibo aut nichil
ibi penitus in uenit. Sponsa g̣ consciā mihi huic cū dilecto
patre mō lilia compilet y phibullet. sternit terminū quo
ad id dignaret. mimo sternū agnouit y phibuit dicens. donec
aspiret dies y inclinent umbre. Licebat enī vtrubz cū p̄ficere
potandū pocꝰ q̄ pascendū. Communere videt. y sucundo. qua
polt abū potus demore dari solet. Ergo qui hic manducat illic
bibet. eo tunc suauꝰ q̄ securꝰ gluturus. y ea ipa que scrupu
losius nō. y qdāmodo laboriosius quasi mandendo loquet. Nunc
iam intendam⁹ sideranre de illo die. y illis umbis. qui ille. que
iste. ille qua ratione aspirans. hec inqua potestate halrant
inclinari. Signant omīno dictū. donec aspiret dies. immo sin
gulariter. Solo quippe hoc loco ū fallor. diem aspirantē repe
rire nempe nō tempa spirare dicūt. Spirat homo. spirant
animalia cetera. quibz inclinent recipeatus aer vita ani
mat. Y quid hoc ū ventus. Spirat y spū sc̄o. y inde spū
sc̄o pacto g̣ dies spirans. qui ū ventus. ū spū. ū animal ē.
Quatq̄ ū spirans quidē. sz qꝰ signanꝰ sonat aspirans dictū

sit. ꝓ̃ter minus preꝫ̃ solui dictū. ꝫ̃ inclinanꝫ̃ vmbre. Denicꝫ
ad ꝯ̃ortū huⁱ⁹ corpꝰ visibilisꝫ̃ lumen. vmbre nō inclinane
ꝫ̃ ad nullanꝫ̃. Itaꝫ̃ pīn corpa querende hec res. Et si q̃ꝫ̃ spīta
les in venerimꝰ diem ꝫ̃ vmbras: tunc forsitan ꝫ̃ inclinatio hax.
ꝫ̃ illiⁱ⁹ aspnatio talⁱ⁹ elucebit. Q̃ illū diem de q̃ ꝓpha dicit.
melior ē dies vna in atriis tuis sup milia. corpeū apinat²: ꝫ̃
nescio q̃d tam nō corpeū apinet². Est ꝫ̃ ī mala significatione
dies. au maledīcere ꝓphe. Dicit aūt. ut ex visibilibꝫ̃ hys
quos fecat dñs. Itaꝫ̃ spīt̄alis ē. Jā vmbrā q̃ꝫ̃ ambigat spī
talē. qua marie obumbratū ē conapiens. ꝫ̃ ite eā que m
ꝓphā sic memorat². spūs aute sanctꝰ nram xp̄m dñm. sub vmbra
gentⁱ⁹ eius vnuenⁱ⁹ inᵗ² gentes. Ergo ego vmbras noīe. li
cacag' loꝛ arbuscula designatas aduersas potestates. que nō magis
sū vmbre vl' tenebre. sz ꝓncipes ꝫ̃ rectores tenebraꝝ ab aplo
phibent². similꝫ̃ in hereticis illis ex genere nō. filios vtiq; noctis
ꝫ̃ nō lucis neq; diei. Hec sicq̃ vmbre nō plane cū aspiraverit
dies in mchil reuocent². sicut a facie huⁱ⁹ corpis lucis. vmbras
corpeas nō dispgiere tū. sz ꝫ̃ penitus deputē videm⁹. Itaq; erūt
minime q̃ꝫ̃ crimⁱ⁹ nichilo. misericors tū. Erūt. sz inclinate
ꝫ̃ subdite. Denicꝫ inclinabit se inquit ꝫ̃ cadet. haut dubū q̃n
ꝓpheta umbraꝝ. cū diuinus fuit pauperū. Ergo nō natura de le
uē. sz potestaꝫ̃ subtrahet². nō pribit substantia. sz tñ sibi horā ꝫ̃
potestas tenebraꝝ. Tollunt² ne videant glām dei. nō ad nullanꝫ̃ vt
semp vtant². Q̃d ni inclinabūt vmbre². cū deponent² potentes de
sede. ponentq; scabellū pedū². Q̃d vtiq; oportet fieri circ. Nouissi
ma hora ē. nor ꝓfecit dies aūt appinquabit. Elpinabit dies. ꝫ̃ exspi
rabit nox. Nor diabls ē. nox angls sathane. ꝫ̃ si se trāsfiguret in
angm lucis. Nor eiꝰ antixp̄i. quē dñs interficiet spū oris sui. ꝫ̃ de
struet illū illustracione aduentⁱ⁹ sui. Nunq̃ nō dñs dies. Dies pla
ne illustrans ꝫ̃ spuans. qui spū oris sui fugat vmbras. ꝫ̃ destru
et larvas illustracione aduentⁱ⁹ sui. Aut si magis placet sim

plicat vbū in cluacionis accipe. nichilq; aliud in cluaci qđ
ad nichilari ē putandū: ne hunc ch̄ delirū seculū. dicim⁹ vm
bras figuras ⁊ enigmata scripturar. nec nō ⁊ sophisticas lo
cutiones. cauillacionesq; vboy. implicita argumentor: que
omīa veritatis interim lumē obumbrant. ⁊ parte cū cog
noscim⁹: ⁊ exparte pphām⁹. Verū aspirante die in cluabuntur
umbre: qⁿ occupante omnia luminis plenitudine. nulla pars
sup̄ē potūt tenebrar. Denuq; cū venerit qđ ꝑfectū ē. tunc ex
parte euacuabit qđ exparte ē. Hactenus de hys sufficere potat: si spiran
dies illa. ⁊ nō aspiratis dicta fuller. Nunc v̄ prantillo lic; ad
dita mento. ad hec aliqđ addendū existimo: numerū pueli grandi
usq; dubitatis ratione. Ego cū vt verū fatear. iam oli
nō pluali. in tā ꝑcliq; eloq; certu. ñ modicā va
care particulam. Solem⁹ aūt hac voce vti. cū vehemēt aliqđ
delideram⁹: ut vbi grā. cū dicim⁹ ille ad illū honorē. vt illā dig
nitatē aspirat. Deligna⁹ itaq; ꝑ vbū mira affluen
tia vehemēcia q; spē die illo. cū nō solū corda sc; ⁊ corpa. suo qđ
in genē spīalia erūt: ⁊ qui digni ī uenient⁹ in ebriabunt ab
vbertate dom⁹ dñi. ⁊ torrente voluptatis illi⁹ potabunt. Vel a
lit. Jam sās anglis dies sanctificat⁹ illuxit. spiritus illis mgr
impetu ꝑcus meat⁹ mellifluā sempitne dulcedinis archana
Denuq; fluminis impet⁹ letificat ciuitatē dei. sc; cuitatē eius dicē. sic
letificabit om. ha. ire. Cū aūt ⁊ nobis qui tūc in habitam⁹ spiritū
adueneri: certū nō modo spirans sc; aspirans. qđ dilatato animo ad
mittat nos. Vel ut paulo alacus repetam⁹ ⁊ dilleram⁹ lac. plas
mato homine deinno tre. plasmator sicut verus narrat hystoria.
in spiraut in faciem eius spiraculū vite: factus pinde illi dies
in spirans. ⁊ ecce inuida nox. callide impegit. die hanc. luce vsq;
simulata. Nam qui splendidi⁹ lumē sās pollicet. in opinatas
noue lucis effudit praui consilij tenebras. ⁊ ꝑmordys ouginis
mē tetrā caliginē. Ve ve nefa

erūt nesc intellexerūt ī tenebris ambulant, nescientes. ponen
tes tenebras lucē ⁊ lucē tenebras. Denic comedit de ligno mulie
mulier qđ ꝑ decēt serpens. uetuerat ēs. ⁊ dedit viro suo ⁊ cepit
illis de nouo qī dilectare. Nam ulco apti sūt oculi amboꝝ. ⁊ factus
ē dies ꝓspuranꝺ. inspiratiē cernendo. ⁊ sublimendo eꝝ spiratiē. Con
spiranerūt simūl ⁊ uenerūt in unū. adūlus dñi ⁊ adūlus xpi cū
serpente astuaa. mulieris blandiae. uiri mollicies. Unde ⁊ loque
batē mutuo. dñs scīz ⁊ xpc ems. Ecce adā factus ē qī unꝰ ex nobis.
qđ aduliz ī uriā lactantibz se peccatoribz accenullet. Inhat
die nalaī umili. Portauꝰ denic oīs impressū nobis caute
riū ꝓspirationis antique. cuꝰ uiic uiuente ī carne nra. cuꝰ p
hereditariā concupiscentiaā. serpens turū sue tentioni sedula
tatagit sollicitudine uendicare consensū. Propter ut diu hunc
diu malepere sēī. breue optantes ⁊ cito uerti in tenebras. qđ sit con
fectionis ⁊ tenacious dies. dū nō cessēt in ea caro ꝓcupiscē adūlus
spūs legiz mentis. membroꝝ ꝺiuina lex rebellione in fragabili alli
gue ꝺedicat. Itaq; dies ꝓspuranꝰ factus ē. Ecce tunc. u. ⁊ deinceps
qs ē homo q̄ uiuet ⁊ nō uidebit mortē. ꝺicit ꝓnatis. ego nō mutꝰ
puū ꝓ mia. ne electos scīz xpc qs omia sūt. die fatiget molesta ꝺe
fectio qua captiuꝰ ducūē ⁊ qī in lege ptī. que ē in membris ipoꝝ.
Horrent nimirū egerrimecq; ferūt. turpē captiuitatē ⁊ crudē ꝺeten
tionē. Attamen pīn respirare a conspiratione antiqua ⁊ iniqua. qm
breues dies hoīs sūt. ⁊ nute sane eripiat nos dies respiranꝰ. qūs nox
ꝓspiranꝰ abolebat. et ne caliginis tenebris cetionibz in uolucialia ue
ris inā respiratio illa. Ju cō incipiat spūs uetustum cōcupiscē adūlus
carnē. Nunc si repugnas respiratiī. si spūs tuꝰ carnis mortificas re
spiratiī si hanc cū uitijs ⁊ cōcupiscentijs crucifigis respiratiī. Castigo
inq̄ corpus meū ⁊ in seruitutē redigo. ne forte cū aliis ꝑdicauerim
ipe reprobꝰ efficiar. Nox ē respirantis. ꝓmo qui ā respirarat. Vade ⁊
tu fac similē. ut te respiratiē ꝓbes. ut diem denuo in spiritū tibi
noueris illuxisse. Per nox mortis ꝓnalebit adūlus redintiū hunc

dicī magis aūt in tenebris lucet. ⁊ tenebre eū nō comp̄henderūt. Iustū nō recipit vita decedente cedere lumē vite. vt nemini grueniat q̄ sic mortuus. assignandā censeam vocē illā. ⁊ nox illuminacio mea ī deliciis meis. Cū nī claritas videat. nube vl' pocius fece corpis euolute. ⁊ Christ sine dubio vinculis solutis corporis. inter mortuos liber. ⁊ inter cecos videns. Nam quēadmodū olim omī oculo caligante p vnūlū egyptū. solus ī tenebris mediis clare videbat ipls videns dñm. ⁊ ipsi illi. dicente scriptura. q; ubicumq; ille erat. lux erat. sic sic inter filios tenebrarū in terra mortis caligine fulgebūt iusti. ⁊ videbūt eo vtiq; clarius. q̄ ceteri corpm umbras.

aīa Nam ⁊ hij qui nō reliquauerūt. ut cū quelicerūt in spiritus dei lumē. ⁊ sol iustitie nō ortus ē eis. hij inq̄ ibūt de tenebris in tenebras densiores. ut q̄ in tenebris suīt tenebrescant adhuc. ⁊ qui vident videant magis. vbi nō inconuenienter forsitan adducet ecclā sermo dñi quē dixit. q; habenti dabit. ⁊ habundabit.

q ei aūt nō hī. ⁊ qđ videt habere auferet ab eo. Ira ē. ⁊ addit in morte videndi. ⁊ nō videndi demū. Do cūi hij tuus. ⁊ minus. eo illu magis magisq; videt. dñe. ⁊ hos eripiat sitientes ner. ⁊ illos aliquando dies. que suīt nouissima vtriusq; extrema videlicet. ⁊ suprema claritas. Ex hīa nō ē qđ' deuiat omino vanus. nō ē qđ' addat plenus. ā qđ' hij nescio q̄d pleno amplec se aceruos plumuīt sedm̄ p multionē ad se factā. ⁊ promissionis q̄de verbū tale ē. Mensuram plenā ⁊ confertā ⁊ coagitatā ⁊ sup effluentē dabūt in sinus vros. Nu nō plus pleno quodāmodo ē ee videt. q̄d sup effluit. Porro placide audies plenū ⁊ plenū. ⁊ te legisse me numeris in etiū ⁊ vltra. Ergo is cumulus aliquando erit diei. Ipa inq̄ addicet ad mensurā insipiate plenitudinis aliquando copiam. sup̄ modū hīs sublime pondus glē operans. ita vt redundet in corpa sup effluens claritatis adiectio. Iam de causa enī nō spūalis. sz aliquando dicta ē. qđ' addat ad spiritalem. hoc significante spū sco p adiectā ꝓpositionē ad. q; qđ illa

ur illuminat hos ista adornat sonis et stola gle induit eos. Itq;
ad tanta pdanda ratione vocabit. qđ ē alpurans. Et si vultis scire
dies alpurans ipē saluator ē quē exspectam⁹ qui reformabit corp⁹
humilitatis nr̄e cōfiguratū corpi claritatis sue. Nam et in spurans
nuncupat ideō ipē ē. ideō quia nos respirare pius facit. in
lumine qđ inspirat ut cum et nos dies respiremus in ipō. ideō qđ
mutuo nr̄ homo renouat de die in diē et renouat in spū mentis sue
ad imaginē ei⁹ q̄ se creauit. ideō pūs dies ex die et lumē exlumine.
Cū ig̣ duo in nobis p̄cedant dies. vnus qđē in spurans p corpis vita.
alt̄ ī respirans in sanctificationis gr̄a. singulis alpurans mutue
rationis gl̄a dare. p̄tō aliqū ad impletū in corpe ur. qđ p̄cel
sit ē capite. magnū vtriq; pietatis sacramentū. et ipse testimoniū
ī qui ait. Vnuūtabit nos post duos dies. in die tria suscitabit
nos et vuem⁹ in conspectu ei⁹. sciem⁹ sequamq; ut cognoscam⁹
dn̄m. Ipē ē itaq; angli pspicere stupuerūt. sponsus eccl̄ie dn̄s
nr̄. qui ē sup omnia ds̄ būdictus in scla. amen. Sermo lxxxij

Reuertere similis esto dilecte mi capree hinnulog ceruoz. Qđ semel et modo ut. modo reuocas. Qđ subitū in tā bre
ui euersū. Obsta ne aliqđ. et tuā obsta totū qđ nō ē
ille. sed ī ipam. Denicq; cū sis racionis nō expers. nō tū vt mod⁹ vi
det racionis ē compos. Sz ī in sensu illi ullateⁿ appare vereūdia
cū. q̄ sese sit ī moribz. Imo in tempans facere si. Nempe is ē qui
omnē inde triumphans captiuans q; pudoris sensū. sequentie modū.
deliberationis sibi. et oci modestie et opportunitatis neglectū queu
dā. et quādā in curā parit. Nā vide nr̄e quom illū pene ad hoc
incipientē ur. tā tū redire et flagitat. tuā accelerare rogat. et qđē
sicut in star vul⁹ alicuⁿ fere siluas. velocē cursus. vbi grā. capree hin
nulog ceruoz. Hic lucē ceruoz. et si pcto ē videoz. Ego ū quēadmodū accre
pi a dño. impūdo sat eloquij grēmio. spū in scriptura. et vnū. et pax
mea ler qui ī xpō credo. Qđ ni cruā dulce ac salutare epulū spē. de stipu
la rapida luta. tuq; granū de palea. et de testa nucleū. de osse medullam.

Nichil nū ꝙ luce q̄uis gustata cruē sapiꝫ ⁊ gluten mortē afferꝫ
Ꝛ cū qđ in ea rectū est. de spū sc̄o ē. Spūs aūt loquit̄ multa rete apl̄i
⁊ illi⁹ pulcra multis tpē multiū velamē tenet. Quare. nū qz ad hūc ve
lamē positū ē sup eos? Itaqz qđ sonat littā illi⁹ ē. qđ signat meū
aūt pplm illi mundatio mortis in littā. nū vita in spū. Nam tpē ē
q̄ mundiat. dat quippe intellectū. Nu nō vita intellectus? Intellec
tū da nū ⁊ vita aūt pplm dnō. Intellectus nō remanet cū. nō hevet
in supficie. nō in stat cū palpat formulā. ⁊ pūda rimat. Geroliū
mas solut⁹ cynde veritatis cynnias. tota nuditate depuc. attollere
s. ⁊ aī pplm dice deo. Tetalu⁹ ego sup eloqa. ⁊ sic̄ q̄ inuenit spo. mlta.
Nempe ita regnū vitatis vim patit? ⁊ violenti rapuit illud. Verū
ille senior sitat qui de agro venieus. fortia tenet pli veteris et
tiesti. qui ptiesta hereditate doctus diligē tenuā. astuta fronte ge
mit anui⁹ sub graui iugo legis. ⁊ portatꝫ pondꝰ diei ⁊ est⁹. is inq̄
q̄ intellectū nō habuit fortis stat. ñ eaā ⁊ nō vult ñ in ultimis
a patre intrē domū comunq? Semipm fundans usqz ad hūc pria
pio symphonie ⁊ chori. ⁊ vitulū saginati? muier q̄ reminit cepisti q̄
lviū sic ⁊ q̄ iocādū. Ignare fies ī vnū. Et ꝫ dicta sint p distinctione
partis eccle. partiqz synagoge? quo ⁊ certus huic er illo⁹ prudencia
in manifestio⁹ fiat? ⁊ relictas illo⁹ ex huic misericordia fatuitate p̄munt
ur. Nūc ia scrutem̄ sponle vba. ⁊ sic conem̄ castos exp̄mere sñ amoris
affectus. ut nil in sacro eloqo tractone tarens. nil indecoꝝ in ep̄nū
ve resedisse appareat? ⁊ si in mentē venerit hora illa aī dūs. is em̄ spō
sus ē tñ uret er ꝫ mūdo ad patrē. similiqz qđ nūc animu gerēt sua illa
domestica eccl̄ia. nouā vtiqz nupta. cū se deseri cerneret q̄si viduā de
solatā vnica spe sua? apl̄os loquor. qui relictis omnibꝫ secuti fuerant
illū. atqz cū ipō p̄manserant ī tēptacionibꝫ suis. Si ꝫ inq̄ cogitauerit
mꝰ. nō in merito neqz ī congrue puto videbit. quāt de ablectu sñs.
tantū sollicita cetuallē de reditu? p̄sertim sic affecta ⁊ sic relicta.
Itaqz diligenti ⁊ ī digenti. hoc ipā dupler ratio erat cōmonendi de
lectū? vt quōd qđ p̄suaderi nō poterat q̄ uret ⁊ alterutrū vbi

cent pus? saltem pmissū dnus maturaret aduentū. Qđ eū ap
tat? postulat? simulē fore ferus. et ei? modi ferus que aurū agnoscēs
ē videnē? sapientis animi iudicū ē. cū nichil sanus felicitatur.
Hōne hoc cottidie postulat? eū dicit i oratione. aduenias regnū tu
ū? Ego eū pter agnitatē. exclamo nō min? signanter erpmi eā
in firmitatē? etiē serus in caprea. cratis i hyemulo. Vult itaq
eū vt ñ videtur. et si eū potestate venire. nō tñ in forma dei in iudi
cio apparere? sz sane inea qua nō ñ natus. sz et pnulus natus ē no
bis? idq solo de in firmeū femineo sexu. Cur hoc? Nempe vt ex utroq
cōmoneat? in firmo mutescere in die ire? memineritq in iudicio miām
sup exaltare iudicis. Ferū si iniq?tates obseruaueris? eā elector quis
sustinebit? Altra nō fuit munda i aspectu ei? et in angel? suis reperit
prauitatē. Iudi denuq scām et electū. qđ dicat deo. Tu inq? remulsisti in
iquitatē pēi mei? pphar orabit adte oīs t. in tēpe ap. Opus itaq hūt
sā? pcīs exorare. vt dei misericordia salui fiant? qđe nullatenus
nō ?fidentes. Quis eū pecauerit? et egerit mia. Vt g? ai ureus fuit
mūe recorder? rogat? ab illa apparere in mūe habitu. de q? apls. et ha
bitu inq? in ventis vt homo. Necessarie quidē. Si enī eū hoc q?
tempamento. tanta erit i iudicio equitas. i iudice fortitas? et manetia
et sublimitas. nouitas in facie ipa rerū. vt sedū pphām nō possit
cognata dies aduent? et? qđ putas fuerit si ignis? flumen? ille. dñi
loquor omipotentē. in illa sue diuinitatis? magnitudine. fortitudine.
puritate. venilz? et? folū qđ vento rapit? sed ostendit? potentiam
sua? et stipula sicca plectuntur? Et ho ē inq?? et qs videbit eū? Et qs
stabit ad videndū eū? Quotiens dñs nobis ablatz hoīe exhibentē.
nemo hominū ferret? ut pote claritate inaccessibilē. celsitudine i
attingibilē? i ꝓhensibilē maiestate? Sed? cū ex arcerit in breui
ura et? qua grata apt? filios grē apparebit blanda quedā vlio ho
minis. sane firmamentū fidei. spei robur. fiducie argumentū? qđ
sah grā et mia sat i seos et? et respectus in electos illi? Denuq ipe
pater deus dedit filio iudicij potestatē? et nō qz sinus sz qz filius homi

nus ē. Quere prem̄ mūā. Vult ꝓhomm̄e homines iudicari. quo
in tanta trepidacione ⁊ p̄turbacione malor. electis fiducā prebet
nature simulitudo. Predixerat quondā ꝺ̄s scō dauid. orans ꝑ̄ ⁊ pro
phetans. Deus inquiens iudicū tuū re. da. ⁊ iusti. tu. re. Ex negt
hr dissonat. ꝓmissio facta ꝑ angl̄os. qui eo assumpto ita ad aplos
loquelant̄. Hic ih̄s qui assumptus ē a vobis in celū. ⁊ ita ueniet
in celū. ꝺ̄s ē in ip̄a corpis forma. atq; substancia. Iquet ex omib⁹
hijs. sponsā habere in sē diuinū consiliū. ⁊ multerū supne volun
tatis minime ignorare. q̄ sub umbra. in bellū. in bestiū. in
manciū. natiā in firmioē vl̄ poci⁹ in ferioē. q̄ iam infirma
nō erit in iudicio exhibenda. ⁊ oranus affecta. ⁊ spū ꝓphetans
enūciat. quatenꝰ qui celū tramq; mouebit in vtute sua. actutus
potencia cōt̄ in sanctos. suauis michi omn⁹ ⁊ mitis. ⁊ q̄s om
nino vnus appareat ꝑ̄ electos. Vbi hor q̄ addi potest. q̄ ad dis
cernendū alterutrū⁹ a se. opus erit quodāmodo hinnulo q̄ illi
cū saltibz luminibz capree. quatenꝰ videre ⁊ discernere in tanta
multitudine. ⁊ in tanta cōfusione pollit. in q̄s nā salute aptear ⁊
tūlure. ne forte stringat nullū ꝑ impio cōculcari. aī in ira plas
firmiter. Sā q̄tū ad impios necesse ē impleat ꝓphia dauid.
immo sermo dn̄i loquentis ꝑ os eor̄ q̄ cōminuā eos ut pulueri
aī facie ventꝰ. ut lu. pla. de. eos. Vide alius sermo quē paul⁹
ꝓphām p̄diuāt. impletus michi omn⁹ nūc cognoscet. aī ad an
glos redieus dicet. Calcaui eos ī furore meo. ⁊ cōculcauit eos ī
ira mea. Hi aut magis intelligendū videt. ut malos poci⁹
tūlure. atq; ī bonos salure hinnulus nō deberet. nō attendo. tan
tū cogitet saltus dispositurū ira ī dilatiōnacioē bonor malor.
Sā ⁊ a nobis si bñ memini ita dictū ē ī sermone altero. ubi
caplin idem alibi supra ⁊ ab actore positū. ⁊ ame expositū nūc
omiū repetē. Verū ibi tedia dispensacionē q̄ gr̄ē que in pre
senti vita alijs datur. alijs nō dat. multo quidē iudicio dei q̄ cr
cultor. salure ⁊ tūlure io hinnulus dictus ē. Hic aut tedia

vlcīa ac varīa tribulacōne meritor. Et forte quia sensui videatur
a scripturis extremū capti hui⁹ qđ quidē pene oblitus fuerā. Dicens
nāqz similis est dilecte mee capree hinnuloqz cervoy: addidit sup montes be
thel. Per m̄ i domo dei qđ sonat bethel. mali montes fiunt. Cū obrem sa
lueus in eos humulus qz nō cōculcat nē lentificat. vt scriptura impleatur
que dicit. montes & colles cantabūt cora deo laudes. Et quidē sūt quos
sedm ewangliū tollit fides compata sinapi: sz nō sūt montes bethel. Et
cū quacūqz sūt bethel, minime eos tollit fides. sz colit. Qđ si p̄cipat
& potestates. ū nō & cetā multitudinē creator spiritaū agminā. celoqz v
tutes montes sūt bethel. vt de hys i telligam⁹ dictū. fundamenta ei⁹ in mō
tibus scōr: nō tame is humulus vilis ac reprehendus. qui sup tā excellē
tes montes vilius ē apparere. tanto melior anglis effectus. quāto differen
cius p illis nomē hereditauit. Qđ cū i psalmo legimus minoratū ab
anglis. Necz cū ideo nō melior q minor: ū contraria sūt loca apli
& ysa. quippe habentes eūdē spiritū. Nam si dignationis fiunt quod
minoratus ē. nō necitatis: nichil plane lucrati p̄scribit sz attribuit.
Denqz minoratū ysa plibuit nō minorē attollens graīa & excellē
tiam. Nam & minoratē natā recusat & minoracionē excusat
causa. Nempe minoratus ē qz ipē voluit: minoratus ē sua voluntā
te. & nā necitate. Sic miserari fiunt. Que nā p̄dicio sz
p̄fecto excellit pietatē. quidqd maiestatē vilitē depellē. Quamqz ā
apli tacuit. hoc magnū magne pietatis archanū. sz ait. Eū autē
qui modico qz angli minoratus ē. videm⁹ ihm p̄pter passionē mortis.
gla & honore p̄coronatū. Et sz diuina p̄notē & similitudine humuli
quatus sponsū ea mysta sermonē sponse. ablqz maiestatis in mira
culum. Qđ dico ablqz maiestatis in mira? qñ ū in firmitas i
honorata remanlit? humulus ē. pusillus ē. capreeqz similis p
hibetur. nēqz factus ex muliere. Vtiamē sup montes bethel.
attamē excelsior celis factus. Non dicit excelsior celos vl ex
vl celibus: sz excelsior celis factus. ne quis putet de illa natā
dictū. in qua ē quē. sz ex vbi p̄fert anglis. melior nichil

mun⁹ plñter effectus. ⁊ nō dicit manens vl' exīstens melior. Ex quibz appareret qđ' nō in meo qđ' absēno ē. Iz ecīa in eo qđ' tempe factus ē. omnē s eminētīa vendicet sup̄ omnē p̄cipatū ⁊ potestatē. sup̄ omnē denigz creaturā. vt pote p̄mogenit⁹ oīs creature. Itaq; qđ' stultū ē dei. sapientius ē hoīb; ⁊ qđ' infirmū ē dei. fortius ē hoīb;. Hoc quidē apls. Michi aūt videtur errare. si quis ecīa sapiē ⁊ fortitudine angloꝝ p̄ferendū non dicat idemtidē stultū in firmitatiz dei. Ita ꝙ plēus locus aptabit ꝺuenienter vnūsali ecclē. Jam ū qđ' ad vnā singlarē aiam spectat. nā ⁊ vna si dīm dulcē sapientē. vehementer amat sponsa ē. quisq; spūalis inspectionē adueritere potest. qđ' s inde p̄ū respondeat experimentū. Ego ū quicq̄d illud ē. qđ' in me de qui⁹modi expressionatū ē. eloqui cōīa nō verebor. Nam ⁊ si vile forsitan cū sincerē audītū ⁊ despicabile videat. nō mea refert. qz qui spūalis ē nō me despiciet. qui tm⁹ nō me intelliget. Licetamē si in aliū illud sermonē seruauero. forte nō deerūt q̄ edificent in hys. que exorsus interim dīs respirabit. sponsus ecclē ih̄c xp̄c dns nr. qui ē sup̄ ē oīa deus bñdictus in sēcula amē. Sermo lxxv.

Reuerere meū. Iniquet nō ad ea quē reuocat. affluēte tm. idqz nō longe ante. quippe qui dū ad huc aberat. reuocari videt. Interpellatio reuocatio. magni vnius amoris. magne alterī⁹ amabilitatis in dictū ē. Quis sūt illi tm rritatis cultores. amatoriiqz tam indefessi sectatores negotiꝝ. quoꝝ alterū p̄sequit. alterā virget tam inquiet⁹ amor. Et in quidē vt memini nec p̄multionis. in cubit assignare hunt locū vbi ⁊ aīe. Iz ad h̄ nr digne nō aliquātisp̄ fiat. plius adiutorio vbi egrotme fateor. Et certe sermo decuerat magis. magis exptū magistri consciū sā ⁊ archani amoris. Iz nō pollū officio de ea meo. non vīs omīno vere. Peccatū meū video ⁊ nō cauco. vos me cogitis. Prolixius cogitis ambulare i magnis. ⁊ in mirabilibz super me. Heu quā vereor ne sub inde audiā. Quare tu enarras de

lunas⁹ meas.⁹ ⁊ alluuus sacramentū meū p os meū.⁹ Audire me tū.
hominē qui loqui trepidat.⁹ ⁊ tacere nō potest.⁹ Reuelabit forsitā
aulā ipā trepidacio mea.⁹ magis aūt vīa si supueneriit edificacio.⁹
forte hec lacme pr̄ videbūtur. Reuertere ait.⁹ vbi abibat.⁹ ⁊ reuoca
t.⁹ Dns hui⁹ rei reuelet mutabilitatis sacramentū.⁹ Dns nr̄ digne
explicet me ⁊ reducat vbi.⁹ Nunqd leuitate vtitur sponsus.⁹ Vñ q
venire seu denuo ire queat.⁹ qui totū implet.⁹ Quē deniq; motū
localē hēre possit qui spūs ē.⁹ Aut quē postmodo vl cuiumq; genus
motū das illi qui deus ē.⁹ Et quippe ī mutabilis.⁹ Verū hec qui po
test cauē capiat. Nos aūt in expōcione sac⁹ multiformē eloquij. caute ⁊
simpliciter ambulantes. ferami⁹ morē scripture. que nr̄is verbis sapiam
ī mysterio absconditā loquēt. nr̄is affectibz dm dū figat. inclinet no
stē rerū sensibilū simulitudinibz.⁹ tanq; quibzdā vilioris materie poculis.
ea que p̄cepta sūt ignota ⁊ inuisibilia dei. mentibz ꝓpinet humanis.
Sequam⁹ inde ⁊ nos eloq; casti ⁊ suetudinē.⁹ diramusq; vbū dei sponsū
anime. pur vult ⁊ venire ad aiām. ⁊ iterū dimittere eā.⁹ tantū vt
sensu aīe. nō vbi motu ultra fieri sentiam⁹. Verbi gr̄a. cū sentit gr̄am.
agnoscat p̄sentiā.⁹ cū nō absentiā querit.⁹ ⁊ rursū p̄sentiā querit.
dicens cū ecclēsia. Trahe me. Post te. Trahe tua dō. rec.⁹ Ad ni
requirat.⁹ Neq; enī subducto sic tam dulci sponso. interim aliquid
aliud nō dico desiderare.⁹ sz nec cogitare licebit.⁹ Restat g⁹ ut absentē
studiose requirat.⁹ reuocet abeuntē.⁹ Ita g⁹ reuocata vbū.⁹ ⁊ reuocatum
desiderio aīe.⁹ sz eius anime cui semel in dulcedine suauitatis sue.⁹ Nun
qd nō desiderū vor.⁹ ⁊ valida. Denique desiderū pauper euadunt
dns. Verbo g⁹ abeunte. vna interim ⁊ assidua vox continuū desideri
ū eius. tanq; vnū ⁊ assiduū reuertere. dū veniat. Et nūc da tu aiām.
q̄a frequēter vbū sponsus inuisere soleat.⁹ cui assentus omnīū oci
ū dedit.⁹ et ego huic ī cunctant⁹ alligno vocē pr̄ ⁊ nomē sponsi. nec
ab ea penitus loci qui ī manibz ē cōtinerim alienū. Talis nempe ī
duatur loquens. Quē. n. reuocat. eius ablq; dubio. p̄bat se meruisse
p̄sentiā ⁊ si nō copiā.⁹ aliqn nō reuocasset illū. sz vocasset. Porro re

uocacionis verbū. reuerere ē. ¶ Forte ideo subtraxit se. quo audius re
uocaret. reuereretur locutus. ¶ Nam & aliquādo simulabat se longius ire.
nō qđ ij volebat. sz volebat audire. mane nobilcū quū aduesperasset. et
rursū alia vice sup mare ambulans. cū apli nauigarent & laborarent
in remigando. quasi volens pterire eos. ū tunc quidē illud voleret.
sz magis ptare fidem. & elicere precē. ¶ Denuq; sicut aut euangelista.
turbati sūt & clamauerūt. putantes fantasma ee. ¶ Ergo ih̄s modi
pia simulacionē. immo salutarē dispensacionē. qū tunc corpalit
verbū corpus infirmis exhibuit. ¶ Non cessat idemmet vbi spūr. modi
suo spūali cū deuota sibi aīa sedulo agere. ¶ Pretereuns reuerti vult
abiens reuocari. ¶ Neq; cū ij irreuocabile verbū. ¶ Et & redit p bene
placito suo quasi visitans diluculo. & subito p bonis. et ne hoc illi
quocūmodo dispensatorū. reddere v̄ voluntariū ē. utrūq; aūt plenū
iudicij. ¶ Et penes ipm̄ hoc ratio. ¶ Nunc ꝑ consilium ī aīa fieri huius
cenodi vicissitudines cursus & reditus vbi fieri aut. ¶ Vado & venio
ad vos. ¶ Tē. modicū & nō videbitis me. & iterū modicū & videbitis me.
O modicū et modicū. O modicū longū. ¶ Die dñe. modicū dias qđ non
videmus te. ¶ Saluū fit vbū dñi mei longū ē & multū valde timus. Re
ciprocāe utrūq; verū. & modicū meritus. & nō modicū votis. Habet
utrūq; in ipsa. ¶ Si mora fecerit mgt expecta eū. qz uenies nō tardabit.
Quomō nō tardabit si mora fecerit. nisi qz qđ ad meritū & plusq; sa
tis ē. nō ē tū satis ad desiderium. ¶ Porro aīa amans vehemēter tra
hit deliciosi dissimulat merita. maiestati oculos claudit. aptat vo
luptati. ponens in saluatore & fiducialiter agens in eo. ¶ Interpida denuq;
& verecundia reuocat vbū. & cū fiducia repetat delicias suas. fiducia
literrate vocans nō dñm. sz dilectū. ¶ Reuertere dilecte mi. ¶ addit. simi
lis esto capree hinnuloq; cernuoz. sup montes bether. ¶ Et illud postea.
¶ Nunc ꝑ sustinete modicū qđ insipientie mee. Volo dicat. nam & hoc
pactus sū. quomō mecū agat in ea modi. ¶ Ad expedit quidē. sz prodest
sane ut plim. & si pterierit vos meā insipientiā redarguet. Si non.
meā insipientiā ulciscet. Faciet & hi ad uenerit verbū in mi

pienaa dico ⁊ plures. Cumq; lepus in trauerit ad me: non
lenti aliquotiens cū in traui. ⁊ dē ẽ lenti. affiuille recordor. ⁊ in
verbū ⁊ plenture potui in troitū eius. lenture nūq; ⁊ ne ertū quidē.
Nam vnde in aiam meā venerit. quo ve abierit denuo eam di
mutens. ⁊ qualis intrierit vl' exierit. eaā nūc ignorare me fa
teor. ſedm illud. uelas vnde veniat aut quo vadat. ſic et miru. q;
qđ ē au dutū elt. ⁊ veligia tua nō cognoscentur. Sane p oculos
nō in traui q; nō ē coloraū. ⁊ neq; p aures q; nō ſonuit. ⁊ neq;
p nares q; nō aeri miscet. ⁊ mecu. non in teat aerem ⁊ teat.
Neq; ꝺ p fauces. q; nō elt manꝰ vl' haustū. nec tactu comperi
illud q; palpabile non ē. Qua gr in troiuit. ⁊ in torte nec in
uit quidē. q; non deforis venit. Neq; cū elt vnū aliquid ex
hys que foris siūt. Porro nec deintra me venit. qm̄ lonū elt.
⁊ lao qm̄ non ē in me lonū. ⁊ lcendi eaā lupeꝝ mecū. ⁊ ecce lu
pra ⁊ verbū emineus. ⁊ ꝺ in terius q; meū curiolus explorator del
cendi. ⁊ nichilominus intra in uentū ē. Si foras alpexi. extra
omne exterꝝ meū comperi illud eē. ⁊ li intus. eaā qm̄ in terius e
rat. ⁊ cognoui verū eē qđ legeraā. q; in ipō viuimꝰ. mouemꝰ ⁊
sumus. ⁊ ille beatus ē in quo ē ipm̄. qui illi viuit. qui eo mouetur.
Queris gr cū ita sint omīno in ueligabiles vie eius. ⁊ vnde ad
ē notum. Viuū ⁊ efficax ē. moꝝq; ut intus venit. erpge fecit dor
mitantē aiam meā. ⁊ mouit ⁊ emollinit ⁊ vulneraut cor meū.
qm̄ durū lapideūq; erat. ⁊ male sanū. Cepit q; euellere ⁊ deltruere.
⁊ edificare ⁊ plantare. ⁊ rigare arida. tenebrosa illuminare. ⁊ clausa
reserare. frigida inflāmare. ⁊ nō ⁊ mittere prava in directa ⁊
aspa in uias planas. ita ut bn̄dicteret anima mea dn̄o. et omīa
que intra me siūt nomen scō eius. Ita gr in trans ad me aliquo
nens vbū ſponsus. nullis vnq; in notitiā suā in duys in notescere
stat. nō voce. nō ſpeae. nō in cessu. Nullus denuq; sius mortaliū com
pm̄ ē th. nullis meis sensibz illapsū penetrabilibz meis. ⁊ tamē ex
motu cordis sicut pfatus sū intellexi psentiā eius. et ex fuga vi

dor. carnalūq; compressione affectū. aditu potencia virtutis eius. & exclusione siue recalcitracione occultor meor. admuratus sū p̄ profunditate sapiencie eius. & ex q̄tula aiaq; eius dacione mor meor. exptus sū bonitate mansuetudinis eius. & exreformacione ac renouacione spūs mentis mee. ideō interiorus hominis mei. prepi utrumq; utrumq; spēm decoris eius. & exconcutu hor omniū simul. expauu multitudinē magnitudinis eius. Verū q̄ si omia vbi ablcellerit verbū. quodā ilico langor torpencia. pinde iacere incipiūt. ac si cacalo bullienti subtraxeris ignē. & hoc ū signū ablcessionis eius. tristis sit mens ē anima mea donec iterū reuertat. & soluo recalescat cor meū in tra me. idq; sit reuersionis indiciū. Tale saue experimentū de verbo habens. q̄d mirū si & ego vsurpato ū vocem sponse. in reuocando illud cū se abscondit. qui & si nō equali. simili tū desiderio feror. & familiare ū erit quo adiuvero p̄ verbi reuocatione. reuocacionis verbū. q̄d vtiq; reuocare ē. & quotiens clamet. vocans repetē amet. nec cessabo clamitare quasi p̄ tergū abeuntis ardenti desiderio cordis. vt redeat & redeat ū lenis salutaris sui. redeat ū se ipm. Dico vobis filij. nil interim aliud libet. & hoc oro vt nō vacuū veniat. sz plenū grē & veritatis more vtiq; suo. siue heri & nudius tertius. In quo ū similitudine capiee & humili exhibitū ut posse videret. cū veritas capiee oculos habeat. grā humili hilaritatē. Vtraq; res necessaria ū. & veritas q̄dē cū abscondi non possit. grā aūt cū nolit. Absq; tñ sine alterutra visitatio plena nō erit. cū & illa seueritas absq; hac honestate & hec hilaritas absq; illa dissoluta possit videri. Itaq; ē veritas sine ornamento grē. sicut absq; veritatis freno lenis & nescius modū. plerūq; & insolens ipa deuocio. Quam multas nō p̄fuit gratia p̄ repellē. peco q̄d temperamentū de veritate nō acceperit. & hoc cui plus q̄ oportuit cōplacere sibi in ea. dū veritē nō sūt. veritatis obtutus. dū non respexerunt ad capiee maturitatē. & magis aūt

se rotos hinnulo leuitate hilaritatiq; deterui. Inde factu ē. vt inq̄
quatum exulgare voluerant gr̄a p̄uarent. quibz vl' sero dici
potit. Gustes & dilate ch̄o sit seruire dn̄o in timore. et exultate ei
cū tremore. Diuerat namq; sēa aīa quedā in habundancia sua. nō
mouenda in eternū. cū subito seruit auersam a se facaem verbi. seq;
nō in motā hi eaā & elatā. & sicut in trishaa didicat apus fuille ē
cū munere quidē deuocionis. eaā pondere veritatis. Ergo nō in sola
gr̄a plenitudo grē ē. hi ni in sola quidē veritate. Qd̄ p̄dest tibi quod
te oporteat facere. si nō detur & velle & facere. Qd̄ si velis quidē.
hi minime possis. Quitos exptus sū agnita infirmitate trishores. &
ideo magis qd̄ iam confugere ad ignoranie excusacionē nō liceret.
scientes & nō facientes qd̄ veritas hortatur. Que cū ita se habeant.
neutrū sine alterō sufficit. Nam dei. nō expedit qd̄. Dū id tanq̄
facienti in qd̄ nouit & nō facienti. pari ē ei. Ite. seruus scies vo-
luntatē dn̄i sui & nō faciens digna. vapulabit multis. Et illud
p̄parte veritatis. Deo grē qd̄. Harpax ē eni. & p̄ burcellā mutu-
uit in ei bathanas. Judam loquit. qui accepto munere grē. qd̄ nō in unitate
ambulabat cū veritatis magistro. vl' pocius cū magistra veritate.
locū in se diabl̄o dedit. Iudi ad huc. Silauit illos ex adipe fru-
menti & de petra melle saturauit eos. Qs. Animia dn̄i menta-
ti sūt ei. quos melle silauit. & exadipe. Hij mentia sūt ei. facti
inimici. qr veritatē grē nō nouerūt. de quibz alibi dicit. Filij ali-
eni mentia sūt mi. filij alieni inueterati sūt. & claudicauerūt a semi-
nib suis. Qd̄ ni claudicarent vno grē pede stetit. & nō apponen
tes veritatē. Erit g̃ tempus eor in scla. sicut & principis ipor. qui
& ipē in veritate nō stetit. hi sunt mendaces abinicio. ideoq; audiunt.
Perdidisti in decore tuo sapiām. Nolo dicat. qui ni tollat sapiām.
Quaeris quis ille tam norius & tamq; punctolus decor. Paulus. id
hoc forte sine intellectu est. Planius audi. quatus. ppius. Non
aliquam dn̄i. hi vlū. Denicq; si addidit. nō in decore. hi in suo decore
dictus ē ille p̄didisse sapiām. & in tallor. vnus angli animeq; decor

ipā ē sapīa. ¶Ad eū vl' hec pl' ille ablq; scientia. nulī rudis de
formis—q; materia ē. ¶a g' ille nō modo formatus. ꝫ formosus
fuit. ⁊ pdidit eam cū teat suā. vt nō sit aliud in deare suo. q'
in sua sapīa pdidisse sapiam. q' deprecetas in causa ē. ¶Ad ⁊ sapi
ens fuit. qđ nō dedit glām deo. qđ nō retulit grām p grām. qđ nō
secdm veritatē ambulauit in ea. ⁊ ad suā eam retulit voluntatē
illud ē cur eam pdidit. ¶Item sit habere. pdere ē. ¶ Si abraham
nqt ex opibz iustificatus ē. habet glām ꝫ nō apud dm. ¶a qđ
tam pditū. q' qđ extra dm erulat. ¶Ad mozs. ⁊ quasi vm.
¶ta nichil pdito ⁊ alienato a deo ē. ¶Ve qui sapientes estis in
oculis viris. ⁊ coram vobis metipis prudentes. de vobis dicit pā
sapientiā sapientiū. ⁊ prudentiā prudentiū reppbo. ¶Perdā
rū sapientiā. q; sua sapīa pdidit eos. ¶Ad nō pdiderunt. qui
pñi pditi sūt. ¶In ꝺ nō pditi. quos nesciēt deus. ¶Nouo autē vrgi
nes tacte. ꝙs quidē nō aliunde tactus puro. ⁊ qđ dicentes se esse
sapientes stulte tē sūt. ¶hec nq; audire habent. nescio vos. ¶ nō
illi qui grām miraculoz ad suā vsurpauere glām. nichonus
audituri sūt. q; nō nouit vos. vt liquido eyhys clarescat grām
no pdesse. si veritas nō ē in tentatione. ꝫ ob ē magos. ¶Equidē
penes sponsū veraq; res. ¶Denicq; grā ⁊ veritas p ihm xpm facta
ē. aut iohānes baptista. ¶Si g' aū vna quamus hanc sine altera pos
sauerit ad holtiū meū. dūs ihs. pē ē eū dei vbū. animē sponsus.
inrabit tamē nō tanq; sponsus. ꝫ tanq; iudex. ¶blit. nequaq; fiat
hoc. ¶Non intret in iudiciū cū seruo tuo. ¶intret pacificus. intret
iocundus. ¶hilaris. ¶ matutinus tū ⁊ serius intret qui seueriori qui
dā veritatis vultu. in me dū in solequā reputit. purget lenta
ā. ¶Intret quasi humulus saliens. capacē curūspectū. qui
culpā dissimulando nō libat. ⁊ penā misericordia respicat. ¶intret
quasi descendens de montibz bethel celsitudo et splendidus. qua
si predens apparet. suauis ⁊ mundus. qui nō dedignet dia ⁊ sacra
sponsus animē querentis se. cum sit sup omnia ds benedictus in

✝ Et ego. ¶Non g' in tuto vnq; pdidi. quicqđ habeo
nō apud dm.

ſecula amen. Sermo lxxvi

In lectulo meo p noctes quelivi quē dilexit aīa mea. Ecce ē reālis ſponsus ad vocē ꝛ voti ꝛ reuocamus. Quare. Vt deliderū arcēat. ut plēt affectus. vt exerceat amoris negociū. Bene g dissimulacio ē. nō indigna no. Et sup ē ut queratē. si forte reperiat quelitus. qui vocatus nō venit. dicente dño. omīs qui querit inuenit. Nouo verbū reuocacionis tale ē. Querere. assimulare dilēte mi capree hinnuloq; ceruoꝝ. Ad quā vocem cū nō eēt reuersus. unde ob illas caulas que dicte sūt. hinc illa que amat cupidior. mox se se ad requirendū tota audacia dedit. Primo quidē querit illū in lectulo. Et minime inuenit. Surgit inde. exit ciuitatē. ꝛ ꝛ redit p plateas ꝛ vicos. ꝛ nō occurrit nec; apparet. Interro gauit quoq; forte occurrentes. nichilq; certi reportat. Nec; vias vnius. aut vni⁹ noctis quelicto lect. ꝛ het frustracio. cū dicat illa. quelivi p noctes. Ad si deliderij ē ꝛ ardoris. ꝛ vt surgens de nocte pub lica nō erubescat. p urbat ciuitatē. p cuncteꝫ gressum ꝛ passim de di lecto. atq; a uelhemēdis femuris eius nulla valeat racione auerti. nulla ꝑ deuri difficultate. nō rempestiue retineri amore queritis. nō ſponse verecundia. nō vl timore noctino. ꝛ tū in hys oīb; frustrata ē vlq; ad hūc a deliderio suo. Quare. Ad si vult p urare. het ꝛ dubi na fraudacio. ꝛ rediit. nutrit. fomes suspicionū. impacientie tar. nouer ca amoris. ꝛ mar delperacionis. Si ad hūc dissimulacio ē. ꝛ nimis est molesta. Ecce qd pie verisimiliꝫ interim fuerit dissimulatū. dū i sola ad hūc vocacione seu reuocacione reseret. Nunc ū tū requirit. ꝛ ita requirit. qd iam ꝛ ferre poterit dissimulacio ē. Si de carnalibz ſponsis ꝛ pudendis amoribz quelio ē. sicut luxurios supplices ꝑ ulsille videt. ꝛ si me illos tactus contingere queant. mea nō interest ipī vide rint. Ecce si anima mea querentē dñm mentibz ꝛ affectibz p quē totumq; meo respondere ꝛ sanctificare me queret. erudiendis sa ne de scriptura sca in qua vitā habere se confidunt. ꝛ eo vitale a

lictō quo ſpūale: vt edant pauperes & ſaturentur. & viuant corda eor.
& q̄ō tā cordiū vita. ſ. dūs meus ihs. de quo habebat qui eo viue
bat: q̄ cū xp̄o appariuerit vita vra. tunc & vos apparebitis cū ipō
in gla. Ipē g̃ ad meridiū venat: quo & nobis veniat dia poſſit. me
dius aūt virū ſtat quē vos nescitis. Quamq̄ uelāo quom̄ non
ſciat̄ a ſpūalibus ſponſus xp̄s: qui tū in ſpū ita p̄ſens erat. dicere
vt poſſint ad ipſa. ipē aute faciem uram xp̄s dūs: & cū apls. Si
cognouim⁹ xp̄m ſcdm carnē ſz nūc iam nō nouim⁹. Ipōne is ē qui
ſponſa querebat. Is vere ē ſponſus: & amans & amabilis. Is mi
vere ē ſponſus. ſicut cauo eius vere ē alb. & sanḡs eius vere ē purp.
& totū q̄d de ipō ē vere ē. q̄dō ipē nō aliud ſane q̄ ipa veritas. Veni
is ſponſus q̄d ſit q̄d nō inuenit̄ quelitus. cū requirat̄ tam ſtudio
ſe & impigre. nūc quidē i lectulo. nūc p̄ ciuitate. aut eas impla
teis vl vias: ipē aūt dicat. querite & inuenietis: & qui querit inuenit
ipſa q̄ loquat̄ ad eū. Nouus es dūe anime querenti te. & nē ſcis
p̄ſentias. querite dnm dū inuenir̄ poteſt. Qd nā aūt implebunt̄
ſcripture: Nisi q̄ eū que ipe in duat̄ querens vna ē ex his qui
bz ipē aūt. Quereras me & nō inuenies. Bz attende tres eſſe
caulas que interim occurrant. & querentes frustrari ſolent. cū
aut videt nō in tempe queritur. aut nō ſicut oportet. aut nō vbi
oportet. Si eū omē tempe aptū ē ad querendū: cur q̄ dicat
ipſa q̄d ia memoraui. querite dnm dū inuenir̄ poteſt:
Erit absq̄ dubio cū inueniri nō potit. & ideo addit vt inueniat dū
prope ē: q̄n ſicut ē. iam nō ppe futurū. Iquo eū tunc nō re
quirēt: Nichil nisi ſur uabit omē gem. & ecā. Ser nā inue
niet ab impijs. quos ultores aut̄ arrebit̄ p̄ceps & tollent.
ne videant gla dei. Structura in clamabit̄ et latus vḡnes
nunme p̄ſius iam ad eas erit clauſa ianua. Sibi q̄nde
dictū putent ille. quetetis me & nō inuenietis. Ceterū nūc
tempus acceptabile. nūc dies ſalutis ſiit. tempus plane &
querendi & vocandi: q̄dō plerumq; & anteq̄ inuenir̄ ad eē

senat. Audi dentes ꝯ pollucrat. Intercede me in uocetis mgt. ego dicam cere allu. Non latuit benignitas her & facilitas temporis qd nūt ē illū. qui mpsalmo loquit. Deliderū pauperū exaudiuit dñs. ppaca. cor eoy au. auris tua. Qd & si plona opa quē deus. g dū tempus habem operemur bonū ad omīs. plerūq dñs apte pnūciat venire nocte. quo nemo potest apari. Tu ne aliud ad querendū dū. ad operandū qd bonū ē. repturus es tempus in scīs venturus. pt. Si qd conlidunt ē deus in quo recondet tu. Et ideo dies salutis. qa inhys ipē deus rex noster ante scla operatus ē salutē in medio tre. Ergo tu & i medio gelene expectabis salutē. que iam facta ē in medio terre. Quia ē tempus proventurā ut audies tempus facultatē venā. querendi. cū iam illius tempus inuerendi. Nō reliquit ē hostia. p pcīs. mortuo in pcīs. Non exhigit ē terrā filius dei. mortuus ē semel. iā nō morit. Non descendit ad inferos sanguis qui effusus ē sup terrā. Abierūt omīs pcatores terre. nō ē qd s creo vendicent demones. ad restringendos suos locos. Si neq hoīes loca demonū. Semel illo descendit nō sanguis si anima. & her porro eoy qui in carne erant. una illa villicatio que tūc facta ē. p pre seruā ānime. cū corpus penderet ex aīe sup terrā. Sanguis arida rigauit. sanguis in fudit terrā & inebriauit eā. sanguis que in tra & in cels pacificauit. Non aūt & que apud inferos. ū qd semel illo ut dixi anima eius exierit. & sanat redēpnoīe expte. ne vl eo momento vacarent opa pcatis. Si vltra non adiacet. Ergo nūc tempus acceptabile & aptū ad querendū. in quo plane q querit inuenit. Si tū vbi & un opter querit. Et her una causa que impedire potest. ne inueniat sponsus aquerentibus se. cū nō querūt i tempe aptuno. Et nō ea impedit sponsam. nempe in nocantē & querentē in tempe. Si ne illa quidē cū tepide aut negligenter. seu pfunctorie querit. Nam corde ardenti. & omīno in fatigabiliter querit. plane ut decet. Restat ut de tno videamus. ne videl. vbi nō decet querat. In lectulo meo quelim quē dilexit anima

mea. ¶ In forte nō in lectulo querendus erat ꝙ in lecto. quippe
cui orbis angust⁹ ē. ¶ Ꝙ non horrro lectulū. q̄ nouꝰ puulꝰ.
uulus denīq; natus ē nobis. Exulta tu ⁊ lauda habitatio ſyon. q̄
magnus in medio tui ſcs ihl. ¶ Et ide dns in ſyon magnus. ad
nos puulus. apd nos infirmus ceptus ē ex vno latere. ex altero
⁊ in lectulo iacere habens. ¶ An nō lectulus tumulus. an non
lectulus p̄ſepiū. an nō lectulus uterus virginis. ¶ Nequa.
magni patris uterus lectulus ē. ꝙ lectus magnus. de quo
ad filiū pater. ecce ego inq̄t ante luciferū genui te. ¶ Quamq̄ ne
lectus quide forsitā digne censendus sit uterus ille. qui regem
pocius quā iacentē ē locus. ¶ Sanens enī in patre. regit ētē
re uniuersa. ¶ Denīq; nō iacere ꝙ sedere ad dexterā patis filiꝰ.
fides ī dubitata ſit. ⁊ upe sibi celū sedem nō lectū ee phiten. ut sa
as in suis illū. ⁊ insupus nequaq̄ solacia ſiere in firmitatis. ꝙ
potestatis insignia. ¶ Certo unde ſponsa ponens lectulū dicat
suū. q̄ omē qđ in firmū ē dei. nō decꝑo in esse illi manifestū ē.
ꝙ de nīo. ¶ Ne nobis assumpsit que p nobis sustinuit. nasci. lac
tari. mori. sepeli. ¶ Hec ē mortalitas nāi. mea infirmitas
puulꝰ. mea expiratio aranitis. mea sepulti dormitio. que
priora trānierūt. ecce noua sūt omīa. ¶ In lectulo meo quesiui
nē diligit aīa mea. ¶ Qđ. ¶ In tuo querebas. qui se iā in sua
recepat. ¶ Non videras filiū hoīs ascendentē ubi erat prius.
¶ Iam celū tumulo cōmutauit ⁊ stabulo. ⁊ tu illū in tuo ad huc
lectulo queris. ¶ Surrexit nō ē hic. ¶ Qđ queris in lecto forte. in
lecto magnū. ¶ clarificatū in stabulo. ¶ Introiuit imprenaas diū.
decie in diuit ⁊ fortitudīne. ¶ Ecce sedet sup cherubin ꝙ sub lapide
cait. ¶ Ne ꝙ iā nō iacet ꝙ sedet. ⁊ tu tanq̄ iacentī sublidia paras.
¶ Nunc ut absolucio ueritas sit. aut iudicans sedet. aut stat adiu
uans. ¶ Hic uos o bone mulieres. cui nā queso ecubias exhibetis. cui
aromata cōparatis. patis ⁊ unguenta. ¶ Si ceteris q̄ntus is sit. q̄nq; sit
unt mortuos liber mortuus ille q̄ ungere pgitis. uos forsitā pen

sens ab eo pcaus vngi. ℔one ille ē qñ vnxit deus suus oleo letitie
p̄ sociis suis. Ideate ergo vos si gl̄am potuerimus retinentes. i dicē.
qz de plenitudine eius nos oēs accepim⁹. Eunuꝰ factū ē ita. ℣ra
uera unctio remanet. que unctum venerant. ℣ro ni unctio tam
leto nunco nouo. odorifera qz resurrectionis. ℣na spetiosi pedes
ewangelizantiū pacē. ewangelizantiū bona. Ille ab angl̄o op⁹
facuit ewangelizare. factaqz aplē aplor. dū festinant ad anūciandū
dū mane mātū dū dicunt. In odore unguentoꝝ tuoꝝ curremus. Ex
tunc ḡ. i deinceps sponsa in lectulo quesitus ē sponsus. qz. i si
cognouerat eū ecclia secm carnē. i. secm carnis infirmitatē.
sz mīc ita nō nouit. Denuq; quesitus ē postmodū a petro. i iohe
demūdē in sepulchro. sz minime inuentus. Vide tu utrū ne
apte. i apetent quidq; ipor tunc dicere quiuerit. In lectulo
meo quesiui quē dilexit aīa mea. ℣uesiui. i nō inueni illū.
Nempe intra ad patrē cuꝝ que nō erat expauit. pus p gl̄am re
surrectionis oīē in ferūū se exuit. accinxit potentia. induit lu
mine sicut vestimento. in quali nimiū gl̄a. i ornatu. decenter eā
paternus aspectus plenitur. Pulchre ḡ sponsa nō quē dilexi ego.
sz quē diligit aīa mea inqt. qđ uere. i pie pinet ad solā aīam
illa dilectio. qua aliqđ spīualit diligit. verbi gr̄a. dñm. angl̄m.
aiam. sz. i diligē iustitiā. veritatē. pietatē. sapiām. virtutes
q̄ alias. eiusmodi ē. Iam aī secm carnē quippiā diligit. vl̄ po
tius appetit aīa. verbi gr̄a. cibū. vestimentū. dñm. i que illis
modi sūt corpalia sine terrena. carnis pcia. q̄ sic amor dicendus
ē. Et licet peo ḡ sponsa mutuā ulitate. sz nō mutuā pie. animā suā
sponsi diligē dicat. monstrans pinde spm̄ ē sponsū. i alē nō
carnali sz spīuali amore diligi. Et bñ pnoctes eū se quesisse ait.
Iam si nostra paulū qui dormiūt nocte dormiūt. i qui ebrij
sūt nocte ebrij sūt. ita nō absurde vr opinor dici potest. qđ q̄
ignorant nocte ignorant. ac pīj qui querūt nocte querant.
℣s. n. querat qđ palam habet. ℣erum dies palam facit.

qđ̄ nor ablcondā⁊ vt repias in die qđ̄ i nocte quelieras. ¶Nor ē
tacq; dom̄ querē sponsus⁊ qm̄ si dies eēt de medio fieret. ⁊ mini
me quereret. ¶Et dē li tacus. ū forte numerositas her noctiū ad
huc aliqđ̄ querendū ligneť⁊ qi nō nocte. ⁊ noctes posuit. ¶Et nō
videē si tu melius nō habes. talis inde pollit racio reddi. ¶Habet
mūdus ille noctes suas⁊ nō paucas. ¶Nō dico qi noctes habet
mūd⁹⁹ cū pene ipe totus sit nor. ⁊ totus semp versetē in tene
bris. ¶Nor ē iudaica pfidia. nor ignorancia paganor. nor her
tica prauitas⁊ nor eiā catholicor carnalis animalis ne con
uersacio. ¶In nō nor. ubi nō pcipiūtur ea que sūt spūs dei.
⁊ apd̄ hereticos vl̄ falsinantes. qđ̄ secte. tot noctes. ¶Frustra
p has noctes ullacte solem. ⁊ lumē querius veritatis. i. sponsū
qi nulla societas luci ad tenebras. ⁊ dicit aliquis. qđ̄ nō sit tā
stulta tam ne cera sponsa. ut querat lucē in tenebris⁊ querat
dilectū apd̄ ignorantes. ⁊ qui nō diligit eū. ¶Quasi ō nunc p
noctes se querere dicat. ⁊ nō potius quelisse. ¶Non ait quer. ⁊
quelium p noctes quē diligit aīa mea. ¶Et ē scelus. quia ci ēt p
mula sapietat vt puula. cognatat vt puula⁊ querebat veri
tē vbi nō ē. errans⁊ nō inuenies. iuxta illud i psalmo. ¶Erra
sicut ouis que perit. ¶Denq; in lectulo se memorat tunc adhuc
ēe. tanq; extra in lectulo ac puulā scelū. si tū ita contrias. i lectu
lo meo subaudis eristeus vl̄ iacens. quelium quē diligit aīa mea⁊
nō quelium in lectulo. ⁊ eus in lectulo quelium⁊ hoc ē cū adhuc in
firma⁊ in valida foret. ⁊ omīno min⁹ pdonea sequi sponsū quo
cumq; iret. sequi ad ardua⁊ excelsa sublimantes illi⁹⁹ incedi⁊
multos qui cognoscentes deliderū meū dicebant ih. exte hic ē exte
exte illic ē⁊ neq; hic neq; illic erat. ¶Incedi aūt⁊ nō ad inspici
endam in. ¶Etam quo. ppius accessi⁊ explorauī diligencius⁊ eo ac
certauiq; cognoui veritatē apud eos minime ee. ¶Quelium cū⁊
nō inueni⁊ deprehendi noctes qui se dies mentiebant⁊ dixi.
¶Surgā⁊ circuibo ciuitatē⁊ plateas⁊ platcas querā quē diligit

aiã mea. Intuere vl nũc qr iacet. que diat surgã. Dulcyre ō
nino. Qđ nõ surgeret. cogruo de resurrectione dilecti. Ceterũ o
exara si coresurrexisti cũ xpo. que sursũ sũt sapias oportet. neq;
deorsũ. Iz sursũ queras xpm nedũ ẽ. vbi sedet in dextera patis. Iz
celu ciuitatẽ ais. Iõ qđ. Incertu inspi ambulant. Judeis
illud relinquo. quibz relinquit. quibz xpus cor xpha hoc vatici
nat ẽ qr fame pacent vt canes. r circuibũt ciuitatẽ. Et si inue
niers in ciuitatẽ. sedm aliũ xpham. certe attenuan fame. qđ vaiz
nõ cert si in ea sullet panis vite. Surrexit de corde tre. Iz sup ter
rã nõ remansit. Ascendit aũt vbi erat pus. Iam qui descen
dit ipe ẽ r qui ascendit. panis vinus qui de celo descendit. idẽ ipe
sponsus ecclie hic dns xpc nr. q ẽ li. oia deus be. i. li. anẽ. lxxvij.

Per vicos r plateas querã quẽ dilexit aiã mea. Iõ luce
vt pudla sapit. Puto arbytrata ẽ egressũ de tumu
lo. publicã mor pestis. vt sõlito doceret xpos ac sana
ret infirmos. r vt manifestaret gliam suã in illis. si forte re
cipent resurgentẽ de morte. qui se recepturos pmittebant des
cendentẽ de cruce. Verũ ille pficerat opus qđ sibi dederat pat
vt faceret. qđ sane ista intelligisse debuerat. vl ex voce pendẽ
tis illa qua ilico exspiraturus ait. Consummatũ ẽ. Jã erat iam qđ
se demo credere dbis. que ñ sic solitan erant in eũ credere. r
festinabat ad patrẽ qui sibi dixerat. Sede a dextris meis. dõi po. in
m. sca. p. m. Scabellum nempe arduum cũ exaltatus fuit a terra. oia
trahet ad se ipm. Iter aũt plateas querendi putauit
fruendi auida. Iz ignara ultery. Iterũ gđ frustrata repetit dicens.
quelim illũ r nõ ĩuenio. vt sermo impleret quẽ dixit. qr vado ad patrẽ
r iã nõ videbitis me. Dicat solitan ista. Quomõ gđ credent in eũ. r
quẽ nõ videbũt. Qua si fides ex auditu sit. r nõ possus exaudiri. Qđ
magnũ ẽ credere qđ videris. r tuus non negare oculis fidẽ qđ laudis
meret. Iz si qđ nõ videmus spam p patientiã expectamus. et pciã me
ritũ ẽ. beati dicuntur qui nõ viderũt. r crediderũt. Unde ut nõ euacu

ctur meritū fidei. subducat se vilitū ⁊ dans vtm locū. Etiā ⁊ tempe. vt
iā in suū se recipiat. Queris in quē suū? In deteriā pars. Nec eū
rapinā arbitrat ē se eē equalē deo. cū sit in forma dei. Ergo is sit
vnigenit locus. in quo oīs ei⁹ in iuria ꝓpulsata videat. Videat
sane iuria nō in tra. vt oīs honorificent filiū sicut honorificant
patrē. In hi apparebit maiestatis equalitas. si ū in futurū patre. ⁊
posteriorē sulpexeris. Ait ista interim michi hoc adiuta. ⁊ quasi
ebria p amore. hec illacrq discurrens. querit ecclis. quē ia ecclis nō
contingit. ⁊ fides. Non enī existimat alit xpm optare intrare in
glām suā. ⁊ n pus resurrectionis gla palam mundo i nocentes
confitent⁹ impietas. ⁊ exultent fideles. gl'ent⁹ discipli. qli in tanē
demūq; ab humilis glificet xpe. cū plenaria resurgens cum
dictoribz contractis claruerit veritas p̄dicatis. ⁊ falleris o spō
sa. aptet quidē hec fieri ⁊ in tempe. Nunc ō interim vide
ne forte id dignū magis. ⁊ sup̄ne clementie inuitat sit. si non
det⁹ scām carnē ⁊ margarite porcis. ⁊ si porc⁹ secūm scripturā tollat
ē impius ne videat gl'am dei. ⁊ si nō fraudet⁹ fides meritū. que
tū sane pbacior ee dignoscat. cū credit⁹ qd' nō videt. si pene ꝓ
seruet⁹ dignus qd' occultat⁹ indignus. ⁊ vt qui i sordibz sūt sor
desceant adhuc. ⁊ nichilicent⁹ magis. si nō commutant p̄dicta
li. ⁊ celi celor tabescant ⁊ abundant⁹ ab expectatione sua. ⁊ si non
ipē pat⁹ omīpotens duc⁹ ia frustret⁹ a desiderio cordis sui. si non
demū vnigenitus vltra ab interitu gl'e sue. qd' vl' solū in dignitu
nū ē aliquatenꝰ redundet⁹. Quanti putas existimanda sit gla quā
cumq; mortalit⁹. ⁊ vt ab ea que a patre suo aberuo pata ē. debeat
eā vl' ad modicū remouere. Adde qd' nulla ratione in longius pro
deret. ipi⁹ filij pernacionē. Quā dicā pernacionē queris. Tempe illā
qua dicat. Pat clarifica filiū tuū. Ad' tū pensē semetipm nō ꝓ
supplicē. si vt pretiū libere. qd' in poscentē perennis accipe ē. Ergo
dispensatoria filij petitio ē nō necessaria. quippe donantis cū patre.
quicqd a patre accepit. Vbi ⁊ hoc dicendū. q nō solū pat⁹ glificat

nulla

filiū. ſz ꝟ filius glificat patrē ꝛ ne qs dicat filiū minorē patre. qm
qui a patre clarificet̄ ꝛ ip̄e clarificet patrē. dicente filio. pat̄ cla
rifica filiū tuū. vt filius tuus clarificet te. ſz forte ad hoc ſubiungit eu
dū putes filiū. qđ qm̄ inglorius videat a patre recipe claritatē ꝛ qua
donū pat̄ reſundat. audi q: nō ē tua. clarifica me inq̄t pat̄ clari
tate q̄ habui. ꝓus q̄ mundus fieret apud te. ſi g̃ claritas filij
posterior nō ē. ut pote que ab eterno ē. ꝛ equo ſe clarificaunt pat̄
ꝛ filius. ſ ſi una ē. vbi patris ꝓpria ꝛ equalitas ꝓfecto ē. vbi
coeternitas ē. ꝛ vlq; adeo equalitas. ut vna ſit claritas amboꝝ.
ſicut ip̄i vnū ſunt. Unde ꝛ videt dicendo rursū pater clarifi
ca nomē tuū. nō ſane aliud petere q̄ ſe clarificari. inq̄t ꝛ p̄ que
nomē pat̄ ꝓnūbio clarificaret̄ ꝛ reſponſū accepit apa
re. ꝛ clarificaui ꝛ iterū clarificabo. Que quidē iſta reſponſio
nō pua filij glificatio fuit. Ceterū habundanci ad ſtrucuta ioꝛ
danis auguſtinuſq; clarificatus dinoſcat̄ ꝛ uoluis teſtimonio. ꝛ colūbe
deſignatione ꝛ voce dicentis. Hic ē filius meus dilectus. ſz ꝛ in nō
te coram turbis dilaplis nichilomin⁹ magnificentiſſimē clarificat⁹
ē. cū voce cadē denuo ad ſe celit⁹ delapſa. cū nuba illa atq; ex nuba
triſſignacione corpis ſui. cū etiam ꝓpria appellatione duoꝝ
q̄ ibidē apparuerūt. cū eo loquentes. Sup ē g̃ ut iuxta ꝓmiſſū
patris ſemel ad hoc clarificet̄ eaq; erat ꝓcuitudo glē. cui nō que
at ampli⁹ addi. ſz vbi illa dabit būdicio. ſ non erit ut iſta ſuſ
picata ē in plateis vl̄ uicis ꝛ forte in illis de quibz dicit. Platee
tue refiuent auro mundo. ꝛ ꝓmus uiros tuos alleluia cantа
bit. In hys reuera recepit illā a patre filius claritatē. cui nō po
terit ſimilis inuenire. ſi in celeſtibz quidē. cui cui aliqū an
glorū dictū ē. ſede a dextris meis. ſ non in autē de numero angloꝝ.
ſi nec de ſuprioribz quidē relictis beatoꝝ ordinibz omino qs repr
ꝓbencus ē. ad capeſſendā hanc ſup excellentē glām. ſ de ne
mine ꝓrſus illoꝝ facta ē vox illa glē ſinglaris. nemini vocis
iſte efficaciā cepit datū. Sive thronī. ſive dnationes. ſive

phrapat⁹ siue potestates, ꝓfecto deliderant in eū ꝓspere⁹ nō se
illi compare ꝓmunt⁹. ¶ Ingr⁹ dño meo singlarit⁹ a dño ⁊ dictū ⁊
datū ē a deo⁹ glē ipi⁹ sedere. utpote in gla coequalu. in essen
a con substancialit⁹ ꝓ generacione cōsimilu. maiestate nō dispe
ri⁹ et eternitate nō portionu. ¶ Ibi illū qui querit in nemi⁹ et⁹ ⁊ videbit
glām ei⁹ nō glām quasi vni⁹ ceteroꝝ. sz plane quasi vnigenti ap
tre. ¶ Qđ facies ostensa⁹ ꝓ putas potes sequi eū illuc⁹. ¶ Aut te in
rere audes vl vales hmt tā sēo archano. tanqz archano sancti
ario⁹ ut filiū in patre ⁊ patrē in tuearis in filio⁹. ¶ Non vtiq.
¶ Vbi ille ē tu nō potes venire modo⁹ venies aūt postea. ¶ Ge in
sequere. quere ī te illa in secretibus. claritas vl' sublimitas ope
rendo deterreat⁹ ab inquirendo despet⁹. ¶ Si potes credere. omīa
possibilia sūt credenti. ¶ Prope ē in qt verbū in ore tuo ⁊ in
corde ⁊ in manibꝰ tuis. crede ⁊ in manibꝰ tuis nō credere inuenisse ō. ¶ Nouit fideles habi
tare xpm ꝓ fidē in cordibꝰ suis⁹. ¶ Qđ xpi⁹. ¶ Quere g⁹ secum. que
re deuota. ¶ Donus⁹ ē dñs animę querenti se. ¶ Quere vonꝰ. seque
re actibꝰ. fide inquirendo. ¶ Qđ nō inueniat fides⁹. ¶ Attingit in ac
cessu. deprehendit⁹ nouissima⁹ ipsum deuꝝ eternitatē suo illo vasti
simo sinu quodam circumcludit⁹. ¶ Fidem⁹ diuersum. eternū illā bre
uēqz eternitatē quia nō intelligo credo⁹ ⁊ fide teneo qm nō capio mente. ¶ Nisi
diat aliquis. ¶ Qm̄ audent sine p̄dicante⁹. cui fides exau
diri sit. audit⁹ publū p̄dicationis⁹. ¶ Deus hoc prouidebit. ¶ Et ecce
iam prelio sūt. qui sponsā nouā celesti nuptuā sponsō. de
quibꝰ optet instruant ⁊ forment⁹ fidē docendo⁹ formā puerī
tis ac religionis tradendo. ¶ Audi namqz qđ admonet. Iuuenes⁹ im
me vigiles. qui custodiūt cunctē. ¶ Et⁹ vigiles hy⁹ ¶ Nempe illi
quos saluator in euangelio beatos pnūciat⁹ si cū venerit in ve
nientes vigilantes. ¶ Quā bonꝰ vigiles. qui nobis dormientibꝰ ipi pvigi
lant⁹ quasi tacendo ꝓ animabꝰ nr̄is rediuiui. ¶ Quā bonꝰ custodes
qui vigilantes animo. atqz in cordibꝰ noctanter. hostiū insidias
sagaciter explorant⁹ antiapant⁹ consilia malignantiū⁹ deprehen

⁺ ignota⁹ comprehendit in mensa. apprehendit

dunt laqueos. eludūt tendiculas. ℣ recessus dissipant. machinamenta frustrant. ℟ hij sūt fratrū amatores. ℣ pli xp̄iani. qui multū orant p̄ plo. ℟ vnūsq; cū tate. ℣ hij sunt qui multū solliciti p̄ libi cōmissis dñicis ouibz. cor suū tradunt adulandū dilectis. ad dñm qui scit illos. ℟ in conspectu altissimi deprecant. ℣ vigilant. ℟ deprecant. scientes suā in sufficientia ī custodienda ciuitate. ℣ q̄ nisi dñs custodierit ciuitatē. frustra vigilat qui custodit eā. ℟ Porro cū dñs ira p̄peret. vigilate. ℣ orate ne intretis ī tentationē. ℟ liquet q̄ ablīz duplex hoīs error fidelū. studioq; custodū. nō posse esse securā ciuitatē. non sponsa. nō ones. ℣ hoc differentiā queris. ℟ vnū sūt. ciuitas p̄ collectionē. sponsa p̄ dilectionē. ones p̄ mansuetudinē. ℣ dis sane hoc sponsam q̄ ciuitatē esse. ℟ vidi sanctā ciuitatē sanctā ierusalem nouā descendentē de celo a deo paratā. sicut sponsā ornatā viro suo. ℣ dēmūde et hoc. ℟ de ouibz liquido apparebit. si recorderis primus ille custos petrus loquor. cū sibi primo oues cōmutterent. tpā attente simul de amore cōmonuit. sic. dō. vnq; tanta cura sapiens creditor nō fecisset. ni seruari se sponsū. id ubi unq; experimento respondente conscīa. ℣ audire hec animi sponsi. si mi anima. et pax dixi anime. amicissimi sunt optet qui priuilegio tante familiaritatis donant. ℟ non otiose tociens repetitū e. petre amas me in cōmissione ouiū. et ego quidē id signū fidelitatis inde puto. ac si diceret tibi. ni testimoniū et plitente conscīa q̄ me ames. ℣ ualde p̄ fletq; amor. hoc e plus q̄ cetera plus tuos. plus q̄ ecīa te. ut qui ℟ repetitionis mee numerus impleat. ℣ nequaq; sufficias cura haut. ni te in cautelas de ouibz meis. p̄ouidz sanguis unq; nīs effusus e. ℟ terribilis sermo. ℣ qui possit eā in pauida quor nus tyrannor corda concutere. ℟ Propter ea attendite vobis. quicunq; op̄ ministerij hui⁹ sortiti estis. ℣ attendite ergo vobis. ℟ pcipuo depositū q̄ vobis creditū e. ℣ ciuitas e. vigilate ad custodiā concordiāq;

sponsa ē. studere ornatui ouis siñ. intendere pastui. ¶ hec ēa
ad illā dñi cruā sentaconē. forte nō incongrue ptinere dicuē.
¶ Porro custodia ciuitatis ut sit sufficiens tribacia erit? aut ip
tamen. a fraude hereticor? attemptacionibz demonū. ¶ sponse ei
ornat? in opibz bonis. i moribz i ordinibz. ¶ ut pastus ouiū com
munit? quide in pastus scripturar. tanq̄ in hereditate dñi. sic ē
distinctio in illis. ¶ Nam sunt mandata que duris atq̄ carna
libz animis imponūt? ex lege vite i discipline. ¶ sunt olera
dispensacionū? que infirmus i pusillus corde de respectu mie
apponūt? ¶ sunt consilior solida fortiaq̄. que ex animus sa
pientie ponūt? sanus? i qui exercitatos habent sensus ad
discretionē boni i mali. ¶ Parvulus namq̄ tanq̄ agnellis. ad
hortacionis lac potus dat? nō esca. ¶ ut boni collactiq̄ pastores.
impinguare pecus nō cessant bonis electisq̄ exemplis. i suis
magis q̄ alienis. ¶ Nam si alicuis i nō suis. ignominia ē illis?
i pecus ita nō pficit. ¶ si cui vbi causa ego qui videor mihi vos
gere cruā. vobis apposuero mo? si manserit diu nō. patienciā
ob. miam. sanctus? scripture dicunt. i si qua sūt ei? modi exē
pla bonor. i minus ipe i impacions atq̄ in misericors i mi
nime sanctus? sermo ut vereor min? sapide venit. i vos
min? aude capietis. ¶ Verū hij supne pietati relinquo? ut qđ
qui? vobis ex nobis ē ipa supleat. i qđ pcra corrigat ipa. ¶ sūt
vō boni? pastor? hi qđ curabit. ut sēm euangelii in ueritate habere
sal in semetipo? sacus q? sermo? conditi? qñti placuerit ad grām.
tantū pderit ad salutē. ¶ Hec interim de custodia ciuitatis atq̄
ornatu sponse. nec nō i pastu ouiū dicta sint. ¶ Volo tñ ad hui
cadē paulo explicius designare. ut? eos qui dñi aude nimis
honoribz inhiant. min? pinde grauibz se suppouūt onerib. ex
ponūt pcliis. ut sciant ad qđ venerint. sicut scriptū ē. Ymie
ad qđ venisti. ¶ Nō fallor ad sōla ciuitatis custodiā ut qñti sanus
ē pcuret. opus ē vno forti. spūali. fideli. forti ad pulsandas in

inuias. spūali ad dēphendendas insidias. fideli q̄ nō que sua sūt
querat. ꝓuocu aūt ad mores honestandos vl' corrigendos. q̄ vnq;
ad deteriē ꝓuect sponsē. q̄s nō liquido cognoscat. ꝓ necessariam
fore cū multa quidē diligencia discipline censurā. Ea ꝓpt' omnis
cu hoc op' in cumbit. opter vt ferueat zelo illo. q̄ accēsus ille
ꝓphetes emulator sponsē dñi audiat. Emulor enī vos dei emu
lacione. despondi enī vos vni viro v̄gine castam exhibere xp̄o.
Nam quom' in patria dominor eloquior educet greges dñicos
pastor ydiota. Et si doctus quidē sūt. nō sit aūt bonus. ve
rendū ne nō tam nocet doctrina vbi. q̄ nocet vna stilla. de
mere itaq; in hac ꝑte li on' subitē absq; scīa ꝓpt' vitaq; laude
bili. Et ecce q̄ nō laudam'. finis indicat' vbi nō erat finis. Suo
cam̄ in materiā alterā. i cu hanc cedere indignū. Angor vndiq;
i q̄ egus ferā ignoro. auelli abisla aū distendi illa. n̄ q̄ vtro
lib; vtrumq; simul molestā. seruitutē. o necessitatē. Non q̄
volo hoc ago. Et q̄ odi illud facio. Notate ī vbi delinim' vt
ꝑ eu in id redire liberū erit. inde mor ordinam' i nomine xp̄i
si cēt ihu xp̄i dñi nr̄i. q̄ ē sup oīa ds bñdict' i scla amē. S. lxxvij.

Ap̄a expedit sium'. Dirim' hestino sermone. quales
i ma hac qua ambulam' vellem' habere duces. nō
quales habem'. longe dissimiles exp̄unt. Non oīs
sūt amici sponsi. q̄s hodie sponsē hinc inde allidere cernis. i
q̄ vt amant eā quasi ad deterrare videnē. Q̄ amici ad modū sūt
qui nō que sua sūt querunt. ex omnib; cartis ex' diliḡt mu
nera. n̄ possum' ꝓpt' dilige xp̄m. q̄ nam' dedit' mī amore.
Junere quom' in redunt mundi i ornatu. cui amicti varie
tatib; tanq̄ sponsa ꝓcedens de thalamo suo. Nōne si quēpiā
talū repente cernā' ꝓcedentē q̄ spectetis. i sponsā pocius pu
tabis quā sponsē cultoē. Vñ ō hanc illis exuberare crisi
mas rerū affluenciā. vestiū splendoē. mensaꝝ luxuriem.
congeriem vasoꝝ argenteoꝝ i aureoꝝ. n̄ de bonis sponsē.

Jude ē qđ ille pauꝯ ⁊ inops ⁊ nuda relinqt ⁊ facie miserande. in cultu. hypocrita. ex sanguis. Propt hoc nō ē hoc tempe ornat sponsā ꝫ spoliare? non ē cultodire ꝫ pdere. nō ē defendē ꝫ oppmere? nō ē instruere ꝫ pficere? nō ē pascere gregē. ꝫ macta ⁊ devorare. dicente de illis dnō. qui devorant plebē meā vt panē? ⁊ qz comederūt iacob ⁊ locū ei⁹ desolauerūt. Et in alio ꝓphā. Pecora ꝓphi mei comedent. qua li dicat. Pōr pecora exigunt? ⁊ pecuniā debitā sollicitudinē nō impendūt. Quē dabis in de numero ꝓpitoꝝ. qui nō plus in ingulet suis vacandis macellis? qđ vicis et stupandis? Obi q̄ quando flectat mētē? ⁊ qui pōdicet animū placabilē dnō? Venio loqui tibi. grauiora grauē manet iudiciū. Hinc causā tibi ipse vl illis īmoratur? q nō audiāt nos. ꝫ ⁊ si literis traditū mandarent? illa q̄ dicā? de dignabunt legere? aut si forte legerint nō dignabunt. quāmus rectius sibi hoc facerent. Propte relinquam⁹ illos nō inuentores sponsē ꝫ venditores? ⁊ in quā⁹ pocā illos. a quibz sponsa se inuentā loquit. Et quē illos ibi sortē sūt locū ministerij? ꝫ nō rebī. Bucellozes oms cupidē? imitatores pauci. Noctuā tā vigiles reperiēt ad curā. q̄ alacres aurūt ad cathedrā. Vigilarent vtiq ⁊ sollicite seruantes ab illis inuentā ⁊ credītā? immo ⁊ cuigilarent ꝙ semetipis. ni sinerent de se dici. Nunci nuci ⁊ pennā nuci ad nūc apparet. Juste omīno querimonia? ⁊ nō ad ullā iustius quā ad malū refrenda etatē. Parū ē vigilibz qđ nō seruant nos. ⁊ pdant. Illo quippe demersi obliuionis sōpno. ad nullū omnacionis commune tonitruū expgiscunt? vt vl suū ꝓximū pculū expauescant. Inde ē pr nō pcant sius q̄ nō parcūt sibi punientes pr ⁊ peiuntes. ꝫ cūi qui nā illi sūt vigiles? a quibz se inuentā phibet sponsa? Nempe apli. atq; aplici viri. Vere hi sūt qui custodiunt ciuitatē. eam ipām quā inuenerūt exclamā? corā vigilantius. quo mūt tempis grauꝯ pditame conspiciunt

amalo vnqz domelico ⁊ in tēstimo sicut scptū ē. Et mundi hoīs
domelica erāt ſeqz cūctis p qua vsqz ad sanguīē restiterūt. suo de
relinquerent patrocinio defensionē. ⁊ pregunt ⁊ custodiunt
eam die ac nocte. hoc ē in vita ⁊ in morte sua. Et si precepta in
conspectu dñi mors ſēper erāt nō ambigo ego qñ ecīā tanto ī morte
potenciꝰ id agaunt qñto in ipō amplius confortat ē phaparꝰ
eoz. Hec ista asserens aut qs. ac si oculis tuis videris ea. Sūt aūt
reclusa ab humanis aspectibz. cū ego. Si tu oculoz tuoz testimo
nū fidele putas. testimonū dei magis ē. Sup v. sup muros tuos
posuī custodes. tota die ⁊ tota nocte imppetuī nō tacebūt.
Qz de anglis inqs id dictū ē. Non abnuo. omēs sūt ad ministra
tōm spūs. Nu qs me phibeat inde ⁊ de illis sentire. qui potencia
dē minime iam ipis anglis impares sūt. affectu aūt ⁊ mia
co nobis forsan germanioꝛes existūt. quo natura coniunctioꝛes.
Iunge ⁊ tollerantiā earūdē passionū ac miseriaꝝ īquibz nos
ptempe adhuc versam. nichil ne amplꝰ miseracionis pnobis
vl' sollicitudinis opabit ē in membz suis. qđ ⁊ se tulisse p eas
pauidibo memminerūt. Non ipa illoz voz ē. tūlipum pigmē
⁊ aquīa. et equitib nos in refrigerū. cōd. Ipi tulerūt ⁊ nos
īmedns igmbz vl' fluctibz derelinquent. nec talē manū por
rigere dignabunt pcutanubz filijs. Non ē ita. bene tecū
agit o mater ecclia. bñ tecū agit in loco pegrinacois tue. de ce
lo ⁊ de tra venit auxiliū tē. cōd. custodiūt te nō dormitant neqz
dormiūt. Custodes tui angli scī. vigiles tui spūs ⁊ aīe tuoz.
Non erat qui te abuertatqz in penā spūbz puer custodiri.
Et ē hmi sollicitudinis tactu qbzqz sua. huius ḡdē qđ sine te
nō dormiunt. illius v qđ n de te ad sui plenitudinē minime
restaurent. Nā qs nesciat scalaria caelestia de celo ⁊ ei' com
phabz. numerū sūpne mlitudinis pte nō modica ī mu
nitū. De te itaqz omēs dñicacionē expectant. alij nunc
ri. alij deliderij sui. Agnoscē pinde vocē meā in psalmo.

me expectant mihi dñi ecc̃i. ¶ Et adintendū qđ nō illa illos, sz illi illā poc̃ā ī ueuille referant. ideoq; ego suspicor ad hoc ipm̃ studio destinari. ¶ tam quā p̄dicabūt. ī mittant. ¶ Itaq; habes loquentē in euangliis. ¶ te. ecce ego mitto vos. Et ne p̄dicare euangliū omī cessē. ¶ ta ē illa querelat sponsū. et sponsū nō latebat nempe qui in hoc ipm̃ erant manerent eā vt se quereret. ī deberat illi cor ad p̄cepta ī legē vite ī discipline. dū nō cēt q̄ instrueret ī doceret viam prudenciē. ī multit in occursū eius plantatores ī rigatores, qui eā enutrient ī confirmarent in omī certitudine veritatis. ī ī ē indicaret illi certāq; redderent de dilecto, q; veritas ē q̄ querit ī q̄ diligit aīa ei. ¶ Et reuera quis fidus verus ve amice amor. ī vtiq; is quo veritas ad amat. ¶ Ad onis sīi compos. veritatis sīi capax. sz vtiā nō forem, si amor inde defuerit. ¶ hoc quippe ramor is fructus ē. ī ego rudis. ¶ nō sīi securus a securi. si ab aliq; eo in uenear. ¶ in illo numerū ita tē numere illud diuine ymaginis emitere in signe haut dubiū ē. et quo certis p̄sto amministr. ¶ inde ē qđ audet aīa mea ad dulces eius oscul̃ assurgē veritatis ample. ī sit ī amore ipi tota securitate ac suauitate acquiescē. si cū ī ueniat grām ī oculis tanti sponsi. ut dignā reputet que ad haut pringat glām. nunq; ipē ei sibi et habeat nō valentē maculām aut rugā aut aliq̄d huiusmodi. ¶ Quid putas ē discernimus. qua ve dignū pena. tamē dei dñi honoris tenere. ¶ Verū hoc alias. ¶ Fuit v quē querebat sponsa minime repit. ī qs nō querebat ab ipis repta ē. ¶ Audiant hoc qui sine duce ī p̄ceptore vias vite ingredi nō formidant. ipi s in arte spūali existentes ī discipli pit. ī magistr. ¶ non sufficiat hoc. eā coacernant s discipulos ceu duces ceco. ¶ Quā multi ex hoc arcto tramite periculosissime ab errasse compti sūt. numerū ignorantes alienas sathane ī cogitationes ipi. ¶ factiq; ē vt qui spū cepant carne consummarent. ī abducti rupti. lapsi dānabiliter. Videant, prinde qui ex modi

siñ quom̃ cauꝛe ambulent: ⁊ de sponsa exemplū sumant. que nō
ꝑus ad eñ quē deliderabat ullom̃ valuit ꝓuenire. ꝙ sibi occur
rerent quos magistꝝ vtiq; ad cognoscendū de dilecto: certe ad
discendū timꝛe dñi. Reductoꝛi dat manū: qui dare dilli mulat
ꝓcepton. Et qui diuertit oues in patena absq; custode: pastoꝛ
ē nō omñ siq; lupoꝛ. Sunt videam⁹ iam de sponsa. quom̃ se dicat
inuentā. ⁊ziqui eñ inuiuer statꝰ verbū in uenacionis posuisse
videꝫ. Nam hoc dicat ita est si vnq de loco ecclie venerit. Venit
autē ab oriente ⁊ occidente uncta vbū dñi: ⁊ aquilone simbz zte.
Siq; negq; aliqñ cōgregata ē in locū vnū. vbi ab aplis seu ab an
gelis in uenire. ꝛ deducenda vl' dirigenda ad illū quē diligit
aīa sua. ⁊ fuerit ne ꝑus inuenta ꝙ collecta. Non. qꝛ nec erat.
Quia obrem si collecta. si congregata. si certe qd magis voca
bulo ecclie competat cōuocata a ꝑdicatoꝛibꝫ se dixisse. tm̃ sine
simpliat: nusquam in aliquo conclabunde. Coadunatoꝛes enī
sunt deꝰ quē ⁊ audiere loquentē. qui nō colligit tm̃ enī dispgit.
Siq; negq; hoc abire ñ videbiē. si dixit qs abeis fundatū sine cōi
ficatū. si quidē hoc fecerint vna cū illo q̄ i ewāgelio loquit. ⁊ sup
hanc petrā ædificabo ecclīā meā. ⁊ qꝛ fundata ē sup firmā petrā.
Nusq; ꝛ nichil hoꝛ loquens. siq; ꝓter solutū quidē ꝓpitens se in uētū
conclari aliquē nos facit. atq; in suspicionē adducit. latere loco
qd sit diligenciꝰ inuenidū. Volebam fateoꝛ ꝓtenue. meq; sub
duce hmōi sermone. cui sufficiē nō sequuē. Ceterū verumtm̃ ceus
in qñis eque dubns ⁊ obscuris. vobis quidē corda suspēsa leuan
tibꝫ. etiā sup spem meā adiutū tue sensum. Puder dicta dena
re ⁊ rēphendens timoꝛē meū. adoꝛoꝛ nō quidē temē qd timide re
fugiela. Dicerit vt ofido solutū aduitoꝛū. qd si num⁹ apud ten
uolos tantē anditoꝛes nō erit otiosū qd' volum. Verū hoc habe
bit sequens sermo ꝓcipuū. Nam ꝑsentē hic claudim⁹? Ipse
autē det nobis que dicim̃ nō solū tenere memoꝛiter. siq; ardenter
diligē ⁊ efficaciē adimplere sponsus ecclie ep̄s dñs nr. qui ē

sup oīa deus bñdictus in scla amen. Sermo lxxix

Ad nerbū inuocacionis si bene memini. illud sicut
i ihesum scrupulosius videtz audientes. qđ ꝓpria ꝑdic-
toribz sius se inuentā dicit. ¶ Dozo cause mē conclacio
nis i ordinacionis a nobis expresse sūt. i visū ē aliqđ ēt querendū
tz nō in tali sermonis qđ iam ar talaui. qđ que sitū ē potuit ex
plicari. Quid restat. i ū ut debitū ia solueam. ¶ In explicatione sacra
menti magni. illud loquor qđ doctor gencū intrpr ē in pō
in ecclia scā catholicz cōmunū. ipm ē opus nīe salutis. meo inō me
sibi munē coopant. dūs. angls. homo. ¶ Et dō quidē qđ inoper. i cari
gerat impias dilā filij sui. ¶ pe ō ac tota voluntate. Et virtz pe
ꝑ se sufficer. i ablz ad minimū lor. hm aūt sine ipō possunt facē
nichil. Ergo qđ ex illis assumt mop' ministerij hm' nō sibi solacij
tz ꝓfectū queruntur illis. ¶ Nam hominibz quidē merita loquit
in ope secdm illud. dignus ē operi' mercede sua. i ex vnusquisq; secdm
ꝓpriū labozē accipiet. sine qui i fide plantat. sine q rigat qđ planta
tū fuerit. Angelozū aūt ad salutē humanā gentis ministerio vtili
one factū ut ab hoībz angli diligant. ¶ Nam ex ab anglis diligi
hoīes inde vl' mariē adueri potuit qđ antiqua sue cuitatis
dampna. ex hoībz restaratū iri angli nō ignorant. ¶ Nec aliqs ꝓ
fecto regi legibz regnū carnalis decebat. quā pius ipōz qui ex
regnaturi sunt mutuis amoribz. i puris affectionibz in unem
i in dm. Est aūt in ill operandi differētia multa. ꝑ tz nimirū
operis dignitate. deus nempe facit qđ vult. sola ipā facultate
volendi. sine estu. sine motu. sine ꝑmutatione loci. tempis. vl' cause.
vl' ploue. Est enī dūs sabaoth. qui cū tranquillitate iudicat oīa.
Est enī. sapia disponens oīa suauit. ¶ Dozo angls nō ablz
motu operat. tā locali qđ tempali. sine estu tū. ¶ Homo aūt nec
ab estu animū. nec a motu corpis animuz hber ē in operando. denuz
cū timore i tremore sua ipi' iubet operari salutē. atqz in sudore vul
tus sui cōmedere panē suū. ¶ Ipe ita explicatis. in tuere nūc meū

in ſi tam magnifico ope ñre ſalutis tra ē quedā que ꝑ vendicat auctor
dō. puenitz in illis oēs auxiliatores suos. ꝑdestinacōnē. creacōnē.
in ſpuacōnē. Quay ꝑdestinacio nō dico ab eternu ecclie. ſz ne a mūdi
pncpio quidē nō ꝑtinuit ſtare habuerit a tempe illo. vl' illa ante
tempa ē. Nouo creacio cū tempe. in ſpuacio iā in tempe fit. vbi q̄n
do vult dō. Tane ſcdm ꝑdestinacōnē nūq̄ ecclia electoy penes dm nō
fuit. Quucaē ſi in fidelis. audiat qđ magis mucē? nūq̄ nō grata
ceaat. nūq̄ nō dilecta. Quid m audacter archanū loquar. qđ in de
corde dei pnptus ille ſuptnoy delatoy consilioy apuit. paulū dico. q̄
vr multa alia. ita hoc ch dnicaꝫ voluntatis ei⁹ nō ē verit⁹ dnulga
re ſcaret. Benedixit nos in quem in omi būdictione ſpitali in ce
lestibz in ꝓpo. ſicut elegit nos in ipso ante mūdi constitucōne. vt ēm⁹
sc̄i. i macula in conſpectu ei⁹ in caritate. i addit. q̄ ꝑdestinauit nos in
adopacōnē filioy p ihm xpm in ipo scdm ꝓpositū voluntatis sue.
in laudē glē sue. in qua gratificauit nos in dilecto filio suo. Nec
dubiū q̄n voce omniū electoy ista dicant? in pi ecclia sit. In illo q̄
tam plenā eternitatis sinu. anteq̄ in luce oriſcz ꝑduceret hui⁹ ce
acōnis qua illā vl' creatoy spūum inuenire aliq̄ modo valuerit. i
ſi sicut ipsa eternitas deus voluerit reuelare. Ez ici iam ad mu
ndi arcanū. visa ē emergisse in spēs formaſcz fabricas has vtcz
visibiles. nō continuo cā inuenta ē a quoquā hoīnū vl' angloy. eo
qđ nō agnosceret pnagine terrestris hois ad vmbrata. i opta
mortis caligine. sine q̄ generalis velaminē confusionis. nemo
filioy hoīnū intrauit hanc vitā. vno sane excepto. qui ingre
di? sine macula. Emanuel is ē. qui cū i pē ex nobis pro nobis
nri se indut maledicti. nūcz pcti similitudine. nō veritate. Iuxta
em̄ hales. q̄ apparuit in similitudine carnis pcti. vt de pcto
damnaret pcm in carne. De ecto vn⁹ omibz poīa intuit ē. e
lectis dico i reppbis. nō em̄ ē distinctio. Omes peccauerūt. i egūs
sue vereciadie captum portant. Propt hoc itacz i si in rebus
condins iā creata exiſtens ecclia. nec sic tū accreatura aliqua

inuenit poterat vl' agnoscī: nuo vtroq; tñ interim latens ⁊ mr
gremiū leuat p̄ destinationis. ⁊ intra malleū misere dāpnationis
ceterū q̄ū celauerat ab eterno p̄ destinans sapīa. ꝺ creans pote
cia sans īmanifesto eduxit: ⁊ visitans plecto grā suo tempe re
uelauit: sc̄dm operationē q̄ ideo in spuationē supra nominau. q
de sponsi spūs humanis in filiis quippiā spūs fuit. in ꝓpationē e
wangelij pacis. id̄ parare viam dño atq; ewangelio gr̄e ei⁹. ad cogn
omniū quotq; erant p̄ destinati ad vitā. frustra vigiles laborasset
nisi p̄dicando: si nō hec grā p̄ces illet. Nunc ꝺ videmes velociter
curere verbū. ⁊ plos nationū ad dñm in onē saluare cōuenire. co
aure in vnitate fidei tribz ⁊ linguas. atq; in vnā colligi matrē ecclie
lucā tñmos tre: cognouerūt de diuinis gr̄e. que a seculis abscondite
tenebant in abdito p̄ destinationis etne. ⁊ gaudi liūt se eā inuenisse
q̄ ante tēpa dñs elegerat in sponsā s. fe quo vt opinor clarū fit.
nō ociosū ee qđ se inuentā ab hijs sponsa testata e: ꝫ ꝓcea qđ
se collectā agnoscēt nō electā. comptā. nō comitā. ei tempe ad
scribenda cui⁹q; comulio e: aut dicē necē habent omnes illud de
psalmo. Conuerte nos deus salutaris nr. ꝫ nō eque illi forsan
sis inuentionis voce competent aptarim. sicut conuersionis.
Immo ꝺ licē. Non e inuentus dño ꝫ puentus. ⁊ i inuentionē pre
uentio excludit. ꝺ omnipotēs qđ i inuenias. qui nichil vnq; nō no
uit. Nouit dñs qui sūt ei⁹. aut quidā. Ipe ꝺ quid. e go sto
aut. quos elegerim a principio. Plane quia ab eterno p̄sciui. q
elegit. cū condidit. cū dilexit. ⁊ rationis nō erat ab eo cē phibere
inuentā: ꝓpatā tñ ab ipō vt inuenirē fidenter diverim. Sā
qui vidit testimonij phibuit: ⁊ testimoniū ei⁹. Vidi in cte ciuitate magna iherlim nouā descendentē de
celo adeo patā: tanq; sponsā ornatā viro suo. Ipse ꝫ euangelista
vnus qui custodiunt ciuitatē. ꝫ audi ipm ei⁹ ꝓpatoē. ve
luti digito eā demonstrantē vigilibz: ꝫ sub tropo alterū. Nun
te ceteris viris aut ⁊ videre regiones. quia albe sūt iam. i. ꝓpa

rate ad messem. Et hoc pat familias operarios inuitat ad
opus. quod iam senserit omnia pparata. vt ablq; multo tuo ip
sor labore. glari ydere queant. qm conuocatores sui dei. Qd
cm factum fuit. Statim sponsa quesitura inuenteq; indicatu
ri de dilecto. Non cm sua querant. sz spsi gram. qm sponsi ami
ci fuit. Et plus no multm apud illa laborabunt. adest. tamq;
illi vota denocatione requirit. in tanm prepare e voluntas ei
ad no. Denicq; nedm illis quicq; loquentibz tu vroget de dilo.
v pnent pdicatores suos pnenta ipa. p cunctas ydeus.
Num que aia diligit mea vidistis. Bene prinde se inuenta
phibuit ab his qui custodiunt ciuitate. que ad no ciuitatis
cognita ia se nonerat pnenta. quatm illi talem ca inuen
rent. no facerent. Sic apetro cornel. v paulus ab anania i ven
n fuit. Nam anto pcti ad no erant. v spati. Qd saulo para
ta. qui voce. v mente suppliti iam clamarat. dne qd me vis fa
cere. Set mus cornel. qui elemosinis. v oronibus suis. dno quide
cas sibi in spirante. pnerunt pnenta ad fide. Inuenit qz philipp
nathanael. sz pus dns illu ai cet sub ficu ia viderat. Que dm
vilio. mgd ppaco fuit. Et andreas symone fratre suu inuen
omm. tenuisse refert. sz pulsu eque ad no. atq; p spm vt vocaret
e cephas quali fortis in fide. Legim de maria. qd inuenta fuit
i vtero habens de spu scto. Exultimo aut simule qd habere in hac
parte sponsa dm quat ipi. Nisi cm inuenta ipa fuller habeu
de spu scto. nequaq; ab inuentoribz suis ta familiare requi
fuller deco cui spt e ille. Non sufficiunt ut illi efficarent ad qd
venissent. ipa loquela e. et fide et habundancia cordis. Num
que diligit aia mea vidistis. Faebat qz beati oculi qui vidi
sent. v admirans eos qui viderant aiebat. Non vos estis qui
bz videre donati e. que tot reges v ppte voluerut videre v no
viderunt. Non vos estis qui meritis in carne sapiam aspi
cere. i corpe veritate. in hoie dm. Multi dicut ecce hic e. v ecce

illic. Sz ego nec⁹ ih arbitror fide accōmodare vobis. qui mandu calis ⁊ bibulis cū eo postq̄ resurrexit amoribus. Et hoc dicit de eo qđ sponsa solicita sit angelis. Quāmꝝ supplebit sermone alio. Nunc autē et hoc vt maxime liquet preuenit sinistre a spū scō. ab his ō qui custodiunt ciuitatē in uenit comptāq. qđ vere ipa sit quia presciuit ⁊ p̄destinauit ante scla deus. ipa uitq; dilecto filio suo delicias sempiternas in scis eternus. vt sit scā ⁊ ī maculata in conspectu ei⁹. germinans sicut lilium. ⁊ flores in eternū aīa dnm. patrē dnī nr̄i ihū xp̄i sponsi ecclie. qui est sup oīa deus benedictus in secula amen. Sermo lxxx

Novum quē diligit aīa mea vidistis. O amor p̄ceps. vehemens. flagrans. impetuose. ⁊ qui p̄ter te cognoscit aliud nō sinis. fallidis certā. contēpnis oīa. te concupiscit. confundis ordines. dissimulas vsū. modū ignoras. ⁊ totū qđ opportunitatis. qđ rationis. qđ pudoris. qđ consilij. modiq; vereri videt. triumphas in temeritate. ⁊ redigis in captiuitatē. Et non oīa qđ cogitat illa ⁊ qđ loquit. te redolet. te sonat. ⁊ aliud nichil nisi tibi qui⁹ ⁊ cor vendicat et lingua. Nec mirū quē diligit aīa mea vidistis. Quasi ō hoc latuit quid cogitet ipa. Quē diligit aīa tua de ipa testabatur. ⁊ nō habet nomē. Que nā vero tu. ⁊ ille quis. Et hoc ita diuersum xp̄i singularitatē eloqui. ⁊ in lignē ore sanctā. qua plena scriptura ceteris dissimulis latus aperiet. Vnde hoc nūc epithalamio. nō verba pensanda sunt. sz affectus. Siue ita. ⁊ qđ amor scō quē tota qui⁹ voluminis vnā conflat. ee materiā. nō verbo sit estimandus aut lingua. sz ope ⁊ veritate. Amor vbiq; loquit. Sz dic hoc que legunt capiat notitiā adipisci. Verum. alioqn structurā ad audiendū legendū ve amoris carnē. qui nō amat accedit. qui omino nō potest cape igneū eloquiū. frigidū pectus. Quomō enī grece loquentē nō intelligit qui grece nō nouit. ⁊ nō latine loquētē qui latinū nō est. ⁊ ita de ceteris. sic lingua amoris ei qui nō amat barbara erit. erit sicut es sonans. aut cym

balum tinniens. Sic nō vigiles loquor. qui de spū ī spū aspernunt
vt ament. sciunt qđ loquit spūs. ī amoris vocibz optime compti
sibi. nō puppis habent respondere in lingua simili idē studijs amoris
pietatisq; officijs. Denicq; in breui tā edoctā emittunt de eo quē
querit. vt dicat. paululū cū pūlillum eos. inuenī quē diligit
aīa mea. Bene paululū. qā verbū abbreuiatū fecerunt ei. spm
volū fidei tradentes. Et qđ sequit tale ē. Oportebat quidē sponsā
transire p eos. p quos veritatē cognoscere. Si tū transire. Sili. n.
transiret ī ipos. nō inuenisset quē querebat. atq; hoc ipm sua
sam ab illis nō ambigas. Non enī pōtabant se meripos. sz dnm
suū ihm. q ablatz dubio ī supra ipos est ī vltra. Vnde ī aut. Trans
site ad me oēs qui cōcupiscitis me. Sed sufficiebat transire. ī
ptransire debet. Siquidē ptransierat is quē inuestigabat. Nō tū
eū de morte ad vitā tulierat. sz ptransierat ad glām. Quid ni
ecā hanc inter optauit pūlire. Quoq; nō poterat apprehendere. quē
nō p eade uestigia sequeret. quotumq; erat. Et vt clarius sit qđ
dico. si dns ihs surrexitz quidē amorius. sz ad celos minime
ascendisset. nō poterat dici de eo qđ ptulierat. sz tulierit tamē. ac
p hoc sponsa illū querentē tulire solūm oportere. nō ptulire. Qui
vero qui tulierat. ī adierat ptulire vtiq; ascendendo. merito se ea
ā ista nō tulisse. sz ptulisse phibuit. que hunc fide spē. ī deuotione
ad celos vtiq; secutā ē. Igitur credere resurrectionē tulire ē. credere
eā ascensionē ptulire. Et forsitan qđ vna dierū durisse me memini
cū tractatē. nouerat illā. illā nō nouerat. Ergo qđ sibi deerat in
structa ab illis. qa sz qui surrexerat eā ascendisset. ascendit. ī
ipa patrē. hoc ē ptulire. ī inuenit. Qđ nī inuenret. ptingens
fide vbi ille corpe ē. Paululū cū pūlillum eos. ī bū eos. nō tā
pōs quia cetera membra sua que sūt sup terrā. caput unū
punctus p̄cessit duobz atq; tulerit. resurrectione vt ia dixi.
ī ascensione. Et cū principū xpc. qđ si ille p̄cessit. ī fides nra.
Vbi eū illa nō sequeret. Si ascenderit in celū ipa illic erit. si

descenderit in infernū adest. Et si ascēderit pēnas suas dilatando
& habitauerit in extremis maris, illuc enī manꝰ tua deducet
me: & tenebit me dextera tua. Nōne deniq; sēdm hanc. oīū poteſ
& sīm me bonus pater sponsi. consilia tenuit & consedere nos fecit
in dextera sua. Itaq; hoc peo qđ dicit ecclia qđ pranlum eos: qm
& tenuet pranlit. fide stans. quo nerdū re ipa puenit. Verbum
illud plaūm. cur se pranlisse pocꝰ quia tñtille dicere malunt. Et
nos tñ ceam⁹ ad ea que secunt. Venni eī n dimittā. dñs in me
tā illū in domū matꝛ mee: & in cubiculū genitricis mee. In
ē. et nūt & deceps nō deficit gen⁹ xpianū. nec fides de terra. &
caritas de ecclia. Venerūt flumina. flauerunt venti: & impe
gerūt in eā & nō cecidit: qa fundata erat supra firmā petrā.
Audeta aūt ē xpc. Itaq; n verbositate philosophoy. n cauillatio
nibz hereticoy. nec gladijs psecutoy. potuit illa aut poterit a
lqū separi a caritate dei que ē in xpō ihū adeo fortiter tenet. di
ligit aīā sua. adeo adherere deo vnū ē. Qui unio vnū ē aut pla
nas. Qđ hoc tenaa⁹ gluttino. qđ nec acquis elidat. nec ventis
dissoluat: n frangat gladijs. Denig; aque multe nō potuerūt
extinguere caritate. Venni eī nec dimittā: & sēd patriarcha. nō
te in qt dimittā n būdixeris mi. Ita illa nō vult dimittere eū
& forte magis qm patriarcha qđ id nō vult. qz nec būdictionē quā
Liquidē ille būdictione acepta dimisit eū: hec aūt nō fec. Volo
itaq; benedictionē tuā. & te. Qđ eīm ihē in celo: & ate qđ volu
sup tra. Nō dimittā te. n si būdixeris mi. Venni te. nec dimittā.
Nec unꝰ fortitan ille tenere vult: aī phibeat dicens. Deliciae
mee cū filijs hominū eē. Quodq; pollicens ait. Ecce ego vobīc
cū sū omnibz diebz vsq; ad consumacionē sēli. Qđ hoc copula
fortius: qđ vna duoy tam vehementi voluntate firmata ē.
Venni in qt eū. Iz michi unꝰ ipa vicissim tenet ab eo qđ
tenet: aut & loquit. Venni sū manū dexterā meā. Quo te
nec & tenet: quoū iam cadere potest ē tenet fidei firmita

te; tenet deuocionis affectu. Et nequaq; dm teneret. si
nō teneret; tenet aūt potencia. i mia dñi. Cum eā i
dimittā. dñs introducā illā in domū matis mee. i in cubi
culū genitricis mee. Magna est ergo caritas; que i emule
quē synagoge suas delicias introducit. Quid enī benignū
vt que diligit aīa sua ipm̄ cōmunicare parata sit. i minime.
Hec mihi tū. qz salus erit dēis ē. ad locum vnde exierat
reuertat saluator; vt reliquie isrl salue fiant. Non rami
radicē nō matis filij in grati sint. Non ramus radicē in vite
aut qd ex ea suplere; nō filij mat qd de ei⁹ lacte vberibus.
Teneat itaq; hirmi salutē quā iudea pdidit. ipa apphendit;
dū plenitudo gentiū introeat. i sic omnis isrl salua fiat.
Velit in cōmune venire cōmunē salutē; que sit abomnib; ca
pienda. vt nul singulis minuat. Vtiq; hoc factū. i plus. Quid
plus. Qd i nomē sponse illi aptat i grām. Proculdubio sup
salutē hoc. In credibilis caritas; si nō seruo quē ipa loca
ta ē fidē. Durat cū si aduenerit velle se introduce quē
timebat. nō in domū matris. sz in cubiculū ei⁹ qd ē spi
ritue in diaum. Sufficiebat ad salutē si domū intrauerit
ac secretū cubiculi signat gram. Hodie aūt huic domui sa
lus facta ē. Quid ī domesticas salus. saluatore in gressū do
mū; sz que in cubiculo meretur recipe. secretū habet secre
tū sibi. Salus domui sit; thalamo delicie reddunt.
In domū matis mee introducā eū inquit. In qua domū. si
de qua olim pmināt iudeis. ecce relinquet vobis domus
vra deserta; sed dicit qd dicit. sicut habes i hoc testimoniū
ei⁹ in ppha. Reliqui aūt domū meā. dimisi hereditatē meā.
Et nunc ista poterit reducere illū; i domui matis sue sa
lutē pdictā relaturē. Et si hoc parū videt. audi qd hoc ad
dat. i in cubiculū genitricis mee. Qui introit thala
mū sponsus ē. Magna amoris potencia. Saluatoris i digna

bundus erueret de domo v hereditate sua? v nūc ad hui⁹ grām
mitigatus in flectū ita vt redeat nō tm saluator. z sponsus.
zbūdicta tu a dño filia. que v ī dignatiōe compescis? v he
reditatē restituis. Ibūdicta tu magri tue? cuius būficio auer
tit⁹ ira, reuertit⁹ salus? reuertit⁹ qui dicat illi. salus tua
ego tua. Non timeas hoc. addat v dicat. Despondabo te mi
hi in fide. despondabo te tibi ī iudicio v iustitia? despondabo te tibi
in miā v misericordijs. Iz mēmento que hās conclusa
amicitias sponsa ē. Quoniā q⁹ sponsū v habuit sponsū al
teri cedit? ne dicā cupit? Non ē ita. Cupit quidē illū ma
ri filia bona? nō tamē vt cedat illi. z vt cōmunicet. Nulli
enī vnus duabz? nisi q̄d ita nō erunt due. z vna in pō.
Ipē ē enī par vīe. qui facit vtrāq; vnā. vt sit vna spō
sa. v sponsus vn⁹? ihc xp̄s dominus nr? qui est sup omia
deus benedictus in secula. amen. Sermo lxxvi

Quidam vestrū vt compi mihi⁹ equo animo fe
runt. q̄d ecce ita p aliquot dies. dū stupori v ad
miracōni sacramentoy mihi⁹ere delectat? ser
mo quē ministram⁹? aut nullo fuerit. aut origino admo
dū moralis sale condit⁹. Id quidē pret solitū. Iz nō que
dicta sūt renolere licet? Non puto. ū pus renolua omia.
Epa dicat si recordamini. a quo ita scripture loco cepit
de fraudatio hoc. vt rursū inde adornat? meū ē restare
ve dāpna. immo dñi de q̄ p̄sumim⁹? Quo magis repe
tendū? Iu inde. in loco meo p noctes quelibet
quē dilexit tua mea? Ibi fallor inde. Id hinc tamē
v deinceps. cuncta vna sunt in hac allegoria? densa
discussa caligine ponere. vt lucē xp̄i v ecclie sacra
tas delicias? Igit⁹ ecclesiam⁹ ad inuagandā moralia? ne
cui in potit ee pigrū. q̄d vobis cōmodū fuit. Atq; hoc ita
congrue fiet. si que dicta sunt in xp̄o v in ecclia verbo aiem

cadē nichilomin⁹ alligneā. Qz dicat ꝑ aliquis. Qđ ꝑ duo illa coniungis. Quid enī anime ⁊ verbi. Multī ponē modū Primo quidē quod naturaz tanta cognacio ē. vt hoc ymago illa ad ymaginē sit. Deinde qđ cognacionē similitudo tollet. Ide pe nō ad ymaginē tantū. ⁊ similitudinē facta ē. In quo similis sit queris. Audi de ymagine ꝑus. Verbū ē veritas. est sapiā. est iustica. Et hec ymago aut⁹ iustice. sapiē. veritatis. Fit enī ymago hec iustica de iustica. sapiencia de sapie. veritas de veritate. quasi lumīe de lumine. deus de deo. Nay rerū nichil ē aiā. quū nō ē ymago. Fit ꝑ cadē capar appetentiaz. ⁊ nūc tertallis ad ymaginē. celsa creatura. in capacitate quidē maiestatis. in appetentia aūt rectitudinis in ligne ꝑferens. Legim⁹ qz deus hominē rectū fecit. qđ ⁊ magnū capacitatis vt dictū ē ꝓbat. Optet ītaqz id qđ ad ymaginē ē cū ymagine cōuenire. ⁊ nō in nacu ū ꝓparē nomīe ymaginis. quīe admodū ꝑ ymago ipā. sōlo vl vacuo nomine vocatur ymago. Habes ō deo qui ymago ē. qz cū in forma dei ī mūt rectitudo. ⁊ in equalitate maiestas. vt dū rectitudini rectitudo. magnitudini magnitudo compat. ⁊ conuenit sibi altrinsecus respondere apparet qđ ad ymaginē ē. ⁊ ymaginē sicut ymago qđ nichilomin⁹ mutuoz respondet illi. aut⁹ ymago ē. Scilicet ipē ē. de quo scīm dauid audiū in psalmis canentē. mūt quidē magnus dūs nr ⁊ magna virtus ei⁹ mūt ō rectus dūs deus nr ⁊ non ē iniquitas in eo. Ob illo recto ⁊ magno deo. habet ymago ei⁹ vt ipa magna ⁊ recta sit. habet aiā que ad ymaginē ē. Qz dico. Nichilne g⁹ habet ymago ab aiā que ad ymaginē ē. qz ⁊ huic magnū rectūqz alligna mus. Et plurimū. Licet ad mentiuā accepit. illa ad equalita tē. In nō plus hoc. Ad uerte ⁊ aliud. Huic virtuz aut creacio aut dignacio contulit. illi generacio. atqz id magnificencia ē dubiū nō ē. Qz ne hoc quidē eminenci⁹ ē ꝑ ꝑs abnuat. qđ ei adeo huic. illi ⁊ de deo virtuz sit. id ē de dei substancia. Fit. n.

dei cēt nō sapiā arbitrat⁹ qz ē se equalē deo. Ubi nisi ē ei ⁊ ī forma

consubstancialis deo ymago tua. et omne qđ ede sue ymagini
inputari videt. aut obz substanciale ē nō accidentale. ad hoc
vnu attende. mq ymago nō pacē emittet. ¶ Magnū et rectū.
illa duo nata ale se distarpare quis neget. ¶ In ymagine
vnū sūt. ¶ Neqz hoc solū. vnū sūt et cū ymagine. ymaginē
enī nō tu id rectū ē ee. qđ magnū esse. z eas ia id magnū
rectūqz ee qđ ee. anime nō ita. ¶ Et magnitudo eius et rectitu
do ipi⁹ diuersa ab ea. diuerse ab in nūe sunt. ¶ Si enī vt supius
dcm. ea ēa magna ē. quo capax eternoz. eo recta quo appe
tens supnoz. et que nō querit que sursū sūt. nec capit. z que
sup terrā. nō plane ē recta z curua. cū tū plus modi
magna ee nō delinat. ¶ Manens vtqz eas sic eternitatis ca
pax. ¶ Neqz enī illo⁹ aliqū nō capax erit. eas si nūqz capiens
fuit. vt sit quom sēpū ē. veritatē in ymagine pfecit
homo. ¶ Ex pte tū. vt eminencia verbi appareat de qua in
greditur. ¶ Quo enī a magno recto ue verbū cadat. qđ sic ea vtqz
habet. vt sit qui habet. ¶ Vel ideo ex pte. ne si toto pueret. non
supeet spes salutis. ¶ Nam si delinat magna ē. et capax. Quippe
de capacitate vt dixi. delinat ei mitudo. ¶ Quid ō spes
pollet. et au⁹ capax nō foret. ¶ Itaqz p magnitudinē qua reten
tat. eas pdita rectitudine in ymagine p trauit homo. mutuo
quasi claudicans pede et factus filius alien⁹. De talibz enī rec
dictū. filij alieni mentati sūt in filij alieni inueterati sūt et
claudicauerūt a semitis suis. ¶ Quisque appellati sunt filij
alieni. ¶ Nam filij pte retentā magnitudinē. alieni pte a
missā rectitudinē. ¶ Nec dixiz claudicauerūt. z corue
runt aut quippe similes. si et toto ymaginē hominis eruiz
sent. ¶ Nunc ō sedm magnitudinē quidē in ymagine per
trauit homo. qūtū ō ad rectitudinē veluti claudicans tur
bat. et de turbatur ad ymagine. scriptura ita dicente. De
rumpā in ymagine ptrauit homo. z ¶ Et cont. ¶ Fulcra

omnino. Nam sequit. De thesaurizat & ignorat cui congrega-
bit ea. Vir ignorat. ñ qz inclinans se ad hec in una & terrena.
thesaurizat sibi terram. Psalmus ignorat de hijs que cre
mantur cui congregabit ea. nec ne de molienti. aut fini
effodienti. hostii diripienti. an igni devorandi. Unde miser
hominis tantum se & in tabulis hijs que in tra sunt. flebilis
vox illa de psalmo. Miser factus sñ & curvat⁹ sñ vsqz in finē
tota die contristatus ingrediebar. In tenet liquidē cepit ve
ritatē illi⁹ sententie sapientis. Deus rectū hominē fecit & ipe ait
se implicauit doloribz multis. Et continuo vox ludibrij ad eū. in
curvare vt tū eam. Qz unde venim⁹ huc. Nempe inde. cū de
cere uellem⁹ rectū magnū ue. quo gemino bono diffinieram⁹
pmaginē nec ī anima ee vnū. ñ cū anima. quē ad modū in
verbo & cū vbo ea ee vnū. fideli equo assertione dogmat⁹. Et
de rectitudine quidē eorū que dicta sūt liquet qđ diuersa
ab anima. & ab anime magnitudine. quodcunqđ ea ea non
existente. & anima manet magna. Verū magnitudinis
animeqz monstrata est. & cū nō sicut rectitudine sua & mag
nitudine sua puari aīa possit. Non ē tamē sua magnitu
do anima. Nam & si anima nō inuenit ablqz magnitudi
ne sua. ipā tū & certa animā requit. Quietus vbi. In an
gelis. Inde quippe angli unde anime magnitudo pbat.
ex captu indelz eternitatis. Quod si ea constat animā
discrepare a rectitudine sua qđ ea carere possit. qđ nequa
liquet ee diuersam & a sua magnitudine. quā separā
venditare nō possit. cū utqz ñ illa in omnī. ñ illa in sola sit
aīa. patet veramqz in differentē differre ab ea. Item. Nulla
forma id. cui ē forma. Est aūt magnitudo forma animē. neqz. n.
ideo nō forma. qz inseparabilis ē illi. Hoc liquidē sūt substantia
les differentie oīs. hoc nō th ipe unā. sz ē una quedā. hoc ea
alie innumerabiles forme. Non igr sua magnitudo anima.

dulcitas unde
dicebit. & Nō. n. unde potest unde rectitudinis
animeqz

nō magis q̄ sua nigredo comunis. q̄ suus candor nig. q̄ sua risibilitas seu racionalitas homo? cū tamē nec cornū sine
nigredine. nec sine candore nunc. nec hominē qui nō sit risibilis
vel racionalis vnq̄ vidimus. Ita z alia. z aīe magnitudo z si
ne sepabiles. diuersē tū abinuicē sūt. Quoniā nō diuersē. cū
licet in subiecto. illa subiectū z substantia sit. Sola sūma z in
creata natura que ē tantus deus. haūt sibi vendicat meā
singularēq; sine essencie simplicitate? vt nō aliud z aliud. nō
alibi q̄z z alibi. Sz nec in quidē z nō in uenitat in ea. Semper z
in semet manens. qđ habet ē. z qđ ē semp z vno modo ē. In ea
z multa in vnū. z diuersa in idem redigunt? vt nec de numerosi
tate sumat pluralitatē. nec altercacionē de uarietate sequat.
Loca omnia continet? z queq; sius ordinat locis. nullo? contra
ta locoy. Tempa subtrea cū sint nō ei? futura nō expectat.
p̄terita nō recogitat. nec p̄sencia nō erpit. Decedant a nobis
carillum. recedant nouelli nō dialetici sz hereticī qui magni
tudinē qua magnus ē dō. z itē bonitatē qua bonus ē. sz z sapi
entiā qua sapiens. z iusticiā qua iustus. postremo diuinitatē
qua dō ē. deū nō ē impiissime disputant. diuinitate magni
unt dō ē? sz diuinitas nō ē dō. Follitan nō dignat? deus ē?
que tanta ē vt faciat deū. Sz si deus nō ē. quid est? Aut ei
deus ē. aut aliqđ qđ nō ē de? aut nichil. Equidē nō deus de
ū ē? Sz ū nichilū quidē vt opinor dabis? quia vsq; adeo ne
cessaria deo ē fateris. vt nō nisi absq; ea deus ē nō possit. si
ea sit. Qđ si aliquid ē qđ nō ē dō? aut minor erit deo. aut
maior. aut par. Sit quoniā minor qua deus ē? Sz est vt aut
maiorē faciat aut parem. Sz si maior. ipā ē diuinitā bonū.
nō dō. Si par. duo sūt bona nō vnū? qđ vtriq; catholice re
fugit sensus. Iam de magnitudine. bonitate. iusticia. sapien
cia. que idem est p omnia. qđ de diuinitate sentim? vnū iudi
sūt. z cū deo. Nec cū alijs de bonus q̄ vnde magn? ū alijs

nullus aut sapiens. qz vnde magn⁹ z bonus nisi alunde deus
simul hec omia ē qz vnde de⁹ z hec qz nō nisi se ipō. Quis dicat
hereticus. Quod deitī diuinitate ē negas. Non. sz eande
diuinitatē qua ē deū nichilomin⁹ alterū ē deo excellentius
aliqđ ē allenciar. Nam z magnitudine dico magnū. sz que
ipē nec manus aliquid deo ponā. z bonitate fateor bonū. sz
nō alia qm ipē ē. ne melius ipso aliqđ in vicem inuenisse
z de ceteris in hunc modū. Incautus z libens pgo in offensō ut
aiunt pedē in ei⁹ sententiam q dicebat. de⁹ nō nisi ea magnitu
dine magn⁹ ē. que ē qđ ipe. Quoquin illa erit maior magni
tudo qua deus. Augustin⁹ hic ē validissim⁹ malleus hereticō
z aliqđ itaqz de deo xpo dia pollit. rectius ingruentiqz dicet.
deus ē magnitudo. bonitas. iustitia. sapientia. qm de⁹ ē mag
nus. bonus iustus aut sapiens. Vnde nō in merito nup in
uocatio qđ eugeni⁹ papa remis celebrauit. tam ipi qm ce
teris epis. puerila visa ē z omino suspecta expositio illa in
libro gilleberti epi pictauensis. qđ sup verba yoeii de tri
tate sanctissima qđ atqz catholica. cōmentabat hoc m. Da
tor ē veritas. i. verus. Et hi tres simul nō tres veritates
sz vna veritas. i. vnus verus. Obscurā puerilemqz expla
nationē. qua vel⁹ sanu vlqz p contrariū ita diuidit. Pater
ē verus. i. veritas. filius ē verus. id ē veritas. spūs scūs ē verus
i. veritas. Et hi tres vnus verus. i. veritas. Quod quide
steller. si scm dignaret⁹ fulgencū imitari. q ait. Vna qppe
veritas vni⁹ dei. immo vna veritas vnus deus. nō patiē seruī
qm atqz culaurā creatorus creaturaqz cōiungi. Nonus corrector.
qui verissime de veritate loquerē. qui pie catholiceqz sen
tiret de vera z mera diuine simplicitate substancie. in qua
nichil ē possit qđ ipa nō sit. z ipa deus. Quamqm mani
festius in nō nullis aliis locis. arrogantie fidei liber ille p
tam epi vilius ē dilacerare. quoy vbi causa adhuc vnū

pono. ¶ Nam dicente auctore. cū dicet deus ds de⁹ pertinet
ad substanciā. noster cōmentator intulit. nō que ē? ſz
qua ē? qđ absit vt allegaret fides catholica. cē videlz sub-
stanciā vl' aliq̄ omīno rem. qua deus sit. r que nō sit ds.
¶ Sz licet minime ita contra ipm loquat. quippe qui in eod
conuentu. sententie epor humiliter acquiescens. tam hoc q̄
certa digna reprehensione inuenta. ppo ore oppugnauit? ſz ppter
eos qui adhuc libri illi. cour applicāt vagi p mulgatū ibidē
interdictū transilire r lectitare ferunt. contagiosius plures
sequi epm in quo ipe nō sit. re? r errores q⁹ correctionis
magistri habere malentes. ¶ Non solū aūt ſz r ppter vos. ea ca-
one accepta de differencia ymaginis r anime. que ad ymā-
ginē facta ē. ope pcāi credidi erroris hunc tollere? vt si qui
forte ex aquis furtiuis que dulciores vident aliq̄n aliq̄d bibe-
runt? sumpto antidoto euomant illud? r purgato meatus
stomacho. ad id qđ sedm p missionē nram dicendū de simili-
tudine supē ascendentes. puriora iam in gaudio nō de nris
hauriant. ſz de fontibz saluatoris. sponsi ecclie ihū x dñi nri.

Quelibet est anime de affinitate anime ad S. verbū? atq; id quidē necessarie. Que enī cōuēcio
tante maiestis r tante paupertis? vt nupte r amice
sponsor velint equo se se complecti referant? sublimitas illa.
r humilitas illa? ¶ Nam si vere id dicim⁹ valde leta fiducia ē? si
falso. valde pnicienda audacia. ¶ Vtra g⁹ de conuenientia hoy que
rendū fuit. que quidē iam multa inuenta ē? ſz nō oīno. Quis
enī vl' vnus helcos nō videat. cp se eucino respiciat pnagio. et
qđ ad ymaginē est? Quoy vtiq; vnū vni. alterū alteri. semmo
si retolues helterū? assignauit. ¶ Nec de ymagine tantū. eaꝫ
de similitudine demonstrata ibidem pinquitas ē? n qđ ipō
similitudo in q̄ vl' in quibz potissimū consistat. necdū a nobis
ē declaratū. ¶ Ige ita intendam⁹ declaracoi hui⁹. vt quo

aīa plenus suā agnoscet origīnē. eo amplius erubescat vitā
habere degenerē? nimo ō qō pcō vitiatū dēphenderit i natu-
ra. studeat reformare in dulcia. vt digne suo genere. dei quē
munere se regens. ad amplexus verbi fidenter accedat. vbi uer-
tat ig er hat diuine i geminate simultudinis. in esse sibi illā sine
substantie naturalē simplicitatē. qua hoc ē illi ēē quod viuere.
y si nō qō bene quod beate viuere. vt sit simultudo nō equalitas.
gradus ꝙ inequs gradus tamē. ⁊ ergo cū vnus excellentē. pars
ve talegti sit. hoc habere ēē quod viuere? et nē habere hoc ēē qō
beate viuere. ē ergo si verbi ē illud ꝙ sublimitatē. hoc anime ꝙ
simultudinē? salua quidē eminentia vbi. palam ē affinitas na-
turar. palam anime progatiua. ⁊ vt qō dicā plani⁹ fiat. solu
do id ē esse qō beate esse. atq; puri⁹ y purissimū simplex. ⁊ diu
tius simile ē huic. id videlz habere esse qō viuere? atq; hoc anime
ī. ⁊ si in forori gradu ex hoc attendi potest. nō tū ad bene ⁊ ecta
ad beate viuendū. nō qz ul'tuor sit hoc ēē qō beatū esse illi qui
eo pueniert. quatin⁹ ita gletur ꝓ simultudinē. vt tū pdispita
re habeat semp vnde omia ossa ei⁹ dicant. ēdē quis similis tibi
deus? tamē anime gradus? ex quo y solo ad beatā vitā attendi
dit. Sūt namq; viuencia y hoy genera duo. que sentiūt y que
nō sentiūt. ꝓuo insensibilibus sensibilia ꝓferunt. atq; vtiqz
vita qua viuūt y sentiūt. ⁊ non stabūt qui⁹ in gradu vno vita
y viuens? multo min⁹ vita y que sūt sine vita. Vita anima ē.
viuens quidē ⁊ nō aliunde qm̄ se ipa? vt ꝓhoc nō tā viuens qm̄
vita. vt ꝙe de ea loquamur. Inde ē qō in sua corpi vitificat
illud? vt sit corpus de uite ꝓsencia nō vita ⁊ viuens. Vnde
liquet ne viuo quidē corpi id viuere ēē qō ēē? cū esse y minu-
me viuere possit. Multo min⁹ que vite experta sūt. ad hunc
gradū assurgent? ⁊ nō omnes qō vita dicē ul'ē. continuo va-
lebit ꝓtingere huc. ⁊ sit pecor. ē y arbor vita? sensu altera vi-
gens. altera carens. vt neut⁹ tamē id ēē qō viuere ē. cū vt qdē

multop optimo ē. aīj in elementis ꝯ illa in membris. vel illa
in animis erumpunt. hoc ꝓhoc nī deliuīt vniſicare simul vnere
cessant. ſ nō esse. ſ soluīt̄ pīt̄ ꝙ dissoluīt̄. nīq̄ nō alligare
tantū ſ ꝙ cōligare. ſ Nequ eīm vnū simplex ē quēq̄ hoīm. ſ ex
pluribꝫ cōstant. et ꝓpēa nō redigī in nichil. ſ dissilire in par
tes. vt ad ſuū ſ reuertat ꝓncipiū. verbi causa ger ad aerem. aqua
ad ignē. ſ reliqua in suum modū. ſ Nequaq̄ ergo talis vita nē ē ꝙ
vnere ē. ſ que ē ꝙ nīō nō vnit. ſ Nemo nichil hoīm quibꝫ hoc nō ē
qđ vnere sit. ad bene beateq̄ vniendū ꝓficeret vl emergeret. quippe
qđ neq̄ ad hunc in terris gradū potuit puenire. ſ Sola que mīs
beare cognoscit anima hōis in eo dignitatis creata ē. vita a vita.
simplex a simplici. ī mortalis ab ī mortali. vt nō longe a summo
gradu. vbi scīt̄ id ē qđ beate vnere ē. in quo solus stat beatus ꝙ
solus potens ver regū. ꝙ dīs dnāciū. ſ Accepit itaq̄ in sui condi
tione anima ꝙ si nō ē. posse tū beata ē. si mo ꝓnde gradu qū
tū licet appinquus. nō ꝓtinus tamē. ſ Neq̄ eīm vl ꝓpi vt supra
dixim⁹ hoc erit aliquādo ē qđ beatū ē. si qñdo beata erit. sanc
tū similitudinē. equalitatē reuniuim⁹. verbi causa. vita deus
vita ꝙ anima ē. ſ Similis quidē. ſ dispar. ſ Nam similis qđ
vita. qđ se ipa vnens. qđ nō tantū vnens ſ ꝙ vniſicans. sic
ꝙ ille licet omnia ē. dispar vero qđ illū a creante creata. dispar.
qđ vt ī creata ab illo nō erit. sic nisi ab ipō vniſicata nō vi
ueret. ſ Non viueret dico. ſ spīali vita. nō naturali. ſ Am
naturali quidē. eāq̄ que nō spīaliter vnit. ī mortaliter vi
uat necē ē. ſ Et qualis vita. in qua sanctus foret nō nata.
q̄ nō ab ea mouī ſ Mors pot⁹ ē. ꝙ uīta. grauior. q̄ pcī nō
nature. deniq̄ mors pcō pessima. ſ Ita q̄ que sedm nā
turē vnit anima. vnens mortua ē. quippe cui bonū erat
omnino nō viuere. q̄ sic viuere. ſ Aqua nimirū mortali qua
dā morte minime vniq̄ relinqret. si ꝓnerbū vita. ſ Immo
ꝓnerbū vitā. vnuentē ꝙ vnīq̄ vniſicantē. ſ Illud aūt in

mortalis aīa? ⁊ in hoc michilomin⁹ verbo simili quidē si nō
equalis. Nam in tantū superexcellit ī mortalitas dēcaꝫ?
vt aplō dicat de cēo. qui solus habet in mortalitatē. Quod
ego reor pro dicto. qō solus sit natura ī cōmutabilis de⁹ qui
ait. Ego deus ⁊ nō mutor. Verū natura ⁊ intrā in mor-
talitas. nō tam recipit mutationē qm̄ ī finē? qō omīs muta-
cio quedā mortis imitatio sit. Omne etenī qō mutat. dū de vno
aliud trahit. ē. quodāmodo nece ē moriatur qō est? vt ē inci-
piat qō nō ē. Quod si tot mortes ⁊ mutationes? vbi in mor-
talitas. ⁊ huic vanitati subiecta ē ipa creatura nō volens? sz propt
eū qui subiecit in spe. Retamē ī mortalis aīa ē. qm̄ ei ipa ē
vita sit. sicut nō ē quo cadat a se? sic nō ē quo cadat a vita. Verū
ei conser sua affectibz mutari eā. agnoscat ita se dē ī morta-
litate simulē. vt sapiat de ē sibi nō modicē in mortalitatis parte?
soli cedens ablōlutā p̄ sectamq; in mortalitatē. apud quē nō ē
transmutatio. nī vicissitudinis ob umbratio. Non mediocris tū
anime dignitas. plena disputatione compta ē? que gemina que-
dā vicinitate nature. verbo appiare videtur. simplicitate essencie.
⁊ perpetuitate vite. Sz eī ad hec vnū occurrit qō vnanime pueri
tol̄i enī min⁹ in signē. similem ue min⁹ verbo animā facit. ⁊
sunt eā plus. Arbitrij libertas hec ē. Plane diuinū quoddam
p̄fulgens ī anima. tanq̄ gemma in auro. ⁊ hac nempe melli
illi. inī bonū quidē ⁊ malū. nūo inī vitā ⁊ mortē. sz michilo-
min⁹ inī lucē ⁊ tenebras. et cognitio indiuī. ⁊ ago eligendi?
⁊ sic̄ sūt alia que simili circa animū habitū. se se eregione
respicere videant. michilomin⁹ inī ipa censor⁹ quidā arbiter
ipe anime diudicat oēs ⁊ discernit? sicut arbiter ī discer-
nendo. ita ī eligendo liber. Vnde ⁊ liberū nominat? arbitriū?
quod liceat versari in hijs p̄ arbitrio voluntatis. Inde homo
ad p̄merendū potens. Omne enī qō ceteris bonū malū ue.
quod quidē nō facere liberū sunt? merito ad meritū repu-

tat. ẽt vt merito laudet nõ is tantũ qui facere potuit mala ⁊ nõ fecit. sz ⁊ qui potuit nõ facere bona ⁊ fecit. ita malo nõ caret merito tã is qui potuit nõ facere mala ⁊ fecit. qui potuit facere bona nõ fecit. Vbi aũt nõ ẽ libertas. ibi meritũ. Cetera que sũt carencia racione animalia nichil merentur ⁊ q̃ sint deliberacione ita ⁊ libertate carent. Cetũ agunt. ferunt impetu. rapiunt appetitu. Neq; eũ iudicii habent quo se diiudicent siue regant. sz ne in hiis quidẽ iudicij. ⁊ racionẽ. Inde ẽ q̃d nõ iudicantur. q̃ nõ iudicant. Quis nam quippe racione ab hijs exigat racõ. quã nõ acceperũt. Sanat vnũ a natura solus homo nõ patit. ⁊ ideo solus iust. animaucia liber. Cũ in terueniente pcõ patit. quãdã vim ipse. sz a voluntate nõ a natura. vt ne sit quidẽ in geneta libertate priuet. Quod eũ voluntariũ. ⁊ liberũ. Et quidẽ inde factũ vt corpus q̃d corrumpit aggrauet animã. sz amore nõ mole. Nam q̃d surgere anima per se iam nõ potest. que p se facere potuit. voluntas. causa ẽ. que corrupti corpis vitato ac vicio amore languescens et iacens. amore parit nichil nõ admittit. Ita melius quo prauo ⁊ minus ill. ipã sibi voluntas. pcõ quidẽ in deteri⁹ mutata necitate fecit. vt ñ necessitas cũ voluntaria sit excusare valeat voluntatẽ. nec voluntas cũ sit illecta excludere necessitatẽ. Est eũ necitas ipsa quodãmõ voluntaria. ẽ fauorabilis vis quedã. primendo blandiens. ⁊ blandiendo primens. vnde se ei ea voluntas vbi semel pcõ consensit. ñ ea uti se ipam p se. ñ excusare tũ ullateꝰ de racione queat. Inde querula vox illa veluti gemens sub onere necitatis huiꝰ. Quẽ ingt vim pacior respondẽ p me. sz rursus sciens q̃d nõ iuste consulat aduersus deũ. cũ voluntas sua ipiꝰ poaꝰ in causa foret. ⁊ attente consecutus mutauit. Quid dicã aut

qđ respondebit in. cū qđ fecerum. premebat ugo ñ alio tñ q̄ voluntate aud̄am seruitutis ⁊ erat ꝓ seruitute quidē miserabilis. ⁊ ꝓ uoluntate inexcusabilis. Voluntas enī ē que se cū eēt libera seruū fecit peccū. pcō allenando ⁊ voluntas nichilomin⁹ ē que se sub pcō tenet voluntarie seruiendo. Vide qđ dicas. aut aliquis mecū. Tu voluntariū dicis. quod tā necessariū cōsulat eē. Verū quidē ē qđ voluntas se ipsa adduxerit. ⁊ nō ipsa se retinet ⁊ magis retinet ⁊ nolens. Bene ꝙor saltem das q̄ retinet ⁊ ⁊ vigilanter retine voluntatē eē. quā retineri facere. Itaq; voluntate nolente dicas. Non utiq; voluntas retinet nō uolens. Voluntas enī uolentis ē. nō nolentis. Quod ꝙ uolens retinet. ipa se retinet. Quo q̄ dicat aut qđ respondebit ei. cū ipa fecerit. Qđ fecit. Seruū se fecit unde dicat. Quis facit pcm. seruus ē pcī. Peccā qui peccauit. peccauit aut cū obedire posset seruū se fecit. ⁊ sic libera ñ nō adhuc fuit ⁊ facit aut in eadē seruitute se retinens. Neq; enī nō volens voluntas tenet ⁊ voluntas enī ē. Ergo q̄ volens. seruū se ipa nō nouo fecit. ⁊ fuit. Verum q̄nde qđ sepe memorandū ē. qđ respondebit illi cū ipa fecerit. ipa ⁊ fuerit. ⁊ nouē in qđ desiderent facies necessitatē qua pacor. q̄ in memetipo experior. cor quā assidue luctor. Vbi nā queso hanc necitatē sentis. Nouē in voluntate. Non q̄ parū furmit⁹ uis. qđ ⁊ necessario uis. Multū uis qđ nequeas. ñ multū obluctans. Porro ubi voluntas. ibi libertas. Qđ tu dico de naturali nō de spūali. qua libertate ut aut apls nos xpc liberauit. Nam de illa idem xpc dicat. Vbi spūs dñi ibi libertas. Ita anima nra qđā ⁊ male tñ. sub hac voluntaria quadam ac male libera necessitate. ⁊ ancilla tenet ⁊ libera ⁊ ancilla xpc necitate. libera xpc voluntate. ⁊ qđ magis nrū. magisq; uiserū est. eo ꝛa quo libera. eoq; ancilla q̄ ꝛa ⁊ ac ꝙor eo

a nalla quo libera. Miser ego homo. quis me liberabit a cor
lumpna huius pudende seruitutis. Miser ꝫ liber. liber q̄ ho
mo. miser q̄ seruus. liber q̄ similis deo. miser q̄ contrarius
deo. O custos hominū quare posuisti me contrariū tibi. Posuisti
eū. eū nō prohibuisti. Aliocū ipe me posui. i factus sū in mei
ipī grauis. Iustissime quidē. vt hostis tuus hostis sit meus. i
qui te repugnat. i michi. Ego ꝺ qui te. ego qui in mei factus
sū contrarius. atq; in membris meis in nemo. cō dicat. i
menti mee. i legi me. Quis me liberabit de manibz meis.
Non eū cō volo hoc ago. ꝫ me nō alio prohibente. et cō odi
illud facio. ꝫ me nō alio compellente. atq; vtinā prohibicio her
i compulsio ita eet violenta. vt nō eet voluntaria. forsitan
eū sic possem excusari. aut certe ita eet voluntaria. vt nō vio
lenta. Profecto eū sic possem corrigi. Nunc ꝺ miser seruus mi
sero patet. q̄e i voluntas vt duri in excusabilem. et in corrigi
bile facit necessitas. Quis me eripiet de manu peccatis. de manu
contra legē agentis. i in quit. Queret cō de quo queratur. De me.
Ego ille peccator. ille ego. q̄ voluntate p libito agere cont legem.
Nam mea voluntas ipa e ler i membris meis. legi domine re
luctantis. Et q̄m lex dei. ler mentis mee. sint scripti e. ler dei
et in corde ipi. phor. i tu ipi mea ipi voluntas cōtraria mem
ti. que e iniquitas magnitudo. Tu eū nō iniquus. qui tu sū.
Nisi sibi nesci aut. cui bonus. Fateor nō sū bonus. i q̄ nō e in me
bonū. Consolabor me tū. q̄. i scio vox ista e. Scio q̄ nō e in me
bonū in q̄. Discerne tū cō dicat tu te. i carne sua intpretans.
ipi contradictoriā legē que in ea e. Nam habet legem. i imen
te. cogz melior. Tu nō ler dei bona. Cō si malus ipe legem
malā. quo tū ipe nō bona bona. Tu mala tua e que e i carne
sua. i ideo de mala malus. et minime bonus de bona. Non
e ita. Ler dei eius i mente ipi. i atq; ita i mente. vt sit. i men
tis. Deus e ipe qui aut. In nemo aliā legem. in membris

meis. repugnantē legi mentis mee. ¶ Nunqd̄ sinū qd̄ carnis siue ē.
v nō sinū qd̄ mentis siue ēt ego dico v plus. Qd̄ ni dicam? qd̄
ipē magnū dicat. ¶ Nam mente quidē seruio legi dei. carne aūt
legi pāi. Quid magis sinū fateat euidēt ostendit? cū malū
qd̄ in carne ē ita a se alienū ceuset. vt dicat. Itaq; iam non
ego opor illud. q; qd̄ habitat in me pctm̄. Et ideo sollicitis signā-
ter dixit. alium legem in membris suis? qd̄ alienā
haūt v quasi aduenticiā reputaret. Unde v adhuc audeo ego
aliqd̄ amplius. haūt temere quidē. paulū videt; nō iam ma-
lū qm̄ malū qd̄ in carne habet? magis aūt bonū qm̄ bonū
qd̄ in mente habet. Nā nō bonus? qui consentit legi dei qm̄
bona ēt ¶ nā v ille idem fateat? seruire legi pāi. carne hoc
facit nō mente. Sīn aūt quidē mente seruiat legi dei. carne
aūt legi pāi? qd̄ nā possibilius hoc paulo imputandū putes
tu videris. ¶ Nam n̄ fateor facile p similū. qd̄ mentis q̄ qd̄
carnis ē plures ēt? nō solū n̄. q; v ipi paulo vt iā dictū est.
qui ait. Si aūt qd̄ nolo illud facio. iam nō ego opor illud.
q; qd̄ habitat in me pctm̄. ¶ De libertate illa sufficiant.
In libello quē de gnā v libero arbitrio scripsi. diuersa for-
tuan de pmagne v simultudine disputata legunt? q; vt
arbitror nō aduersa. Legistis illa ista audistis? que nā
magis pbanda sūt nūa indicia derelinquo? vl' ipse melius
vtiq; sapiens. in hoc gaudeo v gaudebo. Et qm̄ illa se
habeant tria quedā in plentiam p̄cipua cōmendata tene-
tis. simplicitatē. in mortalitatē. libertatē. Et hoc vobis li-
quido apparere iā arbitror. animā pingentia atq; in ge-
mina simultudine. que in hijs exime claret. nō parua cū
verbo habere affinitatē sponsa ecclie ihū xpō duo nūi
qui est sup omnia deus benedictus in scla amē. lxxxvij.

Quid vobis videt? pollutus ne in regredi ad
ordinē exponendi. unde digressi sum? ppater

ꝓmquitas verbi ꝛ animꝰ ꝑ qua vtiqꝫ demonstranda di-
gressio facta ē. Possem⁹ vt tu vidē. n̄ patiū quid dubieta-
tis in hijsque dicta sūt. ad hec ꝛsidere sentiē. Nil hinc
ꝛi volo tñ latere ꝓcerto qđ vobis vtile putē. Et quonī id
audēs. de hijs ꝑticꝝ que a nobis accipio. Nā homīē
int̄ loquēdū aliqđ aliqñ int̄ loquēdū ex hijs que suggre-
rebat spūs. ꝛ silēo in fidelū nūᵘ tū videndi animo retentan-
dū. ꝛ reservandū sibi. vt haberet qđ diceret tractaturus de
nuo. ꝛ ecce vox ad eū. ut quid ei vilū est. donec illud
tenebis. aliud nō accipies. Et si retinuisti nō puidendo
sine inopie. Sz fraterno ꝓfectui in videndo. none mere-
to ꝛ hoc ipm qđ videbatur habere auferens ab eo. Quod
quidē a seruo nō semp faciat deus. sicut semp facit.
Sic in ingte habundanꝫ dignet̄ bonus ille in deificos sa-
pientie salutaris. quoꝝ sine invidia vobis cōmunicans.
ꝛ retinēs quid qđ in tu tundere hactenꝰ dignat̄ ē ipē. Si
ego vos fraudo. aq̄ nō patiat ipē fraudari. Sic adeo
quidē. Est itaqꝫ in hijs que dicta sūt aliqđ. qđ vt ve-
reor ego offendiculū dare queat. si nō complanet̄. Et
ni fallor sūt de hijs frequēbꝫ. quibꝫ nā scrupula mouit
qđ dicere volo trina illa similitudo qđa animę sig-
nauim⁹. immo qua in significā aduertim⁹. Decoloris
ne qđ ceā in tēpabilit in esse illi visa fuerit vobis.
Jđ quidē videatur aliquibꝫ scripturaꝝ testimonijs
obuiare. vt verbi grā. ē illud. impiabitur. Homo
cū ē ho. e. nō in celle. com. in. in si. ꝛ si. fuerit ē illis
ꝛ ire illud. Sz ut auncijt̄ gl̄am suā in similitudīne
vituli comedentis fenū. Sz ꝛ qđ aptē dictū ē in ꝑsona
dei. ex illa malū in eque qđ ois hui similis. ꝛ plerꝫq;
alia que similitudinē dei in hoīe post ꝓtū delectū cō-
cordi⁹ allenisse videnē. Qđ si dicim⁹ ad hec. Vna

illa minime in deo ē ꝛ sic alia querenda in quibꝫ simlitudinē assigneꝫ aut ē quidē in deo ꝫ nō in anima. ꝛ ne sit quidē in hijs similitudinē inuenire aut esse ꝛ in aīa. ꝫ posse eaā nō in esse ar phoc nō in separabilia esse. ¶ Ob sit. Et in deo ꝫ ī anima sūt: ꝛ semp in sūt. ℟ Dicē ꝫ qō nos aliqō hoc diuisse pensemꝰ ita totū subtilitū ꝫ ī dubitata ꝛ ī dissolutissimā veritate: ꝫ qō scīptura loquit de similitudīe facta. ñ qz similitudo ista electa sit loquit. ꝫ qā alia supducta. ℟ Non plane anima naturā se exuit formā: ꝫ sup ī duit pēgnam. ¶ Illa addita nō ista p̄ dita ꝫ aliquē supuenit ob saluare ī genitā potuit ꝫ nō ex tinuare. ¶ Demqꝫ ob saluatū ꝫ insipiens cor eoꝝ aut cplis. ℟ Aphis. Quoū ob saluatū ꝫ auꝝ mutatū ꝫ eoꝝ optimū. ¶ Ob saluatū ꝫ auꝝ plangit ꝫ auꝝ tū mutatū colorē optimū. ꝫ nō fundamentū coloris cuncti. ¶ Manet in fundamento proximis in contusa simplicitas. ꝫ minime apparet: duplicitate apta humane dolositatis simulacois. ypocrisis. Quā ī congrue simplicitatī dolositas adiungit: q̄ in digne tali fundamento talis structura admittit. ¶ Hui⁹modi sibi ver lucaā serpens īduerat. cū se vt deciperet ysidarū erubescebat: simulabat amicū. Hui⁹modi ꝫ seducti ab eo padisi ī cole īduerāt sibi. cū pudendā ia nuditatē tegere cuarent: ꝛ umbra frondosi ligni. ꝛ frondū suauitate vsus. ꝛ uerbis ex nisatoꝝ⁹ qñ late extūc ꝛ de interpsi omnē posteritatē hereditariā ypocrisis virus ifecit. Quē ḡabis debilis adam. qui qō est non duo uelut ꝫ vel patiat videri. ℟ Sz p̄seuerat melchiomi⁹ ī omni aīa ñ originali duplicitate generalis simplicitas: vt de collacione confilio augeat. ¶ Oseuerat eque in mortalitas. ꝫ finita ꝛ terra. ꝛ uenie tenebrosa mortis corpee caligine. ¶ Aā ꝛ si nō priat vita: vite tū bōrū suo corpori ia nō sufficiat vendicare. Quid qō ñ sua quidē spīalem dū tenet vitā retinet sibi. Anima uempe que peccauerit ipa morietꝰ. ¶ Omne mortis ista du-

plica in aurisante. Illa qualis amicq in mortalitas quia re-
tentat. tenebrosa fatus reddit. & nubella. Inde qd appetena
a trenor. que quidē omia ad interitū suū deuiat tenebras.
ita vt anime hic viuēte nil a parte aliqua. i pallida fa-
ces. & pmago quedā mortis appareat cernatur. Cur nō eni
que in mortalis ē. similia sibi in mortalia appetit & eterna.
vt qd ē appareat. & facta ē qd viuat. Veruī contraria sapit
& querit. et mortalibz sele degenē conuersatione cō formans
īmortalitatis caudore quodā mortifere dulcedis pceps colore
denigrat. Qd īmortaliū appetitu īmortalē mortali similem.
īmortali dissimilē facit. Qui tangit picē aut sapiens. iqui-
nabit abea. Fruendo mortalibz mortalitatē se īduit. & vel-
tem īmortalitatis īdente mortis simulitudiē decolorauit in
eruit. Cuā attende quoū eis aia īmortal. īmortalitatis suc
gle sucū mortalitatis īperit. mortalia vtiq affectando. Vt
quid cū eis īmortalis cēt. mortalia ī otempsit & fallitoria.
contenta sibi similibz īmortalibz & etnis. Vidit īqt lignū
qd ēet pulchz oculis. & aspectu delectabile. ar suaue ad vesten
dū. Non ē tuū o mulier illa suauitas. illa delectatio. illaq
pulchritudo. & si tua. pparte luti. nō tua soli. & cōmunis tu
tis animātibz tre. Cuia que vere tua. & aluīde. & alia. Nam
etna ē de etnitate. Quid tu aie tue altera forma. primo de
formitatē in primis alienā. Cui ō qd delectat habe. id enā
pdere timet. & timor colorē. Is libertatē dū timuit tegere.
et eā michi omino sibi met reddit dissimilē. Cuā digni
sua origine michi cupet vt michi metueret. ar & hoc aser-
uili timore. isto ī gemitā sibi defendēt manētem ī vigore et
decore suo. Heu non sita. mutatis colori optimo. fugitas
& latitas. audis vocem dni dei tui & ab scondis te. Cur hoc
nisi quē amabas times. & libertatis spem forma seruilis
excludit. Et & voluntaria illa necessitas & contraria lex.

libertatē

ī flicta membris ꝺequia, primo sermone ꝺiffernu eiꝺē mihi libertatē ⁊ liberā naturā creatrīā, ꝑpaꝝ ipī⁹ voluntate ꝺū allicit, subiect seruituti. implens faciem ei⁹ ignominia. ita vt vl' carne seruiat legi pēi. ⁊ nō volens. Quia ꝙ nature in genuitatē mozꝫ ꝓbitate desciscere neglexit nullo ꝙctozis mōdo factū ⁊ non quidē ut libertate ꝓpria nuꝺaret. ꝫ tū sup ꝺoneret sicut ꝺiploide ꝺuplione sua. Et bñ sicut ꝺiploide. vbi vel tus velut ꝺuplicata manente libertate, qđ voluntatē seruilis inclinomino ꝺuersacio necessitatē probat. Jnor desimplicitate hor de īmortalitate aīe aꝺuertere est. ⁊ nil vbi ꝺea si bñ ꝺidē res apparebit. qđ' non sit istiusmoꝺi similitudīs pariter ⁊ dissi militudīs ꝺiploide aꝺoptū. Jnnō ꝺyplois. vbi ñ ⁊ īnata ꝫ af fira. ⁊ quaꝺā qđ ꝑtī aai alluta ē simplicitati fraus. īmorta litati mors. necessitas libertati. Nec ⁊ cēncie simplicitati ꝓscribit ꝺuplicitas cozꝺis. nō nāīe īmortalitati mors. a' voluntaria ꝑtī aut necessaria cozpis: non arbitrij libertati nēcitas voluntarie seruitutis. Jta bonis natē mala aꝺuenti na ꝺū nō succedūt ꝫ accedūt. turpant vtiq; ea ꝫ nō exīminat: ꝺturbant nō ꝺeturbant. Jnde aīa ꝺissimilis deo: īde ꝺissimil cia ⁊ sibi. Jnde compata iumentis īsipientibz. ⁊ similis stul tis ⁊ illis. Jnde qđ' legit ꝺmutasse gl̄am sua in similitudinē vituli cōmedentis fenu. Jnde hoīes tamq; vulpes ꝺuplicita tes ⁊ fraudis fouea hñt. ⁊ sz pares vulpiū fecerūt se. par tes vulpiū erūt. Jnde iuxta salomonē vno exito hoī ⁊ iumē to. Qđ in similiter exeat. qui similiter vixit. Jnoꝛe bestia li īcubuit ī treuis. morte bestiali exeꝺet tris. Audi aliud. Qđ mutū si similem sortiū exitū. qui et simile habem⁹ in troiaī. Jnde cū homo nubz ñ de similitudine bestiali. ille tam in tempans ardoz ī cortu. tam ī moderato ꝺoloz in partu. Jta homo conceptu ⁊ ortu. in uita ⁊ morte com pat⁹ ē in mentis in sipientibz ⁊ similis factus est illis.

Quod q̄d libera creatura sibi subditū appetitū nō regit
vt dñā? Et sequit & obsequit vt ancilla? Homo & in hoc
se assimulat & assimilat cetero animantib? que na
tura nō in libertatē vocauit. Et cogitat in seruitutē
seruire suo ventri appetitu obedire? Nōne tali merito
confundit phiberi vl' existimari similis dē? Ideoq;
ait. Existimasti iniquē q̄d ero tui similis? Arguā
arguā te & statuā contra faciē tuā. Non ē sic vide
tis anime? deū existimare similē sibi anime dū tarat
qualis mea ē. peccatis & iniquē emisnodi namq;
quē. Existimasti iniquē ait. & nō dicat existimasti a
nima vl' existimasti homo q̄d ero tui similis. Et si sta
tuat iniquus aute faciē suā. & contēnit vultū q̄cta mor
bidū putidumq; in terrenis hois sui sibi statuit vt dissimu
lare aut declinare nō queat impuritatē conscientie
sue. Et videat vl' minutis secedēs peccatoy suoy vicioy in
spiciat deformitatē nequaq̄ ita poterit deū existima
re sese similē ē? Et quasi dicitdens p tanta dissimilitu
dine q̄ videbit puto exclamabit & dicet. Dñe quis
similis tē? Quod quidē dictū p voluntaria illa & nouicia
dissimilitudine nā manet prima similitudo. & ideo illa
plus displicet q̄d illa manet. Q̄ quantū ista quatūcq;
mala illa commutata tantā in te vna verā distantiam
cernit. Quō n clamet iter spem vtaq; & desperationē posita
dñe q̄s similis tibi. Et alibi m desperatione p tanto malo: Et
reuocat in spem īmanto bono. Inde ē vt quo sibi plus
displicet in malo q̄d in se videt. eo se arctius ad bonū
q̄d eque in se conspicat trahat & cupiatq; fieri ad q̄d
facta ē. Simpler & recta. ac timens dñi ac recedens
a malo. Quō ni recedere posset? ad q̄d accedere po
tuit? Quō accedere? a quo discedere potuit? Et quod

tū collatōe vtaq; res īgenie suo plus crauet. Cū q̄ aīa

tū ymmoq̄ dixerim de qua p̄sumendū nō de natura: ꝛ si de industria quidē. Sempe sapientia vincit malicia nō in industria vl natura: nec dē occasio p̄sumendi. Ad verbū ē cōmixtio eius. Non ē apud verbū caro sed anime generosa cognatio de qua tōtus iam tractam⁹. Et cognationis tertia similitudo p̄cedens. dignanter admittit in societate xp̄i simulē in natura: et certe de vacuo nature simulio simulē querit. Vos requirentis. Reuertere sunamitis: reuertere ut intueam̄ te. Intuebit̄ simulē qui dissimulē nō videbat: ꝛ et intuendū p̄stabit. Scimus enim cū apparuit similes ei erim⁹: quia videbim⁹ eū sicuti ē. Quota q̄ de difficultate magis q̄ de impossibilitate venit illa p̄tractatione. Dne q̄s similis tui. Aut si hoc magis p̄bas vere ꝛ admiramur. Admiranda prorsus et stupenda illa similitudo quā dei vilio comitat: imo que dei vilio est. Ego autē dico ī caritate. caritas illa vilio. illa similitudo ē. Q̄s nō stupeat caritatē dei spreti et reuocantis. Merito ī iquus arguit. ille que sup̄ ī ducto dei similitudine vsurpantis sibi: cū diligendo iniquitatē miquitatē neq̄ se possit diligere neq̄ deū. Vir enim habeo. Qui diligit iniquitatē odit aiam suā. Facta igit̄ demedio iniquitate. que cā ex parte ꝛ similitudine fiat. erit vnio spiritus erit mutua visio mutuaq̄ dilectio. Liquidē vnente q̄ p̄fim ꝛ. cuacuabit q̄ ex pte ꝛ: eritq̄ ad alteritz talia et limata dilcō. agnitio plena. vilio manifesta. tot nectio firma societas. in duobus: similitudo p̄fecta. Cū cognoscet aia sic cognita ē: tunc amabit sicut amata est: et gaudebit sponsus sup̄ sponsam: agnoscens et cognito diligens et dilecto. ihc xp̄c dns noster qui ꝛ sup̄ oia deꝰ bñdict⁹ in scla Amē. Sexta

QVātū quidē regularis hora p̄mittit. quia vobis cōstituim⁹ ad loquendū. tōtū hoc ī demōstrāda vbi-

animeq; affluitate expensū ē. Que vultus in omū labo-
re ilo. Nempe her. Docuim⁹ omnē aiam lucē ouera-
tā pēis. vitijs irretitā. captam illecebris. exilio captiuā.
corpe carceratā. luto hereuē. in tiram limo. affixam mem-
bris. contiram curis. distentā negocijs. contractam timoū-
bz. afflictā doloribz. erroribz vagā. sollicitudinibz anxiam.
suspitionibz inquietā. 7 postremo q̄uenā in terra mi-
nuor. iuxta ꝓphe vocē coinquinatā cū mortuis. deputa-
tā cū hijs qui in ī ferno iuit. licet mḡ sic dapnatā. 7
sic delpatā. dicam⁹ tū hanc in cēlo posse adūtere. nō in
vnde ē spirare in spem veme. in spem mie queat. q̄ eiā
vnde audeat alpirare ad nupcias verbi. cū deo in ure fe-
dus societatis nō trepidet. 7 sigue amoris tuguī cū rege
angloz ducere nō vereat. Ad eū nō tute audeat apud
eū. cui⁹ se in signe cernit ymagine. illustrē similitudine
nouit. Ad in q̄ vereat de maiestate. cui de origine fiduca
dē. Tantū vt tueat nature in genuitate vite honestate
seruare. ymo celeste deco q̄ originaliť in ē sibi. digmis qubz
dā vndeat moz affectuiq; vestitare 7 decorare coloribz. vt
q̄d eū dormitet tēptria. Quando ꝓ certo īnobis domū na
ture ipā est. Que si mmō suas ex sequet partes. nōne q̄
reliquū hīt natura īnobis totū turbabit. totū q̄ quadam
vetustatis opiet rubigie. Jo quidē in uria auctoz. Et
vtiq; ad hoc auctor ipe ds diuine ī signe generositatis ꝑ
tuo voluit īaīa nō sēt uari: vt semp hoc in se ex vbo hā
beat. q̄d ad moueat sp aut stare cū verbo. aut redire si
mota fuerit. Nō mota q̄ locus ingratus. aut pedibz gradiēs
7 mota licat sub stamine vtiq; spiritali moueri est. cū suis
affectibz ymo de fectibz a se quodāmō impeq vadit. q̄ se in
te 7 moz prauitate dulcimi le facit. reddit degenere. Que
tū dulcimulitudo ū nature ab oleris 7 vicū est. bonū ipm

nature quātū sine opacione attollens. tūc fedas mūcione
ſa vero aīe redit⁹ ouersio ei⁹ ad verbū: reformāde p ipm. con
formande ipi. In quo. In caritate. Sit eīm. Estote imitatores
dei sicut filij karissimi. et ambulate i dilectione sic⁹ xp̄c dilexit
nos. Talis deformitas maritat aiam vbo: tū aut videlz si
milis ē p naturā. similē nichilominꝰ illi se exhibz p uolūtatē
diligens sicut dilēa ꝛ. Ergo si p fecte diligit implit. Quid hac
deformitate iocūdꝰ. quid optabilꝰ caritate ꝛ qua sit i huma
no magisterio vt non dempta locū paris sponse thronū te
net. non dempta p temet o aīa fiducialit accedas ad verbū.
verbo constanter in yeras⁹ verbū familiarit p cuncteris.
consultes qz de oīū re. qūtū intellectu capax. tūc audax
desiderio? Vere spīalis sūcq; connubij contractus ē ille.
Parū dixi contractus. complexus ꝛ. Complexus plane.
vbi idem velle et nolle icē. vnū facit spīs de duobz. Sed
verendū ne disparitas p sonas. claudicare in aliquo faci
at cōuenientia voluntatū? qz amor reuerentiā nesciat. Ib
amando quippe amor. nō ab honorando denominat. Hono
ret sane qui honorē? qui stupet. qui metuit. qui miratꝰ? Da
caut hec omnia penes amantē. Sat amor sibi habundat. Sat amor vbi
venerit. ceteros in se oīs trahat et captivat affectus. Ipsa
qui amat amat? et aliud nouit nichil. Ipse qui honorat. me
rito. stupet. et miratꝰ ꝛ amari tū plus amat. Sponsus et
sponsa sūt. Sed siq; queris aliam int̄ sponsos nere illi tudinē
vl cōuersionē? p̄ amari et amare. Hic nexus vincit etiā
qđ natura arctius iūxit? vinculū parentū ad filios. Denicq;
p̄ hoc aīt relinquet homo patrē suū et matrē suā? et ad
herebit sponse. Videes affectus ille qui sit in sponsis nō ce
teris tantū affectibz. sz cūctis se ipo potenciorē? Vide q? ille sit
sponsus nō tu amans. sz amor ꝛ. Sunqđ honor. Contendat
ipse ē. ego aūt nō legi. Legi aūt qđ deus caritas ꝛ. et nō qa

honor ꝫ legi vl' dignitas' nõ qz honorẽ nõ vult ds qui ait. Si
ego pat' vbi ꝫ honor meus. Verũ id pat. ꝫ si sponsũ exhibeat.
puto qz mutabit vocẽ ꝫ dicet. Si ego sponsus vbi ꝫ amor meꝰ
Nam et ante locut' ita ꝫ. Si ego dñs' vbi ꝫ timor meꝰ Ex
igit' ꝙ ds' timeri vt dñs. honorari vt pat' ꝫ vt sponsus amari.
Qđ in hijs pficiat. qđ eminet. Scilꝫ amor. Ibiꝫ hor
ꝫ timor penã habet ꝫ honor nõ habet grãm. Seruilis ꝫ ti
mor. qm̃ diu ab amore nõ mentem mutat. Et qui de amore
nõ venit honori nõ honor ꝫ adulatio ꝫ. Et quidẽ idoli ds honor
ꝫ glã ꝫ hoc acceptabit neutiꝰ deꝰ. si melle amens condi
ta nõ fuer'it. Is ꝙ se sufficit' is ꝙ sibi placet. ꝫ apẽ se. Ipẽ
mercẽ. ipe premiũ ꝫ s. Amor pẽ se nõ requirit causam.
nõ fructũ fructus eius. vlus est. Amo qz amo amo vt a
mem. Magna res amor si tñ ad suũ recurrat principiũ si
luat origini reddit' si retibus suo fonti semp ex eo fluat.
vnde nugẽ fluat. Solus ꝫ ex omnibꝫ amor animẽ motibꝫ sen
sibꝫ atqꝫ affectibꝫ imꝰ potest creatura ꝫ si nõ ex eque respon
dere auctori vl' de simili mutuã rependẽ vicẽ. Verbi grã. si
mihi vsurar' deꝰ nõ ego illi similẽ vsuram? Non vtiqꝫ
ꝫ pauebo. ꝫ cotremiscã? ꝫ venã deprecabor. Ira si me ar
guat nõ redarguet' ame. ꝫ ex me poꝰ nullificabit? nec si
me iudicabit iudicabo ego eũ. ꝫ adorabo' ꝫ saluans me nõ
requiret ame ipe saluari nec vitalim eget ab aliquo libe
rari. qui liberat oms. Si diuat' me oportet seruire. si impat
me oportet parere. ꝫ non inuitum a dño vel seruitũ ex
igere vel ob sequiũ. Huc ia videas de amore. qm̃ aliꝫ sic.
Nam cũ amat deꝰ. nõ aliud vult qm̃ amari. quippe nõ
ob aliud amat nisi vt amet'. Siens ipo amore beatꝰ qui
se amauerit. Magna res amor. ꝫ sit' i eo gradꝰ. Pon
sa i sumo stat. Almigñt cũ ꝫ filiꝰ ꝫ de hereditate cogitat.
quã dñi verent' quoqm̃ amittẽ ipm̃ a quo ex spectat' hereditas

plus reuerent⁹ minꝰ amat. ¶ Dulpect⁹ est in amore. cui vel aliquid qđ ad ipleendi spes suffragari videt. ¶ Infirmꝰ ꝫ qui spe sub tracta. cuit ex tngwit⁹ aut minuit⁹. ¶ In purꝰ ꝫ qui ꝛ aliud cupit. purꝰ amor mercenarij nō est. purꝰ amor de spe vires nō sumit: nō tñ diffidencie dāpna tentit. ¶ Sponse hic ꝫ. qr hoc sponsa ꝫ quecūq; sponse res ꝛ spes vnus ꝫ amor. ¶ Hoc sponsa habūdat. hoc dtento ꝫ sponso: nūs querit aliud. si illa aliud hīt. ¶ Hinc ille sponsꝰ ꝛ illa sponsa est. ¶ Is sponsus quē nemo attīgit. nec filiꝰ quide. Deuitꝫ ad filios clamat. vbi ꝫ honor meꝰ. ꝛ ī vbi ꝫ amor meus dicat. aquosteus seruās sponse progatiuā. ¶ Hz ꝛ iubet honorare prēm suū ꝛ matrē suā. ꝛ de amore tacet. nō qr nō amandi sint parētes a filijs: hz qr multa filios honorare parētes magis qm̄ amare effecti sūt. ¶ Sīc quod honor regis iudiciū diligat: hz sponse amor ymo sponsus amor sola amoris vice requirit. ꝛ fidem. Iocat. q; inde reclamare dilectā. ¶ Quid mi amet sponsa amoris. ¶ Quid mi amet amor. Merito anctis renūcians affectionib; alijs. sōli ꝛ tote incūbit amori. que ipi respōdet amori habet. in rēdibendo amore. ¶ Trā ꝛ cū se totꝰ effudit in amore. ꝛ qm̄tū ꝫ hi ad illū fontis plene pfluuū. ¶ Non plane pari vbertate fluūt ꝛ amans ꝛ amor. ꝛ verbū ꝛ anima. sponsus ꝛ sponsa. creator ꝛ creatura: nō magis qm̄ cecus ꝛ tonus. ¶ Ad q. ¶ Verbit ipe hoc. ꝛ ex toto cuacuabīe nupture votū. de videriū sūpuancis. amantis ardor. plumcutis tēducia. ꝛ qr nō valet ex equo currere cū gigante. dulcedine cū melle cōtendē. leuitate cū aqua. candore cū lilio. claritate cū sole. caritate cū eo qui caritas ꝫ. ¶ Non. ¶ Iam ꝛ si minꝰ diligit creatura qm̄ minor ꝫ. tñ si ex tota se diligit. nichil dē vbi totū ꝫ. ¶ Ppēa vt dixi si amare nupsisse ꝫ. qm̄ nō potest

sic diligē. ꝛ parū dilecta ēē. vt in cōsensū duoꝝ integrū
stet pfectūq; cōnubiū? ⁊ quis dubitet animā a verbo ꝛ
pus amari? ⁊ plus? ꝓrsus? ⁊ pūcunctē amando. ⁊ nunc?
ꝛfelic qui meruit pūcture in bū dictione dulcedinis? felic
cui tange suauitatis? complerū cepiri donarū ꝛ? q̄ nō ꝛ? a
liud q̄m amor sēs ꝛ cultus. amor suauis? ⁊ dulcis? amor
tante serenitatis q̄nte sinceritatis? amor mutuus. in ti
nuus. validusq;. qui nō in tāte una ⁊ uno plane in spū
duos vngat? duos facat tā nō duos ⁊ vnū? paulo ita di
cente. Cui gḋhereat deo vn⁹ spūs ꝛ. Et nūc poc⁹ eā simp hys
audiam? q̄m facile magistrū de ōmib; fecit ⁊ magistr
uctio. ⁊ frequens. ꝛpiencia? ⁊ forte id tuel⁹ seruand⁹ in
aliud sermonis ꝓcapiū. ne rem bonā coarctem⁹ in ter
angustias hui⁹ tā q̄c modū finiendi. Et si ꝓbatis facio
finē ecclā ante finē. vt farneli cēpestiue conueniam⁹
ceras? ad delicias? cē animē. q̄bz btā mercē frui cū verbo
⁊ de ūbo vtiq; spōso ⁊ suo ihū ℞ duo nūc? qui ē sup oīa
deus benedictus in secula amē. Sermo. lxxv.

Plectulo meo p nocte quesiui quē dilexit aia mea. Magn
nū bonū quere deū. Ego hoc nulli ī bōis aīe sēm exhib
mo. primū ī bonis: vltimū ī p̄fectis ꝛ. Virtutū nulli ac
cepit: cedit nulli. Cui tamen dat q̄m nulla p̄cedit. cui cedat
q̄ omn̄j magis ꝺiuinam ꝛ. Que cū vtiq; alēbi possit nō
querenti deū? Queritur ut sit facē eis sp. Optimo qz hī cū in
venta sit. celebrabit a querēdo. Nō pedū passibz ⁊ desideriis
querit⁹ deꝰ. Et vtiq; ī ex tumdit desiderū sum felix in
venias: ⁊ extendit. Quid ꝺiuinacio gaudij. desiderij
ꝺiuini ꝛ? Doleū magis ꝛ illi. Nā ipm flamma. Sic ꝛ? ad
impleb⁹ lectica. ⁊ desiderij ī erit finis: ac p hoc ī que
rendi. Cui ḡ cogita si potes querita dei hoc studiū sine in
digencia. ⁊ desiderū sine anxietate. Alterū, profecto pre

sencia. alter copia ex eluđ. Quę ia videte aut ista p̄ muleri
Nunq̄ vt ois mi & vos alia quęres deū. ne maqui bonū i mag
nū sibi detorqueat malū. nouit se p̄sentē illo: & aīa queli
tam quā querētem. Si cm̄ de magnis bonis mala oziri nō
mmoza solent. aī tū ex imq̄ de bonis dn̄i. vtiq̄ domis tam
q̄m̄ non datus. n̄ dans glām deo: ut q̄ p̄to qui maynum vi
debaī p̄ acepta gr̄a. pnō r̄cdibita minimi reputaī apd̄
deū. Ego aut̄ parco vobis. Vbis lū modestozubz vocibz
mario mimmoq̄z. & qđ sencę n̄ expilli. dilemen i volui.
ipe mudabo: optimū pessimūq̄z dixisse debuera. Ita ve &
ablq̄z dubio eo qualiq̄z pessimo q̄ optimo eratli hoc ipm
quo optimo alebat sibi. Nempe pessimū hoc. Quod
si dicat. q̄s. absit. a quoco. gr̄a dei sū id qđ sū. studeat
aut̄ captare gloiola p gr̄a quā accepit. nonne tut &
latro. audiet q̄ eo modo. Ex ore tuo te iudico serue
neqū. Cur nequius seruo usurpante glām dn̄i sui.
In lectulo meo que sui p noctē quę diligit anima mea.
Quesiui illā. & non inueni. Quesiui aīa verbū. & que a vbo p̄us quesita fit.
Alioq̄n semel a facie verbi egressa vl̄ exorta. nō reuerte
tur oculo eius vt videat bona. si nō requiuat a verbo.
Qua & aliud aīa nīa sit quā sp̄e vadens & nō redies.
si sibi sui derelicta. fuga & deuia qđ doleat & qđ pe
tat. Fraus aut̄ sic ouis q̄ periit. que seruu tuū. O homo
redire vis. & i voluntate res &. quid opē flagitas. Quid
a iunde mendicas. In quo habundas tu t. Adam & q̄
vult & nō potest & sp̄e vadens & nō redieus. & si is sit
longius agens qui & vult. quacūq̄ nō omino illā aīam
expolita directi vl̄ relicta. reuerti que cupit. & quem
petit. Unde. n. voluntas hec illi. Inde ni fallor q̄
a vbo visitata ia sit & quesita. in otiola quelicio
que optata voluntatē. sine qua redire ee nō poterat.

Et nō sufficiat semel quere, tanq̄ et ad hoc langueat, tantaq̄ in reditu difficultas. Quid cū ei vult, et facere voluntas, vbi facultas nō suppetit. Et ad velle adiuuet multi meminisse, placere aut boni nō inuenio. Quid q̄ ille qui de psalmo in duplum querit? Non plane aliud qui queri? qd nō quereret, que sic in sui ret. Quid et postulat, quere mqueus' seruū tuū vt qui dedit velle, det et facere pleno voluntate. Multi aut nō videt ullo modo animo posse competere locus plenus, que sedatu gratu accepit, volens quide et nō valens adire quē diligit anima sua. Iam quomodo potest illi euenire qd' ibi requie, surge et arcance silicz nubilate. Et q̄ vnos et pla teas quere dilectū? q̄ ipa eget quere? Iuuat hoc q̄ pl' tan si se meminerit quelibet pius sit et pij dilectū: atq; inde q̄ querit et qd' diligit. Oremꝰ et nos dñm ut anticipet cito nos misericordie sue: q̄ pauper sui sumꝰ omnis. Qd' non de omnibz vobis dico. Quid cū q̄ plurimos veni ambulan tes i dilectione qua xp̄s dilexit nos, et in simplicitate cordis querentes illū? Et fiat aliqui qd' vltro dico qui nullū adhuc nobis ī se dedere vbicuq; huius tam salutaris anticipationis: et p̄cor et hoc fiat in me saluus: hoies sempos amantes et dñm et quere tes que sua sunt nō que dñi. Quelibet aut illa que diligit aīa mea. Nempe hinc te quoniā anticipatis benignitas illo qui te et p̄cor quelibet et p̄cor dilexit. Minime proculdubio pius quelibet quereres: sic nec diligeres et dilectus pius. Non i imo tantū bñdictione. Et dulcis q̄uenta es: i dilectione et quelibet. Dilectio quula quelibet: quelibet fructu dilectionis. Et ter tutus. Dilectus es ne ad supplicū pono que sitā suspiceris: quelibet es ne frustra dilectā inquiramus. Vtrinq; tamen mira equa suauitas. Et ausū dedit et verecū dia detulit: et reditū p̄ fiducia et mouit affectū. Hinc velut hinc ardor et sine quereri in mea que diligit: et plecto ī

dū quelita q̄ poteas · ñ non querē quelita nō potes · Hz noli
obliuisc vñ h̄me veneris · ⁊ vt ī me poas tñ figurē que dicūt · id
cīm tuū · tu ne es aīa mea que relicto viro tuo poze tū quo tibi vñ
fuerat · pmū irritū fecisti · ⁊ ens p̄ amatozes tuos · ⁊ nūc quo
ad libuit fozmicata cū illis · forte ⁊ cōtempta abillis · audens ⁊
īpudens ⁊ formosa velle reuerti ad illū · quē turpa ꝺtemplisti ·
Cūd · ꝺdigna latebris queris lucē · ⁊ curris ad ꝑsonū dign⁹
oz plagis q̄n obstulis · Nunū si nō ꝑsonso iudicē offendas · fe-
lix qui ad h̄ aīam suā respondeāt audeāt nō timeo q̄ amo ·
q̄ nō amata oīno nō facerē · Itaq; eaꝫ amo · Nichil dilecto
timendū · ꝺdaceant que nō ameant · Cūd ni aliūde im-
minentias suspicere · Ego ꝺ amans · amari me dubitare nō
pollū · nō plus q̄ amare · ñ vereri multū cū sentiā affec-
tū · In quo · In eo cūd talem nō mī queliunt h̄ ⁊ affirmāt ·
certum q̄n de quelitu · Cūd ni respondeā in quelitu · cū ī
fectu respondeo · Nunq̄ ualeāt quelit⁹ · qui eaꝫ cor-
tus dissimulauit · Quin immo nō repellit requirentē · nī
⁊ cōtemnentē requirit · Benign⁹ h̄ spē verbi · ⁊ benigne nū
ciat tu · nūcians · ⁊ suadens de vbi zelo · desideriogz q̄ ꝺ h̄ sibi
nō potest de absconditū · structat alta dei · consili⁹ ea · nos co-
gitat cogitationes pacis · ⁊ nō afflictionis · Cūd ni amet · ad
querendū · excita clemencia · ꝑ tuaꝫ de pace · Fiet · et suade-
ri queritꝫ · ꝑ suadeat inuenitꝫ · Si nō dns · īpuit hoc
verbū · Cūd faciem⁹ parvulus nūs · illos loquen · ni ad hoc
int⁹ nos in capientes sūt · nō tū in sapientes ut recedat in ea
sapiendo · ⁊ subrepat in timore dei · Vnde inq̄ illis facium⁹
fidem · q̄ licet ita se habeant tuta sponsa · ⁊ ꝺ talia ꝑ
secū necdū plenerint · Hz multo ego eos ad tal · ꝺcederet
nō debebā · Legant libros · q̄ in corde alteri q̄ nō cernāt nō
credunt · Sit scripū impijs · Si diligeret ut proxī suū · iusta
recedens duceret vxī alterā · vñ cū reuocat ad ea vbi

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

quando nō polluta ⁊ cōtaminata erit mulier illa? Tu aūt fornicata es cū amatoribz multis ⁊ tñ reuertere ad me dicit dñs. Ego suscipiā te. Verba dñi sunt ⁊ nō ē suspendē ficē, ⁊ videant qđ nō ceptum ⁊ vt fructū q̄ndoq; exp̄ctare consequāt. Sagax arbitror declarare. qđ sit quesi auersio. ⁊ que necessitas. nō vbo ē aūt in qđ que cepta ⁊ pleni illa nouit ⁊ felicit. Restat ut sequenti tractatu doceam⁹ sicubi antiquas querē. aqua que lute sūt. vt potu⁹ ut dicam⁹ ab illis que ī loco in dicat⁹ quetens ipm q̄m diligit anima tua. sponsū animę ihm epm dñi nr̄m ihc sup oīa de⁹ būdict⁹ in secla amen. ℣ lxxxvii.

Tu lectulo meo quesiui q̄m diligit anima mea. ad qđ, edictū ⁊ nutriare supplicū. Propt̄ quoddā ei qui nō intellexerūt ei tractare dico aliqđ breuit. ⁊ qđ sortallis ne hos q̄m intellexerūt audire prohibet. Licet enī totū tunc dici potuerit. Quesiui aīa vbū cui conscientiat qđ correctionē. quo illuminet ad cogniciōnē. aut instruat ad vitā. que informet ad sanctitatē. aut decorē ad decorē. aut muniet ad securitatē. quo firmet ad iocunditatē. Inter has oēs causas querit aīa verbum. ambigo ēe quia plures, ⁊ alias ⁊ licet iteri oīa reperiri potuit aūt fuisse. credi fuit fuisse alias atq; alias ad verbi ē sermonis. Siquidē multe sūt ad vtilitates mentis vite hec necessitates. ⁊ anxietatū ⁊ numerus. Sit verbi ne quidem qđ supplabūdat ī bonis. vt pote sapiens ignorans. vincens, in bonis mala. Et nūt hec quasi volui aperire rationē. ⁊ primo qđ primū vidēte quēadmodū dicendum ac correctionē. legimus vbū ī euāgelijs loquens. Filio dicens ad vesperū hodie operare in vinea mea. Filio ad nocturnū nō dū es nūllo ī via: nescio te tradat te iudex iudici tortori. Quid sibi vult. Verbi gratia ī nocturnū sollicitudinē. ⁊ celebratis qđ ad vlcē rationabiliter desiderijs nūc. Quare semel hui⁹ erunt corde. Tu vō qui hec audis si placēs ceteris velle fuge securus ira credo sollicitudinē

quere in quietē

quere in medio libri
ad signum X extetij.

TIFFEN Gray Scale
R G B W G K C Y M
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19
© The Tiffen Company, 2007

Inches
Centimetres
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black